ROBERT A. HEINLEIN

străin în ţară străină

I

Premiul HUGO

editura VREMEA

SUPER FICTION

ROBERT A. HEINLEIN

STRĂIN ÎN ŢARĂ STRĂINĂ

(„Stranger in a Strange Land”, 1961)

Traducere de Nicoleta Radu
Kindle eBook: Cosimo, decembrie 2011
versiunea 2.0
scan şi ocr: menssana
carte electronică realizată de clubul *VirtualProject*

Robert Anson Heinlein

Prima povestire a lui Robert Anson Heinlein, *Life-Line,* datează din 1935. Heinlein îşi cucereşte rapid o poziţie de prim plan în literatura SF americană, alegându-şi subiecte inspirate din realitatea zilelor sale şi povestindu-le cu fantezie şi strălucire. Personajele sale au o psihologie credibilă, logică, dialogul lor este viu şi interesant, detaliile tehnice, care întăresc structura povestirii, sunt coerente.

Recunoaşterea calităţilor de scriitor ale lui Heinlein nu întârzie mult: autorul a fost de patru ori laureat al premiului Hugo, cu *Double Star* (1956), *Starship Troopers* (1960), *Stranger in a Strange Land* (1962) şi *The Moon is a Harsh Mistress* (1967). În 1974, Heinlein primeşte marele premiu *First Grand Master Nebula.*

Cuvânt înainte

Genul literar science-fiction a fost ilustrat de foarte numeroşi scriitori, dar puţini dintre ei au scris cu destul talent şi fantezie pentru a fi consideraţi de critică şi de cititori altceva decât neînsemnaţi mâzgălici. Printre aceştia, care pe drept sunt numiţi mari scriitori, se numără van Vogt, Asimov, Sturgeon, Simak... şi, nu în ultimul rând, Heinlein.

Robert Anson Heinlein s-a născut în Butler, Missouri, în luna iulie a anului 1907. După studii la Universitatea din Missouri, s-a înscris la Academia Navală din Annapolis, Maryland. Între anii 1929-1934 îl găsim în Marina Statelor Unite. Din motive de sănătate, este nevoit să părăsească Marina, dar continuă să lucreze în serviciile ei în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, în sectorul aeronautic pentru portavioane.

Prima sa povestire, *Life-Line*, datează din 1935. Heinlein îşi cucereşte rapid o poziţie de prim plan în literatura SF americană, alegându-şi subiecte inspirate din realitatea zilelor sale şi povestindu-le cu fantezie şi strălucire. Personajele sale au o psihologie credibilă, logică, dialogul lor este viu şi interesant, detaliile tehnice, care întăresc structura povestirii, sunt coerente.

Recunoaşterea calităţilor de scriitor ale lui Heinlein nu întârzie mult: autorul a fost de patru ori laureat al premiului Hugo, cu *Double Star* (1956), *Starship Troopers* (1960), *Stranger in a Strange Land* (1962) şi *The Moon is a Harsh Mistress* (1967). În 1974, Heinlein primeşte marele premiu *First Grand Master Nebula*.

Cărţile lui Heinlein au trezit reacţii puternice şi diverse. Pe lângă mulţimea admiratorilor săi, există mulţi critici şi cititori care l-au acuzat de poziţii reacţionare şi fasciste, de şovinism sexual sau de imoralitate.

Romanul *Stranger in a Strange Land* (care, în traducere literală, înseamnă *Străin într-o lume stranie*) a fost întâmpinat de tineretul american cu un imens entuziasm, devenind, în scurt timp, sursa de inspiraţie şi cartea de căpătâi a mişcării hippy.

Romanul povesteşte viaţa unui tânăr născut pe Marte, din părinţi de origine pământeană, şi devenit, prin educaţie, pe jumătate marţian. Personalităţii fermecătoare cu care l-a înzestrat autorul i se adaugă şi tainice puteri psi, dobândite pe

Marte. Personajul, cu o indubitabilă vocaţie mesianică, un fel de Hristos al erei călătoriilor spaţiale, încearcă să-i facă pe semenii săi pământeni să înţeleagă că viaţa e veşnică şi că ea se întemeiază pe dragostea neţărmurită şi pe înfrăţirea universală. Detractorii lui Heinlein îl acuză pe scriitor de instigare la disoluţia moravurilor întrucât, în roman, autorul susţine că una din porţile principale prin care oamenii pot ajunge la absoluta comuniune spirituală este dragostea fizică, practicată fără limitările impuse de morala tradiţională.

Heinlein inventează în roman două concepte de bază: *grokking* – treaptă superioară a înţelegerii, care, în forma sa perfectă, ajunge la totala comuniune spirituală (şi verbul *grok* – a înţelege, a pătrunde) şi *decorporalizare* – moarte instantanee a trupului şi eliberare a spiritului, pe care iniţiatul o poate alege pentru sine sau o poate da altcuiva.

Carte controversată, *Stranger in a Strange Land* rămâne, prin calităţile sale, în patrimoniul valorilor literare ale SF-ului, alături de multe alte opere ale autorului ei.

Sondajele realizate de LOCUS în anii 1973 şi 1977 l-au pus pe R.A. Heinlein pe primul loc în ierarhia scriitorilor SF, aducându-i din partea cititorilor de science-fiction titlul de „cel mai bun scriitor al tuturor timpurilor".

Heinlein se stinge, încărcat de glorie, în 1988.

Pentru: Robert Cornog
Fredric Brown
Phillip Jose Farmer

Partea întâi
ORIGINEA LUI MACULATĂ

I

A fost odată ca niciodată un marţian pe nume Valentine Michael Smith. Şi o primă expediţie a omului pe Marte, ai cărei membri au fost aleşi după principiul că cel mai mare pericol pentru om este omul însuşi! La vremea aceea, adică la opt ani tereştri de la fondarea primei colonii a omului pe Lună, o călătorie interplanetară trebuia întreprinsă pe orbite cu cădere liberă: de pe Terra pe Marte două sute cincizeci şi opt de zile terestre, tot atâtea pentru întoarcere, plus patru sute cincizeci şi cinci de zile petrecute pe Marte, aşteptând ca planetele să-şi reia poziţia iniţială pentru orbita de întoarcere.

Astronava *Envoy* îşi putea continua călătoria numai dacă se realimenta cu combustibil de la o staţie spaţială. Odată ajunsă pe Marte, întoarcerea era posibilă, bineînţeles, dacă nu se ciocnea cu ceva în spaţiu, dacă găsea apă să-şi umple reactoarele, dacă nu interveneau alte o mie de ghinioane posibile.

Opt oameni, adunaţi laolaltă vreme de aproape trei ani tereştri, trebuiau să se înţeleagă cât mai bine, chiar mai bine decât se înţeleg, de obicei, pământenii. Ideea unui echipaj format în exclusivitate din bărbaţi a fost însă respinsă, fiind socotită nesănătoasă şi nesigură. S-a considerat că soluţia optimă era alegerea a patru cupluri căsătorite, ca o asemenea combinaţie să conţină toate profesiunile necesare.

Universitatea din Edinburgh, primă parte contractantă, a cedat Institutului de Studii Sociale obligaţia alegerii echipajului. După ce s-a renunţat la cei nepotriviţi ca vârstă, stare a sănătăţii, mentalitate, pregătire fizică şi temperament, Institutul a selectat nouă mii de posibili candidaţi. Calificările necesare erau de la astronaut la doctor în medicină, bucătar, mecanic, comandant de navă, specialist în semantică, inginer chimist, inginer electronist, fizician, geolog, biochimist, biolog, inginer atomic, fotograf, specialist în hidroponică, inginer specialist în tehnica rachetelor. Şi sute de combinaţii a câte opt voluntari posedau aceste calificări; au apărut chiar şi trei asemenea combinaţii de cupluri căsătorite, dar – în toate cele trei cazuri – experţii în psihodinamică însărcinaţi cu evaluarea compatibilităţii lor s-au luat cu mâinile de cap, îngroziţi. Când Universitatea a sugerat coborârea standardului de compatibilitate, Institutul a răspuns oferindu-se să-i returneze taxa de un dolar.

Computerele au continuat să prelucreze datele, introducându-i pe noii veniţi în locul celor care muriseră sau se retrăseseră. Căpitanul Michael Brant, licenţiat în Ştiinţe, comandor, decan al facultăţii de profil, comandant în rezervă, pilot şi veteran, la doar treizeci de ani, al expediţiei pe Lună, avea în interiorul institutului pe cineva care căuta voluntare necăsătorite care, împreună cu el, să poată completa un echipaj, apoi introducea numele acestora şi al lui, trecându-le prin diferite programe, pentru a determina o combinaţie compatibilă. Rezultatul a fost acela că Michael Brant s-a urcat într-un avion cu reacţie cu destinaţia Australia şi a cerut-o în căsătorie pe domnişoara Winifred Coburn, o fată bătrână, cu nouă ani mai în vârstă decât el.

Luminile de semnalizare au început să licărească, cartelele au ţâşnit din aparate, echipajul fusese completat:

Căpitanul Michael Brant – comandant, pilot, astronaut, ajutor de bucătar, fotograf secund, inginer specialist în tehnica rachetelor;

Doctorul Winifred Coburn Brant, 41 ani – specialistă în semantică, infirmieră, ofiţer responsabil cu proviziile, istoric;

Domnul Francis X. Seeney, 28 ani – ofiţer de bord, copilot, astronaut, astrofizician, fotograf;

Doctorul Olga Kovalic Seeney, 29 ani – bucătar, biochimist, specialist în hidroponică;

Doctorul Ward Smith, 45 ani – medic şi chirurg, biolog;

Doctorul Mary Jane Lyle Smith, 26 ani – inginer atomist, tehnician electronist şi electrician;

Domnul Serghei Rimsky, 35 ani – inginer electronist, inginer chimist, mecanic şi responsabil cu aparatura, specialist în criologie;

Doamna Eleanora Alvarez Rimsky, 32 ani – geolog şi selenolog, specialist în hidroponică.

Membrii echipajului aveau astfel toate calificările necesare, unele dintre ele dobândite printr-o pregătire intensivă, în săptămânile dinaintea decolării; şi, lucru extrem de important, toţi erau intercompatibili.

Astronava *Envoy* şi-a luat zborul. În primele săptămâni, mesajele ei erau preluate de ascultători particulari, dar – pe măsură ce semnalele au slăbit în intensitate – ele au început să fie retransmise de către sateliţi radio ai Pământului. Membrii

echipajului păreau sănătoşi şi fericiţi. Doctorul Smith avea doar mici probleme, şi acestea nişte cazuri de herpes; în rest, echipajul se adaptase la căderea liberă într-atât, încât din prima săptămână se renunţase la pastilele împotriva greţurilor. Poate că existau cazuri de indisciplină, însă căpitanul Brant nu le raportase.

Envoy şi-a stabilit orbita de staţionare în interiorul orbitei lui Phobos şi a petrecut următoarele două săptămâni făcând cercetări şi fotografii. După care, căpitanul Brant a transmis prin radio: „Vom ateriza mâine la orele 12.00 GST, exact la sud de Lacus Soli.”

Acesta fusese ultimul mesaj primit de pe *Envoy*.

II

Un sfert de secol trecuse pe Pământ înainte ca oamenii să pornească într-o nouă expediţie pe Marte. După şase ani de la dispariţia navei *Envoy*, sonda teleghidată „Zombie”, sponsorizată de *La Société Astronautique Internationale*, a descris o punte prin spaţiu, şi-a fixat orbita pentru perioada de aşteptare, apoi a revenit pe Pământ. Potrivit fotografiilor executate de pe vehiculul-robot, locurile cercetate nu păreau prea primitoare, judecând după standardele umane; instrumentarul folosit confirmase ipoteza că atmosfera marţiană era rarefiată şi nocivă pentru om.

Dar instantaneele luate de pe „Zombie” demonstrau, totodată, că presupusele „canale” erau, de fapt, uzine constructoare de maşini; celelalte detalii au fost interpretate ca fiind ruine ale unor oraşe. Se hotărâse organizarea unei expediţii cu oameni la bord, dar a izbucnit cel de-al Treilea Război Mondial şi ideea a trebuit să fie abandonată. Întârzierea provocată de război avea să determine însă pregătirea unei expediţii de o mai mare anvergură decât cea a navei dispărute, *Envoy*. Nava spaţială *Champion*, aparţinând Federaţiei şi având la bord un echipaj format în exclusivitate din bărbaţi – 18 cosmonauţi, plus 23 de pionieri astronauţi – a traversat spaţiul prin Pasajul Lyle, în nouăsprezece zile. *Champion* a aterizat la sud de Lacus Soli, urmând ordinele căpitanului van Tromp, care intenţiona să caute nava *Envoy*. Această a doua expediţie a raportat zilnic. Trei mesaje au atras însă atenţia în mod deosebit:

1. „Localizat nava *Envoy*. Niciun supravieţuitor.”

2. Marte este locuită.

3. Corectăm mesajul 23-105: am localizat un supravieţuitor de pe *Envoy*.

III

Căpitanul Willem van Tromp era un om de suflet. A continuat deci astfel: „Pasagerului meu nu trebuie să i se facă o primire publică. Pregătiţi un tub pneumatic, o targă şi o ambulanţă şi asiguraţi-i pază armată.”

Tot el l-a trimis pe chirurgul navei, cu ordin să supravegheze instalarea lui Valentine Michael Smith într-o rezervă a spitalului Bethesda, mutarea lui într-un pat hidraulic şi asigurarea protecţiei împotriva celor din afară. El, van Tromp, a plecat să asiste la sesiunea extraordinară a înaltului Consiliu Federal.

Pe când Smith era urcat în pat, Ministrul Ştiinţei spunea, cu ţâfnă:

— Înţeleg, domnule căpitan, că în calitatea dumneavoastră de comandant al unei expediţii fără îndoială ştiinţifice, aveţi dreptul să daţi dispoziţii ca o persoană aflată temporar în grija dumneavoastră să primească îngrijiri medicale; ceea ce nu înţeleg însă este amestecul dumneavoastră în probleme ce ţin de departamentul meu. Să fim realişti: Smith reprezintă un adevărat tezaur de informaţii ştiinţifice!

— Presupun că aveţi dreptate, domnule.

— Atunci, de ce..., începu Ministrul Ştiinţei, apoi se opri şi se adresă Ministrului în probleme de Pace şi Securitate: David, vrei să dai oamenilor tăi instrucţiunile necesare? La urma urmei, nimeni nu-i poate obliga pe profesorul Tiergarten şi pe doctorul Okajima să facă anticameră, ca să nu mai spun de alţii.

Ministrul pentru Pace se uită spre căpitanul van Tromp. Acesta încuviinţă din cap.

— De ce? întrebă Ministrul Ştiinţei. Doar ziceţi că nu este bolnav.

— Pierre, dă-i o şansă domnului căpitan, îl sfătui Ministrul pentru Pace. Ei, ce spuneţi, domnule căpitan?

— Smith nu este bolnav, domnule, zise căpitanul van Tromp, dar nici bine nu se simte. E prima oară când se află într-un spaţiu unigravitaţional. Cântăreşte de două ori şi jumătate mai mult decât pe Marte, iar muşchii lui nu pot face faţă. Nu e obişnuit cu presiunea normală a Pământului. De fapt, aici, pe Terra, *totul* e neobişnuit pentru el, iar efortul pe care trebuie să-l facă pentru a se adapta este prea mare. Ce naiba,

domnilor, şi eu mă simt sleit de puteri, şi doar m-am născut pe această planetă!

Ministrul Ştiinţei îi aruncă o privire plină de dispreţ.

— Dacă te preocupă oboseala cauzată de acceleraţie – îi spuse el – te asigur, stimate domnule căpitan, că am anticipat o asemenea situaţie. La o adică, şi eu am fost în spaţiu, cunosc senzaţia. Omul acesta, Smith, trebuie să...

Căpitanul van Tromp hotărî că era timpul să-şi iasă din pepeni. Putea să dea vina pe oboseală, foarte reală în ceea ce-l privea: se simţea de parcă tocmai ar fi aterizat pe Jupiter.

Aşadar îl întrerupse:

— Hm... „Omul acesta, Smith”... „Om”! Nu vedeţi că *nu e?*

— Poftim?

— Smith... nu este... *om*.

— Cum? Vă rog să vă explicaţi, domnule căpitan.

— Smith este o fiinţă inteligentă care are strămoşi din rasa umană, dar el este mai mult marţian decât om. Până la venirea noastră, nici nu văzuse vreodată un om. Gândeşte ca un marţian, simte ca un marţian. A fost crescut de o rasă ce n-are *absolut nimic* comun cu a noastră: nici măcar sex n-au. Smith este om prin obârşie, dar a crescut într-un mediu marţian. Dacă vreţi să-l înnebuniţi de-a binelea şi să daţi cu piciorul „comorii” despre care vorbeaţi, chemaţi-i pe profesorii voştri cu cap pătrat. Nu-i lăsaţi timp să se adapteze cu planeta asta ca o casă de nebuni. Eu mă spăl pe mâini; mi-am făcut datoria.

Se aşternu tăcerea, care fu întreruptă de Secretarul General Douglas:

— V-aţi făcut-o, şi încă foarte bine, domnule căpitan. Dacă acest om, sau marţian, are nevoie de câteva zile pentru adaptare, sunt sigur că ştiinţa poate să mai aştepte. Aşadar, să nu forţăm lucrurile, Pete. Căpitanul van Tromp este obosit.

— Totuşi, există ceva care nu poate să aştepte, spuse Ministrul Informaţiilor Publice.

— Ce anume, Jock?

— Dacă nu-l dăm pe postul stereo, cât mai curând, pe Omul de pe Marte, vom avea scandal.

— Hmm... Exagerezi, Jock. Sigur, o să apară în presă câteva chestii despre Marte. Mâine o să-l decorez pe căpitan şi pe ceilalţi membri ai echipajului. Căpitanul van Tromp va da un interviu şi ne va povesti prin ce-a trecut – asta după o noapte

de odihnă, domnule căpitan.

Ministrul clătină din cap.

— Nu e bine aşa, Jock? îl chestionă secretarul general.

— Publicul se aşteaptă ca ei să fi adus un marţian adevărat, în carne şi oase. Cum lucrurile stau altfel, avem neapărat nevoie de Smith, şi asta cât mai urgent.

— Marţieni în carne şi oase? zise Secretarul General Douglas, întorcându-se spre căpitanul van Tromp. Aţi făcut filme cu marţieni? îl întrebă el.

— Pe mii de metri de peliculă.

— Iată răspunsul la problema ta, Jock. Când n-o să avem fiinţe în carne şi oase să le arătăm, trecem pe filme. Acum, domnule căpitan, spuneţi-mi: Cum stăm cu extrateritorialitatea? Ziceţi că marţienii n-au opus rezistenţă?

— Nu, domnule... dar nici n-au fost de acord.

— Nu vă înţeleg.

Căpitanul van Tromp îşi muşcă buza, apoi continuă:

— Domnule, când vorbeşti cu un marţian, este ca şi cum ai vorbi cu un ecou. Nu te poţi certa cu el, dar nici n-ajungi la vreun rezultat.

— Poate ar fi fost mai bine dacă-l aduceaţi aici şi pe Cum-îi-zice, specialistul dumneavoastră în semantică. Sau aşteaptă afară?

— Îl cheamă Mahmoud, domnule. Doctorul Mahmoud nu se simte bine. A făcut o... uşoară depresiune nervoasă, îi răspunse van Tromp, gândindu-se că echivalentul moral al bolii de care suferea doctorul era „beat mort”.

— Euforie spaţială? se interesă Douglas.

— Poate, un pic, îi răspunse căpitanul, înjurându-l în gând.

— Bine. Să-l aduci încoace, când s-o simţi în stare. Cred că tânărul ăsta, Smith, o să ne fie şi el de ajutor.

— Poate, spuse van Tromp, cu îndoială în glas.

Între timp, tânărul Smith se chinuia să rămână în viaţă. Trupul lui, insuportabil de comprimat şi de slăbit, datorită formei ciudate a spaţiului din locul incredibil în care se afla, fu în cele din urmă eliberat de povară în cuibul moale în care fusese cufundat. Renunţă la efortul de a-şi menţine corpul la parametri normali, şi-şi activă cel de-al treilea nivel, concentrându-se asupra respiraţiei şi a ritmului cardiac.

Simţea că e pe punctul de a se dezintegra. Plămânii se ridicau şi coborau la fel de repede ca atunci când era acasă, iar inima se sforţa să distribuie afluxul de sânge, încercând să facă faţă presiunii spaţiului; şi toate astea în timp ce era sufocat de o atmosferă otrăvitor de densă şi periculos de fierbinte. Trebuia deci să acţioneze.

Când ritmul cardiac ajunse la douăzeci de bătăi pe minut şi respiraţia îi deveni aproape imperceptibilă, îşi institui o autosupraveghere îndeajuns de lungă, pentru a fi sigur că nu se va decorporaliza când va fi cu gândul în altă parte. Când fu satisfăcut, activă o parte din nivelul doi şi neutraliză restul funcţiilor biologice. Se impunea trecerea în revistă a configuraţiilor tuturor acestor evenimente noi, pentru a le aduce la nivelul său, a le îndrăgi şi a le preţui, altfel aveau să-l înghită.

Cu ce să înceapă? Cu plecarea de acasă, când îi îmbrăţişase pe toţi aceşti ceilalţi, care erau acum tovarăşii lui de cuib? Sau cu sosirea în acest spaţiu apăsător? Brusc, fu asaltat de luminile şi sunetele acelei sosiri, simţindu-le cu o durere psihică atroce. Nu, nu era încă pregătit să asimileze acea configuraţie. Înapoi! Înapoi! Înapoi la vremea când nu dăduse încă ochii cu aceşti ceilalţi, care acum deveniseră ai lui. Şi mai înapoi, înainte chiar de tămăduirea ce urmase primului impact, când grok[1] că era altfel decât fraţii lui de cuib… înapoi până la cuibul însuşi.

Niciunul din gândurile lui nu era formulat în simboluri cunoscute pe Pământ. Abia învăţase primele noţiuni de engleză; îi fusese mai greu decât i-ar fi fost unui hindus care s-ar târgui pe englezeşte cu un turc. Smith utiliza limba engleză ca pe un manual de coduri, efectuând, cu mare greutate, traduceri imperfecte. În momentul de faţă, gândurile lui, abstracţii venite dintr-o cultură veche de cinci sute de mii de ani, extrem de diferită de cea a oamenilor, călătoreau prin locuri atât de necunoscute de experienţa umană, încât erau intraductibile.

În camera alăturată, doctorul Thaddeus juca cribbage cu Tom Meechum, infirmierul personal al lui Smith. Thaddeus era atent la cadranele aparatelor de măsură şi control. Când văzu că pâlpâie o lumină, semn că ritmul cardiac scăzuse de la nouăzeci de bătăi pe minut la mai puţin de douăzeci, doctorul dădu buzna în camera lui Smith, cu Meechum după el. Pacientul plutea pe salteaua flexibilă a patului hidraulic; părea mort.

— Du-te după doctorul Nelson! strigă Thaddeus, pocnind din degete.

— Am înţeles, să trăiţi! îi răspunse Meechum, apoi adăugă: Ce-ar fi să încercăm cu electroşocuri?

— *Du-te după doctorul Nelson*!

Infirmierul ieşi în goană. Medicul examină pacientul, fără să-l atingă. Intră apoi un doctor mai în vârstă, păşind greoi, cu lipsa de graţie a celui care s-a aflat mai mult timp în spaţiul cosmic şi nu s-a readaptat încă gravitaţiei terestre.

— Care-i situaţia, doctore? îl întrebă el pe Thaddeus.

— Respiraţia, temperatura şi pulsul pacientului au scăzut brusc acum două minute, domnule.

— I-aţi făcut ceva?

— Nimic, domnule. Am urmat instrucţiunile dumnea-voastră...

— Foarte bine, spuse Nelson, apoi îl cercetă pe Smith din cap până în picioare şi examină aparatele de la capătul patului, copii ale celor din camera de supraveghere. Anunţaţi-mă când apare vreo schimbare, spuse el pregătindu-se de plecare.

— Dar, domnule doctor... începu Thaddeus, surprins.

— Ce e, doctore? răspunse Nelson. Care-i diagnosticul dumitale?

— Ă... n-aş vrea să mă pronunţ, domnule doctor; e pacientul dumneavoastră.

— Ţi-am cerut un diagnostic.

— Prea bine, domnule. Şoc – atipic, poate – răspunse Thaddeus, şovăind – dar, în mod sigur, şoc, poate cauzator de moarte.

Nelson încuviinţă din cap.

— Rezonabil. Numai că nu avem de-a face cu un caz obişnuit. Am văzut pacientul în starea asta de zeci de ori. Fii atent! zise Nelson şi ridică braţul pacientului, apoi îi dădu drumul. Braţul rămase în poziţia în care îl lăsase.

— Catalepsie? îl întrebă Thaddeus.

— Spune-i cum vrei. Ai grijă numai să nu fie deranjat şi cheamă-mă dacă intervine vreo schimbare, îi răspunse Nelson, aşezând la loc braţul lui Smith.

Odată plecat Nelson. Thaddeus se uită lung la pacient, clătină din cap, apoi se întoarse în camera de supraveghere.

— Mai facem un cribbage? îl întrebă Meechum, luând

cărţile.

— Nu, îi răspunse Thaddeus.

— Doctore – adăugă Meechum – după părerea mea, n-o mai duce până mâine dimineaţă.

— Nu ţi-a cerut nimeni părerea. Du-te şi trage o ţigară cu soldaţii de la pază. Lasă-mă să mă gândesc.

Meechum ridică din umeri şi o porni spre paznicii de pe coridor; aceştia luară poziţie de drepţi, dar, văzând cine e, răsuflară uşuraţi.

— Ce-a fost cu agitaţia asta? îl întrebă soldatul mai înalt.

— Pacientul a născut cinci gemeni şi ne-am certat ce nume să le punem. Care-aveţi un chiştoc, măi, maimuţoilor? Da' foc, aveţi?

Al doilea soldat scoase un pachet de ţigări şi i-l întinse.

— Cum stai cu suptul? îl întrebă el.

— Aşa şi-aşa, îi răspunse Meechum, vârându-şi ţigara în gură. Zău, domnilor, nu ştiu nimic despre pacient, se apără el.

— Care-i chestia cu ordinele astea de genul „Accesul femeilor strict interzis”? Tipul nu e cumva obsedat sexual?

— Tot ce ştiu e că l-au adus de pe *Champion!* Asta explică situaţia, spuse primul soldat.

— Care situaţie? se interesă Meechum.

— Cum care?! E la mintea cocoşului. N-a avut nicio femeie, n-a dat cu ochii de niciuna, n-a atins niciuna luni întregi. Şi s-a îmbolnăvit, pricepeţi? Şi acum, ăştia se tem că, dacă ar pune mâna pe una, l-ar da gata, zise soldatul şi le făcu cu ochiul. Pariez că pe mine m-ar ucide, adăugă el.

Smith fusese conştient de prezenţa doctorilor, dar grok că aveau intenţii bune; era timpul ca partea esenţială a fiinţei sale să reintre în funcţiune.

Dimineaţa, la ceasul când infirmierele de pe Pământ lovesc pacienţii peste faţă cu cârpe ude şi reci, Smith se întoarse printre cei vii. Îşi intensifică ritmul cardiac, îşi acceleră respiraţia şi luă notă de lucrurile care îl înconjurau, privindu-le cu seninătate. Le vedea pentru prima dată; când fusese adus acolo, nu se simţise în stare să le cuprindă. Camera în care se afla nu semăna cu nimic din ceea ce văzuse pe Marte şi era complet diferită de compartimentele metalice, de formă triunghiulară, de pe *Champion*. Retrăind evenimentele ce

făceau legătura între cuibul lui şi locul în care se afla acum, se simţi pregătit să-l accepte, să-l laude şi chiar să-l îndrăgească într-o măsură.

Deveni conştient de prezenţa altei fiinţe vii: de pe tavan, rotindu-se în mers, cobora un păianjen cu picioare lungi. Smith îl privi cu încântare, întrebându-se dacă era cumva unul din tovarăşii lui de cuib.

În acel moment, intră în cameră doctorul Archer Frame, internul care îl înlocuise pe Thaddeus.

— Bună dimineaţa, îi dădu el bineţe. Cum te mai simţi?

Smith studie întrebarea. Prima parte o identifică drept o expresie formală, care nu cerea răspuns; a doua parte a mesajului îi apăru în minte în mai multe traduceri. Dacă era rostită de doctorul Nelson, însemna ceva; dacă o spunea căpitanul van Tromp, era doar o expresie formală.

Simţi dezamăgirea aceea care-l încerca atât de des, atunci când încerca să comunice cu fiinţele acestea. Îşi forţă însă trupul să rămână calm şi riscă un răspuns.

— Simt bine, rosti el.

— Asta-i foarte bine! spuse fiinţa de lângă el, ca un ecou. Doctorul Nelson o să vină imediat. Te simţi în stare de mâncat?

Vocabularul lui Smith cuprindea toate simbolurile fonetice ale limbii engleze, totuşi, nu putea crede că auzise bine. Ştia că el este mâncare, dar nu se simţea „în stare de mâncat”. Nici măcar nu fusese avertizat că exista posibilitatea să i se facă o asemenea onoare. Nu ştiuse că rezervele de alimente erau atât de reduse încât se impunea renunţarea la o parte din personal. Fu cuprins de un uşor regret – erau atâtea lucruri noi pe care trebuia să şi le însuşească – dar nu simţi nici urmă de dezgust.

Sosirea doctorului Nelson îl scuti de efortul de a traduce un răspuns. Medicul de pe navă îşi examină pacientul şi consultă cadranele diverselor aparate medicale, apoi se întoarse spre Smith şi-l întrebă:

— Mişcări intestinale?

Smith înţelese despre ce e vorba: Nelson întreba tot timpul despre asta.

— Nu, îi răspunse.

— O să ne ocupăm şi de asta. Deocamdată însă trebuie să mănânci. Infirmier, adu-i tava.

Nelson îi dădu să mănânce trei înghiţituri, apoi insistă să ia

lingura în mână şi să se servească singur. Era obositor, dar îndeletnicirea aceasta îl făcu să se simtă triumfător şi fericit: de când sosise în acest spaţiu neobişnuit de diform, era prima oară când făcea ceva fără să fie ajutat. Goli castronul şi nu uită să întrebe cine era acela, pentru a-şi putea lăuda binefăcătorul.

— Vrei să spui ce este acesta, îl corectă Nelson. E un jeleu sintetic, asta este; acum ştii tot atâta cât ştiai înainte de a pune întrebarea. Ai terminat? Bun, acum ridică-te din patul ăla.

— Poftim? spuse Smith. „Poftim" era un simbol de atenţionare, util când comunicarea se întrerupea.

— Am zis să ieşi de-acolo. Ridică-te. Fă câţiva paşi. Ştiu că eşti lipsit de vlagă ca un pisoiaş, dar n-o să-ţi fortifici muşchii plutind în patul ăla.

Nelson deschisese o supapă şi apa se scurse. Smith îşi înăbuşi o senzaţie de nesiguranţă, ştiind că Nelson ţinea la el. Nu trecu mult şi ajunse în fundul patului, cu învelitoarea impermeabilă mototolită în jurul lui.

— Doctore Frame – continuă Nelson – sprijină-l de cotul celălalt.

Încurajat de Nelson şi ajutat de amândoi, Smith sări, împleticindu-se, peste speteaza patului.

— Încetişor. Acum ridică-te în picioare, îl îndemnă Nelson. Nu te teme. Te prindem noi, dacă e cazul.

Făcu un efort şi se ţinu pe picioare singur – un tânăr subţirel, cu muşchi slab dezvoltaţi, dar cu pieptul foarte larg. Îl tunseseră pe *Champion* şi-i dăduseră jos perciunii, inhibându-le creşterea. Trăsătura cea mai marcantă a lui Smith era faţa lui blândă, de copil, înzestrată cu doi ochi ce ar fi părut la locul lor pe chipul unui bătrân de nouăzeci de ani.

Reuşi să-şi menţină poziţia verticală fără niciun ajutor, tremurând uşor, apoi încercă să meargă. Făcu trei paşi şovăitori, după care zâmbi, un zâmbet senin, de copil.

— Bravo, băiete! îl lăudă Nelson.

Pacientul încercă să mai facă un pas, dar îl apucă tremuratul şi, brusc, se prăbuşi. Abia avură timp să-l prindă, înainte de a cădea.

— Drace! exclamă Nelson, enervat. Iar a intrat în transă. Hai, ajutaţi-mă să-l urc în pat. Ba nu, mai întâi ajutaţi-mă să umplu salteaua cu apă.

Când salteaua se umplu cam la o palmă înălţime, Frame opri

apa; îl târâră apoi în pat, cu mare greutate, încremenit cum era în poziţie ghemuită.

— Puneţi-i o pernă sub gât – îi instrui Nelson – şi chemaţi-mă la nevoie. O să-l mai plimbăm şi după-amiază. În trei luni are să sară din pom în pom, mai ceva ca o maimuţă. De fapt, e cât se poate de sănătos.

— Aşa e, domnule doctor, spuse Frame, cam cu îndoială.

— A, să nu uit: când îşi revine, învaţă-l să folosească baia. Să te ajute şi infirmierul; n-aş vrea să aud că a căzut.

— Am înţeles, domnule doctor. A... e nevoie de o metodă anume... adică, în ce fel?

— Cum? Arată-i, atâta tot. N-o să înţeleagă cine ştie ce dacă încerci să-i explici, dar e isteţ foc!

Smith mancă de prânz fără să fie ajutat; pe neaşteptate, intră un infirmier ca să-i ia tava. Omul se aplecă peste el şi-i şopti:

— Ascultă, am o chestie grasă pentru tine.

— Poftim?

— O afacere, un mod de a câştiga bani rapid şi fără osteneală.

— Bani? Ce înseamnă „bani”?

— Lasă filozofia: toţi avem nevoie de bani. O să vorbesc repede, nu pot să stau mult; şi-aşa, am făcut multe învârteli ca s-ajung aici. Reprezint ziarul *Peerless Features*. Îţi plătim 60.000 pe povestea ta; tu nu trebuie să faci niciun efort, avem cei mai buni scriitori S.F. din branşă. Nu trebuie decât să ne răspunzi la întrebări, şi pun ei totul cap la cap.

Ziaristul scoase rapid o hârtie şi i-o întinse.

— Semnează aici, îl îndemnă el.

Smith luă hârtia şi o privi cu ochi mari, aşezând-o invers.

— Dumnezeule! Nu ştii să citeşti englezeşte? exclamă interlocutorul lui.

Smith înţelese întrebarea, atât cât să răspundă:

— Nu.

— Atunci... Ştii ce? Îţi citesc eu, apoi tu pui degetul mare în pătratul ăsta, iar eu semnez ca martor.

„Eu, subsemnatul Valentine Michael Smith – începu ziaristul – cunoscut şi ca Omul de pe Marte, cedez ziarului *Peerless Features* drepturile exclusive asupra povestirii mele biografice, care se va publica sub titlul *Am fost prizonier pe Marte*, în

schimbul...”

— Infirmier! strigă doctorul Frame, ivindu-se în pragul uşii.

— Imediat, domnule. Venisem să iau tava.

— Ce citeai?

— Nimic.

— Te-am văzut. Pacientul nu trebuie deranjat sub niciun motiv.

Ieşiră amândoi; doctorul Frame trase uşa după el. Smith rămase nemişcat preţ de o oră; oricât se strădui însă, tot nu reuşi să priceapă absolut nimic din cele întâmplate.

IV

Gillian Boardman era o infirmieră competentă, al cărei hobby erau bărbaţii. În ziua aceea era de serviciu ca supraveghetoare pe etajul unde se afla rezerva lui Smith. Când auzise zvonul că pacientul din K-12 nu văzuse în viaţa lui o femeie, nu-i venise să creadă. Se hotărî deci să-i facă o vizită acestui pacient ciudat.

Ştia de existenţa regulii care interzicea accesul femeilor, dar – cum se considera de-a casei – trecu fără să se oprească prin dreptul uşii păzite de soldaţi; cunoştea obiceiul lor de a executa ordinele întocmai, fără crâcnire. Intră, aşadar, în camera alăturată, unde se aflau aparatele de supraveghere.

Doctorul Thaddeus îşi ridică privirea.

— Măi, să fie! exclamă el. E chiar „Gropiţe în obraji”! Bună, dulceaţo, ce vânt te aduce pe aici?

— Zona asta ţine de rondul meu. Ce-ţi mai face pacientul?

— Nu-ţi bate capul cu asta, scumpete: nu e răspunderea ta. Consultă-ţi caietul cu îndatoriri.

— L-am citit. Acum vreau să-ţi văd pacientul.

— Pe scurt: nu.

— Of, Tad, dă-l încolo de regulament.

Doctorul Thaddeus îşi privi unghiile, stingherit.

— Dacă te las să pui piciorul înăuntru, zbor tocmai în Antarctica. N-aş vrea ca doctorul Nelson să te prindă chiar şi aici, în camera de supraveghere.

— Te aştepţi să apară doctorul Nelson? îl întrebă Gillian, ridicându-se.

— Nu vine, dacă nu trimit după dânsul. Acum doarme, e obosit mort.

— Atunci, de ce eşti aşa de scrupulos la datorie?

— Am încheiat discuţia, soră.

— Foarte bine domnule doctor! Apoi adăugă: Nesuferitule!

— Jill!

— Scorţosule!

— Mai rămâne valabilă chestia de sâmbătă seara? o întrebă doctorul, oftând.

Sora ridică din umeri şi-i răspunse:

— Cred că da. În ziua de azi, o fată nu-şi poate permite să facă pe mironosiţa.

Jill se întoarse la postul ei. Era dezamăgită, dar nu învinsă. Luă, aşadar, cheia de la camera de alături de rezerva K-12, o încăpere în care stătea personalul medical atunci când rezerva era ocupată de o persoană de rang înalt. Acum, camera nu era folosită. Intră înăuntru. Soldaţii care făceau de gardă nu-i dădură atenţie: habar n-aveau că fuseseră traşi pe sfoară.

Când ajunse la uşa dintre cele două camere, se opri, nehotărâtă, simţind emoţia care o cuprindea altădată, când pleca pe furiş din căminul elevelor infirmiere. Apoi descuie uşa şi intră în rezerva K-12.

Pacientul era în pat. Când se deschise uşa, se uită la infirmieră. Prima ei impresie fu aceea că pacientul se afla într-o stare gravă, prea gravă ca să-i acorde ei atenţie. Lipsa lui de expresie părea a fi simptomul apatiei bolnavilor fără scăpare. Apoi observă însă că ochii lui scânteiau de curiozitate. Se întrebă dacă nu cumva suferea de o paralizie a feţei.

— Ei, cum ne simţim azi? Mai bine? îl întrebă ea pe un ton profesional.

Smith traduse întrebările. Faptul că sora îi indusese pe amândoi în interogaţie îi dădu o stare de confuzie; hotărî că putea fi un simbol al dorinţei de dragoste, de apropiere.

Cealaltă parte a întrebării semăna cu formulele de adresare ale lui Nelson.

— Da, îi răspunse el.

— Bun! În afară de acea ciudată lipsă de expresie, lui Jill i se păru perfect normal; dacă era adevărat că nu cunoscuse nicio femeie, atunci trebuie spus că-şi ascundea foarte bine ignoranţa. Pot să te ajut cu ceva? îl întrebă ea; apoi, observând că pe noptieră nu se afla niciun pahar cu apă, adăugă: Să-ţi aduc puţină apă?

Smith înţelese că fiinţa aceea era diferită de celelalte. Compară ceea ce avea în faţa ochilor, cu ceea ce văzuse în fotografiile pe care Nelson i le arătase înainte de a ajunge aici; intenţia doctorului fusese aceea de a-i explica o configuraţie a acestui grup uman, o configuraţie care, lui, îi stârnise nedumerirea. Aşadar, aceasta era o „femeie”.

Se simţi, deopotrivă, neobişnuit de impresionat şi de dezamăgit. Îşi suprimă însă ambele senzaţii, pentru a putea să grok mai bine, lucru care-i reuşi într-o asemenea măsură încât doctorul Thaddeus nu observă nicio schimbare pe aparatele de

control.

Când traduse însă ultima întrebare, se simţi invadat de un val de emoţie atât de puternic, încât aproape că-şi lăsă ritmul cardiac să se intensifice. Îşi reveni şi se admonestă singur, etichetându-se drept un pui neascultător. Îşi verifică traducerea. Nu, nu se înşelase. Fiinţa aceasta îi oferise într-adevăr apă. Înseamnă că dorea apropierea.

Cu mare efort, luptându-se să găsească înţelesurile potrivite, se strădui să dea un răspuns politicos, aşa cum se cuvenea.

— Eu mulţumesc pentru apă. Să bei mereu adânc, îi ură el.

Sora Boardman păru surprinsă.

— Vai, ce drăguţ! exclamă ea.

Găsi un pahar, îl umplu, apoi i-l întinse.

— Bea tu, îi zise el.

Nu cumva crede că vreau să-l otrăvesc? se întrebă ea. Dar cererea lui avea ceva irezistibil în ton.

Luă deci o înghiţitură, după care sorbi şi el puţin, apoi păru şi el mulţumit să se cufunde din nou în pat, de parcă cine ştie ce lucru important ar fi înfăptuit.

Jill îşi spuse că aventura fusese ratată.

— Păi, dacă nu mai ai nevoie de nimic – îi zise – eu trebuie să-mi văd de treabă.

Se îndreptă spre uşă.

— Nu! strigă el. Jill se opri în loc.

— Ce este? îl întrebă ea.

— Nu pleca.

— Păi… nu pot să stau mai mult. Vrei ceva?

El o cercetă din cap până-n picioare.

— Tu eşti… „femeie”?

Întrebarea o luă pe nepregătite. Primul impuls al lui Jill fu să-i răspundă obraznic. Dar chipul grav al lui Smith şi ochii ciudat de iscoditori o făcură să se răzgândească. Emoţional, înţelese că ceea ce păruse imposibil despre acest pacient era totuşi adevărat. Chiar nu ştia ce era o femeie. Îi răspunse deci cu menajamente:

— Da, sunt femeie.

Smith continua să se uite la ea cu ochi mari. Jill începu să se simtă stânjenită. N-o deranja faptul că era privită de un bărbat, ci modul în care era privită, ca şi când ar fi fost studiată la microscop. Începu să dea semne de agitaţie.

— Ei, cum e? Arăt sau nu ca o femeie? îl chestionă ea.

— Nu ştiu, răspunse Smith, cu încetineală. Cum arată femeia? Ce te face femeie?

— Pentru Dumnezeu! exclamă Jill. Conversaţia asta îi scăpa din mână mai mult decât oricare altă discuţie purtată de ca cu un bărbat, de când împlinise doisprezece ani. Doar nu vrei să mă dezbrac şi să-ţi arăt!

Smith examină fără grabă aceste simboluri, încercând să le traducă. Nu reuşi să grok prima parte a mesajului. Trebuie că era vreuna din expresiile acelea formale folosite de oameni... totuşi, fusese rostită cu forţă, ca o ultimă comunicare înainte de despărţire. Poate că greşise într-atâta în comportamentul său faţă de o femeie, încât ea se putea afla în pragul decorporalizării. Nu voia ca femeia să moară în momentul acela, chiar dacă era dreptul, poate chiar obligaţia ei. Trecerea rapidă de la împărtăşirea lor în ritualul apei, la o situaţie în care proaspătul lui frate întru apă putea să plece sau să se decorporalizeze, i-ar fi provocat panică, dacă nu şi-ar fi suprimat, în mod conştient, o asemenea dereglare. Ajunse la concluzia că, dacă fiinţa din faţa lui murea pe loc, atunci şi el trebuia să moară – nu concepea altă soluţie, mai ales după ofranda apei.

A doua parte a mesajului conţinea simboluri cunoscute. Reuşi să grok imperfect intenţia; se părea că există totuşi o cale de a evita criza, şi anume venind în întâmpinarea dorinţei sugerate de femeie. Poate că dacă ea se dezbrăca, nu mai era nevoie să se decorporalizeze niciunul dintre ei. Zâmbi, aşadar, fericit şi îi spuse:

— Te rog.

Jill deschise gura, o închise, o deschise din nou.

— Ei, drăcie! exclamă ea.

Smith era capabil să grok violenţa emoţională; înţelese că dăduse răspunsul greşit. Începu să se pregătească mental pentru decorporalizare, savurând şi mângâind amintirea a tot ceea ce fusese şi văzuse, acordând o atenţie deosebită acestei fiinţe-femeie. Conştientiză apoi faptul că femeia se aplecase spre el şi într-un fel înţelese că nu avea să moară. Fiinţa aceea îl privea în faţă.

— Corectează-mă dacă greşesc – îi spuse ea – dar, cumva, mi-ai cerut să mă dezbrac?

Inversiunile şi abstractizările au necesitat o traducere atentă, dar Smith a reuşit să se descurce, până la urmă.

— Da, i-a răspuns, sperând că vorbele lui nu vor provoca o nouă criză.

— Înseamnă c-am înţeles bine. Frate, dar nu eşti deloc bolnav.

Primul lucru care-i atrase atenţia fu „frate”: femeia îi amintea că se împărtăşiseră amândoi întru apă. Le ceru ajutor tovarăşilor de cuib, pentru a fi pe măsura aşteptărilor noului său frate.

— Nu sunt bolnav, recunoscu el.

— Totuşi, să fiu a naibii dacă ştiu ce ai. N-am de gând să mă dezbrac aici. Iar acum trebuie să plec.

Femeia îşi îndreptă spatele şi o luă spre uşă; după câţiva paşi se opri şi se uită înapoi, cu un zâmbet ironic:

— Ai putea să mă mai rogi o dată frumos, dar în alte împrejurări. Sunt curioasă ce-aş fi în stare să fac.

Femeia plecă. Smith se relaxă şi lăsă camera să se topească în ceaţă. Simţi un triumf calm la gândul că reuşise să se poarte de aşa manieră, încât moartea lor să nu mai fie necesară… totuşi, rămâneau încă multe de înţeles. Ultimul mesaj al femeii conţinuse simboluri noi pentru el, iar cele cunoscute fuseseră aranjate într-un mod greu de descifrat. Totuşi, el era fericit că atmosfera fusese favorabilă comunicării între doi fraţi întru apă – chiar dacă existase şi o notă de tulburare, înfricoşător de plăcută. Se gândi la noul său frate, fiinţa-femeie, şi simţi în tot corpul furnicături ciudate. Senzaţia îi aminti de prima oară când i se îngăduise să asiste la o decorporalizare şi se simţi fericit, fără să ştie de ce.

Ar fi vrut să fie de faţă şi fratele lui, doctorul Mahmoud. Erau atâtea de descifrat, şi atât de puţine lucruri care să te ajute să descifrezi.

Jill se simţi năucită tot restul serviciului de gardă. Nu putea să-şi scoată din minte chipul Omului de pe Marte şi vorbele nebuneşti pe care el i le spusese. Nu, nu era corect „nebuneşti” – făcuse practică în saloanele de psihiatrie şi era sigură că remarcile lui nu fuseseră ale unui psihopat. Sfârşi prin a se opri asupra termenului „inocent”, apoi renunţă la el, considerându-l impropriu. Expresia lui era într-adevăr inocentă, dar ochii lui

nu. Ce creatură putea să aibă un asemenea chip?

Lucrase odată într-un spital catolic; brusc, îşi imagină faţa Omului de pe Marte încadrată de vălul unei călugăriţe-infirmiere. Ideea o tulbură: chipul lui Smith n-avea nimic feminin.

Tocmai se schimba în haine de stradă, când o altă infirmieră îşi vârî capul în vestiar.

— Jill, la telefon – o anunţă ea.

Jill acceptă convorbirea – sunet fără imagine – continuând să se îmbrace.

— Florence Nightingale[2]? o întrebă o voce de bariton.

— Chiar ea. Tu eşti, Ben?

— Partizanul ferm al libertăţii presei, în persoană. Ascultă, micuţo, eşti ocupată?

— Te gândeşti la ceva anume?

— Mă gândesc să-ţi cumpăr o friptură, să te ameţesc cu ceva băutură şi apoi să-ţi pun o întrebare.

— Răspunsul este acelaşi, adică nu.

— Nu mă refeream la întrebarea la care te gândeşti tu.

— O, mai ştii şi alta?! Dă-i drumul!

— Mai târziu. Mai întâi vreau să te îmbunez.

— E vorba de friptură adevărată? Nu de-aia sintetică?

— Garantez. O împungi uşor cu furculiţa, şi începe să mugească.

— Va să zică mergi pe decont, Ben.

— Nu devia discuţia şi nu spune mârşăvii. Se aprobă sau nu?

— Se pare că m-ai convins.

— Ne vedem pe acoperişul spitalului, peste zece minute.

Jill îşi scoase costumul în care tocmai se schimbase, îl puse la loc în vestiar şi îmbrăcă o rochie pe care o ţinea acolo pentru cazurile de urgenţă. Era simplă, uşor translucidă, cu corsajul şi fusta atât de simple şi discrete, încât aproape că dădeau senzaţia că e goală. Jill se privi cu satisfacţie, apoi luă metroul aerian care o duse pe acoperiş.

Se uită după Ben Caxton, când infirmierul care făcea de gardă pe acoperiş îi atinse braţul.

— Vă semnalizează o maşină, domnişoară Boardman – limuzina aceea Talbot, îi spuse el.

— Mersi, Jack.

Zări taxiul pregătit de plecare, cu portiera deschisă. Se urcă

în el şi, tocmai când voia să-i facă lui Ben un compliment cu dosul palmei, observă că ziaristul nu se afla în maşină. Taxiul fusese programat pe automat. Portiera se închise. Automobilul se ridică în aer, ieşi din cerc şi se îndreptă, în viteză, spre fluviul Potomac. Ateriză pe acoperişul unui bloc din Alexandria, îl culese pe Caxton, apoi se puse din nou în mişcare.

Jill îi aruncă lui Ben o privire cercetătoare.

— Vai de mine, da' importanţi mai suntem! îl apostrofă ea. De când trimiţi robotul să-ţi aducă iubitele?

Caxton o bătu uşor pe genunchi şi-i spuse, pe un ton blând:

— Am motivele mele, micuţo. Nu-mi pot permite să fiu văzut că te iau la plimbare.

— Nu mai spune!

— ...şi nici tu nu-ţi poţi permite să fii văzută în compania mea, continuă Ben. Aşa că las-o mai moale; nu se putea altfel.

— Hmm... care din noi are lepră?

— Amândoi. Jill, nu uita că sunt ziarist.

— Începusem să cred că eşti altceva.

— Iar tu eşti soră medicală la spitalul unde e internat Omul de pe Marte.

— De asta nu-s eu vrednică s-o cunosc pe mama dumitale?

— Jill, chiar ai nevoie să-ţi fac o dare de seamă scrisă? Sunt peste o mie de reporteri în zonă, la care se adaugă agenţii de presă, băgătorii de seamă, tot soiul de papă-lapte, băgăreţii şi toţi căpiaţii care au dat iama când a aterizat *Champion*. Fiecare din ei a încercat să-l intervieveze pe Omul de pe Marte – fără succes, însă. Acum înţelegi de ce ar fi o prostie din partea noastră să fim văzuţi plecând de la spital împreună?

— Nu văd ce importanţă are. Nu eu sunt Omul de pe Marte.

Caxton o cercetă din ochi.

— Văd şi eu că nu eşti, îi spuse el. Eşti însă cea care mă va ajuta să ajung până la el. Iată de ce nu am venit să te iau de la spital.

— Zău?! Ben, probabil că ai uitat să-ţi iei pălăria şi te-a bătut soarele-n cap. Tipul e păzit de soldaţi din infanteria marină.

— Să le fie de bine! Stăm de vorbă şi vedem noi ce facem.

— Nu văd ce-am avea de vorbit.

— Mai târziu. Acum, hai să mâncăm.

— Bine că ţi-a venit mintea la cap. Ţi-ajunge decontul pentru New Mayflower? Am avut dreptate că-ţi plăteşte ziarul

cheltuielile, nu-i aşa?

— Jill – se încruntă Ben – ca să fim în siguranţă ar trebui să mergem cel mai aproape până în Louisville. Cu maşina asta ne ia două ore să ajungem acolo. Ce-ar fi să cinăm la mine-acasă?

— „Spuse păianjenul către muscă”! Ben, sunt prea obosită ca să mă mai împotrivesc.

— Nici nu e cazul. Să-mi sară ochii, să mor eu dacă nu sunt cuminte.

— Nu prea sunt de acord nici cu asta. Dacă sunt în siguranţă cu tine, înseamnă c-am început să-mbătrânesc. Fie, să mori tu.

Caxton lovi butoanele cu pumnul; taxiul, care până atunci se rotise în cerc sub comanda „menţine poziţia”, ieşi acum din amorţeală şi se îndreptă spre apartamentul de hotel în care locuia Ben. Ben formă un număr de telefon şi-i zise lui Jill:

— Cât timp vrei să ne tratăm cu băutură, scumpete? Sun la bucătărie să ne pregătească friptura.

Jill se gândi o clipă.

— Ben, parcă aveai şi o bucătărie în cursa aia de şoareci în care stai.

— Dacă se poate numi aşa. Pot să prepar o friptură şi singur.

— O prepar eu. Dă-mi telefonul.

Dădu comandă la bucătărie, întrerupându-se o clipă ca să-l întrebe pe Ben dacă-i plac andivele.

De pe acoperiş, unde îi lăsă taxiul, coborâră în apartament. Era de modă veche, singurul lux fiind o peluză de iarbă naturală instalată în camera de zi. Jill intră, îşi aruncă pantofii şi, desculţă, intră în camera de zi, lăsându-şi degetele de la picioare să se bucure de răcoarea firelor verzi.

— Vai, ce bine e! oftă ea. Mă dor picioarele de când am intrat în tură.

— Aşază-te, o îndemnă Ben.

— Nu, vreau ca picioarele să-şi amintească mâine senzaţia de acum.

— Cum doreşti, îi spuse Caxton, apoi intră în oficiu să prepare cocteilurile.

Jill intră imediat după el şi începu să facă pe gospodina. Friptura se afla în liftul pentru alimente, împreună cu cartofii pre-copţi. Amestecă salata, o vârî în frigider, formă o combinaţie numerică pentru a frige carnea şi a încălzi cartofii, fără să apese însă pe butonul de pornire.

— Ben, cuptorul ăsta nu are telecomandă? îl întrebă ea.
Caxton studie combinaţia, apoi apăsă un comutator.
— Jill, cum te-ai descurca, dacă ar trebui să găteşti mâncare pe foc deschis?
— M-aş descurca al naibii de bine. Am fost în echipa feminină de cercetaşi. Dar tu ai fi în stare, isteţule?
Trecură în camera de zi. Jill se aşeză la picioarele lui Ben şi îşi luară amândoi câte-un Martini. Lângă scaunul lui Ben se afla un stereovizor mascat în acvariu. Îl deschise; peştişorii viu coloraţi dispărură de pe ecrane şi în locul lor apăru binecunoscuta figură a nesuferitului de Augustus Greaves.
„… putem afirma cu toată autoritatea – declara el – că Omului de pe Marte i se administrează droguri pentru a-l împiedica să dezvăluie aceste adevăruri. Guvernul consideră că…”
Caxton îi închise gura.
— Gus, bătrâne – i se adresă el cu condescendenţă – nu ştii nimic în plus faţă de mine. Apoi continuă, încruntându-se: Deşi s-ar putea să ai dreptate: e posibil ca Guvernul să-l drogheze.
— Nu-i adevărat, interveni Jill, brusc.
— Poftim? De unde ştii, micuţo?
— Omului de pe Marte nu i se administrează niciun fel de hipnotice. Văzând că îi scăpase mai mult decât intenţionase, fata adăugă: Are un doctor care-l supraveghează permanent, dar nu există nicio instrucţiune în privinţa administrării de sedative.
— Eşti sigură? Nu cumva eşti dintre surorile care se ocupă de el?
— Nu. Ă… de fapt, s-au dat dispoziţii ca femeilor să nu li se permită accesul la el. Există chiar şi soldaţi care veghează la respectarea ordinelor.
Caxton dădu din cap.
— Am auzit. Adevărul e că n-ai de unde să ştii precis dacă i se dau sau nu tranchilizante.
Jill îşi muşcă buza. Ca să justifice cele spuse trebuia să dezvăluie aventura ei.
— Ben, n-ai să mă dai de gol? îl întrebă ea.
— În ce sens? se interesă el.
— În toate sensurile.
— Hmm… e cam mult, dar accept.

— Bun. Mai toarnă-mi de băut. Îi turnă, după care ea continuă: Ştiu că Omul de pe Marte nu e drogat, fiindcă… am vorbit cu el.

Caxton fluieră:

— Ştiam eu. Azi-dimineaţă, când m-am trezit, mi-am zis: „Du-te la Jill. Ea e atuul tău.” Dulceaţo, mai bea o porţie. Mai bea şase porţii. Uite, ia tot ulciorul.

— Nu mă lua aşa repede!

— Cum doreşti. Pot să-ţi frec bietele-ţi picioruşe trudite? Stimată doamnă, urmează să fiţi intervievată. Cum…

— Nu, Ben! protestă Jill. Ai promis. Dacă publici ceea ce-ţi voi spune, îmi pierd slujba.

— Mmm… Ce-ai zice dacă aş folosi chestia cu „o sursă considerată de încredere”?

— M-aş speria.

— Atunci? Ai de gând să mă laşi să mor de frustrare, numai ca să mănânci tu toată friptura?

— Of, îţi spun tot ce ştiu, dar nu-ţi dau voie să le dai publicităţii.

Ben nu zise nimic. Jill îi povesti cum îi păcălise pe paznici.

— Ascultă – întrerupse Caxton – ai putea s-o mai faci o dată?

— Cum?! Cred că aş putea, dar nu vreau. E prea riscant.

— Atunci, poţi să mă strecori pe mine înăuntru? Ştii ce? Mă deghizez în electrician – îmi pun salopetă şi insignă, îmi iau o trusă de unelte. Îmi pasezi cheia şi…

— Nu!

— Cum aşa? Ascultă, puişor, fii fată de înţeles. Pentru rasa umană, asta e cea mai interesantă ştire de când Columb a păcălit-o pe Isabela să-şi amaneteze bijuteriile. Singurul lucru care mă îngrijorează e că s-ar putea să dau peste alt electrician…

— Pe mine, singurul lucru care mă îngrijorează sunt chiar eu, îl întrerupse Jill. Pentru tine e doar o ştire de senzaţie. Eu însă îmi risc întreaga carieră. Or să-mi ia boneta şi insigna, or să mă arunce într-un tren şi or să mă gonească din oraş.

— Mmm… deci aşa stau lucrurile…

— Bineînţeles că aşa stau lucrurile.

— Stimată doamnă, sunteţi pe punctul de a fi mituită.

— Depinde cât de mare e suma. Trebuie să fie destul de grasă ca să-mi permită să trăiesc tot restul vieţii mele la Rio, înconjurată de lux.

— Păi… sper că nu te aştepţi să le supralicitez pe Associated Press sau pe Reuters. Ce zici de un sutar?

— Drept cine mă iei?

— Cu asta am lămurit-o, îi răspunse Caxton. Acum ne târguim asupra preţului. O sută cinzeci?

— Fii drăguţ şi caută numărul de telefon de la *Associated Press*.

— Îl ştiu: Capitol 10-9000. Jill, vrei să fii soţia mea? E ultima ofertă care-mi stă în putere.

Jill rămase perplexă.

— Ce-ai zis?! îl întrebă ea.

— Vrei să fii soţia mea? Dacă accepţi, când or să te izgonească am să te aştept la ieşirea din oraş şi am să te scot din existenţa ta sordidă. O să vii înapoi aici, ca să-ţi răcoreşti picioarele în iarba mea – iarba noastră – şi să uiţi de fapta ta ruşinoasă. Până atunci însă e musai să mă strecori în camera cu pricina.

— Ben, aproape că sunt tentată să te iau în serios. Dacă telefonez după un martor, eşti dispus să repeţi cererea în căsătorie?

Caxton oftă, apoi zise:

— Să vină martorul.

Jill se ridică şi-i zise, cu tandreţe:

— Ben, n-am să te oblig la un asemenea pas. Îl sărută, apoi adăugă: Cu o fată bătrână nu se glumeşte în materie de căsătorie.

— Dar eu nu glumeam, protestă Ben.

— Mira-m-aş. Şterge-ţi buzele de rujul meu şi-ţi spun tot ce ştiu, apoi să ne gândim la o modalitate de a folosi informaţiile în presă, fără ca eu să fiu aruncată în trenul ăla. E bine aşa?

— Merge, aprobă Caxton.

Jill îi povesti totul, cu lux de amănunte.

— Sunt sigură că nu era drogat. După cum sunt încredinţată că era lucid – chiar dacă vorbea tare ciudat şi punea nişte întrebări de-ţi stătea mintea-n loc.

— Ar fi şi mai ciudat dacă n-ar fi vorbit ciudat, zise Caxton.

— Ce vrei să spui?

— Jill, n-om fi ştiind noi prea multe despre Marte, dar un lucru ştim sigur: marţienii nu aparţin rasei umane. Să presupunem că ai fi aruncată într-un trib din inima junglei, între indivizi

atât de înapoiaţi, că nu ştiu nici cum arată pantofii. Crezi că ai pricepe chichiţele limbajului celor care şi-au petrecut toată viaţa într-o anumită cultură? E o analogie simplistă; în cazul nostru, adevărul e mai ciudat cu cel puţin patruzeci de milioane de mile.

Jill încuviinţă din cap.

— Mi-am dat seama şi singură, zise ea. Tocmai de aceea, nici n-am luat în consideraţie observaţiile lui ciudate. Doar nu-s bătută în cap.

— Nu, eşti chiar isteaţă pentru o femeie.

— Vrei să-ţi torn în cap paharul ăsta de Martini?

— Îmi cer scuze. Femeile sunt mai deştepte decât bărbaţii; lucru demonstrat şi de poziţia în care mă aflu eu faţă de tine. Dă-mi să-ţi mai torn.

Jill acceptă ofranda adusă păcii şi continuă:

— Ben, e o prostie să nu lase femeile să se apropie de el. Tipul nu e deloc obsedat sexual.

— Fără îndoială că nu vor să-l supună la prea multe şocuri deodată.

— N-a fost deloc şocat când m-a văzut; a fost pur şi simplu curios. Parcă nici nu eram privită de un bărbat.

— Dacă ai fi dat curs rugăminţii lui şi ţi-ai fi scos hainele, probabil că ţi-ar fi dat ceva bătaie de cap.

— Nu cred. Bănuiesc că i-au spus despre împărţirea pe sexe; voia doar să vadă prin ce sunt femeile diferite.

— *Vive la difference*[3]*!* exclamă Caxton, plin de entuziasm.

— Nu fi vulgar, îl apostrofă Jill.

— Cine, eu?! Încercam doar să fiu respectuos. Înălţam osanale pentru faptul că m-am născut om, şi nu marţian.

— Ia fii serios!

— Sunt mai serios ca niciodată.

— Atunci, taci. Smith nu mi-ar fi provocat niciun fel de neplăceri. Tu nu ai văzut ce faţă avea – eu am văzut.

— Ce-i cu faţa lui? se interesă Caxton. Jill păru încurcată.

— Ben, ai văzut vreodată un înger? îl întrebă ea.

— Numai pe tine, heruvimul meu; în rest, n-am văzut.

— Păi, nici eu nu am văzut; totuşi, el aşa arăta. Avea doi ochi de bătrân înţelept, aşezaţi pe o faţă absolut senină, o faţă de o inocenţă nepământească.

Şi Jill se cutremură.

— „Nepământesc” – ăsta e cuvântul – observă Ben, fără să se grăbească. Aş vrea să-l pot vedea.

Ben, de ce-l ţin închis? Nu e în stare să facă rău nici unei muşte.

Caxton îşi împreună mâinile.

— Ca să-l protejeze, probabil. S-a născut şi a crescut în câmpul gravitaţional al planetei Marte. Trebuie să fie firav ca o pisică.

— Dar slăbiciunea musculară nu e periculoasă; *myastenia gravis* e mult mai rea, totuşi reuşim să-i facem faţă, observă Jill.

— Vor să-l ţină şi departe de microbi. E la fel ca animalele alea de la Notre Dame, pe care se fac experienţe; n-a fost niciodată expus.

— Da, sigur, nu are anticorpi. Din câte am auzit la sala de mese, doctorul Nelson – medicul de pe *Champion* – a avut grijă de asta în călătoria de întoarcere. I-a făcut transfuzii reciproce până când i-a înlocuit jumătate din sânge.

— Pot să public asta, Jill? o întrebă Caxton. E de senzaţie.

— Poţi, numai să nu mă citezi. L-au vaccinat de toate cele, în afară de vaccinul împotriva inflamaţiilor genunchilor. Dar, Ben, nu gărzile armate or să-l ferească de infecţii.

— Hmm… Jill, am cules o serie de noutăţi picante pe care s-ar putea să nu le ştii. Nu pot să le dau la ziar, pentru că trebuie să-mi protejez sursele. Ţie însă, ţi le spun, numai să le ţii pentru tine.

— Aşa am să fac, promise Jill.

— E o poveste lungă. Să-ţi mai torn de băut?

— Nu. Să trecem la friptură. Care-i butonul?

— Ăsta de-aici.

— Ce mai stai? Apasă pe el, îl îndemnă Jill.

— Cine, eu?! Te-ai oferit să pregăteşti tu cina.

— Ben Caxton, prefer să stau pe loc şi să mor de foame, decât să mă ridic ca să apăs pe un buton aflat la cin'şpe centimetri de mâna ta.

— Cum doreşti, zise Ben, apăsând pe buton. Nu uita însă că tu ai fost bucătarul. Acum, să revenim la Valentine Michael Smith. Se pune în mod serios problema dacă are sau nu dreptul de a purta numele de „Smith”.

— Ce vrei să spui? îl întrebă Jill.

— Iubito, amicul tău este primul bastard interplanetar

oficial.

— Pe dracu’! exclamă Jill.

— Te rog să te comporţi ca o doamnă. Îţi mai aminteşti, cred, despre *Envoy*. Echipajul era format din patru perechi, soţ şi soţie. Căpitanul şi doamna Brant formau un cuplu, doctorul şi doamna Smith, un altul. Prietenul tău cu chip angelic e fiul doamnei Smith, făcut cu căpitanul Brant.

— De unde ştiau ei una ca asta?! se miră Jill. Şi, la o adică, ce-i interesează? De unde până unde le-a venit să dezgroape morţii după atâta timp? Să-i lase să se odihnească în pace!

— La întrebarea „de unde ştiu”, răspunsul e simplu. Nu cred să fi existat vreodată opt oameni care să fi fost mai amănunţit studiaţi şi clasificaţi: grupă sanguină, RH, culoare a părului şi a ochilor, toate chestiile astea, genetice – eşti mai în temă decât mine. Mama lui a fost, cu siguranţă, Mary Lyle Smith, iar tatăl, Michael Brant. Smith a moştenit o valoroasă zestre genetică. Taică-său avea coeficientul de inteligenţă 163, iar maică-sa 170, plus că amândoi erau cei mai buni în meseria lor. În ce priveşte interesul – continuă Ben – sunt interesaţi o groază şi or să fie şi mai mulţi, când o ieşi adevărul la iveală. Ai auzit vreodată de Pasajul Lyle?

— Bineînţeles că am auzit. E calea folosită de *Champion*.

— Şi de toate navele spaţiale din vremea noastră. Cine l-a inventat?

— Nu şt... Stai puţin! Vrei să spui că *ea*...

— Daţi-i o ţigară doamnei! o felicită Caxton. Da, doctorul Mary Jane Lyle Smith. L-a terminat înainte să plece, chiar dacă mai erau de făcut îmbunătăţiri. A solicitat brevetele de invenţie şi a plasat totul într-un trust – ia aminte, nu e vorba de o corporaţie *non*-profit – pe care l-a pus sub control şi, pentru timpul cât va lipsi de pe Pământ, a cedat veniturile Fundaţiei pentru ştiinţă. Aşa se face că, până la urmă, Pasajul a ajuns să fie controlat de Guvern; dar adevăratul lui proprietar nu e altul decât prietenul tău, Smith. Valorează milioane, chiar sute de milioane, n-aş putea să apreciez exact.

Aduseră cina. Din plafon coborâră două mese, folosite de Caxton pentru a-şi proteja peluza. Una se opri în dreptul lui, cealaltă coborî mai jos, în stil japonez, pentru ca Jill să poată mânca stând pe iarbă.

— E fragedă friptura? o întrebă Ben.

— Mortală! răspunse ea, cu gura plină.

— Mersi! Nu uita că, până la urmă, eu am pregătit-o. Jill înghiţi, apoi spuse:

— Ben, cum rămâne cu Smith? Poate să moştenească, dacă-i nelegitim?

— Dar nu e nelegitim, protestă Caxton. Mary Jane a studiat la Berkeley. Legile din California nu recunosc conceptul de copil nelegitim. La fel stau lucrurile şi cu căpitanul Brant, întrucât Noua Zeelandă are o legislaţie civilizată. În al treilea rând, în statul de baştină al doctorului Ward Smith, soţul lui Mary Jane, un copil născut în cadrul căsătoriei este legitim, orice s-ar zice şi orice s-ar spune. Avem deci de-a face, dragă Jill, cu cineva care e copilul legitim a trei părinţi.

— Cum? întrebă Jill, surprinsă. Stai aşa, Ben; n-are cum. N-oi fi eu avocat, totuşi...

— E clar că nu eşti. Un avocat nu şi-ar bate capul cu asemenea fantasmagorii. Smith e legitim în diferite moduri şi-n diferite legislaţii – chiar dacă, practic, rămâne un bastard. Cert este că are drept de moştenire. Pe lângă asta, maică-sa a fost bogată, dar şi cei doi taţi erau destul de înstăriţi. Brant s-a căpătuit din salariul scandalos de umflat pe care l-a primit ca pilot în expediţiile pe Lună, organizate de Lunar Enterprises. Ştii ce dezvoltare extraordinară au avut Lunar Enterprises de-atunci; au trebuit să declare de curând un nou stoc de dividende. Brant avea un viciu: era un pătimaş al jocurilor de noroc – dar individul câştiga în mod regulat şi nu uita să-şi investească banii câştigaţi. La rândul lui, Ward Smith provenea dintr-o familie avută. Pe scurt, Smith îi moşteneşte pe amândoi.

— Pfui! făcu Jill.

— Stai, că n-ai auzit nici jumătate din ce-ar trebui să ştii, o calmă Ben. Smith e moştenitorul întregului echipaj.

— De unde până unde?!

— Toţi cei opt membri ai expediţiei au semnat un contract al „Aventurierilor”, prin care fiecare devenea moştenitorul celorlalţi, drept de care beneficiau şi progeniturile lor. Au fost foarte precauţi când au întocmit actele, folosind ca model contractele din secolele al XVI-lea şi al XVII-lea, care au rezistat la toate eforturile de a le anula. Membrii echipajului erau persoane sus-puse; averea lor, luată laolaltă, era considerabilă. Unii din ei deţineau chiar importante stocuri de acţiuni

la Lunar Enterprises, pe lângă cele ale lui Brant. E posibil ca Smith să aibă drept de control asupra acestei întreprinderi, sau măcar o cotă parte.

Jill se gândi la creatura cu chip de copil care transformase băutul apei într-un ceremonial atât de mişcător; îi era milă de el.

— Ce n-aş da să pot arunca o privire pe Jurnalul de Bord de pe *Envoy*, continuă Caxton. Ştiu că l-au recuperat; mă îndoiesc însă că-l vor da publicităţii.

— De ce să nu-l dea, Ben?

— E o poveste cam sinistră. Atât am reuşit să aflu de la informatorul meu înainte de a se trezi din beţie. Doctorul Ward Smith i-a făcut soţiei cezariană; femeia a murit pe masa de operaţie. Ce a făcut doctorul după aceea ne demonstrează că ştia ce-i rămăsese de făcut: s-a dus şi, cu acelaşi scalpel folosit în sala de naştere, a tăiat şi gâtul căpitanului Brant, apoi şi l-a tăiat şi pe al lui. Îmi pare rău, iubito, c-a trebuit s-auzi aşa ceva.

— Sunt soră medicală. Sunt imună la asemenea chestii, bravă Jill.

— Eşti o mincinoasă şi de asta te iubesc. Eu am fost trei ani în patrula poliţiei, şi tot nu m-am obişnuit.

— Ce s-a întâmplat cu restul echipajului?

— Dacă nu-i silim pe birocraţi să scoată la lumină câteva fragmente din jurnal, n-o să ştim niciodată; iar eu, un gazetăraş cu capul în nori, consider că avem tot dreptul să fim puşi în temă. Secretele dau naştere la tiranie.

— Ben, s-ar putea să-i facă un bine dacă-i fură moştenirea. E atât de... de pe altă lume.

— Chiar este de pe altă lume. La o adică, nici n-are nevoie de bani. Omul de pe Marte n-o să fie niciodată lăsat să moară de foame. Toate guvernele şi mii de universităţi şi instituţii ar fi încântate să-l găzduiască permanent.

— Mai bine ar da o semnătură cum că renunţă la tot, şi ar uita de moştenire.

— Nu-i aşa de uşor, Jill. Ai auzit, cred, de faimosul proces între General Atomics şi Larkin&Co.

— A, te referi la Decizia Larkin. Am studiat-o la şcoală, ca toată lumea. Ce are ea a face cu cazul lui Smith?

— Adu-ţi aminte cum a fost, începu Caxton. Ruşii trimit prima navă pe Lună; ea explodează. Statele Unite şi Canada se

unesc pentru a trimite şi ele una; astronava se întoarce, dar nu lasă pe nimeni pe Lună. În timp ce Statele Unite şi Commonwealth-ul se pregătesc să trimită o expediţie colonizatoare, sponsorizată de Federaţie, Rusia face şi ea acelaşi lucru. General Atomics le-o ia înainte, lansând o rachetă de pe o insulă închiriată de la Ecuador. Când nava Federaţiei ajunge pe Lună urmată de cea a ruşilor, cei de la General Atomics sunt deja acolo, instalaţi confortabil şi afişând un dispreţ suveran. Aşadar General Atomics, o corporaţie elveţiană controlată de americani, reclamă dreptul de proprietate asupra Lunii. Federaţia, încolţită de ruşi, nu poate, pur şi simplu, să-i dea la o parte şi să pună ea mâna pe pradă. Aşa se face că Tribunalul dă o lege prin care stipulează că o persoană corporativă – o găselniţă avocăţească – nu poate fi proprietara unei planete, ci că proprietarii de drept sunt cei care au menţinut ocupaţia, adică Larkin şi asociaţii săi. Aşa că îi recunosc pe ăştia ca naţiune suverană şi îi primesc în Federaţie; li s-a dat o parte din pradă şi celor din interior şi s-au făcut unele concesii lui General Atomics şi corporaţiei asociate ei, Lunar Enterprises. N-au reuşit ei să împace pe toată lumea – Curtea de Justiţie a Federaţiei nu era pe atunci atotputernică – dar s-a ajuns la un compromis acceptat de toate părţile implicate. Rezultatul a fost emiterea unor legi privind colonizarea planetelor, bazate toate pe Decizia Larkin şi menite să evite vărsarea de sânge. Şi chiar au avut eficienţă, dovadă că al Treilea Război Mondial n-a fost declanşat de conflicte pe probleme de călătorii spaţiale sau alte chestii de genul ăsta. În concluzie, Decizia Larkin este o lege şi se aplică şi în cazul lui Smith, încheie Caxton.

Jill scutură din cap.

— Nu văd legătura, zise ea.

— Pune-ţi mintea la contribuţie, Jill. După legile noastre, Smith este o naţiune suverană – şi este unicul proprietar de drept al planetei Marte.

V

Jill făcu ochii mari.

— Am băut prea mult Martini, Ben, spuse. Aş putea să jur că ai zis că pacientul nostru e proprietarul planetei Marte.

— Ai auzit bine. Smith *a ocupat* planeta atât cât era necesar. El *reprezintă* planeta Marte: e rege, preşedinte, cetăţean unic şi tot ce vrei. Dacă *Champion* n-ar fi lăsat colonişti, Smith şi-ar fi pierdut toate drepturile. Dar coloniştii sunt acolo, ceea ce înseamnă că ocupaţia continuă, chiar dacă Smith se află acum pe Pământ. Asta nu-i face însă co-proprietari, împreună cu Smith; nu-s decât simpli emigranţi, cărora doar Smith le-ar putea acorda cetăţenia.

— Fantastic!

— Dar legal. Iubito, acum înţelegi de ce e toată lumea interesată de Smith? Şi de ce-l ţine ascuns Guvernul? Ceea ce fac ei nu e legal. Smith este cetăţean şi al Statelor Unite şi al Federaţiei; iar pe teritoriul Federaţiei este ilegal să reţii un cetăţean, fie chiar el vinovat de crimă, şi să-l lipseşti de mijloacele de comunicare. În plus, de când există istorie, arestarea unui monarh aflat în vizită – pentru că Smith este într-adevăr aşa ceva – este considerată o încălcare gravă a ospitalităţii; e nedrept să-l ţină închis, să nu-l lase să vină în contact cu oamenii, în special cu presa, deci cu mine. Tot nu vrei să mă ajuţi să pătrund până la el?

— Ce spui?! Ai reuşit să mă sperii de-a binelea, prostule. Ben, ce crezi că mi-ar fi făcut dacă mă prindeau? se interesă Jill.

— Mmm. Nimic neplăcut. Te-ar fi închis într-o celulă capitonată, cu un certificat semnat de trei doctori şi n-ai fi avut voie să primeşti corespondenţă decât o dată la doi ani bisecţi. Mă întreb ce-i vor face *lui*.

— Ce-ar putea să-i facă?

— Păi, ar putea să moară… să spunem, de oboseală cronică.

— Adică, să-l *asasineze*?

— Vai, vai! Nu rosti vorbe grele. Nu cred c-or s-o facă. În primul rând, pentru că individul e o mină de informaţii. În al doilea rând, fiindcă e o punte de legătură între noi şi singura rasă civilizată despre a cărei existenţă avem cunoştinţă. Cum stai la capitolul „clasici”? Ai citit „Războiul lumilor” al lui H.G.

Wells?

— Cu multă vreme în urmă, în şcoală.

— Să presupunem că marţienii o fac pe nebunii. Lucrul e posibil, iar noi n-avem de unde să ştim cât sunt de tari. Smith ar putea fi folosit ca intermediar, evitând astfel primul război interplanetar. Chiar dacă o asemenea situaţie e puţin probabilă, Guvernul n-o poate trece cu vederea. Descoperirea că pe Marte există viaţă este un fapt pe care nu l-au asimilat încă, din punct de vedere politic.

— Crezi deci că Smith e în siguranţă?

— Deocamdată, da. Secretarul General trebuie să ia decizia potrivită. După cum ştii, guvernul lui se cam clatină.

— Nu mă interesează politica, spuse Jill.

— Ar fi cazul să te intereseze. Este aproape la fel de importantă ca aerul pe care-l respiri.

— Nici el nu mă interesează.

— Nu vorbi când cuvântez eu. Adunătura majoritară condusă de Douglas s-ar putea să se dezbine peste noapte. Pakistanul e gata s-o ia la sănătoasa la primul acces de tuse nervoasă. Ar urma un vot de neîncredere şi domnul Secretar General Douglas ar fi nevoit să se întoarcă la meseria lui de bază şi s-o facă din nou pe avocatul de doi bani. Omul de pe Marte poate să-i propulseze pe culmi sau să-i arunce în prăpastie. Ce zici, mă ajuţi să mă strecor în spital?

— Nu-mi rămâne decât să mă călugăresc, îi răspunse Jill. Mai e cafea?

— Să văd.

Se ridicară amândoi. Jill începu să se întindă.

— Of, oasele mele bătrâne! oftă ea. Dă-o-ncolo de cafea, Ben. Mâine am o zi grea. Condu-mă acasă, te rog. Sau expediază-mă, e mai sigur.

— În regulă – deşi înserarea e la primele ei ceasuri, zise Caxton.

Intră în dormitor şi se întoarse cu un obiect de mărimea unei brichete mici.

— Deci nu vrei să mă ajuţi să mă strecor înăuntru?

— Of, Ben, făcu ea. Aş vrea, dar…

— Las-o baltă. E periculos; şi nu numai pentru cariera ta. Îi arătă obiectul adus.

— N-ai vrea să-i pui un microfon? o întrebă.

— Ce?! Ce-i asta? se miră Jill.

— Este cel mai bun prieten al spionilor de la Mickey Finn încoace: un magnetofon microminiaturizat. Sârmuliţa pe care se înregistrează e propulsată de un resort, aşa că nu poate fi reperat de circuitele poliţiei. Piesele din interior sunt învelite în plastic – poţi să-l Laşi să cadă dintr-un taxi. Conţine cam tot atâta radioactivitate ca un cadran de ceas, doar că aici e ecranată. Sârmuliţa ţine douăzeci şi patru de ore. În fiecare zi, trebuie să scoţi bobina şi să pui alta în loc; resortul e încorporat în bobină.

— Eşti sigur că nu explodează? întrebă Jill, nervos.

— Poţi s-o pui într-o prăjitură şi s-o bagi la cuptor, o asigură Caxton.

— Ben, m-ai speriat aşa de tare că mi-e şi frică să mai intru în camera lui.

— Dar în camera alăturată poţi să intri, nu-i aşa?

— Cred că da.

— Maşinăria asta prinde şi cel mai mic zgomot. Prinde-o cu partea concavă de un perete şi o să înregistreze tot ce se vorbeşte în camera vecină.

— Nu se poate să nu mă observe careva dacă mă tot foiesc pe uşa respectivă. Ben, rezerva în care se află Smith are şi un perete comun cu o cameră de pe celălalt coridor. Pot să fixez aparatul pe peretele acela?

— E perfect. Pot să mă bazez pe tine?

— Hmm... dă-mi-l. O să mă gândesc.

Caxton lustrui magnetofonul cu batista, apoi zise:

— Pune-ţi mănuşile, Jill.

— De ce?

— Dacă se află că ăsta a trecut pe la tine, eşti tocmai bună pentru un concediu în spatele gratiilor. Foloseşte mănuşi şi ai grijă să nu fii prinsă cu el asupra ta.

— Ce lucruri drăguţe îţi mai trec prin minte, Ben!

— Te-ai răzgândit cumva?

— Nu, răspunse ea, lăsând să-i scape un oftat prelung.

— Bravo! o lăudă Caxton. Eşti o fată de ispravă. Zări o luminiţă şi-şi ridică privirea.

— Cred că ţi-a sosit taxiul, zise. Am sunat să-ţi trimită unul când am fost să iau magnetofonul.

— Of! Vezi unde-mi sunt pantofii, te rog. Nu urca pe

acoperiş. Cu cât sunt mai puţin văzută în compania ta, cu atât mai bine.

— Cum doreşti, spuse Caxton.

O încălţă; când să-şi îndrepte spatele, ea îi luă capul în mâini şi-l sărută.

— Scumpul meu Ben! N-o să iasă nimic bun din toată chestia asta; n-am ştiut până acum că eşti certat cu legea. Dar la gătit te pricepi, cu condiţia să mă laşi pe mine să programez cuptorul. S-ar putea chiar să te iau de bărbat, dacă reuşesc să te păcălesc să mă mai ceri o dată.

— Oferta rămâne valabilă.

— Să existe oare gangsteri care se însoară cu amantele lor? Sau ar fi trebuit să spun cu „ispitele” lor? spuse Jill şi plecă, grăbită.

Jill plasă magnetofonul fără probleme. Pacienta din camera care se deschidea pe celălalt coridor era imobilizată la pat. Jill se oprea adeseori şi stătea cu ea la taifas. A fixat aparatul pe un perete, deasupra unui raft al cămării, în timp ce trăncănea despre femeile de serviciu care nu ştergeau *niciodată* praful.

A doua zi, când a schimbat bobina, a mers la fel de uşor.

Bolnava dormea. S-a trezit în timp ce Jill era cocoţată pe scaun; fata i-a distras atenţia povestindu-i o bârfă picantă care circula prin spital.

Jill a trimis bobina înregistrată prin poştă, sistem mai sigur decât un vicleşug de capă şi spadă.

Când să înlocuiască a treia bobină, a dat-o în bară. După ce a aşteptat ca pacienta să adoarmă, tocmai se urcase pe scaun, când femeia a deschis ochii.

— O, bună ziua, domnişoară Boardman, zise ea.

Jill încremeni.

— Bună ziua, doamnă Fritschlie, reuşi ea să îngaime. Aţi dormit bine?

— Binişor, răspunse bolnava, supărată. Mă doare spatele.

— Să vă fac puţin masaj, se oferi Jill.

— N-ajută la nimic. Ascultă, ce-ţi tot faci de lucru la mine în debara? S-a întâmplat ceva?

Jill încercă să-şi revină din sperietură.

— Şoareci, răspunse ea.

— Şoareci? O, înseamnă că trebuie să mă mut în altă

cameră.

Jill trase de magnetofon şi-l înfundă în buzunar, apoi sări de pe scaun.

— Nu vă speriaţi, doamnă Fritschlie. Mă uitam doar, ca să văd dacă nu cumva sunt găuri de şoareci; şi nu sunt.

— Eşti absolut sigură?

— Cât se poate de sigură. Acum, lăsaţi-mă să vă fac masaj. Întindeţi-vă pe burtă.

Jill hotărî să-şi încerce norocul cu camera goală care făcea parte din apartamentul K-12, unde se afla Omul de pe Marte. Avea o cheie potrivită.

Elanul i se frânse când găsi uşa descuiată şi dădu în încăpere peste doi soldaţi; garda fusese dublată. Când deschise uşa, unul din ei o întrebă:

— Cauţi pe cineva?

— Nu. Nu staţi pe pat, băieţi, le spuse ea, pe un ton vesel. Dacă vă trebuie scaune, trimitem să v-aducă.

Soldaţii se ridicară, nu prea încântaţi de idee. Jill plecă, abia stăpânindu-şi tremuratul.

Când termină serviciul era tot cu magnetofonul în buzunar. Se hotărî să i-l înapoieze lui Caxton. Când se văzu în aer, în drum spre apartamentul lui Ben, răsuflă uşurată. Îl sună din maşină pe Ben.

— Caxton la telefon, se auzi vocea lui.

— Ben, sunt Jill. Trebuie să ne vedem.

— Nu cred că e o treabă deşteaptă, răspunse Caxton, într-un târziu.

— Ben, trebuie, insistă Jill. Sunt în drum spre tine.

— Ei, atunci… fie, dacă-i musai.

— Câtă risipă de entuziasm!

— Ascultă, iubito, să nu crezi că n-aş…

— Pa! îi spuse ea şi închise; apoi se calmă şi îşi spuse că n-avea rost să se descarce pe Ben. Încălcaseră amândoi deontologia profesională, mai ales ea, aşa că s-ar fi cuvenit să o lase mai moale cu politica.

Se simţi mai bine când se cuibări la pieptul lui. Ben era o scumpete de bărbat – poate că n-ar fi rău să se mărite cu el. Când încercă să-i explice de ce venise, Ben îi puse mâna pe gură şi îi şopti:

— Nu vorbi. S-ar putea să fim înregistraţi.

Jill dădu din cap că a înţeles, apoi scoase magnetofonul şi i-l întinse. Ben ridică din sprâncene, dar nu zise nimic; în schimb îi înmână un exemplar din ediţia de seară a ziarului *Post*.

— Ai văzut ziarul? o întrebă el pe un ton normal. Poţi să-l răsfoieşti cât mă spăl eu.

— Mersi, îi răspunse ea, luând ziarul. Ben îi arătă un articol, apoi plecă, luând cu el magnetofonul. Articolul purta chiar semnătura lui Ben:

CUIBUL DE CIOARĂ
de Ben Caxton

„Toată lumea ştie că din închisori şi spitale este foarte greu de ieşit. În anumite privinţe, un prizonier este mai puţin rupt de lumea din afară decât un bolnav dintr-un spital; prizonierul poate să trimită după avocat, să invoce „habeas corpus” sau să silească acuzarea să organizeze un proces public.

Nu e însă nevoie decât ca unul dintre medicii ciudatei noastre rase să pună pe cineva să scrie o pancartă cu „accesul vizitatorilor interzis”, şi un pacient din spital e condamnat la o uitare mai cruntă de cât cea a Omului cu Mască de Fier.

Desigur, rudele apropiate ale bolnavului nu pot fi ţinute la distanţă; se pare că Omul de pe Marte nu are niciun fel de rude. Membrii echipajului de pe nefericita navă *Envoy* aveau puţine legături pe Pământ; dacă Omul cu Mască de Fier – mă scuzaţi, mă refeream la Omul de pe Marte – are vreo rudă capabilă să-i apere interesele, atunci înseamnă că cele câteva mii de reporteri n-au reuşit să-i dea de urmă.

Cine este purtătorul de cuvânt al Omului de pe Marte? Cine a dat ordinul să fie păzit de o strajă armată? De ce boală cumplită suferă, de nu-i lăsat nimeni să dea ochii cu el sau să-i pună întrebări? Mă adresez în mod special dumneavoastră, domnule Secretar General. Explicaţia cu „slăbiciunea fizică” şi „oboseala cronică” nu ţine; dacă ar fi aşa, o soră medicală de patruzeci şi cinci de kilograme s-ar descurca la fel de bine ca un paznic înarmat.

Să fie oare vorba de o boală cu cauze financiare? Sau (să fim totuşi delicaţi) totul se reduce la politică?”

Şi articolul continua pe acelaşi ton. Pentru Jill era clar că Ben arunca momeala guvernanţilor, încercând să-i forţeze să

dea lucrurile pe faţă. Caxton îşi asuma riscuri serioase provocând autorităţile, îşi dădea şi ea seama de asta, dar n-ar fi putut spune cât de mare era pericolul sau ce forme va lua el.

Răsfoi ziarul. Era plin de articole despre *Champion*, poze cu Secretarul General înmânând medalii, interviuri cu căpitanul van Tromp şi cu bravul său echipaj, fotografii cu marţieni şi oraşe de Marte. Despre Smith scria puţin, doar un buletin informativ, în care se spunea că îşi revenea, încetul cu încetul, după efectele călătoriei.

Ben îşi făcu din nou apariţia, încărcat cu foiţe de hârtie, pe care i le depuse în poală.

— Iată, ai aici încă un ziar, îi spuse el, apoi plecă iar.

Jill văzu că aşa-zisul ziar era, de fapt, transcrierea celor înregistrate pe prima bobină. Personajele erau „Prima voce”, „A doua voce” şi aşa mai departe; acolo unde recunoscuse însă vocea unei anumite persoane, Ben scrisese deasupra numele respectiv. În capul primei foiţe scrisese: „Toate vocile sunt masculine”.

Din majoritatea înregistrărilor reieşea că Smith fusese hrănit, spălat, masat şi pus să facă mişcare sub supravegherea a doi medici, unul din ei identificat ca fiind doctorul Nelson. Era însă şi un anumit pasaj care nu se referea absolut deloc la îngrijirile acordate pacientului. Jill reciti pasajul respectiv, transcris astfel:

Doctorul Nelson: Cum te simţi, băiete? Destul de în putere ca să vorbeşti?

Smith: Da.

Doctorul Nelson: E cineva aici care vrea să discute cu tine.

Smith (pauză): Cine? (Caxton scrisese: „Toate intervenţiile lui Smith sunt precedate de pauze”).

Nelson: Acest om este marele nostru (cuvânt gutural intranscriptibil; posibil „marţian”?) Este Primul Bătrân al nostru. Vrei să vorbeşti cu el?

Smith (pauză foarte lungă): Sunt mult fericit. Primul Bătrân va vorbi, iar ei voi asculta şi voi creşte.

Nelson: Nu, nu! Vrea să-ţi pună întrebări.

Smith: Eu nu pot să-l învăţ nimic pe Primul Bătrân.

Nelson: E vrerea Primului Bătrân. Îl laşi să-ţi pună întrebări?

Smith: Da.

(Zgomote de fundal)

Nelson: Pe aici, domnule. L-am chemat şi pe doctorul Mahmoud, să vă servească drept interpret.

Jill citi: „Voce nouă”. Apoi Caxton ştersese şi scrisese deasupra: „Secretarul General Douglas!!!”

Secretarul General: N-o să am nevoie de el. Mi-ai spus că Smith înţelege engleza.

Nelson: O înţelege şi nu prea, Excelenţa voastră. Cunoaşte o serie de cuvinte, dar, după cum spune Mahmoud, nu deţine un context cultural pe care acestea să se sprijine. S-ar putea să nu reuşească să se facă înţeles.

Secretarul General: O, ne descurcăm noi, sunt sigur. În tinereţe, am străbătut toată Brazilia cu autostopul, fără să fi ştiut niciun cuvânt în portugheză când am început călătoria. Acum te rog să ne prezinţi, apoi să ne laşi singuri.

Nelson: Dar, domnule, ar fi mai bine să-mi asist pacientul.

Secretarul General: Serios, doctore? Mă tem că va trebui să insist. Scuze.

Nelson: Şi eu mă tem că *eu* trebuie să insist. Scuzaţi, domnule. Etica medicală…

Secretarul General (întrerupându-l): Ca avocat, mai ştiu şi eu câte ceva despre jurisprudenţa medicală, aşa că nu mă lua pe mine cu „etica medicală” şi alte chestii de-astea. Te-a ales acest pacient să-i fii medic?

Nelson: Nu chiar, domnule.

Secretarul General: I s-a oferit lui prilejul să-şi aleagă medicii? Mă îndoiesc. Deocamdată, se află sub tutela statului, iar eu reprezint cea mai apropiată rudă a sa; asta, „de facto”, şi – ai să te convingi – chiar şi „de jure”. Vreau să-l intervievez fără martori.

Nelson (pauză lungă, apoi pe un ton glacial, ceremonios): Dacă puneţi problema astfel, Excelenţă, atunci eu renunţ la acest caz.

Secretarul General: N-o lua aşa, doctore. Nu pun la îndoială tratamentul dumitale. Dar nu cred c-ai fi în stare să împiedici o mamă să-şi vadă fiul între patru ochi. Te temi că i-aş putea face vreun rău?

Nelson: Nu, dar…

Secretarul General: Atunci, care-ţi e obiecţia? Hai, fă-ne cunoştinţă şi să-i dăm drumul. S-ar putea ca toată agitaţia asta să-ţi tulbure pacientul.

Nelson: Excelenţă, am să vă fac cunoştinţă, după care va trebui să găsiţi alt medic pentru… pupilul dumneavoastră.

Secretarul General: Regret sincer, doctore, că s-a ajuns aici. Lucrurile nu pot rămâne aşa, o să discutăm despre asta mai târziu. Acum, fii bun şi prezintă-mă.

Nelson: Pe aici, domnule. Fiule, acesta este omul care vrea să te vadă. Primul Bătrân al nostru.

Smith: (neinteligibil).

Secretarul General: Ce-a spus?

Nelson: V-a salutat respectuos. Mahmoud zice că s-ar traduce: „Nu sunt decât un ou”. E un semn de prietenie. Fiule, vorbeşte pe limba oamenilor.

Smith: Da.

Nelson: Iar dumneavoastră, domnule, ar fi mai bine să folosiţi cuvinte simple, dacă-mi permiteţi un astfel de sfat.

Secretarul General: A, sigur, aşa am să fac.

Nelson: La revedere, Excelenţă. La revedere, fiule.

Secretarul General: Mulţumesc, doctore. Ne vedem mai târziu.

Secretarul General (continuând): Cum te simţi? Smith: Simt bine.

Secretarul General: Bun. Dacă vrei ceva, nu trebuie decât să ceri. Noi vrem ca tu să fii fericit. Acum, aş vrea să faci ceva pentru mine. Ştii să scrii?

Smith: „Scrii”? Ce înseamnă „scrii”?

Secretarul General: Ei, poţi să pui şi degetul. Vreau să-ţi citesc ceva. Hârtia asta conţine o mulţime de termeni avocă-ţeşti, dar – mai pe înţelesul tău – spune că eşti de acord cu faptul că, părăsind planeta Marte, ai abandonat – adică ai renunţat – la toate drepturile pe care le-ai putea avea acolo, înţelegi ce-ţi spun? Le cedezi Guvernului, spre administrare.

Smith: (niciun răspuns).

Secretarul General: Păi, să încercăm altfel. Nu-i aşa că nu eşti proprietarul planetei Marte?

Smith (pauză mai lungă): Nu înţeleg.

Secretarul General: Mmm… Să mai încercăm. Vrei să stai aici, nu?

Smith: Eu nu ştiu. Am fost trimis aici de Bătrâni. (Urmează un monolog lung, neinteligibil; sunetele seamănă cu cele produse de o broască-bou în lupta cu o pisică).

Secretarul General: La naiba! Ar fi trebuit să-l fi învăţat mai multă engleză până acum. Uite ce e, fiule, nu-ţi face griji. Nu-mi trebuie decât amprenta degetului tău mare, pe care s-o pui în josul paginii. Dă-mi mâna dreaptă. Nu, nu te răsuci aşa! Stai locului! Nu-ţi fac niciun rău! *Doctore*! Doctore Nelson!

Al doilea doctor: Ce este, domnule?

Secretarul General: L-ai găsit pe doctorul Nelson?

Al doilea doctor: Pe doctorul Nelson? Dar a plecat, domnule. A spus că i-aţi luat cazul.

Secretarul General: A spus Nelson aşa ceva? Să-l ia naiba! Ce stai, *fă* ceva! Fă-i respiraţie artificială. Fă-i o injecţie. Nu sta şi te uita – nu vezi că moare?

Al doilea doctor: Nu cred că trebuie făcut ceva, domnule.

Să-l lăsăm în pace, îşi revine el singur. Aşa proceda doctorul Nelson!

Secretarul General: Să-l ia dracul pe doctorul Nelson!

Vocea Secretarului General nu mai apărea, nici cea a doctorului Nelson. Jill îşi dădu seama, din cele auzite prin spital, că Smith căzuse într-unul din leşinurile lui de tip cataleptic. Foiţele mai conţineau încă două transcrieri. În unul din ele se putea citi: „Nu-i nevoie să vorbeşti în şoaptă, oricum nu te aude.” Cealaltă conţinea următoarele: „Ia tava de aici. O să-l hrănim când îşi revine.”

Jill tocmai îl recitea, când intră Ben. Adusese alte foiţe de hârtie, dar nu i le arătă, ci o întrebă:

— Ţi-e foame?

— De lup.

— Hai să împuşcăm o vacă, zise Caxton. N-a mai scos o vorbă tot drumul până pe acoperiş şi apoi în taxi, până au ajuns pe peronul din Alexandria, unde au schimbat taxiurile. Ben a ales unul cu număr de Baltimore. Când şi-au luat zborul, l-a programat pentru Hagerstown, Maryland; abia după aceea a respirat uşurat şi a spus:

— Acum putem vorbi fără grijă.

— Ben, ce-i cu tot misterul ăsta?

— Îmi pare rău, frumoaso. Adevărul e că nu ştiu precis dacă mi-au instalat în apartament microfoane ascunse; dar, dacă eu le-am făcut-o, pot foarte bine să mi-o facă şi ei. La fel, deşi nu cred că un taxi luat de la mine de-acasă să fie ascultat, totuşi, s-

ar putea să fie. Acest taxi, însă… – continuă el bătând în tapiţeria maşinii – n-au cum să pună urechi la mii de taxiuri. Prin urmare, dacă alegi unul la întâmplare, ar trebui să te afli în siguranţă.

Pe Jill o trecură fiorii.

— Ben, doar nu crezi că ar fi în stare să… începu ea, apoi se opri.

— Cum să nu cred?! Doar ai văzut articolul meu. Crezi că Guvernul o să mă lase să-i trag pumni în burtă fără să riposteze?

— Dar tu ai fost întotdeauna împotriva actualei guvernări, observă Jill.

— Înainte mergea. Acum e altă treabă: i-am acuzat că au arestat un prizonier politic. Jill, un guvern este un organism viu. Ca orice organism viu, se caracterizează în primul rând prin instinctul de supravieţuire. Îl loveşti, îţi întoarce lovitura. De data asta, l-am lovit cu sete. Numai că – adăugă el – n-ar fi trebuit să te amestec şi pe tine.

— Nu mă tem. Cel puţin de când ţi-am dat înapoi drăcia aia.

— Se ştie că eşti combinată cu mine. Dacă treaba se complică, asta ar putea fi de ajuns.

Jill nu mai spuse nimic. Ideea că ea, care nu cunoscuse în copilărie nimic mai rău decât o palmă peste fund, iar când se făcuse mare câte un cuvânt urât – ideea că ar putea fi în pericol i se părea de domeniul incredibilului. De când era infirmieră, văzuse victime ale barbariei, dar ei personal nu i se putea întâmpla aşa ceva.

Abia când taxiul începu să se învârtă în cerc, căutând un loc de aterizare, se hotărî şi ea să spargă tăcerea şi să lase supărarea deoparte.

— Ben – zise – să presupunem că pacientul moare. Ce se întâmplă atunci?

— Ce-ai spus? se încruntă el. Bună întrebare! Dacă nu mai aveţi întrebări puteţi să ieşiţi în pauză.

— Lasă caraghioslâcurile.

— Hmm… Jill, n-am dormit câteva nopţi, încercând să răspund la întrebarea asta. Iată la ce concluzii am ajuns: dacă Smith moare, s-a terminat cu dreptul lui de proprietate asupra planetei Marte. Probabil că grupul lăsat de *Champion* pe Marte va pretinde că acest drept li se cuvine lor, dar – mai mult ca

sigur – guvernul a luat unele măsuri înainte ca ei să fi plecat de pe Pământ. E adevărat că astronava *Champion* aparţine Federaţiei, dar e posibil ca un asemenea aranjament să lase toate sforile pe mâna Secretarului General Douglas. Asta ar putea să-l ţină la putere multă vreme de aici încolo. Pe de altă parte, s-ar putea să nu fie vorba de nimic de genul ăsta.

— Cum aşa?! De ce?

— S-ar putea ca Decizia Larkin să nu se aplice de data asta. Luna nu era locuită, dar Marte este – de către marţieni. În momentul de faţă, marţienii sunt nuli din punct de vedere legal. Dar Curtea Supremă s-ar putea să ia în considerare situaţia politică şi să decidă că ocuparea de către oameni a unei planete locuite de o rasă diferită nu are nicio valoare. În cazul ăsta, oricine vrea să fie stăpân pe Marte va trebui să-şi apere drepturile împotriva marţienilor.

— Dar, oricum se va ajunge la asta, Ben. Ideea ca un om să fie unicul proprietar al unei planete e... de domeniul fantasticului.

— Nu cumva să foloseşti cuvântul de faţă cu un avocat, o sfătui Caxton. Lupta cu morile de vânt şi trecerea cămilei prin urechile acului sunt două obiecte de studiu obligatorii în Facultăţile de Drept. În plus de asta, există un precedent. În secolul al cincisprezecelea, Papa a donat emisfera vestică Spaniei şi Portugaliei, fără să-i pese nimănui că acolo erau stăpâni indienii, care aveau propriile lor legi, obiceiuri şi drepturi de proprietate. Favorul Papei s-a dovedit eficient. Uită-te pe hartă şi vezi unde e vorbită spaniola şi unde portugheza.

— Ai dreptate, Ben – spuse Jill – dar... nu mai suntem în secolul al cincisprezecelea.

— Spune-i asta unui avocat. Jill, dacă Tribunalul hotărăşte că Decizia Larkin se aplică în acest caz, atunci Smith va fi pus în postura de a ceda concesiunea, care ar putea valora milioane, poate chiar miliarde. Dacă numeşte concesionar Guvernul, înseamnă că cel care va lua crema este secretarul Douglas.

— Ben, de ce să vrea cineva atâta putere?

— De ce zboară fluturii de noapte spre lumină? Dar posesiunile financiare ale lui Smith sunt aproape la fel de importante ca şi poziţia lui de rege şi împărat oficial al planetei Marte. Tribunalul poate să declare ilegală stabilirea lui pe Marte, dar mă îndoiesc că i-ar putea cineva anula dreptul de

proprietate asupra Pasajului Lyle şi a unei părţi din Lunar Enterprises. Voiai să ştii ce se întâmplă dacă Smith moare. Or să răsară peste noapte o mie de pretinşi veri, asta mai mult ca sigur, însă de câţiva ani, Fundaţia pentru Ştiinţă reuşeşte să-i pună la punct pe asemenea paraziţi, ahtiaţi după bani. Nu e exclus ca, în cazul că Smith moare fără să lase un testament, averea lui să treacă în proprietatea statului.

— Te referi la Federaţie sau la Statele Unite?

— Iată încă o întrebare la care nu ştiu să răspund. Părinţii lui provin din două ţări diferite, ambele membre ale Federaţiei, iar el nu s-a născut nici în una, nici în cealaltă. Pentru unii, va conta enorm cine votează administrarea capitalului lui Smith şi-i legiferează patentele. Smith nu e în stare de aşa ceva; e incapabil să deosebească un stoc de acţiuni de un bilet de autobuz. Oricine va putea pune mâna pe Smith şi se va ţine tare are toate şansele de reuşită. Mă îndoiesc că firma Lloyd o să-l asigure pe viaţă; îmi face impresia că nu merită efortul.

— Bietul copilaş! Sărăcuţul de el! îl căină Jill.

VI

Restaurantul din Hagerstown avea „atmosferă” – mai multe mese împrăştiate pe o pajişte care ducea spre un lac, plus alte mese aşezate printre ramurile a trei copaci gigantici. Jill ar fi vrut să mănânce într-unul din copaci, dar Ben l-a mituit pe ospătarul-şef, ca să le aşeze o masă pe malul apei şi să le aducă un stereovizor. Jill se bosumflă.

— Ben – spuse ea – ce rost are să plăteşti asemenea preţuri, dacă tot nu mâncăm în copaci şi trebuie să suportăm toată larma asta?

— Răbdare, micuţo – o linişti Ben. Mesele din copaci au microfoane prin care se transmit comenzile. Masa asta nu e ascultată, cel puţin aşa sper, fiindcă l-am văzut pe ospătar cum a luat-o din grămadă. Cât despre stereovizor, nu numai că e neamericănesc să mănânci fără stereo, dar – totodată – zgomotul produs de el se va interfera cu un eventual microfon direcţional – dacă spionii domnului Douglas sunt cumva interesaţi de persoanele noastre.

— Chiar crezi că suntem spionaţi, Ben? îl întrebă Jill, speriată. Nu-s făcută să duc o viaţă de infractor.

— Şi pfui şi ptiu! exclamă Caxton. Cât am cercetat cazul cu scandalul de la General Synthetics n-am dormit niciodată de două ori în acelaşi loc şi n-am mâncat decât mâncare preambalată. Până la urmă ajunge să-ţi placă stilul ăsta de viaţă: îţi stimulează metabolismul.

— Metabolismul meu n-are nevoie de stimulente. Nu-mi trebuie decât un pacient bătrân şi bogat.

— Aşadar, nu vrei să te măriţi cu mine, Jill?

— Ba da, dar numai după ce-o da ortul popii viitorul meu soţ; dacă nu cumva o să fiu aşa de bogată încât să-mi permit să te ţin pe lângă casă ca pe un căţeluş.

— Ce-ar fi să începem din seara asta?

— Am spus *după* ce dă ortul popii.

În timp ce cinau, spectacolul muzical care le spărsese până atunci urechile se opri. În stereovizor apăru chipul unui crainic care zâmbi şi spuse: „NWNW, New World Networks şi sponsorul său *Wise Girl Malthusian Lozenges* sunt onorate să acorde din timpul lor de emisie pentru o transmisiune epocală din partea Guvernului Federal. Nu uitaţi, dragi prieteni, că

toate fetele prevăzătoare folosesc *Wise Girl*. Pastilele *Wise Girl* sunt uşor de transportat, plăcute la gust, sigure 100% şi, prin Legea Publică 1312, pot fi cumpărate fără reţetă. De ce să riscaţi, folosind metode vechi, inestetice şi nocive? De ce să riscaţi să pierdeţi dragostea şi respectul omului iubit?” Ajuns aici, atrăgătorul crainic cu chip de lup se uită într-o parte şi se grăbi să încheie anunţul publicitar: „Eu vi le prezint pe *Wise Girls*, care – la rândul lor – vi-l prezintă pe domnul Secretar General!”

Imaginea 3-D se centră asupra unei tinere, atât de senzuală, aşa de seducătoare şi de bogată în sâni, cât să-i facă pe stereospectatorii bărbaţi să rămână nesatisfăcuţi de talentele locale. Fata se întinse, somnoroasă, şi spuse, cu o voce de iatac: „Folosesc de fiecare dată *Wise Girl*.” După care imaginea dispăru, făcând loc unei orchestre care intona „Trăiască pacea suverană”.

— Spune-mi, tu foloseşti *Wise Girl*? zise Ben.

— Nu e treaba ta! se oţărî Jill, apoi adăugă: Nu e decât un leac băbesc. Oricum, ce te face să crezi că aş avea nevoie de aşa ceva?

Caxton nu-i răspunse. Stereovizorul fusese invadat de trăsăturile paterne ale Secretarului General Douglas.

„Dragi prieteni – începu el – stimaţi concetăţeni din Federaţie, mi se face astă-seară o mare onoare, oferindu-mi-se un rar privilegiu. De la întoarcerea triumfătoare a navei noastre *Champion*, o adevărată deschizătoare de drumuri...” şi continuă pe acelaşi ton, felicitându-i pe cetăţenii Terrei pentru că reuşiseră să intre în legătură cu locuitorii altei planete, cu indivizi aparţinând altei rase. Prezentă lucrurile în aşa fel, încât să reiasă că această faptă vitejească fusese rezultatul efortului personal al fiecărui cetăţean, că oricare dintre ei ar fi putut conduce expediţia, dacă n-ar fi fost ocupaţi cu alte treburi serioase, şi că el, Secretarul Douglas, nu fusese decât instrumentul umil care transpusese voinţa lor în faptă. Secretarul General evita să spună lucrurilor pe nume, preferând să lase să se înţeleagă că omul de rând era egal cu oricine, şi chiar îi întrecea pe mulţi, şi că el, venerabilul Joe Douglas, era întruchiparea omului de rând. Până şi cravata lui şuie şi părul ca lins de vacă stăteau mărturie despre calitatea lui de „om din popor”.

Ben Caxton se întrebă cine i-o fi scris discursul. Probabil că Jim Sanforth; dintre toţi angajaţii lui Douglas, Jim era cel mai abil în alegerea de adjective umflate, care să gâdile vanitatea oamenilor. Înainte să fi intrat în politică, scrisese anunţuri publicitare, dar nu se simţea deloc complexat. Da, chestia cu „mâna care împinge leagănul” era cu siguranţă opera lui Jim; Jim era genul de om care amăgeşte fetele cu bomboane.

— Închide-l! îl imploră Jill.

— Linişte, scumpo. Trebuie să ascult ce spune.

„... aşadar, dragi prieteni, am onoarea să vi-l prezint pe concetăţeanul nostru Valentine Michael Smith, Omul de pe Marte! Mike, ştim că eşti obosit şi că nu te-ai simţit prea bine în ultima vreme, dar te rugăm să ne spui câteva cuvinte pentru prietenii noştri.”

În imagine apăru, în plan semiapropiat, un bărbat aşezat într-un scaun cu rotile. Aplecat deasupra lui se afla Douglas, iar de cealaltă parte stătea o infirmieră, ţeapănă, scorţoasă şi fotogenică.

Lui Jill i se tăie respiraţia. Ben îi şopti:

— Taci.

Faţa catifelată, ca de bebeluş, a bărbatului din scaunul cu rotile se întinse într-un zâmbet timid. Se uită la camera de luat vederi şi spuse:

„Salut, oameni buni. Scuzaţi-mă că stau jos, dar sunt încă slăbit.”

Se părea că-i e greu să vorbească. Infirmiera se aplecă şi-i luă pulsul.

Răspunzând întrebărilor lui Douglas, Smith adresă felicitări căpitanului van Tromp şi celorlalţi membri ai echipajului, mulţumindu-le pentru că-l salvaseră; apoi spuse că toţi locuitorii de pe Marte sunt foarte entuziasmaţi că au stabilit legături prieteneşti cu Pământul şi că el speră să ajute la naşterea unor legături prieteneşti între cele două planete. Infirmiera îl întrerupse, dar Douglas îl întrebă, cu blândeţe:

— Mike, te simţi în stare să ne mai răspunzi la o ultimă întrebare?

— Sigur, domnule Douglas, numai să ştiu răspunsul, zise Smith.

— Mike, ce părere ai despre fetele de pe Pământ?

— Sunt faine!

De veneraţie şi de extaz, obrazul de bebeluş al Omului de pe Marte se coloră în roz. Camera de luat vederi se opri apoi asupra capului şi umerilor Secretarului General.

— Mike m-a rugat să vă transmit – începu el, reluându-şi tonul patern – că se va întoarce să vă vadă de îndată se va simţi mai bine; ştiţi, trebuie să-şi fortifice musculatura. S-ar putea să-l vedeţi chiar săptămâna viitoare, dacă doctorii vor considera că a prins destule puteri.

Pe ecran apăru din nou reclama cu pastilele *Wise Girl*; un scurt montaj le demonstra stereospectatorilor că o fată care nu foloseşte asemenea pastile e nu numai sărită de pe fix, ci şi o mironosiţă într-ale dragostei, pe care bărbaţii o evită, trecând pe trotuarul celălalt.

Ben schimbă canalul, apoi se întoarse spre Jill şi-i spuse, iritat:

— Ei... ar fi cazul să rup articolul pentru mâine. Douglas îl are în mână, e clar!

— Ben!

— Ce-i?

— *Acela nu era Omul de pe Marte*!

— Cum?! Iubito, eşti sigură?

— O, semăna cu el. Dar nu era pacientul pe care l-am văzut eu la spital, sub pază.

Ben o rugă să nu uite că pe Smith îl văzuseră zeci de oameni: paznici, interni, infirmieri, căpitanul şi ceilalţi membri ai echipajului de pe *Champion*, poate şi alte persoane. Probabil că mulţi dintre aceştia l-au văzut la buletinul de ştiri; guvernul ar fi luat în considerare faptul că unii dintre ei şi-ar putea da seama că nu e el. N-avea logică; era prea mare riscul.

Jill se bosumflă, continuând să insiste că tipul de pe stereo nu era una şi aceeaşi persoană cu pacientul pe care-l cunoscuse ea. În cele din urmă, izbucni, furioasă:

— Ţine-o pe-a ta! Of, bărbaţii!

— Ascultă, Jill, nu...

— Te rog să mă conduci acasă.

Ben se duse să caute un taxi. Nu-l comandă din restaurant, ci alese unul de pe pista de aterizare a unui hotel de vizavi.

Jill păstră distanţa pe tot timpul călătoriei. Ben scosese filele cu transcrierea înregistrării şi le recitea. Stătu puţin pe gânduri, apoi spuse:

— Jill?
— Ce doriţi, domnule Caxton?
— Îţi dau eu un „domnule” de n-o să-i poţi duce! Ascultă, Jill, îmi cer scuze; am greşit, m-am înşelat.
— Şi cum ţi-ai dat seama, mă rog? Ben lovi hârtiile cu palma.
— De aici, răspunse. E imposibil ca Smith să se fi purtat aşa ieri, iar astăzi să dea un asemenea interviu; i s-ar fi ars circuitele… intra într-una din transele alea ale lui.
— Mulţumesc lui Dumnezeu că ai văzut, în sfârşit, ceea ce era evident de la început.
— Jill, fii bună şi dă-mi un şut în fund, apoi lasă-mă în pace. Ştii ce vrea să însemne chestia cu Smith?
— Înseamnă că s-au folosit de un actor. Ţi-am spus-o de acum o oră.
— Ai dreptate. Au pus un actor, şi încă unul bun, ales cu grijă şi instruit ca la carte. Explicaţia e însă mult mai complicată. După părerea mea, există două posibilităţi; prima ar fi că Smith e mort şi…
— Mort! exclamă Jill, amintindu-şi deodată despre ceremonialul acela ciudat, cu băutul apei; simţi ciudata savoare a caldei şi nepământenei personalităţi a lui Smith, simţi totul cu o durere insuportabilă.
— S-ar putea. Caz în care sosia o să rămână „vie” atât timp cât vor guvernanţii. Apoi sosia va „muri”, adică va fi scoasă din oraş implementându-i-se, prin hipnoză, un jurământ al tăcerii atât de strict, încât să i se pună nodul în gât la prima încercare de a vorbi. S-ar putea să suporte şi o lobotomie. Dar, dacă Smith este într-adevăr mort, înseamnă că trebuie să ne lăsăm păgubaşi: n-o să reuşim niciodată să aflăm adevărul. Aşa că hai să presupunem că e în viaţă.
— O, sper să fie aşa!
— Ce ai tu cu Hecuba, ori Hecuba cu tine, îi cită Caxton, greşit. Dacă Smith trăieşte, s-ar putea ca substituirea asta să nu aibă nimic necurat la mijloc. La urma urmei, toate personalităţile politice au sosii. Poate că, în două-trei săptămâni, prietenul nostru Smith va putea face faţă unei apariţii în public, şi-atunci or să-l înfăţişeze cu adevărat mulţimii; deşi tare mă îndoiesc că o vor face.
— De ce crezi asta?
— Gândeşte-te şi tu. Douglas a încercat o dată să scoată de

la Smith ceea ce-l interesează, dar n-a reuşit; iar Douglas nu-şi poate permite să nu reuşească. Iată de ce cred că-l va îngropa pe Smith mai adânc ca niciodată, iar noi nu vom avea prilejul de a-l vedea pe adevăratul Om de pe Marte.

— Vrei să spui că au să-l *omoare?* îngăimă Jill.

— De ce atâta violenţă, când pot să-l interneze într-un sanatoriu particular, unde să nu-l lase să înveţe nimic?

— Dumnezeule! Ben, ce ne *facem*?

Ben se încruntă.

— Mingea se află în terenul lor şi tot ei sunt cei care fac legile. Dar eu am să fac rost de un Martor Nepărtinitor şi de un avocat dur şi am să cer să-l văd pe Smith. Poate reuşesc să scot adevărul la lumină.

— Iar eu am să te susţin până la capăt.

— Ai să mă susţii, pe dracu'! Doar tu spuneai că e riscant pentru cariera ta profesională.

— Dar ai nevoie de mine ca să-l identifici pe Smith.

— Când l-oi avea în faţă, m-oi pricepe şi eu să fac diferenţa între un om crescut de o altă rasă şi un actor care doar se dă drept el. Dar, în caz că se întâmplă aşa ceva, tu eşti asul meu din mânecă, fiindcă le cunoşti maşinaţiunile şi ai acces în spitalul Bethesda. Iubito, dacă vezi că nu primeşti veşti de la mine, înseamnă că trebuie să te descurci pe cont propriu.

— Ben, eşti sigur că n-or să-ţi facă rău şi ţie?

— O să mă lupt ca un tigru, fetiţo.

— Ben, nu-mi place aranjamentul ăsta. Ascultă, dacă ajungi la el, ce-ai de gând să faci?

— Am să-l întreb dacă vrea să plece din spital. Dacă spune da, am să-l rog să meargă cu mine. N-au să îndrăznească să-l împiedice, de faţă cu un Martor Nepărtinitor.

— Poate... şi ce-o să faci după aceea? E clar că Smith are nevoie de îngrijiri medicale. Ben, nu se poate descurca singur.

Caxton se încruntă din nou.

— M-am gândit deja la problema asta, zise. Eu, unul, nu pot să am grijă de el. Am putea să-l aducem la mine acasă şi...

— ...şi să-l îngrijesc eu. Aşa o să şi facem, Ben.

— Nu te ambala. Douglas poate oricând să învârtească în aşa fel lucrurile încât să-l aducă pe Smith la sapă de lemn; pe el, poate şi pe noi. Totuşi, cunosc pe cineva care poate să-i ţină piept.

— Pe cine anume?

— Ai auzit de Jubal Harshaw?

— Cine n-a auzit de el?

— Tocmai ăsta e unul din punctele lui tari: faptul că-l cunoaşte toată lumea. Iată de ce nu e tocmai uşor să-i trimiţi la plimbare. Plus că e şi doctor în medicină şi avocat, ceea ce-l face de trei ori mai de temut. Cel mai important lucru însă e că este atât de colţos şi de individualist, încât, dacă i se năzare, e în stare să lupte cu întreaga Federaţie, folosindu-se de un simplu briceag, ceea ce-l face de opt ori mai de temut. L-am cunoscut la procesele de neloialitate. E un prieten pe care pot să mă bazez. Dacă reuşesc să-l scot pe Smith din spital, îl duc acasă la Harshaw, undeva în Poconos; şi să-i văd eu pe ticăloşii ăştia dacă mai îndrăznesc să-l răpească! Ambiţia mea de a-mi scrie articolul, combinată cu spiritul combatant al lui Harshaw o să le cam dea de furcă.

VII

Cu toate că se culcase târziu, Jill plecă la serviciu cu zece minute mai devreme. Era hotărâtă să-l asculte pe Ben şi să nu se amestece în încercarea lui de a-l vedea pe Omul de pe Marte: intenţiona însă să stea prin apropiere, în caz că Ben ar fi avut nevoie de ajutor.

Pe coridor nu era niciun fel de paznic. Tăvile cu mâncare, administrarea de tratamente şi doi pacienţi care trebuiau să fie pregătiţi pentru operaţie îi luaseră două ore; abia dacă avusese timp să încerce uşa de la rezerva K-12. Era încuiată, ca şi uşa de la camera comună. Se gândi să se furişeze pe aici, acum când soldaţii lipseau, dar amână planul: avea treabă, deocamdată. Oricum, a avut grijă să-i observe cu atenţie pe toţi cei care au trecut pe palierul ei.

Ben nu-şi făcuse apariţia; întrebările discrete pe care Jill i le-a pus colegei ei infirmiere, pe pupitrul de comandă, au asigurat-o că nici Ben, nici nimeni altcineva nu intrase în K-12, cât timp lipsise ea. Era nedumerită; e adevărat că Ben nu stabilise o oră anume, dar plănuise să ia cu asalt fortăreaţa în prima parte a zilei.

Jill simţi, brusc, impulsul de a afla despre ce era vorba. Prinse un moment de acalmie şi ciocăni la uşa camerei de supraveghere; îşi vârî capul înăuntru, dar – dând cu ochii de un medic – se prefăcu surprinsă.

— A! Bună dimineaţa, domnule doctor. Credeam că e domnul doctor Frame.

Medicul de la pupitrul de supraveghere îi zâmbi, măsurând-o cu privirea.

— Nu l-am văzut, soră, zise. Eu sunt doctorul Brush. Pot să te ajut cu ceva?

Văzând că reuşise să trezească masculul din el, Jill prinse curaj.

— N-aveam nimic deosebit cu dumnealui. Cum se mai simte Omul de pe Marte? întrebă ea.

— Poftim? făcu doctorul Brush.

— Nu e un secret pentru noi, cei din personal, îi zise Jill, zâmbind. Pacientul dumneavoastră..., continuă ea, arătând spre uşa din interior.

— Cum? Vreţi să spuneţi că-l ţin *aici*? întrebă doctorul,

surprins.

— Nu e aici, acum?

— Câtuşi de puţin. Eu mă ocup de doamna Rose Bankerson, pacienta doctorului Garner. Am internat-o aici, azi dimineaţă, la prima oră.

— Serios? Şi cu Omul de pe Marte ce s-a întâmplat? întrebă Jill.

— Habar n-am. Va să zică am scăpat ocazia de a-l vedea pe Valentine Smith? spuse doctorul Brush, cu regret.

— Ieri era aici.

— Ei, dacă alţii sunt norocoşi… Eu, uite cu cine mă chinui, zise doctorul, apăsând pe un buton de pe pupitru. Pe ecran, Jill văzu un pat hidraulic în care plutea o bătrânică.

— De ce boală suferă? îl întrebă ea pe doctor.

— Mmm… Soră, dacă n-ar avea bani cu nemiluita, s-ar putea zice că-i bolnavă de demenţă senilă; aşa însă să spunem că s-a internat ca să-şi facă analizele şi să se odihnească.

Jill mai pălăvrăgi puţin cu doctorul, apoi plecă, prefăcându-se că e chemată. Se duse la biroul ei şi scoase afară registrul de noapte. Da, a găsit: „V. M. Smith, K-12 – transfer”; şi dedesubt: „Rose S. Bankerson (doamnă) internare K-12 (regim alimentar sub supravegherea doctorului Garner – nicio răspundere pentru personal)”.

De ce-l mutaseră pe Smith noaptea? Probabil, pentru a-l feri de eventualii curioşi. Dar unde îl duseseră? În mod obişnuit ar fi sunat la recepţie, dar modul în care îi prezentase Ben situaţia, plus emisiunea cu sosia o făcuseră precautä; hotărî să aştepte şi să vadă ce putea afla din bârfele care circulau pe coridoarele spitalului.

Mai întâi, se duse la telefonul public de pe palier şi-l sună pe Ben. De la birou îi spuseră că domnul Caxton era plecat din oraş. Pe moment, amuţi de uimire; apoi îşi reveni şi lăsă vorbă s-o caute Ben.

Sună la el acasă. Nu era nici acolo; lăsă acelaşi mesaj şi pe telefonul robot.

Ben Caxton nu pierduse deloc timpul. Îl angajase pe James Oliver Cavendish. Cu toate că s-ar fi descurcat şi cu alt Martor Nepărtinitor, Ben îl alesese pe Cavendish, pentru că prestigiul de care se bucura acesta făcea aproape inutilă prezenţa unui

avocat. Bătrânul gentleman depusese de nenumărate ori mărturie în faţa Curţii de Justiţie; se spunea că avea în cap testamente ce valorau miliarde. Cavendish îşi perfecţionase capacitatea de memorare sub îndrumarea celebrului doctor Samuel Renshaw şi urmase cursurile de hipnoză ale Fundaţiei Rinului. Câştiga într-o zi mai mult decât Ben într-o săptămână, dar Caxton spera că sindicatul „Post” îi va deconta cheltuielile: nu-şi putea permite să nu-l angajeze pe cel mai bun martor.

Caxton îl luă apoi pe Frisby junior, avocat la firma *Biddle, Frisby, Biddle & Reed* şi, împreună, îi făcură o vizită lui Cavendish. Silueta uscăţivă a domnului Cavendish, înveşmântată în mantia albă specifică profesiei sale, îi aminti lui Ben de Statuia Libertăţii – nici unul, nici cealaltă nu puteau trece neobservaţi. În drum spre Cavendish, Ben îi explicase lui Mark Frisby ce intenţiona să încerce, iar Frisby îi atrăsese atenţia că n-avea niciun drept să facă aşa ceva. Odată aflaţi în prezenţa Martorului, se conformară însă uzanţelor, şi nu mai discutară lucruri pe care acesta nu trebuia să le audă.

Taxiul îi lăsă pe acoperişul spitalului Bethesda; coborâră şi se îndreptară spre biroul directorului. Ben îşi depuse cartea de vizită şi ceru o întrevedere cu şeful spitalului.

O femeie cu aer atotstăpânitor îl întrebă dacă avea fixată o audienţă. Ben recunoscu că nu avea aşa ceva.

— Atunci nu prea aveţi şanse să-l vedeţi pe doctorul Broemer. În ce problemă îl căutaţi?

— Spuneţi-i – zise Caxton, clar şi răspicat, ca să-l audă cei din jur – că mă numesc Caxton, semnatarul articolului „Cuibul ce cioară” şi că am venit aici, însoţit de un avocat şi de un Martor, pentru a-l intervieva pe Valentine Michael Smith, Omul de pe Marte.

Secretara fu surprinsă, dar îşi reveni şi-i spuse, pe un ton glacial:

— Îl voi informa. Luaţi loc, vă rog.

— Mulţumesc, zise Caxton. Am să aştept aici.

Frisby scoase o ţigară. Cavendish se puse pe aşteptat, cu calmul şi răbdarea unui om care a văzut toate formele de manifestare a binelui şi răului din lume. Caxton nu-şi găsea locul.

Într-un sfârşit, regina zăpezii îi anunţă că vor fi primiţi de domnul Berquist.

— Berquist? Gil Berquist? se interesă Caxton.

— Cred că se numeşte *domnul* Gilbert Berquist.

Caxton se gândi puţin – Gil Berquist făcea parte din plutonul de angajaţi ai lui Douglas, era unul din „asistenţii executivi” ai acestuia.

— Nu cu Berquist vreau eu să vorbesc, ci cu şeful spitalului, spuse.

Dar Berquist se îndrepta deja spre el, cu mâna întinsă, pe faţă cu un rânjet curtenitor.

— Benny Caxton! Ce mai faci, bătrâne? Tot te mai ţii de goange? îl întrebă el, aruncându-i o privire Martorului.

— Tot mă mai ţin. Ce cauţi aici, Gil?

— Dacă o să reuşesc vreodată să mă retrag din serviciul public, mă apuc şi eu de gazetărie, să adun miile de zvonuri şi să trândăvesc tot restul zilei. Să ştii că te invidiez, Ben.

— Te-am întrebat ce cauţi aici. Vreau să-l văd pe şeful spitalului, apoi pe Omul de pe Marte. N-am venit până aici ca să-ţi dau ţie prilejul să mă refuzi la nivel înalt.

— Dragă Ben, nu adopta o asemenea atitudine. Mă aflu aici întrucât doctorul Broemer a fost asaltat de presă; domnul Secretar General m-a trimis pe mine, ca să preiau această responsabilitate.

— Bine. Vreau să-l văd pe Smith.

— Ben, bătrâne, dar asta vrea fiecare reporter, fiecare corespondent special, autor de reportaje, comentator, corespondent voluntar sau autor de melodrame! Acum douăzeci de minute au fost aici cei de la „Polly Peepers” care doreau să-i ia un interviu despre viaţa sexuală a marţienilor, spuse Berquist, ridicându-şi mâinile spre ceruri.

— Am spus că vreau să-l văd pe Smith, insistă Caxton. Se poate, sau nu se poate?

— Ben, să mergem undeva să putem sta de vorbă la un pahar, şi-ţi dau voie să mă întrebi orice.

— Nu vreau să te întreb nimic. Eu vreau să-l văd pe Smith. Ţi-l prezint pe avocatul meu, domnul Mark Frisby.

Conform uzanţei, pe Martorul Nepărtinitor nu i-l prezentă.

— Ne cunoaştem, admise Berquist. Cum se mai simte tatăl tău, Mark? Îl mai supără sinuzita?

— Cam tot la fel ca înainte.

— De vină e clima asta urâtă, cu vânturi puternice. Să mergem, Ben. Vino şi tu, Mark.

— Stai aşa, îl opri Caxton. Vreau să-l văd pe Valentine Michael Smith. Reprezint sindicatul „Post” şi, în mod indirect, două sute de milioane de cititori. Mă lăsaţi să-l văd? Dacă nu mă lăsaţi, spuneţi-o răspicat şi argumentaţi-vă răspunsul din punct de vedere legal.

Berquist oftă.

— Mark – îi spuse el avocatului – fii bun şi explică-i cronicarului ăsta curios că nu poate da buzna în dormitorul unui om bolnav. Smith a apărut pe post azi-noapte, încălcând indicaţiile medicului. Omul acesta are dreptul la linişte şi tihnă, ca să-şi recapete puterile.

— Se zvoneşte – afirmă Caxton – că apariţia publică de azi-noapte a fost o substituţie.

Zâmbetul lui Berquist se stinse.

— Frisby – spuse el, cu răceală – vrei, te rog, să-i explici clientului tău care sunt consecinţele calomniei?

— Uşurel, Ben, îl sfătui avocatul.

— Gil, cunosc legile despre calomnie, replică Ben. Dar pe cine îl calomniez eu? Pe Omul de pe Marte? Sau pe cine altcineva? Zi-mi un nume. Repet – continuă Caxton, ridicând tonul – am auzit că omul intervievat aseară pe canalul 3D nu era adevăratul Om de pe Marte. Vreau să-l văd şi să-l întreb asta.

Pe coridorul de la recepţie se făcu o linişte adâncă. Berquist se uită spre Martor. Reuşi să-şi controleze expresia feţei şi spuse, zâmbind:

— Ben, s-ar putea să fi obţinut interviul, dar rişti un proces civil. Aşteaptă o clipă.

Berquist dispăru, dar se întoarse destul de repede.

— Am aranjat, Ben – îi spuse el, plictisit – deşi nu meritai. Urmează-mă. Singur. Mark, regret, dar nu putem să primim pe toată lumea; Smith este un om bolnav.

— Nu accept, îi zise Caxton.

— Poftim?

— Ori intrăm toţi, ori niciunul.

— Ben, nu fi absurd; ţi se face o mare favoare. Ştii ce? Să vină şi Mark, dar să aştepte afară. De *el*, însă – făcu Berquist semn cu capul spre Cavendish – n-o să ai nevoie.

Martorul nu păru să audă.

— Poate, dar deseară, când îmi apare articolul, lumea o să

afle din el că Guvernul n-a vrut să-i permită unui Martor să-l vadă pe Omul de pe Marte.

Berquist ridică din umeri.

— Veniţi cu toţii! Ben, sper ca procesul ăla de calomnie să-ţi vină de hac.

Urcară cu liftul, din respect pentru vârsta lui Cavendish; apoi trecură ca vântul pe lângă laboratoare, săli de terapie, saloane după saloane. După ce au fost opriţi de un soldat de pază care a telefonat ca să le anunţe sosirea, li se dădu drumul în sfârşit într-o cameră dotată cu aparate de fizioterapie şi destinată supravegherii pacienţilor aflaţi în condiţie critică.

— Vi-l prezint pe domnul doctor Tanner, le spuse Berquist. Domnule doctor, dumnealor sunt domnul Caxton şi domnul Frisby. Cum era şi firesc, pe Cavendish nu-l prezentă.

Tanner părea îngrijorat.

— Domnilor – le zise el – trebuie să vă atrag atenţia să nu faceţi sau să spuneţi absolut nimic care mi-ar putea tulbura pacientul. E într-o stare nevrotică gravă şi intră foarte des într-un leşin patologic, un fel de transă, dacă vreţi.

— Epilepsie? îl întrebă Ben.

— Un nespecialist ar putea s-o confunde cu aşa ceva, dar seamănă mai mult cu catalepsia.

— Sunteţi specialist în psihiatrie, domnule doctor? Tanner îi aruncă o privire lui Berquist, apoi spuse:

— Da, sunt.

— Unde v-aţi făcut specializarea? îl chestionă Caxton.

— Ben, hai să vedem pacientul, interveni Berquist. Pe doctorul Tanner poţi să-l descoşi şi după aceea.

— De acord.

Tanner se întoarse la pupitrul de control, răsuci un buton şi cercetă ecranul de supraveghere; apoi descuie o uşă şi-i conduse în dormitorul alăturat, ducându-şi degetul la buze.

Camera era foarte slab luminată.

— Îl ţinem în semiîntuneric, fiindcă nu i s-au obişnuit încă ochii cu intensitatea luminii de pe Pământ, le explică doctorul Tanner, cu voce joasă, îndreptându-se spre un pat hidraulic situat în mijlocul camerei.

— Mike, iată nişte prieteni care vor să te cunoască. Caxton se apropie de pat.

În el înota un tânăr, pe jumătate ascuns de salteaua de apă

şi acoperit până la subsuori de un pled. Tânărul se uită la ei, fără să spună însă nimic, fără nicio expresie pe obrazul lui catifelat.

Lui Ben i se păru că omul era una şi aceeaşi persoană cu cel pe care-l văzuse la stereovizor noaptea trecută. Avu neplăcuta senzaţie că Jill îi pasase o grenadă amorsată, împingându-l într-un proces de calomnie, care putea să-l ruineze.

— Sunteţi Valentine Smith? îl întrebă el pe tânărul din pat.

— Da, răspunse acesta.

— Omul de pe Marte?

— Da.

— Aţi apărut azi-noapte la stereovizor?

— Nu cred c-a înţeles, spuse Tanner. Mike, îţi aminteşti ce-ai făcut aseară cu domnul Douglas?

Individul dădu semne de agitaţie.

— Lumini strălucitoare. A durut.

— Da, luminile ţi-au provocat dureri de ochi. Domnul Douglas te-a rugat să-i saluţi pe oameni. Pacientul zâmbi uşor.

— Mers mult cu cărucior, spuse el.

— În regulă, interveni Caxton. Preiau eu comanda. Mike, eşti tratat cum trebuie? îl întrebă Ben.

— Da.

— Nu eşti obligat să stai aici. Poţi să mergi?

— Uitaţi ce este, domnule Caxton – interveni Tanner, grăbit; Berquist îl opri punându-i o mână pe braţ.

— Pot să merg… puţin. Obosit, spuse pacientul.

— Am să aranjez să-ţi dea un scaun cu rotile. Mike, dacă nu vrei să stai aici, eu pot să te duc oriunde vrei tu.

Tanner dădu la o parte mâna lui Berquist.

— Nu vă permit să vă amestecaţi în viaţa pacientului meu! declară el.

— Este un om liber, nu? insistă Caxton. Sau e prizonier?

— Sigur că este liber! îi răspunse Berquist. Taci, doctore. Lasă-l să-şi sape singur groapa, dacă atâta îl duce capul.

— Mersi, Gil. Mike, ai auzit ce-a spus. Poţi să mergi oriunde vrei.

Pacientul se uită spre Tanner, înspăimântat.

— Nu! Nu, nu, nu! protestă el.

— Bine, bine, încercă să-l calmeze Caxton.

— Domnule Berquist – izbucni Tanner – aşa nu se mai poate!

— De acord, doctore. Ben, ajunge.

— Ă... o ultimă întrebare. Caxton se gândi cât se poate de serios, încercând să scoată cât mai mult din toată povestea asta. Aparent, Jill se înşelase; şi totuşi, nu se înşelase! – sau, cel puţin, aşa i se păruse cu o noapte în urmă.

— Fie, o ultimă întrebare, îşi dădu Berquist acordul.

— Mulţumesc. Ă... Mike, domnul Douglas ţi-a pus aseară câteva întrebări.

Pacientul nu reacţionă.

— Să vedem; te-a întrebat ce părere ai despre fetele de pe Pământ, nu-i aşa?

Pe faţa pacientului se aşternu un zâmbet larg.

— Faine! spuse el.

— Da. Mike... când şi unde le-ai văzut tu pe fetele astea?

Zâmbetul pretinsului Smith se stinse. Pacientul se uită spre Tanner. Trupul îi deveni rigid, începu să dea ochii peste cap şi se chirci în poziţia fătului, cu genunchii la gură, capul plecat şi braţele încrucişate pe piept.

— Ieşiţi afară! izbucni Tanner, apoi se duse şi luă repede pulsul pacientului.

— Asta-i culmea! spuse Berquist, furios. Caxton, ieşi afară sau pun soldaţii pe tine?

— O, ieşim, ieşim, se conformă Caxton.

Ieşiră cu toţii, în afară de Tanner, iar Berquist trase uşa după el.

— Totuşi, am o nelămurire, Gil, insistă Caxton. L-aţi ţinut sub cheie... atunci, unde Dumnezeu a putut el să vadă fete?!

— Poftim? Nu fi ridicol, Ben! A văzut o mulţime de fete – surori medicale, laborante, doar ştii cum e la spital.

— Tocmai, că nu ştiu. Am înţeles că a fost îngrijit în exclusivitate de infirmieri şi că femeilor li s-a interzis categoric accesul în rezerva lui.

— Ei, chiar că eşti absurd, zise Berquist, dând semne de enervare; reuşi însă să găsească repede o explicaţie aşa că adăugă, rânjind: Aseară, când l-ai văzut la stereovizor, era însoţit de o soră medicală, nu?

— Aha! Ai dreptate, zise Caxton şi tăcu.

Plecă, împreună cu avocatul şi cu martorul. Niciunul nu a scos o vorbă până când automobilul nu s-a ridicat în aer. Apoi Frisby a făcut următoarea remarcă:

— Ben, nu cred că Secretarul General te va da în judecată.

Totuşi, dacă ai o sursă pentru zvonul respectiv, ar fi mai bine să adunăm dovezi.

— Las-o baltă, Mark. N-o să mă dea în judecată, se încruntă Ben, cătând spre podea. De unde ştim că acela era într-adevăr Omul de pe Marte? adăugă el.

— Cum să nu fie? Las-o baltă, Ben.

— De unde anume ştim, poţi să-mi spui? Tot ce am văzut a fost un om cam de aceeaşi vârstă, dar toată lumea ştie că Berquist a intrat în politică încălcându-şi promisiunile. Am văzut un străin, un aşa-zis psihiatru; când am încercat să aflu unde a studiat, am fost rapid pus la punct. Domnule Cavendish, aţi văzut ceva care să vă convingă că individul acela e cu adevărat Omul de pe Marte?

— Datoria mea nu e să-mi formez opinii, răspunse Cavendish. Eu văd şi aud, atâta tot.

— Mă scuzaţi, zise Ben.

— Mai aveţi nevoie de mine din punct de vedere al profesiunii mele?

— Poftim? A, nu, sunteţi liber. Vă mulţumesc, domnule Cavendish.

— Şi eu vă mulţumesc, domnule. A fost o însărcinare interesantă.

Zicând acestea, bătrânul gentleman îşi dezbrăcă mantia care-l ridica deasupra muritorilor de rând, apoi se relaxă şi trăsăturile i se îndulciră.

— Dacă aş fi putut să aduc cu mine un membru al echipajului de pe *Champion* aş fi reuşit să rezolv problema.

— Trebuie să recunosc – observă Cavendish – că am fost surprins că n-aţi făcut un lucru.

— Vreţi să spuneţi că mi-a scăpat din vedere ceva? se miră Caxton.

— Bătăturile.

— Bătăturile?

— De bună seamă. Bătăturile spun multe despre un om.

Pe vremuri am scris o monografie pe această temă, care s-a publicat în ziarul „The Witness Quartely”. De vreme ce tânărul acesta de pe Marte n-a purtat niciodată genul nostru de pantofi şi a trăit într-un câmp gravitaţional cu o intensitate de trei ori mai mică decât cea de pe Pământ, ar trebui să prezinte la

picioare bătături conforme cu mediul său de viaţă anterior.

— Fir-ar să fie! Domnule Cavendish, de ce nu mi-aţi spus mai devreme?

— Cum aţi spus, domnule? spuse bătrânul, îndreptându-se de spate şi umflând nările. Eu sunt un Martor Nepărtinitor, domnule. Eu nu trebuie să mă implic.

— Mă scuzaţi, spuse Caxton, încruntându-se. Să ne întoarcem şi să ne uităm la picioarele lui, altfel iau spitalul cu asalt!

— Va trebui să vă găsiţi un alt Martor, având în vedere că tocmai am comis indiscreţia de a vă sugera acest lucru, opină Cavendish.

— A, da, aveţi dreptate, admise Caxton, încruntându-se.

— Linişteşte-te, Ben, îl sfătui Frisby. Şi-aşa te-ai vârât în chestia asta până peste cap. Personal, sunt convins că cel pe care l-am văzut la spital era într-adevăr Omul de pe Marte.

Caxton îi lăsă acolo unde îi ceruseră, apoî programă taxiul pe poziţia „planare”, pentru a avea timp de gândire. Intrase o dată în spital – însoţit de un avocat şi de un martor profesionist. A cere acum o nouă întrevedere cu Omul de pe Marte, a doua în aceeaşi dimineaţă, ar fi fost o pretenţie absurdă; l-ar fi refuzat în mod sigur.

Dar Ben nu ajunsese colaborator al mai multor ziare dându-se bătut. Era ferm hotărât să intre din nou în spital.

Da, dar cum? Mă rog, ştia unde-l ţin pe presupusul Om de pe Marte. Oare să facă pe electricianul? Era prea bătător la ochi; nu va reuşi să treacă mai departe de „doctorul Tanner”.

Oare Tanner era într-adevăr doctor? Ştia că, în general, medicii se feresc să încalce deontologia profesiei lor. Să luăm cazul lui Nelson, medicul de pe *Champion*, care renunţase la pacient, doar pentru că…

Stai puţin! Doctorul Nelson trebuia să ştie dacă tânărul acela era sau nu Omul de pe Marte, fără să mai fie nevoie să-i verifice bătăturile sau orice altceva. Caxton încercă să-l sune pe doctorul Nelson: telefonă mai întâi la el la birou, ca să afle adresa doctorului. Osbert Kilgallen, asistentul lui Ben, nu ştia nici el unde stă Nelson, dar – din arhiva de „Persoane Importante” a sindicatului „Post” – Caxton află că doctorul locuia pe undeva prin New Mayflower. Câteva minute mai târziu, Caxton reuşi să-l prindă la telefon.

Doctorul Nelson nu văzuse emisiunea cu Smith. Da, auzise

de ea; nu, n-avea motive să creadă că s-ar fi folosit o sosie. Ştia doctorul Nelson că Guvernul încercase să-l convingă pe Smith să-şi cedeze drepturile ce i se cuveneau în conformitate cu Decizia Larkin? Nu, nu ştia, şi – chiar dacă era adevărat – nu-l interesa. Era o absurditate să afirmi că cineva ar putea fi „proprietarul” planetei Marte; Marte aparţine marţienilor. În concluzie? Să presupunem, domnule doctor, că cineva ar încerca să...

Doctorul Nelson închise. Când încercă să prindă din nou legătura, Caxton auzi în receptor o voce înregistrată: „Abonatul a renunţat temporar la serviciile noastre. Dacă doriţi să înregistraţi...”

Caxton dădu drumul unei expresii necugetate referitoare la „originea” doctorului Nelson. Apoi făcu ceva şi mai necugetat: sună la Palatul Executiv şi ceru să stea de vorbă cu Secretarul General.

În anii cât fusese detectiv, Caxton învăţase că secretele puteau fi de multe ori deconspirate mergând la vârf şi scoţându-i din sărite pe cei sus-puşi. Ştia că e periculos să te joci cu focul, şi înţelegea psihopatologia marilor puteri incomparabil mai bine decât o înţelegea Jill Boardman; hotărând însă să procedeze astfel, se baza pe poziţia deţinută de el în cadrul unei alte puteri, aproape universal recunoscute: aceea a presei.

Uita însă că, telefonând la Palat dintr-un taxi, se expunea riscului de a fi depistat.

Caxton discută cu o mulţime de trepăduşi, devenind, cu fiecare din ei, tot mai agresiv. Chestia îl prinse într-atâta, încât nici nu observă că taxiul în care se afla nu mai era în zbor planat.

Când îşi dădu seama, era prea târziu: taxiul refuza să-i mai asculte comenzile. Caxton înţelese, cu amărăciune, că se lăsase prins în plasă ca un infractor oarecare, de două parale. Convorbirea lui telefonică fusese localizată, taxiul identificat, iar pilotul robot trecut pe o frecvenţă controlată de poliţie; acum, taxiul îl ducea la răpitori, discret, fără tam-tam.

Încercă să-şi sune avocatul.

Încă mai încerca pe când taxiul ateriza într-o curte, iar apelul lui telefonic se frânse de nişte ziduri.

Încercă să coboare din taxi, dar portiera era blocată; descoperi – fără să fie prea surprins – că-şi pierde cunoştinţa cu

repeziciune.

VIII

Jill îşi spuse că Ben urmărea probabil o altă pistă şi uitase s-o înştiinţeze. Totuşi, părea greu de crezut. Ben ajunsese un gazetar de succes datorită atenţiei meticuloase pe care o acorda detaliilor în relaţiile lui de la om la om. Îşi amintea întotdeauna zilele de naştere ale cunoscuţilor şi mai degrabă n-ar fi onorat o datorie făcută la pocher decât o notă de plată a pâinii cu unt. Indiferent unde se dusese sau cât de urgentă era treaba pe care o avea de făcut, putea să-şi rupă – *şi-ar fi rupt* două minute din călătoria aeriană ca să înregistreze un mesaj pentru ea.

Nu se poate să nu fi lăsat vorbă cuiva! În pauza de masă, Jill sună la el la birou şi vorbi cu Osbert Kilgallen, investigatorul şi şeful de birou al lui Ben. Osbert susţinea că Ben nu lăsase niciun mesaj pentru ea şi nici nu trecuse pe la birou în intervalul scurs de la ultimul ei apel telefonic.

— A spus cumva când se întoarce? se interesă Jill.

— Nu. Dar păstrăm întotdeauna spaţiu în ziar pentru astfel de urgenţe.

— Atunci… de unde v-a sunat? Sau sunt prea indiscretă?

— Nu, deloc, domnişoară Boardman. Nu ne-a contactat telefonic. Am primit o notă scrisă, trimisă din Paoli Fiat, Philadelphia, o informă Osbert.

Jill trebui să se mulţumească doar cu atât. Luă masa de prânz în sala de mese a infirmierelor; abia dacă se atinse de mâncare. Nu se întâmplase nimic, încerca ea să se convingă; nu, nu era deloc îndrăgostită de netotul acela…

— Hei! Boardman! Nu mai sta pe gânduri că le turteşti! Jill îşi ridică privirile şi o văzu pe Molly Wheelwright, dieteticiana secţiei, care stătea şi se uita la ea.

— Scuză-mă, spuse Jill.

— Auzi, de când ai pe palier pacienţi săraci internaţi în camere de lux? o întrebă Molly.

— N-avem astfel de cazuri.

— Rezerva K-12 nu e la tine pe palier?

— K-12? Dar acolo nu se află un pacient sărac, ci o bătrână bogată, care-şi permite să plătească un doctor ca să-i supravegheze respiraţia.

— Ei, aş! Se vede treaba că s-a îmbogăţit peste noapte. Până

acum a stat un an şi cinci luni în secţia de psihiatrie de la geriatrie.

— Probabil că s-a făcut o greşeală.

— În niciun caz n-am făcut-o eu; eu nu admit greşeli la mine-n bucătărie. Tratamentul care i se administrează e foarte special: un regim alimentar fără grăsimi şi o listă lungă de sensibilităţi, plus medicamente pe care puţini le cunosc. Crede-mă, draga mea: o listă de regim e la fel de individualizantă ca şi o amprentă, încheie domnişoara Wheelwright, ridicându-se. Trebuie să fug, păpuşă, zise ea.

— Ce-ţi tot îndruga Molly? o întrebă o infirmieră pe Jill.

— Nimic. E cam zăpăcită.

Lui Jill îi veni ideea că poate afla unde e ţinut Omul de pe Marte verificând bucătăriile pentru regim. Renunţă însă imediat la o asemenea idee; i-ar fi luat câteva zile bune ca să le vadă pe toate. Pe vremea războaielor navale, spitalul Bethesda aparţinuse Marinei şi era foarte mare chiar şi atunci. Fusese apoi transferat la Sănătate, Educaţie şi Asistenţă socială; îl extinseseră, astfel că acum, când aparţinea Federaţiei, se întinsese ca un adevărat orăşel.

Ce-i drept, şi ei i se părea ciudat cazul doamnei Bankerson. Spitalul primea pacienţi aparţinând tuturor claselor sociale, atât persoane particulare, cât şi pe cele trimise aici de diferite organizaţii de binefacere, sau de către guvern. Pe palierul de care răspundea Jill erau de obicei internaţi pacienţii guvernamentali, camerele erau destinate senatorilor federali sau altor înalte oficialităţi. Prezenţa pe palier a unui pacient particular era, aşadar, ceva ieşit din comun.

Poate că doamna Bankerson fusese transferată aici din cauză că secţia destinată contribuabililor nu avea niciun loc liber. Da, probabil că aceasta era explicaţia.

După prânz, a fost prea ocupată cu internările ca să mai aibă timp să se gândească la asta. La un moment dat, trebuia să facă rost de un pat electric. De obicei, telefonai şi cereai unul: numai că depozitul se afla la subsol, la o depărtare de o jumătate de milă, iar Jill avea nevoie urgentă de un astfel de pat. Îşi aduse aminte că văzuse unul în camera de gardă de la K-12; chiar le spusese soldaţilor să nu stea pe el. De bună seamă că patul fusese mutat acolo atunci când fusese instalat patul hidraulic.

Probabil că mai era încă acolo; putea, aşadar, să se ducă să-l ia.

Găsi uşa camerei de gardă încuiată; încercă s-o deschidă cu cheia de serviciu, dar nu reuşi. Îşi notă în minte să anunţe la întreţinere, apoi intră în camera de supraveghere, cu gândul să-l întrebe despre pat pe doctorul care se ocupa de doamna Bankerson.

Era tot medicul pe care îl mai întâlnise, doctorul Brush. Nu era intern, nici rezident; fusese adus special pentru această pacientă, din câte spunea el, de către doctorul Garner. Brush îşi ridică privirea de îndată ce Jill vârî capul pe uşă.

— A, domnişoara Boardman! Sunteţi exact persoana de care aveam nevoie.

— Şi de ce n-aţi sunat? Ce vă face pacienta?

— Ea, bine – spuse doctorul, cercetând ecranul de supraveghere – eu, nu.

— Aveţi probleme?

— Le-aş putea rezolva în cinci minute. Soră, ai putea să-mi acorzi cinci minute din timpul dumitale? Şi să nu spui la nimeni, nimic?

— Cred că da. Daţi-mi voie să-i telefonez asistentei mele şi să-i spun unde sunt.

— Nu! sări doctorul. Nu trebuie decât să închizi uşa după ce plec şi să n-o deschizi până nu ciocănesc eu de două ori rar, de două ori repede, şi iar de trei ori repede. Fii fată de treabă.

— Bine, domnule, se conformă Jill, fără prea multă tragere de inimă. Trebuie să fac ceva pentru pacienta dumneavoastră?

— Nu, nimic, doar să stai şi s-o supraveghezi pe ecran. N-o deranja.

— Da, dar dacă intervine ceva, unde vă găsesc? În camera medicilor?

— Mă duc la toaleta de la capătul coridorului. Acum, taci din gură, te rog; e o treabă *urgentă*!

Plecă. Jill închise uşa în urma lui, apoi se uită pe ecran, să vadă ce face pacienta şi cercetă cadranele aparatelor medicale. Femeia dormea; pulsul era puternic, iar respiraţia regulată, normală. Jill se întrebă de ce-o mai fi fost nevoie să fie supravegheată permanent!

Se hotărî să meargă să vadă dacă patul electric mai era în camera de gardă. Cu toate că doctorul Brush îl interzisese să-i

deranjeze pacienta, ea o să aibă grijă să treacă prin rezerva ei fără s-o trezească (doar se pricepea la aşa ceva!); în plus, nutrea de ani de zile convingerea că doctorilor nu le pasă de ceea ce nu ştiu. Prin urmare, deschise uşurel uşa şi se strecură în camera bolnavei.

Dintr-o privire, îşi dădu seama că doamna Bankerson era cufundată în somnul tipic ai celor senili. Păşind uşor, fără să facă zgomot, Jill se îndreptă spre camera de gardă. Era încuiată, însă reuşi s-o deschidă cu o cheie de serviciu.

Văzu că patul electric era la locul lui. Apoi observă că era cineva în cameră; pe un scaun, cu o carte cu poze pe genunchi, şedea Omul de pe Marte.

Smith îşi ridică privirea şi-i zâmbi vesel, asemenea unui prunc fericit.

Jill se zăpăci. Valentine Smith, *aici*? Era imposibil: fusese transferat, doar văzuse cu ochii ei registrul de internări–externări.

Apoi începură să i se perinde prin minte tot felul de implicaţii: falsul „Om de pe Marte” prezentat la stereovizor... bătrâna, gata să moară, dar care – între timp – ascundea prezenţa celuilalt pacient, uşa care nu se deschidea cu cheia ei... şi – peste toate – coşmarul că, într-o noapte, „targa cu cadavre” va scoate afară, acoperite cu un cearceaf, nu un singur cadavru, ci două.

În timp ce aceste imagini prindeau contur în mintea ei, lui Jill începu să-i fie teamă, conştientă de pericolul ce-o pândea pentru că violase acest secret.

Smith se ridică, stângaci, de pe scaun şi, cu mâinile întinse, veni la ea şi-i spuse:

— Frate de apă!

— Bună. Ă... ce mai faci? îngăimă Jill.

— Fac bine. Sunt fericit, îi răspunse el; urmară apoi nişte sunete ciudate, neinteligibile, după care tânărul se corectă şi spuse, atent la fiecare vorbă: Eşti aici, frate. Ai fost plecat. Acum eşti aici. Beau adânc din tine.

Fără să vrea, Jill se simţi sfâşiată de emoţii diferite: pe de o parte, comportamentul lui Smith o înduioşa – pe de altă parte se temea să nu fie prinsă.

Smith nu observă frământarea ei, ci spuse:

— Vezi? Merg! Mă fac puternic. Făcu câţiva paşi, apoi se

opri, cu respiraţia întretăiată, dar arborând un zâmbet triumfător.

Jill se forţă să zâmbească.

— Va să zică facem progrese, aşa-i? Bravo, să te faci tot mai puternic, aşa-mi place! Dar acum trebuie să plec; am trecut doar ca să te salut.

Expresia de fericire de pe chipul lui Smith se transformă într-una de suferinţă.

— Nu pleca!

— O, dar trebuie să plec!

Smith părea copleşit de durere.

— Te-am rănit. Nu am ştiut, adăugă el, cu o tragică siguranţă a celor afirmate.

— M-ai rănit?! O, nu, deloc! Dar chiar trebuie să plec; şi încă foarte repede!

Faţa lui Smith era acum golită de expresie.

— Ia-mă cu tine, frate, spuse el, pe un ton mai degrabă neutru, decât rugător.

— Ce-ai spus? Vai, nu *pot*. Şi *trebuie* să plec imediat. Ascultă, te rog să nu spui la nimeni c-am fost aici, da?

— Să nu spun că fratele meu de apă a fost aici?

— Da. Nu spune absolut la *nimeni*. Ă... o să mai vin. Tu fii băiat cuminte şi aşteaptă-mă, fără să spui la nimeni.

Smith interpretă comunicarea lui Jill şi păru să accepte situaţia cu seninătate.

— Am să aştept. N-am să spun la nimeni.

— Bun!

Jill se întrebă cum avea să-şi ţină ea promisiunea. Abia acum îşi dădu seama că broasca „stricată” nu era, de fapt, stricată; văzu uşa care dădea spre coridor şi înţelese de ce nu putuse s-o descuie: fiindcă pe dinăuntru fusese montat un zăvor. Regula era ca uşile de la baie şi alte uşi care puteau fi încuiate să se poată descuia şi cu chei de serviciu, pentru cazurile când pacienţii s-ar fi încuiat înăuntru. De data aceasta, încuietoarea îl ţinea pe Smith înăuntru, în timp ce zăvorul, interzis de obicei în spitale, îi ţinea pe dinafară chiar şi pe cei cu chei de serviciu.

Jill se duse şi trase zăvorul.

— Să m-aştepţi. O să mai vin, îi zise ea lui Smith.

— Eu aştept.

Când se întoarse în camera de supraveghere, auzi la uşă

semnalul lui Brush.

Jill se grăbi să-l descuie. Doctorul năvăli înăuntru şi o întrebă, furios:

— Pe unde umbli, soră? Am ciocănit de trei ori.

Aruncă o privire suspicioasă spre uşa interioară.

— V-am văzut pacienta răsucindu-se în pat, minţi Jill. M-am dus să-i aranjez perna.

— Fir-ar să fie, doar ţi-am zis să nu te mişti de la pupitru!

Jill îşi dădu imediat seama că omul era speriat, aşa că se hotărî să contraatace.

— Domnule doctor – îi zise ea, cu răceală – nu intră în responsabilitatea mea să mă ocup de pacienta dumneavoastră. Dar, întrucât mi-aţi dat-o în grijă, am făcut ceea ce mi s-a părut necesar. De vreme ce consideraţi că am greşit, eu zic să chemăm administratorul care se ocupă de aripa aceasta a spitalului.

— Cum? Nu, nu, s-o lăsăm baltă.

— Nu domnule, de ce? Pacienta e foarte bătrână şi se poate asfixia dacă-i lăsată într-un pat cu apă. Or fi infirmiere care suportă să fie muştruluite de medici, dar eu nu-s dintre acelea. Să trimitem după supraveghetor.

— Uite ce este, domnişoară Boardman – începu doctorul Brush – m-a cam luat gura pe dinainte. Te rog să mă scuzi.

— Prea bine, domnule doctor, îi răspunse Jill, pe un ton ţepos. Mai aveţi nevoie de serviciile mele?

— Nu, mulţumesc. Vă mulţumesc că mi-aţi ţinut locul. Ar mai fi ceva... vă rog să nu spuneţi la nimeni, se poate?

— N-o să spun.

Poţi să pui pariu pe viaţa ta că n-o să spun, îşi zise ea, apoi. Dar ce mă fac acum? O, dacă Ben ar fi în oraş! Se duse la birou şi se prefăcu că se uită prin hârţoage. Într-un târziu îşi aminti să telefoneze după patul electric de care avea nevoie. Apoi îşi trimise asistenta cu un comision oarecare şi încercă să analizeze situaţia.

Unde putea să fie Ben? Dacă ar fi putut să ia legătura cu el, şi-ar fi luat liber zece minute, l-ar fi sunat şi şi-ar fi descărcat toate grijile pe umerii lui masivi. Dar Ben, lua-l-ar naiba, plecase brambura şi o lăsase pe ea să ducă greul!

Sau, poate, îl ducea chiar el? O idee mai veche reuşi să i se strecoare acum până la suprafaţa conştiinţei. Ben n-ar fi plecat

din oraş fără s-o anunţe dacă reuşise sau nu să-l vadă pe Omul de pe Marte. În calitatea ei de complice, Jill avea tot dreptul să fie informată, iar Ben juca *întotdeauna* cinstit.

Îi răsunau în minte câteva cuvinte rostite de el: „În caz că se întâmplă ceva, tu eşti asul meu din mânecă... Iubito, dacă vezi că nu primeşti veşti de la mine înseamnă că trebuie să te descurci pe cont propriu."

Jill nu prea le dăduse importanţă atunci când le auzise, pentru că nu credea că Ben ar putea păţi ceva. Acum medită asupra lor. În viaţa fiecărui om vine o vreme când trebuie să-şi pună în joc „viaţa, averea şi onoarea lui sacră", într-o acţiune incertă. Jill Boardman primi provocarea destinului la orele 15 şi 47 de minute.

După plecarea lui Jill, Omul de pe Marte s-a aşezat la loc pe scaun. N-a ridicat de jos cartea cu poze: stătea pur şi simplu şi aştepta, într-o atitudine care ar putea fi numită „plină de răbdare", dacă limbajul uman ar fi capabil să evoce limbajul marţienilor. Stătea liniştit, inundat de o fericire calmă, şi asta numai pentru că fratele lui îi spusese că se va întoarce. Era pregătit să aştepte aşa, nemişcat şi fără să facă nimic, timp de câţiva ani în şir.

N-avea o idee clară despre cât timp trecuse de când împărţise apa cu fratele lui: nu numai că spaţiul în care se afla era ciudat de distorsionat ca timp şi formă, cu secvenţe vizuale şi sonore neasimilate încă de el, dar şi cultura umană era diferit situată în timp faţă de cea a semenilor săi. Diferenţa nu consta într-o medie de viaţă – măsurată în ani tereştri – mai lungă pe Marte decât pe Pământ; era mai degrabă o problemă de atitudini fundamentale. Mesaje de tipul „E mai târziu decât crezi" sau „Graba strică treaba" erau imposibil de exprimat în limbaj marţian, deşi fiecare din alt motiv: prima era o noţiune de neconceput, în timp ce cealaltă funcţiona ca o lege marţiană nescrisă. A încerca s-o exprimi era ca şi când i-ai fi spus unui peşte să înoate. Dar o frază precum „Aşa cum a fost la începuturi, aşa este acum şi aşa va fi veşnic" era atât de specific marţiană, încât putea fi tradusă incomparabil mai uşor decât „doi plus doi fac patru" – care, pe Marte, nu era un truism.

Aşadar, Smith se pusese pe aşteptat. Brush intră şi se uită la el. Pacientul nu schiţă nicio mişcare, aşa că doctorul îl lăsă

singur.

Când auzi o cheie în uşa de la intrare, Smith îşi aminti că mai auzise zgomotul acela cu puţin timp înainte de ultima vizită a fratelui său; îşi reglă, aşadar, metabolismul, în caz că lucrurile aveau să evolueze ca data trecută. Fu foarte uimit când văzu că se deschide uşa şi Jill se strecoară înăuntru; nu ştiuse că acolo se afla o uşă. Dar grok imediat, lăsându-se copleşit de bucuria împlinită care te cuprinde doar în prezenţa semenilor tăi, a fraţilor întru apă sau (în anumite împrejurări) a Marilor Bătrâni.

Bucuria se stinse însă când îşi dădu seama că fratele lui nu-i împărtăşea sentimentele. Jill părea neobişnuit de agitată, stare explicabilă doar înainte de o decorporalizare rezultată dintr-o nevoie ruşinoasă sau dintr-un eşec. Smith văzuse însă că fiinţele acestea erau în stare să îndure emoţii teribil de contemplat, rămânând totuşi în viaţă. De exemplu, fratele lui, Mahmoud, care trecea printr-o agonie spirituală de cinci ori pe zi şi nu numai că nu murea, dar ajunsese chiar să-şi provoace singur această agonie, devenind dependent de ea. La rândul lui, celălalt frate, căpitanul van Tromp era apucat, din senin, de nişte spasme îngrozitoare care – luate în parte – ar fi trebuit, conform standardelor lui Smith, să-i producă decorporalizarea instantanee, punând astfel capăt conflictului; totuşi, din câte ştia el, fratele lui era încă întreg.

Aşa se face că Smith nu luă în seamă nervozitatea lui Jill.

Fata îi aruncă o legătură de haine.

— Pune mâna şi îmbracă-te! Grăbeşte-te! îl zori ea. Smith luă hainele şi aşteptă.

Jill se uită la el şi-i zise:

— Dumnezeule! Bine, dezbracă-te! Te ajut eu să te îmbraci.

Până la urmă, a trebuit să-l şi dezbrace, să-l şi îmbrace. Avea pe el o cămaşă de noapte de la spital, un halat şi o pereche de papuci, pe care le purta nu pentru că aşa voia el, ci pentru că aşa i se spusese. Putea să se dezbrace şi singur, dar nu aşa de repede pe cât ar fi dorit Jill; fata îl dezbrăcă în doi timpi şi trei mişcări. Cum ea era infirmieră, iar el nu auzise niciodată de pudicitate (oricum n-ar fi înţeles-o) nu i-au stânjenit niciun fel de inconsecvenţe. Smith părea încântat de pielea falsă pe care Jill i-o trăgea pe picioare. Fata nu-i lăsă timp să se bucure, ci-i prinse ciorapii de coapsă, legându-i cu şnur, în loc de jartiere.

Uniforma cu care îl îmbrăcase era împrumutată de Jill de la o infirmieră mai solidă, sub pretext că vărul ei avea nevoie de una pentru un bal mascat. Jill îi legă de gât o pelerină de infirmieră cu gândul că astfel va şterge o parte din diferenţele de sex – cel puţin aşa spera. Cu pantofii a fost mai greu; nu-i veneau deloc bine, plus că pentru Smith era un efort să meargă fie şi desculţ, în câmpul gravitaţional al Pământului.

Până la urmă, Jill reuşi să-l travestească, sfârşind prin a-i pune pe cap o bonetă.

— N-ai părul prea lung – îi spuse ea, preocupată – dar sunt şi fete care-l poartă aşa; oricum, n-avem ce-i face, îl lăsăm aşa.

Smith nu răspunse; nu prea înţelesese spusele ei. Încercă să-şi imagineze cum era să aibă părul mai lung, dar îşi dădu seama că asta cerea timp.

— Acum, fii atent, îi spuse Jill. Să nu scoţi o vorbă, indiferent ce s-ar întâmpla. Ne-am înţeles?

— Să nu vorbesc. N-am să vorbesc.

— Vino cu mine, am să te ţin de mână. Dacă ştii vreo rugăciune, roagă-te!

— Să mă „rog”? o întrebă Smith, nedumerit.

— N-are importanţă. Vino cu mine şi ai grijă să nu vorbeşti.

Jill deschise uşa care dădea în coridor, cercetă împrejurimile, apoi ieşi împreună cu Smith.

Pe el, toate aceste configuraţii îl dăduseră peste cap; era asaltat de imagini pe care nu reuşea să le focalizeze. Înainta împleticindu-se, orbit, cu ochii şi cu toate celelalte simţuri aproape deconectate, pentru a se proteja împotriva haosului.

Jill îl conduse până la capătul coridorului, unde păşiră pe o glisieră în formă de cruce. Smith se împiedică şi ar fi căzut, dacă nu-l prindea Jill. Fata blestemă printre dinţi, văzând o femeie de serviciu care se uita la ei; apoi avu grijă să-l ajute pe Smith. Luară un lift până pe acoperiş, Jill fiind sigură că n-ar fi putut să-l urce într-un metrou vertical.

Urmă apoi un moment de criză, pe care Smith nu-l conştientiza. El era profund încântat de priveliştea cerului: nu mai văzuse cer de când plecase de pe Marte. În ziua aceea cerul era strălucitor, plin de culoare şi bucurie – un cer plin de norişori, ca de obicei la Washington. Jill se uită după un taxi. Acoperişul era pustiu: asta urmărise şi Jill, alegând perioada când infirmierele care ieşiseră din tură odată cu ea plecaseră deja

acasă, iar vizitele de după-amiază se terminaseră. Necazul era că plecaseră şi taxiurile, iar Jill nu-şi putea permite riscul de a lua un autobuz aerian.

Tocmai se pregătea să telefoneze după un taxi, când văzu unul pe punctul de a ateriza. Jill strigă la omul de serviciu de pe acoperiş.

— Jack! Taxiul acela e ocupat?

— L-am chemat eu pentru domnul doctor Phipps.

— Vai de mine! Jack, vrei să-mi chemi şi mie unul, cât poţi tu de repede? Te rog mult. Sunt cu verişoara mea Madge – lucrează în aripa de sud; acum are laringită şi nu are voie să stea în vânt.

Omul se scarpină la ceafă, semn că se afla în încurcătură, apoi îi zise:

— Păi... fiindcă sunteţi dumneavoastră, domnişoară Boardman, luaţi-l dumneavoastră pe ăsta şi chem eu altul pentru domnul doctor Phipps.

— O, Jack, eşti un înger! Madge, nu vorbi; îi mulţumesc eu şi pentru tine. Ştii – îl lămuri ea pe Jack – a lăsat-o vocea. Va trebui s-o doftoricesc cu nişte rom fierbinte.

— O să-i facă bine romul. Leacurile bătrâneşti sunt cele mai bune, aşa spunea maică-mea, zise supraveghetorul, apoi se urcă în taxi şi formă din memorie combinaţia casei lui Jill, după care îi ajută să se urce.

Jill o luă înainte, reuşind să mascheze lipsa de experienţă a lui Smith la acest capitol.

— Mersi, Jack. Mersi mult.

Taxiul decolă. Jill răsuflă uşurată.

— Acum poţi să vorbeşti, îi spuse ea lui Smith.

— Ce să spun? făcu el.

— Ei, ce! Ce vrei tu.

Smith încercă să o înţeleagă. Tonul pe care fusese făcută invitaţia cerea un răspuns pe măsură, aşa, ca între fraţi. Se gândi la mai multe variante de răspuns, dar renunţă la toate, din imposibilitatea de a le traduce; până la urmă, alese ceva care reuşea, chiar şi în acest limbaj plat, să transmită ceva din căldura firească între cei doi fraţi ce tind spre comuniune perfectă.

— Fie ca ouăle noastre să împartă acelaşi cuib, zise, aşadar, Smith.

— Poftim? Ce-ai spus? îl întrebă Jill, surprinsă.

Smith se tulbură, înţelegând că nu reuşise să răspundă frumos şi se consideră singurul vinovat de acest eşec. Suferea văzând că, de fiecare dată când încerca să fie una cu aceste fiinţe, nu făcea decât să le provoace agitaţie. Se hotărî să încerce din nou, rearanjându-şi vocabularul sărac în aşa fel încât să-şi exprime ideea într-un mod diferit.

— Cuibul meu este şi al tău, iar cuibul tău este şi al meu, spuse.

De data aceasta, Jill zâmbi.

— Vai, ce drăguţ! Scumpul meu, nu sunt sigură că te înţeleg cum trebuie, dar oferta ta este cea mai frumoasă care mi s-a făcut de o bună bucată de vreme. Numai că acum avem treabă până peste cap, adăugă ea. Aşa că, hai s-o lăsăm pe altă dată, de acord?

Smith o înţelegea pe Jill şi mai puţin decât îl înţelegea ea pe el, dar văzu că fratele său întru apă fusese plăcut impresionat şi traduse corect rugămintea ei de a aştepta. Aşteptarea nu-i cerea niciun fel de efort; se lăsă pe spate, pe perna maşinii, mulţumit că totul mergea bine între el şi fratele lui de apă şi bucurându-se de frumuseţea peisajului. Era primul peisaj de pe Pământ pe care îl vedea; de o parte şi de alta se aflau o mulţime de lucruri noi pe care trebuia să şi le apropie, să le asimileze. Avu revelaţia faptului că mijloacele de transport de pe Marte făceau imposibilă vizionarea peisajului încântător care se afla dedesubt. Prin asociaţie, ajunse la o comparaţie între metodele marţiene şi cele umane, comparaţie nu tocmai favorabilă pentru Marii Bătrâni; nu ştia însă ce este aceea erezie.

Jill tăcea, cufundată în gânduri. Observă, brusc, că taxiul mai avea puţin şi ajungea la ea acasă. Îşi dădu seama că nu era bine să se ducă acasă: aici or s-o caute mai întâi, imediat ce se va afla cine l-a ajutat pe Smith să evadeze. Cu toate că nu cunoştea metodele folosite de poliţie în astfel de cazuri, bănuia că lăsase ceva amprente în rezerva lui Smith, ca să nu mai vorbim de toţi cei care îi văzuseră plecând, pe ea şi pe Smith. Auzise chiar că erau tehnicieni care ştiau să descifreze banda din pilotul automat de pe taxiuri şi să spună ce călătorii fuseseră făcute, unde şi când.

Înhaţă cheile şi şterse comanda precedentă. Taxiul ieşi din

rută şi începu să planeze. Unde era mai bine să se ducă? Unde putea să ascundă un bărbat în toată firea, care era pe jumătate idiot şi nu era în stare nici măcar să se îmbrace singur, plus că era cea mai căutată persoană de pe glob? Of, ce n-ar fi dat ca Ben să fie lângă ea! Ben... unde eşti, Ben?

Ridică receptorul şi formă numărul lui Ben, aşa, mai mult într-o doară. Se însenină imediat când îi răspunse o voce de bărbat, dar se înnegură la loc, dându-şi seama că nu era Ben, ci asistentul lui!

— O, mă scuzaţi, d-le Kilgallen. Jill Boardman la telefon, trebuie să fie o greşeală, eu am format numărul de acasă al domnului Caxton.

— Nu e nicio greşeală. Atunci când lipseşte de acasă mai mult de 24 de ore, convorbirile domnului Caxton sunt preluate de mine, la birou.

— Deci nu s-a întors încă?

— Nu. Vă pot ajuta cu ceva?

— O, nu. Domnule Kilgallen, nu vi se pare ciudat că Ben a dispărut aşa, fără urmă? Nu vă îngrijorează absenţa lui?

— Absolut deloc. În mesajul pe care l-a lăsat, spunea că nu ştie cât va lipsi.

— Şi nu e bizar?

— Nu şi când ai meseria domnului Caxton, domnişoară Boardman.

— Ştiţi... mie absenţa lui mi se pare extrem de ciudată! Cred că ar trebui să anunţaţi poliţia. Se impune să alertaţi toate serviciile de presă din ţară – ba chiar din lumea întreagă!

Chiar dacă telefonul din taxi nu era racordat la un circuit video, Jill simţi că Osbert Kilgallen se ofensase.

— Mă tem, domnişoară Broadman, că sunt singurul în măsură să interpreteze instrucţiunile şefului meu, îi spuse el. Ă... nu vă supăraţi, dar de fiecare dată când domnul Caxton e plecat, e imposibil să nu se găsească vreo „prietenă bună” care să-l sune întruna.

Vreo tipă care încearcă să dea de el, traduse Jill spusele lui Kilgallen; iar individul ăsta crede că eu sunt una dintr-alea. Ar fi fost o nebunie să-i ceară ajutorul unui astfel de om, aşa că puse capăt convorbirii.

Unde să se ducă? se frământă ea. Întrezări deodată o soluţie. Dacă Ben dispăruse – iar autorităţile ştiau ceva despre asta –

înseamnă că apartamentul lui Ben era ultimul loc din lume unde s-ar fi gândit să-l caute pe Valentine Smith, dacă nu cumva făceau legătura între Ben şi ea, ceea ce părea puţin probabil.

În cămara lui Ben era imposibil să nu găsească ea ceva de mâncare; o să împrumute şi câteva din hainele lui, pentru copilul ei idiot. Formă, aşadar, combinaţia casei lui Ben; taxiul alese ruta şi o luă înspre acolo.

Când ajunse la apartamentul lui Caxton, Jill se apropie de interfon şi pronunţă următoarele cuvinte: „Karthago delenda est!”

Nu se întâmplă nimic. Fir-ar să fie! îşi spuse Jill; a schimbat codul! Stătea acolo, clătinându-se pe picioare, evitând să-l privească pe Smith. Vorbi din nou în interfon. Un circuit unic punea în mişcare uşa şi anunţa vizitatorii. Jill se anunţă, în vaga speranţă că Ben se întorsese.

— Ben, sunt eu, Jill, spuse.

Uşa se dădu la o parte, glisând.

Intrară înăuntru; uşa se închise. Jill credea că Ben le dăduse drumul, apoi îşi dădu seama că nimerise, din întâmplare, noul cifru al uşii... ales, pare-se, ca un compliment la adresa ei – compliment de care ea s-ar fi dispensat, numai să nu fi fost nevoie să treacă prin acea panică îngrozitoare.

Smith stătea cuminte la marginea peluzei cu iarbă deasă şi se uita în jur cu ochi mari. Locul în care se afla era prea nou pentru a-l putea grok imediat, dar se simţi cuprins, instantaneu, de o senzaţie de plăcere. Chiar dacă nu era la fel de tulburător ca spaţiul mişcător în care fuseseră înainte, era mult mai propice desfăşurării eului. Privi cu interes fereastra largă de la un capăt al camerei, fără să înţeleagă însă că era un geam, ci luând-o drept un tablou viu, aşa cum aveau ei acasă, pe Marte... rezerva lui de la spital nu avea ferestre, aflându-se într-o aripă recent construită; aşa se explică de ce noţiunea de „fereastră” îi era total necunoscută. Observă – şi-i plăcu – că simularea în „tablou” a adâncimii şi mişcării era perfectă; probabil că era opera unui mare artist. Până acum nu văzuse nimic care să-i dea de înţeles că oamenii cunoşteau arta; înţelegerea lui în ceea ce priveşte omenirea se îmbogăţi acum cu un nou element, fapt care-i încălzi sufletul.

Surprinse, cu coada ochiului, o mişcare. Se întoarse şi văzu

că fratele lui de apă îşi dădea jos de pe picioare pielea falsă şi-şi scotea pantofii.

Jill oftă şi-şi îngropă picioarele în iarbă.

— Vai, cum mă mai dor picioarele! zise, apoi îşi ridică privirea şi-l văzu pe Smith uitându-se la ea, cu faţa lui de copil, cu privirea aceea ciudat de tulburătoare.

— Fă şi tu ca mine. E foarte plăcut.

— Cum fac? o întrebă el, clipind din ochi.

— Uit mereu că nu ştii. Vino-ncoace, să te-ajut. Îl descălţă de pantofi, apoi îi rulă şi-i scoase ciorapii. Gata, nu-i aşa că te simţi mai bine?

Smith pipăi iarba cu piciorul, apoi o întrebă:

— Acestea sunt vii?

— Sigur – îi răspunse Jill – este iarbă naturală. Ben a dat o mulţime de bani pe ea. Păi, numai iluminatul special l-a costat mai mult decât câştig eu într-o lună. Aşa că, umblă prin ea şi lasă-ţi picioarele să se bucure în voie.

Smith n-a prea înţeles-o pe Jill, dar a priceput totuşi că iarba era o fiinţă vie pe care el era invitat să calce.

— Să calc pe fiinţe vii? o întrebă el, îngrozit, nevenindu-i să creadă.

— Poftim? Şi de ce nu? Iarba n-o să simtă nimic: e un tip special creat pentru covoare de interior, îl asigură Jill.

Smith fu nevoit să-şi aducă aminte că un frate de apă nu putea să-l împingă la un lucru rău. Se lăsă, aşadar, convins să se plimbe prin iarbă, şi văzu că era, într-adevăr, foarte plăcut, iar fiinţele acelea vii, firele de iarbă, nu protestau în niciun fel. Pentru a se bucura de această senzaţie, îşi reglă sensibilitatea la nivel maxim; fratele lui avea dreptate, rostul ierbii era să calci pe ea. Se hotărî s-o cuprindă şi s-o preţuiască, efort asemănător cu cel pe care l-ar face un om care încearcă să aprecieze meritele canibalismului: pentru Smith, era însă un obicei cât se poate de firesc.

— Ar fi cazul să termin cu joaca. Nu ştiu cât timp vom fi în siguranţă, spuse Jill, lăsând să-i scape un oftat.

— În siguranţă? o întrebă Smith, nedumerit.

— Nu putem rămâne aici. Pot să verifice toate maşinile care au plecat de la spital.

Jill căută, cu îndârjire, o soluţie. La ea acasă nu se putea duce, aici nu putea rămâne. Ben îşi pusese în gând să-l ducă pe

Smith la Jubal Harshaw. Dar ea nu-l cunoştea pe Harshaw, nici nu ştia unde locuieşte; Ben zicea că pe undeva prin Poconos. Trebuia să-i afle adresa exactă; era singurul la care putea apela.

— De ce nu eşti fericit, frate? o întrebă Smith.

Jill se trezi din meditaţie şi se uită la el. Vai, bietul copilaş, habar n-avea el de situaţia dificilă în care se aflau! Încercă să privească lucrurile din punctul lui de vedere; nu reuşi. Înţelese că Smith n-avea nicio noţiune despre faptul că ei fugeau de... de ce anume? De poliţişti? De autorităţile spitaliceşti? Jill nu ştia exact ce nume purta fapta ei, ce legi anume încălcase; ştia doar că greşise faţă de cei mari, faţă de şefii ei.

Cum putea să-i spună Omului de pe Marte ce aveau de înfruntat, când nici ea singură nu ştia? Oare pe Marte or fi existând poliţişti? Jumătate din timpul cât stătea de vorbă cu Smith, avea impresia că ţipă într-un butoi cu apă de ploaie. Dumnezeule, marţienii or fi având astfel de butoaie? Sau, cel puţin, o fi plouând pe acolo?

— Nu are importanţă, îi răspunse ea, încercând să pară calmă. Tu nu trebuie decât să faci ce-ţi spun eu.

— Da, se conformă Smith.

El accepta totul, spunea întotdeauna „da”. Jill avu, brusc, revelaţia faptului că Smith ar fi fost în stare chiar să se arunce pe fereastră, dacă ea i-ar fi cerut-o. Şi nu se înşela deloc: într-adevăr, el s-ar fi aruncat în gol, s-ar fi bucurat de fiecare secundă de pe parcursul celor douăzeci de etaje de cădere liberă şi ar fi acceptat, fără să se mire şi fără să-i poarte pică, impactul, urmat de decorporalizare. Asta nu pentru că n-ar fi ştiut că o astfel de cădere i-ar fi fost fatală, ci pentru că teama de moarte era pentru el o noţiune necunoscută. Dacă un frate de apă alegea pentru el o decorporalizare atât de ciudată, el era gata s-o îmbrăţişeze şi să încerce s-o înţeleagă, s-o grok.

— Cert este că nu putem rămâne aici. O să mâncăm ceva, îţi caut nişte haine de schimb, apoi trebuie să plecăm. Dezbracă-te, îi spuse Jill, apoi începu să caute prin şifonierul lui Ben.

Se întoarse cu un costum de călătorie, o beretă, o cămaşă, lenjerie de corp şi o pereche de pantofi.

Îl găsi pe Smith încurcat ca un pisoiaş într-un ghem, cu un braţ imobilizat şi cu faţa înfăşurată în poalele rochiei. Nu-şi scosese pelerina înainte de a se dezbrăca de halat.

— Vai de mine şi de mine! exclamă Jill, şi alergă să-l ajute.

Îl eliberă din strânsoare, apoi făcu hainele ghem şi le înfundă în containerul subteran... o să i le plătească ea lui Etta Scriere, cu prima ocazie: deocamdată, era mai bine aşa, nu voia ca poliţia să dea peste ele.

— Îţi trebuie o baie, drăguţule, înainte să te îmbrac în hainele curate ale lui Ben. Văd că nu prea te-au îngrijit la spital. Vino-ncoace, îi spuse ea lui Smith.

Ca infirmieră, Jill era obişnuită cu mirosurile urâte, dar, totodată, era şi maniacă în privinţa apei şi a săpunului... iar pacientul acesta nu părea să fi făcut baie în ultima vreme. Chiar dacă nu duhnea, Smith îi amintea totuşi de mirosul unui cal într-o zi toridă.

El o privi cu încântare în timp ce umplea cada. Era şi în baia rezervei K-12 o cadă, dar Smith nu ştiuse la ce foloseşte; lui i se făcuse baie în pat, şi nici aşa prea des, din cauza leşinurilor lui asemănătoare cu transa.

Jill verifică temperatura apei.

— E bună, poţi să intri.

Smith stătea pe loc, nedumerit.

— Grăbeşte-te! aproape că strigă Jill. Intră odată în apă.

Smith avea aceste cuvinte în vocabular, aşa că făcu ce i se spusese, tremurând de emoţie. Fratele lui voia ca el să intre *cu tot corpul* în apa vieţii! Era prima oară când i se făcea o asemenea onoare; din câte ştia el, nimeni, *niciodată* nu se bucurase de un astfel de privilegiu. Totuşi, începuse să înţeleagă că aceşti alţii cunoşteau mult mai bine toate cele ale vieţii... un adevăr pe care nu şi-l apropiase, încă, dar pe care trebuia să-l accepte.

Tremurând, vârî în apă un picior, apoi şi pe celălalt, după care se lăsă să alunece, până când fu complet acoperit de apă.

— Hei! strigă Jill, repezindu-se să-i scoată capul deasupra; constată, cu stupefacţie, că trăgea de el ca de un cadavru. Dumnezeule mare! Doar nu s-o fi înecat, trecuse prea puţin timp! Îl scutură, speriată.

— Smith! Trezeşte-te! Vino-ţi în fire!

De undeva, de departe, Smith auzi chemarea fratelui său şi reveni la viaţă. Ochii îşi pierdură aspectul acela sticlos, inima îşi acceleră bătaia, pacientul începu din nou să respire.

— Te simţi bine? îl întrebă Jill.

— Mă simt bine. Sunt foarte fericit… frate al meu.

— M-ai speriat. Ai grijă, nu mai intra sub apă. Stai în capul oaselor; aşa, ca acum.

— Da, frate, spuse Smith, apoi mai bombăni ceva, dar Jill nu pricepu ce zice.

Îl văzu că ia un pumn de apă – cu multă grijă, ca pe ceva preţios – şi-l duce la buze. Atinse apa cu gura, apoi i-o întinse lui Jill.

— Hei, nu bea din apa de baie! Nu-mi da nici mie, nici eu nu vreau!

— Nu bei? o întrebă Smith, cu un aer atât de jignit şi de neputincios, încât Jill nu ştiu ce să facă.

Ezită, apoi se aplecă şi atinse cu buzele ofranda lui, mulţumindu-i.

— Să nu fii niciodată însetată! îi ură Smith.

— Sper ca nici tu să nu fii. Acum, ajunge. Dacă ţi-e sete, ţi-aduc eu ceva. Nu mai bea din apa asta.

Smith stătea cuminte; părea satisfăcut. Între timp, Jill îşi dăduse seama că el nu făcuse niciodată baie şi deci nu ştia ce voia de la el. Sigur că putea să-l înveţe… dar ar fi pierdut timp.

Ei, dacă trebuia să-l spele ea, o să-l spele şi gata! Oricum, era ceva mai acceptabil decât să aibă grijă de dezaxaţii din secţiile de neuro-psihiatrie. Când îl trăsese pe Smith de sub apă, Jill îşi udase bluza până la umeri; şi-o scoase şi-o agăţă la uscat. Fusese îmbrăcată în haine de stradă; purta o fustiţă plisată care i se înfăşură în jurul genunchilor. Se uită la ea; deşi avea cutele permanentizate, ar fi fost o prostie s-o ude. Ridică, aşadar, din umeri, trase fermoarul şi o dezbrăcă, rămânând în sutien şi chiloţi.

Smith se holba la ea, curios ca un copil. Jill se surprinse roşind, spre marea ei uimire. Nu se considera excesiv de pudică – îşi aminti că la cincisprezece ani făcuse pentru prima oară baie fără costum, la o petrecere – dar mirarea aceasta de copil o făcea să se simtă stânjenită; hotărî deci că era mai bine să-şi păstreze lenjeria udă, decât să-şi expună trupul unei astfel de priviri.

Pentru a depăşi acest moment penibil, luă o figură preocupată.

— Să ne apucăm de frecat, îi spuse, apoi îngenunche lângă cadă, turnă pe el săpun lichid şi începu să-l clăbucească.

Pe neaşteptate, Smith întinse mâna şi-i atinse sânul drept. Jill se trase imediat înapoi.

— Hei! strigă ea. Nu umbla cu chestii de-astea!

Smith făcu o faţă de parcă ar fi fost pălmuit.

— Nu? întrebă el, pe un ton tragic.

— Nu, i-o reteză Jill, fermă; uitându-se însă la faţa lui, se calmă şi adăugă: E-n regulă, numai nu mă mai întrerupe, doar vezi că sunt ocupată.

Jill termină cu baia, dădu drumul la apă şi-i spuse să stea în picioare cât îl limpezeşte cu duşul. Ea se îmbrăcă, în timp ce el se usca la aerotermă; se miră când simţi aerul cald şi începu să tremure. Fata îi spuse să nu se teamă şi-l puse să se ţină de bara de protecţie. Când termină, îl ajută să iasă din cadă şi-i zise:

— Aşa, acum miroşi mai bine şi pun pariu că te şi simţi mai bine.

— Mă simt foarte bine, îi răspunse Smith.

— Bun. Acum să punem nişte haine pe tine, spuse ea, şi-l duse în dormitorul lui Ben. Dar, înainte de a avea timp să-i explice, să-i arate sau să-l ajute să se îmbrace cu slipul, auzi o voce de bărbat şi se sperie îngrozitor, mai-mai să leşine.

— Deschideţi imediat!

Jill scăpă slipul din mână. De unde ştiau că e cineva înăuntru? Totuşi, aflaseră de undeva, altfel nu s-ar fi deplasat până aici. Fir-ar să fie, trebuie că o dăduse de gol afurisitul ăla de taxi robotizat! Oare să le răspundă? Sau era mai bine să facă pe mortul în păpuşoi?

Vocea ţipă din nou în interfon,

— Stai aici! îi şopti ea lui Smith şi se duse în camera de zi.

— Cine-i acolo? strigă, străduindu-se să pară calmă.

— În numele legii, deschideţi! se auzi de afară.

— În numele cărei legi să deschid? Nu fiţi ridicoli! Spuneţi-mi cine sunteţi, altfel chem poliţia.

— Noi suntem poliţia. Vă numiţi Gillian Boardman?

— Cine, eu? Pe mine mă cheamă Phyllis O'Toole şi-l aştept pe domnul Caxton. Am să sun la poliţie şi am să raportez o violare de domiciliu.

— Domnişoară Boardman, avem un mandat de arestare pe numele dumneavoastră. Deschideţi, altfel vă complicaţi şi mai mult situaţia.

— Nu sunt nicio „domnişoara Broadman”. Mă duc să sun la poliţie.

Vocea de afară nu-i răspunse. Jill aşteptă, cu nodul în gât. Nu trecu mult şi simţi în faţă o căldură iradiantă. Broasca de la uşă se înroşi, apoi se albi; se auzi un scârţâit şi uşa se deschise. În pragul ei erau postaţi doi bărbaţi; unul intră înăuntru, rânji şi spuse:

— Asta-i puicuţa! Johnson, vezi pe unde se ascunde Smith.

— Am înţeles, domnule Berquist.

Jill stătea în pragul uşii, neclintită ca o stâncă. Cel pe care-l chema Johnson o împinse la o parte şi se îndreptă spre dormitor.

— Unde vă e mandatul? ţipă Jill. E revoltător ceea ce faceţi!

— Nu ne da de furcă, scumpete, încercă Berquist s-o potolească. Dacă eşti cuminte, s-ar putea să fii tratată cu indulgenţă.

Jill îi trase un şut în fluierul piciorului. Berquist se trase înapoi.

— Nebunatico, nebunatico! o mustră el. Johnson, l-ai găsit?

— Este aici, domnule Berquist; şi încă gol puşcă. Pun pariu că, din trei încercări, ghicesc ce făceau ei amândoi.

— Să lăsăm asta. Adu-l încoace.

Johnson îşi făcu apariţia, împingându-l pe Smith, căruia îi răsucise un braţ, ca să-l facă să meargă.

— Nu voia să vină, domnule.

— O să vină el, n-ai grijă!

Jill îl ocoli pe Berquist şi se aruncă asupra lui Johnson; acesta o împinse cu palma.

— Lasă-te de prostii, târâtură! o apostrofă el.

Johnson n-o lovise pe Jill cu puterea cu care obişnuia să-şi bată nevasta înainte ca ea să-l părăsească; o lovise chiar uşor, în comparaţie cu tratamentul pe care li-l aplica deţinuţilor care refuzau să vorbească. Până în acel moment, Smith nu reacţionase în niciun fel şi nu scosese o vorbă. Se lăsase, pur şi simplu, împins. Nu înţelegea nimic din ceea ce se petrece acolo, prin urmare nu încercase să se opună.

Când văzu însă cum omul acela îl loveşte pe fratele lui de apă, Smith se eliberă din strânsoare şi se îndreptă spre Johnson – şi Johnson dispăru.

Doar firele de iarbă, care-şi reveneau acum acolo unde

fuseseră călcate de tălpile lui mari, mai aminteau de prezenţa lui în acel spaţiu.

Jill se holbă la locul respectiv, simţind că-i gata să leşine. Berquist închise gura, apoi o deschise şi spuse, cu glas răguşit, adresându-se lui Jill:

— Ce-ai făcut cu el?

— Eu? N-am făcut *absolut nimic*, se apără ea.

— Nu mă lua cu de-astea. Există vreo trapă sau ceva de genul ăsta? Unde Dumnezeu a dispărut? spuse Berquist, umezindu-şi buzele.

— Nu ştiu.

Omul scoase un pistol din haină.

— Nu mă păcăleşti tu pe mine. Tu rămâi aici, iar el vine cu mine.

Smith îşi reluase aşteptarea pasivă. Neînţelegând despre ce era vorba, nu făcuse decât minimum din ceea ce avea de făcut. Dar arme mai văzuse şi în mâinile oamenilor de pe Marte şi, în plus, nu-i plăcea expresia care se aşternuse pe faţa lui Jill când se văzuse astfel ameninţată. Înţelese că se află într-unul din acele puncte critice în dezvoltarea unei fiinţe, într-un moment când contemplarea trebuie să lase loc acţiunii celei mai indicate pentru a face posibilă dezvoltarea în continuare. Aşadar, acţionă.

Marii Bătrâni îl învăţaseră bine. Se îndreptă spre Berquist, care întoarse pistolul spre el. Smith întinse mâna… şi Berquist se evaporă.

Jill scoase un ţipăt.

Până în acel moment, faţa lui Smith fusese lipsită de expresie. Acum deveni tragic de nefericită, înţelegând că, probabil, acţionase greşit. O privi pe Jill rugător, apoi începu să tremure şi să dea ochii peste cap; se prăbuşi treptat, chircindu-se ca o minge şi încremenind în această poziţie.

Accesul de isterie al lui Jill încetă. Un pacient avea nevoie de ea; nu era deci momentul să se lase copleşită de emoţie sau să se întrebe cum dispăreau oamenii. Îngenunche şi-l examină pe Smith.

Nu se simţea nici respiraţia, nici pulsul; puse urechea pe piept şi ascultă. Inima părea să se fi oprit, dar – într-un târziu – auzi un ticăit leneş urmat, la patru-cinci secunde, de un altul.

Starea în care se afla Smith semăna cu un leşin de tip

schizoid; Jill nu mai văzuse însă o transă aşa de profundă, nici chiar la lecţiile demonstrative de hipoanestezie. Auzise că astfel de stări asemănătoare cu moartea se întâlnesc la fachirii din estul Indiei, dar nu crezuse niciodată c-ar fi adevărat.

În mod normal, n-ar fi încercat să trezească un pacient aflat într-o asemenea stare, ci ar fi trimis după doctor. Acum se afla însă într-o situaţie excepţională. Departe de a-i fi schimbat intenţia, recentele evenimente o întăriseră şi mai mult în hotărârea de a nu-l lăsa pe Smith să cadă în mâinile autorităţilor. După ce încercă însă preţ de zece minute să-l readucă în simţiri prin toate metodele ştiute, se convinse că acest lucru era imposibil.

În dormitorul lui Ben, Jill găsi un geamantan uzat, prea mare ca să fie considerat bagaj de mână, şi prea mic pentru un cufăr. Îl deschise şi găsi în el un reportofon, o trusă de toaletă, un costum de haine şi toate celelalte obiecte necesare unui reporter, într-o misiune în afara oraşului; găsi chiar şi o legătură audio brevetată cu care puteai să te racordezi la circuitul telefonic. Conţinutul geamantanului – îi trecu prin minte lui Jill – demonstra că absenţa lui Ben avea un alt motiv decât cel pe care i-l furnizase Kilgallen; acum n-avea însă timp să se gândească mai mult la acest aspect.

Goli geamantanul şi-l târî în camera de zi. Chiar dacă Smith era mai solid decât ea, muşchii lui Jill se dezvoltaseră tot ocupându-se de pacienţi care cântăreau de două ori greutatea ei; reuşi deci să-l înghesuie pe Smith în geamantan. Apoi trebui să-l aranjeze altfel, pentru ca valiza să se poată închide. Muşchii lui Smith opuneau rezistenţă; presându-i însă uşor şi constant, Jill reuşi să-l repoziţioneze, pliindu-i ca pe o cârpă. Colţurile geamantanului le înfundă cu haine de-ale lui Ben. Încercă să facă nişte găuri pentru aerisire, dar geamantanul era din sticlă laminată. Oricum – îşi spuse ea – n-avea cum să se asfixieze, cu o respiraţie aşa de încetinită şi cu o rată metabolică, probabil, foarte joasă.

Abia putu să ridice de jos geamantanul, apucându-l cu ambele mâini. Nu putea să-l care; noroc că avea rotile. Au lăsat cicatrice urâte în covorul de iarbă al lui Ben, dar, până la urmă, Jill reuşi să-l târască până pe parchetul din holul de la intrare.

Nu urcă pe acoperiş; nici nu voia să mai audă de taxiuri. Coborî – prin uşa de serviciu – la subsol. Nu întâlni pe nimeni,

cu excepţia unui tânăr care verifica livrarea unor provizii pentru bucătărie. Băiatul se dădu la o parte şi-o lăsă să împingă geamantanul până afară, pe trotuar.

— Bună ziua, soră. Ce-ai în valiză? o întrebă el.

— Un cadavru, i-o trânti Jill.

Băiatul ridică din umeri.

— Aşa întrebare, aşa răspuns. Ar fi cazul să ţin minte, îşi zise el.

Partea a doua
ABSURDA LUI MOŞTENIRE

IX

Cea de-a treia planetă a lui Sol avea în acea zi un număr de locuitori mai mare cu două sute treizeci de mii decât avusese în ziua de ieri; la cele cinci miliarde de oameni, cât număra Terra, o asemenea creştere era insignifiantă. Regatul Africii de Sud, ţară asociată Federaţiei, fu din nou citat de către Tribunal pe motiv că-şi persecută minoritatea albă. Magnaţii modei, reuniţi la Rio, decretau că se va purta lung, iar buricele vor fi acoperite! Staţiile orbitale defensive ale Federaţiei patrulau pe cer, ameninţând cu moartea pe oricine ar fi deranjat liniştea planetei; centrele comerciale spaţiale deranjau totuşi această linişte, lăudându-şi la infinit mărfurile cu marcă înregistrată. Pe ţărmurile Golfului Hudson apăruseră cu cinci sute de mii mai multe case pe roţi decât migraseră aici în aceeaşi perioadă a anului precedent. Din cauza malnutriţiei, Adunarea Federală declarase centura de orez a Chinei drept zonă de urgenţă. Ducesa Cynthia, cunoscută drept cea mai bogată femeie din lume, îşi plătise cu bani grei divorţul de cel de-al şaselea soţ.

Părintele Daniel Digby, doctor în teologie, Arhiepiscop al Bisericii Noii Apocalipse (fosterită) anunţase numirea îngerului Azrael în postul de sfetnic al senatorului federal Thomas Boone şi adăugase că aştepta confirmarea Raiului în aceeaşi zi; serviciile de presă preluaseră ştirea cu circumspecţie, ştiut fiind că fosteriţii mai făcuseră şi altădată necazuri ziarelor. Domnului şi doamnei Harrison Campbell al Vl-lea li se născuse un fiu moştenitor la maternitatea din Cincinnati, dintr-o mamă-gazdă, în timp ce fericiţii părinţi se distrau în Peru. Doctorul Horace Quackenbush, profesor de arte liberale la Seminarul din Yale, adresase omenirii apelul de a se întoarce la credinţă şi la valorile spiritului; jumătate din jucătorii de fotbal profesionişti din echipa West Point fuseseră implicaţi într-un scandal, ca urmare a unui pariu; trei chimişti bacteriologi din Toronto, specialişti în probleme de război, fuseseră suspendaţi pe motiv de instabilitate emoţională; ei declaraseră că-şi vor înainta cazurile Curţii de Justiţie. Curtea de Justiţie preluase de la Curtea Supremă audierile preliminare ale unor membri ai Adunării Federale, citaţi ca martori în procesul Reinsberg împotriva statului Missouri.

Excelenţa Sa, prea cinstitul Joseph E. Douglas, Secretar

General al Federaţiei Mondiale a Statelor Libere, abia dacă se atinsese de micul-dejun, neputând să înţeleagă de ce nu i se serveşte o ceaşcă de cafea ca lumea. Ziarul de dimineaţă, pregătit de schimbul de noapte al personalului său informativ, i se derula prin faţa ochilor cu o viteză corelată cu viteza lui de lectură, proiectat pe un ecran. Cuvintele continuau să curgă atât timp cât Douglas se uita în direcţia ecranului. Acum se uită la el, dar numai şi numai ca să evite privirea cerberului de la celălalt capăt al mesei. Doamna Douglas nu citea ziarele; avea alte surse de a afla ce se petrece în lume.

— Joseph..., începu ea.

Soţul ei îşi ridică privirea de pe ecran; maşinăria se opri.

— Ce este, draga mea? o întrebă el.

— Te frământă ceva.

— Pe mine? Ce te face să spui asta, draga mea?

— Joseph! îl apostrofă doamna Douglas. Nu uita că te-am cocoloşit, ţi-am cârpit şosetele şi te-am ferit de necazuri vreme de treizeci şi cinci de ani, aşa că ştiu când ai ceva pe suflet.

Culmea este, recunoscu Secretarul General, că femeia are dreptate. Se uită la ea, întrebându-se de ce s-o fi lăsat el convins să semneze un contract de căsătorie pe viaţă. În vremurile bune, când fusese legiuitor al statului, ea fusese secretara lui. Primul lor contract fusese, de fapt, o înţelegere de a coabita o perioadă de nouăzeci de zile, cu scopul de a plăti mai puţin la hotel, economisind astfel din fondurile destinate campaniei electorale. Fuseseră amândoi de acord că era o simplă formalitate, iar „coabitarea” nu implica altceva decât să locuiască sub acelaşi acoperiş; şi nici măcar atunci nu-i cârpise şosetele!

Încercă să-şi aducă aminte cum de se ajunsese la actuala relaţie dintre ei. În biografia sa, intitulată *Umbrele grandorii – Povestea vieţii unei femei*, doamna Douglas declara că soţul ei îi ceruse mâna în timpul numărării voturilor, prima oară când a fost ales, şi că – fiind un mare romantic, nici nu voise să audă de altceva decât de căsătoria tradiţională, aceea cu „nedespărţiţi până la moarte”. Ei, dacă aşa era, n-avea niciun rost să contrazică varianta oficială.

— Joseph! Răspunde-mi! insistă doamna Douglas.

— Poftim? N-am nimic, draga mea! Doar că n-am dormit prea bine astă noapte.

— Ştiam. Crezi că eu nu ştiu când vin şi-ţi strică somnul în toiul nopţii?

Douglas se gândi că n-avea cum; apartamentul ei se afla la patruzeci şi cinci de metri depărtare de al lui.

— De unde ştii, draga mea? se interesă el.

— Cum de unde? Mi-o spune intuiţia mea de femeie. Ce mesaj ţi-a adus Bradley?

— Te rog să mă scuzi, draga mea. Trebuie să termin de parcurs ştirile înainte de a pleca la întrunirea de Consiliu.

— Joseph Edgerton Douglas, nu încerca să scapi de mine!

Secretarul General oftă.

— I-am pierdut urma cerşetorului acela de Smith.

— Smith? Te referi la Omul de pe Marte? Cum adică i-aţi pierdut urma? Dar e de-a dreptul ridicol!

— Se poate, draga mea, dar acesta este adevărul: individul nu e de găsit. A dispărut, ieri, din camera lui de spital.

— Ce absurditate! Cum a putut să dispară?

— Se pare că s-a deghizat în infirmieră.

— Dar… n-are importanţă ce voiam să zic. A dispărut, asta contează acum. Ce schemă aiurită ai mai născocit ca să-l aduci înapoi?

— Păi, am pus oameni să-l caute. Oameni de încredere, Berquist…

— Idiotul ăla? Când ar trebui să-i alertezi pe toţi ofiţerii de poliţie până la ultimul inspector, tu îl trimiţi pe Berquist!

— Dar, draga mea, n-ai înţeles în ce situaţie ne aflăm. Nu putem să alertăm poliţia. Oficial, el nu a dispărut. Ştii, există… ce mai încoace şi-ncolo, există celălalt tip. Omul de pe Marte cel „oficial”.

— A… făcu doamna Douglas, bătând darabana în masă. Ţi-am spus eu că schema asta cu substituţia o să ne facă necazuri.

— Dar, draga mea, doar a fost ideea ta, încercă Secretarul General să protesteze.

— Nu-i adevărat. Şi nu mă mai contrazice. Mmm… trimite după Berquist.

— Păi, Berquist e plecat în misiune de urmărire. N-a luat încă legătura cu noi.

— Ei, aş! Până acum, Berquist avea timp să ajungă la jumătatea drumului spre Zanzibar. E un trădător. Eu, una, n-am avut niciodată încredere în omul ăsta. Ţi-am spus când l-ai

angajat că…

— Când l-am angajat *eu*?

— Nu mă întrerupe. Ţi-am spus că omul care ia bani din două părţi poate foarte bine să ia şi din a treia, zise doamna Douglas, încruntându-se. Joseph – adăugă apoi – aici e mâna Coaliţiei de Est. Poţi să te aştepţi la un vot de neîncredere în cadrul Adunării.

— Nu văd de ce. Nu ştie nimeni că Smith a dispărut.

— Pentru numele lui Dumnezeu! Dar o să afle toată lumea; are Coaliţia grijă de asta. Acum, taci din gură şi lasă-mă să mă gândesc.

Douglas tăcu. În ziar scria că, la Los Angeles, Consiliul Municipal înaintase Federaţiei o petiţie prin care îi solicita sprijinul în problema smogului, motivând că Ministerul Sănătăţii nu le dăduse cutare sau cutare lucru; trebuiau mituiţi, altfel Charlie va avea greutăţi cu alegerile, acum când fosteriţii aveau un candidat al lor. Mai scria că acţiunile Lunar Enterprises urcaseră cu două puncte la încheierea…

— Joseph! îl întrerupse doamna Douglas din lectură.

— Da, draga mea.

— Nu există alt „Om de pe Marte” decât al nostru; cel pe care-l va scoate la iveală Coaliţia este o cacealma. Aşa trebuie pusă problema.

— Dar, draga mea, nu putem falsifica adevărul.

— Cum adică „nu putem”? *Trebuie* să putem.

— E, pur şi simplu, imposibil. Oamenii de ştiinţă îşi vor da imediat seama de fals. Şi-aşa, m-am dat de ceasul morţii ca să-i ţin atâta vreme departe de el.

— Oamenii de ştiinţă!

— Sunt capabili să ne demaşte, să ştii.

— Halal oameni de ştiinţă! Tot ceea ce fac e jumătate rezultatul coincidenţei, jumătate al superstiţiei. Ar trebui aruncaţi în închisoare sau interzişi prin lege. Joseph, doar ţi-am spus de atâtea ori, există o singură ştiinţă adevărată, iar aceea este astrologia.

— Poate, draga mea, nu ştiu. Oricum, nu sunt împotriva astrologiei…

— Nici să nu fii, după toate câte le-a făcut pentru tine!

— …totuşi, profesorii aceştia oameni de ştiinţă sunt foarte inteligenţi. Unul din ei îmi spunea mai deunăzi despre o stea

care cântăreşte de şase mii de ori mai mult decât plumbul. Sau a zis de şaizeci de mii? Stai, să-mi aduc aminte…

— Asta-i bună! De unde să ştie ei una ca asta? Nu mă întrerupe, Joseph! Nu recunoaştem nimic. Omul lor este un fals. Între timp, punem în alertă echipa de investigaţii şi-l găsim pe Smith; dacă s-ar putea, înainte ca ei să facă publică dispariţia lui. Dacă va fi nevoie să folosim forţa, iar acest Smith se opune arestării lui şi este împuşcat, cu atât mai rău pentru el. Ne-a făcut numai necazuri de când a apărut.

— Agnes! Eşti sigură că ştii la ce faci aluzie?

— Nu fac aluzie la nimic. Răniţi apar în fiecare zi. Joseph, problema trebuie soluţionată cât mai repede, spre binele tuturor. Cât mai mult bine, pentru cât mai mulţi oameni, cum îţi place ţie să spui.

— Agnes, nu vreau ca băiatul ăsta să păţească ceva.

— Cine a spus că trebuie neapărat să păţească ceva? Trebuie însă să iei măsuri ferme, Joseph; e de datoria ta. Istoria îţi va da dreptate. Ce este mai important? Să veghezi asupra binelui colectiv a cinci miliarde de oameni, sau să fii sentimental şi să-l favorizezi pe un singur individ, care nici măcar nu e un cetăţean al Terrei, cel puţin nu în adevăratul sens al cuvântului?

Douglas nu răspunse. Doamna Douglas se ridică în picioare.

— Ei, n-am de gând să-mi pierd vremea, străduindu-mă să-i conving pe toţi încăpăţânaţii. Trebuie să iau legătura cu Madame Vesant şi s-o rog să-mi întocmească un nou horoscop. Nu mi-am sacrificat cei mai buni ani ai vieţii ca să te ridic pe culmi, pentru ca tu să dai acum cu piciorul la tot, din lipsă de fermitate. Ia taurul de coarne! îi zise ea, apoi plecă.

Comandantul suprem al planetei mai bău două ceşti de cafea; abia după aceea se simţi în stare să se ridice şi să plece spre Sala de întruniri a Consiliului. Biata şi bătrâna lui Agnes! Probabil că o dezamăgise de multe ori… fără îndoială că schimbările intervenite îi îngreunau viaţa. Ei, toate ca toate, dar cel puţin îi era credincioasă până în vârful unghiilor… şi apoi, toţi avem defecte; probabil că şi ea se săturase de el cam tot atât cât se săturase el de ea – ăsta era adevărul.

Secretarul General îşi îndreptă spinarea. La dracu’, de un lucru tot era sigur: n-avea de gând să-i lase să-l bruscheze pe băiatul ăla, Smith. Era el o belea pe capul lor, nimic de zis, dar

starea în care se afla, neajutorat şi pe jumătate idiot, îţi stârnea mai degrabă mila. Dacă Agnes ar fi văzut cât de uşor intra în panică, n-ar mai vorbi aşa. Smith i-ar stârni instinctele materne.

Dar oare Agnes are în ea ceva „matern”? Greu de spus, după felul în care îşi strângea buzele. Ei, la naiba, nu există femeie să nu posede instincte materne; e un adevăr deja demonstrat de ştiinţă; să se fi înşelat ei, savanţii?

Oricum, s-o ia naiba, doar n-o să se lase călcat în picioare. Îi tot amintea că ea îl urcase în fruntea ierarhiei, dar ştia el mai bine cum stăteau, de fapt, lucrurile… iar responsabilitatea pentru tot ceea ce se întâmpla era numai şi numai a lui. Secretarul General se ridică, îşi îndreptă umerii şi plecă la întrunirea de Consiliu.

Toată ziua a aşteptat să se producă inevitabilul. Nu s-a întâmplat însă nimic. Se văzu nevoit să tragă concluzia că ştirea dispariţiei lui Smith era, probabil, păstrată cu sfinţenie de către angajaţii lui, chiar dacă părea greu de crezut. Secretarul General ar fi vrut să închidă ochii şi să uite de toată porcăria asta, numai că nu-l lăsau evenimentele. Şi nu-l lăsa nici consoarta domniei sale.

Agnes Douglas nu avusese răbdare să vadă cum va acţiona soţul ei în cazul Omului de pe Marte. Oamenii din subordinea soţului ei îi îndeplineau ordinele la fel de prompt ca şi pe cele ale Secretarului General – sau poate chiar mai prompt. Trimise, aşadar, după însărcinatul cu informaţiile civile, apoi se ocupă de urgenţa numărul unu, şi anume întocmirea unui horoscop la zi. O linie directă audio-video făcea legătura între apartamentul ei şi studioul doamnei Vesant. Doamna Douglas apăsă pe un buton şi pe ecran apăru imediat obrazul plinuţ al cititoarei în stele.

— Tu erai, Agnes? Ce este, draga mea? Tocmai mă ocupam de un client.

— Circuitul tău e confidenţial? o întrebă prietena ei.

— Bineînţeles, îi răspunse doamna astrolog.

— Dă-i papucii clientului respectiv.

Madame Alexandra Vesant nu dădu câtuşi de puţin semne de enervare.

— O clipă, spuse, după care trăsăturile i se estompară, ecranul afişând comanda „pauză”.

Intră un bărbat care se opri lângă biroul doamnei Douglas. Era James Sanforth, agentul de presă pe care îl chemase.

— Aveţi vreo veste de la Berquist? îl întrebă doamna Douglas.

— Nu eu răspund de asta; e treaba lui McCrary. Doamna Secretar General nu luă în considerare remarca lui Sanforth.

— Trebuie să-l discreditaţi înainte de a apuca să spună ceva, îl instrui ea.

— Credeţi că Berquist ne-a vândut?

— Nu fi naiv. Ar fi trebuit să mă consultaţi şi pe mine, înainte de a apela la serviciile lui.

— V-am mai spus: nu eu, ci McCrary s-a ocupat de problema asta.

— Dar tu trebuie să fii la curent cu tot ce se întâmplă. Eu... spuse doamna Douglas, apoi tăcu, văzând pe ecran chipul doamnei Vesant. Aşteaptă acolo, îi zise lui Sanforth, întorcându-se spre ecranul de proiecţie. Allie, dragă, vreau să-mi faci două horoscoape, unul pentru Joseph şi unul pentru mine, şi să le termini cât se poate de repede.

— Foarte bine, spuse doamna Vesant! Ezită puţin, apoi adăugă: îţi pot fi de mai mare ajutor, draga mea, dacă-mi spui de ce natură este urgenţa.

Doamna Douglas se apucă să bată darabana în tăblia mesei.

— Trebuie neapărat să ştii? o întrebă.

— Sigur că nu. Un horoscop poate fi întocmit de oricine, cu condiţia să posede o pregătire riguroasă, să aibă aptitudini matematice şi cunoştinţe de astrologie şi să ştie ora şi locul de naştere ale solicitantului. Şi tu ai putea să înveţi... dacă n-ai fi aşa de ocupată. Nu uita însă un lucru: stelele prevestesc viitorul, dar nu-i obligatoriu ca totul să se petreacă întocmai. Dacă e nevoie de o analiză detaliată pentru a te sfătui într-o situaţie dificilă, trebuie să ştiu în ce zonă să caut. Ne interesează mai mult influenţa lui Venus? Sau cea a lui Marte? Sau poate...

— Cea a lui Marte, se grăbi să intervină doamna Douglas. Allie, mai vreau un horoscop.

— În regulă, aprobă Madame Vesant. Pentru cine?

— Ă... Allie, pot avea încredere în tine?

Doamna astrolog făcu o figură jignită:

— Agnes, dacă nu ai încredere în mine, nu trebuia să mă

consulţi. Mai sună şi alţi specialişti în astrologie. Nu sunt singura care studiază această ştiinţă străveche. De exemplu, profesorul von Krausemeyer, care este foarte apreciat, deşi cam... spuse doamna Vesant, apoi se opri.

— Te rog, te rog! Nici nu mă gândesc să-mi facă altcineva calculele. Acum, ascultă-mă. E cineva la tine care s-audă ce vorbim?

— Bineînţeles că nu, dragă.

— Vreau un horoscop pentru Valentine Michael Smith.

— Valentine Mich... Omul de pe Marte?

— Da, chiar el. Allie, a fost răpit, trebuie să-l găsim neapărat!

Două ore mai târziu, Madame Vesant se ridica de la masa de lucru, oftând. Îi spusese secretarei să-i anuleze toate programările; colile de scris acoperite cu diagrame şi cifre, alături de un almanah nautic cu colţurile îndoite depuneau mărturie despre efortul depus de ea. Alexandra Vesant, spre deosebire de alţi astrologi, încerca să calculeze „influenţele" corpurilor cereşti folosind o carte intitulată *Ştiinţa secretă a astrologiei critice – Cheia la piatra lui Solomon*, volum care aparţinuse răposatului ei soţ, profesorul Simon Magus, mentalist, hipnotizator şi iluzionist de scenă, pasionat de ştiinţele oculte.

Doamna Vesant avea tot atâta încredere în carte, cât avusese în soţul ei; nimeni nu făcea un horoscop mai bine decât Simon, cu condiţia să nu fi fost beat (şi se folosea foarte rar de carte). Ea ştia că nu va ajunge niciodată să-i egaleze priceperea, de aceea utiliza atât almanahul, cât şi manualul. Calculele ei erau uneori cam încâlcite; Becky Vesey (cum se numise în copilărie) nu stăpânise niciodată tabla înmulţirii şi avea tendinţa de a-l confunda pe şapte cu nouă.

Cu toate acestea, horoscoapele întocmite de ea erau cum nu se poate mai satisfăcătoare, lucru demonstrat şi de faptul că doamna Douglas nu era singura ei clientă de rang înalt.

Intrase un pic în panică atunci când doamna Douglas îi ceruse un horoscop pentru Omul de pe Marte; avusese senzaţia care o apuca pe vremuri de fiecare dată când vreun idiot din public o lega la ochi, chiar înainte ca profesorul să-i pună întrebările. Descoperise însă încă de atunci, din copilărie, că era talentată în a da răspunsuri corecte; reuşise, aşadar, să-şi

învingă teama şi să se apuce de treabă. O întrebase pe Agnes ora exactă, data şi locul naşterii Omului de pe Marte, convinsă fiind că aceasta n-avea de unde să le ştie.

După o scurtă întârziere primise însă toate informaţiile cerute, pe care doamna Douglas le preluase din jurnalul de bord al navetei *Envoy*. Între timp, îi trecuse panica, astfel că acceptase, pur şi simplu, datele, şi-i promisese s-o contacteze de îndată ce horoscoapele vor fi gata.

Trecuseră însă două ore de asidue calcule aritmetice cu rezultatul că, deşi reuşise să completeze fişele pentru doamna şi domnul Douglas, nu avea încă nimic în ceea ce-l priveşte pe Smith. Cauza era una simplă, dar de neînvins: Smith nu se născuse pe planeta Pământ.

Biblia ei astrologică nu lua în calcul o asemenea posibilitate; autorul ei anonim murise înainte ca prima rachetă să ajungă pe Lună.

Madame Vesant încercă să găsească soluţia dilemei, pornind de la ipoteza că principiile rămâneau neschimbate şi că nu trebuia decât să corecteze deviaţiile de deplasament. Se pierdu însă într-o reţea de relaţii necunoscute; nu era sigură dacă semnele zodiacale erau aceleaşi văzute pe Marte... şi ce puteai să faci fără semnele zodiacale?

Era ca şi când ar fi pus-o să extragă rădăcina cubică, obstacol care ei i se părea de netrecut, motiv pentru care şi abandonase şcoala.

Scoase o băutură tonică pe care o păstra pentru situaţiile dificile. Bău repede o porţie şi îşi mai turnă una, întrebându-se cum ar fi procedat Simon în cazul în speţă. În clipa următoare avu senzaţia că-i aude vocea fermă: „Încredere fetiţo!” îi spunea el. „Dacă ai încredere în tine, atunci prostovanii or să aibă şi ei încredere în tine. Le datorezi chestia asta!”

Acum că-l auzise, se simţea mai bine. Începu să scrie horoscoapele pentru doamna Douglas. După ce le termină, văzu că nu era deloc greu să scrie unul şi pentru Smith: descoperi, ca de fiecare dată, că – îndată ce le aşterneai pe hârtie – cuvintele căpătau credibilitate, devenind încântător de adevărate! Tocmai se pregătea să încheie, când Agnes Douglas o sună din nou.

— Allie? Mai ai de lucru la ele? întrebă ea.

— Tocmai terminam, îi răspunse Madame Vesant, cu

vioiciune. Cred că-ţi dai seama că horoscopul lui Smith a constituit pentru ştiinţa mea un lucru neobişnuit şi dificil. Fiind născut pe o altă planetă, a trebuit să recalculez fiecare aspect. Influenţa Soarelui e foarte slabă; cea a Dianei aproape că lipseşte. Jupiter e aruncat într-o poziţie cu totul nouă, aş spune „unică”, sunt sigură că înţelegi. A fost nevoie de socoteli...

— Allie! Toate astea nu mă interesează. Spune-mi, ştii răspunsurile?

— Normal că le ştiu.

— O, slavă Domnului! Credeam că încerci să-mi spui că a fost ceva peste puterile tale.

Madame Vesant se arătă lovită în amorul propriu.

— Draga mea, ştiinţa e mereu aceeaşi; doar configuraţiile se schimbă. Structurile care au prezis momentul şi locul naşterii lui Isus, cele care au prevestit data şi felul în care a murit Iulius Cezar... Cum ar putea varia? Adevărul rămâne adevăr, mereu acelaşi, neschimbat.

— Sigur, ai dreptate.

— Eşti pregătită să auzi horoscoapele?

— Numai puţin, să apăs pe butonul de înregistrare; gata, dă-i drumul.

— Bine. Agnes, treci printr-o perioadă extrem de critică; niciodată nu s-au adunat stelele într-o configuraţie aşa de puternică. Mai presus de toate, trebuie să fii calmă, să nu te grăbeşti, să analizezi lucrurile sub toate aspectele. În general, semnele cereşti îţi sunt favorabile... cu condiţia să eviţi acţiunile imprudente. Nu te lăsa înşelată de aspectele de suprafaţă...

Şi continuă s-o sfătuiască pe doamna Douglas. Becky Vesey dăduse întotdeauna sfaturi bune şi convingătoare, pentru că ea însăşi credea în ele. Învăţase de la Simon că, până şi atunci când stelele păreau să prevestească un rău inevitabil, exista întotdeauna un mijloc de a îndulci lovitura sorţii, un amănunt de care clientul să se poată folosi spre a-şi găsi fericirea.

Chipul încordat, care o privea de pe ecran, se destinse; pe măsură ce ea îşi expunea convingerile, doamna Douglas dădea din cap, aprobator.

— Aşadar – zise Madame Vesant – dispariţia lui Smith era o necesitate, luând în calcul influenţele celor trei horoscoape. Nu te îngrijora; o să se întoarcă – sau o să aveţi veşti de la el,

foarte curând. Important este să nu luaţi nicio măsură drastică; să fiţi calmi.

— Da, înţeleg.

— Încă ceva. Aspectul lui Venus este mult mai favorabil şi potenţial dominant asupra celui al lui Marte. Venus e simbolul tău, bineînţeles, dar Marte îl reprezintă atât pe soţul tău, cât şi pe Smith – datorită circumstanţelor unice legate de naşterea acestuia din urmă. Aceasta înseamnă, pentru tine, o povară dublă, căreia va trebui să-i faci faţă aşa cum se cuvine, demonstrând înţelepciunea şi cumpătarea specifice femeii. Trebuie să-ţi susţii soţul, să-l ajuţi să depăşească acest moment de criză, să-l consolezi. E necesar să alimentezi fântânile de înţelepciune calmă ale pământului-mamă. Acesta este talentul tău special... trebuie să-l pui în aplicare.

Doamna Douglas oftă şi spuse:

— Allie, eşti pur şi simplu minunată! Nici nu ştiu cum să-ţi mulţumesc!

— Nu mie trebuie să-mi mulţumeşti, ci vechilor Maeştri; eu nu sunt decât umilul lor învăţăcel.

— Dar lor n-am cum să le mulţumesc, aşa că am să-ţi mulţumesc ţie. Onorariul e prea puţin, Allie. O să fie şi un cadou.

— Nu, Agnes. E un privilegiu să le fii de folos celorlalţi.

— Iar privilegiul meu este să apreciez serviciile care mi se fac. Allie, nici nu vreau să aud că ai avea ceva împotrivă!

Madame Vesant se lăsă, până la urmă, convinsă, după care închise, simţindu-se inundată de calda mulţumire că întocmise un horoscop despre care pur şi simplu ştia că este corect.

Biata Agnes! Era un privilegiu că-i putuse netezi cărarea, că-i uşurase un pic povara pe care trebuia s-o poarte. Se simţea bine când putea s-o ajute pe Agnes.

Madame Versant se simţea bine văzând că soţia Secretarului General o trata aproape ca pe egala sa, chiar dacă ea nu făcea caz de asta, nefiind snoabă. În tinereţe, Becky Vesey fusese aşa de neînsemnată, încât deputatul local uita mereu cum o cheamă, chiar dacă îi observa sânii. Becky Vesey nu-i purtase pică; lui Becky îi plăceau oamenii. Îi plăcea de Agnes Douglas.

Lui Becky Vesey îi plăcea toată lumea.

Se aşeză puţin, bucurându-se de dogoarea focului şi sorbind încă un pic din băutura tonică, în timp ce creierul ei viclean se

străduia să pună cap la cap informaţiile trunchiate pe care le culesese.

Pe neaşteptate, se ridică şi-şi sună agentul de bursă, cerându-i să vândă, pe termen scurt, acţiunile ei la Lunar Enterprises.

— Allie, cura aia de slăbire ţi-a vlăguit mintea, o luă el peste picior.

— Ascultă, Ed. Când cota coboară cu zece puncte, acoperă-mă, chiar dacă vor continua să scadă. Apoi, când creşte cu trei puncte, cumpără din nou... şi vinde iar când vezi că revine la preţul de azi.

Urmă o tăcere lungă, apoi agentul îi spuse:

— Allie, tu ştii ceva. Nu vrei să-i spui şi unchiului Ed?

— Am citit în stele, Ed.

Ed îi dădu o sugestie imposibilă din punct de vedere astronomic.

— Ei, nu vrei să-mi spui, nu-mi spune şi gata, adăugă apoi. Hmm... N-am avut niciodată destulă minte ca să nu mă amestec în jocurile murdare. Te deranjează dacă intru şi eu în joc?

— Deloc, Ed. Numai nu te ambala prea tare, ca să nu se prindă ceilalţi. Ne aflăm într-o situaţie delicată, cu Saturn oscilând între Fecioară şi Leu.

— Bine, Allie, dacă zici tu.

În ceea ce-o priveşte pe doamna Douglas, ea se pusese imediat pe treabă, fericită că Allie îi confirmase toate părerile.

După ce trimise după dosarul lui Berquist (care nu dăduse niciun semn de viaţă), dădu instrucţiunile necesare pentru începerea unei campanii de distrugere a reputaţiei acestuia. Îl convocă apoi pe Comandantul Twitchell de la Brigada de Servicii Speciale: individul renunţă la a mai face pe nefericitul, preferând să-i facă mizerabilă viaţa subordonatului său. Doamna Douglas îl instrui apoi pe Sanforth, ordonându-i să dea drumul pe post unei alte casete despre „Omul de pe Marte”, şi să răspândească zvonul că – „potrivit unei surse apropiate Guvernului” – Smith se pregătea să plece, sau poate plecase deja, la un sanatoriu din munţii Alpi, pentru a trăi într-un climat cât mai asemănător cu cel de pe Marte. Apoi doamna Douglas se gândi cum să atragă voturile Pakistanului de partea soţului său.

Rezultatul fu că-l sună pe Secretarul General şi insistă să

sprijine Pakistanul în pretenţia acestuia de a lua partea leului în problema zăcămintelor de toriu din Kaşmir.

Cum domnul Douglas agrea oricum ideea, n-a fost deloc greu să-l convingă, chiar dacă ea susţinea că s-ar fi opus, lucru care pe el l-a enervat.

Odată rezolvată şi această chestiune, doamna Douglas a plecat spre sediul organizaţiei *Fiicele Celei de-a Doua Revoluţii*, unde urma să ţină o conferinţă pe tema *Maternitatea în Lumea Nouă*.

X

În timp ce doamna Douglas vorbea liber pe o temă despre care nu ştia mai nimic, Jubal E. Harshaw, licenţiat în litere, doctor în medicină, doctor în ştiinţă, bărbat jovial şi mare expert în gastronomie, autor extrem de popular şi filozof neo-pesimist, şedea în piscina domniei-sale, la Poconos, scărpinându-şi claia de păr cărunt de pe piept şi admirându-le pe cele trei secretare particulare, care se bălăceau în apă. Fetele erau de o frumuseţe răpitoare, plus că erau şi extraordinar de eficiente pe plan profesional. În opinia lui Harshaw, principiul minimei acţiuni cerea ca utilul să fie îmbinat cu frumosul.

Arme era blondă, Miriam roşcată, iar Dorcas brunetă; prima era plinuţă – atât cât îi stătea bine unei femei – în timp ce ultima era delicios de suplă. Între ele trei era o diferenţă de vârstă de până la cincisprezece ani, totuşi, era greu să-ţi dai seama care era cea mai mare.

Harshaw era un om ocupat până peste cap. Cea mai mare parte a timpului şi-o petrecea privindu-le pe aceste fete frumoase, cum se jucau cu soarele şi cu apa; un mic compartiment al minţii sale, zăbrelit şi izolat fonic, era dedicat muncii de creaţie. Harshaw susţinea că metoda sa de creaţie consta în a-şi agăţa gonadele în paralelă cu talamusul, deconectându-şi totodată cerebelul; trebuie spus că obiceiurile pe care le avea făceau ca această teorie să pară credibilă.

În faţa lui, pe masă, se afla un microfon, conectat la un reportofon pe care Harshaw îl folosea doar pentru însemnări. Când avea inspiraţie şi voia să scrie folosea o stenografă, căreia avea avantajul că îi putea urmări reacţiile. Lui Harshaw îi venise acum inspiraţia.

— La apel! strigă el.

— Anne este „la apel”, îi răspunse Dorcas, dar ea înoată, aşa că am să vin eu.

— Scufundă-te şi adu-o încoace, îi porunci Harshaw.

Bruneta despică apa; în câteva secunde, Anne ieşise deja din piscină, îşi trăsese pe ea un halat de baie şi se aşezase la masă. Nu a spus nimic şi nu a făcut niciun fel de pregătiri. Anne avea o memorie perfectă.

Harshaw luă o găleată de gheaţă peste care se turnase

coniac şi sorbi din ea cu sete, apoi îi zise fetei:

— Anne, am în minte o poveste care o să stoarcă lacrimi. E vorba despre o pisicuţă care, în Ajunul Crăciunului, intră într-o biserică, să se încălzească. Pe lângă faptul că e moartă de foame, îngheţată bocnă şi fără stăpân, pisicuţa – Dumnezeu ştie de ce – mai e şi rănită la o lăbuţă.

Bun, începe: „Ningea de...”

— Ce nume să-i pun? îl întrebă Anne.

— Mmm... foloseşte-l pe Molly Wadsworth; sugerează ceva micuţ de tot. Pune-i titlul „Cealaltă iesle”, ia-o de la capăt.

Şi Harshaw continuă să-i dicteze, studiindu-i reacţiile. Când văzu că fata închide ochii, nemaiputându-şi stăvili puhoiul lacrimilor, îi închise şi el pe ai lui. La sfârşit, avea obrajii la fel de uzi ca şi ai ei; se scăldau amândoi în catharsisul provocat de literatura lui siropoasă.

— Treizeci, anunţă el. Suflă-ţi nasul. Trimite-o spre publicare şi, pentru numele lui Dumnezeu, fă în aşa fel încât să nu-mi cadă sub ochi.

— Jubal – îl întrebă fata – nu ai şi momente când ţi-e ruşine de tine însuţi?

— Nu, îi răspunse scriitorul.

— Ai să vezi tu: într-o bună zi o să-ţi dau un şut în burta aia grasă a ta.

— Ştiu. Plimbă-ţi fundul înăuntru şi ai grijă ce faci cu povestirea, până nu mă răzgândesc.

— Am înţeles, şefu’, se execută Anne şi – trecând prin spatele scaunului lui – îl sărută pe chelie.

— La apel! urlă Harshaw şi Miriam porni imediat în direcţia lui.

În acel moment se auzi o voce, venind dinspre difuzorul instalat pe casă.

— Şefu’! strigă cineva.

Harshaw mormăi ceva; Miriam chicoti.

— Da, Larry, ce este? întrebă el apoi.

— Avem, aici, la poartă, o damă – îi răspunse cel care i se adresase prin megafon; a venit cu un *cadavru*.

Harshaw ezită puţin, apoi îl întrebă pe Larry:

— E frumoasă?

— Ă... da, este, răspunse acesta.

— Atunci, ce stai şi-ţi sugi degetul? Las-o să intre, îl zori

Harshaw, aşezându-se la loc pe scaun. Începe, îi ordonă el lui Miriam, şi se apucă să dicteze: „Decorul unui oraş face treptat loc unui interior nu prea mare, compus din trei camere. Pe un scaun stă un poliţist, fără şapcă, cu cămaşa descheiată la gât şi cu faţa acoperită de transpiraţie. Se vede spatele unei siluete, intercalată între public şi poliţist. Acest al doilea personaj ridică o mână, o dă pe spate, mai-mai s-o rupă, şi-i administrează poliţistului o lovitură grea, zdravănă, care i se lipeşte de obraz.”

Ajuns aici, Harshaw îşi ridică privirea spre Miriam şi-i spuse:

— Continuă tu mai departe.

Văzuse maşina care urca dealul, îndreptându-se spre ei. La volan se afla Jill, cu un tânăr la dreapta ei. Când se opri maşina, băiatul sări imediat jos, de parcă abia aşteptase să iasă la aer.

— Am adus-o, Jubal, îi spuse el lui Harshaw.

— Văd, îi replică scriitorul. Bună dimineaţa, fetiţo, i se adresă apoi lui Jill. Larry, unde-i cadavrul de care ziceai?

— Pe perna din spate, şefu’; e acoperit c-o pătură.

— Dar nu este un cadavru, protestă Jill. E… Ben mi-a spus că dumneavoastră… Vreau să spun că…, încercă ea să-i explice, apoi lăsă capul în jos şi se puse pe un plâns cu sughiţuri.

— Linişteşte-te, drăguţă, o sfătui Harshaw, cu blândeţe. Sunt puţine cadavrele pentru care merită să plângi. Dorcas, Miriam, aveţi grijă de ea. Daţi-i să bea ceva şi spălaţi-o pe faţă.

Harshaw se urcă în maşină şi ridică pătura de pe perna din spate. Jill se smuci de la braţul lui Miriam şi strigă, cu glas ascuţit:

— Trebuie să mă ascultaţi! Nu e mort. Cel puţin, aşa sper. Este… of, Doamne! zise şi izbucni iar în plâns, îngăimând: Sunt aşa de murdară… şi atât de speriată!

— Prezintă toate semnele unui cadavru, spuse Harshaw, gânditor. Cred că temperatura corpului a ajuns la nivelul celei atmosferice; totuşi, nu e atât de rigid pe cât ar trebui să fie. De cât timp e mort? o întrebă el pe Jill.

— Dar nu este mort! Nu s-ar putea să-l scoatem de acolo? M-am chinuit ca naiba până l-am urcat.

— Se poate, cum să nu? zise Harshaw. Larry, vino şi ajută-mă; şi nu mai face figura asta scârbită. Dacă vomiţi, să ştii că tot pe tine te pun să cureţi.

Îl scoaseră din maşină pe Valentine Michael Smith şi-l

aşezară pe iarbă; Omul de pe Marte înţepenise în poziţia chircit. Dorcas îi aduse doctorului Harshaw stetoscopul, îl aşeză pe iarbă, în stare de funcţionare, apoi se retrase imediat. Harshaw îşi înfundă în urechi cele două capete, încercând să detecteze eventualele bătăi ale inimii.

— Mă tem că te-ai înşelat, i se adresă el lui Jill, plin de blândeţe. Nu mai pot face nimic pentru el. Cum îl cheamă?

Jill oftă; avea faţa lipsită de orice expresie.

— Îl chema Omul de pe Marte, îl informă ea, cu glas tern. M-am luptat atâta pentru el.

— Sunt sigur că ai făcut tot ce s-a putut. *Omul de pe Marte*?

— Da, el este. Ben… Ben Caxton mi-a spus că dumneavoastră sunteţi singurul în care ne putem încrede.

— Ben Caxton, zici? Mă onorează încred… Sst! îi făcu Harshaw semn să tacă. Stătu o clipă în cumpănă, apoi exclamă, foarte surprins: îi bate inima! Fir-aş al naibii! Dorcas – sus, în clinică – al treilea sertar din partea încuiată a frigoriferului; codul este „vise plăcute”! Adu tot sertarul încoace, plus un centimetru cub de hiposulfat!

— Imediat!

— Domnule doctor, fără stimulente! interveni Jill.

— Cum ai zis?! făcu Harshaw, întorcându-se spre ea.

— Mă iertaţi, domnule. Ştiu că sunt o simplă infirmieră, …dar aici avem de-a face cu un caz ieşit din comun. Vă rog să mă credeţi, ştiu ce spun.

— Mmm, mormăi doctorul. Acum este pacientul meu, soră. Noroc că am aflat – acum patruzeci de ani – că nu sunt Dumnezeu; acum treizeci de ani mi-am dat seama că nu sunt nici măcar Esculap. Ce vrei să faci?

— Vreau să încerc să-l readuc în simţiri. Dacă-i aplicaţi vreun tratament, se cufundă şi mai tare în transă.

— Hmm… dă-i drumul. Numai să nu pui toporul pe el. O să încercăm apoi şi cu metodele mele.

— Imediat, domnule, zise Jill şi îngenunche, încercând să îndrepte membrele lui Smith. Harshaw ridică din sprâncene, văzând că reuşeşte. După aceea, Jill îi luă lui Valentine capul în poală şi-i spuse cu blândeţe: Te rog, trezeşte-te. Sunt eu, fratele tău de apă.

Pieptul lui Smith se ridică, încetul cu încetul. Omul de pe Marte oftă prelung, apoi deschise ochii. Îşi ridică privirea spre

Jill şi-i zâmbi în felul lui copilăresc. Când îi văzu însă pe ceilalţi, îi pieri zâmbetul.

— E în regulă, se grăbi Jill să-l liniştească. Te afli între prieteni.

— Prieteni? o întrebă el, nedumerit.

— Îţi sunt cu toţii prieteni. Nu te îngrijora şi nu mai pleca dintre noi. Nu s-a întâmplat nimic.

Smith stătea nemişcat, cu ochii deschişi, uitându-se cu uimire la tot şi la toate. Semăna cu o pisicuţă în culcuş, atât părea de mulţumit.

Douăzeci şi cinci de minute mai târziu, ambii pacienţi se aflau în pat. Înainte ca pastila pe care i-a dat-o doctorul să-şi facă efectul, Jill a avut timp să-i povestească lui Harshaw destul încât acesta să-şi dea seama că îşi legase tinicheaua de coadă. Se uită la autoutilitara cu care venise Jill; pe maşină scria: „Centrul de închirieri Reading. Închiriem echipament electric de înaltă tensiune. Trataţi cu olandezul!”

— Larry – îl întrebă Harshaw pe paznicul de la poartă – ai conectat gardul la reţea?

— Nu.

— Conectează-l. Şi lustruieşte rabla asta până nu mai rămâne nicio amprentă. Când se întunecă, suie-te în ea şi du-o până dincolo de Reading – mai bine cât mai aproape de Lancaster – şi dă-i brânci într-un şanţ. După aia, te duci în Philadelphia, iei de-acolo trenul suburban şi vii acasă.

— Se face, Jubal. Şi zi, e *într-adevăr* Omul de pe Marte?

— Spre binele tău, aş vrea să nu fie. Dacă este, şi te prind înainte să-i faci de petrecanie furgonetei, şi dacă fac legătura între tine şi el, or să te tortureze cu fierul roşu. Eu, unul, cred că avem de-a face cu Valentine Michael Smith în persoană.

— O să mă fofilez eu. Nu crezi că ar fi mai bine ca, la întoarcere, să jefuiesc o bancă?

— S-ar putea să fie cel mai înţelept lucru pentru a te pune la adăpost.

— În regulă, şefu’. Larry şovăi. Pot să rămân peste noapte în Philadelphia?

— Fă cum vrei, îi răspunse Harshaw. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, ce să facă un bărbat, noaptea, în Philadelphia? Harshaw o luă spre piscină. Din mers, strigă: La apel!

Jill dormi până la ora cinei, când se trezi, proaspătă şi vioaie.

Adulmecă aerul, prin grilajul de deasupra capului; probabil că doctorul anulase efectul tranchilizantului, administrându-i un întăritor. În timpul somnului, cineva o dezbrăcase de hainele rupte şi murdare, şi-i lăsase în loc o rochie de seară şi o pereche de sandale. Rochia îi venea ca turnată; trebuie să fie a fetei pe care o cheamă Miriam, trase concluzia Jill. După ce făcu o baie, se pieptănă şi se fardă, coborî în camera de zi cu senzaţia că e o altă femeie.

O găsi pe Dorcas cuibărită într-un scaun şi lucrând la o broderie. O salută din cap, ca pe un membru al familiei, apoi îşi văzu de lucru.

Harshaw amesteca ceva într-un ulcior cu gheaţă.

— Bei? o întrebă pe Jill.

— A... da, mulţumesc.

Doctorul umplu paharele de cocteil până sus, apoi îi întinse unul.

— Ce băutură este? îl întrebă Jill.

— O reţetă proprie. O treime vodcă, o treime acid clorhidric şi o treime apă galvanizată, un praf de sare şi un gândac afumat, îi răspunse Harshaw.

— Mai bine ia un whisky cu sifon, o sfătui Dorcas.

— Tu vezi-ţi de treaba ta! îi spuse doctorul. Acidul clorhidric ajută la digestie, iar gândacul conţine vitamine şi proteine. Ridică paharul şi rosti, pe un ton solemn: În cinstea mea şi a nobililor mei colegi de breaslă! Am rămas al naibii de puţini. Apoi goli paharul.

Jill luă o înghiţitură, apoi bău cu nădejde. Indiferent ce conţinea cocteilul, era exact ceea ce-i trebuia; senzaţia de bine se împrăştie din centrul fiinţei ei spre extremităţi. Bău cam jumătate de pahar, apoi îl lăsă pe Harshaw să-i mai toarne un supliment.

— Ai trecut pe la pacientul nostru? o întrebă el.

— Nu, domnule. N-am ştiut unde este.

— Am trecut să-l văd acum câteva minute. Doarme ca un bebeluş. Cred că de acum încolo am să-i spun Lazăr, înviatul din morţi. Oare n-ar vrea să coboare şi el la cină?

— Nu ştiu, domnule doctor, spuse Jill, gânditoare.

— Oricum, mă anunţă ei când se trezeşte. Ori vine să ia masa aici, ori or să-i ducă sus o tavă de mâncare. Te afli în Palatul Libertăţii, draga mea. Aici, toată lumea face ce

pofteşte… iar dacă cineva face ceva care nu-mi convine, atunci îl dau dracului afară, cu un şut în fund. Şi, fiindcă veni vorba: află că nu-mi place să mi se spună „domnule doctor”.

— Domnule?…

— Şi asta nu fiindcă m-aş simţi jignit. Dar, văzând eu că au început să se acorde doctorate în dansuri populare comparative sau la măiestrie în prinderea muştelor, am devenit al dracu’ de mândru şi m-am hotărât să renunţ la titlul în speţă. Aşa cum nu-mi place whisky-ul îndoit cu apă, nu-mi place nici să mă împăunez cu tot felul de titluri de baltă. Spune-mi Jubal.

— O, dar titlul de doctor în medicină nu e deloc un titlu de baltă.

— Totuşi, ar cam fi timpul să fie înlocuit, ca să nu mai fim confundaţi cu supraveghetorii terenurilor de joacă. Fetiţo, de ce te interesează acest pacient?

— Poftiţi? Dar v-am spus deja, domnule doc… Jubal.

— Mi-ai povestit ce s-a întâmplat; nu mi-ai spus însă de ce. Am văzut felul în care i-ai vorbit. Eşti cumva îndrăgostită de el?

— Vai, dar e de-a dreptul absurd ceea ce spuneţi! se înecă Jill de indignare.

— Ba nu e deloc absurd. Tu eşti femeie, iar el este bărbat – e cum nu se poate mai bine.

— Dar… Nu, Jubal, lucrurile nu stau deloc aşa. Eu… păi, el era prizonier şi m-am gândit, mai bine zis Ben s-a gândit că se află în pericol. Am vrut să-l ajutăm să-şi câştige drepturile.

— Mmm… draga mea, pe mine, ajutorul dezinteresat mă pune întotdeauna pe gânduri. Îmi faci impresia unei fete echilibrate din punct de vedere hormonal, aşa că – zic eu – eşti ori cu Ben, ori cu băieţaşul ăsta amărât de pe Marte. Ar fi mai bine să-ţi cercetezi motivaţia şi abia apoi să te hotărăşti ce faci mai departe. Până una-alta, spune-mi la ce te aştepţi *de la mine*.

Tonul pe care fusese pusă întrebarea făcea dificilă formularea unui răspuns. De când reuşise să treacă Rubiconul, Jill nu se gândise decât cum să facă să scape cu bine. Nu-şi făcuse niciun fel de planuri, aşa că-i spuse:

— Nu ştiu.

— M-aş fi mirat să ştii. Întrucât am presupus că vrei să-ţi păstrezi serviciul, mi-am permis să aranjez ca şeful tău să primească, din Montreal, un mesaj din partea ta. Ţi-ai luat liber fiindcă ţi s-a îmbolnăvit cineva din familie, e clar?

Jill simţi că i s-a luat o piatră de pe inimă. Uitase cu totul că trebuie să se mai gândească şi la binele ei personal. Totuşi, undeva, în subconştient, o apăsase tot timpul regretul că-şi periclitase cariera.

— O, Jubal, îţi mulţumesc! exclamă ea, apoi adăugă: Oricum, n-am absentat încă de la datorie. Azi era ziua mea liberă.

— Bun. Ce vrei să faci acum?

— Nici n-am avut timp să mă gândesc. Ă... cred că ar trebui să iau legătura cu banca şi să scot nişte bani... Se opri. Încercând să-şi amintească de ce cont dispunea în momentul respectiv; nu era niciodată prea mare şi uneori mai uita să...

— Dacă iei legătura cu banca – interveni Jubal, n-o să-ţi mai vezi capul de poliţai. N-ar fi mai bine să stai aici până se limpezesc lucrurile?

— Ă... Jubal, n-aş vrea să-ţi forţez mâna.

— Dar mi-ai forţat-o deja. Fii liniştită, fetiţă, pe aici nu prea ducem lipsă de năpăstuiţi. Pe de altă parte, nimeni nu-mi forţează mâna decât dacă-i dau eu voie, aşa că nu-ţi face probleme. Să vorbim acum despre pacientul nostru; parcă ziceai că vreţi să-l ajutaţi să-şi primească „drepturile”. Făceai cumva apel la ajutorul meu?

— Ştiţi... Ben zicea... Ben credea că ne puteţi ajuta.

— Ben nu are dreptul să vorbească în numele meu. Pe mine, unul, nu mă interesează aşa-zisele drepturi ale puştanului ăstuia. Zvonul că ar fi proprietarul de drept al planetei Marte nu e decât o scorneală de-a avocaţilor; fiind eu însumi avocat, nu sunt obligat să o respect. Cât despre presupusa lui avere, dacă s-a ajuns la o asemenea situaţie, de vină nu sunt decât ambiţia unor oameni şi ciudatele obiceiuri ale rasei noastre; Smith nu a câştigat nimic prin muncă cinstită. Ar trebui să se considere norocos dacă-l deposedează de ea.

Oricum, nici nu-mi trece prin cap să parcurg ziarele ca să aflu cum stau lucrurile. Dacă Ben se aştepta ca eu să lupt pentru presupusele drepturi ale lui Smith, aflǎ că nu v-aţi găsit omul.

— Of, suspină Jill, simţindu-se părăsită de toată lumea. Trebuie să-l duc în altă parte.

— A, nu e cazul! Doar dacă ţii neapărat.

— Dar aţi spus că...

— Am spus că nu mă interesează balivernele astea de barou.

Dar un oaspete aflat sub acoperişul meu este cu totul altceva. Poate să rămână, dacă-i face plăcere. Am vrut însă să te lămuresc că nu intenţionez să intru în politică pentru nişte idei romantice de-ale tale sau de-ale lui Ben Caxton. Draga mea, pe vremuri credeam că mă aflu în slujba umanităţii… şi-mi plăcea această postură. Mai apoi am descoperit că umanitatea nu vrea să fie servită; dimpotrivă, îi ia în nume de rău pe toţi cei care încearcă s-o servească. De atunci, m-am hotărât să nu fac decât ceea ce-i face plăcere lui Jubal Harshaw. S-a făcut vremea cinei, nu-i aşa? o întrebă el pe Dorcas. Se ocupă cineva de asta?

— Miriam, îi răspunse Dorcas, lăsând jos lucrul de mână şi ridicându-se în picioare.

— N-am înţeles niciodată după ce criterii fac fetele astea diviziunea muncii.

— Şefu, dar de unde să ştiţi, dacă dumneavoastră nu faceţi niciodată nimic? zise Dorcas, bătându-l uşor pe burtă. De mâncat însă nu uitaţi să mâncaţi.

Se auzi un gong şi se duseră cu toţii la masă. Miriam gătise cina, ajutată însă de facilităţile bucătăriei moderne; era aşezată la unul din capetele mesei, frumoasă şi calmă. Pe lângă secretare, mai locuia la Harshaw şi un bărbat puţin mai în vârstă decât Larry, căruia îi spuneau cu toţii Duke[4] şi care se purta cu Jill de parcă ar fi stat împreună dintotdeauna. Fură serviţi de maşini non-androide, comandate de la capătul de masă unde şedea Miriam. Mâncarea era excelentă şi, din câte-şi putea da seama Jill, nu conţinea nimic sintetic.

Harshaw se declară însă nemulţumit. Începu să se plângă ba că nu-i taie cuţitul, ba că e carnea prea tare, acuzând-o pe Miriam că-i serveşte la masă numai resturi. Toată lumea se făcea că nu-l aude; Jill însă suferea, văzând cum e tratată Miriam.

Deodată, Anne lăsă jos furculiţa şi spuse:

— A început s-o laude pe maică-sa, cât de pricepută era ea la bucătărie.

— Iar o face pe şeful, o susţinu Dorcas.

— De cât timp o ţine aşa?

— De vreo zece zile.

— Cam mult. Anne le făcu semn cu ochiul, lui Dorcas şi lui Miriam.

Se ridicară toate în picioare. „Ducele” continua să mănânce.

— Fetelor, nu la masă! încercă Harshaw să le potolească. Aveţi răbdare până...

Dar secretarele porniseră deja spre el; o maşină se dădu rapid la o parte din calea lor. Anne îl apucă de picioare, iar celelalte două de câte un braţ. Uşa din sticlă se deschise, glisând. Fetele îl scoaseră afară, în ţipete. Ţipetele lor se sfârşiră cu un „pleosc”, după care cele trei secretare revenirăm, uşor ciufulite.

Miriam se aşeză din nou la masă şi se întoarse spre Jill:

— Mai vrei salată, Jill?

Puţin mai târziu, apăru şi Harshaw; era îmbrăcat în pijama şi halat de baie, în loc de smoching. Când fusese târât de la masă, venise o maşină şi-i acoperise farfuria; acum i-o descoperi şi doctorul începu să mănânce.

— După cum vă spuneam – remarcă el – o femeie care nu se pricepe să gătească face umbră pământului degeaba. Dacă nu mă serviţi ca la carte, vă schimb pe un câine, şi pe urmă îl împuşc. Ce avem la desert, Miriam?

— Tartă cu căpşuni.

— Aşa mai merge. Vă comut pedeapsa pentru miercurea viitoare.

După cină, Jill se duse în camera de zi, cu gând să urmărească stereojurnalul, ca să vadă dacă nu o dădeau şi pe ea. Nu găsi însă niciun receptor, nici altceva care să poată masca un stereovizor. Dacă se gândea bine, nu-şi amintea să fi văzut vreunul; nu zărise nici ziare, deşi cărţi şi reviste erau din belşug.

Nu venea nimeni să-i ţină companie. Se întrebă cât o fi ora. Îşi uitase ceasul de mână sus, aşa că se uită după vreun ceas de masă sau de perete. Nu găsi niciunul; îşi scormoni memoria şi-şi aminti că nu văzuse niciun fel de ceasuri sau calendare, în niciuna din camerele prin care trecuse. Hotărî că era mai bine să se culce, dacă tot n-avea ce face. Un perete al camerei de zi era căptuşit cu cărţi; găsi o bobină cu *Poveştile* lui Kipling şi o luă cu ea sus, fericită.

Patul din camera ei era ultramodern, echipat cu instalaţie de auto-masaj, distribuitor de cafea, aparat de control al vremii, dispozitiv de lectură etc.; lipsea însă circuitul deşteptător. Jill se hotărî să nu doarmă prea mult, apoi se urcă în pat, introduse bobina în dispozitivul de lectură, se întinse pe spate şi începu

să parcurgă cuvintele proiectate pe plafon. Deodată degetele i se relaxară, pierdu controlul, lumina se stinse şi Jill adormi.

Jubal Harshaw n-a adormit însă aşa de uşor; era supărat pe el însuşi. Îi trecuse somnul, era prea tulburat. Cu jumătate de secol în urmă se jurase pe tot ce-avea mai sfânt că n-o să mai adăpostească pisicile fără stăpân; iar acum, Dumnezeu să-l binecuvânteze, graţie protecţiei multilaterale a lui Venus Genetrix, îşi adjudecase două deodată… ba chiar trei, dacă-l pune la socoteală şi pe Caxton.

Faptul că-şi încălcase jurământul de mai multe ori decât anii care trecuseră de când îl făcuse nu era pentru el un motiv de nelinişte; nu era el genul care să se împiedice de inconsecvenţă. Pe de altă parte, nu-l deranja să aibă sub acoperiş încă doi rezidenţi. Pe parcursul unui secol de trai furtunos, dăduse de mai multe ori faliment, dar avusese şi perioade când fusese şi mai bogat decât era acum: pentru el, astfel de situaţii erau la fel de schimbătoare ca şi vremea, aşa că nu le prea lua în seamă. Dar tam-tam-ul care o să se facă atunci când grangurii or să pună mâna pe copiii ăştia doi, iată o problemă care îl punea pe gânduri. Nu se îndoia că, mai devreme sau mai târziu, tot vor fi prinşi; era imposibil ca naiva de Gillian să nu fi lăsat urme cât toate zilele!

Şi atunci or să dea buzna în sanctuarul lui tot felul de oameni, or să-l bombardeze cu întrebări, or să emită pretenţii… iar el va fi nevoit să ia măsuri şi să le pună în practică. Cum era convins de inutilitatea oricărei acţiuni, o asemenea perspectivă nu putea decât să-l irite.

Nu se aştepta ca oamenii să se comporte rezonabil; cei mai mulţi dintre ei trăiau într-un fel de corsete protectoare. Tot ce voia de la ei era să fie lăsat în pace, cu excepţia puţinilor pe care şi-i alegea drept prieteni. Harshaw era convins că, dacă n-ar fi fost sâcâit, ar fi atins de mult Nirvana… s-ar fi scufundat în propriul buric şi s-ar fi evaporat, ca magicienii hinduşi. De ce oare nu puteau să lase un om *în pace*?

Pe la miezul nopţii, stinse cea de-a douăzeci şi şaptea ţigară şi se ridică din pat; imediat se aprinse lumina.

— La apel! ţipă el într-un microfon.

Intră Dorcas, îmbrăcată în capot şi papuci. Fata căscă, apoi spuse:

— Da, şefu'!

— Dorcas – îi zise Harshaw – în ultimii douăzeci-treizeci de ani nu am fost bun de nimic, am fost un simplu parazit.

— E un lucru unanim cunoscut, îi zise Dorcas, căscând din nou.

— Nu e nevoie să mă flatezi. În viaţa fiecărui om vine o vreme când trebuie să înceteze a mai fi raţional, o vreme când trebuie să se ridice şi să facă o faptă remarcabilă, să lupte pentru libertate, să-i doboare pe cei răi.

— Ummm...

— Aşa că lasă căscatul, vremea aceea a sosit.

— Poate ar fi mai bine să mă îmbrac, spuse Dorcas, aruncând o privire spre halat şi papuci.

— Da. Trezeşte-le şi pe celelalte fete; o să avem mult de lucru. Aruncă o găleată cu apă pe Duke şi spune-i să şteargă de praf maşina de fabricat palavre şi s-o care în birou. Vreau s-ascult ştirile.

— La stereovizor?

Dorcas făcu o figură uluită.

— Exact. Spune-i lui Duke că, dacă e stricat, poate să-şi aleagă o direcţie şi s-o ia la picior. Acum, fă paşi; ne aşteaptă o noapte încărcată.

— Am înţeles! se execută Dorcas, fără prea multă tragere de inimă. Dar, mai întâi, ar trebui să vă iau temperatura.

— Dă-mi pace, femeie!

Duke pregăti stereovizorul la timp pentru ca Jubal să prindă o reluare a celui de-al doilea interviu trucat cu „Omul de pe Marte”. În comentariu se spunea că s-ar putea ca Smith să fie dus în Anzi. Jubal înţelese cum stau lucrurile; îşi petrecu noaptea dând tot felul de telefoane. În zori, Dorcas îi aduse micul-dejun, compus din şase ouă bătute, amestecate cu coniac. Harshaw le dădu peste cap, gândindu-se că longevitatea are totuşi avantajul că ai timp să cunoşti aproape toate persoanele importante – şi poţi să le contactezi telefonic în doi timpi şi trei mişcări.

Harshaw pregătise o bombă, dar n-avea de gând să declanşeze explozia până când cei de la putere – oricare ar fi fost aceştia – nu-l obligau s-o facă. Îşi dădea seama că Guvernul putea foarte bine să-l arunce din nou pe Smith în captivitate, motivând că e incompetent în momentul de faţă.

Opinia lui era că Smith e iresponsabil din punct de vedere

legal, suferind, din punct de vedere medical, de o psihoză situaţională dublă, de proporţii monumentale şi cu manifestare unică, cauzată – pe de o parte – de faptul că se născuse şi crescuse într-un mediu non-uman şi – pe de altă parte – de acţiunea de transmutare într-o societate străină lui.

Pentru Harshaw însă, atât termenul legal de „iresponsabil”, cât şi cel medical de „psihoză” erau deopotrivă de irelevante. Acest animal uman se pare că reuşise să se adapteze perfect la condiţiile de viaţă non-umană, dar asta pe vremea când nu era decât un copil maleabil. Oare era el capabil acum, ca adult care-şi dezvoltase o serie de deprinderi şi-şi formase o gândire închegată, să se adapteze la alte condiţii, adaptare la fel de radicală, dar mult mai dificilă pentru un adult? Doctorul Harshaw îşi pusese în gând să afle singur răspunsul la această întrebare; era pentru prima oară, în zeci de ani, când îl interesa cu adevărat practicarea medicinii.

Pe lângă aceasta, îl tenta ideea de a ţine piept autorităţilor. Firea lui fusese înzestrată cu o porţie mai mare de anarhie decât cea la care au dreptul cei născuţi pe pământ american; perspectiva de a-şi concentra toate forţele împotriva guvernului planetar îl umplea de un elan pe care nu-l mai simţise pe parcursul unei întregi generaţii.

XI

Spre marginea unei galaxii de mărime medie, planetele se roteau în jurul unei stele minore de tip G, aşa cum făceau de miliarde de ani, sub imperiul unei legi standard, cu acţiune inversă, care dimensiona spaţiul. Patru dintre aceste planete erau destul de mari pentru a fi luate în seamă; celelalte erau ca nişte pietricele de râu, ascunse la poalele genunii sau pierdute în întunecimea spaţiului. Însă toate, fără excepţie, erau infectate cu acea entropie ciudat de distorsionată care se cheamă viaţă. Pe planetele a treia şi a patra, temperatura de suprafaţă oscila în jurul punctului de îngheţ al monoxidului de hidrogen: în consecinţă, pe aceste planete apăruseră şi se dezvoltaseră forme de viaţă suficient de asemănătoare pentru a face posibile unele contacte sociale.

Pe cea de-a treia planetă-pietricică trăiau vechii marţieni, nederanjaţi de niciun fel de contacte cu pământenii. Pe Marte zburdau vesel nimfe, încercând să trăiască, dar murind, opt din nouă, în timpul acestui proces. Marţienii adulţi, extrem de diferiţi, la trup şi la minte, faţă de aceste nimfe, se îngrămădeau în oraşe de basm, pline de graţie, şi erau la fel de tăcuţi pe cât erau nimfele de jucăuşe; cu toate acestea, erau mai ocupaţi decât ele şi aveau o viaţă spirituală mult mai bogată.

Adulţii nu erau scutiţi de muncă, nu în înţelesul pe care-l atribuie pământenii acestei expresii; ei trebuiau să fie atenţi la tot ceea ce se întâmpla pe planetă. Plantele aveau nevoie să li se spună când şi unde să crească, nimfele care depăşiseră perioada de ucenicie şi supravieţuiseră trebuiau strânse la un loc, iubite, fertilizate; ouăle rezultate trebuiau mânuite cu grijă, contemplate cu dragoste, pentru a le încuraja să se dezvolte în direcţia cea bună; nimfele valoroase trebuiau convinse să renunţe la copilării şi să se metamorfozeze în adulţi. Toate acestea erau lucruri care trebuiau neapărat făcute, dar ele nu alcătuiau ceea ce s-ar numi „viaţa” pe Marte, după cum nici despre cel care-şi scoate câinele la plimbare de două ori pe zi – în restul timpului cârmuind destinele unei corporaţii – nu se poate spune că îşi centrează viaţa în jurul respectivului câine; şi asta chiar dacă unei fiinţe de pe Arcturus III aceste plimbări i-ar putea apărea drept cea mai importantă îndeletnicire a ştabului cu pricina, bineînţeles, în calitatea sa de sclav al

câinelui.

Deşi marţienii şi pământenii reprezentau două forme de viaţă conştiente de ele însele, fiecare rasă evoluase în direcţii total diferite. Toate aspectele comportamentului uman, toate motivaţiile oamenilor, toate speranţele şi toate temerile lor erau influenţate şi controlate de tragicul, dar frumosul instinct omenesc al reproducerii. Acelaşi lucru era valabil şi pe Marte, dar numai ca un corolar minor. Planeta Marte dispunea şi ea de eficientul sistem bipolar atât de des întâlnit în galaxia din care făcea parte; dar marţienii difereau atât de mult de pământeni la acest capitol, încât, dacă un biolog ar fi putut spune despre ei că posedă „sex”, un psihiatru de pe Pământ ar fi negat acest lucru.

Pe Marte, toate nimfele erau femele, iar toţi adulţii, masculi. Această clasificare funcţiona doar la nivel biologic, nu însă şi ca psihologie. Polaritatea bărbat-femeie, care pe Pământ stăpâneşte vieţile omeneşti, nu putea exista pe Marte. În consecinţă, căsătoria devenea imposibilă. Adulţii erau uriaşi; primii oameni care îi văzuseră îi asemănaseră cu nişte spărgătoare de gheaţă aflate în larg. Erau pasivi din punct de vedere fizic, dar activi pe plan mental. Nimfele erau nişte sfere grase, acoperite cu blană şi debordând de o energie stupidă. Un paralelism între fundamentele psihologiei umane şi cele ale psihologiei marţiene era imposibil. La oameni, bipolaritatea le unea forţele şi, totodată, era izvor de energie pentru toate activităţile lor, de la compunerea de sonete, la rezolvarea ecuaţiilor nucleare. Dacă există cineva care crede că toată chestia asta nu e decât o născoceală de-a psihologilor, să facă bine să cerceteze birourile de invenţii şi inovaţii, bibliotecile şi galeriile de artă de pe Terra şi o să se convingă că eunucii nu au creat niciodată nimic.

Marte, direcţionată altfel decât Pământul, acordase foarte puţină atenţie navelor *Envoy* şi *Champion*; evenimentele erau prea recente pentru a fi semnificative – dacă marţienii ar fi publicat ziare, o ediţie ar fi acoperit durata unui secol terestru. Stabilirea de contacte cu alte rase nu era ceva nou pentru marţieni; se mai întâmplase şi înainte, avea să se mai întâmple şi după aceea. Când pătrundeau cu mintea esenţa unei noi rase, diferită de a lor (lucru ce le lua cam un mileniu terestru), abia atunci se considerau gata de acţiune, numai dacă era

cazul.

Pe planeta Marte erau socotite importante cu totul alte evenimente decât cele considerate astfel pe Terra. Marii Bătrâni specialişti în decorporalizare se hotărâseră, fără prea multă luare-aminte, să-l trimită pe concetăţeanul lor de origine umană să vadă ce poate învăţa de pe cea de-a treia planetă: apoi se concentraseră din nou asupra problemelor serioase.

Cu puţin timp înainte, cam pe vremea când pe Pământ era împărat Cezar Augustus, un artist de pe Marte se apucase să compună o operă de artă. Rezultatul efortului său creator s-ar fi putut numi poem, opus muzical sau tratat filosofic; erau, de fapt, un şir de emoţii aşezate într-o necesitate logică de factură tragică. Întrucât o asemenea operă de artă nu ar putea fi înţeleasă de un pământean, tot aşa cum unui orb din naştere degeaba îi explici ce este acela un apus de soare, încadrarea într-o categorie sau alta a creaţiei în speţă este absolut irelevantă. Important este faptul că, printr-un accident, artistul şi-a pierdut corporalitatea înainte de a-şi fi terminat capodopera.

Decorporalizarea prin surprindere era un lucru rar pe Marte; marţienii considerau viaţa un întreg, o sferă, iar moartea fizică trebuia să se producă la vremea potrivită, aleasă de ei. Artistul nostru însă fusese atât de absorbit de munca lui, încât uitase să intre în casă şi îngheţase. Când i s-a observat lipsa, corpul lui abia dacă mai era bun de mâncat. Nu băgase de seamă că începe să-şi piardă corporalitatea; el continuase să-şi scrie opera.

Arta marţiană era împărţită în două categorii: cea creată de adulţii activi – o artă viguroasă, primitivă, adeseori radicală – şi cea produsă de Marii Bătrâni – de obicei conservatoare, extrem de complexă şi de la care se aştepta un nivel tehnic mult mai înalt. Fiecare categorie era judecată separat.

După ce standarde s-ar fi cuvenit să fie apreciată opera în discuţie? Fusese compusă deopotrivă în stare de corporalitate şi de necorporalitate; e adevărat că fusese terminată de un Mare Bătrân, totuşi nu trebuia neglijat faptul că artistul – rupt de realitate, cum sunt artiştii de pretutindeni – nu observase că trecuse într-o altă stare, continuând să lucreze ca şi când nu şi-ar fi pierdut corporalitatea. Să fi fost aceasta o formă de artă? Mai existau oare artişti care să poată crea în timpul

decorporalizării? Marii Bătrâni discutaseră această tulburătoare posibilitate vreme de secole, meditând serios asupra ei, iar acum, toţi marţienii aflaţi în stare de corporalitate aşteptau cu nerăbdare verdictul lor.

Chestiunea stârnise interesul, cu atât mai mult cu cât ţinea de domeniul artei religioase (în accepţiunea oamenilor), o artă care face prin excelenţă apel la sensibilitate. Opera în speţă descria contactul dintre rasa marţiană şi locuitorii celei de-a cincea planete, eveniment care, deşi se petrecuse de multă vreme, era încă actual şi semnificativ pentru marţieni, aşa cum şi pentru pământeni o moarte pe cruce rămâne, de două mii de ani, la fel de actuală şi de semnificativă. Rasa marţiană se întâlnise cu locuitorii celei de-a cincea planete, îi studiase în profunzime şi reuşise să îi grok, apoi trecuse la acţiune; deşi n-au lăsat în urmă decât resturi de asteroizi, marţienii continuau totuşi să-i iubească şi să-i preţuiască pe cei pe care îi distruseseră. Noua operă de artă era încă o încercare, printre atâtea altele, de a fixa întreagă această experienţă minunată, în toată complexitatea ei, într-un singur opus. Înainte de a se trece la luarea în discuţie a amintitului opus, a fost însă nevoie să se stabilească criteriile de apreciere.

Şi n-a fost deloc floare la ureche.

Aflat pe cea de-a treia planetă, Valentine Michael Smith nu-şi bătea capul să dezlege această problemă spinoasă, de care nici măcar nu auzise. Tutorele lui de pe Marte şi fraţii de apă ai acestuia nu-l împovăraseră niciodată cu lucruri pe care nu le putea pricepe. Smith avea cunoştinţe despre distrugerea celei de-a cincea planete, tot aşa cum orice elev de pe Pământ învaţă la şcoală despre Troia sau despre Plymouth Rock, dar, personal, nu fusese pus niciodată în situaţia de a emite judecăţi de valoare la adresa unei opere de artă care depăşea puterea lui de înţelegere. Smith primise o educaţie specială, mult mai solidă decât cea a colegilor lui de generaţie, dar şi mult mai săracă decât cea necesară unui adult. Tutorele lui şi consilierii acestuia, aleşi dintre Marii Bătrâni, îi acordaseră un interes pasager, curioşi să vadă cât şi ce putea învăţa acest om-marţian. Observându-l, aflaseră despre rasa umană mai mult decât ştia ea însăşi despre ea; Smith putuse să grok rapid noţiuni neînvăţate vreodată de o minte omenească.

Acum, Smith se simţea cum nu se poate mai bine. Îşi găsise

în Jubal un nou frate de apă, îşi făcuse mulţi prieteni, trecea prin experienţe noi, minunate, care i se perindau prin faţa ochilor atât de repede şi într-o asemenea cantitate, încât nici nu putea să le grok; le stoca doar, cu gândul să le retrăiască în voie, când o să aibă timp.

Fratele lui Jubal îi spusese că, dacă va învăţa să citească, îşi va asimila mai repede acest loc ciudat, dar minunat; îşi rezervă deci o zi ca să deprindă acest meşteşug, ajutat de Jill, care-i arăta cuvintele şi le pronunţa. Pentru asta a trebuit să renunţe la piscină, ceea ce pentru el era un mare sacrificiu, întrucât înotul (odată ce-a înţeles că e „permis”) devenise pentru el nu doar o încântare, ci şi un extaz religios aproape insuportabil. Dacă nu-l strigau Jubal sau Jill, ar fi stat tot timpul în piscină.

Cum nu-l lăsau să înoate noaptea, îşi petrecea timpul citind. Înghiţea Enciclopedia Britanică şi se delecta cu cărţile de medicină sau de drept din biblioteca lui Jubal, pe care le înghiţea ca pe un simplu desert. Fratele lui, Jubal, l-a văzut o dată răsfoind una din cărţi şi s-a oprit să-i pună întrebări, ca să vadă dacă înţelesese ceea ce citise. Smith îi răspunse cu grijă, amintindu-şi de testele pe care i le dădeau Marii Bătrâni.

Fratele lui se tulburase auzindu-l cum răspunde, fapt care îl determinase pe Smith să se cufunde în meditaţie; el era sigur că folosise exact cuvintele din carte, chiar dacă nu le grok pe toate.

Prefera însă piscina, în locul cărţilor, mai ales când Jill, Miriam, Larry şi toţi ceilalţi intrau şi ei în apă şi începeau să se stropească unii pe alţii. Deşi îi luase ceva timp până învăţase să înoate, Smith descoperise imediat că putea să facă un lucru pentru ei imposibil. Se lăsa pe fundul apei şi stătea lungit acolo, cufundat în beatitudine, până când ceilalţi îl trăgeau afară cu atâta entuziasm, încât aproape că-l forţau să se retragă în lumea lui; se abţinea însă, conştient că nu-i voiau decât binele.

O dată a făcut o demonstraţie pentru Jubal, rămânând pe fundul piscinei destul de mult timp şi bucurându-se în voie; încercase să-l înveţe şi pe fratele lui, Jill, dar fetei i se făcuse rău şi a trebuit să renunţe. Atunci şi-a dat seama pentru prima oară că el putea face lucruri pe care noii lui prieteni nu le puteau face. S-a gândit multă vreme la acest aspect, încercând să-l grok în profunzime.

În concluzie, Smith era fericit: altfel stăteau însă lucrurile cu Harshaw. Doctorul îşi văzuse de trândăveala lui întreruptă, din când în când, de scurte vizite la laborator, să vadă ce-i mai fac cobaii. Nu-i făcuse lui Smith niciun fel de program, nu-i fixase ore de studiu, nu-l supusese la controale medicale periodice: îl lăsase să zburde în voie, ca un căţeluş la o fermă. Singura care-l mai supraveghea era Gillian; dar nici ea nu prea se omora; nici nu era cazul, zicea Jubal, căruia nu-i prea convenea ca bărbaţii să fie îngrijiţi de femei.

Fapt este că Jill făcuse mult pentru Smith în ceea ce priveşte comportamentul lui în societate. Mânca la masă acum, se îmbrăca singur – cel puţin aşa credea Jubal (îşi notă în minte să nu uite s-o întrebe pe Jill dacă mai era nevoie să-l asiste), se conformase obiceiurilor nepretenţioase ale casei şi era în stare să facă faţă experienţelor noi, acţionând după principiul „ce face omul face şi maimuţa”. Prima oară când a venit la masă, Smith a folosit o singură lingură pentru felul întâi, iar carnea i-a tăiat-o Jill; spre sfârşitul mesei, mânca aproape la fel ca ceilalţi. A doua oară, avea maniere care le imitau perfect pe cele ale lui Jill, inclusiv politeţurile ei inutile.

Nici atunci când a văzut că Smith învăţase singur să citească (ajunsese să egaleze viteza proiectorului electronic), şi-şi amintea perfect tot ceea ce citea, Jubal Harshaw n-a fost tentat să-l transforme pe băiat într-un „proiect”, cu controale, măsurători şi curbe de evoluţie. Harshaw avea umilinţa arogantă a celui care a învăţat atâtea încât îşi dă seama de propria lui ignoranţă; nu înţelegea ce rost ar fi avut „măsurătorile”, când habar n-avea ce anume măsura.

Dar, dacă lui Harshaw îi făcea plăcere să urmărească modul în care acest animal unic se transforma într-o copie fidelă a unei fiinţe umane, trebuie spus că era o plăcere care nu lăsa loc pentru fericire. Ca şi Secretarul General, Harshaw aştepta să se întâmple inevitabilul.

După ce hotărâse să acţioneze pentru a contracara atacurile considerate de el inerente, Harshaw era acum plictisit, văzând că nu se întâmplă nimic. La dracu’, oare poliţiştii federali erau aşa de proşti că nu puteau să dea de urma unei fete naive care târăşte de ici-colo un om aflat în stare de inconştienţă? Sau or fi urmărit-o, iar acum îi puseseră lui casa sub supraveghere?

Gândul unei asemenea posibilităţi îl scotea din sărite; ideea că guvernul ar putea să-i spioneze casa, cuibuşorul lui drag, îi era la fel de insuportabilă ca şi violarea corespondenţei. Poate că-i deschideau scrisorile, de ce nu? Doar e capabil şi de aşa ceva, guvernul ăsta în care trei sferturi sunt paraziţi, iar restul, proşti de dau în gropi! O, Harshaw era perfect conştient că omul, ca animal social, nu poate scăpa de guverne şi guvernanţi, tot aşa cum nu poate scăpa să fie sclavul propriilor lui intestine. Asta nu însemna că, dacă un rău e inevitabil, trebuie neapărat să-l numeşti „bun”, ci – pur şi simplu – că Harshaw ar fi vrut ca guvernanţii să-şi ia tălpăşiţa, să dispară!

Era posibil, chiar probabil, ca administraţia să ştie unde se află Omul de pe Marte şi să se hotărască că e mai bine să-l lase acolo. Dacă lucrurile stăteau într-adevăr aşa, atunci cât avea să mai continue situaţia de faţă? Şi, mai ales, cât timp putea el să-şi ţină „bomba” amorsată, pregătită de explozie? Şi pe unde dracu' umbla idiotul ăla de Ben Caxton?

Jill Boardman îl sili să renunţe la intelectuala lui îndeletnicire de a tăia frunze la câini.

— Jubal! îl strigă ea.

— Ce este? A, tu erai, „ochi strălucitori”! Scuză-mă, eram preocupat. Stai jos. Ceva de băut?

— O, nu, mulţumesc. Jubal, sunt îngrijorată.

— E şi normal. Uite ce săritură frumoasă, în stil „rândunică”! Ia să mai vedem una!

Jill îşi muşcă buza, cu o expresie de copil de doisprezece ani.

— Jubal, te rog să mă asculţi! Sunt teribil de îngrijorată.

Harshaw oftă:

— În cazul ăsta, ar fi mai bine să te usuci; suflă un vânticel rece.

— Nu mi-e frig. Ce zici, Jubal? Te superi dacă-l las pe Mike aici?

— Sigur că nu, îi răspunse Jubal, clipind din ochi. Or să aibă fetele grijă de el, nu e mare lucru. Gata, te-ai hotărât, pleci?

— Da, zise Jill, evitând să-l privească în ochi.

— Mmm… Să ştii că nu ne deranjezi, dacă stai; dar n-o să te împiedic să pleci, dacă asta vrei.

— Dar… Jubal… eu *nu vreau* să plec!

— Atunci, nu pleca!

— Dar trebuie să plec!

— Fă play-back. N-am înţeles ultima replică.

— Chiar nu înţelegi, Jubal? Îmi place aici – te-ai purtat foarte frumos cu mine şi cu Smith. Dar mi-e imposibil să mai rămân, când ştiu că Ben a dispărut. Trebuie neapărat să plec în căutarea lui.

Harshaw scăpă o înjurătură printre dinţi.

— Şi cum te-ai gândit să-l cauţi? spuse el.

— Nu ştiu, îi răspunse Jill, încruntându-se. Dar nu pot să ard gazul de pomană şi să înot toată ziua… ştiind că Ben a dispărut.

— Gillian, Ben e băiat mare, se descurcă şi singur. Iar tu nu eşti maică-sa; nu eşti nici măcar nevastă-sa. Deci nu eşti obligată să-l cauţi: am sau nu dreptate?

Jill pipăi iarba cu degetele de la picior.

— Ai dreptate, recunoscu ea. Nu am niciun drept să-i port de grijă lui Ben. Tot ce ştiu, însă, este că… dacă *eu* aş fi dispărut… Ben m-ar căuta… până m-ar găsi. Aşa că şi *eu* trebuie să-l caut pe el!

Jubal blestemă printre dinţi pe toţi zeii răspunzători de nebuniile rasei umane, apoi zise:

— În regulă, acum, hai să raţionăm puţin. Intenţionezi să angajezi detectivi?

— Presupun că aşa ar trebui, îi răspunse Jill, cu o expresie profund nefericită. Ştii, eu n-am apelat niciodată la serviciile lor. Costă mult?

— Foarte mult.

— Crezi că or să accepte să le plătesc în rate lunare? se interesă Jill, abia reuşind să-şi înghită nodul din gât.

— Politica lor e să ia banii pe loc, la botul calului. Nu te necăji, fetiţo. Te-am întrebat ca să te anunţ că am angajat deja pe cel mai bun detectiv ca să-l găsească pe Ben; nu e nevoie să-ţi pui tu viitorul la mezat ca să plăteşti alţii de mâna a doua.

— Şi mie nu mi-ai spus nimic!

— Nu văd ce rost ar mai fi avut.

— Dar… Jubal… şi ce-au aflat?

— Nimic, recunoscu el. Ar fi fost deci inutil să-ţi spun, te-ai fi necăjit degeaba, zise Jubal, supărat. După părerea mea erai şi-aşa mult prea îngrijorată din pricina lui Ben; am crezut, ca şi asistentul lui, tipul acela, Kilgallen, că Ben amuşină cine ştie ce urmă şi că o să dea semne de viaţă, imediat ce-şi termină

articolul. Între timp, mi-am schimbat părerea, adăugă Jubal, oftând. Idiotul ăla de Kilgallen are la dosar un mesaj în care se spune că Ben va lipsi o vreme; cel pe care l-am angajat a văzut acest mesaj, l-a fotografiat pe furiş şi apoi a făcut cercetări. Mesajul a fost într-adevăr trimis.

— Atunci de ce nu mi-ai trimis şi mie unul? întrebă Jill, nedumerită. Ben nu face chestii de-astea; are întotdeauna grijă să mă anunţe.

Jubal se stăpâni să nu bombănească.

— Pune-ţi puţin mintea la contribuţie, Gillian, o sfătui el. Dacă pe un pachet scrie „ţigări”, asta nu înseamnă neapărat că înăuntru chiar sunt ţigări. Tu ai ajuns aici vineri; numărul de cod de pe foaia primită prin fax ne arată că mesajul a fost transmis din Philadelphia, de pe Aerostaţia Paoli, la orele 10:30 ale dimineţii precedente, deci în dimineaţa zilei de joi. A fost transmis şi recepţionat tot atunci; biroul lui Ben e dotat cu fax. Bun, acum poţi să-mi spui tu mie de ce a trimis Ben un mesaj prin fax – la biroul personal şi în timpul orelor de serviciu – când ar fi putut foarte bine să telefoneze?

— Păi, mie mi se pare foarte puţin probabil. Eu, una, aş fi procedat altfel. În mod normal, telefonul este...

— Numai că tu nu eşti Ben. Aş putea să-ţi furnizez o serie întreagă de motive pentru care un jurnalist ar fi procedat astfel: ca să evite ca mesajul să fie trucat; ca să aibă o hârtie la dosarul I.T.&T., pe care – la nevoie – s-o poată folosi în scopuri legale; pentru că era singura posibilitate de a trimite un mesaj cu întârziere. Sunt o groază de motive. Lui Kilgallen nu i s-a părut nimic ciudat – iar faptul că Ben a cheltuit atâţia bani ca să-şi pună în birou un fax e o dovadă sigură că îl şi foloseşte. Fapt este – continuă Jubal – că mesajul ne arată că, la 10:34, în dimineaţa zilei de joi, Ben se afla la Paoli. Numai că mesajul n-a fost trimis de acolo, Jill.

— Atunci...

— O clipă. Mesajele pot fi transmise fie prin poştă, fie prin telefon. Dacă apelezi la serviciile poştei, scrisul şi semnătura îţi pot fi transmise în facsimil; dacă însă preferi telefonul, mesajul trebuie mai întâi bătut la maşină şi abia apoi fotografiat.

— Da, sigur.

— Asta nu te face să te gândeşti la ceva anume?

— Ă... Sunt aşa de îngrijorată că nici nu mai pot să mă

gândesc.

— Nu-ţi face atâta sânge rău. Adevărul e că nici mie nu mi-ar fi trecut prin minte. Noroc că detectivul nostru e un pungaş şi jumătate; folosind fotografia şterpelită de sub nasul lui Kilgallen, a reuşit să facă o copie a respectivului mesaj, cu care s-a deplasat la Paoli, având asupra lui acte doveditoare cum că ar fi „Osbert Kilgallen”, destinatarul. Ajuns la faţa locului şi-a pus în joc manierele lui părinteşti şi, ajutat şi de chipul lui sincer, a reuşit să păcălească o tinerică, care i-a dezvăluit lucruri ce n-ar fi trebuit divulgate decât prin ordin judecătoresc: e un lucru cât se poate de trist. În mod obişnuit, fata n-avea cum să-şi amintească un anumit mesaj, dintre sutele de mesaje pe care le primeşte – îi intră printr-o ureche, îi trec prin buricele degetelor, şi asta e tot, se duc la arhivă şi acolo le uită Dumnezeu. Din fericire însă s-a nimerit ca duduia în cauză să fie o admiratoare a lui Ben – nu e noapte să nu-i citească articolele – un viciu grotesc, după părerea mea, zise Jubal, clipind din ochi, apoi strigă: La apel!

Imediat îşi făcu apariţia Anne, păşind graţios.

— Adu-mi aminte – îi spuse Jubal – să scriu un articol despre citirea vicioasă a ştirilor. Tema va fi aceea că multe nevroze îşi au originea în dăunătorul obicei de a te desfăta cu necazurile a cinci miliarde de străini. Titlul va fi „Bârfa fără limite” – sau nu, spune-i mai bine „Bârfa la apogeul nebuniei”.

— Şefu’, devii morbid, opină Anne.

— Eu, unul, nu; însă toţi ceilalţi, da. Ai grijă să-l scriu săptămâna viitoare. Acum dispari din faţa mea; am treabă, o zori el, apoi se întoarse spre Gillian: Funcţionara de care-ţi spuneam a observat numele lui Ben, extaziată că stătea de vorbă cu unul din idolii săi… dar supărată că Ben plătise doar pentru voce, nu şi pentru imagine. Aşa se face că şi-a adus aminte perfect… şi-a amintit chiar şi că serviciul fusese plătit cu bani gheaţă, de la un telefon public… din Washington.

— Din Washington? repetă Jill. De ce să fi sunat Ben din…

— Corect! o aprobă Jubal, supărat. Dacă se află într-o cabină telefonică din Washington, poate foarte bine să-şi conecteze asistentul – cu sunet şi imagine – e mai ieftin, mai simplu şi mai rapid decât să transmită un mesaj telefonic care să fie apoi retransmis la Washington, de la o sută de mile depărtare. E ceva lipsit de sens, dacă nu cumva are un înţeles cât se poate

de clar, în care caz avem de-a face cu o şmecherie. Ben se pricepe la scamatorii ca mireasa la sărutat, că doar n-o fi ajuns cel mai mare corespondent de presă, jucând cu cărţile pe faţă.

— Ben nu e corespondent, e reporter! îl corectă Jill.

— Îmi cer scuze, nu mă pricep să-i deosebesc pe unii de alţii. Poate că Ben s-a gândit că telefonul putea fi ascultat şi era mai sigur să folosească faxul. Sau şi-o fi spus că era posibil să fie spionate amândouă şi a folosit această „ştafetă” tocmai pentru a-i convinge pe eventualii agenţi că e plecat şi avea să lipsească o bună bucată de vreme. Jubal se încruntă. Dacă lucrurile stau într-adevăr aşa, atunci i-am face un deserviciu, căutându-l. S-ar putea chiar să-i punem viaţa în pericol.

— Vai, Jubal, nu se poate!

— Ba se prea poate, o contrazise Harshaw, obosit. Băiatul ăsta e învăţat să înoate în ape adânci; aşa a reuşit să-şi creeze reputaţia de care se bucură azi. Jill, Ben şi-a asumat cea mai periculoasă răspundere din întreaga lui carieră. Dacă a dispărut de bună voie, vrei să atragi atenţia asupra acestui fapt? Kilgallen o să-i acopere absenţa. Editorialul lui Ben continuă să apară zilnic. M-am ocupat eu însumi de asta.

— A, e vorba de articolele mai vechi!

— Bineînţeles. Sau poate că le scrie Kilgallen. Cert este că, oficial, Ben continuă să-şi facă datoria. Draga mea, poate că Ben a pus la cale totul, pentru că era într-un asemenea pericol, încât nu putea risca să ia legătura cu nimeni, nici măcar cu tine. Ce zici de asta?

— Jubal... nu ştiu ce să fac ca să fie bine! zise Gillian, ducând mâna la ochi.

— Nu te mai văicări! îi spuse el cu asprime. Cel mai rău lucru care i se putea întâmpla este să moară... asta o să păţim cu toţii, peste câteva zile, sau săptămâni, sau ani. Vorbeşte cu Mike. Pentru el, „decorporalizarea” e la fel de inofensivă ca o dojană oarecare. Imaginează-ţi, dacă i-aş spune lui Mike că ne-am hotărât să-l frigem şi să-l servim la cină, mi-ar declara că-i fac o mare onoare şi mi-ar mulţumi, cu vocea gâtuită de recunoştinţă.

— Ştiu că aşa ar face, recunoscu Jill, cu glas pierit. Numai că eu nu mă pot lăuda cu o asemenea atitudine filozofică.

— Nici eu, mărturisi Jubal, plin de voioşie. Am început însă să învăţ câte ceva, ceea ce e un lucru consolator, pentru un om

de vârsta mea. Să ai capacitatea de a privi inevitabilul cu seninătate... păi, eu m-am căznit toată viaţa ca să ajung la o asemenea performanţă... a trebuit. Însă, să vină copilul ăsta, abia trecut de vârsta la care ai voie să votezi şi aşa de nesofisticat încât ar putea încă să se mai joace cu maşinuţele, ca să mă convingă că sunt abia la grădiniţă. Jill, m-ai întrebat dacă Michael este binevenit în casa mea. Fetiţo, dorinţa mea este să-l ţin pe băiat aici până când am să aflu tot ceea ce el ştie şi eu nu ştiu! Ca, de exemplu, chestia cu „decorporalizarea”...nu e vorba de „dorinţa de moarte”, despre care scria Freud – n-are nimic din aiureala cu „chiar şi cel mai obosit fluviu” – seamănă mai degrabă cu ceea ce spunea Stevenson: „Fericit trăit-am şi fericit mor acum, dornic să-mi dau viaţa!”. Aş înclina să cred că Stevenson fluiera în pustiu sau delira, din cauza tuberculozei, dar Mike aproape că m-a convins că ştie el ce spune.

— Nu ştiu ce să zic, zise Jill, fără chef. Tot ce ştiu e că sunt îngrijorată pentru Ben.

— Şi eu sunt, mărturisi Jubal. Jill, eu nu cred că Ben se ascunde.

— Parcă spuneai că...

— Îmi pare rău. Iscoadele mele nu s-au limitat cu cercetările doar la biroul lui Ben sau Aerostaţia Paoli. Joi dimineaţa, Ben a descins la spitalul Bethesda, însoţit de un avocat şi de un Martor Nepărtinitor; celebrul James Oliver Cavendish, dacă ai auzit de el.

— Îmi pare rău, nu-l ştiu.

— N-are importanţă. Faptul că Ben l-a ales pe Cavendish e o dovadă că avea intenţii cât se poate de serioase; nu pleci la vânătoare de iepuri cu o armă pentru împuşcat elefanţi. Au fost conduşi la „Omul de pe Marte”.

— Imposibil! exclamă Jill, mai-mai să se înece.

— Jill, nu-mi vine să cred că pui la îndoială cuvântul unui Martor Nepărtinitor... şi încă al celui mai bun. Când spune Cavendish ceva, e literă de Evanghelie!

— Din partea mea, poate să fie şi Cei Doisprezece Apostoli! se aprinse Jill. Ben n-a trecut pe palierul meu joia trecută!

— Nu m-ai ascultat cu atenţie. N-am spus că au fost conduşi să-l vadă pe Mike; am spus că au fost conduşi la „Omul de pe Marte”. La dublura lui, bineînţeles, la tipul pe care l-au arătat la stereovizor.

— A, ai dreptate. Iar Ben i-a prins!

— Fetiţo, Ben nu i-a prins, îi răspunse Jubal, mâhnit. Nici măcar Cavendish n-a reuşit să-l prindă – ori nu vrea să recunoască. Ştii şi tu cum se poartă Martorii Nepărtinitori.

— Păi, habar n-am. N-am întâlnit niciunul, până acum.

— Adevărat? se miră Harshaw. Anne! strigă el, apoi.

Anne se afla în acel moment pe trambulină; întoarse capul.

— Vezi casa aceea din vârful dealului; poţi să-mi spui în ce culori e vopsită? o întrebă Jubal.

Anne se uită la casă, apoi îi răspunse:

— Partea pe care o văd eu este albă.

— Ai auzit? continuă Harshaw să discute cu Jill. Nici nu i-a trecut prin minte să conchidă că şi partea cealaltă e tot albă. Toţi ostaşii regelui nu ar putea-o sili să facă o asemenea declaraţie; mai întâi, ar trebui să se ducă la faţa locului şi să vadă cu ochii ei... şi încă nici atunci n-ar putea susţine că rămâne albă şi după plecarea ei.

— Asta înseamnă că Anne este Martor Nepărtinitor?

— Licenţiată, cu drepturi nelimitate, împuternicită să depună mărturie în faţa Curţii Supreme de Justiţie. Când ţi-o veni bine, poţi s-o întrebi de ce a renunţat să mai practice această meserie. Numai să nu-ţi planifici ceva în ziua respectivă; fătuca o să vrea să-ţi recite „adevărul şi numai adevărul”, ceea ce o să-i cam ia timp. Să revenim însă la domnul Cavendish. Ben l-a angajat ca martor care să asiste la întrunire şi să înregistreze totul în memorie, fără a-i cere să păstreze pentru el cele auzite. Aşa se face că, fiind întrebat, Cavendish a povestit totul, cu plictisitor de multe amănunte. Partea interesantă constă însă nu în ceea ce spune, ci în ceea ce nu spune. Se fereşte să declare că cel pe care l-au văzut nu era adevăratul Om de pe Marte... fără a lăsa însă să-i scape vreun cuvânt din care să se înţeleagă că el l-ar fi luat drept Omul de pe Marte. Dacă l-ai cunoaşte pe Cavendish, ţi-ai da seama că atitudinea lui dă de gândit. Dacă l-ar fi văzut pe Mike, Cavendish ar fi relatat totul atât de exact, încât nici tu, nici eu n-am avea niciun dubiu că individul pe care l-a văzut a fost într-adevăr Mike. De exemplu, Cavendish descrie forma urechilor acestui om... care e alta decât cea a urechilor lui Mike. *Quod erat demonstrandum*[5]: li s-a arătat o sosie. Cavendish ştie asta, dar restricţiile impuse de breasla din care face parte îl

împiedică să-şi exprime opiniile.

— E aşa cum ţi-am spus. Niciunul dintre cei trei nu a pus piciorul pe palierul meu, îl asigură Jill.

— Problema trebuie pusă altfel. Afacerea cu pricina s-a petrecut cu câteva ore bune înainte de evadarea ta; Cavendish declară că au fost aduşi în prezenţa falsului Om de pe Marte la orele 9:14, joi dimineaţa. La ora aceea, Guvernul îl avea încă pe Mike la degetul mic; ar fi putut, aşadar, să li-l arate pe el. Şi totuşi au riscat să-i prezinte un fals celui mai bine cotat Martor Nepărtinitor din ţară. Care să fi fost motivul?

— Pe mine mă întrebi? îi răspunse Jill. Nu ştiu. Ben mi-a spus că avea de gând să-l întrebe pe Mike dacă vrea să plece din spital şi să-l ajute, în caz că răspunsul lui era afirmativ.

— Ceea ce Ben a şi încercat, numai că se afla în faţa unei sosii.

— Adevărat? Jubal, dar ei n-aveau de unde să ştie că Ben intenţiona să… şi, oricum, Mike n-ar fi plecat cu Ben.

— Dar cu tine a plecat.

— Aşa este… dar eu eram „fratele lui de apă”, cum eşti şi tu, acum. Nu ştiu de ce are ideea asta aiurită că poate avea încredere în orice om cu care s-a împărtăşit din aceeaşi apă. Cu un „frate de apă” e docil… cu orice altcineva însă e încăpăţânat ca un catâr. Ben n-ar fi reuşit să-l urnească din loc. Cel puţin aşa era săptămâna trecută – adăugă Jill – acum a început să facă progrese uimitoare.

— Într-adevăr, progresează rapid. Prea rapid, poate. N-am văzut niciodată ţesuturi musculare care să se dezvolte aşa de repede. Să lăsăm astea şi să ne întoarcem la Ben. Cavendish declară că Ben s-a despărţit de el şi de avocat, unul Frisby, la 9:31; Ben a rămas în taxi. O oră mai târziu, el – sau cineva care se dădea drept el – a transmis acel mesaj telefonic de la Aerostaţia Paoli.

— Crezi că a fost altcineva?

— Sunt aproape sigur. Cavendish a făcut public numele taxiului, iar iscoadele mele au încercat să arunce o privire asupra benzii pe care se înregistrează călătoriile zilnice. Dacă Ben şi-ar fi folosit cartea de credit, numele contului lui curent ar fi trebuit să fie imprimat pe bandă; chiar dacă ar fi pus monede în aparatul de taxare, banda ar fi trebuit să specifice locul unde se afla taxiul.

— Şi? se interesă Jill.

Harshaw ridică din umeri, apoi spuse:

— Înregistrările arată că taxiul respectiv a fost în reparaţie şi nu a ieşit deloc joi dimineaţa. În concluzie, ori un Martor Nepărtinitor şi-a amintit greşit numărul taxiului, ori cineva a umblat la bandă. Poate că un juriu ar putea hotărî că un Martor Nepărtinitor e şi el în stare să citească greşit un număr, mai ales dacă nu i s-a cerut în mod expres să şi-l amintească; eu, unul, nu cred într-o asemenea probabilitate, cel puţin nu atunci când Martorul se numeşte James Oliver Cavendish. El ori e sigur, ori nu menţionează nimic, zise Harshaw, supărat, apoi adăugă: Jill, tu mă sileşti să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala, şi asta nu-mi place! Presupunând că mesajul a fost trimis de Ben, e puţin probabil ca el să fi falsificat banda... şi încă şi mai puţin probabil că ar fi avut un motiv plauzibil pentru asta.

Ben a plecat undeva anume; iar cineva, care a avut acces la banda unui taxi de stat, s-a făcut luntre şi punte pentru ca nimeni să nu-i afle destinaţia... apoi a trimis un mesaj trucat pentru a ascunde faptul că a dispărut.

— A dispărut! Vrei să spui că a fost răpit!

— Uşurel, Jill! „Răpit” e un cuvânt urât!

— Dar e singurul care se aplică în cazul de faţă! Jubal, cum de poţi sta pasiv, când ar trebui să ţipi cât...

— Jill, încetează! S-ar putea să nu fie doar răpit, s-ar putea să fie mort!

— Ai dreptate, încuviinţă Jill, sfârşită.

— Noi însă o să presupunem că încă mai trăieşte, atâta timp cât nu-i vedem oasele. Jill, care-i cel mai mare pericol în cazul răpirii? E alarma dată pentru prinderea răpitorului; pentru că, cel mai adesea, acesta intră în panică şi îşi ucide victima.

Gillian părea copleşită de durere. Harshaw continuă, cu blândeţe:

— Mă văd nevoit să spun că există posibilitatea ca Ben să fie deja mort. Lipseşte de prea mult timp. Am convenit însă să presupunem că trăieşte. Tu zici că vrei să pleci în căutarea lui. Gillian, cum ai să poţi face aşa ceva, fără a mări riscul uciderii lui de către cei care l-au răpit?

— Ă... Dar noi ştim cine sunt răpitorii!

— Oare?

— Bineînţeles că ştim! Sunt aceeaşi oameni care l-au ţinut pe

Mike în captivitate – cei din Guvern!

— E o simplă presupunere, spuse Harshaw, clătinând din cap. Ben şi-a făcut mulţi duşmani din cauza editorialului de la ziar, şi nu toţi fac parte din Guvern. Totuşi – continuă Harshaw, încruntându-se – presupunerea ta e singura de la care putem porni. Numai că are o rază prea mare de cuprindere. Ceea ce numeşti tu „Guvern”, reprezintă câteva milioane de oameni. Întrebarea pe care trebuie să ne-o punem noi este următoare: „Pe cine anume a călcat Ben pe bătături?”

— Vai, Jubal, doar ţi-am spus ce mi-a zis Ben. E vorba de Secretarul General în persoană!

— Nu se poate, o contrazise Harshaw. Indiferent cine şi de ce a făcut, dacă e ceva violent sau ilegal, autorul nu este Secretarul General, chiar dacă el beneficiază de rezultat. Nu se va găsi nimeni care să declare că Douglas ştia despre acţiunea în cauză. Şi s-ar putea chiar să nu ştie, dacă e într-adevăr ceva violent. Jill, trebuie să aflăm care locotenent dintre asistenţii Secretarului General a fost însărcinat cu operaţiunea în speţă. Cred că nu este ceva atât de imposibil pe cât pare. Când Ben a fost condus să-l vadă pe falsul Om de pe Marte, era însoţit de unul din asistenţii Secretarului General, care s-a dus cu el, după ce a încercat să-l convingă să renunţe. Se pare că tipul ăsta a dispărut şi el joia trecută. Nu cred să fie vorba de o simplă coincidenţă, întrucât se pare că asistentul respectiv fusese însărcinat cu supravegherea falsului Om de pe Marte. Dacă-l găsim pe omul ăsta, avem şanse să dăm şi de urma lui Ben. Se numeşte Gilbert Berquist şi am motive să cred...

— *Berquist*?

— Aşa îl cheamă. Am motive să cred... Jill, ce-i cu tine? Nu cumva să leşini, că te arunc în piscină!

— Jubal, e vorba de Berquist ăsta. Sunt mai mulţi care poartă acest nume?

— Ce vrei să spui? E drept că seamănă un pic a bastard; s-ar putea să nu existe decât unul singur cu numele ăsta. Eu mă refeream la cel care face parte din echipa executivului. Îl cunoşti, cumva?

— Nu sunt sigură. Dar dacă este aceeaşi persoană... nu cred că are rost să-l mai căutăm.

— Mmm... explică-te, fetiţo.

— Jubal... îmi pare nespus de rău, dar trebuie să-ţi spun că

nu ţi-am mărturisit totul.

— Sunt puţini oameni care fac confesiuni complete. E în regulă, dă-i drumul.

Bâlbâindu-se, încurcată, Gillian îi povesti despre cei doi oameni care dispăruseră.

— Asta-i tot, sfârşi ea, cu tristeţe. Eu am ţipat şi l-am speriat pe Mike... a intrat în transă, apoi a urmat un calvar îngrozitor, până am ajuns aici; mai departe ştiţi, v-am povestit deja.

— Mmm... da. Ar fi fost mai bine dacă mi-ai fi spus totul de la început.

— Nu credeam c-o să găsesc pe cineva care să mă creadă, zise Jill roşindu-se. Şi eram speriată de moarte. Jubal, pot ei să ne facă vreun rău?

— Cum ai spus?

— Să ne bage la închisoare sau ceva de genul ăsta?

— O, nu. Draga mea, nu comiţi niciun fel de ilegalitate, dacă participi la un miracol sau dacă îl provoci. Totuşi, e o problemă cu multe faţete, am nevoie de timp de gândire.

Jubal rămase nemişcat preţ de vreo cinci minute, după care deschise ochii şi spuse:

— Nu-l văd pe copilul nostru problemă. Probabil că se relaxează pe fundul piscinei...

— Ai dreptate, acolo este.

— ...aşa că du-te şi scoate-l la lumina zilei. Adu-l la mine în birou. Vreau să văd dacă poate să mai repete treaba cu dispariţia. Nu le spune celorlalţi, n-avem nevoie de public. Ba nu, avem nevoie de cineva; anunţ-o pe Anne să-şi pună pe ea roba de Martor, ne e necesară în calitate oficială. Şi cheamă-l şi pe Duke.

— Am înţeles, şefu'!

— Nu ai dreptul să-mi spui „şefu'"; nu eşti trecută pe statul meu.

— În regulă, Jubal.

— Mmm... bine-ar fi fost să fi avut pe cineva de care să ne fi putut dispensa, fără să-i simţim lipsa. Crezi că Mike poate să facă numărul ăsta de senzaţie şi cu obiecte lipsite de viaţă?

— Nu ştiu, îi răspunse Jill.

— O să aflăm imediat. Târăşte-l afară din piscină şi scoate-l din transă. Ce metodă extraordinară de a scăpa de... ba nu, nu trebuie să mă las ispitit, zise Harshaw, clipind din ochi. Ne

vedem sus, în biroul meu, fetiţo.

XII

Câteva minute mai târziu, Jill se înfăţişă în biroul lui Jubal. Anne era deja acolo, înveşmântată în roba albă a breslei din care făcea parte; îşi ridică privirea, dar nu spuse nimic. Jill se aşeză pe un scaun, tăcută, lăsându-l pe Jubal să termine de dictat lui Dorcas. El nici nu se uită la ea; continuă să dicteze:

...sub cadavrul întins la pământ, sângele îmbiba un colţ al covoraşului, prelingându-se spre vatră, unde se formase o mică baltă, de un roşu întunecat, care atrăgea atenţia a două muşte ce n-aveau altceva mai bun de făcut. Domnişoara Simpson îşi duse automat mâna la gură. „Vai de mine, zise ea, cu glas plin de amărăciune – covoraşul preferat al tatei!... iar acolo este chiar tata, dacă nu mă înşel.” Sfârşit de capitol, Dorcas, şi totodată finalul primului foileton. Pune-l imediat la poştă. Dă-i bătaie.

Dorcas ieşi, luând cu ea maşina de stenografiat şi zâmbindu-i lui Jill.

— Unde e Mike? o întrebă Jubal.

— Se îmbracă, răspunse Gillian. Vine imediat.

— Se îmbracă? repetă Jubal, supărat. N-am spus că ar fi vorba de o ceremonie.

— Totuşi, trebuie să pună ceva pe el.

— Şi de ce, mă rog? Nu văd cine s-ar sinchisi dacă umblaţi îmbrăcaţi cu pielea proprie sau cu paltoane. Adu-l imediat încoace.

— Te rog să ai răbdare, Jubal. Trebuie să înveţe.

— Ei, aş! Îl forţezi să adopte moralitatea ta îngustă, de mic-burgheză care doarme cu Biblia la căpătâi.

— Nu-i adevărat! Nu fac decât să-l învăţ obiceiurile strict necesare.

— Obiceiuri, moravuri – care-i diferenţa? Femeie, avem aici – prin graţia divină şi datorită unui concurs favorabil de împrejurări – o personalitate neatinsă de tabuurile psihopate ale rasei noastre – iar tu vrei să faci din el o copie fidelă a tuturor conformiştilor de mâna a şaptea de pe planeta asta speriată. Ce-ar fi să mergi până la capăt şi să-i faci rost de o geantă-diplomat?

— Nu am deloc asemenea intenţii! Încerc doar să-l ajut să se ferească de necazuri. E spre binele lui.

— Aşa i se spune şi motanului înainte de a-l priva de bărbăţie! mormăi Jubal.

— Vai de mine! exclamă Jill, abia stăpânindu-se să nu izbucnească, apoi adăugă, ridicându-se de pe scaun: Eşti la dumneata acasă, doctore Harshaw, iar noi îţi suntem îndatoraţi pentru tot ce ai făcut pentru noi. Îl aduc imediat pe Michael.

— Stai pe loc, Jill.

— Ce este, domnule?

— Aşază-te; şi nu mai încerca să fii la fel de nesuferită pe cât sunt eu, care am ani de experienţă în spate. Acum să lămurim un lucru: *nu* îmi sunteţi deloc îndatoraţi. Ar fi imposibil, pentru că *niciodată* nu fac decât ceea ce vreau; lumea face la fel, numai că eu sunt conştient de asta. În concluzie, te rog să nu inventezi ceva ce nu există, altfel o să ajungi să-mi fii recunoscătoare, un sentiment perfid, care reprezintă primul pas spre completa degradare morală. Grok ce-ţi spun?

Jill îşi muşcă buza, apoi spuse, cu un zâmbet silit:

— Nu sunt sigură de sensul verbului „grok”.

— Nici eu, zise Harshaw. Intenţionez să iau lecţii de la Mike până când o să mă lămuresc. Să ştii însă că vorbeam serios adineaori. „Recunoştinţă” este un eufemism pentru „dispreţ”. Nu mă deranjează să fiu dispreţuit de foarte mulţi oameni, dar e tare neplăcut să te dispreţuiască o fetiţă aşa drăguţă ca tine.

— Vai, Jubal, dar eu nu te dispreţuiesc; e o absurditate ceea ce susţii.

— Şi eu sper să nu mă dispreţuieşti... dar până la urmă tot o să se întâmple, dacă nu-ţi scoţi din minte iluzia că mi-ai fi îndatorată cu ceva. Japonezii spun „mulţumesc” în cinci moduri diferite, fiecare din ele traducând un anume grad de dispreţ. Tare mi-ar fi plăcut ca şi engleza să denote o asemenea modestie înnăscută, în loc să exprime sentimente pe care sistemul nervos al omului este incapabil să le trăiască. Cum este cazul cuvântului „recunoştinţă”, de exemplu.

— Jubal, nu eşti decât un bătrân cinic, spuse Jill. Adevărul este că îţi sunt recunoscătoare şi o să continui să-ţi fiu recunoscătoare.

— Iar tu eşti o tinerică sentimentală. Ceea ce înseamnă că ne completăm reciproc. Ce-ar fi să mergem în Atlantic City şi să petrecem – doar noi – un weekend întreg de desfrâu ilegal?

— Vai, Jubal, ce chestii îţi mai trec prin cap!

— Ai văzut cam câţi bani face mult trâmbiţata ta recunoştinţă?

— O, dacă-i aşa… Sunt gata. Când plecăm?

— Hmm! Ar fi trebuit să plecăm încă de acum patruzeci de ani. Voiam să-ţi mai spun că ai dreptate: Mike trebuie întradevăr să înveţe obiceiurile oamenilor. Să ştie că n-ai voie să intri într-o moschee cu pantofii în picioare, că în sinagogă trebuie să ai pălărie pe cap, că sunt cazuri când se cuvine să-ţi acoperi goliciunea; dacă n-o să înveţe toate astea, şamanii noştri or să-l acuze de deviaţionism şi or să-l ardă pe rug. Numai că, pentru numele lui Dumnezeu, fetiţo, nu-i spăla creierul. Ai grijă să adopte o atitudine cinică faţă de toate astea.

— Bine, dar nu cred că am să pot. Se pare că Mike n-are niciun pic de cinism în el.

— Serios? Atunci, am să te ajut. N-ar fi trebuit să se fi îmbrăcat până acum?

— Mă duc să văd.

— Stai puţin. Jill, ţi-am explicat de ce nu mă grăbesc să acuz pe nimeni că l-ar fi răpit pe Ben. Dacă Ben e reţinut în mod ilegal (asta ca să folosesc o expresie blândă), noi nu am încolţit pe nimeni să scape de dovezi incriminatorii, făcându-i de petrecanie lui Ben. Dacă prietenul nostru trăieşte, atunci mai are încă o şansă de a continua să rămână în viaţă. În noaptea în care ai venit aici, m-am gândit la un plan de acţiune. Cunoşti Biblia?

— Nu prea bine.

— Merită să fie studiată, să ştii: conţine sfaturi practice pentru multe situaţii de urgenţă. „Toţi cei care fac rău urăsc lumina”, îi spune Isus lui Nicodim, cred că în Evanghelia după Ioan. M-am tot aşteptat ca Mike să fie ridicat, pentru că mi se părea imposibil ca tu să fi acoperit toate urmele care puteau duce la el. Locuim însă într-un loc izolat şi nu avem nicio piesă de artilerie grea. Dispunem totuşi de o armă care s-ar putea să-i pună cu botul pe labe: lumina. Lumina strălucitoare a publicităţii. Am aranjat, aşadar, lucrurile în aşa fel încât orice scandal provocat aici să ajungă la ochii şi urechile mass-media de pretutindeni, în asemenea flux şi cu o asemenea intensitate, încât nimic să nu poată fi muşamalizat. Nu contează detaliile de genul unde sunt amplasate camerele de luat vederi sau cum am

făcut legăturile; important este că, dacă izbucneşte o luptă aici, ea va fi urmărită de trei reţele de stereoviziune şi că o serie întreagă de V.I.P.-uri vor primi mesaje spre difuzare; sunt sigur că le-ar face mare plăcere să-l surprindă pe Secretarul General cu pantalonii în vine. Necazul este că nu pot păstra aparatura la nesfârşit, zise Harshaw, încruntându-se. Când am instalat-o, singura mea grijă era să mă mişc cât mai repede; mă aşteptam la necazuri în cel mai scurt timp. Acum cred că va trebui să facem noi prima mutare, cât timp mai pot să ţin reflectoarele aţintite asupra noastră.

— Ce fel de mutare, Jubal?

— De trei zile mă tot căznesc să iau o decizie. Mi-ai dat chiar tu o idee când mi-ai povestit ce s-a întâmplat în apartamentul lui Ben.

— Îmi pare rău că nu ţi-am spus mai demult, Jubal. Am crezut că n-o să mă creadă nimeni... mă bucur aşa de tare că tu mă crezi.

— N-am spus că te-aş crede.

— Poftim? Parcă...

— Cred că ai spus adevărul, Jill. Dar, într-un anume fel, chiar şi un vis poate fi adevărat, după cum şi o iluzie hipnotică poate părea verosimilă. Ceea ce se va întâmpla în această cameră, în ora care urmează, va fi văzut de un Martor Nepărtinitor şi de camera de luat vederi care (se întrerupse pentru a apăsa pe un buton) din acest moment se află în funcţiune. Nu cred că Anne poate fi hipnotizată în timpul serviciului, şi bag mâna în foc că aparatele de filmat sunt absolut imune la aşa ceva. O să aflăm ce natură are adevărul cu care ne confruntăm; după care vom putea să ne gândim la un plan prin care să-i forţăm pe cei de la putere să acţioneze... poate găsim şi o cale de a-l ajuta pe Ben. Du-te şi adu-l pe Mike, îi spuse Harshaw.

Întârzierea lui Mike nu se datora cine ştie cărui motiv misterios. Îşi legase şiretul de la pantoful stâng la cel drept; se ridicase în picioare, se împiedicase şi căzuse pe spate. Tot smucindu-se, şireturile se înnodaseră atât de strâns că era imposibil să le mai dezlegi. Restul timpului, Mike şi-l petrecuse încercând să înţeleagă unde anume greşise, reuşind până la urmă să-şi „dezlege” nemulţumirea şi să-şi lege şireturile în mod corect. Nu-şi dădea seama că toate astea îi luaseră mult

timp, el era pur şi simplu necăjit că nu reuşise să repete corect un lucru pe care Jill i-l explicase. Când fata a venit după el, Mike i-a mărturisit eşecul lui, chiar dacă, între timp, reuşise să-l remedieze.

Jill l-a consolat, l-a pieptănat, apoi l-a condus în biroul lui Jubal. Harshaw se uită la el:

— Salut, fiule. Ia loc.

— Salut, Jubal, i-a răspuns Valentine Michael Smith, pe un ton serios, după care s-a aşezat pe un scaun şi s-a aşternut pe aşteptat.

— Ei, băiete, ce-ai mai învăţat pe ziua de azi? l-a întrebat Harshaw.

Smith a zâmbit fericit, apoi i-a răspuns (bineînţeles, după o pauză, aşa cum făcea de fiecare dată):

— Am învăţat azi să fac o figură nouă la înot – o săritură, o scufundare, pentru a intra în apa noastră prin...

— Ştiu – îl întrerupse Jubal – te-am văzut. Să-ţi ţii degetele de la picioare întinse, genunchii drepţi şi picioarele lipite.

— N-am bine făcut? îl întrebă Smith, întristându-se.

— Ai făcut foarte bine, ţinând cont c-a fost prima oară. Uită-te la Dorcas.

Smith stătu un pic pe gânduri, apoi spuse:

— Apa îl grok pe Dorcas. Ţine la el.

— Vrei să spui „la ea”. Dorcas este „ea”, nu „el”.

— La ea, se corectă Smith. Înseamnă că am vorbit fals? Am citit în „Noul dicţionar internaţional Webster”, ediţia a treia, publicată în Springfield, Massachusetts, că, în engleza vorbită, genul masculin îl include pe cel feminin. În „Legea formelor contrase” a lui Hagworth, ediţia a cincea, Chicago, Illinois, 1978, la pagina 1012, scrie că...

— Opreşte-te, se grăbi Harshaw să-l întrerupă. E adevărat că formele de masculin le includ pe cele de feminin, dar numai la modul general, nu însă şi atunci când te referi la o persoană anumită. Dorcas este întotdeauna „ea” sau „la ea”; nu e corect să-l spui „el” sau „la el”.

— Am să ţin minte.

— Aşa să faci, altfel Dorcas s-ar putea să se simtă tentată să-ţi demonstreze cât este ea de femeie, spuse Harshaw, şi clipi din ochi, gânditor. Jill – continuă el – flăcăul ăsta doarme cu tine? Sau cu vreuna dintre voi?

Cea întrebată ezită o clipă, apoi îi răspunse, pe un ton categoric:

— Din câte ştiu eu, Mike nu doarme niciodată.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare.

— N-ai decât să presupui că asta am şi urmărit. Cert este că Mike nu doarme cu *mine*.

— Mmm… fir-ar să fie, interesul meu e pur ştiinţific. Mike, ce altceva ai mai învăţat?

— Am învăţat că pot să-mi leg şireturile în două feluri. Unul nu-i bun decât să mă trântească; celălalt e bun la mers. Şi am mai învăţat conjugările: eu sunt, tu eşti, el este, noi suntem, voi sunteţi, ei sunt: eu am fost, tu ai fost…

— Bine, ajunge. Altceva?

Mike zâmbi, încântat, apoi spuse:

— La ieri învăţ să conduc tractorul, bine, bine şi cu frumuseţe.

— Ce spune? o întrebă Jubal pe Jill. Când a fost asta?

— Ieri, în timp ce tu îţi făceai somnul de după-amiază. E în regulă, Jubal. Duke a avut grijă să nu păţească ceva.

— Mda… se pare că n-a păţit nimic. Mike, ce-ai făcut până acum, ai citit?

— Da, Jubal.

— Ce-ai citit?

— Am citit – începu Mike să le înşire – încă trei volume din „Enciclopedie”, de la „Maryb” la „Mushe”, de la „Mushuf” la „Ozo” şi am ajuns la „P” – „Planti”. Mi-ai zis să nu citesc prea mult o dată, aşa că m-am oprit. Am citit apoi „Tragedia lui Romeo şi a Julietei”, de maestrul William Shakespeare din Londra. Apoi am citit „Memoriile lui Jacques Casanova de Seingalt”, în tălmăcirea englezească a lui Arthur Machen. Am citit apoi „Arta interogatoriului contradictoriu”, de Francis Wellman. Apoi am încercat să grok ceea ce am citit, până a venit Jill şi mi-a spus că trebuie să vin la micul dejun.

— Şi le-ai grok?

— Jubal, nu ştiu, îi răspunse Smith, vădit încurcat.

— Te frământă ceva anume?

— Nu grok pe deplin ceea ce citesc. În istoria scrisă de maestrul William Shakespeare m-am surprins plin de fericire la moartea lui Romeo. Când am citit mai departe, am aflat că se decorporalizase prea devreme – sau aşa mi se părea că am grok

eu. De ce?

— Fiindcă era tânăr şi al dracului de idiot.

— Poftim?

— Nu ştiu, Mike.

Smith stătu pe gânduri câteva clipe, spuse ceva de neînţeles în marţiană, apoi rosti:

— Eu sunt doar un ou.

— Ce este? De fiecare dată când vrei să ceri o favoare, spui cuvintele astea. Ce vrei să mă rogi?

Smith se codi, apoi îşi făcu curaj şi zise:

— Fratele meu, Jubal, rog vrei să-l întrebi tu pe Romeo de ce s-a decorporalizat? Eu nu pot să-l întreb; eu sunt doar un ou. Dar tu poţi; apoi o să mă înveţi şi pe mine cum să grok asta.

Jubal îşi dădu seama că Mike îşi închipuie că Romeo trăise cu adevărat iar acum se aştepta ca el să-i invoce duhul şi să-i ceară explicaţii despre modul în care se comportase în timpul vieţii. A-i explica însă lui Mike că familiile Capulet şi Montague nu avuseseră niciodată existenţă fizică era de-a dreptul imposibil. Noţiunea de „ficţiune” nu făcea parte din bagajul cultural al lui Mike, deci nu exista niciun suport pe care să te bazezi. Încercarea lui Jubal de a-i explica l-a tulburat într-o asemenea măsură pe Smith, încât Jill se temea că nu mai avea mult şi se va face ghem.

Mike şi-a dat şi el seama că era periculos de aproape de a recurge la această necesitate; învăţase că nu trebuie să apeleze la acest refugiu atunci când se afla în mijlocul prietenilor, deoarece (cu excepţia fratelui său, doctorul Nelson) aceştia se dereglau emoţional. Aşadar, făcu un efort puternic, îşi încetini ritmul cardiac, îşi calmă emoţiile şi spuse, zâmbind:

— Eu am aşteptat până grok vine singur.

— E bine aşa, încuviinţă Jubal. De acum încolo, înainte de a citi ceva, întreabă-mă pe mine, pe Jill sau pe altcineva de-al casei, indiferent dacă e sau nu ficţiune. Nu vreau să fii pus în încurcătură.

— Am să întreb, Jubal.

Mike se hotărî ca, imediat ce-o să grok această idee ciudată, să le raporteze Marilor Bătrâni deplinătatea... se surprinse întrebându-se dacă Marii Bătrâni ştiau ce este „ficţiunea”. Incredibila idee că Marii Bătrâni s-ar putea s-o găsească la fel de ciudată pe cât o găsea el era atât de revoluţionară în com-

paraţie cu straniul concept de „ficţiune”, încât Mike o puse deoparte, la rece, păstrând-o pentru meditaţie.

— ...dar nu te-am chemat aici ca să discutăm despre literatură, spunea fratele lui, Jubal. Mike, îţi aminteşti de ziua când Jill te-a scos din spital?

— Spital? repetă Mike.

— Jubal – interveni Jill – nu sunt sigură că Mike a ştiut că se afla într-un spital. Lasă-mă să încerc eu.

— Dă-i drumul.

— Mike, ţi-aminteşti unde ai fost, unde ai stat singur într-o cameră, înainte ca eu să te îmbrac şi să te iau de acolo.

— Da, Jill.

— Apoi ne-am dus în altă parte, iar eu te-am dezbrăcat şi ţi-am făcut baie.

— Da. A fost mare fericire, zise Smith, zâmbind acelei amintiri.

— Apoi te-am uscat... şi au venit doi oameni.

Zâmbetul lui Smith se stinse; începu să tremure şi să se cuibărească în el însuşi.

— Mike! Opreşte-te! îi strigă Jill. Nu care cumva să îndrăzneşti să intri în transă!

Mike îşi reluă controlul asupra organismului, apoi zise:

— Da, Jill.

— Ascultă, Mike, vreau să te gândeşti la ce s-a întâmplat atunci, dar fără să te nelinişteşti. Au fost doi oameni. Unul din ei te-a adus cu forţa în camera de zi.

— Camera cu iarba veselă, îşi aminti Smith.

— Aşa este. Te-a târât în camera podită cu iarbă, iar eu am încercat să-l opresc. El m-a lovit. Apoi a dispărut. Ţi-aduci aminte?

— Nu eşti supărată?

— Cum? Nu, deloc. Unul din oameni a dispărut, apoi celălalt m-a ameninţat cu pistolul... şi a dispărut şi el. M-am speriat... dar nu m-am supărat pe tine.

— Nu eşti supărată pe mine acum?

— Mike, dragul meu, eu nu mă supăr *niciodată* pe tine. Jubal şi cu mine am vrea să ştim ce s-a întâmplat. Cei doi oameni erau acolo; tu ai făcut ceva... şi ei au dispărut. Ce anume ai făcut? Poţi să ne spui şi nouă?

— Vă spun. Omul-omul mare te-a lovit... speriat şi eu. Aşa că

– bombăni ceva în marţiană, fâstâcit, apoi adăugă: Nu ştiu cuvintele.

— Mike, n-ai putea să ne explici puţin câte puţin? îi zise Jubal.

— Am să încerc, Jubal. Ceva e în faţa mea. E un lucru rău şi nu trebuie să mai fie. Aşa că întind mâna... Smith se opri, dezorientat. E uşor, le explică el. Să legi şireturile la pantofi e mult mai greu. Dar nu sunt cuvinte. Îmi pare foarte rău. Poate că vorbele sunt în dicţionar, de la Plants la Raym, sau de la Rayn la Sar, sau de la Sars la Sorc. O să le citesc la noapte şi vă spun la micul-dejun.

— Poate că ai dreptate, admise Jubal. O clipă, Mike. Harshaw se duse într-un colţ al biroului şi se întoarse cu o cutie în care fusese coniac.

— Poţi s-o faci să dispară? îl întrebă el pe Mike.

— E un lucru rău?

— Păi, să zicem că ar fi.

— Dar, Jubal... eu trebuie să fiu *sigur* că este un lucru rău. Aceasta este o cutie. Nu grok că ar avea o existenţă greşită.

— Aşa deci... dar dacă aş lua-o şi aş arunca-o în Jill?

— Jubal, n-ai putea să-i faci asta lui Jill, zise Smith, întristându-se.

— Of... la naiba, cred că ai dreptate. Jill, vrei să iei cutia asta şi s-o arunci în mine? Zvârle-o cu forţă, să-mi faci cel puţin o rană la cap, dacă Mike nu poate să mă apere.

— Jubal, nu-mi place ideea.

— Ei, asta-i acum! E în interesul ştiinţei... şi al lui Ben Caxton.

— Dar... începu Jill, apoi sări de pe scaun.

Înşfacă obiectul disputei şi-l aruncă spre capul lui Jubal. Harshaw avusese de gând să stea neclintit, dar reflexele au fost mai puternice decât el; şi-a ferit capul.

— Nu m-ai nimerit, zise. A dracului chestie, n-am fost atent; şi doar eram hotărât să nu-mi dezlipesc ochii de pe ea. Se uită la Smith şi spuse: Mike, e... Ce-i cu tine, băiete?

Omul de pe Marte tremura, cu o expresie de nefericire pe chip.

— Linişteşte-te, nu s-a întâmplat nimic, dragul meu! îi zise Jill, înconjurându-l cu braţele. Te-ai descurcat minunat. Nici măcar nu l-a atins pe Jubal. Pur şi simplu a dispărut.

— Cred că ai dreptate, recunoscu Jubal, uitându-se în jur, cu degetul în gură. Anne, te-ai uitat cu atenţie?

— Da.

— Ce ai văzut?

— Cutia nu a dispărut, pur şi simplu. Procesul a durat câteva fracţiuni de secundă. Din locul unde stau eu, părea să se micşoreze din ce în ce, ca şi când s-ar fi pierdut în depărare. Dar nu a părăsit camera; am văzut-o plutind deasupra până în clipa când a dispărut complet.

— Unde a dispărut?

— Mai mult decât atât nu pot raporta.

— Mda… o să urmărim mai târziu filmele; în ceea ce mă priveşte, m-am convins deja. Mike…

— Ce este, Jubal?

— Unde este acum cutia?

— Cutia este… începu Smith, apoi se opri. Iar nu am cuvinte. Îmi pare rău.

— Nu ştiu ce să mai cred, zise Harshaw. Fiule, poţi să te duci după ea şi s-o aduci înapoi?

— Poftim?

— Ai făcut-o să dispară; acum adu-o înapoi.

— Cum să pot face asta? Cutia nu mai este.

Răspunsul lui Mike îl puse pe gânduri pe Jubal.

— Dacă această metodă se răspândeşte, legile referitoare la „corpus delicti” vor trebui să fie modificate. Am întocmit o listă cu câteva nume… n-o să le simtă nimeni lipsa. Mike, cât de aproape trebuie să fii?

— Poftim?

— Dacă tu ai fi fost pe hol, iar eu aş fi stat cu spatele la fereastră, sunt vreo nouă metri de-acolo până aici – ai mai fi putut să faci în aşa fel încât cutia să nu mă lovească?

— Da, răspunse Smith, uşor surprins.

— Hmm… vino la fereastră. Să zicem că eu şi Jill ne-am afla de cealaltă parte a piscinei iar tu ai fi aici. Ai fi putut să opreşti cutia?

Smith ezită puţin, apoi spuse:

— Jubal, nu contează distanţa. Nu trebuie neapărat să vezi. Trebuie să ştii.

— Hmm… să vedem dacă pot să grok ce zici tu. Nu contează cât e de departe. Nici măcar nu e obligatoriu să vezi. Dacă ştii

că se întâmplă un lucru rău, atunci poţi să-l opreşti. Corect?

— Aproape este corect, îi răspunse Smith, oarecum încurcat. Numai că eu am părăsit cuibul doar de puţină vreme. Ca să ştiu trebuie să văd. Un Mare Bătrân nu are nevoie de ochi ca să ştie. El ştie. El grok. El acţionează. Îmi pare rău.

— Nu ştiu ce motive ai avea să-ţi pară rău, spuse Jubal, supărat. Ministrul Suprem al Păcii te-ar fi declarat „strict secret" în urmă cu zece minute.

— Poftim?

— N-are importanţă, zise Jubal.

Se duse la masa de scris şi luă de acolo o scrumieră grea, pe care-o întinse lui Jill.

— Jill – îi spuse el fetei – ţinteşte unde vrei, cu excepţia feţei. În regulă, Mike, du-te pe hol.

— Jubal... fratele meu... *te rog,* nu!

— Care-i necazul? Vreau să mai facem o încercare... de data asta n-am să-mi iau ochii de pe obiect.

— Jubal...

— Ce este, Jill?

— Eu grok ce-l deranjează pe Mike.

— Atunci spune-mi.

— Am făcut o experienţă când eram să te lovesc cu cutia aceea. Dar noi suntem fraţii lui de apă... aşa că Mike suferă fie şi numai pentru că am putut să încerc aşa ceva. Cred că o asemenea situaţie este foarte diferită de ceea ce se întâmplă pe Marte.

— Poate că n-ar fi rău să fie investigată de către Comitetul pentru Activităţi Nemarţiene, zise Harshaw, încruntându-se.

— Jubal, eu vorbesc serios.

— Nici eu nu glumesc. Bine, Jill. Am să schimb tactica. Harshaw îi întinse scrumiera lui Mike.

— Ia-o în mână, fiule, să-ţi dai seama cât este de grea. Uită-te ce colţuri ascuţite are.

Smith o cercetă cu multă băgare de seamă.

— O voi arunca în sus – continuă Harshaw – astfel ca, în cădere, să mă lovească în cap.

Mike făcu ochii mari, apoi îl întrebă:

— Fratele meu... acum o să te decorporalizezi?

— Cum? A, nu, bineînţeles că nu! Dar o să mă rănesc... dacă tu n-o opreşti. Gata, începem! zise Harshaw şi aruncă

scrumiera drept spre tavanul camerei.

Scrumiera îşi urmă traiectoria ascendentă, apoi se opri.

Harshaw se uită la ea, cu senzaţia că e imobilizat într-un stop-cadru.

— Anne – mormăi el – ce vezi?

— Scrumiera e suspendată la doisprezece centimetri de plafon, îi răspunse Anne, pe un ton ferm. Nu văd nimic care s-o ţină pe loc. Jubal, *cred* că asta văd, adăugă ea. Dar… dacă aparatele de filmat nu arată acelaşi lucru, îmi rup imediat legitimaţia de Martor.

— Mda… Jill, tu ce părere ai?

— Parcă ar pluti…

Jubal se duse la birou şi se aşeză, fără să-şi ia ochii de la scrumieră.

— Mike – întrebă el – de ce nu a dispărut?

— Dar, Jubal – se scuză Mike, mi-ai spus s-o opresc; nu mi-ai spus s-o fac să dispară. Când am făcut să dispară cutia, ei vrut ca ea *să fie* din nou. Am făcut rău?

— O, nu, ai făcut foarte bine. Uit mereu că tu iei lucrurile „ad literam”.

Harshaw îşi aminti de înjurăturile obişnuite din tinereţile lui; îşi notă în minte să nu le folosească niciodată la adresa lui Mike. Dacă i-ar fi spus băiatului „Lua-te-ar moartea” sau „Dispari din faţa mea”, Harshaw era sigur că Smith le-ar fi luat de bune.

— Mă bucur – spuse Mike, serios. Îmi pare rău că n-am putut să fac cutia să fie din nou. Îmi pare rău de două ori că am risipit hrana. Atunci o necesitate era. Sau aşa am grok eu.

— Ce? Despre ce mâncare vorbeşti? se miră Jubal.

— Se referă la cei doi oameni, se grăbi Jill să-i explice. La Berquist şi la cel care era cu el.

— A, da, zise Harshaw, gândindu-se că ideea lui despre „mâncare” nu coincidea cu cea marţiană. Mike – adăugă el – nu-ţi face probleme că ai irosit acea „mâncare”! Mă îndoiesc că s-ar fi găsit un inspector de calitate care să declare că e bună de consum. (Harshaw îşi amintise de convenţia federală privind „carnea de porc”). În plus, a fost o necesitate. Ai grok pe deplin şi ai acţionat în consecinţă.

— Sunt foarte mulţumit, zise Mike, uşurat. Numai Marii Bătrâni pot să fie mereu siguri că au acţionat cum trebuie într-

un caz de urgenţă… iar eu mai am mult de învăţat şi de crescut până voi fi pregătit să mă alătur Marilor Bătrâni. Jubal, pot s-o dau jos? Am început să obosesc.

— Vrei s-o faci să dispară? Dă-i drumul.

— Dar nu pot.

— Cum adică nu poţi?

— Nu mai ai capul sub ea. Nu grok că face rău dacă stă acolo.

— Aha. În regulă. Acum poţi s-o deplasezi.

Harshaw se uita în continuare la scrumieră, aşteptându-se să plutească până la locul aflat acum deasupra capului lui, ca să constituie din nou o ameninţare. Dar ea coborî pieziş, se opri la câţiva centimetri de birou, plană, apoi se pregăti de aterizare.

— Jubal, îţi mulţumesc, zise Smith.

— Pentru ce? Eu trebuie să-ţi mulţumesc *ţie*, fiule! spuse Jubal, luând scrumiera în mână. Era la fel ca şi până atunci. Da, îţi mulţumesc. E cea mai uluitoare experienţă prin care am trecut, de când slujnica m-a luat cu ea în podul casei, când m-am făcut mare. Anne – vorbi el către secretară – tu ţi-ai făcut studiile în Renania.

— Aşa este, încuviinţă fata.

— Ai mai asistat la experimente de levitaţie?

Anne ezită, apoi răspunse:

— Am asistat la ceea ce se numea telekinezie, când s-au folosit o pereche de zaruri, dar nu sunt matematiciană, aşa că nu pot depune mărturie că ceea ce am văzut se datora într-adevăr telekineziei.

— La naiba, tu ai fi în stare să declari că n-a răsărit soarele, dacă vezi că sunt nori pe cer.

— Cum aş putea face altfel? S-ar putea ca cineva să fi ascuns în spatele norilor o sursă de lumină artificială. Aveam un coleg de clasă care putea să leviteze obiecte mici, nu mai grele decât o agrafă de birou, dar pentru asta trebuia să fi băut înainte trei pahare. N-am fost în stare să analizez problema îndeajuns de aproape pentru a depune mărturie… fiindcă băusem şi eu.

— Deci n-ai văzut niciodată ceva de genul a ceea ce s-a întâmplat aici?

— Nu, n-am văzut.

— Mmm… nu mai am nevoie de tine în calitate profesională. Dacă vrei să mai rămâi, scoate-ţi roba şi trage-ţi un scaun.

— Mulţumesc, am să mai stau. Ţinând însă cont de prelegerea ta referitoare la moschee şi sinagogi, mă duc să mă schimb în camera mea.

— Cum doreşti. Trezeşte-l pe Duke şi spune-i să vină să se ocupe de camerele de luat vederi.

— Imediat, şefu’. Să nu începeţi fără mine, zise Anne, îndreptându-se spre uşă.

— Nu-ţi promit nimic. Mike, aşază-te la birou. Ia zi-mi, poţi să ridici scrumiera aceea? Arată-mi.

— Da, Jubal, spuse Smith, întinzând mâna şi luând scrumiera.

— Nu, nu aşa!

— Am făcut rău?

— Nu, nu m-am exprimat eu bine. Vreau să ştiu dacă poţi s-o ridici *fără* s-o atingi.

— Da, Jubal.

— Ce mai aştepţi? Eşti obosit?

— Nu, Jubal.

— Atunci, ce s-a întâmplat? E nevoie să-ţi transmită ceva „rău”?

— Nu, Jubal.

— Jubal – interveni Jill – nu i-ai cerut s-o ridice; l-ai întrebat doar dacă poate.

— Asta era, zise Jubal supărat pe el însuşi. Mike – continuă el – vrei, te rog, să ridici scrumiera aceea, fără s-o atingi, la treizeci de centimetri deasupra biroului?

— Da, Jubal.

Scrumiera se ridică şi începu să plutească.

— Jubal, vrei să măsori? întrebă Mike, neliniştit. Dacă am greşit, o mut.

— E bine aşa! Poţi s-o mai ţii în poziţia asta? Când oboseşti, anunţă-mă.

— O să anunţ.

— Poţi să mai ridici şi alte obiecte? De exemplu, creionul ăsta? Dacă poţi, ridică-l.

— Da, Jubal.

Creionul se ridică şi se alinie alături de scrumieră.

La cererea lui Harshaw, Mike ridică şi alte lucruri. Anne reveni în cameră, îşi trase un scaun şi începu să le privească, tăcută. Intră şi Duke, cu o scară; văzu obiectele aliniate, se mai

uită o dată la ele, apoi aranjă scara, fără să scoată o vorbă.

În cele din urmă, Mike spuse, nesigur:

— Nu ştiu bine, Jubal. Eu…(se opri, părând că-şi caută cuvintele)…sunt nepriceput la lucruri de-astea.

— Nu te obosi prea tare, îi sfătui Harshaw.

— Cred că pot să mai gândesc încă una, aşa sper.

Un presse-papier începu să se clatine, se ridică şi… cele şase-şapte obiecte căzură toate jos.

— Jubal, îmi pare nespus de rău, zise Mike, gata să plângă.

Harshaw îl bătu uşor pe umăr şi-i spuse:

— Ar trebui să te simţi mândru de ceea ce ai făcut. Fiule, e ceva…

Jubal se opri, încercând să găsească un termen de comparaţie pe care Mike să-l înţeleagă.

— Ceea ce ai făcut – continuă el – e mai greu decât să-ţi legi şireturile la pantofi, mai frumos decât să execuţi o săritură la trambulină. Ai făcut-o, ă, „bine, bine şi cu frumuseţe". Poţi să grok ce-ţi spun?

— N-ar trebui să-mi mai fie ruşine? se miră Mike.

— Ar trebui să fii mândru.

— Da, Jubal – zise Mike, mulţumit – mă simt mândru.

— Bine. Mike, eu nu pot să ridic nici măcar o scrumieră fără a o atinge.

— Nu poţi? îl întrebă Mike, făcând ochii mari.

— Nu. Poţi să mă înveţi şi pe mine?

— Da, Jubal. Tu… Smith se opri, încurcat. Iarăşi nu am cuvinte. Am să citesc mereu şi mereu, până am să găsesc cuvinte. Apoi am să te învăţ, fratele meu.

— Nu pune prea mult la inimă.

— Poftim?

— Mike, să nu fii dezamăgit dacă nu găseşti cuvintele. S-ar putea ca ele să nu se afle în vocabularul limbii engleze, îi zise Jubal.

Smith se gândi puţin, apoi spuse:

— Atunci am să-l învăţ pe fratele meu limbajul cuibului meu.

— S-ar putea să fi venit cu cincizeci de ani întârziere, pentru a putea face aşa ceva.

— Am acţionat greşit?

— Absolut deloc. Ai putea să începi prin a o învăţa pe Jill limba ta.

— Îmi face rău la gât, obiectă Jill.

— Atunci ia o aspirină şi fă gargară, îi spuse Harshaw, privind-o. Soră, nu ţine cu astfel de scuze. Din acest moment, eşti angajată ca asistent-cercetător în probleme de lingvistică marţiană... plus alte îndatoriri, după cum va fi cazul. Anne, trece-o pe statul de plată; şi, vezi, să nu lipsească din registrul de impozite.

— Ne-a ajutat până acum la bucătărie. Pot să antedatez angajarea? îl întrebă Anne.

— Nu mă bate la cap cu amănunte de genul ăsta, îi spuse Jubal, ridicând din umeri.

— Dar, Jubal – protestă Jill – nu cred că sunt *capabilă* să învăţ marţiană.

— Dar poţi cel puţin să *încerci*.

— Dar...

— Nu erai tu cea care vorbeai de „recunoştinţă”? Primeşti postul?

— Îl primesc, răspunse Jill, muşcându-şi buzele. Da... şefu’.

— Jill, te învăţ, îi zise Smith, atingându-i mâna, timid.

— Mersi, Mike.

Jill îl mângâie şi ea pe mână, apoi se întoarse spre Harshaw.

— Am să învăţ limba asta, numai şi numai ca să-ţi fac în ciudă! îi strigă ea.

— Iată o motivaţie pe care o grok! Acum sunt sigur că ai s-o înveţi, îi replică Jubal, cu un rânjet. Mike, ce altceva mai poţi să faci pe care noi nu-l putem face?

Acesta îl privi, nedumerit.

— Nu ştiu.

— De unde să ştie – îi luă Jill apărarea – când nu ştie ce putem şi ce nu putem face noi?

— Mmm... da. Anne, schimbă încadrarea aia; fă-o „asistentă în probleme de lingvistică, cultură şi tehnologie marţiană”. Jill, în timp ce înveţi limba lor, ai obligaţia de a găsi lucrurile care-i deosebesc absolut de noi; când le găseşti, anunţă-mă. Iar tu Mike, dacă observi ceva pe care tu îl poţi face, dar noi nu-l putem face, să-mi spui.

— Îţi voi spune, Jubal. Ce fel de lucruri?

— Nu ştiu. Lucruri cum a fost cel pe care tocmai l-ai făcut... sau că tu poţi să stai pe fundul piscinei mai mult decât oricare dintre noi. Mmm... Duke!

— Şefu', am mâinile ocupate cu rolele de film.
— Dar poţi să vorbeşti, nu-i aşa? Am observat că apa din piscină e cam închisă la culoare.
— O să-i pun nişte dezinfectant diseară, iar mâine dimineaţă o golesc.
— Parametrii calitativi ce spun?
— E-n regulă. Apa n-are nimic, poate fi servită şi la masă; doar că are aspectul ăsta murdar.
— Atunci, las-o în pace. Te anunţ eu când s-o schimbi.
— Ce naiba şefu', cui îi place să înoate în apă de vase?!
— Cine face pe simandicosul n-are decât să nu-şi ude pielea. Şi mai încetează cu morala, Duke! Sunt gata filmele?
— Încă cinci minute şi termin.
— Bun. Mike, tu ştii ce-i aia o armă de foc?
— O armă de foc – declamă Smith – e o „piesă de artilerie care are rolul de a arunca proiectile, folosind forţa produsă de un explozibil, cum ar fi praful de puşcă; ea constă dintr-un tub sau butoiaş închis la un capăt, unde...”
— Bine, bine, opreşte-te. Poţi să grok înţelesul acestor cuvinte?
— Nu ştiu, îi răspunse Mike.
— Ai văzut vreodată o armă?
— Nu ştiu.
— Cum să nu, sigur că ai văzut, interveni Jill. Mike, gândeşte-te la perioada despre care am vorbit, când eram în camera cu iarbă pe jos... dar fără să te agiţi! Unul din oameni m-a lovit.
— Da, încuviinţă Mike.
— Celălalt a îndreptat ceva spre mine.
— A îndreptat spre tine un lucru rău.
— Acel lucru era o armă de foc.
— Mă gândit eu că s-ar putea să se cheme „armă”. Noul Dicţionar Internaţional Webster, ediţia a treia, publicată în...
— E bine aşa, fiule, se grăbi Harshaw să-l întrerupă. Acum, ascultă: dacă cineva te ameninţă cu o armă, ce faci?
Smith făcu o pauză mai lungă decât de obicei, apoi răspunse:
— Nu o să te superi dacă risipesc mâncare?
— Nu. În împrejurări ca acelea, nimeni n-ar avea motive să se supere pe tine. Însă vreau să ştiu altceva. Poţi să faci să dispară arma, dar să nu dispară omul?

— Să păstrez mâncarea? zise Smith după câteva clipe de gândire.

— Ă... nu la asta mă refeream. Poţi să distrugi arma, fără a-i face rău omului?

— Jubal, el nu o să aibă nimic. Fac să dispară arma, pe om doar îl opresc. El n-o să simtă nicio durere; doar o să se decorporalizeze. Mâncarea n-o să se strice.

— Da, sunt sigur că aşa ai face, zise Harshaw, oftând. Dar ai putea să faci să dispară numai arma? Să nu „opreşti” omul, să nu-l ucizi, ci pur şi simplu să-l laşi să trăiască?

— Ar fi mai uşor decât să fac amândouă lucrurile în acelaşi timp, spuse Smith, după o pauză de gândire. Dar, Jubal, dacă-i lăsam corporalitatea, tot putea să-i facă rău lui Jill. Eu aşa grok lucrurile.

Harshaw se opri ca să-şi aducă aminte sieşi că acest copil inocent nu era nici inocent, nici nu se purta copilăreşte; el era, de fapt, produsul sofisticat al unei culturi despre care începea să-şi dea seama că era mult mai avansată decât cea umană, chiar dacă n-ar fi putut preciza în ce consta diferenţa. Observaţiile naive ale lui Mike aparţineau în realitate unui supraom... sau ceva asemănător.

Harshaw plănuise în minte un experiment periculos, aşa că îşi formulă cu multă grijă ceea ce voia să-i spună lui Smith.

— Mike – îl îndemnă el – dacă ţi se pare că e o „urgenţă” şi trebuie să faci ceva pentru a o apăra pe Jill, te rog s-o faci.

— Da, Jubal. Am s-o fac.

— Nu te gândi că risipeşti mâncarea. Nu te gândi la nimic! Apăr-o pe Jill.

— Eu întotdeauna o voi apăra pe Jill.

— Bun. Dar să zicem că un om ameninţă cu o armă, sau pur şi simplu o are în mână. Să presupunem că nu vrei să-l omori... dar e necesar ca arma să dispară. Poţi s-o faci să dispară?

— Cred că grok ce spui, răspunse Mike, după o scurtă pauză. O armă este un lucru rău. Dar s-ar putea să fie nevoie ca omul să-şi păstreze corporalitatea. Se gândi, apoi zise: Pot să fac asta.

— Bun. Mike am să-ţi arăt o armă. O armă este un lucru rău.

— O armă este un lucru rău. Am s-o fac să dispară.

— N-o face să dispară imediat ce o vezi.

— Nu?

— Nu. Am să ridic arma şi am s-o îndrept spre tine. Înainte de a avea eu timp s-o fixez în poziţie de tragere, tu trebuie s-o faci să dispară. Dar pe mine nu mă opri, nu mă răni, nu mă ucide, nu-mi face absolut nimic; nici nu mă irosi ca mâncare.

— O, n-aş face niciodată aşa ceva, spuse Mike, cu sinceritate, apoi adăugă: Când te vei decorporaliza, frate Jubal, sper să am voie să mănânc chiar eu din tine, să te laud şi să te preţuiesc cu fiecare îmbucătură... până te grok deplin.

Harshaw îşi stăpâni un reflex, apoi spuse, pe un ton grav:

— Mulţumesc, Mike.

— Eu trebuie să-ţi mulţumesc ţie, fratele meu; iar dacă va fi să fiu chemat înaintea ta, sper că vei considera că sunt demn ca tu să mă grok şi că mă vei împărţi cu Jill. O să mă imparţi cu Jill, nu-i aşa? Te rog!

Harshaw se uită la Jill, văzu că avea chipul senin şi-şi spuse că e probabil o infirmieră care nu se pierde aşa uşor cu firea.

— Am să te împart cu Jill, spuse, solemn, apoi adăugă: Mike, niciunul dintre noi nu va fi mâncare încă multă vreme de aici încolo. Acum am să-ţi arăt arma şi tu ai să aştepţi până-ţi spun eu... dar să fii foarte atent, fiindcă mai am multe de făcut înainte de a fi pregătit pentru decorporalizare.

— O să fiu atent, frate.

— Atunci e-n regulă. Ia vino-ncoace, Mike – spuse Harshaw, deschizând un sertar şi invitându-l pe Smith să se uite înăuntru. Vezi arma? îl întrebă el. Am s-o scot de aici. Dar tu nu trebuie să faci nimic până nu-ţi spun eu.

Harshaw luă arma, un pistol de poliţie, tip vechi, şi o scoase afară.

— Pregăteşte-te, Mike. Acum! strigă el, străduindu-se să ţintească spre Smith.

În clipa următoare nu mai avea nimic în mână. Jubal îşi dădu seama că tremură.

— Perfect! spuse. Ai acţionat înainte ca eu să fi apucat să ţintesc.

— Sunt fericit.

— Şi eu sunt. Duke, ai înregistrat cu aparatul de filmat?

— Sigur.

— Bun, spuse Harshaw oftând, apoi adăugă: Asta-i tot, copii. Sunteţi liberi.

— Şefu', îmi spuneţi şi mie ce se vede pe peliculele de film?

spuse Anne.

— Vrei să stai să le vizionezi?

— A, nu! Nu am voie să văd fragmentele pentru care am depus mărturie. Dar aş vrea să ştiu – mai târziu – dacă am dat-o sau nu în bară, ca martor.

— Bine. De acord.

XIII

După ce au plecat ceilalţi, Harshaw a început să-i dea ordine lui Duke; la un moment dat l-a întrebat, nemulţumit:

— Ce-i cu mutra asta acră?

— Şefu', când ne descotorosim de vârcolacul ăsta?

— „Vârcolac”? de ce, fir-ai să fii de mocofan provincial!

— Da, sunt din Kansas, şi ce dacă?! În Kansas nu au fost niciodată cazuri de canibalism. Până pleacă de aici, eu am să mănânc în bucătărie.

— Da? rosti Harshaw glacial. Anne poate să-ţi încheie socotelile în cinci minute. Nu cred să dureze mai mult de zece minute până-ţi împachetezi cărticelele de benzi desenate şi cămaşa de schimb, singura pe care o ai.

Duke tocmai aranja un aparat de proiecţie. Când îl auzi pe Harshaw, se opri.

— O, zise el, dar n-am spus că vreau să plec.

— Eu aşa am înţeles, fiule.

— Dar, ce naiba? Doar am mâncat în bucătărie de atâtea ori, spuse Duke, nedumerit.

— Altă situaţie. N-are ce căuta sub acoperişul meu cel care refuză să mănânce la masa mea fiindcă nu vrea să mănânce cu alţii care mănâncă acolo. Eu fac parte dintr-o specie pe cale de dispariţie: sunt un gentleman de modă veche, ceea ce înseamnă că pot fi ai naibii de afurisit, atunci când am chef. Iar acum tocmai mi-a venit cheful... aşa că nu permit ca un ţopârlan ignorant, superstiţios şi plin de prejudecăţi să-mi spună mie cine merită şi cine nu merită să mănânce la masa mea. Dacă stau la masă cu vameşi şi păcătoşi, asta e treaba mea. Refuz însă să-mi împart pâinea cu fariseii.

— Ai merita să-ţi trag una; chiar aş face-o, dacă ai fi de vârsta mea, spuse încet Duke.

— Dă-i drumul, nu te împiedica de amănuntul ăsta, îl invită Harshaw. S-ar putea să mă dovedesc mai tare decât crezi. În caz contrar, agitaţia creată o să-i aducă aici pe toţi ai casei. Crezi că te poţi măsura cu Omul de pe Marte?

— *Cu el*? Îl rup în două cu o singură mână.

— Se prea poate... dacă poţi să pui mâna pe el.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Ai văzut că am încercat să-l ameninţ cu un pistol. Duke,

poţi să-mi spui unde se află acum pistolul cu pricina? Găseşte-mi pistolul. După aia, să vedem dacă mai susţii că poţi să-l rupi pe Mike în două. Dar mai întâi găseşte pistolul.

Duke continua să instaleze aparatul de proiecţie.

— Trebuie să fi fost o figură de prestidigitaţie. O să ne lămurim după ce vizionăm filmele, spuse el.

— Duke – îi zise Harshaw – lasă în pace maşinăria aia. Vino şi aşază-te. Mă ocup eu de ea, după ce pleci tu.

— Cum? Jubal, nu vreau să te atingi de proiector. Îl dereglezi de fiecare dată.

— Ţi-am spus să stai jos.

— Dar...

— Duke, dacă am eu chef, îl fac praf, lua-l-ar naiba să-l ia! Nu accept serviciile unui om care şi-a dat demisia.

— La dracu'! Nu mi-am dat nicio demisie! Tu ţi-ai ieşit din pepeni şi m-ai concediat, fără motiv.

— Stai jos, Duke – îi zise Harshaw, calm – şi lasă-mă să încerc să-ţi salvez viaţa; dacă nu, şterge-o de aici cât poţi de repede. Nu-ţi mai pierde timpul cu împachetatul. S-ar putea să nu mai trăieşti cât să împachetezi.

— Ce dracu' vrei să spui cu asta?

— Exact ce-ai auzit. Duke, n-are importanţă dacă ţi-ai dat demisia sau ai fost concediat; nu mai eşti angajatul meu din momentul când ai declarat că nu mai vrei să mănânci la masa mea. Cu toate acestea, mi s-ar părea neplăcut să fii ucis pe domeniul meu. Aşa că ia loc, iar eu voi face tot ce-mi stă în putinţă pentru a evita o asemenea neplăcere.

Duke se aşeză, încremenit de uimire. Harshaw îl întrebă:

— Eşti frate de apă cu Mike?

— Cum? Bineînţeles că nu. A, am auzit de chestia asta; dacă vrei să ştii părerea mea, află că-i o aiureală.

— Nu-i nicio aiureală şi nu mă interesează părerea ta; nu eşti în măsură să te pronunţi. Harshaw se încruntă: Duke, eu nu vreau să te concediez; toate maşinăriile funcţionează datorită ţie. Priceperea ta într-ale mecanicii mă scuteşte pe mine de bătaie de cap. Totuşi, trebuie să am grijă să te scot de aici nevătămat... şi apoi să aflu cine nu mai este frate de apă cu Mike... şi să-i fac fraţi... sau să-i trimit şi pe ei în altă parte. Jubal îşi muşcă buza, nervos. Poate că ar fi de ajuns să-l fac pe Mike să-mi promită că nu va face nimănui rău înainte de a mă

întreba pe mine. Nu... cei de pe aici sunt cam zburdalnici, iar Mike înţelege de multe ori anapoda. Să zicem că tu – sau mai bine Larry, dacă tu tot pleci – o ia pe Jill şi o aruncă în piscină. Înainte de a avea eu timp să-i explic lui Mike că Jill nu se află în pericol, Larry are toate şansele să ajungă acolo unde se află pistolul despre care îţi vorbeam. Dar Larry are tot dreptul să-şi trăiască viaţa, şi nu trebuie să-mi permit să i-o scurtez, din neglijenţă. Duke, în opinia mea, fiecare e îndreptăţit să-şi aleagă propria lui cale spre iad, dar asta nu este o scuză pentru a pune o grenadă în mâna unui copil.

— Şefu', eu zic că te-ai ţicnit, zise Duke, încetişor. Mike nu ar face rău la nimeni; ce dracu', m-o fi făcând pe mine să vomit chestia asta cu canibalismul, dar nu mă înţelege greşit. Dacă e sălbatic, este pentru că aşa a fost crescut. Dar e blând ca un miel – n-ar face rău nimănui, niciodată.

— Chiar crezi asta?

— Mai mult decât atât; sunt sigur.

— Aşa, deci; ştiu că ai arme în camera ta. Eu zic că e periculos Mike al nostru. Află că s-a deschis sezonul de vânătoare la marţieni: ia o puşcă, du-te la piscină şi omoară-l. Nu-ţi face griji în ceea ce priveşte legea; îţi garantez că nu vei fi niciodată pus sub acuzaţie. Hai, dă-i drumul, fă-o!

— Jubal... sper că nu vorbeşti serios.

— Nu. Nu tocmai. Fiindcă, să vrei să-l împuşti, şi tot *nu poţi*. Dacă ai încerca, puşca ta ar lua drumul pistolului meu; iar dacă l-ai lua repede, te-ar trimite şi pe tine după ele. Duke, nu ştii cu cine ai de-a face. Mike nu este „blând ca un miel”, şi nu este sălbatic. Mai degrabă suntem sălbatici noi. Ai crescut vreodată şerpi?

— Ă... nu.

— Eu am avut câţiva, când eram mic. Odată, în Florida, am prins unul stacojiu, cel puţin aşa am crezut. Ştii cum arată un şarpe dintr-ăsta?

— Nu mă dau în vânt după şerpi.

— Iată încă o prejudecată. Majoritatea şerpilor sunt inofensivi, folositori şi e o plăcere să te ocupi de ei. Şarpele stacojiu e o frumuseţe; e colorat în roşu, negru şi galben, e docil şi-ţi poate deveni un bun prieten. Cred că cel despre care-ţi povestesc ţinea cu adevărat la mine. Ştiam să umblu cu şerpii, ce să fac ca să nu-i sperii şi să nu le dau ocazia să mă

muşte; pentru că trebuie să ştii că până şi muşcătura unui şarpe neveninos îţi dă destulă bătaie de cap. Mititelul ăsta era mândria mea. Îl luam cu mine şi-l arătam oamenilor, ţinându-l de după cap şi lăsându-l să mi se încolăcească pe braţ, la încheietura mâinii. La un moment dat, am avut ocazia să-i arăt colecţia mea specialistului în studiul reptilelor de la grădina zoologică din Tampa. I l-am arătat şi pe acesta, la care ţineam în mod deosebit. Când l-a văzut, mai-mai să-l apuce istericalele. Am aflat atunci că preferatul meu nu era un şarpe stacojiu, ci un pui de şarpe coral – cel mai veninos şarpe din America de Nord. Duke, înţelegi unde vreau să ajung?

— Vrei să-mi demonstrezi că e periculos să ai de-a face cu şerpii? Asta puteam să-ţi spun şi eu.

— Of, pentru Dumnezeu! Am avut şi şerpi cu clopoţei, şi şerpi de apă. Un şarpe veninos nu e periculos, după cum nicio armă nu e periculoasă – cu condiţia să ştii cum să te porţi cu unul şi cum s-o mânuieşti pe cealaltă. Şarpele acela fusese periculos pentru că nu ştiusem la ce să mă aştept. Dacă, în ignoranţa mea, aş fi făcut cine ştie ce mişcare greşită, m-ar fi ucis la fel de neintenţionat precum te-ar zgâria un pisoi. Tocmai asta vreau să-ţi explic şi despre Mike. La prima vedere, pare un tânăr obişnuit din rasa umană; un pic cam nedezvoltat, stângaci, extrem de ignorant, dar inteligent, docil şi dornic să înveţe ceea ce nu ştie. Dar, ca şi şarpele meu, Mike este mai mult decât ceea ce pare a fi. Dacă Mike nu are încredere în tine, poate fi mult mai periculos decât un şarpe coral. Mai ales dacă-i intră în cap că vrei să le faci rău fraţilor lui de apă, de exemplu, lui Jill... sau mie. Harshaw clătină din cap. Duke, dacă ai fi dat curs impulsului de a mă pocni, iar Mike ar fi fost de faţă, ai fi murit înainte de a-ţi da tu seama, sau de a avea eu timp să-l opresc. Apoi Mike şi-ar fi cerut scuze că „a risipit mâncarea”, adică stârvul dumitale bogat în carne. Asta nu înseamnă că s-ar simţi vinovat pentru că te-a ucis; ar fi o necesitate la care l-ai silit... o chestie lipsită de importanţă, chiar şi pentru tine. Pentru că, să ştii, Mike consideră că sufletul tău este nemuritor.

— Da? Păi, la dracu’, şi eu cred acelaşi lucru. Numai că...

— Zău? spuse Jubal cu tristeţe. Mă cam îndoiesc.

— Ei, asta-i, sigur că cred! E adevărat că nu prea merg la biserică, dar am primit o educaţie sănătoasă. Am ceea ce se

cheamă credinţă.

— Bun. N-am înţeles niciodată cum de se poate aştepta Dumnezeu ca oamenii să aleagă unica religie adevărată, bazându-se pe credinţă; o metodă de a conduce universul care, zic eu, nu face decât să işte confuzie. Oricum, dacă tot spui că crezi în nemurirea sufletului, nu e cazul să ne facem probleme că ai avea prejudecăţi în ceea ce priveşte decesul tău. Vrei să fii incinerat sau îngropat?

— Pentru numele lui Dumnezeu, Jubal, nu mai tot încerca să mă scoţi din sărite!

— Ba nu încerc deloc. Doar că nu-ţi pot garanta că vei fi în siguranţă când văd că persişti în a crede că un şarpe coral e inofensiv ca unul stacojiu; fă o gafă şi s-ar putea să-ţi fie fatală. Oricum, promit să nu-l las pe Mike să te mănânce.

Duke se schimbă la faţă. Răspunse cu o avalanşă de vorbe profane, incoerente. Harshaw îl ascultă o vreme, apoi îi spuse, ţâfnos:

— Bine, bine, las-o mai moale. Fă cu Mike orice aranjamente vrei. Acum vreau să vizionez filmele, continuă el, aplecându-se spre aparatul de proiecţie. La dracu’! Chestia asta plictisitoare se dă la mine.

— Fiindcă ai încercat s-o forţezi. Uite… zise Duke, aranjând ce stricase Harshaw, apoi instalând bobina în aparat.

Niciunul dintre ei n-a mai adus vorba despre problema dacă Duke mai lucra sau nu pentru Jubal. Proiectorul era un dispozitiv aşezat pe o tăblie şi echipat cu un adaptor destinat peliculelor sunet-imagine de 4 mm. Peste câteva minute, cei doi urmăreau pe ecran evenimentele care culminaseră cu dispariţia cutiei.

Jubal văzu cutia îndreptându-se cu repeziciune în direcţia capului său apoi topindu-se în aer.

— Anne o să fie încântată când o să-i spunem că filmul confirmă declaraţiile ei, zise Harshaw. Duke, să revedem totul cu încetinitorul.

— De acord, zise Duke.

Fixă din nou bobina, apoi anunţă:

— Mişcarea de încetinire e în ritmul de zece la unu. Scena rămăsese neschimbată, doar că se derula mai încet.

Nu mai aveau nevoie de sunet, aşa că Duke îl închise. Cutia zburase din mâna lui Jill, se îndreptase spre capul lui Jubal,

apoi, pur şi simplu, încetase să mai existe. Urmărită însă cu încetinitorul, cutia putea fi văzută cum s-a micşorat, puţin câte puţin, până nu s-a mai zărit deloc.

— Duke, poţi s-o încetineşti şi mai mult?

— Numai puţin. S-a dereglat sistemul stereo.

— De ce?

— Să fiu al dracului dacă ştiu. N-avea nimic cât a mers cu viteză normală. Când am încetinit ritmul, efectul de adâncime s-a inversat. Cutia aia s-a depărtat de noi cu repeziciune, dar tot timpul mi-a dat impresia că e mai aproape decât peretele. Probabil că s-au schimbat paralaxele, deşi eu n-am scos deloc rolfilmul de pe ax.

— Aşa, deci. Nu-i nimic, Duke. Să vedem filmul înregistrat de celălalt aparat.

— Ă... înţeleg. Aşa o să avem un unghi de nouăzeci de grade; o să vedem chiar şi dacă mă fac vinovat de stricarea celuilalt film.

Duke schimbă casetele.

— Trecem repede peste prima parte şi insistăm mai mult pe cea de-a doua. E bine aşa?

— Dă-i drumul.

Era aceeaşi scenă, dar filmată din alt unghi. Când a apărut pe ecran Jill, şi a înhăţat cutia, Duke a acţionat încetinitorul şi au urmărit din nou cutia dispărând.

— S-a întâmplat ceva şi cu cea de-a doua cameră de luat vederi, se înfurie Duke.

— Ce te face să crezi asta?

— A filmat dintr-o parte, deci cutia ar fi trebuit să iasă din cadru tot printr-o parte. Dar ea a dispărut aşa, dintr-odată, ca şi data trecută. Ai văzut asta cu ochii tăi.

— Ai dreptate. Încuviinţă Jubal. A dispărut dintr-odată.

— Dar *nu se poate!* Nu din ambele unghiuri.

— Cum adică „nu se poate”! Doar ai văzut că aşa *s-a întâmplat*, replică Harshaw, apoi adăugă: Oare, dacă am fi folosit radare doppler în loc de camere de luat vederi am fi văzut altceva?

— De unde să ştiu eu? Am să demontez camerele astea, poate aflu ce s-a întâmplat cu ele.

— Nu-i cazul să te deranjezi.

— Dar...

— Duke, camerele nu au nimic. Ce stă la nouăzeci de grade de orice altceva?

— Nu mă pricep la ghicitori.

— Nu e o ghicitoare. Aş putea să te trimit după răspuns la Domnul A. Pătrat din Ipotetica Lume Bidimensională; totuşi, prefer să-ţi răspund chiar eu. Aşadar, ce este perpendicular pe orice altceva? Răspund: două persoane, un pistol şi o cutie de coniac.

— Ce dracu’ vrei să spui, şefu’?

— În viaţa mea n-am vorbit mai limpede decât acum. Încearcă să crezi în realitatea celor văzute, în loc să o ţii întruna că s-au defectat camerele de luat vederi, numai şi numai pentru că ceea ce-ţi arată ele nu este ceea ce te aşteptai să vezi. Hai să vedem şi celelalte filme.

După ce le-au urmărit, Harshaw şi Duke ştiau tot atâta cât ştiuseră şi până atunci. Înainte de a ajunge la tavan, scrumiera ieşise din cadru, dar coborârea ei lentă se înregistrase totuşi pe peliculă. Imaginea pistolului era aşa de mică, încât, după câte se părea, pistolul se micşorase şi apoi dispăruse fără să se mişte. Harshaw – care-l ţinuse strâns în mână în momentul când i-a fost „luat” – era într-un fel mulţumit, dacă se poate spune aşa.

— Duke, vreau să-mi faci copii după toate astea.

Duke ezită, apoi îl întrebă:

— Să înţeleg că mai sunt încă angajatul tău?

— Ce? O, la dracu’! Nici nu vreau să aud că ai mânca în bucătărie. Duke, încearcă să treci peste prejudecăţi şi ascultă ce am a-ţi spune.

— Ascult.

— Când Mike m-a rugat să-i acord privilegiul de a mânca din stârvul meu bătrân şi aţos, el îmi făcea cea mai mare onoare pe care o cunoaşte, respectând singurele legi pe care le ştie; cele învăţate în „cei şapte ani de acasă”, cum s-ar zice. Mă complimenta în cel mai înalt grad şi, totodată, îmi cerea o favoare. N-are importanţă ce cred cei din Kansas. Mike respectă valorile morale învăţate pe Marte.

— Dă-mi voie să le prefer pe cele din Kansas.

— La drept vorbind – recunoscu Jubal – şi eu le prefer tot pe ale mele. Numai că nici eu, nici tu, şi nici Mike nu putem alege când e vorba de aşa ceva. E aproape imposibil să-ţi scoţi din

minte ceea ce ai învăţat în primii ani de viaţă. Duke, e chiar aşa de greu să pricepi că, dacă tu ai fi fost crescut de marţieni, ai avea acum aceeaşi atitudine ca şi Mike, la capitolul „a mânca şi a fi mâncat”?

Duke scutură din cap, apoi zise:

— Nu mă duci tu pe mine cu de-astea, Jubal. Sigur, în multe privinţe, Mike n-are nicio vină că n-a crescut într-un mediu civilizat. Dar aici e vorba de cu totul altceva: e instinctiv.

— Instinctiv, pe dracu’!

— Dar ăsta e adevărul. Dacă eu nu sunt canibal, asta nu se datorează „celor şapte ani de-acasă”, cum zici tu. Ce naiba, am ştiut dintotdeauna că e un păcat, şi încă unul capital. Păi, numai când mă gândesc, şi mi se întoarce stomacul pe dos! E un instinct primar.

— Duke – mârâi Jubal – cum de-ai putut să înveţi atâtea chestii de mecanică, fără să-ţi pui niciodată problema cum funcţionezi tu, ca mecanism? N-a fost nevoie ca maică-ta să-ţi spună: „Dragul meu, nu-i frumos să-ţi mănânci colegii de joacă”; pentru că tu – ca şi mine, de altfel – ai absorbit acest tabu din mediul cultural în care ai crescut. Aminteşte-ţi de toate glumele alea despre canibali şi misionari, desenele animate, basmele, povestirile de groază şi multe alte chestii dintr-astea. Ce dracu’, fiule, n-are cum să fie vorba de instinct; din punct de vedere istoric, canibalismul este un obicei foarte răspândit, în toate încrengăturile rasei umane. Nu le-a fost străin nici strămoşilor tăi, nici strămoşilor mei.

— Poate strămoşilor *tăi*.

— Hm… Duke, nu mi-ai spus tu odată că ai ceva sânge indian?

— Poftim? Da, o optime. Şi ce-i cu asta?

— Este, pentru că, deşi avem amândoi canibali în arborele genealogic, s-ar putea ca ai tăi să fie mai aproape cu câteva generaţii bune, fiindcă…

— Fir-ai să fii de moş chel şi…

— Las-o mai moale! Canibalismul ritual era des întâlnit la primii băştinaşi ai Americii; caută în cărţi şi ai să te convingi. În plus, fiind nord-americani, noi avem şi mai multe şanse să ne curgă prin vine un strop de sânge congolez, chiar dacă n-avem de unde să ştim… iată, aşadar, încă un motiv. Presupunând totuşi că am fi nord-europeni 100% (ceea ce e o prostie, ţinând

cont că numărul copiilor nelegitimi a fost întotdeauna mult mai mare decât s-a admis vreodată) această descendenţă n-ar face decât să ne arate din care canibali anume ne tragem... pentru că nu există încrengătură a rasei umane care să nu fi înregistrat cazuri de canibalism. Duke, e o prostie să susţii că un obicei ar fi „împotriva instinctului”, când e practicat de sute de milioane de oameni.

— Dar... De acord. Ar fi cazul să ştiu că n-ajung la niciun rezultat dacă te contrazic, Jubal; în gura ta, totul sună anapoda. Să zicem că provenim într-adevăr din sălbatici care făceau aşa ceva. Şi ce dacă? Acum suntem civilizaţi. Cel puţin *eu* sunt.

— Carevasăzică, eu nu sunt, rânji Harshaw. Fiule, pe lângă reflexul meu condiţionat care nu-mi permite să clefăi o friptură din... – din tine, de exemplu – şi lăsând la o parte prejudecata aia adânc înrădăcinată, află că eu consider tabuul nostru privind canibalismul drept o idee excelentă... pentru că noi nu suntem civilizaţi.

— Cum?! făcu Duke.

— Dacă tabuul n-ar fi atât de puternic încât unul ca tine să-l poată confunda cu instinctul, aş avea o lungă listă de persoane în care n-aş avea încredere când aş sta cu spatele, mai ales că, în ziua de azi, carnea de vită e destul de scumpă.

— Nici eu nu m-aş încrede în fosta mea soacră, zise şi Duke, rânjind.

— Dar ce zici de vecinul nostru de la sud care, în timpul sezonului de vânătoare, nu dă doi bani pe şeptelul celorlalţi? Ai risca un pariu că eu şi cu tine n-am sfârşi în frigiderul domniei-sale? În Mike însă am încredere – pentru că Mike *este* cu adevărat civilizat.

— Poftim? spuse Duke, uluit.

— Mike este pe deplin civilizat, după normele marţiene. Duke, am stat de vorbă cu Mike îndeajuns de mult ca să-mi dau seama că marţienii nu se ghidează după principiul „corb la corb nu-şi scoate ochii”...sau, mă rog, „marţianul nu-l mănâncă pe marţian”. Ei îşi mănâncă morţii, în loc să-i îngroape, să-i incinereze sau să-i lase pradă vulturilor; obiceiul însă este riguros şi profund religios. Un marţian nu e niciodată căsăpit împotriva voinţei lui. De fapt, noţiunea de crimă pare a nu fi cunoscută pe Marte. Un marţian moare atunci când consideră el că a sosit timpul, dar nu înainte de a-şi fi consultat prietenii

şi de a fi primit consimţământul duhurilor strămoşilor, pentru a li se putea alătura. Odată ce s-a hotărât să moară, marţianul face asta cu aceeaşi uşurinţă cu care închidem noi ochii – fără violenţă, fără să fie nevoie să fi fost bolnav sau să ia o supradoză de somnifere. Ei bine, acum e în viaţă... iar în secunda următoare trece în lumea duhurilor. Prietenii lui mănâncă ceea ce lui oricum nu-i mai trebuie, „îl grok”, cum spune Mike, îl „pătrund” adică şi îi laudă virtuţile în timp ce întind muştarul. Duhul participă şi el la această sărbătoare; e un fel de iniţiere sau de confirmare, prin care duhul atinge stadiul de „Mare Bătrân” – Marii Bătrâni sunt ca un soi de politicieni experimentaţi.

— Dumnezeule, ce superstiţii nenorocite! se strâmbă Duke.

— Pentru Mike, este o ceremonie religioasă solemnă, dar îndeplinită cu multă bucurie.

— Jubal – răbufni Duke – doar nu crezi în toată povestea asta cu duhurile. Nu e decât canibalism combinat cu o groază de superstiţii.

— Ei, eu n-aş merge până acolo. Chestia cu „Marii Bătrâni” mi se pare cam greu de înghiţit, dar Mike îi respectă ca pe sfintele moaşte. Cât despre celelalte... Duke, de ce biserică aparţii?

Duke îi dădu informaţia cerută. Jubal continuă:

— Am zis eu. În Kansas, toată lumea ţine de biserica asta, sau de una atât de asemănătoare. Încât trebuie să te uiţi la însemne, ca să le deosebeşti. Spune-mi, cum te-ai simţit când ai luat parte la actele de canibalism simbolic, care joacă un rol esenţial în ritualurile bisericii de care aparţii?

Duke făcu ochii mari.

— Ce dracu’ vrei să spui? îl întrebă el.

Jubal îl privi printre gene, cu toată solemnitatea.

— Ai fost un membru activ? Sau doar ai frecventat Şcoala de Duminică?

— Cum? Sigur că am fost membru; mai sunt şi acum, chiar dacă nu prea merg la biserică.

— Mă gândeam că poate nu ai avut dreptul să primeşti împărtăşania. Ei, o să-ţi dai tu seama ce vreau să spun, dacă stai să te gândeşti. Jubal se ridică de pe scaun. Nu intenţionez să iau în discuţie diferenţele existente între cele două tipuri de canibalism – continuă el. Duke, n-am timp de pierdut, încercând să te scap de prejudecăţi. Te-ai hotărât să pleci? Dacă-i aşa, ar

fi mai bine să te conduc până dincolo de poartă. Sau vrei să rămâi? Să rămâi şi să mănânci cu noi, aşa canibali cum suntem?

— Cred că rămân, răspunse Duke, încruntându-se.

— Să ştii că eu mă spăl pe mâini. Ai văzut filmele; dacă ai cât de cât minte, sper că ţi-ai dat seama că acest om-marţian poate fi periculos.

Duke încuviinţă, dând din cap, apoi zise:

— Jubal, nu sunt aşa prost cum crezi tu. Dar n-am de gând să-l las pe Mike să mă alunge de aici. Spui că e periculos. Dar eu n-o să mă leg de el. Ce dracu', Jubal, îmi place ameţitul ăsta, în multe privinţe.

— Mmm... fir-ar să fie, Duke, chiar şi acum îl subestimezi. Ascultă, dacă ai intenţii bune în ceea ce-l priveşte, cel mai inteligent lucru pe care îl poţi face este să-i oferi un pahar de apă. Înţelegi ce vreau să spun? Fă-te „frate de apă" cu el.

— Ă... o să mă mai gândesc.

— Dar, Duke, n-o face doar aşa, de ochii lumii. Dacă Mike acceptă oferta ta, o s-o ia cât se poate de în serios. O să aibă încredere deplină în tine, aşa că n-o face, dacă nu eşti pregătit să ai încredere în el şi să-i fii alături, indiferent cum vor evolua lucrurile. Ori mergi până la capăt, ori n-o mai face deloc.

— Am înţeles implicaţiile. Tocmai de aia am zis „o să mă mai gândesc".

— În regulă. Numai, nu te gândi prea mult... mă aştept ca lucrurile să ia în curând o turnură periculoasă.

XIV

În Laputa, potrivit lui Lemuel Gulliver, nicio persoană importantă nu asculta şi nu vorbea fără ajutorul unui „climenole” – sau, în traducere, „plesnitor”, întrucât sarcina acestui servitor era aceea de a lovi cu o băşică umflată gura şi urechile stăpânului său ori de câte ori *el, servitorul, considera* că se cuvenea ca stăpânul lui să vorbească sau să asculte. Fără consimţământul „plesnitorului”, era imposibil să conversezi cu un laputan din clasa conducătoare.

Acest sistem era necunoscut pe Marte! Marii Bătrâni aveau tot atâta nevoie de astfel de servitori cât ar avea un şarpe de pantofi. Marţienii aflaţi încă în stare de corporalitate s-ar fi putut folosi de serviciile unor astfel de plesnitori, dar nu o făceau; metoda ar fi contrazis stilul lor de viaţă.

Când un marţian simţea nevoia să se cufunde în contemplaţie pentru câteva minute sau pentru câţiva ani, se cufunda, şi gata; dacă un prieten doreşte să stea de vorbă cu el, în acest răstimp, prietenul aşteaptă. Când ai toată eternitatea în faţă, n-ai motive să te grăbeşti; limba marţiană nu cuprindea noţiunea de „grabă”. Viteza, simultaneitatea, acceleraţia, şi alte asemenea abstracţiuni ale modelului etern făceau parte din matematica marţiană, dar, ca emoţii, erau necunoscute.

Dimpotrivă, continuul du-te-vino ce caracterizează existenţa umană nu provine din necesităţi temporale exprimate matematic, ci se datorează freneziei imperioase, specifică bipolarităţii sexuale a oamenilor.

Pe Terra, sistemul „plesnitorilor” s-a dezvoltat destul de încet. A fost o vreme când fiecare suveran de pe Pământ asculta în public plângerile supuşilor, astfel că cei umili i se puteau înfăţişa fără a avea nevoie de intermediari. Urme ale acestei practici s-au mai păstrat mult după ce regii au început să dispară – un englez putea încă „să facă jalbă” (chiar dacă nu făcea niciunul) iar grangurii mai şmecheri din oraşe au continuat să ţină casă deschisă pentru toţi muncitorii feroviari şi pentru toate haimanalele, până în ultimele decenii ale secolului al douăzecilea. O rămăşiţă a amintitului principiu s-a strecurat în Amendamentele I şi IX din Constituţia Statelor Unite, dar respectivele aspecte au fost eliminate din Articolele Federaţiei Mondiale.

La vremea când astronava *Champion* se întorcea de pe Marte, principiul accesului până la cel aflat la putere devenise, practic, nefuncţional, indiferent de coloratura guvernului; importanţa unui personaj putea fi dedusă după straturile de „plesnitori” care îl ţineau la distanţă de gloată. Ei se numeau asistenţi executivi, secretari particulari, secretari de presă, recepţioneri, funcţionari cu audienţele, et caetera; cu toţii însă erau „plesnitori”, întrucât toţi îngreunau, în mod arbitrar, comunicarea cu exteriorul.

Această filieră de oficiali lăsa loc şi pentru persoane neoficiale care-l „plesneau” pe Şefu’ ăl Mare fără permisiunea „plesnitorilor” oficiali, folosindu-se de ocaziile sociale, de accesul pe uşa din dos sau de numere de telefon netrecute în carte. Aceste persoane neoficiale se numeau: „partener de golf, „coleg de bucătărie”, „lobby-ist”, „politician renumit”, „deţinător a cinci procente”, şi aşa mai departe. La rândul lor, neoficialii îşi creau şi ei o filieră proprie, până când deveneau la fel de greu accesibili ca Şefu’ ăl Mare; apăreau apoi neoficialii de rangul doi, care aveau rolul de a pune beţe în roate „plesnitorilor” neoficiali de rangul întâi. Aşa se face că, pentru un personaj de maximă importanţă, reţeaua de neoficiali era la fel de deasă ca falangele de oficiali ce înconjurau o persoană doar foarte importantă.

Doctorul Jubal Harshaw, clovn profesionist, sabotor amator şi parazit prin vocaţie, avea, în ceea ce priveşte „graba”, o atitudine aproape marţiană. Conştient că viaţa e scurtă şi luând în derâdere atât credinţa marţiană în nemurirea sufletului, cât şi pe aceea din Kansas, domnia sa îşi propusese să trăiască fiecare clipă de aur ca şi când ar fi fost eternă – fără teamă, fără speranţă, ca un adevărat sibarit. Pentru asta, avea nevoie de ceva mai încăpător decât butoiul lui Diogene, dar mai puţin vast decât palatul de plăceri al lui Kubla Khan; trăia pe o mică moşie, de doar câţiva acri (apărată de ochii curioşilor de un gard electric), într-o casă cu vreo paisprezece încăperi, înconjurat de secretare agile şi de alte facilităţi moderne. Pentru a menţine funcţionalitatea cuibului său auster şi a celor câţiva servitori pe care îi avea, Harshaw depunea un efort minim, pentru un profit maxim, fiindcă era mai uşor să fii bogat decât sărac, iar Harshaw dorea să trândăvească în lux, făcând

numai ce avea chef Harshaw.

Era profund mâhnit când anumite împrejurări îl forţau să se grăbească şi nu ar fi admis niciodată că se simte bine.

În dimineaţa aceasta trebuia neapărat să discute cu Secretarul General al planetei. Ştia că sistemul de „plesnitori” făcea demersul aproape imposibil. Harshaw n-ar fi suportat să se înconjoare de „plesnitori” potriviţi cu rangul său; prefera să răspundă chiar el la telefon, ori de câte ori se afla în preajmă, pentru că astfel putea avea ocazia să insulte cine ştie ce necunoscut, pentru îndrăzneala de a-i fi stricat liniştea fără un motiv întemeiat (şi numai Harshaw hotăra care motiv poate fi „întemeiat”). Ştia că altfel stăteau lucrurile la Palatul Executiv; domnul Secretar General nu obişnuia să răspundă personal la telefoane. Harshaw exersase ani de-a rândul arta de a da peste cap obiceiurile oamenilor: aborda, aşadar, problema, cu mult optimism, după micul-dejun.

Numele lui fu transmis, încetinel, de-a lungul mai multor straturi de „plesnitori”: Harshaw era un V.I.P. suficient de cunoscut pentru a nu i se închide telefonul în nas. În concluzie a fost trimis de la un secretar la altul, sfârşind prin a vorbi cu un tânăr extrem de manierat, care părea dispus să-l asculte la nesfârşit, indiferent ce ar fi spus Harshaw, numai să nu-i facă legătura cu onorabilul domn Douglas.

Harshaw ştia că i-ar fi pus în mişcare dacă le-ar fi spus că Omul de pe Marte se află la el, dar nu era sigur că rezultatul l-ar fi mulţumit. În opinia lui, a-l menţiona pe Smith ar fi însemnat să distrugă orice şansă de a ajunge până la Douglas; n-ar fi reuşit decât să-i alerteze subordonaţii, ceea ce nu dorea.

Fiind vorba despre viaţa lui Caxton, Harshaw nu-şi putea asuma riscul unui eşec din cauza lipsei de autoritate sau excesului de ambiţie ale vreunui subordonat.

Acest refuz politicos îi punea însă răbdarea la încercare. Sfârşi prin a-şi arăta colţii.

— Ascultă, tinere – mârâi el – dacă nu ai nicio autoritate acolo, lasă-mă să vorbesc cu cineva care are! Fă-mi legătura cu domnul Berquist.

Trepăduşului îi pieri zâmbetul, ceea ce-l făcu pe Jubal să jubileze, crezând că reuşise, în sfârşit, să-l pună cu botul pe labe. Forţă, aşadar, nota:

— Ei? Nu se aude? Ce stai şi te uiţi la mine? Dă-mi-l pe Gil şi

spune-i că l-ai făcut să aştepte pe Jubal Harshaw.

— Nu avem niciun domn Berquist, aici – recită chipul de pe ecran.

— Nu mă interesează unde este. Găsiţi-l! Dacă n-ai auzit de Gil Berquist, întreabă-ţi şeful. Mă refer la domnul Gilbert Berquist, asistentul personal al domnului Douglas. Dacă te-nvârţi prin Palat, nu se poate să nu-l fi zărit pe domnul Berquist: treizeci şi cinci de ani, un metru optzeci înălţime, optzeci de kilograme, păr grizonat, rar în creştet, zâmbeşte mai tot timpul şi are nişte dinţi perfecţi. Dacă nu îndrăzneşti să-l deranjezi, trânteşte-i-o în poală şefului tău. Nu-ţi mai roade unghiile! Fă paşi!

— Vă rog să rămâneţi la aparat, zise tânărul. Mă duc să întreb.

— Poţi să fii sigur că nu mă mişc de aici, numai dă-mi-l pe Gil, replică Harshaw.

Imaginea dispăru şi în locul ei apăru un motiv abstract: se auzi o voce care spuse:

„Vă rugăm să aşteptaţi până la încheierea convorbirii. Prezenta întârziere nu va fi trecută în contul dumneavoastră. Vă rugăm să vă relaxaţi în timp ce...”

Urmă apoi o muzică blândă; Jubal îşi încrucişă mâinile şi se uită în jurul lui. Anne citea, undeva în afara unghiului de captare al video-telefonului. Mike se afla de cealaltă parte şi privea la stereovizor, cu căştile pe urechi; nici el nu putea fi văzut de la Palat.

Jubal îşi zise că trebuia neapărat să ducă din nou la subsol cutia aia vorbitoare şi obscenă.

— La ce te uiţi, fiule? îl întrebă el pe Mike, dând drumul la sonor.

— Nu ştiu, Jubal, răspunse Mike.

Sunetul îi confirmă lui Jubal temerile: Smith asculta o slujbă de-a fosteriţilor; Păstorul spiritual citea reclame bisericeşti... „echipa de juniori *Spiritul în acţiune* ne va face o demonstraţie, aşa că veniţi devreme, ca să nu pierdeţi spectacolul! Antrenorul echipei, Fratele Hornsby, m-a rugat să vă anunţ să nu vă aduceţi decât căştile, mănuşile şi bastoanele; de data asta nu avem acţiune de urmărire a păcătoşilor. Pentru orice eventualitate, Micii Heruvimi vor fi pregătiţi cu trusele de prim-ajutor, în caz că se va face exces de zel.” Păstorul făcu o pauză

şi le zâmbi larg, apoi continuă: „Iar acum, am pentru voi o veste minunată. Copiii Mei! Am primit un mesaj de la îngerul Ramzai, pentru Fratele Arthur Renwick şi buna lui soţie, Dorothy. Rugăciunea voastră a fost aprobată: veţi urca la Ceruri în zorii zilei de joi! Ridică-te, Art! Ridică-te, Dottie! Faceţi o mătanie!”

Camera de luat vederi se mută asupra membrilor congregaţiei, concentrându-se pe Fratele şi pe Sora Renwick. Fratele Renwick răspundea aplauzelor furtunoase şi strigătelor sălbatice de *„Aleluia*” strângând mâini ca un boxer, în vreme ce soţia lui se roşise şi zâmbea, ştergându-se la ochi.

Pe ecran apăru din nou Păstorul, cu mâna ridicată, încercând să facă linişte. Începu să vorbească, plin de energie:

„Petrecerea de drum bun începe la miezul nopţii, dar uşile vor fi încuiate după începerea festivităţii, aşa că veniţi devreme şi haideţi să facem din acest eveniment cea mai fericită sărbătoare cunoscută vreodată de turma noastră; suntem cu toţii mândri de Art şi Dottie. Serviciile funerare vor avea loc la treizeci de minute după ivirea zorilor şi vor fi imediat urmate de micul-dejun, pentru aceia dintre voi care încep munca devreme.” Păstorul luă, brusc, un aer sever; camera de luat vederi schimbă rapid planul, până când capul preotului umplu ecranul.

„După precedenta noastră petrecere de drum bun, continuă el, paracliserul a găsit o sticlă goală într-una dintre Camerele Fericirii – o sticlă de jumătate, în care fusese alcool distilat de păcătoşi. Problema e deja de domeniul trecutului; fratele care a păcătuit şi-a mărturisit greşeala şi a plătit un număr înşeptit de penitenţe, chiar a refuzat reducerea obişnuită – sunt sigur că el, unul, nu va mai aluneca într-un asemenea păcat. Dar voi, Copiii Mei, nu credeţi că e timpul să vă întrebaţi: «Merită să risc fericirea eternă, pentru a economisi câţiva bănuţi pe o marfă lumească?» Vă sfătuiesc să căutaţi întotdeauna sticlele care au pe etichetă chipul zâmbitor al episcopului Digby, al căror conţinut are aprobarea divină şi care vă pot face fericiţi. Nu permiteţi niciunui păcătos să vă vâre pe gât o marfă contrafăcută. Sponsorii noştri ne ajută: merită, aşadar, ajutorul vostru. Frate Art, îmi pare rău că sunt nevoit să aduc în discuţie acest subiect...”

„Nu face nimic, Păstorule! Dă-i înainte!”

„…într-un moment de intensă fericire. Nu trebuie însă să uităm niciodată că…”

Jubal închise stereovizorul.

— Mike, nu de asta ai tu nevoie.

— Nu?

— Ă… La dracu’. Băiatul trebuie să afle că există şi chestii dintr-astea! zise, ca pentru sine, apoi adăugă: Bine, poţi să te uiţi în continuare. Dar să vii să stăm de vorbă, mai târziu.

— Da, Jubal.

Tocmai când se pregătea să-i mai dea şi alte sfaturi pentru a atenua tendinţa lui Mike de a lua drept bun tot ceea ce auzea, muzica de la video-telefon se opri şi imaginea reveni pe ecran, sub forma unui bărbat de patruzeci de ani, pe care Jubal îl etichetă drept „sticlete”.

— Nu eşti Gil Berquist, atacă Harshaw.

— Ce problemă aveţi cu Gilbert Berquist?

Străduindu-se să nu-şi piardă cumpătul, Jubal îi răspunse:

— Doresc să discut cu el. Ascultă, amice, eşti funcţionar public?

— Da, zise el şovăitor. Trebuie să…

— Niciun „trebuie să”! Sunt cetăţean al acestei planete, iar dumneata îţi primeşti salariul numai pentru că eu plătesc impozite. De o dimineaţă întreagă, tot încerc să port o banală convorbire telefonică – şi am fost aruncat de la o vită cretină la alta, care se hrănesc toate din troaca publică. Şi, colac peste pupăză, apari şi dumneata. Să-mi spui imediat cum te numeşti, ce funcţie ai şi ce număr matricol. După aia am să vorbesc cu domnul Berquist.

— Nu mi-aţi răspuns la întrebare.

— Ei, asta-i acum! Nu mă poate obliga nimeni: sunt persoană particulară. Tu însă nu eşti; iar întrebarea pe care ţi-am pus-o o poate pune orice cetăţean, oricărui funcţionar public. Vezi cazul O’Kelly versus Statul California, din 1972. Îţi cer să-ţi declari identitatea: nume, funcţie, număr de înmatriculare.

Individul spuse, cu glas pierit:

— Sunteţi Doctor Jubal Harshaw. Sunteţi din…

— De asta a durat atât? Dar e absurd! Adresa mea poate fi obţinută de la orice bibliotecă, oficiu poştal sau de la informaţiile telefonice. Cât despre cine sunt, ştie toată lumea. Toţi cei care ştiu să citească. Dumneata ştii să citeşti?

— Domnule Harshaw, sunt ofiţer de poliţie şi vă solicit cooperarea. Care este motivul…

— Mai scuteşte-mă, domnule! Stai de vorbă cu un avocat. Un cetăţean e obligat să coopereze cu poliţia doar în anumite condiţii. De exemplu, în timpul urmăririi unui infractor periculos, şi chiar şi atunci ofiţerului de poliţie i se poate cere să se legitimeze. Avem de-a face cu o astfel de urmărire, stimate domn? Ai de gând să treci prin afurisitul ăsta de ecran? În al doilea rând, unui cetăţean i se poate cere să coopereze – în termeni rezonabili şi în limitele largi – pe parcursul investigaţiilor de poliţie…

— Şi aceasta este o investigaţie.

— Şi ce anume investigaţi, domnule? Înainte de a-mi cere mie să cooperez, trebuie să te legitimezi, să mă convingi că eşti de bună credinţă, să-ţi declari scopul şi – dacă eu consider că e cazul – să-mi menţionezi codul şi să-mi dovedeşti că e o „necesitate rezonabilă”. Dumneata nu ai făcut nimic din toate astea. Doresc să vorbesc cu domnul Berquist.

Cu toate că fălcile lui dădeau semne de enervare, poliţistul reuşi totuşi să răspundă:

— Sunt căpitanul Heinrich, de la Biroul Federal de Servicii Speciale. Faptul că aţi sunat la Palatul Executiv şi aţi ajuns să discutaţi cu mine dovedeşte că sunt într-adevăr cine sunt. Totuşi…

Scoase un portmoneu, îl deschise şi-l îndreptă spre camera de luat vederi. Harshaw se uită în treacăt la legitimaţie.

— Prea bine, domnule căpitan, mormăi el. Acum te rog să-mi explici de ce nu mă laşi să vorbesc cu domnul Berquist.

— Domnul Berquist nu este disponibil.

— Şi de ce nu mi-ai spus mai demult? Fă-mi legătura cu altcineva care are aceeaşi poziţie ca şi Berquist. Vreau să spun, unul care lucrează direct cu Secretarul General, la fel ca Gil. Pentru că n-am de gând să mă las dus cu preşul de un lacheu de mâna a doua, care n-are autoritate nici cât să-şi sufle nasul! Dacă Gil nu-i acolo, atunci – pentru numele lui Dumnezeu! – dă-mi pe cineva asemănător!

— Aţi încercat să-i telefonaţi Secretarului General.

— Exact.

— Foarte bine, atunci vă rog să-mi explicaţi ce problemă aveţi cu domnul Secretar General.

— S-ar putea să nu vreau. Eşti unul din asistenţii confidenţiali ai Secretarului General? Ai acces la secretele domniei sale?

— Nu asta-i problema.

— Asta-i toată problema. Ca ofiţer de poliţie, ar trebui să ştii mai bine. De explicat am să explic, dar unei persoane care ştiu că poate primi informaţii confidenţiale şi se bucură de încrederea domnului Douglas; şi am să-i explic atât cât e necesar pentru a mă asigura că domnul Secretar General va sta într-adevăr de vorbă cu mine. Eşti sigur că domnul Berquist nu poate fi găsit?

— Foarte sigur.

— Atunci va trebui să găsiţi pe altcineva de acelaşi rang.

— Dacă e chiar atât de secret, n-ar trebui rezolvat la telefon.

— Dragă domnule căpitan! Dacă ai localizat această convorbire, ai aflat că telefonul meu este echipat pentru a recepta mesaje de maximă securitate.

Ofiţerul de la Servicii Speciale ignoră acest fapt.

— Domnule doctor – îi zise el – am să fiu direct. Până nu-mi explicaţi ce problemă aveţi, n-o să obţineţi nimic. Dacă sunaţi din nou, convorbirea va fi transferată în acest birou. Puteţi să sunaţi şi de o sută de ori... sau într-o lună de acum încolo. Nu se va schimba nimic. Până vă hotărâţi să colaboraţi.

Jubal zâmbi fericit, apoi zise:

— Nu va mai fi nevoie acum, pentru că mi-ai furnizat – din neglijenţă sau, de ce nu, chiar intenţionat – exact informaţia de care aveam nevoie înainte de a acţiona. Dacă va fi cazul. Pot renunţa la telefoane, pentru ziua de azi... dar cuvântul-cheie nu mai este „Berquist”.

— Ce dracu’ vreţi să spuneţi?

— Dragă domnule căpitan, vă rog foarte mult! Nu vorbiţi aşa pe un ton circuit nesecurizat! Ştiţi, probabil, sau ar trebui să ştiţi, că sunt filosof-unculist în exerciţiul funcţiunii.

— Vreţi să repetaţi?

— Nu ai studiat amfigoria? Sfinte Sisoe, ce vă învaţă la şcoală în ziua de azi? Dar să ne întoarcem la jocul nostru: nu am nevoie de tine.

Jubal închise, comandând telefonului sistarea oricăror apeluri în următoarele zece minute, apoi zise „Veniţi cu mine, copii”, şi se întoarse la locul lui de trândăveală de lângă piscină. Îi

atrase atenţia lui Anne să-şi ţină la îndemână roba de Martor, îi spuse lui Mike să nu se îndepărteze prea mult – pentru a putea fi chemat, la nevoie – şi-i dădu instrucţiuni lui Miriam în legătură cu telefonul. Apoi îşi permise şi el să se destindă.

Nu era dezamăgit. Nu se aşteptase să ajungă până la Secretarul General aşa, dintr-odată. Aşteptarea lui de cercetare scosese la iveală un punct slab în zidul care-l înconjura pe Secretar şi spera că încăierarea lui cu căpitanul Heinrich va face să-l sune cineva de la nivel superior.

Oricum, schimbul de amabilităţi cu poliţaiul de la Serviciile Speciale fusese o răsplată în sine, reuşind să-l binedispună. Harshaw susţinea că anumiţi oameni erau special făcuţi ca să se ostenească din greu, cu scopul de a îmbunătăţi rasa, a creşte nivelul de trai şi a atenua din insolenţa funcţionarului; îşi dăduse imediat seama că Heinrich era un astfel de om.

Totuşi, se întreba cât mai putea să mai aştepte. Pe lângă eventualitatea dezamorsării neprovocate a „bombei” pregătite de el, şi pe lângă faptul că-i promisese lui Jill să ia măsuri în privinţa lui Caxton, încă o problemă venea să se îngrămădească pe capul lui Jubal: Duke nu era de găsit.

Dacă lipsise doar în ziua aceea sau plecase pe bune – sau pe rele –, Jubal nu ştia. Duke fusese la cină, dar nu apăruse la micul-dejun. În casa lui Harshaw nimeni nu era la curent cu programul celorlalţi; se părea că el era singurul care observase lipsa lui Duke.

Jubal se uită de cealaltă parte a piscinei; Mike încerca să execute o săritură, copiind-o pe cea a lui Dorcas. Recunoscu că în mod intenţionat întrebase de Duke în dimineaţa aceea. Adevărul era că n-avea chef să-l întrebe pe lup ce s-a întâmplat cu oaia; s-ar fi putut să-i răspundă.

E bine, exista un singur mod de a-şi învinge slăbiciunea.

— Mike! Vino-ncoace, îl strigă el pe Smith.

— Da, Jubal.

Omul de pe Marte ieşi din piscină şi alergă spre el, ca un căţeluş ascultător. Harshaw îl cercetă cu atenţie; pusese pe el vreo zece kilograme de când venise… şi numai muşchi.

— Mike ştii unde este Duke? îl întrebă el.

— Nu, Jubal.

Aşadar, lucrurile, se lămuriseră; băiatul ăsta nu ştia să mintă – doar dacă… ia stai puţin! Jubal îşi aminti că Mike asemenea

unui computer, avea obiceiul de a răspunde doar la întrebarea pusă... şi nu ştiuse unde dispăruse afurisita aia de cutie, odată ce încetase să mai fie. Aşa că îl întrebă:

— Mike, când l-ai văzut ultima oară?

— L-am văzut pe Duke urcând, când eu şi Jill coboram la micul-dejun, azi-dimineaţă, zise Mike, apoi adăugă, plin de mândrie: Am ajutat şi eu la gătit.

— Atunci l-ai văzut ultima oară?

— Eu nu văzut pe Duke de atunci, Jubal. Eu mândru, am prăjit pâine.

— Sunt sigur că te-ai descurcat de minune. Dacă n-ai grijă o să sfârşeşti prin a ajunge un soţ model.

— O, am prăjit-o foarte cu grijă.

— Jubal...

— Cine mă strigă? Ce este, Anne?

— Duke m-a trezit mai de dimineaţă, a mâncat în fugă, apoi a şters-o în oraş. Am crezut că ştii.

— Păi – căută Jubal să câştige timp – credeam că avea de gând să plece abia după masa de prânz.

Jubal simţi cum i se ia o greutate de pe inimă. Nu că Duke ar fi însemnat ceva pentru el – nici gând! De ani de zile se ferise să lase vreo fiinţă umană să câştige importanţă în ochii lui; totuşi, l-ar fi afectat. Nu cine ştie ce, dar l-ar fi afectat.

Ce statut era violat oare atunci când un om era întors la 90 de grade faţă de orice altceva?

De crimă nu putea fi vorba, întrucât Mike nu apela la această metodă decât atunci când se afla în legitimă apărare, sau când era îndreptăţit să apere pe altcineva; pe Jill, de exemplu. S-ar fi putut aplica legile pe care statul Pennsylvania le emisese împotriva vrăjitoriei... dar ar fi fost interesant de ştiut cam în ce termeni ar fi fost formulat rechizitoriul.

Poate nu era exclusă nici posibilitatea aplicării unei legi de drept civil... Oare faptul că-l ţinea ascuns pe Omul de pe Marte poate fi încadrat în „tăinuirea unei fapte condamnabile”? Probabil că se făcea necesară promulgarea unor noi legi. Mike dăduse deja peste cap medicina şi fizica, chiar dacă specialiştii în aceste domenii erau şi ei conştienţi de haosul existent. Harshaw îşi aduse aminte ce tragedie fusese teoria relativităţii pentru mulţi oameni de ştiinţă. Incapabili s-o digere, aceştia îşi găsiseră refugiul în ura împotriva lui Einstein. Numai că

refugiul lor fusese, de fapt, o fundătură; tot ce reuşise să facă vechea gardă conservatoare fusese să moară, predând ştafeta minţilor mai tinere. Bunicul lui îi povestise că acelaşi lucru se petrecuse şi în medicină, atunci când a apărut teoria agenţilor patogeni; medicii inchiseseră ochii, făcându-l pe Pasteur mincinos, ţicnit sau chiar mai rău, refuzând să examineze adevăruri despre care „bunul simţ” le spunea că sunt imposibile.

Ei bine, după câte se părea, Mike avea să facă şi mai multă tevatură decât făcuseră Pasteur şi Einstein, luaţi la un loc. Ceea ce-i aminti de...

— Larry! Unde-i Larry? strigă Harshaw.

— Aici sunt, şefu’ – se auzi în difuzorul din spatele lui – jos, în atelier.

— Mai ai butonul de alarmă?

— Cum să nu! Mi-ai spus să dorm cu el lângă mine; asta şi fac.

— Urcă-ncoace şi dă-i-l lui Anne. Anne, pune-l lângă roba de Martor.

Anne încuviinţă, dând din cap, iar Larry zise:

— Imediat, şefu’. Să urc în numărătoare inversă?

— Fă ce ţi-am spus.

Văzu că Omul de pe Marte era încă în faţa lui, tăcut ca o statuie. Statuie? Ă... făcu Jubal, scormonindu-şi memoria. „David” al lui Michelangelo, asta era! Da, Mike semăna cu David, cu mâini şi picioare mici, cu chipul senin, dar senzual, cu părul ciufulit, un pic cam lung.

— Nu mai am treabă cu tine, Mike, îi zise.

— Da, Jubal, făcu Smith, fără să se mişte însă din loc.

— Ce este, fiule, te frământă ceva?

— E vorba despre ce am văzut în afurisita-aia-de-cutie-vorbitoare. Ai zis: „Dar să vii să stăm de vorbă, mai târziu”.

— Aşadar, asta era.

Jubal îşi aduse aminte de emisiunea transmisă de fosteriţi şi se înfioră.

— Ai dreptate, dar să nu mai zici „afurisita aia de cutie vorbitoare”. Se numeşte stereovizor.

— Cum, nu e o afurisită-de-cutie-vorbitoare? se miră Mike. Nu am auzit eu bine de tine?

— Este într-adevăr o afurisită de cutie vorbitoare. Numai că

tu trebuie să-i zici stereovizor.

— Am să-i zic „stereovizor”. Dar de ce, Jubal? Eu nu grok de ce-i aşa.

Harshaw oftă. Nu era prima oară când trebuia să facă faţă unei asemenea situaţii; era ceva care-l depăşea. Fiecare discuţie cu Smith scotea la iveală anumite tipuri de comportament uman care nu puteau fi justificate în mod logic; a încerca să le explici era, pur şi simplu, pierdere de vreme.

— Nici eu nu grok, Mike, recunoscu Jubal. Dar Jill vrea ca tu să spui aşa cum te-am învăţat.

— Am să fac aşa, Jubal. Jill vrea aşa.

— Acum spune-mi ce ai văzut şi ce ai auzit – şi ce ai grok din ele.

Mike rememoră fiecare cuvânt şi fiecare acţiune de pe ecran, inclusiv reclamele. Mai avea puţin şi termina de citit enciclopedia, aşa că parcursese deja articolele referitoare la „Religie”, „Creştinătate”, „Islam”, „Iudaism”, „Confucianism”, „Budism” şi altele asemănătoare. Dar nu reuşise să grok nimic din ele.

Din discuţia cu el, Jubal a aflat următoarele: (a) Mike nu ştia că slujba fosterită pe care o urmărise fusese o slujbă religioasă; (b) Mike îşi amintea ceea ce citise despre diferitele tipuri de religie, dar – neînţelegându-le – stocase informaţiile pentru a medita asupra lor mai târziu; (c) Mike avea o noţiune foarte neclară despre sensul cuvântului „religie”, cu toate că era în stare să citeze nouă definiţii din dicţionare; (d) limba marţiană nu conţinea niciun termen care să poată rezuma măcar una dintre aceste definiţii; (e) obiceiurile pe care Jubal i le descrisese lui Duke drept „ceremonii religioase” marţiene nu erau deloc aşa; pentru Mike, ele erau la fel de prozaice cum erau magazinele alimentare pentru Jubal; (f) în limba marţiană era imposibil să separi conceptele umane de „religie”, „filozofie” şi „ştiinţă” – şi, întrucât Mike gândea în marţiană, rezultă că nici el nu putea să le separe. Toate acestea erau „învăţături” de la „Marii Bătrâni”. Omul de pe Marte nu ştia ce-i aceea „îndoială”, sau ce înseamnă „cercetare” (vocabularul marţian nu cuprindea noţiunile analoge). Marii Bătrâni deţineau răspunsurile oricărei întrebări, pentru că ei erau atotştiutori şi infailibili, indiferent dacă era vorba despre cum va fi vremea mâine sau despre teleologia cosmică. Mike văzuse

un buletin meteo şi crezuse că era un mesaj pe care Marii Bătrâni îl trimiteau celor aflaţi în stare de corporalitate. O opinie asemănătoare avea şi în ceea ce-i priveşte pe autorii „Enciclopediei britanice”.

Dar ce era mai grav – în opinia lui Jubal – era că Mike putuse să grok că slujba fosterită anunţa iminenta decorporalizare a doi oameni, care – zicea el – urmau să li se alăture „Marilor Bătrâni” ai rasei umane; motiv pentru care Mike era extrem de emoţionat. Oare grok el bine? Mike ştia că engleza lui era imperfectă şi că, din neştiinţă, comitea multe greşeli; el era „doar un ou”. Dar reuşise el să grok bine de data asta? Aştepta de mult să se întâlnească şi el cu „Marii Bătrâni” ai oamenilor; avea să le pună o mulţime de întrebări. Să fi fost acesta un astfel de prilej? Sau trebuia să mai înveţe înainte de a fi pregătit?

Jubal fu salvat de sunetul gongului; intrase Dorcas, cu sandvişuri şi cafea. Jubal a mâncat în linişte, fapt care pe Smith nu-l deranja câtuşi de puţin, întrucât fusese învăţat de mic că mâncatul era un timp propice meditaţiei. Jubal se lungea cu masa, încercând să analizeze situaţia şi blestemându-se singur pentru că-l lăsase pe Mike să se uite la stereovizor. Sigur, băiatul trebuia să înveţe să se confrunte cu cultele religioase – nu se putea eschiva, dacă urma să-şi petreacă restul vieţii pe planeta asta nebună. Totuşi, dar’ar dracu’ – ar fi fost mai bine să aştepte până când Mike avea să se deprindă cu schema asta tâmpită a comportamentului uman… şi să nu permită ca prima lui experienţă de acest gen să-i aibă ca subiect tocmai pe fosteriţi!

Agnostic devotat, Jubal trata toate religiile – de la animismul boşimanilor din Kalahari şi până la credinţa cea mai intelectualizată – cu aceeaşi monedă. Emoţional însă, erau unele care îi displăceau mai mult decât altele, iar Biserica Noii Apocalipse îl scotea, pur şi simplu, din sărite. Pretenţia categorică a fosteriţilor la gnoză, prin intermediul unei linii directe cu Raiul, intoleranţa lor arogantă, slujbele lor cu fotbal şi acorduri comerciale – toate astea îl deprimau pe Jubal. Dacă oamenii trebuiau să meargă la biserică, de ce dracu’ nu puteau s-o facă într-un mod demn, precum catolicii, sau cei care aparţineau de Christian Science sau quakerii?

Dacă Dumnezeu exista (problemă în care Jubal îşi păstra

neutralitatea) şi dacă El dorea să fie venerat (ipoteză considerată de Jubal improbabilă, totuşi posibilă, în lumina propriei lui ignoranţe), atunci părea neverosimil şi absurd ca un Dumnezeu atotputernic, care crease galaxii, să se lase influenţat de geamparalele aiurite pe care fosteriţii le prezentau drept „osanale".

Cu onestitate, dar şi cu tristeţe, Jubal admise că era posibil ca fosteriţii să deţină Adevărul, Adevărul adevărat, Adevărul întreg. Universul era, în cel mai bun caz, un spaţiu lipsit de sens... totuşi, explicaţia cea mai puţin verosimilă era pseudo-explicaţia bazată pe hazard, trufia de a crede că entităţi abstracte au fost „din întâmplare" atomi, ce „din întâmplare" s-au adunat în structuri, care „din întâmplare" au început să funcţioneze după principii logice şi „din întâmplare" unele configuraţii au dovedit că posedă conştiinţă de sine, iar „din întâmplare" două dintre aceste configuraţii erau acum Omul de pe Marte şi un găgăuţă bătrân şi chel înăuntrul căruia se afla Jubal.

Nu, nu putea să înghită teoria lui „din întâmplare", cu toată popularitatea de care se bucura ea în rândul celor ce se auto-intitulau oameni de ştiinţă. Hazardul nu era o explicaţie suficientă în cazul Universului – hazardul nu era suficient pentru a explica hazardul.

Atunci, care era soluţia? „Ipoteza minimă" nu merita nici ea să fie luată în considerare: Lama lui Occam nu putea despica problema esenţială, şi anume Natura Minţii lui Dumnezeu (poţi să-i zici şi aşa, ticălos bătrân ce eşti! „God" este un cuvânt monosilabic, de origine anglo-saxonă, care nu este considerat obscen şi constituie un înlocuitor la fel de bun ca oricare altul, atunci când nu înţelegi ceva).

Existau oare motive întemeiate pentru a prefera o ipoteză alteia, când ambele se caracterizau prin suficienţă? Când nu înţelegeai absolut nimic? Nu! îşi spuse Jubal, văzându-se nevoit să admită că, deşi trăise atâta, tot nu înţelesese problemele fundamentale ale Universului.

S-ar putea ca fosteriţii să aibă dreptate.

Totuşi – îşi aminti el, furios – rămâneau două lucruri peste care nu se putea trece: bunul lui gust şi orgoliul lui personal. Dacă fosteriţii deţineau monopolul asupra Adevărului, dacă Raiul îşi deschidea porţile doar fosteriţilor, atunci el, Jubal

Harshaw, gentleman, prefera damnarea în suferinţă eternă promisă „păcătoşilor” care refuzau Noua Apocalipsă. Chiar dacă nu putea vedea adevăratul Chip al lui Dumnezeu… avea vederea destul de bună pentru a-i alege pe cei egali lui, din punct de vedere social; iar fosteriţii ăia nu se ridicau la înălţimea standardelor lui!

Nu era însă greu de înţeles cum fusese Mike indus în eroare; găselniţa fosterită cu „urcarea la Ceruri” la un moment dinainte fixat amintea într-adevăr de „decorporalizarea” voluntară care – Jubal n-avea nicio îndoială, era practicată pe Marte. Jubal bănuia că, în cazul fosteriţilor, un termen mai potrivit ar fi fost cel de „crimă” – numai că o atare faptă nu fusese niciodată dovedită şi doar rareori se făcuse aluzie la aşa ceva. Foster fusese primul care „urcase la Ceruri” programat, murind la momentul prorocit; de atunci, o asemenea moarte era, la fosteriţi, un semn de mare graţie… de ani de zile nu se mai găsise un judecător de instrucţie care să aibă curajul de a cerceta astfel de cazuri de deces.

Asta nu înseamnă că lui Jubal i-ar fi păsat de ei – fosteriţii sunt buni numai morţi.

Nu va fi însă uşor să-i explice lui Mike.

N-avea niciun rost să tragă de timp; chiar dacă mai bea încă o ceaşcă de cafea, n-avea să-i fie mai uşor, aşa că-i dădu drumul:

— Mike, cine a făcut lumea?

— Poftim?

— Uită-te în jurul tău. Tot ce vezi. Planeta Marte. Stelele. Totul. Pe tine şi pe mine. Marii Bătrâni nu ţi-au spus cine a făcut totul?

— Nu, Jubal, răspunse Mike, nedumerit.

— Atunci, tu nu ţi-ai pus întrebarea asta? De unde a venit soarele? Cine a pus stelele pe cer? Cine a început totul? Toate astea, lumea întreagă, Universul… astfel ca noi doi să putem sta acum de vorbă.

Jubal făcu o pauză, surprins şi el de modul în care vorbise. Intenţionase să abordeze problema agnostic, aşa cum făcea de obicei… dar se trezi, fără voia lui, că îşi pune în aplicare pregătirea juridică, că o face pe avocatul onest care încearcă să susţină o credinţă religioasă pe care nu o împărtăşeşte, dar care avea mulţi adepţi în rândul rasei umane. Descoperi că,

vrând-nevrând, e avocatul ortodoxiilor propriei lui rase fără să fie sigur împotriva cui anume se războieşte. Poate a unui punct de vedere diferit de cel al oamenilor.

— Cum răspund Marii voştri Bătrâni la astfel de întrebări?

— Jubal, nu grok... că acestea sunt „întrebări”. Îmi pare rău.

— Cum aşa? Nici eu nu grok răspunsul tău.

— Am să încerc – răspunse Mike, şovăielnic. Dar cuvintele sunt... *nu* sunt... bune. Nu e vorba de „cine a pus” sau de „cine a făcut”. E mereu acum. Lumea este. Lumea a fost. Lumea va fi. *Acum*.

— Cum a fost la început, aşa este şi aşa va fi veşnic, Lumea fără sfârşit...

Mike zâmbi, fericit.

— Tu grok! zise el.

— Nu grok deloc, se supără Jubal. Doar citez spusele unui... ă... ale unui „Mare Bătrân”. Harshaw se decise să încerce altă tactică; Dumnezeu Creatorul nu era cel mai potrivit aspect al Divinităţii cu care să deschidă discuţia – Mike nu înţelegea ideea de creaţie. Ei bine, poate că nici el însuşi n-o înţelege – cu multă vreme în urmă făcuse un pact cu sine hotărându-se ca, în zilele cu soţ să postuleze existenţa unui Univers creat iar în cele fără soţ să susţină că era un Univers etern-şi-necreat, care-şi înghiţea singur coada; la fiecare an bisect apărea o zi care nu era inclusă în calendar, zi dedicată în exclusivitate depravării solipsiste. După ce rezolvase astfel o problemă de nerezolvat, Jubal nu se mai gândise la ea vreme de cel puţin o generaţie.

Acum se decise să explice religia în sensul ei larg şi să lase pe altă dată noţiunea de *divinitate* şi aspectele ei.

Mike era de acord cu faptul că învăţăturile veneau în forme diferite, de la cele mici, pe care un „pui” putea să le grok şi până la cele mari, pe care numai Marii Bătrâni puteau să le grok în deplinătatea lor. Jubal încercă să tragă o linie de demarcaţie între învăţăturile mici şi cele mari, astfel încât „marile învăţături” să capete sensul de „întrebări religioase”; nu reuşi, însă. Unele întrebări religioase nu i se păreau lui Mike că ar fi întrebări (ca, de exemplu, cele legate de „Creaţie”), iar altele erau considerate de el „întrebări mici”, la care „puii” aveau întotdeauna răspuns – cum era problema vieţii de după moarte.

Jubal se lăsă păgubaş şi începu să vorbească despre multitudinea religiilor de pe Terra. Îi explică lui Smith că oamenii aveau sute de moduri de a-i învăţa pe semenii lor „marile învăţături”, că fiecare dintre ele deţineau propriile lor răspunsuri şi fiecare susţinea că numai răspunsurile lor erau adevărate.

— Ce este „adevărul”? întrebă Mike.

(Ce este Adevărul? întrebase altădată un judecător roman, apoi se spălase pe mâini. Jubal ar fi vrut să fi putut să facă şi el la fel).

— Un răspuns este adevărul atunci când spui drept, Mike, îi răspunse el, apoi adăugă: Câte mâini am eu?

— Două mâini. Apoi Mike se corectă: Eu văd două mâini. Auzindu-l, Anne îşi ridică privirea din cartea pe care o citea şi spuse:

— În şase săptămâni aş putea face din el un Martor pe cinste.

— Linişte, Anne. Treaba e şi-aşa destul de încurcată. Mike, ai spus drept; aşa este, am două mâini. Răspunsul tău este adevărat. Să zicem că ai fi spus că am şapte mâini, cum ar fi fost atunci?

— Nu grok că aş putea să spun asta, zise Mike, nedumerit.

— Nu, nici eu nu cred că ai putea. Dar, dacă ai face-o, ar însemna să nu spui drept; răspunsul tău n-ar mai fi adevărul. Mike, acum te rog să mă asculţi cu atenţie: fiecare religie susţine că ea este adevărul, că numai ea spune drept. Totuşi, răspunsurile lor diferă tot atât de mult cum diferă două mâini de şapte mâini. Fosteriţii spun un lucru; budiştii spun altul; mahomedanii susţin cu totul altceva – există multe răspunsuri, şi toate diferă între ele.

Mike părea să facă un mare efort de înţelegere.

— Toate spun drept? se miră el. Jubal, nu grok.

— Nici eu.

Omul de pe Marte părea cu totul nedumerit; dintr-odată zâmbi:

— Am să-i rog pe fosteriţi să-i întrebe pe Marii Bătrâni ai voştri şi atunci o să ştim, fratele meu. Cum să fac asta?

Câteva minute mai târziu, Jubal descoperi – dezgustat – că îi promisese lui Mike o întrevedere cu unul din palavragii fosteriţilor. Nu fusese nici măcar în stare să dărâme presupunerea lui Mike că fosteriţii ar fi în contact cu „Marii Bătrâni” ai

rasei umane. Greutatea consta în faptul că Mike nu ştia ce este aceea o minciună – definiţiile cuvintelor „minciună” şi „neadevăr” fuseseră stocate în creierul lui fără ca el să reuşească să le grok câtuşi de puţin. După părerea lui, nu puteai „vorbi rău” decât din întâmplare. Aşa se face că luase de bun tot ceea ce se spusese la slujba fosterită, incapabil să treacă dincolo de aparenţe.

Jubal încercă să-i explice că religiile umane susţineau, toate, că – într-un fel sau altul – s-ar afla în contact cu „Marii Bătrâni”; chiar dacă răspunsurile lor erau diferite.

Mike părea tot nedumerit, fără să-şi piardă însă răbdarea.

— Jubal, fratele meu – începu el – eu încerc... dar nu grok cum poate fi asta spus drept. La semenii mei, Marii Bătrâni spun întotdeauna drept. Semenii tăi...

— Stai aşa, Mike! îl întrerupse Jubal.

— Poftim?

— Când ai spus „semenii mei” te refereai la marţieni. Mike, tu nu eşti marţian; eşti om.

— Ce este „Om”?

Jubal oftă adânc. Era sigur că Mike era în stare să citeze definiţiile din dicţionar. Totuşi, băiatul ăsta nu punea niciodată o întrebare doar pentru a-şi scoate din sărite interlocutorul. El întreba pentru a se informa şi se aştepta ca Jubal să-i răspundă.

— Eu sunt om, tu eşti om, Larry este om..., îi explică el.

— Dar Anne nu este om? întrebă Smith.

— Ă... Anne este şi ea om, dar un om-femelă. O femeie.

(„Mersi, Jubal” „Tacă-ţi gura, Anne”).

— Un copilaş este şi el om? continuă Mike. Am văzut în fotografii şi la afurisita... la stereovizor, se corectă el. Un copilaş nu e făcut ca Anne... şi Anne nu e făcută ca tine... iar tu nu eşti făcut ca mine. Înseamnă că un copilaş e un pui de om?

— Ă... da, un copilaş e om şi el.

— Jubal... cred că grok că „semenii mei” – marţienii – sunt tot om. Nu cum sunt făcuţi. Nu forma înseamnă om. Omul înseamnă să poţi să grok. Am spus drept?

Jubal se decise să-şi dea demisia de la Societatea de Ştiinţe Filozofice şi să se specializeze în vorbe în doi peri! Ce înseamnă „grok”? Folosea cuvântul ăsta de o săptămână întreagă şi nici acum nu reuşise să-l grok. Dar „Omul” ce era? O fiinţă bipedă lipsită de pene? Imaginea lui Dumnezeu? Rezultatul

întâmplător al „supravieţuirii celui mai tare”? Cel care plăteşte cu moartea şi cu impozitele? Din câte înţelesese, marţienii reuşiseră să învingă moartea şi se părea că nu cunosc banii, nu au simţul proprietăţii şi nu au guvern, în sensul pe care îl acordau oamenii tuturor acestor noţiuni. Atunci, de unde să aibă impozite?

Cu toate astea, băiatul avea dreptate; forma nu are într-adevăr nicio importanţă în definirea conceptului de „Om”, la fel ca forma unei sticle care ţine în ea vinul. E chiar posibil să-l scoţi pe om din sticla lui personală, aşa cum păţise un biet individ căruia ruşii îi „salvaseră” viaţa, punându-i creierul într-un borcan de sticlă şi umplându-l de sârme ca pe o centrală telefonică. Doamne Sfinte, ce glumă sinistră! Oare amărâtul ăla o fi gustat poanta? se întrebă Jubal.

Totuşi – judecând lucrurile prin prisma unui marţian – ce anume îl deosebeşte pe Om de alte animale? Oare o rasă care practica levitaţia (şi Dumnezeu mai ştie ce) ar putea fi impresionată de realizările ingineriei tehnologice? Şi dacă ar fi fost, pot oare Barajul de la Assuan sau o mie de mile de recif de corali să câştige premiul întâi? Dar conştiinţa de sine a Omului? Curată vanitate, n-ai cum să dovedeşti că arborii sequoia sau caşaloţii nu sunt cumva filozofi şi poeţi care-i întrec cu mult pe cei din rândul oamenilor.

Există însă un domeniu în care omul nu poate fi depăşit; el dovedeşte o ingenuitate nelimitată în inventarea unor modalităţi tot mai cuprinzătoare şi mai eficiente pentru a-i ucide, a-i înrobi şi a-i hărţui pe semenii lui, răul comis întorcându-se de fiecare dată împotriva lui însuşi şi făcându-i viaţa insuportabilă. Omul scorneşte glume macabre, la adresa lui însuşi. Iar temelia umorului este…

— Omul este animalul care râde, îi răspunse Jubal. Mike medită puţin asupra acestei afirmaţii, apoi zise:

— Atunci, eu nu sunt om.

— Cum?!

— Eu nu râd. I-am auzit pe alţii râzând şi m-a speriat. Apoi am grok că nu era ceva dureros. Am încercat să învăţ…

Mike dădu capul pe spate şi scoase un chicotit hârâit.

— Încetează! ţipă Jubal, acoperindu-şi urechile.

— Acum ai auzit şi tu, recunoscu Mike, cu tristeţe. Nu pot s-o fac cum trebuie. Înseamnă că nu sunt om.

— Stai puţin, fiule. Pur şi simplu, n-ai învăţat încă… şi n-o să înveţi niciodată prin metoda încercării. Dar până la urmă ai să înveţi, îţi promit eu asta. Dacă vei trăi în mijlocul nostru îndeajuns de mult, într-o bună zi vei vedea cât suntem de nostimi… şi atunci vei începe să râzi.

— Da?

— Da, îl asigură Jubal. Nu te necăji, lasă lucrurile să decurgă de la sine. Ei, fiule, chiar şi un marţian poate să râdă de noi, odată ce ne-a „grok”.

— Am să aştept, acceptă Mike, calm.

— În timp ce aştepţi, nu te îndoi de faptul că eşti om; pentru că eşti, într-adevăr. Un om născut din femeie şi născut pentru a suferi… va veni o zi când vei grok acest lucru în deplinătatea lui şi vei râde… pentru că omul este animalul care râde de el însuşi. Cât despre prietenii tăi de pe Marte, n-aş putea să mă pronunţ. Grok că s-ar putea să fie şi ei „om”.

— Da, Jubal.

Harshaw se simţi uşurat, crezând că interviul se sfârşise. Nu mai fusese atât de stânjenit de multă vreme, din ziua când tatăl lui îi explicase cum era cu dragostea – cu păsările şi cu albinele şi cu florile – numai că o făcuse târziu, *mult* prea târziu.

Omul de pe Marte mai avea însă nelămuriri.

— Jubal, fratele meu, tu ai întrebat pe mine „Cine a făcut Lumea?” şi eu nu am avut cuvinte ca să-ţi spun de ce nu grok că era o întrebare. M-am gândit la cuvinte.

— Şi?

— Tu mi-ai spus „Dumnezeu a făcut lumea”.

— Nu, nu-i adevărat! sări Harshaw. Ţi-am spus că, deşi religiile susţin multe lucruri diferite, majoritatea lor spun că „Dumnezeu a făcut Lumea”! Ţi-am spus că nu grok deplin această afirmaţie, dar cuvântul folosit de ei este „Dumnezeu”.

— Da, Jubal, încuviinţă Mike. Cuvântul este „Dumnezeu”. Tu grok.

— Mă văd nevoit să admit că nu grok.

— Tu grok, repetă Smith, pe un ton categoric. Eu explic. Atunci nu am găsit cuvântul. Tu grok. Anne grok. Eu grok. Iarba de sub picioarele mele grok în frumuseţe şi fericire. Dar îmi trebuie cuvântul. Cuvântul este „Dumnezeu”.

— Continuă, îl încurajă Jubal.

Mike arătă triumfător spre Jubal şi spuse:

— Tu eşti Dumnezeu!

Jubal se plesni peste obraz.

— O, Isuse Cristoase! *Ce am făcut*? Ascultă, Mike. Nu mă lua aşa! Nu ai înţeles ce ţi-am spus. Îmi pare rău. Îmi pare nespus de rău! Acum, uită ce ţi-am spus şi o s-o luăm de la capăt, altă dată. Totuşi...

— Tu eşti Dumnezeu! repetă Mike, cu seninătate. Pentru că tu grok. Anne este Dumnezeu. Eu sunt Dumnezeu. Iarba fericită este Dumnezeu. Jill grok întotdeauna cu frumuseţe. Jill este Dumnezeu. Toată forma şi facerea şi creaţia laolaltă...

Smith croncăni ceva în marţiană şi zâmbi.

— Bine, Mike. Dar mai aşteaptă. Anne, ai auzit ce-a spus?

— Cred şi eu c-am auzit, şefu'!

— Înregistrează totul pe bandă de magnetofon. Va trebui să revin la problema asta. Lucrurile nu pot rămâne aşa, în niciun caz. Trebuie să... Harshaw îşi ridică privirea şi spuse: Dumnezeule! Cartierul General, toată lumea în alertă! Anne! Fixează butonul de alarmă în poziţia „moarte de om" şi, pentru numele lui Dumnezeu, ţine-l apăsat cu degetul; s-ar putea să nu vină aici. Se uită din nou la cele două maşini care se apropiau din direcţia sud. Mă tem totuşi că aici vin. Mike! Ascunde-te în piscină! Nu uita ce ţi-am spus – scufundă-te în partea cea mai adâncă şi stai acolo, nemişcat – nu ieşi afară până n-o trimit pe Jill după tine.

— Da, Jubal.

— Chiar acum! Mişcă!

— Da, Jubal.

Mike urcă în fugă cele câteva trepte, se aruncă în apă şi se făcu nevăzut. Îşi ţinea genunchii strânşi, degetele de la picioare întinse, picioarele lipite.

— Jill! strigă Jubal. Bagă-te la fund, apoi ieşi din piscină. Şi tu la fel Larry. Dacă vreunul din ei l-a văzut pe Mike, vreau să-l fac să creadă că au fost mai mulţi inşi în apă. Dorcas! Ieşi repede şi scufundă-te din nou, fata mea. Anne – nu, tu eşti ocupată cu butonul de alarmă.

— Pot să-mi pun roba de Martor şi să mă aşez pe marginea piscinei. Şefu', trebuie să reglez imediat pe „moarte de om"?

— Ă, mai lasă să treacă treizeci de secunde. Dacă aterizează, îmbracă roba de Martor şi pune-ţi iar degetul pe buton. Apoi aşteaptă – şi dacă te chem la mine, dă drumul la balon. Eu nu

îndrăznesc să strig „Lupul!” decât atunci când... Jubal îşi acoperi ochii cu mâna, apoi adăugă: Una din maşini se pregăteşte de aterizare... pare a fi o dubă de-a poliţiei. La dracu’, credeam că au venit cu gândul să poarte tratative.

Prima maşină începu să planeze, apoi ateriză în grădina care înconjura piscina. Cealaltă maşină se învârtea la joasă înălţime. Amândouă erau de mărimea avioanelor de transportat detaşamente militare şi purtau însemnul Federaţiei: un glob stilizat.

Anne aşeză jos dispozitivul de retransmisie radio, îşi trase repede pe ea veşmântul profesional, apoi luă din nou aparatul şi apăsă pe buton. Uşa primei maşini se deschise, imediat ce ajunse pe sol; Jubal se îndreptă într-acolo, afişând un spirit războinic mai ceva decât al unui căţel pechinez.

— Ia-ţi dracului rabla de pe trandafirii mei! urlă el, adresându-se celui care tocmai cobora.

— Sunteţi Jubal Harshaw? îl întrebă acesta.

— Spune-i tontului ăluia să-şi ridice hârdăul şi să-l dea înapoi! Să o şteargă din grădină şi să aterizeze pe iarbă! Anne!

— Vin imediat, şefu’.

— Jubal Harshaw, am un mandat de...

— Poţi să ai un mandat şi pe numele regelui Angliei; puţin îmi pasă. Ţi-am spus să-ţi iei vechitura de pe florile mele! Apoi, cu ajutorul lui Dumnezeu, am să te dau în judecată pentru... Jubal se opri şi se uită la omul din faţa lui, de parcă nici nu-l văzuse până atunci. Aha, deci tu erai, zise, cu un dispreţ amar. Aşa te-ai născut tu, prost, Heinrich, sau ai făcut studii de specialitate? Iar dobitocul ăla în uniformă, când a învăţat să zboare?

— Vă rog să vă uitaţi pe mandatul acesta de arestare, spuse Heinrich, străduindu-se să nu-şi piardă cumpătul. Apoi...

— Ia-ţi căruciorul de pe straturile mele cu flori, dacă nu vrei să-ţi intentez un proces de drept civil care să-ţi mănânce toată pensia!

Heinrich încă mai ezita.

— *Acum*, în clipa asta! zbieră Jubal. Şi spune-le necioplitilor tăi care tocmai coboară să-şi ia picioarele la spinare! Idiotul ăla cu mutră de ţap stă pe un trandafir Elizabeth M. Hewitt, premiat!

Heinrich îşi întoarse capul şi le zise oamenilor săi:

— Băieţi, aveţi grijă cu florile alea. Paskin, vezi că ai călcat pe un trandafir. Rogers! Ridică maşina şi mut-o din grădină. După ce termină, se întoarse din nou spre Harshaw: Sunteţi mulţumit?

— O să fiu, după ce o ia de aici – dar tot o să plătiţi despăgubiri. Să-ţi văd legitimaţia... arată-i-o şi Martorei şi spune-ţi cu voce tare numele, gradul, organizaţia din care faci parte şi numărul de înmatriculare.

— Ştiţi cine sunt. Am un mandat de...

— Iar eu am mandat să iau o puşcă şi să-ţi fac cărare prin păr cu ea, dacă nu respecţi legea şi ordinea! Nu ştiu cine eşti. Semeni cu un tip prost, da’ al dracului, pe care l-am văzut eu pe ecranul telefonului – dar nu am cum să te identific. Trebuie să te legitimezi singur, după toate regulile în vigoare, prevăzute în Codul Mondial, paragraful 1602, partea a doua; abia după aceea ai dreptul să-mi prezinţi mandatul. Lucrul e valabil şi pentru ceilalţi maimuţoi, ca şi pentru pitecantropul ăla parazit care face pe pilotul.

— Sunt cu toţii ofiţeri de poliţie şi acţionează din ordinele mele.

— N-am de unde să ştiu dacă sunt sau nu. Puteau foarte bine să împrumute hainele astea de clovn de la un costumier. Să urmăm litera legii, stimate domn! Vii şi dai buzna în căminul meu. Susţii doar că eşti ofiţer de poliţie şi că ai un mandat care justifică această violare de domiciliu. Eu însă zic că mi-aţi încălcat proprietatea, până nu-mi dovediţi contrariul... am deci motive să-mi exercit dreptul meu suveran de a utiliza forţa pentru a vă arunca afară... ceea ce am să şi fac peste aproximativ trei secunde.

— Nu v-aş sfătui.

— Cine eşti *tu* ca să-mi dai mie sfaturi? Dacă încercaţi să vă împotriviţi tendinţei mele de a-mi exercita acest drept, atunci acţiunea voastră devine un act de violenţă implicită – şi cu arme mortale, dacă chestiile cu care umblă catârii ăia sunt într-adevăr arme de foc, după cum s-ar părea. Avem şi-un proces civil, şi unul penal – ce mai, amice, am să-ţi trag un perdaf pe cinste! spuse Jubal, trăgându-şi înapoi braţul scheletic şi strângând pumnul. Afară de pe proprietatea mea! strigă el.

— Aşteptaţi, domnule doctor. O să facem cum vreţi dumneavoastră, zise Heinrich, care – deşi se făcuse roşu de

furie – reuşea totuşi să-şi păstreze vocea calmă.

Prezentă legitimaţia; Jubal se uită în treacăt peste ea, apoi i-o dădu înapoi lui Heinrich, ca să i-o arate lui Anne. Îşi spuse apoi numele complet, adăugând că este căpitan de poliţie în cadrul Biroului Federal de Servicii Speciale şi sfârşi prin a-şi declara numărul de înmatriculare. Unul câte unul, ceilalţi membri ai echipajului, împreună cu pilotul, fură şi ei supuşi aceluiaşi interogatoriu, urmând ordinele glaciale ale lui Heinrich.

Când au terminat, Jubal a întrebat, cu glas mieros:

— Aşadar, domnule căpitan, cu ce vă pot fi de folos?

— Am un mandat pe numele lui Gilbert Berquist, mandat în care se indică această proprietate, clădirile aflate pe ea şi terenurile aferente.

— Arată-mi-l mai întâi mie, apoi Martorei.

— Imediat. Mai am însă încă un mandat, asemănător cu primul, dar pe numele lui Gillian Boardman.

— Pe numele cui?

— Gillian Boardman. E acuzată de răpire.

— Doamne Dumnezeule!

— Şi mai am unul şi pentru Hector C. Johnson... şi pentru Valentine Michael Smith... şi chiar pentru *dumneavoastră*, numitul Jubal Harshaw.

— Pentru mine? Ce e, iar am probleme cu impozitele?

— Nu e vorba de asta. Sunteţi acuzat de complicitate la diferite infracţiuni... ştim că aţi fost martor ocular la altele... şi v-aş înfunda eu însumi pentru că aţi obstrucţionat justiţia, dacă mandatul cu pricina n-ar face inutil acest lucru.

— Să fim serioşi, domnule căpitan! Am fost foarte cooperant din momentul în care mi-aţi prezentat legitimaţia şi aţi început să vă comportaţi conform legii. Şi am să cooperez cu dumneavoastră şi în continuare. Sigur, de dat în judecată tot am să vă dau, pe dumneata, pe superiorul dumitale ierarhic şi guvernul – pentru ilegalităţile pe care le-aţi comis *înainte*... asta nu înseamnă că o să renunţ să-mi apăr drepturile sau să fac un recurs, dacă vreunul din voi nu va respecta în continuare litera legii. Mmm... Cam lungă lista de victime. Acum înţeleg de ce aţi venit cu două maşini. Totuşi – vai de mine! – e ceva în neregulă cu mandatele astea. Cum spuneaţi că o cheamă, ă..., doamna Barkmann – văd că e acuzată că l-ar fi răpit pe individul ăsta,

Smith… dar în acest alt mandat *el însuşi* e acuzat că ar fi evadat de sub custodie. Nu ştiu ce să mai înţeleg…

— Aşa s-a întâmplat. El a evadat – iar ea l-a răpit.

— Nu vi se pare cam greu de făcut şi una şi alta? Nu e ceva imposibil? Şi sub ce acuzaţie era el reţinut? Văd că în mandat nu se specifică nimic de genul ăsta.

— De unde dracu' să ştiu? Important e că a evadat – e un fugar.

— Dumnezeule mare! Cred că va trebui să-mi ofer serviciile de avocat fiecăruia în parte. Interesant caz. Dacă s-a făcut vreo greşeală – sau chiar mai multe – lucrurile s-ar putea să se complice.

— N-o să-ţi fie uşor, spuse Heinrich, rânjind dispreţuitor. O să fii în aceeaşi oală cu ei doi.

— A, sper că nu pentru multă vreme. Jubal ridică tonul şi-şi întoarse capul în direcţia casei. Cred că, dacă judecătorul Holland ne-ar auzi în clipa asta – spuse el – ar începe procedurile de „habeas corpus" aproape imediat şi încă pentru noi toţi. Iar dacă Associated Press s-ar întâmpla să aibă o maşină de serviciu prin apropiere, ar şti ei imediat *unde* anume să trimită ordonanţele astea judecătoreşti.

— Tare-ţi mai place să umbli cu escrocherii, Harshaw.

— Asta se numeşte calomnie, stimate domn. Iau notă.

— Şi-o să te alegi cu praful de pe tobă. Suntem singuri, nu ne aude nimeni.

— Eşti sigur?

XV

Valentine Michael Smith înotă prin apa întunecată, îndreptându-se spre partea cea mai adâncă a piscinei, aflată în dreptul trambulinei; ajuns aici se aşeză pe fundul apei. Nu ştia de ce-i spusese fratele lui de apă să se ascundă; nici măcar nu ştia că se ascundea. Jubal îi zisese să facă ceea ce făcea acum şi să rămână acolo până venea Jill după el; nici nu-i trebuia să ştie mai mult.

Se făcu covrig, lăsă aerul din plămâni să iasă afară, îşi înghiţi limba, îşi dădu ochii peste cap, şi – după ce îşi încetini şi ritmul cardiac – deveni efectiv „mort”, doar că nu se decorporalizase. Se decise să-şi dilate simţul temporalităţii, astfel încât secundele să dureze ore întregi; avea de meditat asupra multor lucruri.

Dăduse din nou greş în încercarea lui de a atinge acel nivel al înţelegerii perfecte, raportul acela de contopire reciprocă – grokking – care ar trebui să existe între fraţii de apă. Ştia că de vină era el, pentru că în mod greşit folosise limbajul oamenilor – atât de ciudat şi de nesigur; de aceea se supărase Jubal.

Cu toate că ştia că fraţii lui oameni puteau face faţă unor emoţii puternice fără a păţi ceva, lui Smith îi părea rău – la modul nostalgic – că îl supărase pe Jubal. Avusese însă impresia că reuşise să grok – în sfârşit – unul dintre cele mai dificile cuvinte din vocabularul oamenilor. Ar fi trebuit să fie mai prevăzător; încă de când învăţa primele noţiuni de engleză, sub îndrumarea fratelui său Mahmoud, Smith descoperise că, în timp ce cuvintele lungi îşi schimbau doar arareori înţelesul, cuvintele scurte erau alunecoase, modificându-şi sensurile la întâmplare. Sau, cel puţin, aşa grok el. A folosi astfel de cuvinte scurte era ca şi când ai fi încercat să cari apă pe un cuţit.

Cuvântul folosit de el în discuţia cu Jubal fusese unul foarte scurt.

Smith credea şi acum că grok bine sensul cuvântului „God” (Dumnezeu) – se încurcase însă atunci când nu alesese cum trebuie celelalte cuvinte. Era vorba de o noţiune atât de simplă, de elementară, de necesară, încât până şi un pui o putea explica – în limba marţiană. Problema era să găsească acele cuvinte omeneşti care să-l ajute să spună drept, să le îmbine în aşa fel încât ele să transmită pe deplin acelaşi mesaj ca în

limba lui de acasă.

Mike nu înţelegea de ce era atât de greu să rosteşti respectivul cuvânt – chiar şi în engleză – dacă tot era un lucru cunoscut de toată lumea... altfel le-ar fi fost imposibil să grok şi să rămână în viaţă. Poate era mai bine să-i întrebe pe Marii Bătrâni ai oamenilor cum trebuia să-i spună, decât să se lupte cu înţelesuri înşelătoare. Pentru asta se impunea să aştepte până când Jubal îi va aranja o întâlnire cu ei; singur nu se putea descurca – era doar un ou.

Simţea un vag regret pentru că nu se putea bucura de privilegiul de a asista la decorporalizarea fratelui Art şi a fratelui Dottie.

Apoi se apucă să recapituleze conţinutul Noului Dicţionar Internaţional – Webster – ediţia a treia, publicată în Springfield, Massachusetts.

De undeva, de departe, Smith fu trezit de presimţirea neliniştitoare că fraţii lui de apă se aflau în pericol. Se opri între „sherbacha” şi „sherbet”, încercând să mediteze mai mult pe marginea acestui subiect. Trebuia oare să părăsească apa vieţii şi să li se alăture, pentru a grok şi a împărţi cu ei acest pericol? La el acasă nu ar fi fost nevoie să-şi pună o asemenea problemă – acolo necazurile erau împărţite în strânsă unire şi bucurie.

Jubal îi spusese însă să aştepte.

Rememoră cuvintele lui Jubal, comparându-le cu alte cuvinte de-ale oamenilor, pentru a se asigura dacă le grok sau nu înţelesul. Nu, nu se înşelase, le grok bine; trebuia să aştepte până venea Jill.

Totuşi, era prea neliniştit pentru a reveni la vânătoarea lui de cuvinte. În cele din urmă îi veni în minte o idee atât de veselă şi de îndrăzneaţă încât i-ar fi provocat frisoane, dacă ar fi avut timp să-şi pregătească trupul pentru o atare experienţă.

Jubal îi spusese să-şi pună trupul sub apă şi să-l lase acolo până venea Jill... dar îi zisese oare Jubal că el însuşi trebuia să aştepte împreună cu trupul?

Smith se gândi multă vreme la acest aspect al problemei, conştient că alunecoasele cuvinte englezeşti puteau oricând să-l inducă în eroare. Concluzionă că Jubal nu-i poruncise să rămână şi el împreună cu propriul său trup... şi astfel avea

posibilitatea să evite greşeala de a nu împărtăşi necazurile fraţilor lui.

Smith se hotărî, aşadar, să iasă la o plimbare.

Era şi el uluit de îndrăzneala de care dădea dovadă; deşi mai făcuse acest lucru, acum era pentru prima oară când o făcea „solo”. Întotdeauna fusese însoţit de un Mare Bătrân, care-l supraveghea, avea grijă ca trupul lui să nu păţească nimic între timp, nu-l lăsa să se dezorienteze şi stătea alături de el până revenea în trup.

Acum nu era niciun Mare Bătrân care să-l ajute. Smith era însă încrezător; spera că acţiunea îi va reuşi atât de bine, încât dascălul lui va fi foarte mândru de el. Îşi verifică, aşadar, fiecare parte a corpului, se asigură că nu se va deteriora în lipsa lui, apoi îl părăsi cu grijă, lăsând în urmă o părticică din sine care să se ocupe de el în absenţa lui.

Se ridică în picioare şi se săltă pe marginea piscinei, amintindu-şi că trebuia să se poarte ca şi când ar fi avut trupul cu el, altfel exista posibilitatea dezorientării – putea să piardă urma piscinei, să nu mai ştie unde-şi lăsase corpul, să uite tot şi să rătăcească prin locuri necunoscute, incapabil de a găsi drumul de întoarcere.

Smith se uită în jurul său.

O maşină tocmai ateriza în grădină, iar fiinţele de dedesubt – firele de iarbă şi florile – se plângeau că au fost jignite şi rănite. Oare acesta să fi fost pericolul presimţit de el? Dacă iarba fusese făcută ca să calci pe ea, altul era rostul florilor şi al arbuştilor – în cazul lor se săvârşise într-adevăr o greşeală.

Nu, nu era singura, mai erau şi alte greşeli. Văzu un om coborând din maşină, gata să pună un picior pe sol, apoi îl văzu pe Jubal alergând în direcţia lui. Smith simţea mânia pe care Jubal o îndrepta împotriva acelui om, o furie atât de distrugătoare încât, dacă ar fi fost marţieni, cei doi s-ar fi decorporalizat pe loc.

Smith îşi notă acest aspect, stocându-l spre a fi meditat; apoi se gândi ce anume trebuia să facă, pentru a-şi ajuta fratele, în caz că intervenea vreo urgenţă. După ce termină astfel cu Jubal, îi trecu în revistă pe ceilalţi.

Dorcas tocmai ieşea din piscină; era îngrijorată, dar nu prea tare; Smith simţea că fata avea încredere în Jubal. Larry stătea pe margine; abia ieşise din apă; vedea picăturile care cădeau

de pe el. Larry era entuziasmat şi mulţumit; încrederea lui în Jubal era absolută. Miriam se afla lângă el; starea ei de spirit se situa la jumătatea drumului între cea a lui Dorcas şi cea a lui Larry. Nu departe de ei şedea Anne, îmbrăcată în roba lungă şi albă de care nu se despărţise toată ziua. Smith nu grok deplin starea ei de spirit; simţea în ea disciplina fermă a unui Mare Bătrân. Descoperirea îl uimi peste măsură, întrucât Anne era întotdeauna bună şi tandră, caldă şi prietenoasă.

Smith văzu că fata îl urmărea pe Jubal cu multă atenţie, gata să-i sară în ajutor, dacă ar fi fost nevoie. La fel făcea Larry!...şi Dorcas... şi Miriam! Într-o izbucnire de empatie, Smith descoperi că toţi aceşti prieteni erau fraţii de apă ai lui Jubal – deci şi ai lui. Iluminarea aceasta neaşteptată îl zgudui în asemenea măsură încât fu cât pe ce să-şi piardă ancora. Calmându-se, se opri să-i laude şi să-i preţuiască pe toţi, pe fiecare în parte şi pe toţi laolaltă.

Jill îşi sprijinea un braţ pe marginea piscinei; Smith ştia că fata fusese sub apă, ca să vadă dacă el se afla în siguranţă. O simţise când făcuse acest lucru... dar acum îşi dădu seama că erau şi alte lucruri care o neliniştеau, în afară de siguranţa lui; Jill avea necazuri mai mari, necazuri care nu dispăruseră după ce văzuse că cel care îi fusese dat în grijă se afla în siguranţă sub apa vieţii. Această constatare îl tulbură nespus de mult pe Smith, determinându-l să ia în calcul posibilitatea de a se duce la ea, de a o înştiinţa că-i este alături şi de a împărţi necazurile pe care ea le avea.

Ceea ce ar fi şi făcut, dacă nu s-ar fi simţit un pic vinovat: nu era sigur dacă lui Jubal i-ar fi convenit să-l ştie învârtindu-se pe acolo, în timp ce trupul i se afla pe fundul piscinei. Ajunse la un compromis, spunându-şi că va împărtăşi cu ei necazurile – şi-şi va face simţită prezenţa doar la nevoie.

Smith îl examină apoi pe omul care cobora din maşina aeriană, îi simţi tulburarea dar îşi impuse să fie detaşat, străduindu-se să-l cerceteze cu atenţie, atât la exterior, cât şi la interior.

Într-un fel de buzunar prins în curele în jurul brâului, omul acela avea o armă de foc.

Smith era aproape sigur că era o armă de foc. O examină în detaliu, comparând-o cu armele pe care le văzuse până atunci, apoi o confruntă cu definiţia din Noul Dicţionar Internaţional –

Webster – ediţia a treia, publicată în Springfield, Massachusetts.

Da, era într-adevăr o armă de foc – nu doar datorită formei pe care o avea, ci şi a răului pe care îl conţinea şi-l împrăştia în jur. Smith se uită pe ţeavă, văzu cam cum trebuie să funcţioneze şi se trezi izbit în faţă de ideea aceasta de rău.

Oare făcea bine dacă o întorcea şi o trimitea în altă parte, cu răul ei cu tot? S-o facă înainte ca omul să apuce să coboare din maşină? Smith avea senzaţia că, într-adevăr, aşa trebuia să procedeze... dar Jubal îi spusese mai demult să nu facă aşa cu o armă de foc până nu-i spunea el, Jubal, că era momentul.

Smith ştia că acum era într-adevăr o situaţie de urgenţă... se hotărî însă să menţină în echilibru această stare, până o grok în întregime – era posibil ca Jubal, ştiind că se apropia un caz de urgenţă, să-l fi trimis sub apă tocmai a-l împiedica să acţioneze în mod greşit.

O să aştepte... dar o să supravegheze arma asta. Întrucât simţul văzului nu se reducea la el doar la ochi, putând să vadă de jur împrejur – la nevoie – continuă să se uite la armă în timp ce pătrundea în interiorul maşinii.

Aici era mai mult rău decât îşi imaginase vreodată că ar putea exista! Înăuntru se aflau alţi oameni, care se îngrămădeau spre uşă, toţi în afară de unul. Minţile lor miroseau ca un pachet de Khaugha care parfumase o nimfă neştiutoare... iar fiecare din ei ţinea în mână un lucru plin de rău.

După cum îi spusese şi lui Jubal, Smith ştia că forma nu determină niciodată esenţa unui lucru sau a unei fiinţe; pentru a pătrunde această esenţă era nevoie să mergi dincolo de formă. Semenii lui – marţienii – treceau prin cinci stadii majore – ou, nimfă, pui, adult şi Mare Bătrân, acesta din urmă fiind complet lipsit de formă. Totuşi, esenţa unui Mare Bătrân se regăsea încă din stadiul de ou.

Lucrurile astea pline de rău semănau cu armele de foc. Cu toate acestea, Smith nu se luă după aparenţe, ci cercetă cu mare atenţie o astfel de presupusă armă. Era mai mare decât orice armă pe care o văzuse el vreodată, era diferită ca formă şi ca detalii.

Totuşi, era o armă.

Le examină şi pe celelalte, la fel de minuţios. Şi ele erau arme.

Omul care nu se ridicase de la locul lui avea şi el o armă mică, prinsă de corp cu nişte curele.

Maşina avea construite în ea două arme enorme – mai existau şi alte lucruri pe care Smith nu le putea grok, dar în care simţea că sălăşluieşte răul.

Se gândi dacă n-ar fi mai bine să termine şi cu maşina, şi cu conţinutul ei, şi cu tot – să le dea peste cap şi să le facă să dispară. Numai că, pe lângă faptul că inhibiţia lui de a irosi mâncare dura de o viaţă, ştia – în acelaşi timp – că nu grok ceea ce se întâmplă. Era mai bine să se mişte încet, să urmărească totul cu atenţie, să ajute şi să împărtăşească eventualele necazuri, subordonându-se conducerii lui Jubal... iar dacă se impunea să rămână pasiv, să se întoarcă în corp de îndată ce pericolul va fi trecut şi să discute cu Jubal mai târziu.

Ieşi din maşină şi începu să privească, şi să asculte, şi să aştepte.

Cel dintâi om care a coborât a vorbit cu Jubal despre nişte lucruri pe care Smith le-a stocat doar, incapabil să le grok; se înscriau în afara experienţei lui de viaţă. Ceilalţi oameni au coborât şi ei din maşină şi au început să se împrăştie în teren; Smith şi-a distribuit atenţia în aşa fel încât să-i poată urmări pe fiecare în parte şi pe toţi la un loc. Maşina s-a ridicat în aer, a dat înapoi, apoi s-a oprit din nou, lăsând iarba şi florile să respire uşurate; Smith le-a grok necazul, încercând să le aline durerea. Primul om i-a înmânat lui Jubal nişte hârtii: ele au fost apoi trecute lui Anne. Smith le-a citit şi el odată cu ea. Şi-a dat seama, după cuvintele folosite, că era vorba despre anumite ritualuri umane referitoare la tămăduire şi echilibru; însă cum întâlnise asemenea proceduri doar în volumele de drept ale lui Jubal, Smith nici nu a încercat să grok actele respective, mai ales că Jubal nu părea că se necăjeşte din pricina lor – răul trebuia căutat în altă parte. Mike fu încântat să-şi recunoască propriul nume, pe două din aceste hârtii; de câte ori îl vedea scris, îl cuprindea o emoţie neobişnuită, ca şi când s-ar fi aflat în două lucruri deodată – cu toate că acest lucru era imposibil, atunci când nu erai un Mare Bătrân.

Jubal şi omul care coborâse primul s-au îndreptat spre piscină, urmaţi îndeaproape de către Anne. Smith şi-a dilatat simţurile, pentru a le permite să se mişte mai repede, ţinându-le însă îndeajuns de comprimate ca să-i poată urmări în voie pe

toţi oamenii deodată. Au apărut doi oameni care s-au strâns şi i-au flancat pe cei trei.

Cel care coborâse primul s-a oprit lângă piscină, acolo unde se aflau prietenii lui Smith; s-a uitat la ei, a scos o poză din buzunar, s-a uitat la ea, apoi a privit-o pe Jill. Smith simţi frica fetei şi se puse în alertă. „Apăr-o pe Jill. Nu te gândi că iroseşti mâncare. Nu te gândi la nimic. Apăr-o pe Jill.”, îi spusese Jubal, odată. Ar fi apărat-o pe Jill cu orice preţ, chiar cu riscul de a acţiona în mod greşit. Dar era bine că avea consimţământul lui Jubal; aşa, nu mai era nevoie să se necăjească, să-şi facă probleme de conştiinţă.

Când omul acela a indicat-o pe Jill, iar ceilalţi doi care-l flancau au venit repede spre ea cu armele lor aducătoare de mare rău, Smith trecu dincolo de Doppelgänger-ul acestuia şi le făcu la amândoi mica schemă care ducea la dispariţie.

Primul om rămase cu ochii aţintiţi pe locul unde stătuseră cei doi; apoi duse mâna spre armă – şi dispăru şi el.

Ceilalţi patru începură să strângă rândurile. Smith nu voia să-i distrugă. Simţea că Jubal ar fi mulţumit dacă i-ar opri doar, fără să le facă nimic. Dar a opri un lucru, fie el şi o scrumieră, însemna efort – iar Smith nu avea corpul cu el. Un Mare Bătrân ar fi reuşit, dar Smith făcea şi el ce putea, ce trebuia să facă, în condiţiile date. Patru atingeri suave – şi oamenii dispărură.

Dinspre maşina aflată pe sol venea spre Mike o senzaţie de rău intens; Omul de pe Marte se duse într-acolo, grok o decizie rapidă: maşina şi pilotul dispărură.

Smith aproape că uitase de maşina care patrula înălţimile; tocmai se pregătea să se relaxeze, când simţi că răul creşte.

Îşi ridică privirile şi văzu că cea de-a doua maşină căuta un loc unde să aterizeze.

Smith dilată timpul până la limita lui personală, apoi urcă în maşina din aer. O inspectă cu minuţiozitate, grok că era plină până la refuz de lucruri rele... şi o aruncă în neant. După ce termină cu ea, se întoarse la grupul de lângă piscină.

Prietenii lui păreau agitaţi; Dorcas plângea cu sughiţuri, iar Jill îşi pusese braţele în jurul ei, încercând s-o liniştească. Doar Anne părea neatinsă de emoţiile pe care Smith le simţea clocotind în jurul lui. Dar răul dispăruse fără urmă, şi-odată cu el – necazurile care-l deranjaseră din meditaţie. Ştia că Dorcas va fi tămăduită de Jill mai repede decât de oricine altcineva –

Jill grok întotdeauna pe deplin şi rapid orice durere. Tulburat de emoţiile celor din jur, neliniştit că poate nu acţionase întru totul corect atunci când se ivise urgenţa – sau că aşa s-ar putea să grok Jubal – Smith decise că era liber să se retragă. Se strecură din nou în piscină, îşi găsi trupul, grok că se afla în aceeaşi stare în care îl lăsase şi intră din nou în el.

Se gândi să contemple evenimentele ce avuseseră loc în recenta stare de urgenţă. Ele erau însă prea proaspete; Mike nu era pregătit să le cuprindă, nu era gata să-i laude şi să-i aprecieze pe oamenii pe care fusese nevoit să-i strămute. Reveni, aşadar, foarte fericit la îndeletnicirea lui de dinainte. „Sherbet”… „Sherbetlee”… „Sherbetzide” –

Ajunsese la cuvântul „Timwork” şi tocmai se pregătea să treacă la „Tiny”, când o simţi pe Jill apropiindu-se. Îşi aduse din nou limba în gură şi se făcu gata, ştiind că fratele lui, Jill, nu putea rămâne prea mult sub apă fără să i se facă rău.

Când fata l-a atins, Mike i-a luat faţa în palme şi a sărutat-o. Era ceva ce învăţase de curând şi pe care nu-l grok pe deplin. Avea ceva din apropierea inerentă ritualului apei. Dar era mai mult decât atât… şi el voia să grok întru totul acest ceva în plus.

XVI

Harshaw n-a mai aşteptat ca Gillian să-şi scoată din piscină copilul ei problemă; a dat ordin să i se administreze un sedativ lui Dorcas, apoi a plecat rapid în birou, lăsând-o pe Anne să explice (sau nu) evenimentele ultimelor zece minute.

— La apel! strigă el, peste umăr.

Miriam l-a ajuns din urmă.

— Cred că trebuie să fie rândul meu, spuse fata, cu răsuflarea tăiată. Dar, şefu', ce Dumne...

— Fetiţo, nu vreau s-aud nimic.

— Dar şefu'...

— Tacă-ţi gura, am zis. Miriam, într-o săptămână de acum încolo o să ne aşezăm pe scaune şi o s-o rugăm pe Anne să ne spună ce s-a întâmplat. Acum însă o să telefoneze toată lumea – cu căţel şi purcel – iar reporterii o să înceapă să coboare din copaci... şi, până atunci, am de dat nişte telefoane. Eşti cumva genul de femeie care-şi pierde cumpătul când ai mai mare nevoie de ea? A, să nu uit: notează că trebuie să-i tai salariul lui Dorcas pentru timpul pe care l-a risipit cu istericalele.

— Şefu'! Să îndrăzniţi numai şi o să plecăm toate trei! declară Miriam gâfâind.

— Prostii.

— Nu vă mai legaţi de Dorcas. Să ştiţi că m-ar fi apucat şi pe mine istericalele, dacă nu mi-o lua ea înainte. Cred că mă apucă acum, adăugă ea.

— Începe tu, şi-ai să primeşti o palmă la fund, îi zise Harshaw, rânjind. Bun, atunci trece-o pe Dorcas la o primă, pentru „îndeplinirea datoriei în condiţii riscante". Trece-te şi pe tine, dimpreună cu Anne şi Jill. Şi mai ales, nu mă uita pe mine. Mi-am câştigat acest drept.

— De acord. Şi cine o să vă plătească prima?

— Contribuabilii. Găsim noi o modalitate de a-i tapa. Ei, drăcia dracului! exclamă Jubal.

Se pare că mass-media pătrunsese deja în biroul lui; telefonul se pusese pe sunat. Harshaw se lăsă pe scaun şi intră pe circuit.

— Harshaw la telefon, zise el. Tu cine dracu' eşti?

— Las-o mai moale, doctore, îi răspunse chipul de pe ecran. Sunt ani de zile de când n-ai mai reuşit să bagi groaza în mine.

Cum îţi mai merge?

Harshaw îl recunoscu pe Thomas Mackenzie, director de producţie la New World Networks; îşi înmuie un pic glasul şi îi răspunse:

— Binişor, Tom. Sunt însă grozav de ocupat, aşa că...

— *Tu*, ocupat? Dar eu ce să mai zic, când muncesc patruzeci şi opt de ore pe zi? Tot mai crezi că s-ar putea să ai ceva pentru reţeaua noastră? Nu mă deranjează să mai păstrezi aparatura; intră în cheltuielile de regie. Dar trebuie să plătesc trei echipe de tehnicieni numai ca să fie gata de acţiune când primim semnalul tău. Eu vreau să te ajut cu tot ce-mi stă în putinţă. Am folosit multe scenarii de-ale tale şi sperăm să ne dai şi mai multe pe viitor – nu ştiu însă ce să-i spun revizorului contabil.

— Nu ţi se pare că reportajele de la faţa locului au fost îndeajuns de grăitoare? îl întrebă Harshaw, holbându-se la el.

— Ce reportaje de la faţa locului? se miră Mackenzie.

Nu trecu mult şi Harshaw înţelese că New World Networks nu preluase nimic din recentele evenimente petrecute la el acasă. Nu-i lăsă lui Mackenzie timp să pună întrebări, întrucât era sigur că, dacă i-ar fi răspuns cinstit, Mackenzie ar fi fost convins că bătrânul Harshaw îşi ieşise din minţi.

În schimb, conveni ca – dacă în următoarele douăzeci şi patru de ore nu se întâmplă nimic demn de a fi transmis – reţeaua New World Networks să-şi retragă camerele de luat vederi şi toate instalaţiile.

Imediat ce ecranul se goli, Harshaw începu să dea ordine.

— Adu-l încoace pe Larry. Spune-i să ia cu el butonul de alarmă – vezi că e la Anne.

Dădu apoi două telefoane.

Până să vină Larry, Harshaw ştia deja că nicio reţea de stereoviziune nu fusese conectată atunci când detaşamentele de la Servicii Speciale încercaseră să-i ia cu asalt căminul. Nu era nevoie să mai verifice ce se întâmplase cu mesajele; transmiterea lor depindea de acelaşi semnal care nu funcţionase în cazul reţelelor.

Larry îi adusese „butonul de alarmă”, adică radio-emiţătorul portabil.

— Aveţi nevoie de ăsta, şefu’?

— Voiam numai să-i râd în nas, răspunse Harshaw. Larry, să ne fie învăţătură de minte; nu trebuie să te încrezi niciodată în

maşinării mai complicate decât furculiţa şi cuţitul.

— S-a înţeles. Altceva?

— Există vreo modalitate de a verifica vechitura asta? Vreau să spun, fără să scoatem din aşternut trei reţele de stereoviziune?

— Cum să nu? Aparatul de emisie recepţie pe care l-am montat în atelier dispune de un comutator special pentru asta. Când acţionezi comutatorul şi apeşi pe buton, se aprinde o luminiţă. Dacă vrei să continui testul, iei legătura cu reţeaua respectivă, prin intermediul aparatului de emisie-recepţie şi le spui să facă o verificare fulger a camerelor de luat vederi, apoi să anunţe la staţia emiţătoare.

— Să presupunem că testul ne arată că semnalul nostru nu ajunge până la ei? Poţi să găseşti neregula? întrebă Harshaw.

— S-ar putea, zise Larry, cu jumătate de gură. Dacă e vorba de o legătură slăbită. Oricum, Duke se pricepe la electronică mult mai bine decât mine; eu stau mai bine cu teoria.

— Ştiu, fiule; nici eu nu mă prea pricep la chestii practice. Oricum, fă tot ce-ţi stă în putinţă.

— Altceva, Jubal?

— Dacă-l vezi pe omul care a inventat roata, trimite-l la mine. „Băgăciosul”!

Jubal luă în calcul posibilitatea ca Duke să fi sabotat „butonul de alarmă”: refuză însă să se gândească la asta. Venise timpul să se întrebe ce se întâmplase de fapt în grădină şi cum reuşise băieţandrul să facă ceea ce făcuse – când se aflase la trei metri sub apă. Harshaw nu avea nici cea mai mică îndoială că numai Mike putuse să facă chestiile acelea imposibile.

Cele văzute în camera asta cu o zi înainte erau întâmplări deopotrivă de stupefiante pentru intelect – numai că impactul

---

[1] Cuvânt inventat de autor, verb desemnând un nivel superior al înţelegerii, mergând până la contopirea spirituală.

[2] Celebră infirmieră pe fronturile Primului Război Mondial.

[3] Trăiască diferenţa! (în lb. franceză în original)

[4] Ducele – (în lb. engleză)

[5] Ceea ce era de demonstrat (în lb. latină în original.)

emoţional fusese altul. E adevărat că un şoarece era un miracol al biologiei tot atât de însemnat ca şi un elefant. Exista totuşi o diferenţă – elefantul era mai mare.

Dispariţia unei cutii goale de carton – un lucru de nimic – implica faptul că şi o dubă plină de poliţişti putea să se facă nevăzută. Numai că cel de-ai doilea eveniment te lăsa cu gura căscată – era cu totul altceva.

Ei bine, n-avea de gând să-şi irosească lacrimile pe nişte poliţai. Poliţiştii în sine nu erau un lucru rău; întâlnise şi poliţişti cinstiţi... şi nici chiar un sergent care împarte amenzi nu merită să fie şters de pe faţa pământului. Paza de Coastă e un exemplu de cum ar trebui să fie poliţiştii şi, de multe ori, chiar aşa şi sunt.

Ca să faci însă parte din Serviciile Speciale, trebuie să ai inimă de hoţ şi suflet de sadic. Gestapo. Trupe de asalt aflate în solda puterii politice a momentului. Jubal visa la ziua când un avocat va putea cita Carta Drepturilor Omului, fără riscul de a fi înfrânt de cine ştie ce vicleşug atotputernic de-al Federaţiei.

Dar mai bine s-o lase baltă... Important e ce se va întâmpla în continuare. Heinrich avusese în mod sigur legătură radio cu baza; de unde rezultă că lipsa lor va fi observată. Or să vină în căutarea lor alte trupe de Servicii Speciale – dacă nu cumva erau deja în drum spre el, presupunând că cea de-a doua maşină fusese doborâtă în timp ce transmitea către bază.

— Miriam.... spuse Harshaw.

— Da, şefu'.

— Să vină imediat la mine Mike, Jill şi Anne. Apoi caută-l pe Larry – probabil că-i în atelier – şi întoarceţi-vă amândoi încoace; încuiaţi toate uşile şi toate ferestrele de la parter.

— Avem iar necazuri?

— Ia-o din loc, fetiţo.

Dacă maimuţoii ăia îşi făceau apariţia – nu, când îşi făceau apariţia – şi dacă şeful lor se hotăra să intre prin efracţie, ei bine, s-ar putea să fie nevoit să-l lase pe Mike să se ocupe de ei. Starea asta de război trebuie însă să ia sfârşit – ceea ce însemna că Jubal trebuia să ia neapărat legătura cu Secretarul General.

Da, dar cum?

Să sune la Palat? Probabil că Heinrich spusese adevărul când zisese că un nou apel telefonic îi va fi transferat tot lui

Heinrich – sau oricărui alt şef de la Servicii Speciale care încălzea respectivul scaun. Ce era de făcut? Ar rămâne surprinşi dacă le-ar telefona prieteneşte şi ar sta de vorbă cu ei faţă în faţă, după ce ei trimiseseră un întreg detaşament ca să-l aresteze: s-ar putea să reuşească să ajungă până în vârful piramidei. La comandantul Cum-îi-Zice, tipul ăla cu mutră de dihor bine hrănit. Twitchell. Ofiţerul comandant al cuţitarilor ălora de la Serviciile Speciale; el trebuie să aibă acces la şeful ăl mare.

Nu mergea. Ar fi însemnat să-ţi răceşti gura de pomană, încercând să-i explici unuia care crede în arme că ai tu o soluţie mai bună. Twitchell ar fi aruncat cu arme şi oameni până n-ar mai fi avut cu ce să arunce – dar n-ar fi recunoscut pentru nimic în lume că nu poate să aresteze un om a cărui adresă îi era cunoscută.

Ei, când nu poţi să intri pe uşa din faţă, te strecori pe cea din spate – e o tactică elementară. Fir-ar să fie, ar avea nevoie de Ben Caxton – Ben trebuie să ştie cine avea chei pentru uşa din spate.

Dar tocmai absenţa lui Ben făcuse necesară toată învârtirea asta în jurul cozii. Dacă pe Ben nu avea cum să-l întrebe, pe cine mai cunoştea Harshaw care ştia acest lucru?

Dar'ar dracu', dar tocmai stătuse de vorbă cu unul! Jubal se întoarse la telefon şi încercă să dea de Tom Mackenzie, trecând prin trei baraje de secretari, care nu-i puseră probleme, întrucât le era cunoscut.

Între timp, angajaţii lui intraseră în cameră, însoţiţi de Omul de pe Marte; luară cu toţii loc, în afară de Miriam, care se opri să scrie pe o foaie următoarele: „Uşile şi ferestrele încuiate!"

Jubal încuviinţă din cap, apoi scrise dedesubt: Larry – butonul de alarmă?

Se întoarse din nou spre ecran şi zise:

— Tom, scuză-mă că te deranjez din nou.

— Nu face nimic, Jubal.

— Tom, dacă ai vrea să discuţi cu Secretarul General, cum ai proceda?

— Cum? I-aş telefona secretarului lui de presă, Jim Sanforth. N-aş discuta cu Secretarul general – s-ar ocupa Jim de asta, răspunse Mackenzie.

— Să presupunem totuşi că ai vrea să discuţi cu Secretarul General în persoană.

— Atunci, l-aş lăsa pe Jim să aranjeze lucrurile. Dar – în acelaşi timp – m-aş grăbi să-i spun lui Jim problema mea. Ascultă, Jubal, reţeaua de funcţionari îi e necesară administraţiei – şi ei ştiu asta. Chiar dacă noi nu ne bazăm prea mult pe lucrul acesta.

— Tom, să zicem că trebuie neapărat să discuţi cu Douglas; în următoarele zece minute.

Mackenzie ridică din sprâncene.

— Păi... dacă ar trebui neapărat, i-aş explica lui Jim de ce anume...

— Nu.

— Fii rezonabil.

— Tocmai asta e, că nu pot fi rezonabil. Să presupunem că l-ai prins pe Sanforth furând lingurile, aşa că nu poţi să-i spui tocmai lui ce urgenţă ai. Trebuie însă să vorbeşti cu Douglas imediat.

Mackenzie oftă, apoi zise:

— I-aş spune lui Jim că vreau să vorbesc cu şeful – şi că, dacă nu-mi dă imediat legătura, reţeaua mea de stereoviziune n-o să mai sprijine niciodată administraţia.

— Bun. Tom, fă-o.

— Cum?!

— Sună la Palat de la alt telefon – şi fii pregătit să mă introduci pe fir imediat ce obţii legătura. *Trebuie neapărat* să vorbesc cu Secretarul General în chiar clipa asta!

— Jubal, bunul meu prieten..., începu Mackenzie, mâhnit.

— Adică nu vrei să mă ajuţi.

— Adică nu pot să te ajut. Ai imaginat o situaţie ipotetică în care – fie-mi iertată lipsa de modestie – un director executiv al unei mari reţele de stereoviziune să stea de vorbă cu Secretarul General. Dar eu nu pot s-o fac pe intermediarul pentru altcineva. Uite ce este, Jubal, eu te respect. Reţeaua pe care o conduc ar fi foarte mâhnită dacă te-ar pierde de colaborator şi suntem cu toţii conştienţi – la modul dureros – că nu vom reuşi să te convingem să închei un contract. Cu toate acestea, pur şi simplu nu pot să te ajut. Şeful guvernului mondial nu vorbeşte cu nimeni la telefon decât dacă vrea el să stea de vorbă cu tine.

— Ce-ai zice dacă aş semna cu voi un contract în exclusivitate, pe o durată de şapte ani?

Mackenzie făcu o figură de parcă l-ar fi durut dinţii.

— Tot n-aş putea face nimic pentru tine. Ar însemna să-mi pierd slujba – iar tu ar trebui să-ţi onorezi contractul.

Jubal se gândi să-l cheme pe Mike în unghiul de captare al telefonului şi să i-l prezinte lui Tom. Dar tocmai programele lui Mackenzie dăduseră interviurile cu falsul Om de pe Marte, ceea ce însemna ori că Mackenzie făcea şi el parte din complot, ori era cinstit – după cum bănuia Jubal – şi atunci o să refuze să creadă că a fost tras pe sfoară.

— În regulă, Tom. Totuşi, tu îi cunoşti mai bine pe cei din guvern. Cine îl sună pe Douglas de câte ori are chef – şi i se dă imediat legătura? Nu mă refer la Sanforth.

— Nimeni.

— Ei, pe dracu', nimeni nu trăieşte în vid! Trebuie să existe persoane care să-i poată telefona fără a fi măturat de cine ştie ce secretar.

— Cred că membrii cabinetului; dar nu toţi, doar unii dintre ei.

— Nici pe-ăştia nu-i cunosc. Nu mă refeream la oameni politici. Cine poate să-l sune pe o linie particulară şi să-l invite la o partidă de pocher?

— Um... văd că nu ai pretenţii prea mari, nu-i aşa? Păi, ar fi Jake Allenby.

— Am făcut cunoştinţă. Lui nu-i place de mine, iar mie nu-mi place de el; şi el ştie asta foarte bine.

— Douglas nu are niciun prieten intim, zise Mackenzie. Soţia lui nu prea e de acord cu... Auzi, Jubal... ce părere ai despre astrologie?

— Nu m-am atins niciodată de aşa ceva. Prefer coniacul.

— Se poate, e chestie de gust. Totuşi – ascultă, dacă aflu cumva că mă dai de gol, să ştii că-ţi tai beregata aia mincinoasă a ta.

— Am luat notă. Sunt de acord. Dă-i drumul.

— Ei bine, Agnes Douglas e moartă după astrologie... şi ştiu şi de unde se aprovizionează. Astrologul ei poate s-o sune pe doamna Douglas la orice oră din zi sau din noapte; şi, te rog să mă crezi, doamna Douglas are trecere la Secretarul General. Poţi, aşadar, să iei legătura cu astrologul ei... iar restul depinde de tine.

— Nu-mi amintesc să am vreun astrolog pe lista pentru felicitări de Crăciun, răspunse Harshaw, nesigur. Cum îl cheamă?

— Cum o cheamă, îl corectă Mackenzie. O cheamă Madame Alexandra Vesant, Centrala Washington. Să-ţi spun pe litere: V, E, S, A, N, T.

— Gata, am înţeles, zise Jubal, fericit. Tom, mi-ai făcut un serviciu imens!

— Sper să ai dreptate. Ai ceva pentru reţea?

— Aşteaptă puţin.

Jubal îşi aruncă ochii peste un bilet pe care Miriam i-l pusese lângă cot şi pe care scria: „Larry zice că aparatul de emisie-recepţie nu vrea să transmită – Larry nu ştie ce are."

— Transmiterea aceea directă a dat greş, datorită unei defecţiuni la aparatul de emisie-recepţie, îi spuse el lui Mackenzie.

— Trimit pe cineva să-l repare, zise Mackenzie.

— Mulţumesc. Şi pentru acum, şi pentru mai înainte. Jubal închise, dădu numele cititoarei în stele şi ceru centralistei să folosească sistemul confidenţial, dacă telefonul celei pe care o suna era dotat cu aşa ceva. Se dovedi că era, lucru care nu-l miră deloc pe Harshaw. Curând, apărură pe ecran trăsăturile demne ale doamnei Vesant. Jubal îi zâmbi larg şi-i spuse:

— Bună, consăteanco!

Femeia rămase uluită, apoi făcu ochii mari.

— A, doctorul Harshaw, tu erai ticălos bătrân! Domnul să te binecuvânteze, mă bucur să te văd. Unde ai stat ascuns până acum?

— Ai nimerit, Becky, chiar că am stat ascuns. Clovnii sunt pe urmele mele, zise Harshaw.

— Pot să te ajut cu ceva? zise ea. Ai nevoie de bani?

— Nu de bani duc eu lipsă, Becky. Am necazuri mult mai mari – şi nu mă poate ajuta decât Secretarul General în persoană. Trebuie să vorbesc cu el – imediat.

— Nu e chiar la îndemâna oricui, zise ea, stânjenită.

— Becky, ştiu şi eu că nu este. Am încercat să iau legătura cu el... şi nu s-a putut. Dar tu nu trebuie să te implici în aşa ceva... fetiţo, sunt la ananghie. M-am gândit că ai putea să mă sfătuieşti într-un fel – să-mi dai un număr de telefon unde aş putea da de el. Dar nu vreau să te amestec în mod direct. Ai avea de suferit – şi atunci n-aş mai putea da ochii cu domnul profesor... odihnească-se în pace.

— Ştiu eu ce ar vrea profesorul să fac acum! spuse Madame

Vesant, cu glas ascuţit. Lasă prostiile, doctore. Profesorul a susţinut întotdeauna că dumneata eşti unicul chirurg care merită să taie carne vie. N-a uitat niciodată ce ai făcut pentru el când eraţi la Elkton.

— Vai, Becky, să nu mai vorbim despre asta. Mi-am primit plata.

— Dar i-ai salvat viaţa.

— Nu eu am făcut asta. E meritul lui – că a luptat ca să trăiască – şi al tău, fiindcă l-ai ajutat.

— Ă... Doctore, pierdem timp preţios. Cât de urgentă-i problema?

— Au pus legea în funcţiune... or să aibă de suferit toţi cei aflaţi în preajma mea. S-a emis un mandat – un mandat federal – şi ei ştiu unde mă aflu şi ştiu că nu am unde să fug. Acest mandat poate fi pus în aplicare dintr-o clipă în alta... iar singura persoană care-i poate opri este Secretarul General.

— O să fii achitat. Îţi garantez asta, zise Madame Vesant.

— Becky... Sunt sigur că poţi să o faci. Dar s-ar putea să dureze câteva ore. O să mă bage la zdup în vreo cămăruţă dosnică, Becky. Iar eu sunt prea bătrân ca să mai stau la zdup într-o cămăruţă dosnică.

— Dar – o, Doamne! Doctore, n-ai putea să-mi dai câteva amănunte? Ar trebui să întocmesc un horoscop, şi atunci aş şti ce am de făcut. Dumneata eşti Mercur, asta-i sigur, fiindcă eşti doctor. Dacă aş şti însă în ce casă să caut, m-aş descurca mult mai bine.

— Fetiţo, nu mai e timp, zise Jubal; apoi se gândi, rapid: „Să aibă oare încredere?” Becky – continuă el – dacă ţi-aş spune, ai putea avea necazuri la fel de mari ca şi mine.

— Spune-mi, doctore. Doar ştii că nu mă dau niciodată înapoi din faţa primejdiei.

— Bine, atunci. Deci eu sunt „Mercur”. Necazul vine însă din Marte.

— Cum aşa? îl întrebă Madame Vesant, privindu-l atent.

— Cred că ai văzut ştirile. Se presupune că Omul de pe Marte ar fi în munţii Anzi. Ei bine, nu-i adevărat. Asta e doar aşa, ca să-i ducă de nas pe proşti.

Becky n-a fost atât de uluită pe cât sperase Jubal.

— Şi ce legătură ai dumneata cu asta, doctore?

— Becky, pe planeta asta amărâtă există tot felul de oameni

care vor să pună mâna pe băiatul ăsta. Vor să se folosească de el, să-l transforme într-o cârpă. Numai că el este clientul meu, iar eu n-am de gând să stau cu mâinile în sân şi să-i las pe ei să facă ce vor. Dar n-o să reuşesc, dacă nu stau de vorbă cu domnul Douglas.

— Omul de pe Marte este clientul dumitale? Înseamnă că poţi să-l predai autorităţilor?

— Doar domnului Douglas. Ştii cum este, Becky – primarul poate fi şi el un om de treabă, blând cu copiii şi cu câinii. Numai că el nu ştie tot ce fac clovnii de consilieri – mai ales dacă ei înşfacă un om şi-l duc în cămăruţa aia dosnică despre care vorbeam.

— Poliţaii! făcu Madame Vesant, dând din cap.

— Iată de ce trebuie să mă târguiesc cu domnul Douglas, înainte să mă înşface ei.

— Nu vrei decât să vorbeşti cu el?

— Da. Stai să-ţi dau numărul meu de telefon – eu o să rămân aici şi o să aştept să mă sune cineva… până vin ei să mă ridice. Dacă nu reuşeşti să faci nimic… eu îţi mulţumesc oricum, Becky. Sunt sigur că ai să faci tot ce poţi.

— Nu închide!

— Poftim?

— Rămâi pe circuit, doctore. Dacă am noroc, or să poată folosi telefonul ăsta şi nu mai pierdem timpul. Aşadar, nu închide.

Madame Vesant plecă din faţa ecranului şi o sună pe Agnes Douglas. Îi vorbi cu calm şi încredere, arătându-i că lucrurile evoluau exact aşa cum prevestiseră astrele – totul se petrecea conform programului dinainte stabilit. Venise acum momentul critic când Agnes trebuia să-şi îndrume soţul, folosindu-şi înţelepciunea şi inteligenţa ei de femeie pentru a se asigura că el va acţiona corect şi fără întârziere.

— Draga mea Agnes, o asemenea configuraţie nu se va mai repeta decât peste o mie de ani – cu Marte, Venus şi Mercur depărtate la o treime de zodiac, exact când Venus atinge zenitul, ceea ce face ca Venus să fie dominant. Aşa că, vezi tu…

— Allie, ce-mi spun stelele că trebuie să fac? Doar ştii că nu pricep partea ştiinţifică.

Nici nu era de mirare, ţinând cont că o atare configuraţie era imposibilă. Madame Vesant n-avusese timp să calculeze un

horoscop, aşa că improviza. Faptul acesta n-o deranja câtuşi de puţin; dădea glas unui „adevăr suprem”, oferind sfaturi bune şi ajutându-şi prietenii. Becky Vesey era cu atât mai fericită, cu cât îşi ajuta doi prieteni deodată.

— Draga mea, sigur că pricepi – o contrazise ea – ai un talent înnăscut pentru aşa ceva. Tu eşti Venus, ca de obicei, iar Marte are o situaţie privilegiată, fiind reprezentat atât de soţul tău, cât şi de tânărul acela, Smith; asta pe durata crizei.

Mercur este doctorul Harshaw. Pentru a compensa dezechilibrul cauzat de dublul aspect al lui Marte, Venus trebuie să-l susţină pe Mercur, până trece criza. Dispui însă de foarte puţin timp; Venus îşi păstrează influenţa doar până ajunge la zenit, adică încă şapte minute de acum încolo – după care influenţa ta va pierde din intensitate. Trebuie să acţionezi cât poţi de repede.

— Ar fi trebuit să mă avertizezi de la început.

— Draga mea, am stat toată ziua lângă telefon, gata să acţionez la primul semn. Stelele ne spun dacă o anumită criză va fi de o natură sau alta, dar nu ne dau niciodată detalii. Mai avem încă timp. Îl am pe doctorul Harshaw la alt telefon; tu nu trebuie decât să-l aduci faţă în faţă – înainte ca Venus să ajungă la zenit.

— Păi... De acord, Allie. Va trebui să-l scot pe Joseph din cine ştie ce conferinţă idioată. Dă-mi numărul de la telefonul unde zici că aşteaptă acest doctor Rackshaw – sau poţi tu să transferi convorbirea?

— Pot s-o transfer aici. Tu găseşte-l pe domnul Douglas. Grăbeşte-te, draga mea.

— Aşa am să fac, o asigură doamna Douglas.

Când imaginea lui Agnes Douglas a dispărut de pe ecran, Becky s-a mutat la alt telefon. În meseria ei, avea tot timpul nevoie de telefon; pe asta se ducea cea mai mare parte din cheltuielile ei de afaceri. Fredonând fericită un cântec, formă numărul agentului ei de bursă.

XVII

După ce Becky ieşi din raza ecranului, Jubal se lăsă pe spate în scaun şi strigă:

— La apel!

— Aici sunt, şefu', se execută Miriam.

— Ceea ce-ţi voi dicta este pentru secţia „Experienţe adevărate”. Specifică faptul că naratorul trebuie să aibă o voce sexy de contralto.

— Poate n-ar fi rău să candidez şi eu, zise fata.

— Ar fi prea sexy. Scoate lista aia de nume de familie pe care o avem de la Oficiul de Recensământ, alege unul şi foloseşte din el un nume de botez care să sugereze inocenţa şi feminitatea – şi ai obţinut astfel pseudonimul. Un nume de fată care să se termine în „a" – asta te duce mereu cu gândul la o cupă în formă de „C”.

— Aha! Iar numele noastre nu se termină niciunul în „a”! Ticălosule ce eşti! îl apostrofă Miriam.

— Sunteţi şi voi, acolo, nişte tipe cu pieptul plat, nu-i aşa? o tachină Jubal, apoi zise: „Angela”. S-o cheme „Angela”. Titlu: „M-am măritat cu un marţian”. Scrie: Toată viaţa am visat să devin astronaut. Paragraf. Când eram doar o gâgâlice, cu pistrui pe nas şi stele în ochi, strângeam şi eu capace de cutii, ca şi fraţii mei – şi plângeam de fiecare dată când mami nu voia să mă lase să mă culc cu casca de cadet spaţial pe cap. Paragraf. În acele zile ale copilăriei mele, zile lipsite de orice fel de griji, nici nu visam spre ce destin ciudat şi dureros de dulce avea să mă poarte ambiţia mea de fată cu apucături de băiat...

— Şefu'!

— Ce este, Dorcas?

— Mai vin încă două maşini de poliţişti.

— Continuăm altă dată, îi spuse Jubal lui Miriam, pe care o trimise lângă telefon. El se duse la fereastră, de unde văzu cele două maşini aeriene care se pregăteau să aterizeze. Spuse repede: Larry, zăvoreşte uşa asta. Anne, pune-ţi roba. Jill, nu-l scăpa din ochi pe Mike. Mike, să faci ce-ţi spune Jill.

— Da, Jubal, am să fac.

— Jill, nu-l lăsa slobod decât la nevoie. Şi aş prefera să prăpădească mai degrabă arme decât oameni.

— Da, Jubal.
— Lichidarea asta nediscriminată a poliţiştilor trebuie să înceteze.
— Şefu', la telefon!
— Staţi cu toţii deoparte, să nu vă vadă pe ecran. Miriam, mai notează un titlu: „M-am măritat cu un pământean!”, zise Jubal, apoi se lăsă pe scaun şi răspunse la telefon: Da, ce doriţi?
— Domnul doctor Harshaw? îl întrebă un individ cu mutră curtenitoare.
— Da.
— Domnul Secretar General doreşte să vă vorbească.
— Prea bine, răspunse Jubal.
Pe ecran apăru apoi chipul năuc al Excelenţei sale, Onorabilul Joseph Edgerton Douglas, Secretar General al Federaţiei Mondiale a Statelor Libere.
— Doctorul Harshaw? zise el. Am înţeles că trebuie neapărat să-mi vorbiţi.
— Nu e adevărat, domnule.
— Poftim?
— Permiteţi-mi să reformulez, domnule Secretar General. Nu eu trebuie să vă vorbesc, ci dumneavoastră trebuie să-mi vorbiţi mie.
Douglas păru mai întâi surprins, apoi începu să zâmbească.
— Doctore, ai zece secunde să-mi dovedeşti acest lucru.
— Prea bine, domnule. Sunt avocatul Omului de pe Marte.
Douglas îşi pierdu expresia de năuceală.
— Vrei să repeţi?
— Sunt avocatul lui Valentine Michael Smith. S-ar putea să vă ajute dacă vă gândiţi la mine în calitate de ambasador „de facto” al planetei Marte... conform cu spiritul Deciziei Larkin.
— Cred că ţi-ai ieşit din minţi!
— Se poate, repet însă că reprezint interesele Omului de pe Marte. Iar el este pregătit să negocieze.
— Omul de pe Marte se află la Ecuador.
— Vă rog, domnule Secretar, eu vorbeam despre Smith – despre adevăratul Valentine Smith – şi nu despre cel care a apărut la buletinele de ştiri. Smith cel adevărat a evadat de la spitalul Bethesda joia trecută, însoţit de infirmiera Gillian Boardman. De atunci e liber, şi va continua să fie şi pe viitor.

Dacă cei din anturajul dumneavoastră v-au spus altceva, înseamnă că cineva a minţit.

Douglas căzu pe gânduri. Cineva din afara ecranului îi spuse ceva. În cele din urmă, zise:

— Chiar dacă cele spuse de dumneata ar fi adevărate, doctore, nu poţi vorbi în numele lui Smith. El se află sub tutela statului.

— Imposibil, spuse Jubal, clătinând din cap. E contrazisă Decizia Larkin.

— Uite ce este, ca jurist, vă asigur că...

— Şi eu sunt jurist, deci trebuie să-mi urmez propriile opinii – şi să-mi apăr clientul.

— Dumneata eşti jurist? Parcă spuneai că eşti avocat practician, mai degrabă decât consilier juridic.

— Şi una, şi alta. Sunt jurist, cu drept de a pleda în faţa Curţii de Justiţie.

Jubal auzi un zgomot înfundat, venind dinspre parter; se uită într-o parte. Larry îi şopti: „Cred că-i de la uşa de la intrare, şefu'. Să mă duc să văd?"

Jubal dădu din cap în semn că nu, apoi i se adresă din nou lui Douglas:

— Domnule Secretar, timpul trece. Oamenii dumneavoastră – huliganii de la Serviciile Speciale – intră în casa mea cu forţa. Vreţi să puneţi capăt acestei fapte condamnabile? Sau preferaţi să ne înfruntăm în faţa Curţii Supreme de Justiţie, cu tot tam-tam-ul ce decurge de aici?

Secretarul General păru din nou să se consulte cu cineva din afara ecranului.

— Doctore – zise el – dacă forţele de poliţie din cadrul Serviciilor Speciale încearcă să vă aresteze, vă asigur că nu am cunoştinţă despre aşa ceva. Eu...

— Ascultaţi numai, domnule, şi-o să-i auziţi tropăind pe scări! Mike! Anne! Veniţi încoace! îi strigă el, dându-şi scaunul mai în spate ca să aibă şi ei loc în raza ecranului.

— Domnule Secretar General, vi-l prezint pe Omul de pe Marte! Pe Anne nu avea voie s-o prezinte, dar era şi ea la vedere, îmbrăcată în roba albă de Martor.

Douglas se holbă la Smith; Smith se uită în spate, stânjenit.

— Jubal..., îngăimă el.

— Numai puţin, Mike. Ei, ce spuneţi, domnule Secretar

General? Oamenii dumneavoastră au reuşit să pătrundă în casă – îi aud cum izbesc în uşa de la biroul meu.

Jubal întoarse capul.

— Larry – zise el – deschide uşa. Puse apoi mâna pe umărul lui Mike, şi-i spuse: Nu te agita, băiete.

— Da, Jubal. Omul acela. Eu l-am cunoscut.

— Şi dânsul te cunoaşte pe tine, zise Jubal, apoi strigă, peste umăr: Intră, sergent.

În pragul uşii îşi făcu apariţia un sergent de la Serviciile Speciale, cu puşca pregătită.

— Domnule maior! strigă el. Sunt aici, i-am găsit! Atunci interveni Douglas.

— Doctore, lasă-mă să vorbesc cu ofiţerul care îi comandă.

Jubal răsuflă uşurat, văzând că maiorul se prezintă cu pistolul băgat în toc; Mike tremurase întruna de când îşi făcuse apariţia sergentul cu arma – nu că Jubal s-ar fi omorât cu dragostea faţă de soldaţii ăştia, dar nu voia ca Smith să le arate ce poate.

Maiorul făcu ochii roată, apoi spuse:

— Dumneata eşti Jubal Harshaw?

— Da, răspunse Jubal. Vino încoace. Te cheamă şeful tău.

— Nu mă lua cu de-astea. Urmează-mă. Îi mai caut şi pe…

— Vino *aici!* Domnul Secretar General vrea să-ţi spună o vorbă.

Maiorul de la Serviciile Speciale făcu o privire uimită; intră în birou, dădu cu ochii de ecran – se uită la el, îşi veni în fire şi salută.

Douglas îi răspunse printr-o înclinare a capului, apoi zise:

— Numele, gradul şi misiunea.

— Domnule, sunt maiorul C.D. Bloch, şi fac parte din Serviciile Speciale, Escadronul Cheerio, Enclava Barracks.

— Spune-mi ce cauţi aici.

— Domnule, e cam complicat. Eu…

— Atunci simplifică explicaţia. Vorbeşte, domnule maior.

— Am înţeles, să trăiţi. Am venit aici ca să aduc la îndeplinire o seamă de ordine. Ştiţi…

— Nu ştiu nimic.

— Iată despre ce este vorba, domnule. Acum o oră şi jumătate a fost trimis aici un detaşament aeropurtat, cu misiunea de a face mai multe arestări. Când am văzut că nu

reuşim să-l contactăm prin radio, m-au trimis pe mine să-l găsesc şi să le acord asistenţă.

— Cine a dat ordinul?

— Ă... domnul comandant, domnule.

— Şi i-ai găsit?

— Nu, domnule. Nu-i nici urmă de ei.

Douglas se uită spre Harshaw.

— Domnule consilier, ai văzut cumva un alt detaşament de intervenţie?

— Nu e de datoria mea să fiu cu ochii pe funcţionarii dumneavoastră, domnule Secretar General.

— Nu cred că acesta poate fi un răspuns la întrebarea mea.

— Aveţi dreptate, domnule. Dar nu sunt interogat. Şi nici n-o să fiu, decât prin procedurile de rigoare. Reprezint interesele clientului meu: nu sunt aici pe post de dădacă a acestor... persoane în uniformă. Cred însă, din câte am văzut până acum, că nu sunt în stare să găsească nici măcar gaura unui covrig.

— Mmm..., făcu Secretarul General. Se poate. Domnule maior, adună-ţi oamenii şi întoarce-te la bază.

— Am înţeles, să trăiţi! se execută maiorul, salutând.

— O clipă! îi întrerupse Harshaw. Oamenii ăştia mi-au violat domiciliul. Vreau să văd mandatul.

— Aha! Domnule maior, arată-i mandatul, zise Douglas. Maiorul Bloch se înroşi.

— Domnule – îngăimă el – mandatele erau la ofiţerul care a venit aici înaintea mea.

— Tinere... vrei să-mi spui că ai intrat cu forţa în casa unui cetăţean *fără a avea mandat*? îl întrebă Douglas, mânios.

— Dar... Domnule, nu m-aţi înţeles! Mandatele există! Numai că sunt la căpitanul Heinrich, domnule.

Douglas îi aruncă o căutătură plină de dispreţ.

— Întoarce-te de unde ai venit. Pune-te sub arest. Discutăm noi mai târziu.

— Am înţeles, să trăiţi!

— Aşteptaţi! le ceru Harshaw. Daţi-mi voie să-mi exercit dreptul de a aresta cetăţeni. O să dau dispoziţii să fie reţinut în închisoarea noastră locală, sub acuzaţia de „pătrundere armată şi violare de domiciliu”.

— Chiar este necesar? îl întrebă Douglas, uitându-se chiorâş.

— Eu cred că da. Indivizii de genul ăsta sunt teribil de greu

de găsit – nu vreau ca dânsul să iasă din perimetrul jurisdicţiei noastre locale. În afară de faptele penale, n-am avut ocazia să estimez pagubele materiale.

— Vă asigur, domnule, că veţi fi pe deplin compensat.

— Vă mulţumesc, domnule. Dar cine-mi garantează mie că nu mă trezesc mai târziu cu un alt măscărici în uniformă? Doar uşa e gata spartă! Căminul meu este violat, deschis oricărui intrus. Domnule Secretar, numai momentele de întârziere datorate uşii mele odinioară solide l-au împiedicat pe acest ticălos să mă târască de aici, înainte de a apuca să stau de vorbă cu dumneavoastră... şi l-aţi auzit când spunea că mai e unul ca el, care se află în libertate şi care – susţine *el* – are acele mandate.

— Domnule doctor, eu nu am cunoştinţă de niciun astfel de mandat.

— Sunt mai multe, domnule. El a zis „mandate pentru mai multe arestări”. Poate că ar fi mai nimerit să le spunem *„lettres de cachet*[6]*”*.

— E o acuzaţie gravă.

— Pentru că problema în sine este gravă.

— Domnule doctor, eu, unul, nu ştiu nimic despre aceste mandate, dacă ele există. Vă asigur însă, personal, că am să mă ocup imediat de această chestiune, am să aflu de ce anume au fost emise şi am să iau măsurile ce se vor impune. Ce altceva aş putea să vă spun?

— Ar mai fi multe de spus, domnule. Îmi dau seama de ce au fost emise acele mandate. Cineva aflat în serviciul dumneavoastră, dintr-un exces de zel, a găsit un judecător maleabil pe care l-a convins să i le semneze... În intenţia de a le folosi pentru a ne ridica pe mine şi pe oaspeţii mei ca să ne interogheze, fără ştirea dumneavoastră. Fără ştirea nimănui domnule! O să discutăm punctele în litigiu, dar cu dumneavoastră... Nu admitem însă să fim luaţi la întrebări de tipi de genul ăsta – şi Jubal îşi proiectă un deget în direcţia maiorului – în cine ştie ce cămăruţă dosnică, fără ferestre. Domnule, sper să faceţi dreptate... dar dacă mandatele acelea nu sunt anulate imediat, dacă nu sunt asigurat cât se poate de clar că Omul de pe Marte, sora Boardman şi cu mine nu vom fi

---

[6] în Franţa medievală, scrisoare pecetluită cu pecetea regelui, şi care conţinea un ordin al acestuia (în lb. franc. în original)

deranjaţi de nimeni, că vom putea să plecăm şi să venim nestingheriţi, atunci... Jubal ridică din umeri – semn că nu avea ce face – apoi continuă: ...atunci trebuie să caut un campion. Există persoane şi puteri care nu aparţin actualei administraţii şi care sunt direct interesate de afacerile Omului de pe Marte.

— Văd că mă ameninţaţi.

— Nicidecum, domnule. Încerc doar să vă conving. Noi dorim să negociem. Dar n-o s-o putem face, atâta vreme cât suntem hăituiţi. Vă implor, domnule – struniţi-vă câinii!

Douglas se uită într-o parte, apoi răspunse:

— Mandatele respective – în caz că există – nu vor fi puse în aplicare. Imediat ce reuşesc să dau de urma lor, ele vor fi anulate.

— Vă mulţumesc, domnule.

— Tot mai insistaţi să-l reţineţi pe maior? îl întrebă Douglas, uitându-se spre Bloch.

— Pe cine, pe el? O, el nu-i decât un biet nebun îmbrăcat în uniformă. Să dăm uitării şi cheltuielile de despăgubire. Dumneavoastră şi cu mine avem de discutat chestiuni serioase.

— Poţi pleca, domnule maior.

Ofiţerul de la Serviciile Speciale salută şi părăsi grăbit încăperea.

— Domnule consilier, problemele ridicate de dumneata nu pot fi rezolvate la telefon, continuă Douglas.

— Sunt de acord cu dumneavoastră.

— Dumneata şi... clientul dumitale veţi fi oaspeţii mei la Palat. Trimit să vă ia cu iahtul meu. Puteţi să vă pregătiţi într-o oră?

Harshaw clătină din cap, apoi spuse:

— Vă mulţumim, domnule Secretar General, dar preferăm să dormim aici... când o veni vremea, fac eu rost de o sanie trasă de câini, văd eu ce găsesc. Nu-i nevoie să vă trimiteţi iahtul.

— Haideţi, domnule doctor! se mohorî Douglas. După cum aţi precizat, convorbirile vor fi strict diplomatice. Tocmai de aceea am considerat necesar protocolul. Se cuvine, aşadar să-mi permiteţi să vă tratez cu toată ospitalitatea oficială.

— Ştiţi, domnule, clientul meu a avut parte de prea multă ospitalitate oficială – a trebuit să treacă prin chinurile iadului ca să se descotorosească de ea.

— Domnule, vreţi cumva să spuneţi că..., începu Douglas,

încordându-se dintr-odată.

— Nu vreau să spun nimic. Smith a avut multe necazuri şi nu e obişnuit cu ceremoniile la nivel înalt. Aici o să doarmă mult mai bine. Şi eu la fel. Sunt un om bătrân, domnule; prefer să dorm în patul meu personal. Ca să nu mai spun că s-ar putea ca discuţiile să degenereze, caz în care clientul meu va fi nevoit să se orienteze în altă parte – eventualitate în care va fi jenant să fim oaspeţi sub acoperişul dumneavoastră.

Secretarul General îi aruncă o căutătură cruntă.

— Iarăşi ameninţări. Credeam că ai încredere în mine, domnule; ai sau nu ai? Te-am auzit limpede când ai spus că sunteţi „gata să negociaţi”.

— Eu am încredere în dumneavoastră, domnule (*doar mort să fiu!*). Şi suntem într-adevăr gata să negociem. Numai că am folosit cuvântul „a negocia” în sensul lui original, nu în sensul ăsta nou scornit, de „împăciuire”. Oricum, noi o să fim rezonabili. Dar nu putem să începem discuţiile imediat; ne lipseşte un factor şi trebuie să mai aşteptăm. Cât anume, nu ştiu.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Administraţia poate să-şi aleagă delegaţia care vă convine – iar noi ne bucurăm de aceleaşi privilegii.

— Desigur. Dar hai să facem lucrurile în mic. Eu o să mă descurc cu un asistent sau doi. Ministrul adjunct al justiţiei... specialiştii noştri în probleme de drept spaţial. Când perfectezi afaceri, ai nevoie de un grup mic... cu cât mai mic, cu atât mai bine.

— Mai mult ca sigur. Grupul nostru va fi mic. Smith – eu aduc şi un Martor Nepărtinitor...

— Ei, asta-i acum!

— Un Martor nu ne stinghereşte cu nimic. O să mai fie vreo două persoane; dar avem un om în minus. Conform instrucţiunilor pe care le-am primit, la întrunire trebuie să participe şi un individ pe nume Ben Caxton, iar eu nu reuşesc să-l găsesc pe tipul ăsta.

Jubal – care se muncise ceasuri întregi pentru a se hotărî când era mai bine să arunce această remarcă – aşteptă. Douglas făcu ochii mari.

— Ben Caxton? se miră el. Cred că nu te referi la prăpăditul acela de reporter!

— Vorbesc despre acel Caxton care scrie editorialul la unul

din ziarele sindicale.

— *Nici nu poate fi vorba!*

— Atunci nu mai avem ce discuta, domnule Secretar General, îi zise Harshaw, scuturând din cap. Instrucţiunile primite îmi cer categoric acest lucru. Îmi pare rău că v-am răpit timpul. Vă rog foarte mult să mă iertaţi.

Jubal întinse mâna ca şi cum s-ar fi pregătit să întrerupă legătura.

— Nu închide!

— Ce s-a întâmplat, domnule?

— N-am terminat de vorbit cu dumneata!

— Îl rog pe domnul Secretar General să ne scuze. Vom aştepta până nu mai are nevoie de serviciile noastre.

— Lasă, lasă, nu face nimic. Doctore, dumneata citeşti maculatura ziarelor de informaţie publicate sub egida Capitoliului?

— Ferească Dumnezeu, sigur că nu!

— Nici eu nu le-aş citi, dacă nu aş fi obligat. E o absurditate să aduci în discuţie prezenţa jurnaliştilor. O să ne întâlnim cu ei după ce aranjăm totul. Şi chiar dacă i-am admite, Caxton nu s-ar număra printre ei. Omul ăsta e o pacoste... un panglicar de ultimă speţă.

— Domnule Secretar General, noi nu avem niciun fel de obiecţii la adresa publicităţii. De fapt, insistăm ca mass-media să fie de faţă!

— Dar e ridicol!

— Se poate. Dar eu îmi reprezint clientul aşa cum socotesc eu că este mai bine. Dacă ajungem la o înţelegere referitoare la Omul de pe Marte şi la planeta lui natală, vreau să nu existe locuitor al planetei noastre care să nu ştie cum s-a reuşit acest lucru şi ce anume s-a hotărât. Dimpotrivă, dacă dăm greş, oamenii trebuie să audă din ce motive au încetat discuţiile. Nu suntem de acord cu o judecată secretă, domnule Secretar General.

— Fir-ar să fie, dar eu nu vorbeam despre o judecată secretă, iar dumneata ştii asta foarte bine! Spuneam doar că dorim să discutăm în linişte şi ordine, fără să ne înghesuim şi să dăm din coate!

— Atunci permiteţi accesul presei, domnule; lăsaţi să intre camerele de luat vederi şi microfoanele... dar spuneţi-le să-şi

ţină coatele afară. Apropo – clientul meu şi cu mine urmează să dăm un interviu în cursul zilei de azi; prilej cu care intenţionez să anunţ că noi dorim ca discuţiile să fie publice.

— *Cum*?! Nu trebuie să daţi interviuri *acum* – păi, asta contrazice întregul spirit al prezentei discuţii.

— Nu văd de ce. Să înţeleg că un cetăţean are nevoie de permisiunea dumneavoastră pentru a se putea adresa presei?

— Nu, sigur că nu, totuşi...

— Mă tem că e prea târziu. Aranjamentele au fost deja făcute; singurul mod în care aţi mai putea opri evoluţia lucrurilor ar fi să trimiteţi în continuare alte maşini pline cu bătăuşi. Am adus vorba despre interviu pentru că m-am gândit că s-ar putea să vreţi să daţi publicităţii un comunicat de presă în prealabil şi să informaţi publicul că Omul de pe Marte s-a întors şi-şi petrece vacanţa în Poconos. Asta pentru a nu se crea impresia că guvernul a fost luat prin surprindere. Înţelegeţi ce vreau să spun?

— Înţeleg, răspunse Secretarul General, cu ochii ţintă la Harshaw. Vă rog să aşteptaţi, adăugă apoi, şi ieşi din raza ecranului.

Harshaw îi făcu semn lui Larry să vină la el, în timp ce – cu mâna cealaltă – acoperea sonorul telefonului.

— Ascultă, fiule, din cauză că s-a defectat aparatul ăla de emisie-recepţie stau acum ca pe ace. Nu ştiu dacă Douglas a plecat să dea comunicatul cu pricina... sau s-a dus să pună iar câinii pe noi. Aşa că, fă bine şi ia-ţi coada la spinare, sună-l pe Tom Mackenzie de la alt telefon, şi spune-i că, dacă nu repară instalaţia, o să piardă cel mai mare subiect de la Căderea Troiei încoace. Ai grijă când te întorci acasă – s-ar putea să dai de poliţişti.

— Cum să fac ca să-l sun pe Mackenzie?

— Ă... vorbeşte cu Miriam, răspunse Jubal, văzând că Douglas apăruse din nou pe ecran.

— Doctore Harshaw – spuse Secretarul General – am procedat aşa cum mi-aţi sugerat dumneavoastră. Am dat un comunicat aproape în aceeaşi termeni... plus detalii edificatoare. Douglas îi zâmbi, arătând foarte elegant în haina lui de tweed. Am adăugat că guvernul va discuta cu el pe tema relaţiilor interplanetare, de îndată ce Omul de pe Marte îşi va fi revenit după oboseala călătoriei – şi o va face în mod public...

cât se poate de public.

Pe buze îi apăru un zâmbet glacial; Secretarul General nu mai arăta acum deloc ca bunul Joe Douglas, un simplu om de treabă.

Harshaw rânji, plin de admiraţie. Hoţomanul bătrân trăsese spuza pe turta lui, reuşind să preschimbe o înfrângere într-o victorie de partea guvernului.

— Perfect, domnule Secretar General! O să vă sprijinim îndeaproape!

— Vă mulţumesc. Şi, în privinţa lui Caxton despre care îmi vorbeaţi – dacă am permis accesul presei, acest lucru nu se aplică şi în cazul lui. N-are decât să urmărească evenimentele la stereovizor şi să-şi confecţioneze de acolo minciunile. Dar la întrunire nu va participa.

— Atunci, n-or să aibă loc niciun fel de discuţii, domnule Secretar General, indiferent ce aţi comunicat dumneavoastră presei.

— Nu cred că m-aţi înţeles, domnule consilier. Omul acesta mă ofensează. E vorba de un privilegiu personal.

— Aveţi dreptate, domnule. Este într-adevăr vorba de un privilegiu personal.

— Atunci să nu mai vorbim despre asta.

— *Dumneavoastră* m-aţi înţeles greşit *pe mine*. E adevărat că e un privilegiu. Dar nu este al dumneavoastră. E al lui Smith.

— Cum?

— Dumneavoastră aveţi privilegiul de a vă alege consilierii – puteţi să-l aduceţi şi pe Dracul în persoană, noi n-o să avem nimic împotrivă. Smith are şi el privilegiul de a-şi alege consilierii şi de a le asigura prezenţa. Dacă Ben Caxton nu este acolo, nu vom fi nici noi. Vom fi la o cu totul altfel de conferinţă. La una la care dumneavoastră nu veţi fi binevenit, chiar de-aţi vorbi şi limba hindusă.

Harshaw se gândi că – din punct de vedere clinic – un om de vârsta lui Douglas n-ar trebui să se înfurie. În cele din urmă, Douglas vorbi din nou, de data aceasta adresându-se Omului de pe Marte.

Mike stătuse până acum în unghiul ecranului, la fel de liniştit şi de răbdător ca un Martor Nepărtinitor.

— Smith – îl întrebă Douglas – de ce insişti asupra îndeplinirii acestei condiţii ridicole?

— Nu răspunde, Mike! interveni repede Harshaw, apoi îi spuse lui Douglas: Asta-i bună, domnule Secretar General! Canoanele! Nu aveţi voie să întrebaţi de ce clientul meu mi-a dat aceste instrucţiuni. Încălcaţi Canoanele şi comiteţi o foarte gravă nedreptate, întrucât clientul meu a învăţat limba engleză abia de puţin timp, deci nu-şi poate susţine drepturile în faţa dumneavoastră. Dacă vă hotărâţi să învăţaţi marţiană, s-ar putea să vă permit să-i puneţi întrebări… dar în limba lui. Oricum, nu astăzi.

— Aş putea şi eu să te întreb ce Canoane ai călcat *dumneata* în picioare, mormăi Douglas. Nu am însă timp: mă aşteaptă treburile guvernului. Accept condiţia voastră. Dar să nu-ţi închipui cumva că am să dau mâna cu acest Caxton!

— Cum doriţi, domnule, zise Harshaw. Să revenim însă de unde am plecat. Nu am reuşit să dau de urma lui Caxton.

Douglas râse.

— Aţi insistat asupra unui privilegiu – unul care pe mine mă ofensează. Puteţi să aduceţi pe oricine doriţi voi. Dar va trebui să vi-i adunaţi singuri.

— Logic, domnule. N-aţi vrea însă să-i faceţi o favoare Omului de pe Marte?

— Poftim? Ce favoare?

— Discuţiile nu vor începe până nu-l găsim pe Caxton – aici nu încape tocmeală. Numai că eu nu am reuşit să dau de el. Eu nu sunt decât un simplu cetăţean.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Am vorbit dispreţuitor la adresa escadroanelor de Servicii Speciale – puneţi-o pe seama enervării unui om căruia i s-a doborât uşa la pământ. Ştiu însă că pot fi extraordinar de eficienţi… şi că se bucură de cooperarea forţelor de poliţie de pretutindeni. Domnule Secretar General, dacă ar fi să-l convocaţi acum pe Comandantul Serviciilor Speciale şi i-aţi spune că doriţi să ştiţi unde se află o anumită persoană – ei, bine, domnule, sunt sigur că aţi obţine într-o oră mai mult decât aş reuşi eu într-un secol!

— De ce Dumnezeu să alertez forţele de poliţie de pretutindeni ca să-l găsească pe un reporter intrigant?

— Nu „Dumnezeu”, stimate domn – ci Marte. Vă cer acest lucru ca o favoare făcută Omului de pe Marte.

— Ei bine… e o pretenţie absurdă, dar îmi iau angajamentul.

Douglas se uită la Mike, apoi adăugă: Ca o favoare pentru Smith. Mă aştept la o cooperare similară din partea voastră atunci când vom trece la discuţii.

— Vă asigur că prezenţa lui Caxton va uşura foarte mult lucrurile.

— Deocamdată, nu vă pot promite nimic. Spuneţi că nu e de găsit. Poate a fost călcat de un camion; nu-i exclus să fie mort.

— Să sperăm că nu e; ar fi spre binele nostru, al tuturor, zise Harshaw, pe un ton grav.

— Vreţi să fiţi mai explicit?

— Am încercat să-i vorbesc clientului meu despre o asemenea posibilitate – nici n-a vrut să audă. Harshaw oftă, apoi adăugă: Un măcel, domnule. Dacă nu reuşim să-l găsim pe acest Caxton, se va întâmpla ceea ce am spus: o scenă de măcel.

— Atunci... o să încerc. Nu vă aşteptaţi însă la minuni, doctore.

— Nu e vorba de mine, domnule, ci de clientul meu. El judecă lucrurile ca un marţian... deci se aşteaptă ca într-adevăr să se întâmple minuni. Să ne rugăm să vedem o minune.

— O să păstrăm legătura. Asta-i tot ce vă putem spune.

Harshaw se înclină, fără a se ridica însă de pe scaun.

— Sluga dumneavoastră, domnule, spuse el.

Imediat ce chipul lui Douglas dispăru de pe ecran, Jubal se ridică în picioare – şi se trezi cu braţele lui Gillian în jurul gâtului.

— O, Jubal, ai fost de-a dreptul *fantastic!*

— Fetiţo, vezi că nu suntem în pădure.

— Ştiu, dar – dacă cineva îl poate salva pe Ben – tu eşti acela, adăugă Jill, sărutându-l.

— Hei, nu umbla cu de-astea! Tu nici nu erai pe lume când eu am jurat să nu mai fac niciodată aşa ceva. Fii bună şi arată-mi respectul cuvenit unui om în vârstă. Acestea fiind spuse, Harshaw o sărută cu nădejde şi luare-aminte. Asta ca să-mi dreg gustul, acum că am terminat cu Douglas. Mi se făcuse greaţă, tot trecând de la şuturi la săruturi. Acum du-te şi giugiuleşte-l pe Mike. Merită – fiindcă a stat cuminte şi m-a lăsat să-mi debitez minciunile.

— O, sigur că mă duc! zise Jill, lăsându-l pe Harshaw şi îmbrăţişându-l pe Omul de pe Marte. Şi ce minciuni minunate,

Jubal! adăugă ea, sărutându-l pe Mike.

Jubal se uită la Mike, cum răspundea sărutului fetei, îndeplinindu-şi datoria cu solemnitate, dar şi cu oarecare pricepere. Harshaw îi dădu un nouă cu minus pentru îndemânare, şi un zece – pentru că se străduise.

— Fiule – îi zise el – mă uimeşti. M-aş fi aşteptat să te faci ghem şi să cazi într-unul din leşinurile alea ale tale.

— Aşa am făcut, îi răspunse Mike, cât se poate de serios, dar fără să se oprească – când m-am sărutat prima dată.

— Aşa deci! Felicitări, Jill.

— Jubal, eşti un nesuferit, dar eu tot te iubesc şi te anunţ că n-o să reuşeşti să mă scoţi din sărite cu niciun chip. Mike a avut unele mici neplăceri – dar acum se descurcă, după cum vezi.

— Da – încuviinţă Mike – e un lucru bun. Pentru fraţii de apă, el înseamnă apropiere. Îţi arăt şi ţie, spuse, lăsând-o pe Jill şi îndreptându-se spre Harshaw.

Jubal întinse mâna, să-l oprească.

— Nu, îi zise el.

— Nu? se miră Mike.

— Ai fi dezamăgit, fiule. Îi apropie pe fraţii de apă, dar numai când ai de-a face cu fete tinere şi frumoase – aşa ca Jill.

— Frate Jubal, tu spui drept?

— Spun foarte drept. Sărută câte fete vrei – e al dracului de excitant.

— Poftim?

— E un mijloc foarte bun de a te apropia... de fete. Hmm..., mormăi Jubal, uitându-se împrejur. Mă întreb dacă fenomenul care s-a petrecut prima dată are să se mai repete. Dorcas, am nevoie de ajutorul tău pentru o experienţă ştiinţifică.

— Şefu', eu nu sunt cobai! Mai du-te dracului!

— O să mă duc, când mi-o veni vremea. Nu-mi face greutăţi, fetiţo; Mike nu suferă de nicio boală molipsitoare, altfel nu-l lăsam eu să folosească piscina. A, să nu uit: Miriam, când se întoarce Larry, spune-i că am zis eu să cureţe piscina – nu mai avem nevoie ca apa să pară murdară. Ei, Dorcas – se întoarse el iar spre fată – ce zici de ce te-am rugat?

— De unde ştii tu că are să fie „prima dată”, în cazul nostru?

— Mmm, asta cam aşa e. Mike, ai sărutat-o vreodată pe Dorcas?

— Nu, Jubal. Abia azi am aflat că Dorcas este frate de apă cu mine.

— Chiar este?

— Da. Şi Dorcas, şi Anne, şi Miriam, şi Larry. Ei sunt toţi fraţii tăi de apă, frate Jubal.

— Mmm. Da, corect, în esenţă, încuviinţă Harshaw.

— Da, continuă Mike. Este într-adevăr esenţă, grokking – înseamnă nu numai să te împărtăşeşti din aceeaşi apă. Spun drept?

— Foarte drept, Mike.

— Ei sunt fraţii tăi de apă. Mike se opri pentru a se gândi ce cuvinte trebuia să folosească, apoi continuă: Printr-o acumulare în lanţ, ei sunt şi fraţii mei. Pentru fraţi, apropierea este bună, spuse Mike, uitându-se spre Dorcas.

— Ei, Dorcas, acum ce mai zici? o întrebă Jubal.

— Ce? Doamne Sfinte! Şefu', eşti cel mai nesuferit om din lume. Dar Mike nu e deloc nesuferit, el e dulce, spuse fata. Se duse la Mike, se ridică pe vârfuri, îşi întinse braţele şi-i zise: Sărută-mă, Mike.

Ceea ce Mike şi făcu, cei doi „apropiindu-se" astfel preţ de câteva secunde bune.

Cea care leşină fu Dorcas.

Jubal se repezi s-o prindă. Jill fu nevoită să ţipe la Mike, care începuse să tremure şi ameninţa să cadă în transă. N-a trecut mult şi Dorcas şi-a revenit, asigurându-l pe Mike că nu păţise nimic şi că e gata să se apropie din nou – numai s-o lase să-şi recapete respiraţia.

— Unuh! exclamă ea.

Miriam urmărise totul cu ochi mari.

— Oare o să mă încumet şi eu? zise ea.

— Te rog – interveni Anne – respectă ordinea vârstei. Şefu', mai ai nevoie de mine în calitate de Martor?

— Deocamdată, nu.

— Atunci, ţine-mi puţin roba. Vrei să punem pariu că reuşesc?

— În ce fel?

— Şapte la doi că nu leşin – dar n-o să mă supăr dacă pierd.

— S-a făcut.

— Dolari, nu sute, adăugă Anne. Mike, dragul meu… vino să ne apropiem tare de tot, îi zise ea Omului de pe Marte.

Anne fu nevoită să se dea bătută datorită lipsei de oxigen; Mike, care crescuse pe Marte, ar fi rezistat încă mult timp. Fata sorbi aerul cu nesaţ, apoi zise:

— Nu m-am programat cum trebuie. Şefu', am să-ţi mai dau o şansă.

Tocmai se pregătea să-i ofere din nou buzele lui Mike, când Miriam o bătu pe umăr.

— Şterge-o.

— Nu fi aşa de nerăbdătoare.

— Am spus s-o ştergi. Timpul a expirat, ahtiato.

— Of, fie! zise Anne, desprinzându-se de Mike. Miriam îi luă locul, zâmbi şi nu spuse nimic. Ea şi Omul de pe Marte începură să se apropie încet unul de celălalt.

— La apel! strigă Harshaw. Miriam se întoarse.

— Şefu', nu vezi că sunt ocupată?

— Bine! Dă-te la o parte! Pot să răspund şi singur la telefon!

— Pe cuvântul meu, nici nu l-am auzit!

— Cred şi eu că nu l-ai auzit. Trebuie totuşi să ne prefacem că avem un minimum de demnitate – s-ar putea să fie Secretarul General.

Era Mackenzie.

— Jubal, ce dracu' se petrece acolo?

— Ai necazuri?

— Am primit un telefon de la un tip care mi-a zis să las totul baltă şi să o iau din loc, fiindcă ai ceva pentru mine. Am trimis spre tine o unitate mobilă.

— N-a ajuns până aici.

— Ştiu. Au luat legătura cu noi, după ce s-au învârtit pe la nord de casa ta. Dispecerul nostru i-a îndreptat pe drumul cel bun, aşa că trebuie să sosească la tine dintr-un moment în altul. Am încercat să te sun, dar aveai circuitul ocupat. Ce anume am pierdut?

— Nimic, deocamdată. „O mie de draci, ar fi trebuit să pună pe cineva să stea lângă stereovizor. Douglas vorbise oare serios? Sau avea să se trezească iar cu poliţiştii peste el? Şi asta în vreme ce puştii se hârjoneau! Jubal, te-ai senilizat." S-a anunţat ceva deosebit la ştiri, în ora în care a trecut?

— Ă..., nu – ba da, a fost ceva; cei de la Palat au anunţat că Omul de pe Marte s-a întors şi că-şi petrece vacanţa în... *Jubal!* Ai vreun amestec în toată *chestia asta*?

— O clipă. Mike, vino încoace. Anne, trage-ţi roba pe tine.

— Gata, şefu'.

— Domnule Mackenzie, vi-l prezint pe Omul de pe Marte. Mackenzie rămase cu gura căscată.

— Stai aşa! zise el. Aduc imediat o cameră de luat vederi! Înregistrăm de la telefon – şi reluăm pe stereo imediat ce ajung acolo nătărăii ăia pe care i-am trimis. Jubal... pot să-i dau drumul fără grijă? Sper că nu...

— Aş mai fi chemat eu un Martor lângă mine dacă aveam de gând să te trag pe sfoară? Nu te obligă nimeni să preiei această ştire. Noi putem să aşteptăm şi să le vindem pontul celor de la Argus sau de la Trans-Planet.

— Jubal! Nu-mi poţi face una ca asta!

— Nici n-aveam de gând. Aranjamentul pe care l-am făcut cu voi toţi vă cerea să verificaţi camerele de luat vederi, când eu vă dădeam semnalul. Şi să le puneţi în funcţiune dacă ceea ce vedeaţi merita să fie transmis. Nu mi-am luat angajamentul că n-o să dau şi interviuri pe deasupra, spuse Jubal, apoi adăugă: Tu nu numai că mi-ai împrumutat aparatura, Tom, dar m-ai şi ajutat, personal. N-am cuvinte să-ţi spun cât de mult m-ai ajutat.

— Te referi la... numărul acela de telefon?

— Exact! Dar nu mă întreba acum despre *asta*, Tom. Vorbim noi în particular – la anul.

— O, nici nu-mi trece prin minte. Tu ţine-ţi gura pecetluită, iar eu am să mi-o ţin pe a mea. Acum însă, stai pe loc...

— Încă ceva. Ai în păstrare la tine nişte mesaje. Trimite-mi-le înapoi.

— Cum? În regulă. Le-am ţinut în birou, erai prea pornit. Jubal, am fixat camera pe tine. Putem începe?

— Dă-i drumul.

— De *asta* am să mă ocup chiar eu! zise Mackenzie, întorcându-şi capul şi uitându-se în direcţia aparatului de filmat. „Ediţie specială!” începu el. „Aici reporterul dumneavoastră de la NWNW care vă serveşte până nu se învecheşte! Tocmai am primit un telefon de la Omul de pe Marte, care vrea să vă vorbească dumneavoastră!” Tăietură. Monitor, inserează reclama pentru sponsor. Jubal, să-l întreb despre ceva anume?

— Nu-l întreba despre America de Sud. Cel mai sigur subiect

este înotul. Despre planurile lui mă poţi întreba pe mine.

— Revenim. Prieteni, îl vedeţi şi-l auziţi acum în direct pe Valentine Michael Smith, Omul de pe Marte! După cum v-a spus NWNW, care e mereu la apogeu, domnul Smith tocmai s-a întors de pe înălţimile Anzilor – iar noi îi urăm bun-venit! Salutaţi-i pe prietenii dumneavoastră, domnule Smith.

„Fă semn cu mâna către aparat, fiule. Zâmbeşte şi fă cu mâna.”

— Vă mulţumim, Valentine Michael Smith. Ne bucurăm să vă vedem atât de fericit şi de bronzat. Am înţeles că aţi prins puteri învăţând să înotaţi; e adevărat?

— Şefu’! Avem oaspeţi! Sau cam aşa ceva.

— Tăiaţi! strigă Mackenzie. După cuvântul „adevărat”. Ce dracu’ se întâmplă, Jubal?

— Mă duc să văd. Jill, nu-l scăpa din ochi pe Mike. S-ar putea să fie Cartierul General.

Era însă unitatea trimisă de NWNW, care aterizase – distrugând şi ea tufele de trandafiri; plus Larry, care se întorcea după ce-i telefonase lui Mackenzie, şi Duke – revenit şi el de pe unde fusese. Mackenzie se decise să termine repede interviul de la telefon, întrucât unitatea lui putea să-i asigure acum profunzimea imaginii şi culoarea necesare. Până atunci, oamenii lui, ajutaţi de Larry şi Duke, aveau să verifice aparatura pe care i-o împrumutase lui Jubal.

Interviul se sfârşi cu o mică pălăvrăgeală, Jubal prinzând din zbor şi răspunzând la întrebările pe care Mike nu le înţelegea. Mackenzie îi puse punct promiţându-le stereospectatorilor că va urma un alt interviu, cu profunzime şi culoare. „Rămâneţi sincronizaţi pe postul nostru!” le spuse el.

Acum aştepta ca tehnicienii să-i dea raportul.

Ceea ce şeful echipajului şi făcu, cât se poate de prompt:

— Aparatura de aici n-are nimic, domnule Mackenzie.

— Atunci de ce n-a mers mai înainte?

Tehnicianul se uită la Larry şi la Duke.

— Funcţionează, dacă e alimentat de la reţeaua de înaltă tensiune. Întrerupătorul era închis, zise el.

Urmă o discuţie aprinsă pe tema dacă Duke îi spusese sau nu lui Larry că întrerupătorul unui circuit trebuie reglat din nou înainte de a folosi aparatura. Harshaw puse capăt acestei ciondăneli. Pe el nu-l interesa cine era vinovat – toată povestea

asta nu făcea decât să-i confirme convingerea că tehnologia atinsese apogeul odată cu Fordul Model-T şi de atunci decădea întruna. Trecură la interviul cu profunzime şi culoare. Mike le trimise salutări prietenilor de pe *Champion*, cel adresat doctorului Mahmoud fiind rostit într-o marţiană hârâită.

În cele din urmă, Jubal blocă orice apel telefonic pentru următoarele două ore, apoi îşi dezmorţi mădularele, simţindu-se extrem de obosit; se întrebă dacă nu cumva începuse să îmbătrânească.

— Ce se aude cu cina? Care din voi trebuie să gătească, fetelor? Doamne, gospodăria asta se duce de râpă!

— Era rândul meu în seara asta – spuse Jill – dar…

— Scuze, numai de-astea mi-e dat să aud!

— Şefu' – interveni Anne cu asprime – cum vrei să mai putem găti când ne-ai ţinut toată după-amiaza închise ca într-un ţarc?

— Nu-i treaba măgarului când beau oile apă, zise Jubal, neînduplecat. Chiar dacă ar fi ziua Judecăţii de apoi, cer să ni se dea masa caldă, la timp, până când goarna va suna sfârşitul, în plus de asta…

— Plus de asta – completă Anne – e abia şapte-patruzeci, deci până la opt avem tot timpul să pregătim cina. Aşa că nu mai scheuna. Copilaş plângăcios ce eşti.

— E abia opt fără douăzeci? se miră Jubal. Parcă ar fi trecut o săptămână de când am mâncat de prânz. N-aţi lăsat intervalul de timp cuvenit pentru un pahar înainte de cină.

— Bietul de tine!

— Să-mi aducă cineva ceva de băut. Aduceţi de băut la toată lumea. Haideţi să sărim peste cină; am chef să-mi fac de cap. Anne, cum stăm cu Smörgäsbord-ul?

— Avem din belşug.

— Atunci, ce-ar fi să dezgheţăm optsprezece sau nouăsprezece feluri şi să mănânce fiecare când are chef? Ce-i atâta tevatură?

— Imediat, se execută Jill.

Anne se opri şi-l sărută pe chelie.

— Şefu', te-ai descurcat extraordinar. O să te hrănim şi o să te îmbătăm, după care o să te ducem la culcare. Jill, stai puţin; vin şi eu să te ajut.

— Pot şi eu să te ajut? întrebă Smith, foarte doritor.

— Sigur că da, Mike. Poţi să duci tăvile. Şefu', o să mâncăm

la piscină. E foarte cald în noaptea asta.

— Cum să nu? După plecarea fetelor, Harshaw îl întrebă pe Duke: Unde dracu' ai fost?

— M-am gândit, răspunse Duke.

— Nu merită. Nu te alegi decât cu nemulţumirea. Ai ajuns la vreun rezultat?

— Da, zise Duke. M-am decis că nu mă interesează ce mănâncă Mike; e treaba lui.

— Felicitări! zise Harshaw. Dorinţa de a nu te vârî în treburile altora reprezintă optzeci la sută din toată înţelepciunea umană.

— Dar tu însuţi te vâri în treburile altora.

— A zis cineva c-aş fi înţelept?

— Jubal, dacă i-aş oferi lui Mike un pahar cu apă, crezi că s-ar deda acelulaşi ritual?

— Cred că da. Duke, singura trăsătură umană a lui Mike este covârşitoarea lui dorinţă de a fi îndrăgit de ceilalţi. Vreau însă să mă asigur că ştii cât de serioasă este situaţia. Eu am acceptat să fiu fratele de apă al lui Mike înainte de a înţelege ce anume implică acest lucru – şi m-am trezit prins în mrejele multiplelor responsabilităţi ce decurg de aici. Dacă o faci, asta înseamnă să-ţi asumi obligaţia de a nu-l minţi niciodată, de a nu-l induce în eroare, de a fi alături de el, indiferent ce s-ar întâmpla. Cred că trebuie să te gândeşti foarte bine.

— Asta am şi făcut: m-am gândit. Jubal, Mike are în el ceva care chiar îţi trezeşte dorinţa de a avea grijă de el.

— Ştiu. Poate e prima oară când întâlneşti pe cineva atât de cinstit şi de inocent. Mike n-a gustat niciodată din Pomul Cunoaşterii Binelui şi Răului… aşa că noi n-avem cum să înţelegem motivaţia faptelor sale. Oricum, sper că n-o să regreţi. Jubal îşi ridică privirea şi-i spuse lui Larry: Credeam că ai terminat cu distilarea chestiei ăleia.

— N-am găsit un tirbuşon, răspunse Larry.

— Iar ne izbim de tehnologie. Duke, vezi că sunt nişte pahare acolo sus, în spatele volumului „Anatomia melancoliei”.

— Ştiu unde le ţii ascunse.

— … şi o să luăm una mică, înainte de a ne pune serios pe băut, continuă Jubal. Duke aduse paharele; Jubal turnă în ele şi-l ridică pe al lui. Beau în cinstea frăţiei întru alcool… cea mai potrivită plăpândului suflet omenesc, toastă el.

— Sănătate.

— Noroc.

Jubal dădu paharul peste cap.

— Ah! făcu el, fericit, şi râgâi. Oferă-i puţin şi lui Mike, Duke, şi arată-i ce bine e să fii om. Mie îmi dă o dispoziţie creatoare. La apel! De ce n-or fi fetele astea prin preajmă atunci când ai nevoie de ele? La apel!

— Eu sunt, „la apel" – răspunse Miriam din dreptul uşii – dar…

— Rămăsesem la: „spre ce destin ciudat şi dureros de dulce avea să mă poarte ambiţia mea de fată cu apucături de băiat"…

— Povestirea asta am terminat-o deja, în timp ce tu pălăvrăgeai cu Secretarul General.

— Atunci nu mai eşti „la apel". Trimite-o spre publicare.

— Nu vrei s-o citeşti mai întâi? Oricum, trebuie s-o revizuiesc… sărutul lui Mike m-a inspirat.

— S-o *citesc*? zise Jubal, ridicând din umeri. Ferească Sfântul! Şi-aşa e destul de rău că asemenea lucruri ajung să fie scrise. Şi nu te mai gândi s-o revizuieşti, cel puţin nu ca să-i potriveşti faptele. Copila mea, o povestire-mărturie n-ar trebui să fie niciodată mânjită cu dâre de adevăr.

— Bine, şefu'. Anne zice să vii la piscină şi să îmbuci ceva înainte de masă.

— Mi se pare momentul ideal. Ce ziceţi, domnilor, suspendăm şedinţa?

Petrecerea a continuat cu băutură, la care s-au adăugat – după gust – bucăţele de peşte şi alte specialităţi scandinave. La invitaţia lui Jubal, Mike a gustat din coniac. Efectul lui l-a tulburat pe Omul de pe Marte, care a analizat defecţiunea, a adăugat oxigen peste etanol şi a provocat astfel o reacţie de fermentaţie inversă, din care au rezultat apă şi glucoză.

Jubal observase efectul pe care alcoolul îl avusese asupra lui Mike; îl văzuse îmbătându-se şi văzuse apoi cât de repede se trezise, chiar mai repede decât se îmbătase. Încercând să înţeleagă cum de reuşise, Jubal îl sili pe Mike să bea în continuare coniac – iar Mike acceptă, întrucât oferta venea din partea fratelui lui de apă. Mike trebui să soarbă o cantitate uriaşă, pentru ca Jubal să-şi dea până la urmă seama că era imposibil să-l îmbete.

Ceea ce nu se putea spune despre Jubal. În ciuda faptului că

trăsese la măsea ani în şir, efortul de a se purta civilizat cu Mike pe parcursul experimentului îi amorţise mintea. Aşa se face că, atunci când l-a întrebat pe Mike ce făcuse, Mike crezu că se referă la raidul forţelor de Servicii Speciale – în legătură cu care Mike se simţea – în subconştient – vinovat. Încercă deci să-i explice şi, dacă avea să fie nevoie, să primească iertarea lui Jubal.

Jubal îl întrerupse, imediat ce-şi dădu seama că băiatul vorbea despre cu totul altceva.

— Fiule – îi zise el – nu mă interesează. Ai făcut ceea ce trebuia să faci – te-ai descurcat perfect. Numai că – adăugă el, clipind asemenea unei bufniţe – nu-mi spune mie. Nu spune *la nimeni*.

— Nu?

— Nu. E cea mai a dracului chestie pe care am văzut-o de când unchiul meu cu două capete a dezbătut problema arginţilor gratuiţi şi s-a combătut singur. Dacă încerci să explici, se duce tot farmecul.

— Nu grok.

— Nici eu. Aşa că, hai să bem în continuare.

Începuseră să sosească reporterii; Jubal îi primea cu toată politeţea, invitându-i să mănânce, să bea şi să se simtă bine – dar să-l lase în pace pe el şi pe Omul de pe Marte.

Cei care refuzau să se supună erau azvârliţi în piscină.

Jubal îi ţinea pe Larry şi pe Duke la îndemână, pentru a săvârşi acest ritual al botezului. Dacă unii din musafirii lor se înfuriau, alţii treceau de partea echipajului scufundător, cu entuziasmul fanatic al prozeliţilor – Jubal trebuise să-l oprească, altfel l-ar fi vârât pentru a treia oară în apă pe decanul Lippmann de la „New York Times”.

Seara, târziu, Dorcas îl căută pe Jubal şi-i şopti:

— Şefu’, la telefon.

— Spune-i să lase un mesaj.

— Trebuie să răspunzi, şefu’.

— O să răspund, fărâmându-l cu un topor! Tot voiam eu să scap de această Fecioară de Fier – telefonul. Duke, adu-mi un topor!

— Şefu’! La telefon e bărbatul cu care aţi stat atâta de vorbă astăzi după-amiază.

— Aaa, de ce nu spui aşa?

Jubal se târî până la etaj, zăvorî uşa şi se îndreptă spre telefon. Pe ecran se afla un alt acolit de-al lui Douglas, căruia îi luă locul Douglas însuşi.

— Ţi-a luat ceva timp ca să răspunzi la telefon.

— E telefonul meu, domnule Secretar General. Câteodată nu răspund deloc.

— Aşa s-ar părea. De ce nu mi-ai spus că Ben Caxton e alcoolic?

— Chiar este?

— Cred şi eu că este! A făcut-o lată. Când l-au găsit, dormea beat-mort – într-un hotel de mâna a şaptea din Sonora.

— Mă bucur să aud că a fost găsit. Vă mulţumesc, domnule.

— A fost reţinut pentru „vagabondaj”. Acuzaţia nu va fi pusă în aplicare; îl eliberăm şi vi-l trimitem.

— Vă rămân îndatorat, domnule.

— O, nu e chiar o favoare! Vi-l expediez în starea în care a fost găsit – murdar, neras şi, din câte am înţeles, miroase ca o berărie. Vreau să vă convingeţi că e într-adevăr un vagabond.

— Prea bine, domnule. Când trebuie să sosească?

— Curierul a plecat deja din Nogales. Dacă zboară cu o viteză de patru ori mai mare decât cea a sunetului, ar trebui să fie acolo în curând. Pilotul vi-l predă şi primeşte o chitanţă.

— O s-o primească.

— Iar acum, domnule consilier, eu mă spăl pe mâini. E rândul vostru să vă faceţi apariţia, cu sau fără intrigantul ăla beţiv.

— De acord. Când?

— Mâine la zece; e bine?

— Cu cât mai repede, cu atât mai bine. De acord.

Jubal coborî la parter, de unde ieşi afară.

— Jill! strigă el. Vino-ncoace, fetiţo.

— Da, Jubal.

Fata veni în grabă spre el, însoţită de un reporter. Acestuia din urmă, Jubal îi făcu semn să se retragă.

— E confidenţial, îi spuse el, pe un ton ferm. Probleme de familie.

— A cui familie? se interesă reporterul.

— A ta. O să ai un deces în familie. Valea! Jurnalistul se îndepărtă, râzând mânzeşte. Jubal se aplecă spre Jill şi-i zise, cu blândeţe:

— E în siguranţă.

— Cine, Ben?

— Da. Trebuie să sosească din clipă în clipă.

— O, Jubal! făcu Jill, şi începu să ţipe de fericire. Jubal o luă de umeri:

— Încetează! Intră în casă până-ţi recapeţi controlul.

— Da, şefu'.

— Du-te de plângi în pernă şi pe urmă spală-te pe faţă. Jubal se întoarse lângă piscină. Linişte! le spuse tuturor celor aflaţi acolo. Am de făcut un anunţ. Ne-a făcut plăcere să vă avem în mijlocul nostru... dar petrecerea a luat sfârşit.

— Huuuu! făcu cineva.

— Aruncaţi-l în piscină! porunci Jubal. Sunt un om în vârstă şi am nevoie de odihnă. Toată familia trebuie să se odihnească. Duke, pune dopurile la sticlele astea. Fetelor, strângeţi mâncarea.

Urmară tot felul de bombăneii, dar cei mai cu judecată reuşiră până la urmă să-şi calmeze colegii. În zece minute, plecară cu toţii.

Peste douăzeci de minute sosi Caxton. Ofiţerul de Servicii Speciale care pilotase maşina primi semnătura şi ştampila lui Harshaw pe o chitanţă gata pregătită; după care plecă, lăsând-o pe Jill să suspine pe umărul lui Ben. Jubal îl privi cu luare-aminte.

— Ben, am auzit că – de o săptămână – o ţii într-o beţie. Ben dădu drumul unei înjurături, în timp ce continua s-o bată uşor pe spate pe Jill.

— Îs beat, aşa-i – bolborosi el – da' de băut, n-am băut nimic.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Tocmai asta e, că nu ştiu!

O oră mai târziu, conţinutul stomacului lui Ben fusese evacuat; Jubal îi făcuse injecţii pentru a anula efectul alcoolului şi al barbituricelor; fu îmbăiat, bărbierit, şi îmbrăcat în haine de împrumut. Îl văzuse pe Omul de pe Marte şi fusese pus la curent – în mare – cu evoluţia întâmplărilor, în timp ce el se ghiftuia cu lapte şi mâncare.

În ceea ce-l priveşte, nu fusese în stare să-l pună la curent cu păţaniile lui; pentru Ben, săptămâna care trecuse fusese ca şi inexistentă – îşi pierduse cunoştinţa la Washington şi fusese readus în simţiri în Mexic.

— Sigur că ştiu ce s-a întâmplat. M-au ţinut drogat, într-o

cameră întunecoasă... şi m-au torturat. Dar, de dovedit, nu pot să dovedesc absolut nimic. Şi mai e şi şeful satului, şi nebunul din spelunca aia – plus alţi martori, de asta sunt sigur – care-s gata să jure despre cum şi-a trecut vremea un anume yankeu. Iar eu nu pot să mă apăr în niciun fel.

— Atunci, n-o face, îl sfătui Jubal. Destinde-te şi fii fericit.

— La dracu'! Am să-i arăt eu...

— Uşurel, uşurel! Ben, eşti în viaţă... la un moment dat aş fi putut să pariez că ţi-au făcut de petrecanie. Iar Douglas o să facă exact cum vrem noi – ba chiar o să-i şi placă.

— Aş dori să mai vorbim despre asta. Eu cred că...

— Eu cred că ar fi mai bine să te duci la culcare. Şi să iei cu tine un pahar cu lapte cald, pentru ca nimeni să nu afle despre Ingredientul Secret cu care bătrânul doctor Harshaw îi tratează pe cei care beau în secret.

Nu trecu mult şi Caxton se afla deja în pat, sforăind. Jubal se pregătea şi el de culcare, când se întâlni cu Anne, pe coridorul de la etaj.

— Ce mai zi am avut, fetiţo, spuse el, scuturând din cap, obosit.

— Aşa este. Mi-ar fi părut rău să nu fiu de faţă, dar n-aş vrea s-o mai trăiesc încă o dată. Du-te şi te culcă, şefu'.

— Numai puţin. Anne, ce-i aşa de deosebit în felul în care sărută flăcăul ăsta?

Anne căzu în visare, apoi zâmbi, cu gropiţe în obraji.

— Ar fi trebuit să încerci şi dumneata.

— Sunt prea bătrân pentru astfel de schimbări. Mă interesează însă tot ceea ce ţine de băiatul ăsta. E într-adevăr ceva deosebit?

— Este, răspunse Anne, după o clipă de gândire.

— Şi în ce constă?

— Mike acordă sărutului întreaga atenţie de care dispune.

— Ei, pisici! Dar aşa fac şi eu. Sau aşa făceam.

Anne scutură din cap, apoi continuă:

— Nu-i asta. Am fost sărutată de bărbaţi care se pricepeau tare bine la chestia în discuţie. Dar ei nu acordau sărutului întreaga lor atenţie. Le-ar fi fost imposibil. Oricât s-ar strădui, o parte din mintea lor e preocupată de alte probleme. De faptul că s-ar putea să piardă ultimul autobuz – sau dacă or să reuşească să-i facă felul fetei – sau de propriile lor tehnici de a

săruta – sau, poate, au necazuri la serviciu, sau probleme financiare, sau se întreabă dacă o să-l prindă tata, sau vecinii. E adevărat, Mike n-are tehnică, dar când te sărută, nu face *nimic* altceva. Tu eşti întregul lui univers… iar momentul respectiv este etern, fiindcă el nu-şi face planuri şi nu pleacă nicăieri. Doar stă şi te sărută. E covârşitor, adăugă Anne, înfiorată.

— Hmm…, făcu Jubal.

— Nu mă lua pe mine cu „Hmm”, libidinos bătrân ce eşti! N-ai priceput nimic.

— Aşa este. Şi nici n-am să pricep, spre regretul meu. Ei, noapte bună – apropo… i-am spus lui Mike să-şi zăvorască uşa.

— Invidiosule! îl acuză Anne, strâmbându-se.

— Băiatul e destul de silitor. Nu trebuie să-l zorim.

XVIII

Conferinţa fusese amânată cu 24 de ore, astfel că Ben Caxton a avut timp să-şi revină, să afle ce se întâmplase în lipsa lui şi să se „apropie” cu Mike – întrucât după ce Mike reuşise să grok că Jill şi Ben erau „fraţi de apă” o întrebase pe Jill şi apoi îi oferise apă lui Caxton, cu toată solemnitatea cuvenită.

Ben fusese pus la curent de către Jill. Faptul îi provocase multe frământări sufleteşti. Era tulburat şi iritat de sentimentul prea marii apropieri între Mike şi Jill. Apucăturile lui de burlac se mai cizelaseră, după o săptămână de uitare parţială; o ceru din nou în căsătorie pe Jill, de îndată ce rămaseră singuri.

— Te rog, Ben, spuse Jill, uitându-se în altă parte.

— De ce nu? Am un serviciu stabil, sunt bine, sănătos – sau o să fiu, imediat ce-mi eliberez organismul de sub efectul serului „adevărului”, pe care l-au băgat în mine… nu am reuşit încă, de aceea simt nevoia de a spune adevărul. Te iubesc. Vreau să mă însor cu tine şi să-ţi masez bietele-ţi picioruşe obosite. Crezi că sunt prea bătrân pentru asta? Sau te gândeşti să te măriţi cu altcineva?

— Nu, nu există niciun altcineva! Dragă Ben… Ben, eu te iubesc. Dar nu-mi cere să-ţi răspund acum. Am anumite… responsabilităţi.

N-a fost chip s-o scoată dintr-ale ei.

Până la urmă şi-a dat seama că Omul de pe Marte nu era nicidecum rivalul lui – el era doar pacientul lui Jill – iar bărbatul care se căsătoreşte cu o soră medicală trebuie să se împace cu faptul că surorile medicale au sentimente materne faţă de cei pe care îi îngrijesc – să se împace şi chiar să le placă acest lucru; pentru că dacă Gillian n-ar fi avut trăsăturile de caracter necesare unei surori medicale, Ben nu s-ar mai fi îndrăgostit de ea. Nu o iubea pentru felul în care-şi unduia funduleţul nostim atunci când mergea, nici pentru priveliştea copioasă ce i se arăta în direcţia opusă – el nu era genul infantil, ca să-l intereseze doar dimensiunea glandelor mamare! Nu, el o iubea pe Jill, pentru că ea era Jill. Întrucât meseria ei făcea necesară trecerea lui pe locul al doilea – după pacienţii care aveau nevoie de ea – al naibii să fie dacă o să mai fie gelos! Mike era un tip simpatic – la fel de inocent şi de neprihănit pe cât i-l descrisese Jill.

Şi – la drept vorbind – nici el nu-i oferă lui Jill o viaţă lipsită de griji; soţia unui jurnalist trebuie şi ea să se împace cu unele lucruri. S-ar putea să lipsească de acasă săptămâni în şir, şi nu are un program de lucru fix. Nici lui nu i-ar fi plăcut să fie muştruluit de Jill. Oricum, Jill n-avea să-i facă aşa ceva.

Odată ajuns la această hotărâre, Ben acceptă cu dragă inimă apa pe care i-o oferea Mike.

Jubal avea şi el nevoie de răgazul de o zi pentru a face planuri.

— Ben, când mi-ai trântit treaba asta pe cap, i-am spus lui Gillian că n-am de gând să ridic un deget pentru a-i obţine băiatului ăsta aşa-zisele lui „drepturi". M-am răzgândit. Doar n-o să-i lăsăm pe cei din guvern să se împăuneze cu ele.

— În orice caz, nu guvernul ăsta!

— Nu contează, următorul va fi şi mai rău. Ben, nu-l subestima pe Joe Douglas.

— Nu-i decât un politician de duzină, cu principii morale pe măsură!

— Ai dreptate. Şi mai e şi un ignorant, cu şase zerouri. Dar este totodată un lider planetar destul de conştiincios – mai bun decât am merita noi. Mi-ar plăcea să joc pocher cu el... n-ar trişa şi ar plăti datoriile cu zâmbetul pe buze. O, ştiu că e un B.D.G. – Bun de Dat la Gunoi – dar asta poate să însemne şi Băiat de Gaşcă. E destul de cumsecade.

— Jubal, să fiu al dracului dacă te înţeleg. Mi-ai spus că ai fost aproape sigur că Douglas a dat ordin să fiu lichidat... şi nici n-a lipsit mult! Te-ai făcut luntre şi punte ca să mă scapi cu viaţă; numai Dumnezeu ştie cât îţi sunt de recunoscător pentru asta! Iar acum vrei să mă prefac că am uitat cine se face vinovat de toate astea? Dacă acum sunt viu, nu e meritul lui Douglas – dimpotrivă, el ar prefera să mă vadă mort.

— Presupun că ai dreptate. Totuşi, asta se uită!

— Să fiu al dracului dacă am de gând să fac una ca asta!

— Ar fi o prostie din partea ta. Nu poţi dovedi nimic. Şi n-ai motive să-mi fii recunoscător – iar eu nu accept o asemenea povară. Nu pentru tine am făcut-o.

— Cum?

— Am făcut-o pentru o fetiţă care ţinea neapărat să iasă la atac, expunându-se riscului de a fi ucisă. Am făcut-o pentru că era musafira mea iar eu mă aflam „in loco parentis". Am făcut-o

pentru că, deşi numai curaj şi îndrăzneală, era prea neştiutoare pentru a se atinge de un asemenea mecanism drăcesc. Dar tu, drag prieten cinic şi plin de păcate, tu ştii totul despre mecanismele drăceşti. Dacă, din nebăgare de seamă, te împiedici de unul, cine sunt eu să mă amestec în karma ta?

— Mmm... De acord, Jubal, poţi să te duci dracului – pentru că te-ai atins de karma mea. Dacă voi fi având vreuna.

— Iată o chestiune de discutat. Adepţii predestinării şi ai liberului arbitru erau blocaţi în al patrulea cerc al iadului, ultima oară când am auzit de ei. Oricum ar fi, n-am nici cea mai mică intenţie de a deranja un om care doarme în şanţ. A face bine este ca şi când ai trata hemofilia – cea mai eficientă metodă este să-i laşi pe bolnavi să sângereze până îşi dau duhul... ca să nu mai aducă pe lume alţi hemofilici.

— Ai putea să-l sterilizezi.

— Ţi-ar plăcea să mă pun în locul lui Dumnezeu? Dar să nu ne abatem de la subiect. Douglas nu a pus pe nimeni să te asasineze.

— Cine spune asta?

— O spune infailibilul Jubal Harshaw, cuvântând „ex cathedra”, prin intermediul buricului personal. Fiule, dacă un şef de poliţie bate un prizonier până-l omoară, e mai mult ca sigur că domnii comisari districtuali n-ar fi permis acest lucru, dacă ar fi ştiut dinainte. În cel mai rău caz, închid ochii – după aceea – decât să strice planurile cuiva. Asasinatul n-a fost niciodată politică de stat, la noi în ţară.

— Am să-ţi arăt partea neştiută a câtorva morţi de care m-am ocupat.

Jubal respinse propunerea cu un gest al mâinii.

— Am spus că nu a fost politică de stat, preciză el. Sigur că am avut dintotdeauna asasinate – de la figuri proeminente, precum Hueylong, şi până la oameni de rând, omorâţi în bătaie şi în urma cărora n-a rămas decât, cel mult, un anunţ pe pagina a opta a vreunui ziar. Dar asasinatul n-a fost niciodată ridicat la rang de lege, iar motivul pentru care te afli acum în viaţă este acela că nici Douglas n-a făcut din asasinat o lege. Te-au înşfăcat frumuşel, au scos untul din tine şi ar fi putut să-ţi facă de petrecanie la fel de discret ca unei muşte moarte pe care o arunci în toaletă, apoi tragi apa după ea. Numai că şefului lor nu-i place asemenea brutalitate; dacă ar şti sigur că au

procedat astfel, respectivii ar rămâne fără slujbe, dacă nu şi fără gâtlejuri.

Jubal se opri; respiră adânc, apoi continuă:

— Bătăuşii ăştia sunt simple unelte; nu sunt garda pretoriană care îl critică pe Cezar. Aşadar, pe cine-l vrei în rol de Cezar? Pe Joe, avocatul îndoctrinat cu multă vreme în urmă, când ţara asta era încă o naţiune, şi nu o satrapie într-un imperiu poliglot…, pe Douglas, care nu poate înghiţi asasinatul? Sau vrei cumva să-l azvârlim din scaun – se poate, dacă ne dovedim mai şmecheri decât el – să-l dăm jos şi să aducem în locul lui un Secretar General de pe un tărâm unde viaţa e ieftină, iar asasinatul – o tradiţie? Dacă asta vrei, Ben – ce se va întâmpla atunci cu ziariştii băgăcioşi, care vor trece pe vreo alee întunecoasă?

Caxton nu-i răspunse.

— După cum spuneam – continuă Harshaw – cei din Serviciile Speciale sunt simple unelte. Se găsesc întotdeauna indivizi pe care-i poţi angaja şi care fac cu plăcere treburile murdare. Cât de murdare vor deveni aceste treburi dacă-l trânteşti pe Douglas de la putere?

— Jubal, vrei să spui că nu fac bine criticând guvernul?

— Îhî. Pacostele sunt şi ele necesare. Şi e bine să te uiţi mai întâi la noii nemernici, înainte de a-i detrona pe cei vechi. Democraţia e un sistem plin de lipsuri; singurul ei avantaj este acela că este de opt ori mai bună decât oricare altă metodă. Cel mai mare defect a ei este că liderii sunt o reflectare a concetăţenilor lor – au un nivel scăzut, dar la ce altceva te poţi aştepta? Uită-te, aşadar, la Douglas şi gândeşte-te că prin ignoranţa, stupiditatea şi egoismul lui, el se aseamănă cu concetăţenii lui americani, dar e cu un cap sau două deasupra mediei. Uită-te apoi la cel care va veni în locul lui, în eventualitatea răsturnării actualului guvern.

— Nu e cine ştie ce diferenţă.

— Dar există întotdeauna o diferenţă! De data asta, ea e aceea dintre „rău” şi „mai rău” – mult mai pregnantă decât cea dintre „bine şi rău”.

— Şi ce-i cu asta? Ce-ar trebui să fac eu?

— Nimic, îi răspunse Harshaw. Mă ocup eu de toată afacerea. Tot ce-ţi cer este să te abţii de a-l toca la cap pe Douglas pe parcursul întrunirii ce va avea loc – poate chiar să-l

lauzi pentru „moderaţia” lui de adevărat om de stat...

— Mă faci să vomit!

— Vomită în pălărie! Acum îţi voi spune cum m-am gândit să procedez. Ca să nu cazi de pe tigru trebuie, înainte de toate, să te ţii bine de urechile lui.

— Mai scuteşte-mă cu înfloriturile! Care-i şpilul?

— Iar tu mai scuteşte-mă cu stupizeniile şi ascultă ce-ţi spun. Mike are ghinionul de a fi moştenitorul unei averi fabuloase, la care nici chiar Cresus n-ar fi visat... plus că e îndreptăţit să joace un rol în politică, în conformitate cu un precedent politico-juridic neegalat în imbecilitate de când Secretarul Fall a fost condamnat pentru că primise mită, în vreme ce Doheny – mituitorul – a fost achitat. Nu mă interesează prostia cu „un prinţ adevărat”. Nici nu consider că averea asta „îi aparţine”; nu el a produs-o. Chiar dacă ar fi câştigat-o în mod cinstit, „proprietatea” nu e o noţiune atât de firească şi de evidentă pe cât crede lumea.

— N-ai vrea să mă lămureşti?

— Posesiunea e o abstracţiune sofisticată, o relaţie mistică între oameni. Dumnezeu ştie cât complică acest mister teoreticienii noştri juridici – eu, unul, nici nu mi-am închipuit că poate fi ceva atât de subtil, până nu am aflat punctul de vedere al marţienilor. Marţienii nu posedă absolut nimic... nu sunt stăpâni nici măcar pe corpurile lor.

— O clipă, Jubal. Până şi animalele au simţul proprietăţii. Iar marţienii nu sunt animale; ei sunt o civilizaţie, au oraşe şi tot felul de lucruri.

— Aşa este. „Vulpile au viziuni şi păsările au cuiburi”. Nimeni nu înţelege „meus-et-tuus[7]” mai bine decât un câine de pază. Marţienii însă nu sunt aşa. Doar dacă iei drept „proprietate” posesiunea în comun asupra tuturor lucrurilor pe care o exercită milioanele sau miliardele de cetăţeni de vază – pe înţelesul tău „duhuri”, prietene.

— Apropo, Jubal, ce-i cu aceşti „Mari Bătrâni”?

— Vrei să ştii versiunea oficială?

— Nu. Mă interesează părerea ta personală.

— Eu cred că nu-s decât tâmpenii religioase, bune doar pentru îngrăşat pajiştile; superstiţii turnate în creierul băiatului la o vârstă atât de fragedă, încât nu mai are nicio şansă să se

---

[7] Al meu şi al tău – (în lb. latină în original)

debaraseze de ele.

— Jill lasă impresia că ar crede în povestea asta.

— Şi eu o să las impresia asta, câteodată. O fac din politeţe. Una dintre cele mai bune prietene ale mele crede în astrologie; n-aş jigni-o niciodată, spunându-i ce cred eu despre asta. Capacitatea oamenilor de a crede în lucruri care mie mi se par mai mult decât improbabile – de la bătutul darabanei în masă şi până la superioritatea odraslelor lor – n-a fost până acum sondată. Credinţa religioasă mie mi se pare un semn al lenei intelectuale, dar credinţa lui Mike în „Marii Bătrâni" nu e mai lipsită de logică decât convingerea unora că dinamica universului poate fi clintită prin rugăciuni care invocă ploaia.

— Mmm, Jubal, mărturisesc că înclin să cred în nemurirea sufletelor, dar mă bucur că fantoma bunicului meu nu-mi controlează viaţa. Era un bătrân al dracului de nesuferit.

— Şi al meu la fel. Acelaşi lucru se poate spune şi despre mine. Dar de ce i se ia unui cetăţean dreptul de vot pentru simplul motiv că a murit? În parohia unde am crescut, majoritatea celor decedaţi aveau drept de vot – ne asemănăm foarte mult cu marţienii, în privinţa asta. În situaţia dată, prietenul nostru Mike pur şi simplu crede că nu poate să posede nimic, pentru că „Marii Bătrâni" posedă deja totul. M-am chinuit să-i explic că posedă peste un milion de acţiuni la *Lunar Enterprises*, plus *Pasajul Lyle*, plus diverse bunuri mobile şi poliţe. Nu mă ajută faptul că proprietarii iniţiali sunt morţi; asta-i face să treacă drept „Marii Bătrâni" – iar Mike nu s-ar amesteca pentru nimic în lume în treburile „Marilor Bătrâni".

— Of, fir-ar să fie... e incompetent.

— Bineînţeles că este. Nu înţelege cum e cu proprietatea, fiindcă nu crede în misticismul ei – aşa cum eu nu cred în fantomele lui. Ben, singura proprietate a lui Mike e periuţa de dinţi – şi nici despre asta nu ştie că-i „a lui". Dacă i-ai lua-o, ar presupune că schimbarea a fost aprobată de „Marii Bătrâni". Jubal ridică din umeri, apoi continuă: E într-adevăr incompetent. Aşa că n-am să permit să i se pună la încercare competenţa: fiindcă, cine ar putea fi numit tutorele lui?

— Cum, cine? Douglas. Sau unul din trepăduşii lui.

— Eşti sigur, Ben? Gândeşte-te la competenţa Curţii Supreme de Justiţie. N-ar putea fi ales Savvonavong? Sau Nadi? Sau Kee?

— Ăăă..., s-ar putea să ai dreptate.

— În care caz, băiatul s-ar putea să nu trăiască prea mult. Sau să trăiască până la o vârstă mai coaptă, în cine ştie ce grădină încântătoare, de unde să fie mai greu de evadat decât din spitalul Bethesda.

— Ce te-ai gândit să faci?

— Puterea pe care băiatul o deţine – cu numele – e prea periculoasă. Aşa că renunţăm la ea.

— Cum, renunţi la atâţia bani?

— Nu renunţ, răspunse Harshaw. Dacă i-ai da cuiva, s-ar schimba echilibrul forţelor – o atare tentativă ar atrage după sine testarea competenţei lui Mike. În schimb, o să lăsăm tigrul să fugă până îi iese sufletul, iar noi ne ţinem bine de urechile lui, ca să nu cădem. Ben, dă-mi voie să-ţi explic ce intenţionez să fac... apoi va trebui să te străduieşti să descoperi eventualele puncte slabe. Nu e vorba de chestiile legale; hârtiile vor fi întocmite de juriştii lui Douglas, iar eu am să verific. Ce vreau de la tine este să-ţi pui nasul la contribuţie şi să-mi spui dacă soluţia e valabilă din punct de vedere politic. Iată cum o să procedăm...

XIX

A doua zi dimineaţă, delegaţia diplomatică marţiană se prezentă la Palatul executiv. Mike Smith – pretendentul, lipsit de pretenţii, la solul planetei Marte – nu-şi făcuse griji în legătură cu scopul călătoriei: pur şi simplu, se bucurase de ea. Veniseră cu un autobuz închiriat, un Greyhound aerian; Mike stătuse în astrodrom, între Jill şi Dorcas, minunându-se neîncetat de toate priveliştile pe care fetele i le arătau, sporovăind între ele. Scaunul era făcut pentru două persoane, dar ei erau trei; s-a creat o „apropiere” caldă. Mike stătuse cu braţele în jurul taliilor fetelor, şi privise, şi ascultase, şi încercase să grok, şi n-ar fi fost cu putinţă să fie mai fericit nici dacă s-ar fi aflat la trei metri sub apă.

Era pentru prima dată când vedea civilizaţia terestră. Nu zărise nimic când fusese mutat de pe *Champion*; cu zece zile în urmă petrecuse câteva minute în taxi, dar nu reuşise să grok nimic din locurile pe unde trecuse. De atunci, lumea lui se limitase la casă şi piscină, grădină şi iarbă, şi copaci – nu se aventurase nici măcar până la poarta locuinţei lui Jubal. Între timp însă devenise mult mai sofisticat – ştia ce-s acelea ferestre, înţelegea că balconul care-l înconjura era făcut ca să te uiţi afară prin el, îşi dădu seama că locurile pe care le vedea erau oraşe. Descoperi, cu ajutorul fetelor, poziţia în care se aflau, pe harta desfăşurată pe scândura pusă pe genunchii lor. Până nu demult, nu ştiuse că oamenii cunoşteau şi ei hărţile. Prima oară când „grok” o hartă de-a oamenilor, simţise o tresărire de fericire şi i se făcuse dor de casă. Harta aceea era statică şi moartă în comparaţie cu hărţile folosite de semenii lui, marţienii – totuşi, era o hartă. Şi chiar şi hărţile oamenilor erau marţiene în esenţă – îi plăceau.

Văzu aproape două sute de mile de teren, majoritatea lui reprezentând metropola mondială, şi savură fiecare centimetru, încercând să-l grok. Fu uluit de întinderea oraşelor umane şi de activitatea fremătătoare care se desfăşura în ele; erau atât de diferite de oraşele de pe Marte, care semănau cu grădinile mănăstireşti. Avea impresia că un oraş de-al oamenilor trebuia să se dezintegreze aproape instantaneu, că era atât de sufocat de experienţă, încât doar cei mai puternici dintre Marii Bătrâni ar fi putut suporta să-i viziteze străzile (şi numai dacă ar fi fost

pustii) şi să grok, contemplând, evenimentele şi emoţiile care se aglomerau în el, strat peste strat, la nesfârşit. Acasă la el vizitase câteva oraşe părăsite – prilejuri minunat de înspăimântătoare, apoi profesorii lui îi interziseseră acest lucru, întrucât grok că nu era destul de puternic.

Întrebându-le pe Jill şi Dorcas, a reuşit să grok vârsta oraşului... fusese întemeiat în urmă cu două secole terestre, şi încă puţin. Cum unităţile temporale terestre erau, pentru el, lipsite de savoare, Mike le transformase în ani şi cifre marţiene – trei – plini – trei – în aşteptare (33 + 34 = 108 ani marţieni).

Înfricoşător, dar frumos! Probabil că oamenii aceia se pregăteau să abandoneze oraşul – lăsându-l cu gândurile lui – înainte ca el să se pulverizeze din cauza prea marii tensiuni, şi să devină nimic... totuşi, raportat la timp, oraşul era doar un ou.

Mike ardea de nerăbdare să se întoarcă la Washington, peste un secol sau două, să se plimbe pe străzile lui goale şi să încerce să-şi apropie suferinţa şi frumuseţea lui fără de sfârşit, să-l grok cu sete până când el va fi Washington şi oraşul va fi el – dacă o să se facă destul de puternic până atunci. Puse gândul la păstrare, întrucât trebuia să crească, să crească, şi iar să crească înainte de a fi pregătit să laude şi să iubească imensa suferinţă a acestui oraş.

Pilotul de pe Greyhound întoarse autobuzul spre est, urmare a unei schimbări de traseu neinclusă în program (schimbare datorată prezenţei lui Mike, chiar dacă el nu ştia acest lucru) şi Mike văzu marea.

Trebui ca Jill să-i spună că era apă; Dorcas adăugă că era Oceanul Atlantic şi trasă pe hartă linia ţărmului. Mike ştia încă de când trecuse la stadiul de pui că planeta cea mai apropiată de Soare – după Marte – era acoperită aproape în întregime de apa vieţii; în ultima vreme aflase că oamenii acceptau această bogăţie mult prea uşor. El alesese calea mai dificilă, aceea de a grok adevărul că ritualul marţian al apei se putea desfăşura şi-n absenţa apei; apa simboliza esenţa – era frumoasă, dar nu indispensabilă.

Mike descoperi însă un lucru: cunoaşterea abstractă nu era totuna cu realitatea fizică. Atlanticul îl umplu de o asemenea veneraţie, încât Jill ţipă la el:

— Mike! Nu care cumva să îndrăzneşti să intri în transă!

Mike îşi reţinu, aşadar, emoţia şi o stocă pentru altă dată. Apoi se uită cu ochi mari la toată apa aceea care se întindea până la linia orizontului, încercând să o măsoare, până când a început să-i ţiuie capul de atâtea cifre de trei, şi puteri ale lui trei, şi supraputeri ale puterilor.

Înainte de a ateriza pe terasa Palatului, Jubal le strigă:

— Fetelor, nu uitaţi: formaţi un careu în jurul lui şi nu vă sfiiţi să loviţi cu tocurile sau să daţi din coate. Anne, chiar dacă ai roba pe tine, ăsta nu-i un motiv să nu calci câteva picioare, dacă cineva te împinge.

— Nu te agita, şefu': nimeni nu-l împinge pe un Martor Nepărtinitor – iar eu port pantofi cu toc-cui şi cântăresc mai mult decât dumneata.

— Atunci e în regulă. Duke, trimite-l pe Larry înapoi cu autobuzul, cât mai repede posibil.

— Am grok, şefu'. Nu te mai fâţâi atâta.

— Am să mă fâţâi cât o să am eu chef. Să mergem.

Harshaw, cele patru fete, Mike şi Caxton coborâră din autobuz, care-şi luă apoi zborul. Platforma de aterizare nu era prea aglomerată, dar nici goală nu era. Un bărbat păşi în faţă şi spuse, entuziasmat:

— Domnul doctor Harshaw? Mă numesc Tom Bradley şi sunt asistentul principal al Secretarului General. Sunteţi aşteptaţi în biroul domnului Douglas; Domnia Sa doreşte să vă vadă înainte de începerea conferinţei.

— Nu.

— Nu cred că m-aţi înţeles, spuse asistentul, uluit. Acestea sunt instrucţiunile domnului Secretar General. O, a spus că puteţi să-l luaţi şi pe domnul Smith – mă refer la Omul de pe Marte.

— Nu. Noi mergem în sala de conferinţe. Dă-ne pe cineva care să ne conducă. Între timp, am un comision pentru dumneata. Miriam, scoate scrisoarea.

— Dar... domnule Harshaw...

— Am spus *NU!* Trebuie să-i dai această scrisoare domnului Douglas imediat – şi să-mi aduci răspunsul.

Harshaw se semnă pe clapa plicului pe care i-l întinse Miriam, îşi apăsă degetul mare peste semnătură apoi i-l înmână lui Bradley. Spune-i că trebuie s-o citească imediat – înainte de întrunire.

— Dar domnul Secretar General doreşte…

— Domnul Secretar doreşte să vadă această scrisoare. Tinere, află că sunt înzestrat cu darul clarviziunii. Prevăd că mâine n-o să mai fii aici, dacă nu-i duci scrisoarea imediat, fără să mai pierzi vremea.

La care Bradley spuse:

— Jim, ocupă-te tu de dumnealor.

Apoi plecă să ducă plicul.

Jubal răsuflă uşurat. Muncise din greu la acea scrisoare; Anne şi cu el stătuseră treji aproape toată noaptea, făcând ciorne peste ciorne. Jubal intenţiona să ajungă la un acord deschis – dar asta nu însemna că avea de gând să-l ia pe Douglas prin surprindere.

Un individ făcu un pas în faţă, ca răspuns la ordinul lui Bradley. Jubal îl cântări din ochi şi-l etichetă drept unul din tinerii de duzină care gravitează în jurul celor puternici şi le fac toate treburile murdare. Tipul cu pricina zâmbi şi spuse:

— Mă numesc Jim Sanforth, domnule doctor – sunt secretarul de presă al Excelenţei-Sale. De acum încolo o să lucrez pentru dumneavoastră; mă ocup de toate aranjamentele – interviuri acordate presei şi aşa mai departe. Îmi pare rău, dar conferinţa nu e încă gata să înceapă; tocmai în ultimul moment a trebuit s-o mutăm într-o sală mai spaţioasă. În opinia mea…

— În opinia mea, o să mergem în sala de conferinţă chiar în acest moment.

— Domnule doctor, nu m-aţi înţeles. Se întind tot felul de cabluri şi alte chestii, reporterii mişună de colo-colo, iar…

— Nu-i nimic. Abia putem să stăm la taclale cu ei.

— Nu se poate, domnule doctor. Am primit instrucţiuni…

— Băieţică, poţi să-ţi iei instrucţiunile, să le faci sul strâns de tot, până nu se mai alege nimic din ele şi să le înfunzi în cea mai adâncă pivniţă. Suntem aici pentru un singur scop: o conferinţă publică. Dacă această conferinţă nu poate începe încă, ne vom întâlni cu presa – în sala de conferinţă.

— Dar…

— Îl ţii pe Omul de pe Marte pe un acoperiş, în bătaia vântului, spuse Harshaw, apoi adăugă, ridicând tonul: Nu-i niciunul mai deştept care să ne conducă în sala de conferinţe?

Sanforth înghiţi în sec, apoi zise:

— Urmaţi-mă, domnule doctor.

Sala de conferinţe forfotea de jurnalişti şi de tehnicieni, dar se aflau în ea o masă mare, ovală, scaune şi câteva mese mai mici. Mike fu reperat, iar protestele lui Sanforth nu reuşiră să ţină mulţimea la distanţă. Detaşamentul de amazoane îl conduse pe Mike până la masa cea mare. Jubal îl ajută să se aşeze în timp ce Dorcas şi Jill îl flancau, iar Miriam şi Martorul Nepărtinitor se postau în spatele lui. După asta, Jubal nu făcu nicio încercare de a evita întrebările sau fotografiile ziariştilor. Mike fusese informat că cei prezenţi aici vor face tot felul de lucruri ciudate, iar Jubal îl avertizase să nu ia hotărâri pripite (adică să provoace dispariţia fiinţelor sau a obiectelor sau să le oprească din acţiune), şi să facă numai ce-i spunea Jill.

Zarva care era acolo îl zăpăcise pe Mike; noroc că Jill îl ţinea de mână – atingerea ei îi dădea puteri.

Jubal dorea să se facă fotografii – cu cât mai multe, cu atât mai bine; cât despre întrebări, nu se temea de ele. După o săptămână de discuţii cu Mike, era convins că niciun reporter nu va reuşi să scoată nimic de la Mike, fără ajutorul unui specialist. Obiceiul lui Mike de a răspunde numai la ce era întrebat şi pauzele dese pe care le făcea aveau să-i descurajeze pe cei care încercau să-l tragă de limbă.

La majoritatea întrebărilor, Mike răspundea cu „Nu ştiu” sau „Poftim?”.

Un corespondent de la Reuters, anticipând că avea loc o dispută asupra statutului de moştenitor al lui Mike, încercase să-l testeze chiar el competenţa în materie. „Domnule Smith – îl chestionase el – ce ştiţi despre legislaţia în domeniul moştenirilor?”

Mike ştia că avea probleme când era vorba să grok conceptul uman de proprietate şi în special noţiunile de moştenire şi succesiune. Se rezumă, aşadar, să le ofere citate – Jubal le recunoscu ca provenind din volumul „Ely vă sfătuieşte în probleme de moştenire şi succesiune”, capitolul unu.

Mike începu să reproducă cele citite, cu acurateţe şi pe un ton lipsit de orice expresie, şi continuă aşa, pagină după pagină în timp ce sala se adâncise în tăcere, iar anchetatorul lui se holba la el şi înghiţea în sec.

Jubal l-a lăsat să peroreze până când toţi ziariştii prezenţi au aflat mai mult decât ar fi vrut să ştie despre moştenirea de

văduvă şi cea lăsată ca un favor, despre succesiunea consangvină şi despre cea uterină, „per stirpes” şi „per capita”.

— Ajunge, Mike, i-a spus Jubal într-un târziu.

— Dar n-am terminat, i-a răspuns Mike nedumerit.

— Mai târziu. Mai are cineva întrebări pe altă temă?

Un reporter de la un ziar londonez de duminică veni cu o întrebare aflată la loc de cinste pe agenda de lucru a şefului lui.

— Domnule Smith – zise el – am înţeles că vă plac fetele. Aţi sărutat vreodată una?

— Da.

— Şi v-a plăcut?

— Da.

— De ce v-a plăcut?

Mike ezită, dar numai o fracţiune de secundă.

— Să săruţi e ceva bun, le explică el, apoi adăugă: E-al dracului de plăcut!

Aplauzele care au urmat îl speriară. Simţi însă că Jill şi Dorcas nu erau speriate. Fetele încercau doar să-şi înfrângă modalitatea aceea zgomotoasă de exprimare a plăcerii, lucru pe care el nu-l putea învăţa. Îşi calmă, aşadar, teama şi se puse pe aşteptat.

Fu salvat de tirul întrebărilor şi se simţi inundat de o mare bucurie; văzu intrând, pe o uşă laterală, o figură cunoscută.

— Fratele meu, doctorul Mahmoud! exclamă Mike, copleşit de emoţie – şi începu să vorbească repede, în marţiană.

Specialistul în semantică de pe *Champion* îi zâmbi şi-i făcu semn cu mâna, răspunzându-i în acelaşi limbaj gutural, în timp ce se grăbea spre el. Cei doi au continuat să discute folosind simboluri necunoscute oamenilor, Mike îngrămădindu-le în torente, Mahmoud mai lent, cu sunete asemănătoare celor pe care le-ar face un rinocer ce ia în corn o baracă de oţel.

Jurnaliştii au suportat ce-au suportat; cei de la stereodifuziune i-au înregistrat, iar cei de la ziare au notat totul ca atmosferă. În cele din urmă, unul din ei i-a întrerupt:

— Domnule doctor Mahmoud! Ce vorbiţi acolo? Mahmoud îi răspunse în limbaj Oxford prescurtat.

— Mai tot timpul am încercat să-i spun: „Nu vorbi atât de repede, băiete – te rog mult”.

— Şi el, *el* ce zice?

— Restul sunt chestiuni personale, care n-au de ce să vă

intereseze. Am schimbat câteva vorbe, urări, felicitări – ştiţi cum e când se întâlnesc doi prieteni vechi.

Continuă să stea de vorbă cu Mike în marţiană.

Mike îi spunea prietenului său despre toate câte se întâmplaseră de când îl văzuse ultima oară, astfel ca ei să poată să grok şi să se apropie mai tare – dar selecţia pe care o opera Mike era după principii marţiene, el referindu-se îndeosebi la noii lui fraţi de apă şi la savoarea fiecăruia dintre ei... apa lină care era Jill... adâncimea lui Anne... ciudăţenia faptului, pe care nu îl grok încă pe de-a-ntregul, că Jubal semăna la gust cu un ou, apoi cu un Mare Bătrân, fără să fie însă nici una, nici alta – vastitatea imposibil de grok a oceanului...

Mahmoud avea mai puţine de povestit, pentru că i se întâmplaseră mai puţine, după standardele marţiene: un exces dionisiac[8] cu care nu se mândrea, o zi lungă petrecută zăcând cu faţa în jos, în moscheea lui Soliman, din Washington, întâmplare ale cărei rezultate nu le grok încă şi pe care nu voia să le aducă în discuţie: nu-şi făcuse niciun alt frate de apă.

La un moment dat, Mahmoud îl întrerupse pe Mike şi-i întinse mâna lui Jubal.

— Sunteţi domnul doctor Harshaw, îi zise el. Valentine Michael crede că ne-a făcut cunoştinţă, şi chiar ne-a făcut potrivit principiilor lui.

Harshaw dădu mâna cu el, cercetându-l cu luare-aminte. Individul părea a fi un englez tipic, obişnuit cu vânătoarea şi sporturile, dovadă costumul din tweed, costisitor şi pus la patru ace, ca şi mustaţa sură, tunsă scurt... dar avea pielea măslinie, iar ereditatea care produsese acel nas provenea de undeva de pe lângă Levant. Lui Harshaw nu-i plăceau chestiile contrafăcute: mai degrabă ar fi mâncat terci rece, decât cel mai gustos „muşchi de vacă” – sintetic.

Mike îl trata însă ca pe un prieten, aşa că Mahmoud avea să fie şi „prietenul” lui, până la proba contrarie.

Lui Mahmoud, Harshaw i se părea asemenea unui exponat de muzeu, reprezentând ceea ce considera el drept „yankeu” – un tip vulgar, îmbrăcat prea simplu pentru o astfel de ocazie protocolară, zgomotos, probabil ignorant, şi aproape sigur provincial. Şi, în plus, era şi profesionist, ceea ce înrăutăţea şi mai mult situaţia, întrucât doctorul Mahmoud avusese ocazia să

---

[8] Dionisos-Bachus – zeul vinului (în antichitate)

constate că profesioniştii americani aveau o educaţie deficitară şi erau înguşti la minte, nişte simpli tehnicieni. Mahmoud nutrea un dispreţ profund pentru tot ceea ce era american. Pentru incredibilul lor talmeş-balmeş de religii politeiste, pentru mâncărurile lor (ce mâncăruri!!!), pentru manierele lor, pentru arhitectura lor hibridă şi arta lor bolnăvicioasă – şi pentru credinţa lor oarbă, plină de aroganţă, în propria lor superioritate, chiar dacă soarele lor apusese demult. Şi pentru femeile lor. Mai ales pentru femeile lor, femei neobrăzate şi îngâmfate, cu trupuri slabe şi sfrijite, care îi aminteau totuşi – cu tulburătoare insistenţă – de huriile raiului mahomedan. Iată, patru astfel de individe se înghesuiau în jurul lui Valentine Michael – la o întrunire unde ar fi trebuit să fie numai bărbaţi...

Dar Valentine Michael îi prezenta pe aceşti oameni – inclusiv pe aceste creaturi de gen feminin – îi prezenta, cu mândrie şi entuziasm, drept fraţii lui de apă, atitudine care-l obliga pe Mahmoud să-l considere la fel, mai ceva decât dacă ei ar fi fost propriii lui veri – întrucât Mahmoud înţelegea termenul prin care marţienii denumeau astfel de raporturi prin adăugare – pentru că îi studiase pe marţieni – şi nu avea nevoie să-l traducă în mod inadecvat prin expresia „acumulare în lanţ”, nici prin „două lucruri egale cu un al treilea sunt egale între ele”. Îi văzuse pe marţieni la ei acasă; ştia cât sunt de săraci (potrivit standardelor de pe pământ); se adăpase din – şi mai ales intuise – bogăţia lor culturală, şi pătrunsese valoarea supremă pe care marţienii o acordau relaţiilor interpersonale.

Ei, asta era, nu putea face nimic – se împărtăşise din aceeaşi apă cu Valentine Michael, iar acum trebuia să justifice încrederea pe care prietenul lui o avea în el... nu-i rămânea decât să spere că yankeii ăştia nu erau chiar complet bădărani.

Aşa că le zâmbi cu căldură şi le spuse:

— Da. Valentine Michael mi-a explicat, nespus de mândru, că sunteţi cu toţii – Mahmoud folosi un cuvânt în marţiană – cu el.

— Poftim?

— Frăţie întru apă. Acum înţelegeţi?

— Grok ce-ai spus.

Mahmoud se îndoia de acest lucru, totuşi continuă cu glas mieros:

— Având în vedere că am şi eu această legătură cu el, cer să fiu considerat un membru al familiei. Pe dumneavoastră,

domnule doctor, vă cunosc după nume şi bănuiesc că dumnealui trebuie să fie domnul Caxton – v-am văzut fotografia deasupra articolelor din ziar, domnule Caxton – dar să vedem dacă am înţeles bine cine sunt tinerele doamne. Dânsa trebuie să fie Anne.

— Într-adevăr. Dar poartă roba de Martor.

— A, desigur. Am să-mi prezint omagiile mai târziu, zise Mahmoud.

Harshaw îi făcu cunoştinţă cu celelalte fete... iar Jill îl luă prin surprindere, adresându-i-se cu apelativul corect pentru un frate de apă, pronunţat cu cel mai pur accent hârâit, deşi cu trei octave mai sus decât ar fi făcut-o un marţian adevărat. Era unul din cele circa zece cuvinte pe care putea să le pronunţe, dintre cele o sută şi ceva pe care începea să le înţeleagă – dar îi venise pe limbă acesta, pentru că îl auzea şi-l folosea de mai multe ori pe zi.

Doctorul Mahmoud făcu ochii mari – poate că indivizii ăştia nu erau totuşi creştinii barbari pe care şi-i imaginase el – tânărul lui prieten avea o intuiţie puternică, nimeni nu putea nega asta. Fără să mai gândească, îi răspunse lui Jill cu titulatura cuvenită, şi-i sărută mâna.

Jill văzu că Mike era încântat; fata reuşi să croncănească cea mai scurtă dintre cele nouă variante prin care un frate de apă putea întoarce un compliment – chiar dacă nu-i grok semnificaţia şi n-ar fi considerat potrivit (în limba engleză) să folosească cel mai apropiat echivalent biologic uman... În mod sigur nu faţă de un bărbat pe care abia îl cunoscuse!

Mahmoud, care înţelegea termenul respectiv, îl luă în înţelesul lui simbolic şi mai puţin în cel literal (imposibil, în limbajul oamenilor), şi-i dădu fetei răspunsul corect. Jill îşi depăşise limitele; nu înţelesese răspunsul lui, şi nu ştiu ce replică să-i dea, nici măcar în engleză.

Avu însă o idee salvatoare. Pe masă se aflau, din loc în loc carafe cu apă, înconjurate – fiecare – de mai multe pahare. Jill luă o carafă şi umplu cu apă un păhărel.

Îl privi pe Mahmoud drept în ochi, şi-i spuse cu sinceritate:

— Apă. Cuibul nostru este şi al dumneavoastră.

Duse paharul la buze, apoi i-l întinse lui Mahmoud.

Doctorul îi răspunse în marţiană, văzu că fata nu înţelege, şi atunci îi traduse: „Cine împarte apa împarte totul”. Luă apoi o

înghiţitură şi vru să-i dea paharul înapoi, dar se răzgândi şi i-l întinse lui Harshaw.

— Fiule, eu nu cunosc limba marţiană, dar îţi mulţumesc pentru apă, îi spuse Jubal. Să nu fii niciodată însetat, adăugă el.

Bău o treime din apă, făcu „Ah!”, apoi îi trecu paharul lui Ben. Caxton se uită la Mahmoud şi zise, serios:

— Să ne apropiem. Cu apa vieţii, noi ne apropiem. Sorbi şi-i întinse paharul lui Dorcas.

În ciuda precedentelor deja create, Dorcas ezită.

— Domnule doctor Mahmoud – îi zise ea – sunteţi sigur că ştiţi ce importanţă acordă Mike acestui ritual?

— Da, domnişoară.

— Ştiţi... şi pentru noi e la fel de important. Înţelegeţi? Dumneavoastră... grok?

— Grok deplin... altfel aş fi refuzat să beau, îi explică Mahmoud.

— Bine, acceptă Dorcas. Să bei întotdeauna adânc. Fie ca ouăle noastre să împartă acelaşi cuib.

Lacrimile începură să i se prelingă pe obraji, bău, şi-i dădu repede paharul lui Miriam.

— Vino-ţi în fire, fetiţo, îi şopti Miriam, apoi se întoarse spre Mike şi-i spuse: Cu apă noi îi urăm fratelui nostru „bun venit”. Se uită spre Mahmoud şi adăugă: Cuib, apă, viaţă. Fratele nostru.

Bău şi-i dădu paharul lui Mahmoud. Acesta bău ce mai rămăsese şi spuse, de data asta în arabă:

— Şi dacă cele ale tale sunt şi ale lor, atunci ei sunt fraţii tăi.

— Amin, încheie Jubal.

Doctorul Mahmoud îi aruncă o privire, dar se hotărî să nu-l întrebe dacă înţelesese spusele lui; nu era nici locul să rostească vorbe care ar fi putut da pe faţă propriile lui necazuri, îndoielile lui. Totuşi, în adâncul sufletului se simţea mişcat – ca de obicei – de ritualul acesta al apei... chiar dacă duhnea a erezie. Fu întrerupt din meditaţie de către asistentul-şef cu protocolul, care începuse să se agite.

— Sunteţi doctorul Mahmoud. Locul dumneavoastră e de partea cealaltă. Urmaţi-mă, zise el.

— Ba locul meu e aici, replică Mahmoud, zâmbind. Dorcas, îmi dai voie să-mi trag un scaun şi să mă aşez între tine şi Valentine Michael?

— Desigur, domnule doctor. Vă fac imediat loc.

Asistentul cu protocolul numai că nu bătea din picior.

— Domnule doctor, *vă rog foarte mult!* Conform diagramei, locul dumneavoastră e în partea cealaltă a camerei! Domnul Secretar General trebuie să apară dintr-o clipă în alta – iar sala mişună pur şi simplu de reporteri şi Dumnezeu mai ştie de ce... iar eu nu ştiu ce să mă mai fac.

— Fă ce vrei, amice, dar în altă parte, îi sugeră Jubal.

— Cum? Cine eşti dumneata? Eşti trecut pe listă? se agită asistentul, consultând diagrama cu aşezarea la masă.

— Întrebarea este cine eşti *dumneata*? replică Jubal. Eşti cumva chelnerul-şef? Eu sunt Jubal Harshaw. Dacă numele meu nu se află pe lista aia, poţi s-o faci bucăţele. Uite ce este, stimabile, dacă Omul de pe Marte vrea ca doctorul Mahmoud să stea lângă el, nu mai încape niciun fel de discuţie.

— Dar *nu se poate* să stea aici! Locurile de la masa tratativelor sunt rezervate miniştrilor, şefilor de delegaţii, judecătorilor de la Curtea Supremă de Justiţie, şi altor persoane de rang la fel de înalt – nici nu ştiu unde am să-i mai îngrămădesc, dacă mai apare vreunul – şi bineînţeles, Omului de pe Marte.

— Bineînţeles, repetă Jubal.

— Şi, bineînţeles, domnul doctor Mahmoud trebuie să stea aproape de Secretarul General – chiar în spatele domniei sale, ca să-i slujească drept translator. Văd că nu vreţi să mă ajutaţi deloc.

— Am să vă ajut, făcu Jubal şi smulse hârtia din mâna asistentului. Hmm... ia să vedem despre ce este vorba. Omul de pe Marte va sta vizavi de Secretarul General, cam acolo unde se află deja. Apoi... Jubal luă un creion şi se repezi asupra diagramei... jumătatea asta, de *aici* până *aici*, îi aparţine Omului de pe Marte. Jubal desenă câteva cruciuliţe, le uni printr-o acoladă îngroşată, apoi începu să scrie pe hârtie numele celor care urmau să ocupe partea aceea de masă. Şi cu asta – îi zise el asistentului – te-am scutit de jumătate din efort... pentru că voi aşeza pe toată lumea de partea noastră.

Omul cu protocolul era prea uluit ca să mai poată vorbi. Dădea din buze, dar nu reuşea să articuleze niciun cuvânt. Jubal se uită la el, cu bunăvoinţă.

— S-a întâmplat ceva? îl întrebă el. A... am uitat să-i dau un

aspect oficial, adăugă apoi mâzgălind sub modificările făcute: „J. Harshaw pentru V.M. Smith”. Acum dă fuga la şeful tău ierarhic – îi spuse el asistentului – şi arată-i asta. Spune-i să-şi consulte terfeloagele şi să vadă ce scrie acolo în legătură cu vizitele oficiale ale conducătorilor unor planete prietene.

Individul căruia i se adresase deschise gura – şi plecă fără a mai sta s-o închidă la loc. Se întoarse însoţit de un bărbat mai în vârstă. Noul venit spuse, pe un ton plin de emfază:

— Domnule doctor Harshaw, mă numesc LaRue şi sunt şeful departamentului „Protocol”. Chiar aveţi nevoie de jumătate din masa principală? Din câte am înţeles, nu aveţi o delegaţie prea mare.

— Asta nu are nicio importanţă.

— Mă tem că nu-i chiar aşa, zise LaRue, cu o urmă de zâmbet. Nu ştiu cum o să mă descurc cu spaţiul. Aproape că nu există oficial de prim rang care să nu-şi fi exprimat dorinţa de a participa la conferinţă. Dacă mai aşteptaţi alţi invitaţi – deşi aş fi preferat să mă fi anunţat din timp – voi da ordin să mai fie adusă o masă. care să fie aşezată în spatele scaunelor ocupate de dumneavoastră şi de domnul Smith.

— Imposibil.

— Mă tem că e singura soluţie posibilă. Îmi pare rău.

— Şi mie-mi pare rău pentru dumneata. Pentru că, dacă nu i se rezervă Omului de pe Marte jumătate din masa principală, noi ne retragem. Du-te şi spune-i Secretarului General că i-ai dat peste cap conferinţa, printr-o comportare nepoliticoasă faţă de Omul de pe Marte.

— Sper că nu vorbiţi serios.

— N-ai înţeles mesajul?

— Ă... ştiţi, eu am crezut că glumiţi.

— Nu-mi pot permite să glumesc, fiule. Smith ori este şeful unei alte planete, aflat în vizită oficială la şeful planetei noastre – caz în care are tot dreptul să fie primit cu surle şi trâmbiţe – ori este un simplu turist, şi atunci nu se fac niciun fel de onoruri. Nu se poate să fie şi una, şi alta. Uite-te de jur împrejur, numără „oficialii de prim rang”, cum le spui dumneata, şi gândeşte-te dacă ar mai fi acum aici dacă, pentru ei, Smith ar fi un simplu turist.

— Dar nu există niciun precedent, zise LaRue cu jumătate de glas.

— L-am văzut intrând pe şeful delegaţiei ce reprezintă Republica Lunară, răbufni Jubal. Lui de ce nu te duci să-i spui că nu există niciun precedent? Pe urmă, poţi să te dai la fund – am auzit că e iute la mânie. Eu însă, fiule, sunt un om în vârstă şi n-am prea dormit azi-noapte; nu-i treaba mea să te învăţ cum trebuie să-ţi faci meseria. Spune-i domnului Douglas că ne întâlnim altă dată... când o să fie pregătit să ne primească aşa cum se cuvine. Hai, Mike, zise Harshaw, şi se făcu că se scoală de pe scaun, cu multă greutate.

— Nu, doctore Harshaw, nu plecaţi! spuse repede LaRue. Vă eliberăm jumătatea asta de masă. Eu... nu contează, rezolv eu într-un fel. E a dumneavoastră.

— Aşa mai merge, zise Harshaw, care nu apucase încă să se ridice. Dar unde este steagul planetei Marte? Şi cum rămâne cu onorurile?

— Mă tem că nu înţeleg ce vreţi să spuneţi.

— Nu cred să mai fi existat zi în care să am atâtea necazuri cu vocabularul de bază al limbii engleze. Uite, vezi drapelul Federaţiei, acolo, în spatele scaunului unde urmează să stea Secretarul General? Unde-i cel care trebuia să fie aici, cel al planetei Marte?

— Trebuie să recunosc că m-aţi luat prin surprindere, zise LaRue, încurcat. N-am ştiut că marţienii au şi ei steaguri.

— Nu au. Dar nu poţi să atârni pe perete chestiile pe care le folosesc ei la ceremoniile oficiale. (Nici eu n-aş putea, băiete, dar asta nu are nicio importanţă!) Aşa că o să scapi uşor; ne ocupăm noi de asta. Miriam, dă-mi o bucată de hârtie – uite cum o să facem, zise Harshaw şi desenă un dreptunghi, în care schiţă simbolul tradiţional cu care oamenii desemnau planeta Marte; un cerc cu o săgeată, care-l traversa oblic, de la stânga la dreapta. Lăsaţi fundalul în alb, iar pecetea planetei Marte faceţi-o roşie; sigur că ar trebui cusută pe mătase, dar cu o foaie de hârtie şi nişte vopsea, orice cercetaş poate improviza un astfel de steag. Ai fost în echipa de cercetaşi? îl întrebă Harshaw pe LaRue.

— Ă..., da am fost, mai de mult.

— Bun. Înseamnă că ştii deviza cercetaşilor. Acum să trecem la onoruri. Când va intra Secretarul General o să se intoneze „Slavă păcii suverane” probabil.

— O, în mod sigur.

— Aceasta va trebui urmată de imnul planetei Marte.

— Nu cred să fie posibil. Chiar dacă *există* un astfel de imn… noi nu-l cunoaştem. Doctore Harshaw, fiţi rezonabil!

— Ascultă, fiule. Află că eu chiar sunt rezonabil. Am venit aici pentru o scurtă întâlnire neoficială. După câte vedem, voi aţi transformat-o într-un circ. Ei bine, dacă vreţi circ, atunci vrem şi noi să vedem elefanţi. Ne dăm foarte bine seama că nu sunteţi în stare să interpretaţi muzică marţiană; ar fi ca şi când i-ai cere unui puştan să cânte o simfonie cu un fluier de tablă. Dar o simfonie puteţi să interpretaţi – „Simfonia celor nouă planete”. Grok? Vreau să spun, „înţelegi?” Rulaţi banda până la începutul părţii dedicate lui Marte; daţi drumul la aparat şi puneţi această parte… sau măcar câteva măsuri, şi destule pentru ca tema să poată fi recunoscută.

LaRue căzu pe gânduri.

— Da, presupun că am putea face asta – numai că, domnule doctor, nu cred că vă pot promite onoruri suverane, nici măcar la scara aceasta improvizată. Eu… nu cred că am autoritatea necesară.

— Şi n-ai nici curaj, zise Harshaw, cu amărăciune. Ei, în ceea ce ne priveşte, *noi* nu am vrut circ; aşa că, spune-i domnului Douglas că venim altă dată, când o să fie mai puţin ocupat. Mi-a făcut plăcere să stăm de vorbă, fiule. Treci pe la biroul domnului Secretar şi dă-ne bună ziua când mai venim pe aici – dacă nu pleci până atunci.

Şi Harshaw schiţă din nou gestul de a se ridica de pe scaun, prefăcându-se că e prea bătrân şi slăbit pentru a o face repede şi fără dureri.

— Domnule doctor Harshaw, *vă rog*, nu plecaţi! îl imploră LaRue. Ăăă…, domnul Secretar nu intră în sală până nu-i trimit vorbă că suntem gata – aşa că daţi-mi voie să văd ce pot face. De acord?

Harshaw se lăsă la loc, pe scaun, mormăind.

— Cum doreşti. Încă ceva totuşi, înainte să pleci. Puţin mai devreme am auzit gălăgie – din câte am putut prinde, era vorba de câţiva membri ai echipajului de pe *Champion*, care voiau să intre înăuntru. Sunt prieteni de-ai lui Smith, aşa că daţi-le drumul. Le facem şi lor loc. Or să ne ajute să umplem jumătatea asta de masă, adăugă Harshaw, după care oftă şi se apucă să-şi frece şalele.

— Prea bine, domnule, acceptă LaRue, băţos, apoi ieşi.
— Şefu' – îi şopti Miriam lui Harshaw – oare ţi-ai scrântit mijlocul când ţi-ai făcut aseară gimnastica şi ai stat în mâini?
— Linişte, fetiţo, altfel te altoiesc. Jubal privi cu satisfacţie cum sala continua să se umple cu oficiali de rang înalt. Îi spusese lui Douglas că dorea o discuţie „restrânsă, neoficială" ştiind că un asemenea anunţ avea să-i reunească pe cei puternici sau însetaţi de putere, aşa cum lumina atrage moliile. Iar acum (era sigur) nababii ăştia aveau să-l trateze pe Mike ca pe un adevărat suveran – şi asta în văzul întregii lumi. Să vedem dacă, după asta, le mai dă mâna să-l joace pe băiatul lui aşa cum voiau ei!
Sanforth uşuia jurnaliştii, în timp ce nefericitul asistent cu protocolul alerga încoace şi încolo ca o doică nervoasă, încercând să împartă corect prea puţinele scaune la prea multele notabilităţi, care curgeau întruna. Jubal trase din asta concluzia că Douglas nici nu intenţionase să-şi facă apariţia înainte de orele unsprezece, şi că toţi ceilalţi fuseseră informaţi în legătură cu acest lucru – Jubal fusese convocat cu o oră mai înainte în intenţia de a participa la preconferinţa confidenţială pe care el o refuzase. Foarte bine, întârzierea aceasta îi convenea lui Jubal.
În clipa următoare intră pe uşă liderul Coaliţiei de Est. Domnul Kung îşi exprimase dorinţa de a nu participa la conferinţă în calitate de şef al delegaţiei trimise de naţiunea sa: conform protocolului, el se afla aici doar în funcţia sa de membru al corpului legislativ – totuşi, Jubal nu se miră deloc când văzu că asistentul cu protocolul lasă totul baltă şi dă fuga să-l aşeze pe principalul inamic politic al lui Douglas chiar la masa principală, pe scaunul de lângă cel rezervat Secretarului General; Jubal se convinse încă o dată că Douglas nu era deloc prost.
Doctorul Nelson – medic şi chirurg pe *Champion* – şi căpitanul Van Tromp – comandantul astronavei – intrară împreună, spre marea bucurie a lui Mike. Jubal era şi el încântat: băiatul o să aibă acum ceva de făcut, n-o să mai stea ca un manechin, sub privirea scrutătoare a camerelor de luat vederi. Jubal profită de agitaţia din jur, pentru a schimba locul fiecăruia în partea lor de masă. Pe Mike îl plasă faţă-n-faţă cu scaunul Secretarului General, iar el se mută în stânga lui Mike – astfel încât să-l poată atinge. Ţinând cont că Mike avea doar

noţiuni vagi despre manierele şi obiceiurile oamenilor, Jubal pusese la punct o serie de semnale, la fel de imperceptibile ca acelea folosite la dresajul cailor de înaltă şcoală: „ridică-te”, „aşază-te”, „fă o plecăciune”, „dă mâna cu el” – cu singura diferenţă că Mike nu era un cal, iar instruirea lui nu necesita decât cinci minute pentru a atinge perfecţiunea.

Mahmoud îşi părăsi foştii tovarăşi de echipaj şi intră în vorbă cu Jubal.

— Doctore – îi zise el – comandantul şi medicul sunt şi ei fraţi de apă cu fratele nostru – Valentine Michael vrea să confirme acest fapt îndeplinind din nou ritualul, cu fiecare dintre noi. I-am spus să mai aştepte. Eşti de acord?

— Cum? Da, bineînţeles. Nu în gloata asta, zise Harshaw. Fir-ar să fie, câţi fraţi de apă avea Mike? se întrebă el, apoi adăugă: N-aţi putea să veniţi cu noi – toţi trei – când plecăm de aici? Am mânca ceva şi am sta de vorbă, nestingheriţi.

— Voi fi onorat. Sunt sigur că şi ceilalţi doi vor veni.

— Bun. Doctore Mahmoud, mai ştii şi alţi fraţi de apă de-ai tânărului nostru frate care ar putea să apară la conferinţă?

— Nu. De pe *Champion* nu mai e nimeni. Mahmoud se hotărî că era mai bine să nu-l întrebe şi el acelaşi lucru; interlocutorul lui şi-ar fi dat seama cât de concentrat fusese el – la început – să descopere de câţi oameni era legat.

— Am să le spun lui Sven şi bătrânului, adăugă el.

Harshaw îl văzu intrând pe nunţiul papal, care se aşeză la masa principală; dacă cretinul ăla urecheat, LaRue, încă mai are îndoieli asupra caracterului oficial al acestei întruniri, îşi spuse Jubal, zâmbind – ar face mai bine să le dea uitării!

Cineva îl bătu pe Harshaw pe umăr.

— Aici adastă Omul de pe Marte?

— Da, admise Jubal.

— Sunt Tom Boone – mai precis, senatorul Boone – şi am pentru el un mesaj de la Supremul Episcop Digby.

Jubal îşi acceleră de urgenţă viteza cortexului.

— Mă numesc Jubal Harshaw, domnule senator – îi făcu semn lui Mike să se ridice şi să dea mâna cu senatorul – iar dânsul este domnul Smith. Mike, ţi-l prezint pe domnul senator Boone.

— Ce mai faceţi, domnule senator Boone, zise Mike, politicos ca la şcoala de dans. Persoana lui Boone îl interesa. I se

explicase că „senator” nu însemna „Mare Bătrân”, după cum păreau să indice cuvintele; totuşi, un „senator” îi stârnea acum interesul. Hotărî că nu reuşise încă să grok semnificaţia acestui fapt.

— Destul de bine, mulţumesc, domnule Smith – îi răspunse Boone. Nu vreau să vă răpesc timpul; se pare că întrunirea o să înceapă în curând. Domnule Smith, Supremul Episcop Digby m-a trimis să vă înmânez o invitaţie personală de a participa la o slujbă religioasă în Tabernacolul Noii Apocalipse, al Arhanghelului Foster.

— Poftim?

— Domnule senator – interveni Jubal – după cum ştiţi, sunt multe lucruri, adică, de fapt, totul e aici nou pentru Omul de pe Marte. Întâmplător însă, domnul Smith a văzut la stereoviziune o slujbă de-a dumneavoastră...

— Nu e acelaşi lucru, zise Boone.

— Ştiu. A fost interesat şi mi-a pus o mulţime de întrebări – la multe dintre ele n-am ştiut să-i răspund. Boone îi aruncă o privire cercetătoare.

— Nu vă număraţi printre credincioşi?

— Trebuie să recunosc că nu.

— Atunci, veniţi şi dumneavoastră. Există întotdeauna speranţă pentru cei păcătoşi.

— Mulţumesc, am să vin. (Fii sigur că am să vin, prietene! – nu-l las eu pe Mike să intre în capcana voastră de unul singur!)

— Duminica viitoare – am să-i spun episcopului Digby.

— Duminica viitoare, dacă se va putea, îl corectă Jubal. Dacă nu ne întemniţează până atunci.

— Există întotdeauna o asemenea posibilitate, nu-i aşa? zise Boone, rânjind. Trimiteţi-ne vorbă, mie sau Supremului Episcop şi o să avem noi grijă să nu staţi prea mult în temniţă.

Se uită prin sală apoi adăugă: Văd că duceţi lipsă de scaune. Un senator cinstit nu prea are şanse, cu toţi filfizonii ăştia care dau din coate.

— Poate ne faceţi onoarea de a veni la masa noastră, domnule senator, spuse Jubal cu blândeţe.

— Poftim? A, vă mulţumesc, domnule. Dacă nu vă deranjează... aş vrea un loc mai la vedere.

— Vreau să spun – adăugă Harshaw – dacă nu vă deranjează implicaţiile ce vor decurge dacă vă alăturaţi delegaţiei Omului

de pe Marte. Noi nu vrem să vă punem într-o situaţie jenantă.

— A, câtuşi de puţin! zise Boone, fără urmă de ezitare. De altfel, între noi fie spus, episcopul este extrem de interesat de persoana acestui tânăr.

— Excelent. E un scaun liber lângă căpitanul Van Tromp – s-ar putea să-l cunoaşteţi.

— Van Tromp? Sigur că da, îl cunosc bine, suntem prieteni vechi – l-am întâlnit la o recepţie, zise senatorul Boone, apoi îl salută din cap pe Smith şi se aşeză, umflându-se în pene.

Tot mai puţini indivizi reuşeau să treacă de gărzile de la intrare.

Doi dintre ei se certau acum pe un scaun; Jubal îi privi, simţind cum îi creşte tensiunea; până la urmă n-a mai putut suporta să asiste la un asemenea spectacol indecent fără să facă nimic. Aşa că i-a spus ceva lui Mike, asigurându-se că, chiar dacă nu înţelege *de ce*, până la urmă tot pricepe *ce* vrea Jubal.

— Jubal, aşa am să fac, încuviinţă Mike.

— Mulţumesc, fiule.

Jubal se ridică şi se apropie de un grup format din trei persoane: asistentul cu protocolul, şeful delegaţiei din Uruguay şi încă un tip, care părea furios şi zăpăcit. Cel din Uruguay tocmai spunea:

— ...dacă-l aşezi pe el, va trebui să găseşti locuri pentru toţi şefii de stat de prin partea locului – în jur de optzeci. Ne aflăm pe teritoriul Federaţiei şi niciun şef de stat nu are drepturi mai mari decât ceilalţi. Dacă favorizaţi pe vreunul...

Jubal îl întrerupse, adresându-se celui de-al treilea:

— Domnule..., începu el. Trebui însă să aştepte destul de mult până când să-i capteze atenţia, apoi continuă:...Omul de pe Marte mi-a cerut să vă rog să-i faceţi marea onoare de a vă aşeza la masa lui... dacă prezenţa dumneavoastră nu e cerută în altă parte.

Individul rămase surprins, apoi îi zâmbi larg:

— A, sigur că da, e foarte bine aşa.

Ceilalţi doi – funcţionarul de la palat şi demnitarul uruguayan – începură să obiecteze. Jubal le întoarse spatele.

— Să ne grăbim, domnule – îi spuse protejatului său – avem foarte puţin timp.

Mai înainte văzuse intrând nişte tipi cu o foaie roşie şi o

chestie care semăna cu un suport pentru pomul de Crăciun – dar care era în mod sigur „steagul marţian”. Când îi văzu venind spre el, Mike se ridică şi îi aşteptă.

— Domnule – zise Jubal – permiteţi-mi să vi-l prezint pe Valentine Michael Smith. Michael, dumnealui este preşedintele Statelor Unite!

Mike făcu o reverenţă adâncă.

Abia au avut timp să-l aşeze în dreapta lui Mike, în timp ce se ridica steagul improvizat. A început să cânte muzica, toată lumea s-a ridicat în picioare şi o voce a proclamat: – ”Excelenţa Sa, domnul Secretar General!”

XX

Jubal se gândise să-l lase pe Mike să stea jos la intrarea lui Douglas, dar apoi renunţase la idee; intenţia lui nu era să-l aşeze pe Mike pe un piedestal mai înalt decât cel al lui Douglas, ci doar să sublinieze că era o întrunire între două oficialităţi de acelaşi rang. Aşa că, atunci când s-a ridicat el, i-a făcut semn lui Mike să-i urmeze exemplul. La primele acorduri ale imnului „Slavă păcii suverane”, uşile cele mari din spatele sălii s-au deschis şi a intrat Douglas. Acesta s-a îndreptat spre scaunul lui şi s-a pregătit să se aşeze.

Instantaneu, Jubal i-a făcut semn lui Mike să stea jos, astfel că Mike şi Secretarul General s-au aşezat în acelaşi timp – în semn de respect, ceilalţi au făcut o pauză, apoi au luat şi ei loc pe scaune.

Jubal îşi ţinea respiraţia, stând în aşteptare. Oare LaRue făcuse ceva? De fapt, nu-i promisese în mod expres...

În clipa următoare, sala se umplu de sunetele de alarmă ale bucăţii muzicale „Marte” – tema „Dumnezeul războinic”, care poate să sperie chiar şi un public dinainte pregătit. Cu ochii la Douglas – care-i întoarse privirea – Jubal sări din scaun ca un recrut la ordin.

Douglas se ridică şi el, nu la fel de repede, totuşi destul de prompt.

Mike rămase însă pe scaun; Jubal nu-i făcuse semn să se ridice. Continua să stea jos, nestânjenit de faptul că toţi ceilalţi săriseră în picioare odată cu Secretarul General. Mike nu înţelegea o iotă din tot ce se petrecea aici; El era mulţumit să facă ceea ce-i cerea fratele lui de apă.

Jubal se gândise mult la problema asta, după ce solicitase intonarea „imnului marţian”. Dacă aveau să le satisfacă dorinţa, ce trebuia să facă Mike în acest caz? Răspunsul era în directă legătură cu rolul pe care-l juca Mike în toată comedia asta...

Muzica încetă. La îndemnul lui Jubal, Mike se ridică, făcu repede o plecăciune, apoi se aşeză la loc, cam în acelaşi timp cu Secretarul General şi cu toţi ceilalţi. De data asta, toată lumea îşi reluase locurile ceva mai iute, întrucât nu era unul căruia să-i fi scăpat amănuntul evident că Mike rămăsese aşezat pe durata intonării „imnului”.

Jubal răsuflă uşurat. O făcuse şi pe asta. Cu ani în urmă, văzuse cum o reprezentantă a clanului în curs de dispariţie al monarhiei (o regină în exerciţiu) primise o paradă – şi observase atunci că Maiestatea Sa se aplecase după intonarea imnului naţional, adică acceptase astfel onorul care i se prezentase, în calitatea ei de suverană.

Însă şeful unei naţiuni democrate are obligaţia de a se ridica în picioare la intonarea imnului naţiunii sale, ca orice cetăţean de rând – el nu este stăpân absolut.

După cum precizase Jubal, Mike nu putea să fie şi una şi alta. Ori era un simplu cetăţean – şi atunci circul ăsta nu-şi mai avea rostul – ori, potrivit teoriei inerente Deciziei Larkin, băiatul era suveran, prin chiar unicitatea sa.

Lui Jubal îi venea să-l ia în braţe pe LaRue. Zău aşa, nimeni nu scăpase din vedere esenţa chestiunii, nunţiul papal se ţinuse băţos, dar în ochi îi juca o luminiţă ciudată.

Douglas începu să vorbească:

— Domnule Smith – zise el – suntem onoraţi şi fericiţi să vă avem oaspete. Sperăm că vă veţi simţi pe Pământ ca acasă, pe planeta dumneavoastră natală, vecina noastră – buna noastră vecină – planeta Marte…

Şi Secretarul general continuă să peroreze, rotunjindu-şi vorbele, făcându-le să sune cât mai agreabil. Îi făcu lui Mike o primire călduroasă – dar nimeni nu putea preciza dacă îl tratase ca pe un suveran, ca pe un turist, sau ca pe un cetăţean care revenea în patrie.

Jubal se uită la Douglas cu luare-aminte, încercând să-şi dea seama ce impresie îi făcuse scrisoarea pe care i-o trimisese el, Jubal. Dar Douglas nu se uita deloc în direcţia lui. Pe nepregătite, Douglas îşi încheie cuvântarea, fără să fi spus nimic – şi făcând asta cu mult talent.

— Acum, Mike, făcu Jubal.

Smith i se adresă Secretarului General, numai că în limba marţiană.

Apoi se întrerupse şi spuse, pe un ton solemn: „Domnule Secretar general al Federaţiei Statelor Libere de pe planeta Pământ” şi continuă în marţiană.

Apoi din nou în engleză: „…vă mulţumim pentru primirea pe care ne-aţi făcut-o astăzi aici. Aducem oamenilor de pe Pământ salutul Marilor Străbuni ai planetei Marte…”, şi iar începu să

cuvânteze în marţiană.

Jubal îşi dădu seama că expresia „Marii Străbuni” era binevenită. Avea mai multă încărcătură simbolică decât „Marii Bătrâni”, iar Mike nu ridicase nicio obiecţie. Ideea de a alterna versiunile marţiană şi engleză venise din partea lui Jill – Jubal recunoscu cu deosebită plăcere că găselniţa făcea dintr-un mic discurs protocolar – la fel de lipsit de conţinut precum o promisiune electorală – ceva la fel de impresionant ca o operă a lui Wagner (şi la fel de greu de descifrat!).

Pentru Mike n-avea niciun fel de importanţă. Putea insera cuvintele marţiene la fel de uşor pe cât le memora şi le recita pe cele în engleză. Dacă fraţilor lui le făcea plăcere ca el să spună acele lucruri, atunci Mike era fericit.

Cineva îl atinse pe Jubal pe umăr, îi îndesă în mână un plic şi-i şopti: „De la domnul Secretar General.” Jubal îşi ridică privirea, şi văzu că era Bradley, care plecase grăbit, fără să mai adauge altceva. Jubal deschise plicul şi se uită înăuntru.

Biletul conţinea un singur cuvânt: „Da”. Şi era semnat cu iniţialele „J.E.D.” – scrise cu faimoasa cerneală verde.

Jubal se uită în sus şi văzu că Douglas era cu ochii pe el; Jubal îi făcu semn cu capul iar Secretarul General se uită în altă parte. Conferinţa luase sfârşit; nu le mai rămânea decât să-i anunţe pe cei prezenţi.

Mike tocmai îşi încheia discursul sforăitor. Jubal îl auzi rostind propriile lui cuvinte: „Să ne apropiem, pentru binele reciproc al celor două lumi...” şi „fiecare rasă potrivit trăsăturilor sale caracteristice”. Douglas i-a mulţumit apoi Omului de pe Marte, în cuvinte puţine, dar pline de căldură.

Jubal se ridică.

— Domnule Secretar General...

— Da, domnule Harshaw, ce este?

— Domnul Smith se află aici în dublă calitate. Ca un prinţ care ne vizitează într-un anumit moment al istoriei măreţei noastre rase umane – călătorind cu caravane şi corăbii, prin ţinuturi vaste şi necunoscute şi îndreptându-se spre un tărâm îndepărtat – el ne aduce urările de bine ale Puterilor străbune ale planetei Marte. Dar el este, în acelaşi timp, şi o fiinţă umană, un cetăţean al Federaţiei Statelor Unite ale Americii. În această calitate are drepturi, proprietăţi şi îndatoriri. Ca avocat care-l reprezint în calitatea lui de cetăţean şi de fiinţă umană,

mi-am bătut multă vreme capul cu afacerile lui şi n-am reuşit nici măcar să întocmesc o listă completă cu tot ceea ce posedă – ca să nu mai spun că habar n-am ce să le declar inspectorilor fiscali.

Jubal se opri să-şi recapete răsuflarea.

— Sunt un om bătrân – continuă el, s-ar putea să n-apuc să duc la bun sfârşit această însărcinare. Ştiţi că clientul meu nu are niciun fel de experienţă în afaceri, în sensul pe care-l atribuie oamenii acestui cuvânt; marţienii au un alt sistem. Dar este un tânăr extrem de inteligent – toată lumea ştie că părinţii lui erau genii – iar sângele apă nu se face. Fără îndoială că peste câţiva ani s-ar putea descurca – dacă ar vrea – şi fără ajutorul unui avocat bătrân şi şubred. Dar afacerile lui trebuie rezolvate astăzi; afacerile nu aşteaptă.

Numai că dumnealui se arată mai interesat să înveţe despre istoria, arta şi tipurile de comportament de pe planeta care l-a adoptat, decât să se îngroape în obligaţiuni şi acţiuni şi dobânzi – iar eu consider că procedează foarte inteligent. Domnul Smith posedă o înţelepciune nemijlocită care continuă să mă surprindă... şi-i surprinde pe toţi cei care-l cunosc. Când i-am explicat în ce constă problema, s-a uitat la mine cu ochii senini şi mi-a spus: „Nu-i nimic, Jubal. O să-l rugăm pe domnul Douglas.” Jubal făcu o pauză, apoi continuă, dând semne de nelinişte: Restul sunt chestiuni confidenţiale, domnule Secretar General. N-am putea să rămânem singuri? Şi să-i lăsăm pe doamnele şi domnii aceştia să plece acasă?

— Puteţi vorbi, domnule Harshaw, zise Douglas. Ne dispensăm de protocol. Oricine doreşte să plece, se poate considera liber să o facă.

Nu plecă nimeni.

— Foarte bine, continuă Jubal. Totul poate fi rezumat într-o singură propoziţie: domnul Smith doreşte să vă numească avocatul domniei sale, cu puteri depline de a vă ocupa de toate afacerile sale.

Douglas vădi o uimire convingătoare.

— E o sarcină dificilă, domnule doctor.

— Ştiu, domnule. I-am explicat că sunteţi cel mai ocupat om de pe planetă şi că, pur şi simplu, n-aveţi timp pentru afacerile sale. Jubal clătină din cap şi zâmbi, apoi continuă: Din păcate n-am reuşit să-l fac să înţeleagă – se pare că pe Marte, cu cât

este mai ocupată o persoană, cu atât se aşteaptă mai mult de la ea. Domnul Smith mi-a spus doar atât: „Să-l rugăm pe dânsul.” Aşa că asta şi fac acum, vă rog să-l ajutaţi. Sigur că nu se aşteaptă la un răspuns imediat – o altă caracteristică a marţienilor este aceea că ei nu sunt niciodată grăbiţi. Nici nu au tendinţa de a complica lucrurile. Nu e nevoie de obligaţiuni, revizii contabile şi alte astfel de efecte teatrale – poate doar de o împuternicire scrisă, dacă doriţi. Oricum, pentru el n-are nicio importanţă; el e gata de asta chiar acum, fără niciun fel de acte, numai pe cuvânt. Iată încă o trăsătură a marţienilor, dacă un marţian are încredere în tine, atunci are încredere în tine până la capăt. O, să nu uit să adaug: domnul Smith nu apelează la serviciile Secretarului General; dumnealui îi cere o favoare lui Joseph Edgerton Douglas, adică dumneavoastră personal. Lucrul rămâne valabil chiar dacă vă retrageţi din viaţa publică. Succesorul dumneavoastră în această funcţie nu va fi implicat în niciun fel. Domnul Smith în dumneavoastră are încredere… indiferent cine ar ocupa Biroul Octogonal al acestui Palat.

Douglas dădu din cap aprobator.

— Indiferent care va fi răspunsul meu – zise el – mă simt onorat… şi umil.

— Pentru că – dacă dumneavoastră refuzaţi sau nu puteţi accepta, sau vă asumaţi această răspundere şi după aceea vă răzgândiţi – domnul Smith mai are încă o alegere – şi anume, pe Ben Caxton. Ben, ridică-te în picioare, ca să te vadă lumea. Iar dacă nici dumneavoastră, nici Caxton, nu puteţi sau nu vreţi să acceptaţi, următoarea alegere este… dar cred că ne vom opri aici, deocamdată; important este să se ştie că există mai multe variante. Aşa deci, ia să vedem acum… Jubal începu să arate cam ameţit. M-am dezobişnuit să vorbesc stând în picioare, zise el. Miriam, unde e lista pe care am făcut-o?

Jubal luă foaia pe care i-o dădu fata apoi adăugă:

— Mai bine dă-mi şi celelalte copii. Miriam îi dădu un teanc gros de coli.

— Am aici un memorandum pe care l-am pregătit pentru dumneavoastră, domnule – îi spuse el lui Douglas – sau pentru Caxton, dacă va fi cazul. Mmm, ia să vedem – o, da, împuternicit să-şi plătească sieşi atât cât consideră că i se cuvine pentru munca prestată, dar nu mai puţin de – oricum, o

sumă considerabilă, dar asta nu ne priveşte pe noi, ceilalţi, împuternicit să depoziteze sume de bani într-un cont deschis, destinat cheltuielilor curente pentru partea reprezentată – ăăă... da, dar mă gândeam că ar fi bine să folosiţi ca depozitar Banca Shanghai, iar ca reprezentant de afaceri firma Lloyd – sau invers – asta doar pentru a vă apăra numele şi reputaţia. Dar domnul Smith nici nu vrea să audă de instrucţiuni dinainte fixate, ci de acordarea unor puteri depline, un aranjament revocabil de ambele părţi. N-am de gând să vă citesc tot ce scrie aici; tocmai de aceea am preferat să aşternem totul pe hârtie. Jubal se uită în jur, gânditor. Miriam – îi zise el fetei – fii drăguţă şi du-i asta domnului Secretar General. Mda, celelalte copii am să le las aici. Poate vrei să le distribui tu... sau vrei să le opreşti pentru tine. O să-i dau una şi domnului Caxton. Poftim, Ben.

Jubal se uită iar la cei din jur, de data asta nervos.

— Cred că asta a fost tot, domnule Secretar, mormăi el. Voiaţi să ne comunicaţi ceva?

— Numai un moment, zise Douglas. Domnule Smith!

— Da, domnule Douglas.

— Aceasta este dorinţa dumneavoastră? Vreţi într-adevăr ca eu, şi nu altul, să facă ceea ce scrie pe hârtia asta?

Jubal îşi ţinu respiraţia, evitând să-şi privească clientul. Mike fusese instruit să se aştepte la o asemenea întrebare... dar nu-i spusese nimeni cum anume avea să sune ea, şi nu avea de unde să ştie ce putea să iasă din interpretările literare ale lui Mike.

— Da, domnule Douglas, se auzi vocea lui Mike, care răsună nu numai în sala de conferinţe ci şi în un miliard de alte camere de pe tot cuprinsul planetei.

— Vreţi ca eu să mă ocup de afacerile dumneavoastră?

— Vă rog, domnule Douglas. Ar fi un lucru bun. Eu vă mulţumesc, răspunse Smith.

— Ei, mai limpede de-atât nici nu se putea, zise Douglas clipind din ochi. Domnule doctor, îmi rezerv dreptul de a mai medita asupra răspunsului – o să-l primiţi însă cât se poate de repede.

— Vă mulţumesc, domnule, atât în numele meu cât şi al clientului meu.

Douglas tocmai se pregătea să se ridice de pe scaun, când se auzi vocea parlamentarului Kung.

— O clipă, spuse acesta. Cum rămâne cu Decizia Larkin?

Jubal prinse întrebarea din zbor.

— A, da. Decizia Larkin. Am auzit o groază de aiureli despre Decizia Larkin – debitate în general de către persoane iresponsabile. Domnule Kung, ce-i cu Decizia Larkin?

— Asta vă întreb şi eu pe dumneavoastră. Sau pe... clientul dumneavoastră. Ori pe domnul Secretar General.

— Îmi permiteţi să iau cuvântul, domnule Secretar? zise Jubal cu delicateţe.

— Vă rog.

— Foarte bine, zise Jubal. Scoase o batistă şi începu să-şi sufle nasul, într-un acord minor, cu trei octave mai jos decât do-ul de la mijloc. Îl fixă cu privirea pe Kung şi spuse solemn: Domnule parlamentar, am să mă adresez dumneavoastră – deoarece ştiu că nu are niciun rost să mă adresez guvernului, reprezentat aici de domnul Secretar General. Cu multă vreme în urmă, în copilărie, eu şi cu un alt băiat am format împreună un club. Dacă există un club trebuie să existe şi reguli... iar prima regulă pe care am votat-o – în unanimitate – a fost aceea ca, de atunci înainte, să le spunem mamelor noastre „scorpii”. O prostie, fără doar şi poate... dar eram foarte tineri. Domnule Kung, puteţi deduce ce a urmat?

— Nu vreau să fac speculaţii.

— Eu am pus în practică decizia „scorpie” o singură dată. Dar o dată a fost de ajuns şi l-a scutit pe amicul meu să facă şi el aceeaşi greşeală. În ceea ce mă priveşte, nu m-am ales decât cu câteva nuiele la fund. Şi aşa s-a terminat cu decizia „scorpia”. Jubal îşi drese glasul, apoi continuă: Ştiind că se va găsi cineva care să ridice această pseudoproblemă, am încercat să explic clientului meu ce este cu această Decizie Larkin. Nu putea înţelege că cineva ar putea crede că o asemenea fabulaţie juridică are valabilitate în cazul planetei Marte. La urma urmei, Marte este locuită, şi încă de o rasă străveche şi înţeleaptă – mult mai veche decât cea căreia îi aparţineţi, domnule, poate chiar şi mai înţeleaptă. Când a priceput, într-un târziu, s-a amuzat. Atâta tot, domnule, s-a amuzat cu indulgenţă. O dată, o singură dată – am subestimat capacitatea mamei mele de a pedepsi obrăznicia. Lecţia pe care mi-a administrat-o n-a costat prea mult. Dar această planetă nu-şi poate permite o asemenea lecţie, extinsă la scară planetară.

Mai înainte de a parcela terenuri care nu ne aparţin, e de datoria noastră să ne asigurăm ce nuiele sunt puse la păstrare în bucătăria marţienilor.

Kung nu părea convins.

— Domnule Harshaw, dacă Decizia Larkin nu e decât o nebunie copilărească... atunci *de ce i s-au făcut domnului Smith onoruri de suveran*?

Jubal ridică din umeri, apoi spuse:

— Ar trebui să întrebaţi guvernul, nu pe mine. Tot ce vă pot spune este cum am interpretat eu acest lucru – drept un act de elementară politeţe... faţă de Marii Străbuni de pe Marte.

— Poftim?

— Domnule Kung, onorurile la care vă referiţi n-au fost un ecou stins al Deciziei Larkin. Într-un anumit sens – care depăşeşte puterea noastră de înţelegere – domnul Smith reprezintă, prin sine însuşi, planeta Marte!

— Continuaţi, zise Kung, fără a clipi măcar din ochi.

— Sau, mai bine zis, rasa marţiană. Prin persoana lui Smith suntem vizitaţi de Marii Străbuni ai planetei Marte. Onorurile care i se fac lui, le sunt, de fapt, adresate lor – jignindu-l pe el, îi jignim pe ei. Toate acestea sunt adevărate într-un sens literal, dar cu totul străin rasei umane. Am considerat prudent să aducem astăzi onoruri vecinilor noştri – dar o atare înţelepciune n-are nicio legătură cu Decizia Larkin. Nu există persoană cu scaun la cap care să fi contrazis faptul că precedentul Larkin se aplică doar unei planete nelocuite – şi îndrăznesc să afirm că nici de aici încolo nu o vor face. Jubal se uită în sus, de parcă, i-ar fi cerut ajutor lui Dumnezeu. Vă asigur însă, domnule Kung, că străvechii conducători ai planetei Marte observă cum le tratăm ambasadorul. Onorurile pe care le-am adus prin intermediul persoanei sale au constituit un simbol al bunăvoinţei noastre. Sunt sigur că guvernul acestei planete a dat astfel dovadă de înţelepciune. Cu timpul, chiar şi dumneavoastră veţi ajunge să înţelegeţi că a fost, totodată, un act de prudenţă.

— Domnule doctor, zise Kung, calm – dacă încercaţi cumva să mă speriaţi, aflaţi că n-aţi reuşit.

— Nici nu mă aşteptam. Important însă pentru bunăstarea acestei planete este faptul că nu opinia *dumneavoastră* a avut putere de decizie. Jubal se întoarse apoi spre Douglas şi-i spuse: Domnule Secretar General, a fost cea mai lungă apariţie

publică a mea în câţiva ani buni... aşa că sunt obosit. N-am putea să facem o pauză? Cât timp aşteptăm hotărârea dumneavoastră.

XXI

Conferinţa a fost amânată. Jubal se pregătea să-şi strângă repede turma şi să plece, dar a fost împiedicat de către preşedintele S.U.A. şi de ambasadorul Boone; amândoi îşi dăduseră seama cât era de important să fie văzuţi că întreţin relaţii amicale cu Omul de pe Marte – şi amândoi erau conştienţi că întreaga lume e cu ochii pe ei.

Începură să se apropie şi alţi politicieni, care urmăreau acelaşi lucru.

— Domnule preşedinte, domnule senator – le spuse Jubal repede – noi mergem să luăm masa de prânz. Puteţi veni şi dumneavoastră, dacă vă face plăcere.

Jubal se gândea că se va descurca mai uşor cu ei doi în particular, decât cu o duzină, în public; plus că trebuia să-l ia de aici pe Mike, înainte de a interveni ceva neprevăzut.

Spre marea lui uşurare, atât preşedintele cât şi senatorul aveau obligaţii în altă parte. Jubal se trezi că promite nu numai să-l aducă pe Mike la una din slujbele obscene ale fosteriţilor, dar să-l însoţească şi la Casa Albă; ei, la o adică, băiatul se mai putea şi scuza pe pretextul că e bolnav.

— Haideţi, fetelor, să mergem – le zise el însoţitorilor lui. Mike a fost escortat până pe acoperiş. Protejat de Anne, care-i deschidea drumul cu ţinuta ei maiestuoasă, frumuseţea de Valkyrie şi roba ei impresionantă. Jubal, Ben şi cele două oficialităţi de pe *Champion* i-au asigurat spatele. Larry îi aştepta în autobuz. Peste câteva minute, şoferul îi depuse pe acoperişul hotelului-restaurant *New Mayflower*. Reprezentanţii presei îi ajunseră din urmă, dar fetele reuşiră să-l protejeze pe Mike şi să-l conducă la un apartament închiriat de Duke. Fetelor le plăcea să-l apere pe Mike; Miriam şi Dorcas făcură dovada unei ferocităţi care lui Jubal îi amintea de o pisică ce-şi apără puii. Un reporter care se apropiase la mai puţin de un metru se alesese cu o lovitură de toc cui, administrată de una dintre ele.

Pe coridor, găsiră patrulând trupe de la Serviciile Speciale; în faţa uşii apartamentului se postase un ofiţer.

Când i-a văzut, lui Jubal i s-a ridicat părul la ceafă, dar şi-a dat seama apoi că prezenţa lor însemna că Douglas se ţinea de promisiune. Scrisoarea pe care i-o trimisese Jubal înainte de

conferinţă conţinea apelul adresat Secretarului General de a folosi puterea de care dispune pentru a-l proteja pe Mike – în particular – astfel încât bietul băiat să poată duce o viaţă normală.

Aşa că Jubal strigă:

— Jill! Ai grijă de Mike. E în regulă.

— Bine, şefu', răspunse fata.

Ofiţerul de la uşă îi salută; Jubal îi aruncă o privire apoi spuse:

— Măi, să fie! Ziua bună, dom' maior. Ai mai doborât vreo uşă în ultima vreme?

Maiorul Bloch se făcu roşu la faţă şi nu spuse nimic. Jubal se întrebă dacă nu cumva Douglas îi dăduse misiunea asta tocmai ca să-l pedepsească pentru cele întâmplate. Duke îi aştepta înăuntru.

— Luaţi loc, domnilor, le zise Jubal. Care-i situaţia, Duke?

— Nimeni n-a plasat microfoane în acest apartament, de când l-am închiriat, zise Duke, ridicând din umeri. Dar şefu' – continuă el – nu există locuşor care să nu poată fi împănat cu microfoane în aşa fel încât să nu le dai de urmă.

— Aşa este – dar nu la asta mă refeream. Pe mine mă interesează altceva. Cum stăm cu aprovizionarea? Mi-e foame, băiete, şi mi-e sete… şi mai avem încă trei la masă.

— A, asta era. Alimentele au fost descărcate sub ochii mei; le-am depozitat în cămară. Eşti cam bănuitor din fire!

— N-ar fi rău să fii şi tu la fel, dacă vrei să trăieşti cât mine.

— N-am asemenea năzuinţe.

— Chestie de gust. Una peste alta, nu mi-a mers prea rău. La treabă, fetelor. Care mi-aduce prima ceva de băut, va fi scutită când îi vine rândul să facă „La apel!”. Vreau să zic, după ce-i serveşte pe oaspeţii noştri. Dar, vă rog, domnilor, luaţi loc. Sven, ce otravă preferi? Rachiul? Larry, dă fuga şi cumpără vreo două sticle. Ia şi nişte gin Bols, pentru domnul căpitan.

— O clipă, Jubal, zise Nelson. Aş vrea mai degrabă scotch.

— Şi eu la fel, spuse şi Van Tromp.

— De-ăsta am destul, cât să îneci un cal. Dumneavoastră, doctore Mahmoud? Dacă preferaţi ceva fără alcool, sunt sigur că au luat ele, fetele, ceva.

— N-ar trebui să mă las ispitit de băuturi alcoolice, zise Mahmoud, gânditor.

— Daţi-mi voie, făcu Jubal, privindu-l cu luare-aminte. Fiule, adăugă el, ai trecut printr-un şoc nervos. Întrucât nu am meprobamat, mă văd nevoit să-l înlocuiesc cu cincizeci de mililitri de etanol de nouăzeci de grade, doză pe care o vom repeta de câte ori va fi nevoie. Preferi o aromă anume?

— Mulţumesc doctore, zise Mahmoud, zâmbind. Lasă-mă însă cu păcatele mele. Aş dori puţin gin cu apă alături. Sau cu vodcă. Sau cu ce aveţi dumneavoastră.

— Sau cu alcool medicinal, adăugă Nelson. Jubal, nu te lăsa dus cu zăhărelul. Stinky bea orice – şi-i pare rău.

— Aşa este, îmi pare rău, recunoscu Mahmoud cu sinceritate. Este un păcat ceea ce fac.

— Nu-l mai necăji, Sven, se răsti Jubal. Dacă Stinky bate mătănii pe calea regretelor, îl priveşte. Fiecare cu ale lui. Ce zici de niscai merinde, Stinky? Anne a înfundat o şuncă într-una din coşniţe – şi cred că se mai găsesc şi alte bucate indecente. Să mă duc să văd?

Mahmoud scutură din cap.

— Nu ţin la tradiţie, Jubal. Legea aceea a fost dată cu mult timp în urmă, şi a răspuns necesităţilor vremii. Acum trăim cu totul alte vremuri.

Jubal se întristă deodată.

— Într-adevăr. Dar să fie oare mai bine? N-are importanţă, o să treacă şi asta. Mănâncă ce pofteşti, frate – Dumnezeu ne iartă ceea ce facem din necesitate.

— Mulţumesc, dar nu prea mănânc în mijlocul zilei.

— Ar fi mai bine să mănânci, altfel etanolul o să aibă şi alt efect, pe lângă relaxare. În plus, chiar dacă copiii ăştia aflaţi în slujba mea nu se descurcă întotdeauna cu vorbele… sunt cu toţii neîntrecuţi ca bucătari.

Miriam tocmai intra cu o tavă cu băuturi.

— Şefu’ – interveni ea – nu vrei să ne dai în scris ceea ce ai spus adineauri?

— Ce? făcu Jubal, întorcându-se spre ea. Ne-ai spionat! Rămâi după ore şi scrie de o mie de ori: „Nu voi mai trage cu urechea la discuţiile confidenţiale.”

— Da, şefu’. Poftiţi, domnule căpitan… şi dumneavoastră domnule doctor Nelson… iată şi paharul dumneavoastră, doctore Mahmoud. Aţi cerut şi un pahar cu apă alături, nu?

— Da, Miriam. Mulţumesc.

— N-aveţi pentru ce. În casa Harshaw, serviciul este întotdeauna rapid, chiar dacă este dezordonat. Poftim paharul dumitale, şefu'.

— Ai pus apă în băutură! exclamă Jubal.

— A ordonat Anne. Eşti prea obosit ca să bei alcool curat.

Jubal luă o mutră de om îndelung răbdător.

— Vedeţi în ce situaţie mă aflu, domnilor? N-ar fi trebuit să scoatem femeile din anonimat. Miriam, să scrii propoziţia aia de o mie de ori în limba sanscrită.

— Da, şefu', îl mângâie ea pe creştet: Continuă s-o faci pe nesuferitul, dragule. Ai tot dreptul. Suntem mândre de tine.

— Treci la bucătărie, fato. Au toţi de băut? Unde-i Ben?

— Au avut ei grijă să bea ceva. Ben e la telefon, îşi dictează articolul, cu paharul lângă el.

— Foarte bine. Acum poţi să te retragi – în linişte – spune-i lui Mike să intre. Domnilor! *Me ke aloha pau ole!* le ură el, apoi bău din pahar. Ceilalţi îi urmară exemplul.

— Mike ne ajută şi el. Cred că o să se facă majordom, când o să se facă mare, zise Miriam.

— Credeam că ai plecat. Oricum, trimite-l încoace. Doctorul Nelson vrea să-l consulte.

— Nicio grabă, zise medicul. Jubal, scotchul e excelent – dar ce înseamnă toastul tău?

— Scuze, era în polineziană. „Fie ca prietenia noastră să dureze veşnic”. Să zicem că e o adăugire la ceremonialul apei. Apropo, domnilor, Larry şi Duke sunt şi ei fraţi de apă cu Mike, dar nu vă faceţi griji. Nu se pricep la gătit... dar sunt nişte tipi pe care te poţi baza când eşti la ananghie.

— Dacă garantezi pentru ei, Jubal – declară Van Tromp – cheamă-i încoace şi pune zăvorul la uşă. Acum însă propun să bem în cinstea fetelor. Sven, cum e toastul pentru gagici?

— Cel dedicat frumoaselor de pretutindeni? Să bem pentru cele patru de aici. „Skaal!”, zise Nelson. Ridicară cu toţii paharul în cinstea fraţilor lor de apă de sex feminin, apoi Nelson continuă: Jubal, unde Dumnezeu le găseşti?

— Le cresc în curtea proprie, îi răspunse Jubal. Apoi, după ce reuşesc să le antrenez, vine vreun conţopist şi le ia de nevastă. Iar eu rămân în pierdere.

— Se vede ce mult suferi, îl compătimi Nelson.

— Să ştii. Sper că sunteţi deja căsătoriţi, domnilor.

Doi dintre ei erau căsătoriţi. Mahmoud nu. Jubal se uită la acesta din urmă şi spuse cu tristeţe:

— Vreţi să aveţi buna cuviinţă de a vă decorporaliza? Nu acum, ci după masă – n-aş vrea s-o faceţi pe stomacul gol.

— Eu nu reprezint niciun fel de ameninţare, îl asigură Mahmoud. Sunt un burlac convins.

— Să fim serioşi, domnule! Am văzut-o pe Dorcas făcându-ţi ochi dulci... iar dumneata ai început să torci ca un motan.

— Cu mine sunt în siguranţă, vă asigur. Mahmoud se gândi să-i spună lui Jubal că el n-o să se însoare niciodată cu o fată de altă credinţă, dar un creştin putea considera aceasta o ofensă. Jubal – îi spuse el – nu-i sugera aşa ceva lui Mike. N-o să grok că glumeşti – şi s-ar putea să te trezeşti cu un cadavru în braţe. N-am de unde să ştiu sigur dacă Mike poate să creadă în propria sa moarte. Dar, de încercat, ar încerca.

— Sigur că poate, zise Nelson categoric. Domnule doctor, ... adică Jubal, ai observat ceva ciudat în legătură cu metabolismul lui Mike?

— Păi, lucrurile stau cam aşa: n-am observat nimic care să *nu* fie ciudat în metabolismul lui.

— Exact, zise Jubal întorcându-se spre Mahmoud: Nu-ţi face griji că l-aş putea îndemna pe Mike la sinucidere. Eu grok că el nu grok ce înseamnă gluma. Jubal clipi şi adăugă: Dar nu grok ce înseamnă „grok”. Stinky, tu vorbeşti marţiană.

— Puţin.

— Ba o vorbeşti curent, te-am auzit eu. *Tu* grok ce înseamnă „grok”?

— Nu, îi răspunse Mahmoud, gânditor, „grok” este cel mai important cuvânt din limba lor, şi cred că o să-mi ia ani întregi ca să-l înţeleg. Nu cred însă că am să reuşesc. Ca să-l grok pe „grok” trebuie să gândeşti în marţiană. Poate ai observat că Mike abordează în mod ocolit unele idei.

— Cum să nu? Mi se învârte capul, nu alta! zise Jubal.

— Şi mie.

— Mâncare, anunţă Jubal. Ni se dă prânzul; era şi timpul. Fetelor, aduceţi bucatele şi tăceţi respectuos. Continuă, doctore, sau prezenţa lui Mike te face s-o laşi pe altă dată?

— Nicidecum, zise Mahmoud adresându-i-se lui Mike în marţiană. Mike răspunse, zâmbind senin. Apoi faţa i se goli din

nou de expresie; începu să mănânce cu poftă. I-am spus ce încerc să fac – le explică Mahmoud celorlalţi – iar el mi-a zis că voi spune drept; mi-a spus-o nu ca o opinie, ci ca o necesitate. Sper să observe şi să mă anunţe dacă greşesc. Totuşi, mă îndoiesc că o va face. Mike gândeşte în marţiană – după o perspectivă diferită, altă „hartă”. Înţelegeţi?

— Grok, zise Jubal. Prin el însuşi, limbajul modelează ideile de bază ale individului.

— Aşa-i, dar... doctore, vorbeşti araba? întrebă Mahmoud.

— Ce spui? Mda, dar prost, recunoscu Jubal. Am prins ceva cât am fost medic militar în Africa de Nord. Mai citesc şi acum arăbeşte, fiindcă prefer cuvintele profetului în original. Aşa se cuvine. Coranul nu poate fi tradus – „harta” se schimbă, oricât ai încerca. Înţelegi, aşadar, ce grea mi s-a părut engleza. Nu numai pentru că limba mea maternă are flexiuni mai simple, ci pentru că „harta” s-a schimbat. Engleza e cea mai bogată limbă de pe Pământ: datorită varietăţii, subtilităţii şi iraţionalei ei complexităţi idiomatice se pot spune în limba engleză lucruri imposibil de spus în oricare altă limbă. Aproape că am înnebunit... până am învăţat să gândesc în ea: dar, când am reuşit, peste „harta” cu care am fost obişnuit s-a aşternut o alta. Poate una mai bună – sigur una mai detaliată. Dar sunt lucruri ce pot fi spuse în arabă, însă nu în engleză.

— De aia am continuat şi eu să citesc în limba asta, zise Jubal, dând din cap, aprobator.

— Sigur, continuă Mahmoud, numai că marţiana este mult mai complexă decât engleza şi diferită în modul de abstractizare a universului; din punctul ăsta de vedere, engleza şi araba ar putea foarte bine să fie una şi aceeaşi limbă. Un englez şi un arab pot învăţa să gândească fiecare în limba celuilalt. Nu ştiu dacă vom putea vreodată să gândim în marţiană (altfel decât a învăţat-o Mike) – sigur, putem învăţa marţiană „de baltă” – o vorbesc şi eu. Să luăm cuvântul ăsta: „grok”. Înţelesul lui propriu – înţeles care, presupun, trebuie căutat chiar la originea rasei marţiene, ca rasă formată din indivizi înzestraţi cu raţiune – şi care aruncă lumină asupra întregii „hărţi” – este foarte simplu. „Grok” înseamnă „a bea”.

— Cum? se miră Jubal. Mike nu spune „grok” când bea...

— Stai!

Şi Mahmoud îi spuse ceva lui Mike, în marţiană.

— „Grok” este a bea, îi răspunse Mike, uşor surprins.

— Mike ar fi fost de acord cu mine şi dacă aş fi numit alte o sută de cuvinte englezeşti, cuvinte care, pentru noi, denumesc concepte diferite, chiar antitetice. „Grok” înseamnă toate acestea. Înseamnă „teamă”, înseamnă „dragoste”, înseamnă „ură” – ură în adevăratul sens al cuvântului, întrucât potrivit „hărţii” marţiene, nu poţi urî până nu grok, până nu înţelegi atât de profund încât lucrul sau fiinţa respectivă se contopeşte cu tine şi invers, abia atunci poţi urî. Urându-te pe tine însuţi. Dar asta înseamnă, totodată, şi o relaţie de iubire, indispensabilă legătură de dragoste. Abia atunci poţi urî cu adevărat. Iar ura marţiană (cred eu) este un sentiment atât de negru, de înverşunat, încât ceea ce la noi trece drept ură nu poate fi decât cel mult o formă uşoară de dispreţ. Faţa lui Mahmoud se înăspri. Continuă: „Grok” înseamnă „identic egal”. Un clişeu de-al oamenilor. „Îmi face mai mult rău mie decât îţi face ţie” are o savoare specific marţiană. Se pare că marţienii ştiu din instinct ceea ce noi am învăţat cu trudă, din fizica modernă, şi anume că observatorul interacţionează cu cel pe care-l observă prin chiar procesul observării. „Grok” înseamnă a înţelege în profunzime, astfel încât observatorul devine parte a entităţii pe care o observă – se amestecă, se îmbină, se contopeşte cu ea, îşi pierde identitatea în experienţa de grup. Înseamnă aproape tot ceea ce înţelegem noi prin religie, filozofie şi ştiinţă – şi, în acelaşi timp, e pentru noi cam ce e culoarea pentru un orb. Mahmoud făcu o pauză, apoi zise: Jubal, dacă te-aş tăia în bucăţele şi te-aş face tocană, tu şi tocana cu tot ce e în ea, aţi grok – iar când te-aş mânca am grok cu toţii şi nu s-ar pierde nimic, şi n-ar avea importanţă cine pe cine a mâncat.

— Ba pentru mine ar avea importanţă! protestă Jubal.

— Asta pentru că nu eşti marţian, replică Mahmud, apoi îi spuse lui Mike ceva în marţiană.

— Ai spus drept, frate, încuviinţă Mike. Doctore Mahmud. Eu vreau să zic aşa. Tu eşti Dumnezeu.

Mahmud ridică din umeri, neputincios.

— Vedeţi că nu se poate face nimic? M-am ales doar cu o blasfemie. Noi nu gândim în marţiană. Pentru că *nu putem*.

— Tu eşti Dumnezeu, repetă Mike, voios. Dumnezeu grok.

— Haideţi să schimbăm subiectul! zise Mahmud. Jubal, aş putea primi încă o porţie de gin, în numele frăţiei noastre?

— Te servesc eu! spuse Dorcas.

A urmat o masă în familie. Până şi doctorul Mahmud – rareori în largul lui în prezenţa celor care nu-i împărtăşeau singura credinţă adevărată, cea care te îndeamnă să te supui Voinţei Domnului, întotdeauna bun şi milostiv – reuşise, de data asta, să se destindă. Fusese încântat când auzise că Jubal citise cuvintele Profetului... şi, dacă se uita mai bine, asistentele lui Jubal erau mai durdulii decât crezuse la început. De exemplu, aia brunetă... încercă să alunge un asemenea gând; doar era musafirul lor.

Îi plăcea însă că fetele nu trăncăneau, nu se amestecau în discuţiile bărbaţilor, ci dovedeau o caldă ospitalitate, servindu-i cu mâncare şi băutură. La început fusese şocat de lipsa de respect cu care Miriam îşi trata stăpânul – apoi înţelesese de unde veneau toate astea: printr-o lege nescrisă, pisicile şi copiii preferaţi erau admişi în intimitatea căminului.

Jubal le explică de ce se aflau acolo – ca să-l aştepte pe Secretarul General...

— Dacă are intenţii serioase, o să ne dea de ştire. Dacă am fi rămas în Palat, s-ar mai fi târguit. Aici putem să-l refuzăm.

— Pentru ce să se târguiască? întrebă căpitanul van Tromp. I-aţi dat tot ce a vrut.

— Nu chiar tot. Douglas preferă mai degrabă o situaţie irevocabilă... decât să fie civilizat şi să-i lase puterea unui tip pe care-l detestă – mă refer la ticălosul ăla cu zâmbet nevinovat, anume fratele Ben. Mai sunt şi alţii care ar vrea să „negocieze”. Cum ar fi imbecilul de Kung – mi-ar scoate ochii, fiindcă i-am tras preşul de sub picioare. Dacă-i trece prin cap vreo schemă care ne-ar putea tenta, o să ne abordeze. Aşa că trebuie să-l evităm *şi* pe el. Kung e unul din motivele pentru care nu mâncăm şi nu bem decât ce am adus noi.

— Crezi că există motive de îngrijorare? întrebă Nelson. Jubal, eu am crezut doar că eşti un gurmand care vrea să-şi aibă bucătăria proprie. Nu-mi închipui că m-ar putea otrăvi cineva într-un astfel de hotel.

— Sven – zise Jubal – nimeni nu vrea să te otrăvească pe *tine* – dar s-ar putea ca soţia ta să ia banii de la asigurarea pe viaţă doar pentru că ai mâncat din aceleaşi bucate cu Mike.

— Vorbeşti serios?

— Sven, pot să chem serviciul de cameră când vrei. Dar nu

mă ating de nimic şi nu-l las nici pe Mike. Ei ştiu unde suntem şi au avut câteva ore la dispoziţie – aşa că se poate ca unii ospătari să fie plătiţi de Kung… poate şi alţi doi-trei angajaţi. Prima mea grijă este să-l ţin pe Mike în viaţă până când reuşesc să sterilizez puterea pe care el o reprezintă. Să luăm, spre exemplu, cazul păianjenului-văduvă. O vietate mică, sperioasă şi folositoare şi cea mai drăguţă dintre arahnide, lucioasă ca lacul şi marcată cu semnul clepsidrei. Numai că biata creatură are nenorocul de a fi prea puternică în raport cu dimensiunile ei. În consecinţă, toată lumea o ucide.

— Păianjenul-văduvă n-are ce face, n-are cum să evite puterea veninoasă cu care este dotat.

— În aceeaşi dilemă se află şi Mike. Deşi nu e la fel de chipeş ca păianjenul în chestiune…

— Ce josnicie! se indignă Dorcas. Nu e *deloc* adevărat!

— Fetiţo, eu şi cu tine nu avem aceleaşi predispoziţii glandulare. Chipeş sau nu, Mike nu se poate descotorosi de toţi banii ăia, dar nici nu este în siguranţă atâta timp cât îi are. Şi nu este vorba numai de Kung. Curtea Supremă de Justiţie nu este aşa de „apolitică” pe cât ar trebui să fie… deşi metodele lor preferă să facă din el un prizonier decât să-l ucidă – o soartă care, după gustul meu, este şi mai rea. Ca să nu mai spun de alte partide interesate – din interiorul sau din afara guvernului – care tot socotesc cam cu cât ar creşte averile *lor* în cazul în care Mike ar fi pus pe năsălie. Eu…

— La telefon, şefu’! strigă Anne.

— Anne, zbieri de parc-ai fi în Porlock, îi zise Jubal.

— Ba nu, în Dallas.

— Refuz să răspund la telefon.

— Mi-a spus să vă anunţ că vă caută Becky.

— De ce nu zici aşa?

Pe ecran zâmbea chipul doamnei Vesant.

— Becky! Mă bucur să te văd, fetiţo! o întâmpină el.

— Bună, doctore. Ţi-am urmărit evoluţia.

— Cum ţi s-a părut?

— N-am mai văzut pe cineva care să se priceapă mai bine să iasă din încurcătură. Doctore, baroul a pierdut un mare orator atunci când nu v-aţi născut gemeni.

— Mă măguleşti, Becky. Dar tu ai pus la cale totul; eu n-am făcut decât să încasez banii – şi sunt o groază de bani la mijloc.

— Mă jigneşti, spuse madame Vesant, îmbufnată.
— Becky! Toată lumea ştie să bată din palme şi să ovaţioneze – dar adevăratele aplauze se află într-un teanc de bani verzi, plăcuţi la pipăit. Socotelile le face Omul de pe Marte şi îi dă mâna, crede-mă. Eu, unul, nu pot decât să te sărut şi să te îmbrăţişez până-ţi trosnesc oasele, îi zise Jubal, chicotind.
Madame Vesant se destinse şi-i zâmbi.
— Mi-amintesc – îi spuse ea – cum mă mângâiai pe fund şi mă asigurai că profesorul are să se facă bine – ai ştiut întotdeauna cum să faci un trup să se simtă bine.
— Jur că n-am făcut niciodată ceva atât de neprofesional.
— Ştii bine că am dreptate. Şi n-ai făcut-o deloc ca un tată.
— Poate era tratamentul de care aveai nevoie. M-am lăsat de mângâiat fundurile – dar am să fac o excepţie pentru tine.
— Aşa să faci.
— Vezi de banii ăia pe care ţi-i datorăm. Nu uita zerourile.
— Doctore, sunt şi alte căi de a-ţi lua partea decât repezindu-te la mărunţiş. Ai urmărit bursa azi?
— Nu, şi nu-mi spune nici tu. Mai bine vino să bem ceva.
— Nu pot. Am promis timpul meu unui client sus-pus.
— Am priceput. Becky, oare stelele ne arată că lucrurile s-ar rezolva favorabil pentru toată lumea dacă am pecetlui chestiunea chiar astăzi? Poate imediat după închiderea bursei?
— Am să cercetez, spuse madame Vesant gânditoare.
— Te rog, zise Jubal. Şi nu uita să ne vizitezi. O să-ţi placă flăcăul. O fi el cam aiurit, dar e dulce ca un sărut furat.
— Ă… o să vin. Mersi, doctore.
Îşi luară rămas bun. Jubal află că doctorul Nelson îl consultase pe Mike, în dormitor. Medicul era nedumerit.
— Au trecut abia zece zile de când l-am văzut ultima oară. Spune-mi, cum s-a ales cu toţi muşchii ăştia? întrebă el.
— Ei, cum! Printr-un cupon trimis la *Rut*: *Revista bărbaţilor virili*. Ştiţi, reclama publicitară care explică modul în care un slăbănog de patru’ş’cinci de kile poate…
— Doctore, scuteşte-mă!
— Atunci, de ce nu-l întrebi pe el, personal?
Ceea ce Nelson şi făcu.
— I-am gândit, îi răspunse Mike.
— Aşa este, îi confirmă Jubal. I-a „gândit”. Când l-am luat în primire, săptămâna trecută, arăta jalnic: slab, firav şi palid.

Parcă ar fi fost crescut într-o peşteră – cred că aşa a şi fost. Deci i-am spus să prindă puteri. Iar el m-a ascultat.

— A practicat vreun sport? întrebă Nelson, neîncrezător.

— Puţin înot.

— Câteva zile de înot n-au cum să facă un om să arate de parcă ar fi făcut ani întregi de haltere! Ştiu că Mike are sub control aşa-numiţii muşchi „involuntari”. În acest caz, există însă un precedent. De data asta, ar însemna să...

— Doctore – interveni Jubal, cu blândeţe – de ce nu recunoşti că nu grok treaba asta?

— Poate că aşa ar trebui să fac, zise Nelson, cu un oftat. Michael, îmbracă-te.

Ceva mai târziu, Jubal îşi descărcă sufletul în faţa celor trei ofiţeri de pe *Champion*.

— Scopul meu financiar a fost simplu: să pun la adăpost banii lui Mike şi să evit ciocnirile de forţe. Chiar dacă moare, l-am spus lui Douglas că moartea lui Mike ar pune capăt rolului lui de administrator al averii; pe de altă parte, un zvon provenit dintr-o sursă de încredere – adică eu – a ajuns la urechile lui Kung şi ale altora – zvonul zice că moartea lui Mike ar trece controlul în mâinile lui Douglas. Dacă aş avea puteri magice, i-aş lua băiatului şi ultimul bănuţ. Acea...

— De ce, Jubal? îl întrerupse căpitanul. Harshaw făcu ochii mari.

— Eşti avut, Căpitane? Vreau să zic, cu adevărat *bogat*?

— *Eu*? Am salariul – o să am o pensie – o casă ipotecată şi două fete la facultate. Aş vrea eu să fiu bogat!

— Nu cred că ţi-ar plăcea!

— Ehei! N-ai mai vorbi aşa dacă ai avea şi tu fete la şcoală.

— Am ţinut patru fete la facultate – şi m-am înglodat în datorii. Una e as în meseria ei... sub numele căpătat prin căsătorie, fiindcă am ajuns un hodorog, în loc să-i fiu amintire sfântă. Celelalte îşi amintesc de ziua mea de naştere, şi mă lasă în pace: în cazul lor, educaţia n-a avut niciun efect. Am adus vorba despre odraslele mele doar pentru a vă demonstra că ştiu ce înseamnă să fii tată şi să nu-ţi ajungă banii. Dar dumneata ai putea să-ţi oferi serviciile unei alte firme, care te-ar plăti de câteva ori mai mult decât primeşti acum, numai ca să-ţi aibă numele înscris pe antet. N-ai primit nicio ofertă?

— Nu cred că are vreo importanţă, îi răspunse demn

căpitanul van Tromp. Eu sunt un profesionist.

— Adică, oricâţi bani ţi s-ar oferi, n-ai renunţa să fii comandant de astronave.

— Nu mi-ar displăcea să am şi bani.

— Nu-i de ajuns să ai ceva bani. Indiferent ce meserie are un bărbat, fiicele lui sunt în stare să cheltuiască cu zece la sută mai mult decât câştigă. E o lege a naturii, pe care o putem numi „Legea lui Harshaw”. Pe de altă parte, *adevărata* bogăţie – care necesită un regiment de specialişti în reducerea impozitelor – te poate aduce la sapă de lemn tot atât de bine ca şi demisia.

— Prostii! Mi-aş transforma averea în obligaţiuni şi n-aş avea altceva de făcut decât să decupez cupoanele de dobânzi.

— Nu şi dacă ai fi genul care râvneşte numai o avere colosală, zise Harshaw. Nu-i greu să faci bani mulţi. Nu trebuie decât să-ţi dedici toată viaţa acestui scop. Pentru asta însă trebuie să munceşti mai ceva ca o balerină. Căpitane, dumneata ai alt stil: nu vrei să faci banii, ci doar să-i *cheltuieşti*.

— Corect, domnule! Nu înţeleg, aşadar, pentru ce aţi vrea să-l privaţi pe Mike de averea ce i se cuvine.

— Pentru că averea prea mare e un blestem – doar dacă nu cumva te pasionează acţiunea în sine de a face bani. Şi chiar şi atunci prezintă serioase dezavantaje.

— Prostii! Jubal, vorbeşti ca un paznic de harem care încearcă să vândă un bărbat întreg, speculând avantajul că el însuşi este eunuc.

— Se poate, admise Jubal. Mintea umană are o capacitate nelimitată de a explica logic propriile neîmpliniri; eu nu fac excepţie. Întrucât – asemenea dumitale – nici pe mine nu mă interesează banii decât în măsura în care pot să-i cheltuiesc, n-am nicio şansă să mă îmbogăţesc vreodată. Asta nu înseamnă că am avut greutăţi în a face rost de sumele modeste necesare viciilor mele; oricine poate face asta, cu condiţia să nu se mulţumească niciodată cu puţin. Dar o avere imensă e altceva. Aţi văzut farsa la care am participat. Credeţi că puteam regiza lucrurile astfel încât să iau eu partea leului – să devin administratorul averii lui Mike şi proprietarul ei de facto, înşfăcând veniturile la care râvneam – şi, totodată, să-l fac pe Douglas să mă sprijine? Mike are încredere în mine; sunt fratele lui de apă. Ce zici, puteam să-i fur averea?

— Ă... naiba să te ia, Jubal, presupun că puteai.

— Cu siguranţă că puteam. Şi asta pentru că Secretarul nostru General nu e în goană după bani, cum nu eşti nici dumneata. Motorul lui este puterea – o darabană pe care eu n-o aud. Dacă i-aş fi garantat că proprietatea lui Smith va continua să-i sprijine administraţia, sigur că mi-ar fi lăsat mie toţi biştarii. Jubal se cutremură: Credeam că voi fi nevoit s-o fac şi pe asta, ca să-l apăr pe Mike de vulturii care-i dau târcoale, şi eram paralizat de panică. Căpitane, nu ştii ce pacoste este o avere uriaşă. Posesorul ei este asediat din toate părţile – cum se întâmplă cu cerşetorii din Bombay – fiecare cerându-i să investească la el sau să-i cedeze o parte din avere. Şi omul devine suspicios – rareori i se oferă o prietenie sinceră; cei care i-ar fi putut fi prieteni sunt prea fini pentru a se lăsa înghiontiţi de cerşetori, prea demni pentru a risca să fie confundaţi cu ei. Şi, mai grav, familia lui este mereu în pericol. Fetele dumitale au fost vreodată ameninţate cu răpirea?

— Cum? Doamne sfinte, niciodată!

— Dacă ai avea o avere ca cea care a căzut pe capul lui Mike, ai pune să-ţi fie păzite fetele douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru – şi tot n-ai avea linişte, căci n-ai fi niciodată sigur dacă paznicii îşi vor face datoria. Uită-te la ultimele – să zicem – o sută de cazuri de răpire şi vei vedea câte din ele s-au datorat unui angajat considerat de încredere... şi câte victime au scăpat cu viaţă. Merită ca, pentru bani, să-ţi laşi fetele să trăiască sub o asemenea ameninţare?

— Eu rămân la casa mea ipotecată, îi răspunse van Tromp, gânditor.

— Amin, decretă Jubal. Iar eu vreau să-mi trăiesc viaţa mea personală, să dorm în patul meu – şi să nu mă bată nimeni la cap! Totuşi, am crezut că voi fi silit să-mi petrec restul vieţii într-un birou, în spatele unei baricade de gogomani, trudind peste program, ca om de afaceri al lui Mike. Apoi mi-a venit o idee salvatoare. Douglas trăieşte efectiv în spatele unei astfel de baricade, înconjurat de personal. Dacă tot voiam să renunţăm la putere pentru a-i asigura lui Mike libertatea, de ce să nu-l punem să plătească pe Douglas, să-l lăsăm pe el să-şi bată capul? Nu mă temeam că are să ne fure; numai politicienii de mâna a doua sunt morţi după bani – iar Douglas nu e un târâie-brâu. Ben, termin-o cu strâmbăturile şi roagă-te să nu

treacă greutatea pe umerii tăi. Aşadar, l-am încălţat pe Douglas – acum pot să-mi văd de ale mele. Dar asta a fost o treabă simplă, odată ce m-am hotărât cum era mai bine să procedez. Ceea ce mă neliniştea era decizia Larkin.

— Jubal – zise Caxton – cred c-a fost o prostie din partea ta că i-ai lăsat să-i facă lui Mike „onoruri” de suveran. Ar fi trebuit să-l pui pe Mike să semneze că renunţă la toate drepturile – dacă are – conform acelei ridicole teorii Larkin.

— Ben, băiete – îi spuse Jubal, cu blândeţe – ca reporter mai scrii, din când în când şi chestii care pot fi citite.

— O, mulţam’ fain! Deci am în tine un fan.

— Ca strateg însă, eşti cam ca omul din Neanderthal.

— Aşa mai merge, zise Caxton, răsuflând uşurat. Eram cât pe ce să cred că te-ai făcut bun la suflet.

— Când s-o întâmpla aşa ceva, te rog să mă împuşti. Căpitane, câţi oameni aţi lăsat pe Marte?

— Douăzeci şi trei.

— Şi care este statutul lor, potrivit Deciziei Larkin?

— Nu sunt îndreptăţit să vă dau astfel de informaţii, răspunse van Tromp, încruntându-se.

— Atunci, n-o face, îl sfătui Jubal. Putem să deducem.

— Căpitane – zise Nelson – Stinky şi cu mine suntem civili. Nimeni nu mă poate împiedica să vorbesc, dacă am chef…

— Nici pe mine, zise şi Mahmud.

— Le-aş putea spune eu unde să-şi bage hârtia prin care mă obligă la tăcere. Ce treabă are guvernul să ne spună nouă că nu avem voie să vorbim? Indivizii ăia nu şi-au dezlipit fundurile de pe scaune ca să meargă pe Marte.

— Termină, Sven. O să vorbesc – ei sunt fraţii noştri de apă. Dar, Ben, n-aş vrea ca ceea ce voi spune să apară în presă.

— Domnule căpitan, dacă vă stânjenesc, eu pot să mă duc cu Mike şi cu fetele, zise Caxton.

— Te rog, nu pleca. Guvernul stă pe ghimpi cu colonia asta. Toţi au semnat renunţarea la drepturile Larkin în favoarea guvernului. Prezenţa lui Mike pe Marte a încurcat lucrurile. Mi-am dat seama că, dacă Mike ar renunţa la dreptul lui, administraţia ar conduce împărţirea lucrurilor de valoare.

— *Care* lucruri de valoare? întrebă Caxton. Uite ce este, Căpitane, nu minimalizez importanţa a ceea ce aţi realizat, dar – din câte am auzit – Marte nu este, pentru rasa umană, o

proprietate imobiliară de valoare. Sau există pe acolo bunuri clasificate încă la capitolul „cazi mort înainte de a le citi”?

— Nu, niciunul din rapoartele tehnice nu este secret.

Totuşi, Ben, Luna nu era decât o bucată de rocă lipsită de valoare, înainte de a o prelua noi, zise Van Tromp.

— Touché[9], admise Caxton. Bine-ar fi fost ca bunelul să fi cumpărat Lunar Enterprises. Marte este, însă locuită, adăugă el.

Van Tromp se întristă.

— Aşa este, zise el. Numai că... Stinky, mai bine spune-i tu.

— Ben – începu Mahmoud – pe Marte este loc berechet pentru o colonizare umană şi, din câte am putut afla, marţienii nu vor opune rezistenţă. Chiar în momentul ăsta ne fluturăm steagul şi pretindem dreptul la extrateritorialitate. S-ar putea însă ca situaţia noastră să se asemene cu cea a oraşelor de furnici care sunt studiate în şcoli, sub lupă. Nu ştiu cum stăm.

— Nici eu, zise Jubal. Habar n-am avut cum se prezintă lucrurile... ştiam doar că guvernul ţine morţiş să obţină acele aşa-zise drepturi. Am tras concluzia că şi guvernul e în necunoştinţă de cauză şi am acţionat ca atare. „Cutezanţa, şi iar cutezanţa.” Jubal rânji: Când eram în liceu, am câştigat o dezbatere citând un principiu al *Comitetului Naval Pentru Coloniile Britanice*. Opoziţia n-a putut să mă combată – fiindcă n-a existat niciodată un asemenea *Comitet*. Acelaşi tupeu l-am avut şi azi. Administraţia voia să pună mâna pe „drepturile Larkin” pe care le are Mike şi se îngrozea la gândul că am putea face afacerea cu altcineva. Aşa că m-am folosit de lăcomia şi de frica lor, pentru a-i forţa să pună în practică o absurditate intrinsecă fantezistei lor teorii juridice, şi anume aceea de a recunoaşte – în mod obişnuit protocolar – că Mike este un suveran – şi trebuie tratat ca atare!

— Şi aşa, zise Ben, pe un ton sec, ţi-ai făcut-o cu mâna ta.

— Ben, Ben – îl dojeni Jubal – după logica lor, l-au încoronat pe Mike. E nevoie să mai spun că, în ciuda vechii zicale despre capetele încoronate, e mai sigur să fii rege în mod public decât să fii pretendent pe ascuns? Poziţia lui Mike s-a îmbunătăţit mult cu câteva măsuri muzicale şi o foaie de hârtie. Totuşi, se afla într-o situaţie delicată. Mike este, în cazul dat, suveranul recunoscut al planetei Marte, conform aiurelii juridice cu

[9] Atins (în lb. franceză în original)

precedentul Larkin… aşadar, poate să împartă concesiuni, drepturi comerciale şi enclave, până îi vine greaţă. Trebuie ori să facă toate astea şi să se expună unor presiuni cumplite – ori să abdice şi să-şi transfere drepturile Larkin oamenilor aflaţi acum pe Marte, adică lui Douglas. Îmi era silă de ambele alternative, continuă Jubal, cu o mină îndurerată. Domnilor, nu puteam accepta ca un client al meu să fie atras într-o astfel de farsă. Însăşi Decizia Larkin trebuie anulată, cu aplicare la Marte – fără a-i mai oferi Curţii Supreme de Justiţie şansa de a pronunţa verdictul.

Aşa se face că m-am minţit singur, încercând să înjgheb o teorie. Mike a fost primit cu onorurile datorate unui suveran; şi asta în văzul întregii lumi. Dar astfel de onoruri pot fi aduse şi unui reprezentant al suveranului, unui ambasador de-al lui. Aşa că am declarat că Mike nu e un rege de mucava, confirmat de un precedent nevalabil, ci ambasadorul măreţei rase marţiene! Jubal ridică din umeri, apoi continuă: Curată cacealma. Dar ea se baza pe credinţa mea că şi ceilalţi – Douglas şi Kung – aveau aceleaşi îndoieli ca şi mine. Jubal se uită în jur. Am riscat această cacealma pentru că voi trei eraţi cu noi şi eraţi fraţii de apă ai lui Mike. Dacă nu mă contestaţi, însemna că Mike trebuie neapărat să fie acceptat ca ambasador al planetei Marte – iar Decizia Larkin nu mai avea nicio valoare.

— Şi eu sper – zise căpitanul van Tromp, pe un ton grav – numai că, Jubal, eu nu ţi-am luat afirmaţiile drept minciuni.

— Serios?! Dar n-am făcut decât să mă joc cu vorbele.

— Nu contează. Eu cred că ai spus adevărul, zise comandantul, apoi adăugă, după o ezitare: Cu excepţia faptului că eu nu l-aş numi pe Mike ambasador, ci forţă invadatoare.

Caxton rămase cu gura căscată.

— Cum adică, domnule? întrebă Harshaw.

— Permiteţi-mi să vă lămuresc. Cred că e un cercetaş, trimis în misiune de recunoaştere de stăpânii lui marţieni. Să nu mă înţelegeţi greşit – ţin la el la fel de mult ca şi voi. Dar n-are motiv să ne fie credincios nouă – adică planetei Pământ. Toată lumea crede că un om găsit pe Marte sare în sus când are şansa să meargă „acasă”; dar n-a fost chiar aşa. Nu ţi se pare, Sven?

— Mike nici nu voia să audă, recunoscu Nelson. Nu ne puteam apropia de el; se temea de noi. Când i-au spus marţienii

să meargă cu noi... a început să se poarte ca un soldat care îndeplineşte ordinele, chiar dacă era speriat de moarte.

— O clipă, protestă Caxton. Domnule căpitan – Marte să ne invadeze pe noi? Nu vi se pare că ar fi ca şi când noi am ataca planeta Jupiter? Forţa gravitaţională a Pământului este de două ori şi jumătate mai mare decât cea de pe Marte; cea de pe Jupiter este de două ori şi jumătate mai mare decât a noastră. Există diferenţe analoge şi în privinţa presiunii, a temperaturii, a atmosferei şi aşa mai departe. Dacă noi nu putem trăi pe Jupiter... nu pricep cum ar putea suporta marţienii condiţiile de pe Pământ. Am sau nu dreptate?

— Cam ai, recunoscu van Tromp.

— De ce-am ataca Jupiter? Şi Marte de ce să ne atace?

— Ben, ai văzut planurile pentru construirea pe Jupiter a unui cap de pod?

— Nu s-a depăşit faza de intenţie. Nu e practic.

— Acum câţiva ani, nici zborurile spaţiale nu erau practice. Folosind toate datele furnizate de explorările oceanice inginerii au calculat că, dotându-ne oamenii cu echipament de forţă, am putea organiza un atac împotriva lui Jupiter. Să nu credeţi ca marţienii sunt mai puţin isteţi decât noi. Ar fi trebuit să vedeţi ce oraşe au.

— Mda, zise Ben. OK, dar tot nu pricep de ce s-ar deranja.

— Domnule căpitan!

— Ce-i, Jubal?

— Întrevăd încă o obiecţie. Cunoşti clasificarea culturilor în culturi „apolinice[10]” şi „dionisiace[11]”.

— O cunosc, în mare.

— Ei bine, după părerea mea, până şi cultura Zuni ar trece drept „dionisiacă”, pe Marte. Dumneata ai fost acolo – dar şi eu am stat de vorbă cu Mike. Băiatul ăsta a fost crescut într-o cultură apolinică – astfel de culturi nu sunt agresive.

— Mmm... Eu nu m-aş baza pe aşa ceva.

— Căpitane – zise Mahmoud deodată – sunt dovezi care susţin teoria lui Jubal. O cultură poate fi analizată şi prin intermediul limbajului. În marţiană nu există echivalent pentru

---

[10] Orientat spre ordine, măsură şi armonie; lucid, raţional, caracterizat printr-o contemplare senină, detaşată.

[11] Dominat de pasiuni: caracterizat de o atitudine extatică, zbuciumată.

cuvântul „război”. Cel puţin eu nu cred să fie. La fel stau lucrurile şi cu cuvintele „armă” sau „luptă”. Dacă într-o limbă nu există un cuvânt înseamnă că ea nu cunoaşte lucrul la care se referă.

— O, Stinky, scuteşte-mă! Şi animalele luptă între ele, iar furnicile pun la cale războaie. Au ele cuvinte pentru asta?

— Ar fi avut – insistă Mahmoud – dacă ar fi făcut parte dintr-o specie care verbalizează. O astfel de specie are cuvinte pentru fiecare concept în parte şi creează cuvinte sau definiţii noi de îndată ce apare un concept nou. Un sistem nervos capabil să verbalizeze nu poate evita verbalizarea. Dacă marţienii ştiu ce este acela „război”, în mod sigur au în limbă cuvântul corespunzător.

— Există o modalitate de a afla adevărul, sugeră Jubal. Chemaţi-l pe Mike.

— Un moment, obiectă van Tromp. Sunt ani de zile de când am învăţat că un specialist nu trebuie niciodată să fie contrazis. Dar am mai învăţat şi că, de-a lungul istoriei, au existat o sumedenie de specialişti care s-au înşelat amarnic. Îmi pare rău, Stinky.

— Ai dreptate, – numai că, de data asta, eu nu mă înşel.

— De la Mike nu putem să aflăm decât dacă ştie sau nu un anumit cuvânt. E ca şi când i-ai cere unui ţânc de doi ani să definească termenul de „calcul”. Să ne rezumăm la fapte. Sven, ce zici? Să le spun despre Agnew?

— Cum doriţi dumneavoastră, domnule căpitan.

— Ei bine... doar suntem între fraţi de apă, domnilor. Locotenentul Agnew a fost medic secund pe Champion. Şi încă unul strălucit. Numai că nu-i putea suferi pe marţieni. Imediat ce m-am convins că marţienii erau paşnici, am dat ordine stricte ca niciun ofiţer să nu mai umble înarmat. Agnew a încălcat ordinul. Noi n-am reuşit să-i găsim pistolul, dar oamenii care l-au văzut pe când era în viaţă spun că îl avea asupra lui. Oricum, în jurnalul meu de bord scrie doar „Dispărut, presupus a fi mort”. Doi membri ai echipajului l-au văzut pe Agnew intrând prin pasajul dintre două stânci mari. Apoi au văzut un marţian intrând prin acelaşi loc – şi atunci s-au grăbit, întrucât cunoşteau prea bine ideile doctorului Agnew. Au auzit amândoi o împuşcătură. Unul din ei zice că a ajuns la deschizătură exact la timp pentru a-l zări pe Agnew

trecând pe lângă marţian. După care nu l-a mai văzut pe Agnew. Cel de-al doilea om spune că, în momentul când a ajuns la faţa locului, marţianul tocmai ieşea; a trecut pe lângă el şi şi-a văzut de drum. Acum, că marţianul nu le mai stătea în cale, se vedea clar spaţiul dintre roci… nu era decât o fundătură, şi era goală. Asta-i tot, domnilor. E posibil (deşi puţin probabil) ca Agnew să fi sărit peretele acela de stâncă, sub impactul gravitaţiei joase existente pe Marte şi impulsionat de frică. Eu, unul, n-am putut, deşi am încercat; merită menţionat şi faptul că cei doi membri ai echipajului purtau aparate respiratorii – nu se poate altfel, pe Marte – şi nu te poţi baza pe simţurile unui om care suferă de lipsă de aer. N-am de unde să ştiu dacă primul martor era ameţit din cauza lipsei de oxigen; amintesc de asta pentru că e mai uşor de crezut decât ceea ce mi-a raportat acest om – anume că Agnew s-ar fi evaporat cât ai clipi din ochi. Am avansat ipoteza că se aflase sub efectul hipoxemiei[12] şi i-am ordonat să-şi verifice aparatul respirator. Credeam că Agnew are să apară şi abia aşteptam să-l muştruluiesc pentru că umblase înarmat. Dar nu l-am găsit nici până în ziua de azi. De la acest incident datează presimţirile mele rele la adresa marţienilor. De atunci încolo, n-am putut să-i mai consider doar nişte creaturi solide, blânde, inofensive şi oarecum comice, chiar dacă nu ne-au făcut niciodată necazuri şi ne-au dat întotdeauna ce le-am cerut, atunci când Stinky a reuşit să se facă înţeles. Am minimalizat importanţa incidentului – nu-ţi poţi permite să-ţi laşi oamenii să intre în panică, atunci când te afli la o sută de milioane de mile depărtare de casă. N-am putut însă să minimalizez faptul că doctorul Agnew era dat dispărut; echipajul navei a pornit în căutarea lui. Dar am respins orice sugestie cum că s-ar fi petrecut ceva misterios – Agnew se rătăcise printre stâncile alea, murise când rămăsese fără oxigen… şi fusese îngropat de vânt sub valurile de nisip. M-am folosit de incident pentru a le cere oamenilor să călătorească întotdeauna numai în grup, să menţină legătura radio, să-şi verifice aparatele respiratorii. Omului din echipaj care văzuse totul nu i-am interzis să vorbească; n-am făcut decât să sugerez că varianta lui era ridicolă, întrucât nu fusese confirmată de colegul lui. Cred că versiunea oficială a reuşit, până la urmă, să se impună.

[12] Insuficienţa oxigenului

— Căpitane – îngăimă Mahmoud – e prima oară când aud că a fost vorba de un mister. Eu, unul, prefer în continuare versiunea „oficială” – nu sunt superstiţios.

— Asta am şi urmărit, încuviinţă van Tromp. Sven şi cu mine am fost singurii care am auzit povestea aia ciudată. Şi, cu toate astea – căpitanul păru, brusc, îmbătrânit – şi acum mă trezesc noaptea şi mă întreb: „Ce s-o fi întâmplat cu Agnew?”

Jubal îl ascultase, fără comentarii. Oare Jill i-o fi spus lui Ben despre Berquist şi despre celălalt tip – parcă Johnson îl chema? L-o fi informat cineva pe Ben în legătură cu bătălia de la piscină? Puţin probabil – copiii ştiau că versiunea „oficială” era că primul detaşament de intervenţie nici nu-şi făcuse apariţia; asistaseră cu toţii la convorbirea telefonică cu Douglas.

Fir-ar să fie, nu-i rămânea decât să-şi ţină gura şi să încerce în continuare să-l facă pe băiat să înţeleagă că *nu* are voie să provoace dispariţia străinilor care îl deranjau!

Sosirea Annei îl scuti pe Jubal de alte introspecţii.

— Şefu’! te caută domnul Bradley. Cel care s-a prezentat drept „asistentul principal al Secretarului General”.

— Nu i-ai dat drumul înăuntru?

— Nu. Am vorbit prin interfon. Zice că are nişte documente pentru dumneata şi că aşteaptă răspuns.

— Spune-i să le dea drumul prin clapa uşii. Casa asta este în continuare Ambasada planetei Marte.

— Şi să-l las să stea afară?

— Anne, ştiu că ai fost crescută în spiritul politeţii – dar în situaţia de faţă e mai bine să fim mojici. Nu vom da înapoi nici măcar cu un pas, până nu obţinem ceea ce vrem.

— Am înţeles, şefu’.

Pachetul era voluminos, plin cu copii; conţinea un singur document. Jubal îi chemă pe toţi şi le distribui copiile, zicând:

— Ofer câte o bomboană pentru fiecare greşeală, aiureală sau ambiguitate pe care le descoperiţi.

Nu trecu mult şi cel care rupse tăcerea fu tot Jubal.

— E un politician cinstit – nu se lasă cumpărat.

— Aşa se pare, admise Caxton.

— N-a găsit nimeni, nimic?

Niciunul dintre ei n-a revendicat premiul. Douglas nu făcuse decât să aştearnă pe hârtie înţelegerea la care ajunseseră.

— În regulă – zise Jubal – staţi aici cu toţii, să atestăm

fiecare copie. Miriam, adu-ţi ştampila. La dracu', lăsaţi-l să intre pe Bradley; îl punem şi pe el să subscrie, ca martor – după aia, să-i daţi ceva de băut. Duke, anunţă la recepţie că plecăm. Cheamă autobuzul şi găseşte-l pe pilot. Sven, Căpitane, Stinky – ne luăm tălpăşiţa de aici cum a fugit Lot din Sodoma... ce-ar fi să veniţi cu noi la ţară, şi să vă odihniţi puţin? Paturi la discreţie, mâncare de casă, niciun fel de griji.

Sven şi căpitanul – care erau însuraţi – amânară pe altă dată. Doctorul Mahmoud acceptă invitaţia. Semnarea copiilor le-a luat ceva timp, din cauză că lui Mike îi plăcea să-şi scrie numele pe îndelete, caligrafiind fiecare literă, cu satisfacţia unui adevărat artist. Până au terminat ei cu semnatul şi parafatul, rămăşiţele picnicului fuseseră deja încărcate în autobuz şi le sosise şi nota de plată de la hotel.

Jubal aruncă o privire asupra sumei grase pe care o avea de plătit, apoi scrise pe notă: „Aprobată spre plată – J. Harshaw pentru V.M. Smith" şi i-o înmână lui Bradley.

— Asta e treaba şefului dumitale, îi zise el.

— Dar, domnule..., se fâstâci Bradley.

— O, fără îndoială că domnul Douglas i-o va trece Şefului de protocol. Eu sunt cam afon la chestii dintr-astea.

Bradley acceptă nota de plată, îngăimând:

— Da, LaRue va gira pentru ea – o să i-o dau dumnealui.

— Vă mulţumesc, domnule Bradley – pentru tot!

ROBERT A. HEINLEIN

străin în ţară străină

II

Premiul HUGO

editura VREMEA

Partea a treia
EDUCAŢIA LUI EXCENTRICĂ

XXII

Într-un limb al unei galaxii elicoidale, în apropierea unei stele cunoscute de unii sub denumirea de „Sol”, o altă stea a devenit novă. Strălucirea sa avea să fie văzută pe Marte în trei ani compleţi (729) sau în 1370 de ani tereştri. În scurt timp, Marii Bătrâni au observat că respectiva novă le putea fi de folos pentru instruirea tineretului, continuând totuşi interesanta discuţie pe probleme estetice referitoare la noua epopee inspirată de dispariţia Celei de-a Cincea Planete.

Plecarea astronavei *Champion* nu le-a provocat niciun fel de comentariu. Îl ţineau sub observaţie pe puiul ciudat care se urcase la bord şi atâta tot. Trebuia să mai treacă multă aşteptare până când va fi rodnic să grok rezultatul. Fiinţele umane rămase pe Marte se luptau cu un mediu înconjurător fatal pentru muritorii de rând, dar mai puţin dificil decât cel existent în Statul Liber Antarctica. Unul din oameni s-a decorporalizat, după ce a zăcut de o boală numită uneori „dor de-acasă”. Marii Bătrâni au înconjurat cu dragoste spiritul rănit şi l-au trimis acolo unde îi era locul, pentru a se tămădui complet; în afară de acestea, marţienii i-au lăsat în pace pe pământeni.

Pe Terra, explozia stelei mai sus amintite n-a putut fi observată, întrucât astronomii de aici îşi desfăşurau activitatea în limitele vitezei luminii. Omul de pe Marte a fost menţionat, în treacăt, de către presă. Şeful minorităţii din Senatul Federal a reclamat necesitatea unei „modalităţi de abordare noi şi îndrăzneţe” a problemelor privind populaţia şi malnutriţia în Asia de sud-est, propunând – pentru început – acordarea de subvenţii guvernamentale mărite familiilor cu mai mult de cinci copii. Doamna Percy B.S. Souchek a dat în judecată consilierii municipali din Los Angeles, învinuindu-i de moartea căţeluşului domniei sale, numitul Piddle, eveniment survenit într-una din cele cinci zile de răsturnări conservatoare. Ducesa Cynthia a anunţat că intenţiona să aibă Bebeluşul Perfect, cu ajutorul unui donator selecţionat ştiinţific şi a unei mame-gazdă deopotrivă de perfecte, de îndată ce specialiştii vor fi terminat de calculat momentul propice concepţiei, pentru a se asigura că viitorul copil-minune va fi la fel de genial în muzică, arte plastice şi politică; ducesa a mai declarat că (ajutată de tratamente hormonale) îşi va alăpta singură copilul. A dat un

interviu pe tema efectelor psihologice benefice ale hrănirii pe cale naturală şi a permis (a insistat chiar) ca presa s-o fotografieze pentru a demonstra că era înzestrată cu cele necesare.

Supremul Episcop Digby a denunţat-o ca fiind Târfa din Babilon şi le-a interzis fosteriţilor să primească rolul de donator sau mamă-gazdă. Alice Douglas a fost citată că ar fi spus: „Deşi nu o cunosc pe domnişoara ducesă, nu se poate să nu o admiri. Curajosul exemplu al domniei sale ar trebui să constituie un imbold pentru mamele de pretutindeni!”

Jubal Harshaw i-a văzut poza într-o revistă. A afişat-o în bucătărie, unde n-a rezistat prea mult, lucru care i-a stârnit râsul.

Nu prea avusese ocazia să râdă în săptămâna aceea; prea multe apăsau pe umerii lui. Presa îl lăsase în pace pe Mike când povestea lui încetase a mai fi de actualitate dar erau mii de oameni care nu-l uitaseră. Douglas încerca să-i asigure liniştea şi intimitatea; trupe aparţinând Serviciilor Speciale patrulau de-a lungul gardului lui Harshaw, iar o maşină supraveghea înălţimile şi soma orice autovehicul care încerca să aterizeze. Lui Harshaw nu-i convenea deloc ca era nevoit să se lase înconjurat de gărzi.

Jubal ataşase la telefon un robot, prevăzut cu o scurtă listă cu persoanele de la care Harshaw accepta convorbirile astfel că instrumentul cu pricina era mai tot timpul pe comanda „refuză şi înregistrează”.

Corespondenţa însă n-o poţi stopa.

Harshaw îi spusese lui Jill că Mike trebuie să se maturizeze; pentru început, putea să se ocupe de scrisorile care soseau pe numele lui. Putea să-l ajute şi ea. „Pe mine să nu mă sâcâiţi; primesc destule scrisori stupide”, le spusese el.

Jubal nu le putea da de rost; erau prea multe. Iar Jill nu ştia cum să procedeze.

Simpla lor sortare îţi dădea bătaie de cap. Jubal l-a chemat pe poştaşul din localitate (fără niciun rezultat însă), apoi l-a chemat pe Bradley, care le „sugeră” să le ia pe categorii; de atunci încolo, corespondenţa lui Mike a început să sosească în patru saci diferiţi, împărţită pe sortimente, clasa întâi, a doua, a treia şi a patra, iar scrisorile pentru ceilalţi veneau separat, într-un alt sac. Corespondenţa de clasa a doua şi a treia era folosită pentru a izola electric o pivniţă pentru rădăcinoase.

Când pivniţa a ajuns super-izolată, Jubal i-a spus lui Duke să folosească respectivele scrisori pentru a stopa starea de degradare a şanţurilor.

Corespondenţa clasa a patra constituia într-adevăr o problemă. Un colet a explodat în oficiul poştal din sat, zburând de pe pereţi afişele „Căutat de poliţie” – adunate acolo de-a lungul anilor – şi un anunţ cu „Folosiţi celălalt ghişeu”; din fericire, dirigintele poştei ieşise să bea o cafea, iar ajutoarea lui – o doamnă în vârstă şi cu rinichii slabi – se afla la toaletă. Jubal se gândi să ceară ca pachetele să fie verificate de specialişti în dezamorsarea bombelor.

Se dovedi că o asemenea măsură nu era necesară. Mike ştia dacă un colet conţinea „un lucru rău”, chiar fără să-l deschidă. Corespondenţa din sortimentul al patrulea a fost lăsată de atunci în faţa porţii de la intrare; Mike se uita prin ea de la distanţă şi făcea să dispară orice colet periculos; venea apoi Larry, încărca restul în camion şi le aducea în casă.

Lui Mike îi plăcea să deschidă pachetele, chiar dacă prada nu-l interesa întotdeauna. Lucrurile de care n-avea nimeni nevoie erau aruncate la gunoi; inclusiv darurile în alimente, întrucât Jubal nu era sigur dacă flerul lui Mike în a detecta „lucrurile rele” se extindea şi asupra otrăvurilor – într-un rând, Mike înghiţise o soluţie otrăvitoare folosită pentru developarea fotografiilor, soluţie pe care Duke o lăsase în frigider; Mike spusese doar că „ceaiul la gheaţă” avea un gust nu tocmai plăcut.

Jubal îi zisese lui Jill că e de acord să păstreze totul cu condiţia să nu trebuiască să fie (a) achitat, (b) confirmat sau (c) returnat, indiferent de categoria căreia îi aparţinea. Unele lucruri primite de ei erau cadouri; multe din ele erau mărfuri care soseau fără a fi fost comandate. Şi într-un caz, şi în celălalt, Jubal nu putea să nu se gândească la faptul că bunurile nesolicitate reprezentau în realitate încercarea unora de a se folosi de Omul de pe Marte, deci nu avea de ce să le mulţumească.

Excepţie făceau animalele vii, pe care Jubal o sfătui pe Jill să le trimită înapoi – doar dacă nu-i garanta că va avea grijă de ele şi le va da de mâncare şi, bineînţeles, nu le va lăsa să cadă în piscină.

Cea mai mare problemă o constituia corespondenţa din

prima categorie. După ce luase la mână vreo câteva duzini de scrisori, Jubal le împărţise astfel:

A. Scrisori de la cerşetori – la gunoi.

B. Scrisori de ameninţare – îndosariate şi lăsate fără răspuns. Dacă expeditorii reveneau cu alte epistole – a se înainta Serviciilor Speciale.

C. „Ocazii” de afaceri – trimise lui Douglas.

D. Scrisori trăsnite – a se păstra dacă-s haioase; dacă nu, la gunoi.

E. Scrisori prieteneşti – a se răspunde – dacă sunt însoţite de un plic timbrat, autoadresat – folosindu-se texte-tip, semnate de Jill. (Jubal evidenţiase faptul că scrisorile semnate de Omul de pe Marte erau un lucru de valoare şi ar fi constituit o invitaţie la şi mai multe scrisori inutile.)

F. Scrisori scatologice – înmânate lui Jubal (care făcuse un pariu cu el însuşi, sigur că nu va găsi în ele nici cea mai vagă noutate literară) pentru a le da o destinaţie, anume groapa de gunoi.

G. Propuneri de căsătorie şi alte propuneri, mai puţin protocolare – a se pune la dosar.

H. Scrisori de la instituţii ştiinţifice sau educaţionale – aceeaşi procedură ca la punctul „E”. În cazul că li se răspunde, a se folosi texte-tip, unde să se explice că Omul de pe Marte nu e disponibil pentru *absolut nimic*; dacă Jill va considera că o atare „concediere” nu va avea efectele scontate, scrisorile vor fi date spre rezolvare lui Jubal.

I. Scrisori de la persoanele care îl cunoşteau pe Mike, cum ar fi membrii echipajului de pe *Champion*, preşedintele Statelor Unite, şi alţii – Mike să fie lăsat să le răspundă cum doreşte; exerciţiile de caligrafie or să-i prindă bine, iar exersarea relaţiilor umane, cu atât mai mult (dacă are nevoie de sfaturi, să le ceară).

Această clasificare reducea răspunsurile la doar câteva pentru Jill, rareori câte unul şi pentru Mike. Jill descoperi că putea vrăfui şi tria corespondenţa zilnică în aproximativ o oră. Primele patru categorii rămâneau în continuare consistente; categoria „G” fusese foarte bogată în perioada imediat următoare transmisiunii de la Palat, apoi începuse să scadă. Jubal îi atrăsese atenţia lui Jill. spunându-i că dacă Mike trebuia să răspundă doar scrisorilor de la cunoscuţi, corespondenţa

primită pe numele lui îi aparţinea de drept.

În cea de-a treia zi de la adoptarea acestui sistem, dimineaţa, Jill îi aduse lui Jubal o scrisoare din categoria „G”. Doamnele şi celelalte femei (precum şi bărbaţii deviaţi sexual) care erau furnizorii acestei categorii, includeau de obicei în plicuri fotografii presupuse a fi ale lor; unele din ele nu prea lăsau mult loc imaginaţiei.

Scrisoarea de faţă conţinea o poză în cazul căreia imaginaţia era complet exclusă, dar care putea stimula noi fantezii.

— Uită-te la asta, şefu’! zise Jill. Ce să fac cu ea, te întreb?!

Jubal citi scrisoarea, apoi îi răspunse:

— Individa ştie ce vrea. Mike ce părere are?

— Nu i-am arătat-o.

— În tinereţile mele – zise Jubal, aruncând o privire asupra fotografiei – unei femei ca asta îi spuneam „îndesată”. Mă rog, nu există niciun dubiu nici în privinţa sexului, nici a agilităţii ei. Dar de ce mi-o arăţi tocmai mie? Am văzut eu altele şi mai şi.

— Nu ştiu ce să fac! Scrisoarea e şi aşa destul de murdară... dar poza e chiar dezgustătoare – n-ar fi mai bine s-o rup?

— Ce scrie pe plic?

— Doar adresa destinatarului şi a expeditorului.

— Ce zice la destinatar?

— Cum? Aici scrie „Domnului Valentine Michael Smith, Omul de pe...”

— Aşa, deci! Atunci nu ţi-e adresată ţie personal.

— A, nu, sigur că nu...

— Să lămurim un lucru, interveni Jubal. Nu eşti nici mama lui Mike, nici dama lui de companie. Dacă Mike vrea să citească tot ce soseşte pe numele lui, inclusiv scrisorile scârboase, e liber să o facă.

— Adevărul este că citeşte mai toate reclamele alea publicitare. Dar să vadă mizerii de genul ăsta, nu cred că eşti de acord cu aşa ceva! El e *inocent*.

— Da?! Atunci, cum rămâne cu oamenii pe care i-a omorât?

Jill se întristă.

— Dacă vrei să-l ajuţi – continuă Jubal – ar trebui să te străduieşti să-l faci să înţeleagă că societatea umană nu priveşte cu ochi buni actele de omucidere. În caz contrar, când va ieşi în lume, o să atragă atenţia.

— Ă, nu cred că vrea să „iasă în lume”.

— Am să-i fac vânt din cuib de îndată ce-o să poată zbura. N-am de gând să-i creez toate condiţiile pentru a trăi ca un copilaş aflat în carantină. La o adică, nici n-aş avea cum... Mike va mai trăi încă mulţi ani după ce eu n-oi mai fi. Totuşi, ai dreptate; Mike este într-adevăr inocent. Soră, ai văzut laboratorul acela steril de la Notre Dame?

— Am citit câte ceva despre el.

— Au acolo cele mai sănătoase animale din lume – numai că sunt nevoite să trăiască în laborator. Fetiţo, Mike trebuie să se obişnuiască şi cu „mizeria" – ca să se imunizeze. Într-o bună zi va face cunoştinţă cu semnatara acestei scrisori sau cu surorile ei de-o lege – îi vor ieşi în cale cu sutele – drace, cu faima lui şi cu faţa pe care o are, şi-ar putea petrece tot restul vieţii sărind dintr-un pat în altul. Nu-l putem împiedica nici tu, nici eu; rămâne la alegerea lui Mike. În afară de asta, eu, unul, nici n-aş vrea să-l împiedic, chiar dacă e o prostie să-ţi petreci viaţa în felul ăsta – repetând la nesfârşit aceleaşi mişcări. Tu ce părere ai?

— Eu..., începu Jill, apoi se opri, înroşindu-se.

— Poate că ţie nu ţi se par monotone – dacă e aşa sau nu, oricum, nu e treaba mea. Dar dacă nu vrei ca Mike să cadă lat când o rămâne, pentru prima oară, singur cu cinci sute de femei, te sfătuiesc să nu-i interceptezi corespondenţa. Scrisori precum cea pe care mi-ai arătat-o s-ar putea să-l pună în gardă. Dă-i-o, prin urmare, împreună cu celelalte, răspunde-i la întrebări şi ai grijă să nu roşeşti.

— Şefu', mă scoţi din sărite când începi cu logica!

— Iată un mod barbar de a-ţi susţine punctul de vedere.

— Află că am să rup poza aia în bucăţele, după ce i-o arăt lui Mike!

— O, nu face aşa ceva!

— De ce? Nu cumva vrei s-o păstrezi dumneata?

— Ferească-mă Sfântul! Dar ştiu că Duke colecţionează astfel de fotografii. Dacă Mike n-o vrea, dă-i-o lui Duke.

— Colecţionează Duke asemenea gunoaie?! Dar pare un tip aşa de cumsecade!

— Şi chiar este.

— Atunci... Nu mai înţeleg nimic.

— Chiar dacă ţi-aş explica toată ziua, şi tot n-ai înţelege, zise Harshaw lăsând să-i scape un oftat. Draga mea, sunt o serie de

aspecte legate de sex, pe marginea cărora orice comunicare între cele două sexe ale rasei umane este imposibilă. Indivizii excepţional de dotaţi grok uneori aceste aspecte: cu ajutorul intuiţiei, ei reuşesc să străbată prăpastia ce ne desparte. Dar nici ei nu le pot exprima în cuvinte. Crede-mă, Duke este un cavaler desăvârşit – chiar dacă o să-i placă poza cu pricina.

— N-o să i-o înmânez personal – s-ar putea să intre la idei.

— Fricoaso! Ai găsit ceva interesant prin corespondenţă?

— Nimic. Doar obişnuitele grămezi de scrisori în care Mike este rugat să subscrie la diferite chestii sau să vândă fel de fel de fleacuri sub deviza „Oficialul Om de pe Marte” – un individ a cerut să i se dea, pe cinci ani, un monopol scutit de taxe – şi vrea să fie finanţat tot de Mike.

— Îmi place că e un hoţ sincer. Spune-i că Mike are nevoie de scutiri de impozite – aşa că întreabă-l cam câtă garanţie vrea?

— Vorbeşti serios, şefu’?

— Nu. Asta ar însemna să ne trezim aici cu pungaşul, împreună cu toţi ai lui. Dar mi-ai dat o idee pe care o s-o folosesc pentru o povestire. La apel, strigă Jubal.

Mike se arătă interesat de fotografia aceea „dezgustătoare”. Reuşi să grok (teoretic) semnificaţia scrisorii şi a pozei, iar pe aceasta din urmă o studie cu încântarea cu care studia fiecare fluture. Fluturii şi femeile i se păreau straşnic de interesante – tot acest exerciţiu de „grokking” era încântător, iar el voia să bea adânc de tot, astfel ca propriul lui „grokking” să fie perfect.

Înţelegea procesele mecanice şi biologice la care era invitat prin aceste scrisori, dar nu pricepea de ce, pentru a fecunda ouăle, străinele aveau nevoie de ajutorul lui. Mike ştia (deşi nu grok) că această necesitate era, pentru oameni, un adevărat ritual, o „apropiere” oarecum asemănătoare cu ceremonia apei. Era nerăbdător să-i pătrundă misterul.

Asta nu înseamnă că se grăbea; era incapabil să grok înţelesul cuvântului „grabă”. Ţinea la potrivirea în timp a acţiunilor – dar o făcea în manieră marţiană – sincronizarea se producea prin aşteptare. Observase că fraţii lui oameni aveau o discriminare temporală diferită de a lui, fiind adeseori nevoiţi să aştepte mai repede decât ar fi făcut-o un marţian – dar el nu le purta pică pentru stângăciile lor; învăţase şi el să aştepte mai repede, pentru a fi la fel ca ei – uneori aştepta aşa de

repede şi de eficient, încât un om ar fi putut crede despre el că se grăbea atât de tare încât nu mai avea mult şi-şi rupea gâtul.

Mike acceptase edictul lui Jill prin care i se interzicea să răspundă ofertelor frăţeşti primite de la femeile-om, dar îl acceptase ca pe o aşteptare – poate că, peste un secol, situaţia avea să se îmbunătăţească; oricum, acum nu era timpul potrivit, fiindcă fratele lui, Jill, spunea întotdeauna drept.

Mike a fost de acord când Jill i-a sugerat să-i dea poza lui Duke. I-ar fi dat-o şi fără să-i spună ea; Mike văzuse colecţia lui Duke şi o cercetase plin de interes, încercând să grok de ce spusese Duke „Asta nu arată cine ştie ce la faţă, dar uite ce picioare are – frate!” Mike se bucurase că un frate de-al lui îi spusese „frate”, dar picioarele rămâneau picioare, doar că marţienii aveau trei, iar oamenii doar două – fără a fi infirmi; nu trebuia să uite asta.

În ceea ce priveşte feţele, Jubal avea cea mai frumoasă faţă văzută vreodată de Mike, o faţă ca a nimănui altcuiva. Femeile de om din colecţia de fotografii a lui Duke aproape că nu aveau feţe. Tinerele femei de om avea toate aceeaşi faţă – nici nu s-ar fi putut altfel, nu?

Faţa lui Jill o recunoscuse întotdeauna, fără probleme; Jill fusese prima femeie pe care o văzuse şi, în acelaşi timp, prima femeie care-i devenise frate de apă – Mike îi ştia fiecare por de pe nas, fiecare început de rid de pe faţă; i le apreciase pe toate, cufundat în meditaţie, fericit. Dar, chiar dacă acum putea să le diferenţieze, după chip, pe Anne de Dorcas şi pe Dorcas de Miriam, Mike le distinsese la început după statură şi după nuanţa tenului – şi după voce, pentru că vocile nu semănau niciodată între ele. Când se întâmpla câteodată – nu prea des – ca toate trei femeile să tacă în acelaşi timp, era o uşurare faptul că Anne era mult mai voinică decât celelalte, Dorcas aşa de mică, iar Miriam (mai voinică decât Dorcas, dar micuţă în comparaţie cu Anne) nu putea fi niciodată confundată cu alta (în caz că Anne sau Dorcas lipseau) pentru că Miriam avea un păr căruia i se spunea „roşu”, deşi nu avea culoarea numită „roşie” când vorbeau despre altceva decât părul.

Mike ştia că fiecare cuvânt englezesc nu are un singur înţeles, ci mai multe. Era o realitate cu care te obişnuieşti, tot aşa cum te obişnuieşti până la urmă, şi cu feţele fetelor… dacă aştepţi, ele încetează a mai fi identice. Mike putea acum să-şi

imagineze faţa lui Anne şi să-i numere porii de pe nas cu aceeaşi promptitudine cu care îi număra pe cei ai lui Jill. În esenţă, chiar şi un ou era unic în felul lui, diferit de toate celelalte ouă, indiferent de spaţiu sau de timp. Aşa se explică de ce fiecare fată avea, în mod potenţial, o faţă distinctă, chiar dacă diferenţele puteau fi insesizabile.

Mike îi dădu lui Duke poza şi se simţi emoţionat de bucuria acestuia. În ceea ce-l priveşte, Mike nu pierdea nimic, o putea vedea cu ochiul minţii oricând dorea – chiar şi faţa, pe care strălucea o expresie neobişnuită, de frumuseţe amestecată cu durere.

Acceptă mulţumirile lui Duke, apoi se întoarse, fericit, la corespondenţa lui.

Spre deosebire de Jubal, Mike nu era deloc iritat de avalanşa poştală; pentru el, toate erau o desfătare, de la reclamele companiilor de asigurare şi până la propunerile de căsătorie. Vizita la Palat îi deschisese ochii asupra imensei varietăţi a acestei lumi; se hotărâse să o grok în totalitatea ei. Pentru asta, avea să aibă nevoie de câteva secole; trebuia să crească, să crească şi iar să crească, dar el nu se grăbea – grok că veşnicia şi veşnic-frumoasa schimbare erau acum unul şi acelaşi lucru.

Decise că nu mai era nevoie să recitească *Enciclopedia Britanică*; corespondenţa îi reda cu mai multă strălucire faţetele lumii. Citea scrisorile, grok ce putea, iar restul stoca spre contemplare, toate astea în timp ce ceilalţi dormeau. Începea, îşi zicea el, să grok înţelesul cuvintelor „afacere”, „vânzare”, „cumpărare” şi alte asemenea activităţi necunoscute pe Marte. Enciclopedia îl lăsase nelămurit, întrucât (acum reuşise să grok) fiecare definiţie pornea de la premisa că el ştia anumite lucruri, pe care de fapt nu le ştia.

Tot cu poşta sosiră, de la domnul Secretar General Joseph Edgerton Douglas, un carnet de cecuri şi nişte hârtii; fratele lui, Jubal, se chinuise să-i explice semnificaţia banilor, ce erau ei şi cum trebuiau folosiţi. Mike nu pricepuse nimic, chiar dacă Jubal îi arătase cum să completeze un cec, îi dăduse „bani” în schimbul lui şi-l învăţase să-i numere.

Apoi, brusc, printr-un act de pătrundere atât de orbitor încât îl luase tremuratul, Mike a înţeles ce înseamnă banii. Pozele acelea drăguţe şi medalioanele acelea strălucitoare nu erau „bani”; ele erau simboluri ale unei idei răspândite în mijlocul

acestor oameni, în toată lumea lor. Nişte *obiecte* nu aveau cum să fie bani, tot aşa cum împărţirea apei nu era totuna cu apropierea. Banii erau o *idee*, fiind la fel de abstracţi ca gândurile unui Mare Bătrân – banii erau un simbol bine structurat, destinat echilibrului, tămăduirii şi apropierii.

Pe Mike îl zăpăciră frumuseţea şi măreţia banilor.

Curgerea şi schimbarea şi reunirea simbolurilor erau frumoase, dar la scară mică; ele îi aduceau aminte de jocurile pe care marţienii îi îndemnau pe pui să le înveţe, pentru a-i încuraja să raţioneze şi să se dezvolte. Dar ceea ce-l buimăcea pe el era anvergura acestui simbol dinamic, în care se reflecta o întreagă lume. Mike grok că Marii Bătrâni ai rasei umane trebuie să fi fost grozav de bătrâni, dacă au putut ei să creeze o asemenea frumuseţe; cu toată umilinţa de rigoare, îşi dorea să i se dea voie să facă cunoştinţă şi el cu unul.

Jubal l-a încurajat să cheltuiască bani, ceea ce Mike a şi făcut, cu nerăbdarea sfioasă a unei mirese în noaptea nunţii. Jubal îi sugerase „să cumpere cadouri pentru prieteni”, iar Jill îl ajutase şi ea, stabilind mai întâi o serie de restricţii: nu va lua decât un cadou de persoană, iar costul total nu trebuia să depăşească a optzeci şi una parte din contul lui bancar – Mike intenţionase să-l cheltuiască *pe tot*.

Avu astfel ocazia să înţeleagă cât de greu era să cheltuieşti banii. Erau aşa de multe lucruri de cumpărat, toate frumoase şi greu de înţeles. Înconjurat de cataloage de la Marshall Field’s şi Ginza, din Bombay şi Copenhaga, Mike se simţea sufocat de atâtea obiecte de valoare. Chiar şi catalogul de la Sears & Montgomery era prea bogat.

Jill încercă să-l ajute.

— Nu, îi zise ea. Lui Duke nu i-ar plăcea un tractor.

— Dar lui Duke îi plac tractoarele.

— Are deja unul; de fapt, e al lui Jubal, dar e acelaşi lucru. Cred că i-ar plăcea mai degrabă un monociclu dintr-ăsta belgian, mic şi drăguţ – l-ar demonta şi l-ar monta la loc, toată ziulica. Dar şi aşa ceva costă prea mult. Mike, dragule, nu e neapărat nevoie ca un cadou să fie costisitor – doar dacă nu vrei s-o convingi pe o fată să te ia de bărbat. Un cadou trebuie să demonstreze că cel care l-a ales a ţinut cont de gusturile persoanei căreia urmează să i-l ofere. Trebuie să fie un lucru pe care respectiva persoană şi-l doreşte, dar – probabil – nu şi-l

cumpără.

— Cum să fac?

— Tocmai aici e problema. Stai puţin, mi-am amintit de ceva din corespondenţa de azi.

Jill plecă şi se întoarse imediat cu un catalog.

— Am găsit! Zise ea. Ascultă aici: „Afrodita zilelor noastre: un album de lux, cuprinzând imagini ale frumuseţii feminine, executate în culori-stereo superbe, de cei mai mari maeştri fotografi ai lumii. Notă: acest articol nu poate fi trimis prin poştă. Nu pot fi acceptate comenzile expediate de la adrese aflate pe teritoriul următoarelor state…” Pennsylvania e şi ea pe listă, dar o să găsim noi o soluţie; fiindcă îl cunosc destul de bine pe Duke ca să ştiu că un asemenea cadou îi va face plăcere.

Albumul le-a fost adus de o maşină de patrulare a Serviciilor Speciale. În următorul pliant publicitar apăru adaosul plin de emfază: „articolul acesta a fost trimis Omului de pe Marte, prin comandă specială”, ceea ce pe Mike l-a încântat, dar a scos-o din sărite pe Jill.

Alegerea unui cadou pentru Jubal a pus-o pe fată în încurcătură. Ce să-i cumperi unui om care are tot ceea ce-şi doreşte şi tot ce poate fi cumpărat cu bani? Care-ar fi cele trei dorinţe? Izvorul pe care Ponce de Leon n-a reuşit să-l descopere? Unguent pentru oasele lui bătrâne sau posibilitatea de a fi, din nou, pentru o singură zi, tânăr şi fericit? Jubal se lepădase de multă vreme de prietenia cu animalele mici, pe motiv că o să trăiască mai mult decât ele, iar acum era posibil (ceea ce era şi mai grav) ca un astfel de animal să trăiască el mai mult decât virtualul lui stăpân, deci să rămână orfan.

Jill şi Mike apelară la sfatul celorlalţi.

— Drace – le zise Duke – nu ştiaţi că şefului îi plac statuile?

— Serios? se miră Jill. Nu văd nicio sculptură pe aici.

— Sculpturile care-i plac mai mult nu sunt de vânzare. El zice că stupizeniile care se fac în ziua de azi arată ca dracu’, şi că orice idiot care are aparat de sudură şi suferă de astigmatism se crede imediat sculptor.

— Duke are dreptate, încuviinţă Anne. Îţi poţi da seama şi după cărţile din biroul lui Jubal.

Anne alese trei cărţi care arătau (cel puţin, aşa le vedea ea) a fi fost consultate foarte des.

— Hmmm..., zise. Şefului îi place tot ce e de Rodin. Mike, dacă ai putea să cumperi una din statuetele astea, pe care ai alege-o? Uite aici una drăguţă: „Primăvară eternă”.

Mike se uită la sculptură, apoi dădu pagina.

— Pe asta, răspunse el.

— Cum? sări Jill, îngrozită. Mike, dar e de-a dreptul *oribilă!* Sper că o să mor înainte să ajung să arăt în halul ăsta!

— Aceea este frumuseţe, replică Mike, pe un ton categoric.

— Mike! protestă Jill. Ai un gust tare depravat – eşti mai rău ca Duke.

De regulă, o astfel de mustrare, mai ales dacă venea din partea lui Jill, îl lăsa pe Mike fără replică şi îl silea să-şi petreacă noaptea străduindu-se să-şi grok greşeala. De data asta însă era sigur pe sine. Imaginea din album îi aducea aminte de acasă. Chiar dacă ea reprezenta o femeie din rasa umană, Mike avea senzaţia că un Mare Bătrân trebuia să fie pe undeva pe aproape şi că această operă se datora lui.

— Aici este frumuseţe, insistă el. Are o faţă distinctă. Eu grok.

— Jill – îndrăzni Anne – Mike are dreptate.

— Poftim?! Anne! Doar nu vrei să spui că-ţi *place* chestia asta?

— Nu, chiar mă sperie. Dar cartea se deschide în trei locuri, iar pagina la care ne referim a fost consultată mai des decât celelalte două. La una din ele – „Cariatida căzută sub greutatea propriei ei pietre” – Jubal se uită aproape la fel de des. Dar preferata lui este cea aleasă de Mike.

— O cumpăr, zise Mike, hotărât.

Anne telefona la Muzeul Rodin din Paris; dacă n-ar fi fost galanteria galică, cei de acolo le-ar fi râs în nas. Cum adică, să vândă una din operele maestrului? Stimată doamnă, aceste creaţii nu numai că nu sunt de vânzare, chiar şi reproducerea lor este interzisă. *Non, non, non! Quelle idée!*

Pentru Omul de pe Marte însă lucrurile neverosimile deveneau posibile. Anne l-a sunat pe Bradley; peste două zile, primea răspunsul lui. Ca o favoare din partea guvernului francez – cu rugămintea ca darul lor să nu fie niciodată expus – Mike va primi o foto-pantogramă în bronz, în mărime naturală şi identică până la detaliile microscopice după sculptura „Cea care a fost cândva frumoasa *heaulmière*”.

Jill l-a ajutat pe Mike să aleagă cadouri pentru colegele ei, dar când el a întrebat-o ce să-i cumpere pentru ea, Jill a insistat să nu-i cumpere nimic.

Mike începea să-şi dea seama că, deşi fraţii de apă spuneau întotdeauna drept, erau situaţii când unii din ei spuneau mai drept decât ceilalţi. Aşa că i-a cerut sfatul lui Anne.

— A spus ea aşa, dragule, dar tu tot o să-i dai un cadou. Hmm, zisese Anne şi alesese pentru Jill ceva care pe Mike îl nedumerise – Jill mirosea deja aşa cum trebuia să miroasă Jill.

Când sosise cadoul, mărimea şi aparenta lui lipsă de însemnătate îi sporiseră şi ele îndoiala – iar când Anne i-l dăduse să-l miroasă, înainte de a i-l oferi lui Jill, Mike chiar că nu ştiuse ce să mai creadă; era un parfum foarte puternic şi nu avea nimic comun cu Jill.

Jill fusese încântată de parfum şi ţinuse să-l sărute imediat pe cel care i-l oferise. Sărutând-o, Mike grok că darul lui îi făcuse plăcere fetei şi crease o mai strânsă apropiere între ei doi.

Când se parfumase cu el, seara, la cină, Mike descoperise, fără să înţeleagă exact de ce, că Jill mirosea acum mai plăcut, rămânând totuşi Jill. Şi, lucru şi mai ciudat, aceasta o determinase pe Dorcas să-l sărute şi să-i şoptească: „Mike, iubitule,… cadoul tău pentru mine e tare drăguţ – totuşi, nu m-aş supăra dacă, altă dată, mi-ai da şi mie parfum; ce zici?”

Mike nu grok de ce-şi dorea Dorcas aşa ceva; Dorcas nu mirosea la fel ca Jill, deci parfumul nu i s-ar fi potrivit… de fapt, el nici nu ar fi vrut ca Dorcas să miroasă la fel ca Jill; el voia ca Dorcas să miroasă la fel ca Dorcas.

— Nu-l mai giugiuli atâta pe flăcăul ăsta – intervenise Jubal – mai bine lasă-l să mănânce! Dorcas, puţi deja ca o casă plină de pisici! Nu-i nevoie să-l linguşeşti pe Mike să-ţi mai aducă alte chestii care duhnesc!

— Şefu’, vezi-ţi de treaba dumitale.

Mike era zăpăcit de-a binelea – cum de era posibil ca Jill să miroasă şi mai mult a ea însăşi… de ce voia Dorcas să miroasă ca Jill, când ea avea mirosul ei personal… de ce spusese Jubal că Dorcas mirosea ca o pisică? Aveau şi ei o pisică (nu era a nimănui, doar că se număra şi ea printre locatarii domeniului); din când în când, venea pe lângă casă şi binevoia să accepte câte ceva de pomană – pisica şi Mike comunicau perfect – lui

Mike îi plăceau gândurile ei de animal carnivor, pe care le găsea foarte asemănătoare cu cele ale marţienilor. Descoperise că numele pisicii (Friedrich Wilhelm Nietzsche) nu era de fapt numele pisicii, dar nu spusese la nimeni pentru că nu putea să pronunţe adevăratul nume al pisicii; putea doar să-l audă în minte.

Pisica nu mirosea ca Dorcas.

Oferirea de cadouri era un lucru foarte bun, care-l ajutase pe Mike să înţeleagă adevărata valoare a banilor. Dar el nu uitase că erau şi alte lucruri pe care abia aştepta să le grok, să le asimileze. Jubal îl refuzase deja de două ori pe senatorul Boone, dar nu-i spusese nimic, iar Mike nici nu observase; datorită modului diferit în care percepea timpul, „duminica viitoare” nu însemna pentru el o dată anumită. Următoarea invitaţie însă îi fusese adresată personal lui Mike; Boone era presat de Supremul Episcop Digby şi-şi dăduse seama că Jubal trăgea de timp.

Mike se dusese cu scrisoarea la Jubal.

— Ei, care-i problema? mormăise Jubal. Vrei să mergi? Să ştii că nu eşti obligat. Putem să le spunem să se ducă dracului.

Duminica viitoare, un taxi condus de un pilot în carne şi oase (Harshaw nu-şi permitea să aibă încredere într-un taxi robotizat) trăgea la scară, pentru a-i transporta pe Mike, Jill şi Jubal la Tabernacolul Arhanghelului Foster, din cadrul Bisericii Noii Apocalipse.

XXIII

În drum spre biserică, Jubal a tot încercat să-l avertizeze pe Mike – de ce anume, Mike nu prea a înţeles. El îl asculta, dar locurile pe unde treceau îi atrăgeau şi ele atenţia; ajunse la un compromis, hotărând să stocheze în memorie spusele lui Jubal.

— Fii atent, băiete – îl sfătuia Jubal – fosteriţii ăştia nu vor decât să pună mâna pe banii tăi. Şi să se folosească de prestigiul de a-l avea pe Omul de pe Marte drept simpatizant al bisericii lor. Or să încerce să te atragă de partea lor – trebuie să te ţii tare.

— Poftim?

— Drace, dar tu nici nu mă asculţi!

— Îmi pare rău, Jubal.

— Ei... încearcă să priveşti lucrurile în felul următor.

Religia este, pentru multă lume, o consolare; se crede că există undeva o anumită religie care reprezintă Adevărul Ultim. A fi religios este însă, de multe ori, o formă de îngâmfare. Credinţa, în care am crescut eu, m-a asigurat că eram mai bun decât alţi oameni; eu eram „mântuit”, în timp ce ei erau „damnaţi” – noi păstram dreapta credinţă, iar restul erau „păgâni”. Prin „păgân” ei înţelegeau oameni de aceeaşi credinţă cu fratele nostru Mahmoud. Mocofani ignoranţi, care aproape că uitau să se spele şi care semănau porumbul la lumina lunii, susţineau că ei ştiu răspunsurile ultime ale Universului. Iar asta, credeau ei, le dădea dreptul să-l dispreţuiască pe cei care nu erau de-ai lor. Imnurile noastre religioase erau încărcate de aroganţă – ne autofelicitam cum că eram în relaţii foarte amicale cu Atotputernicul, care – chipurile – ne aprecia în mod deosebit şi jubilam la gândul că toţi ceilalţi vor arde în focurile iadului, în aşa-numita Zi a Judecăţii de Apoi. Comercializam singura marcă autentică de alcool Lydia Pinkham...

— Jubal, protestă Jill. Nu vezi că Mike nu grok ce zici tu?

— Ce? Scuze. Ai mei au vrut să mă facă predicator; cred că se simte lucrul ăsta.

— Să ştii că se simte!

— Nu mă lua în râs, fetiţo. Află că aş fi ajuns un bun predicator, dacă nu m-ar fi acaparat fatala nebunie a lecturii. Cu ceva mai multă încredere şi cu o doză generoasă de

ignoranţă aş fi fost un evanghelist notoriu. Drace, locul către care ne îndreptăm s-ar fi numit atunci „Tabernacolul Arhanghelului Jubal”.

— Jubal, te rog! Abia am luat micul dejun! îl imploră Jill, cutremurându-se.

— Vorbesc serios. Un escroc ştie că minte, fapt care îi reduce libertatea de acţiune. Dar un şaman care are succes crede în ceea ce spune – iar credinţa este contagioasă; prin urmare, posibilităţile lui de acţiune sunt nelimitate. Mie, unul, mi-a lipsit necesara încredere în propria mea infailibilitate; n-am putut niciodată să devin profet… ci doar critic – un soi de profet de mâna a şaptea, plin de deziluzii. Tocmai asta mă îngrijorează la fosteriţi, zise Jubal, încruntându-se. Jill, cred că sunt sinceri. Mike e un naiv în problema sincerităţii.

— Ce crezi că or să încerce să facă?

— Or să încerce să-l convertească. Apoi or să pună mâna pe averea lui.

— Parcă aranjaseşi lucrurile în aşa fel ca nimeni să nu poată face asta.

— Nu tocmai, ci doar ca nimeni să nu i-o înşface împotriva voinţei lui. În mod normal, n-ar putea s-o înstrăineze fără implicarea guvernului. Dar a-ţi dona averea unei biserici care este şi o forţă politică, asta e cu totul altceva.

— Nu văd de ce.

— Draga mea – îi explică Jubal, furios – religia nu reprezintă nimic în ochii legii. O biserică are acelaşi statut ca oricare organizaţie – poate să facă ce pofteşte, nu există restricţii. Nu plăteşte niciun fel de impozite, nu-i obligată să ţină registre, este – practic – imună la orice inspecţii sau controale – şi *orice* poate fi o biserică dacă se autointitulează astfel. S-a încercat să se facă o distincţie între religiile „adevărate” – care ar avea dreptul la astfel de imunităţi – şi aşa-numitele „culte”. Aşa ceva este imposibil, până nu se stabileşte o religie de stat… un leac mai periculos decât boala însăşi. În conformitate atât cu ceea ce a mai rămas din Constituţia Statelor Unite, cât şi cu Tratatul Federal, toate bisericile sunt deopotrivă de imune – mai ales în cazul în care atrag de partea lor o grupare de voturi. Dacă Mike se converteşte la fosterism… şi face un testament în favoarea bisericii căreia îi aparţine… apoi „se înalţă la ceruri”, la un răsărit de soare, va fi – ca să folosesc tautologia cea mai

potrivită – „la fel de legal ca mersul la biserică, duminică”.

— Vai de mine! Credeam că e în siguranţă, după tot ce am făcut pentru el.

— Pe lumea asta, n-ai cum să fii în siguranţă.

— Şi atunci… ce-ai de gând să faci, Jubal?

— Nimic. Doar să mă enervez.

Mike stocase conversaţia lor fără a încerca s-o grok. Recunoscu tema discuţiei ca fiind una extrem de simplă în limba lui maternă, dar uimitor de echivocă în engleză. De când încercarea lui de a ajunge la o comuniune perfectă, la grokking, cu ceilalţi dăduse greş, chiar şi cu fratele lui, Mahmoud – care tradusese imperfect atotcuprinzătorul concept marţian redat de el prin „Tu eşti Dumnezeu” – Mike aşteptase. Aşteptarea avea să rodească, la timpul cuvenit; fratele lui, Jill, învăţa limba lui – o să-i explice ei, mai târziu. Şi atunci vor grok împreună.

Senatorul Boone îi întâmpină pe platforma de aterizare a Tabernacolului.

— Ziua bună, prieteni! le ură el. Fie ca bunul Dumnezeu să vă binecuvânteze în această frumoasă duminică. Domnule Smith, mă bucur să vă revăd. La fel şi pe dumneavoastră, domnule doctor. Boone îşi scoase ţigara din gură şi se uită la Jill: Ca şi pe această domniţă – nu eraţi şi dumneavoastră la Palat?

— Ba da, domnule senator. Mă numesc Gillian Boardman.

— Am zis eu, drăguţă. Eşti mântuită?

— Ă, nu cred, domnule senator.

— Nu e niciodată prea târziu. Vom fi fericiţi să te avem printre participanţii la slujba aspiranţilor care se va desfăşura în Tabernacolul Exterior – am să pun un Păzitor să aibă grijă de tine. Domnul Smith şi cu doctorul vor merge cu mine în altar.

— Domnule senator…

— Da, doctore, ce este?

— Dacă domnişoara Boardman nu are voie să intre în altar, nu ne rămâne decât să luăm şi noi parte la slujba aspiranţilor. Dumneaei este infirmiera lui Mike.

— Este cumva bolnav? se nelinişti Boone.

— Ca medic – îi răspunse Jubal, ridicând din umeri – prefer să fim însoţiţi de o infirmieră. Domnul Smith nu s-a adaptat încă la condiţiile de mediu de pe această planetă. Dar de ce nu-l

întrebaţi chiar pe el? Mike, vrei să vină şi Jill cu noi?

— Da, Jubal.

— Totuşi... De acord, domnule Smith, zise Boone, scoţându-şi din nou ţigara din gură; puse apoi degetele la gură şi fluieră: Să vină imediat un heruvim! ordonă el.

Apăru un adolescent, care ateriză lângă el. Era îmbrăcat într-o robă de ceremonie, scurtă, pantaloni strânşi pe picior, conduri şi avea aripi ca de porumbel. Cu părul auriu, numai zulufi, şi zâmbetul luminos, lui Jill i se păru la fel de drăgălaş ca o reclamă pentru băuturi răcoritoare.

— Zboară până în sanctuar – îi ordonă Boone – şi spune-i supraveghetorului de serviciu să-şi pregătească încă o insignă de pelerin – s-o am imediat gata la poarta sanctuarului. Cuvântul de ordine e Marte.

— Marte, repetă puştiul; îi aruncă lui Boone un salut de cercetaş, apoi făcu un salt de douăzeci de metri, pe deasupra mulţimii. Abia acum înţelese Jill de ce-i stătea umflată roba: pentru că avea pe dedesubt un dispozitiv pentru sărit.

— Trebuie să avem mare grijă cu insignele, observă Boone. Nici nu vă închipuiţi câţi păcătoşi ar vrea să se împărtăşească din Bucuria Divină înainte de a-şi fi răscumpărat păcatele. O să ne plimbăm şi o să vă arăt interiorul Tabernacolului, până ne soseşte cea de-a treia insignă.

Îşi făcură drum prin mulţime şi intrară în Tabernacol, care începea cu un coridor lung şi înalt.

— Vă rog să observaţi, îi îndemnă Boone, oprindu-se. Arta de a vinde poate fi găsită peste tot, chiar şi în lucrările Domnului. Fiecare turist, indiferent dacă participă sau nu la slujbele pentru aspiranţi, trebuie să treacă pe aici. Şi ce vede el? Aceste ocazii fericite. Boone arătă spre jocurile mecanice aliniate de-a lungul ambilor pereţi: Barul şi restaurantul expres se află la celălalt capăt al coridorului, aşa că aspirantul nu poate nici măcar să comande o băutură, dacă nu trece mai întâi prin furcile astea caudine. Ascultaţi-mă pe mine, numai păcătoşii ieşiţi din comun reuşesc să ajungă până acolo, fără a-şi cheltui mărunţişul. Dar asta nu înseamnă că-i luăm banii şi nu-i dăm nimic în schimb. Veniţi să vedeţi, îi îndemnă el.

Dând din coate, Boone reuşi să-şi croiască drum până la o astfel de maşinărie.

— Fiica mea, te rog, îi spuse el femeii din faţa lui, bătând-o

uşor pe umăr.

Femeia îşi ridică privirea; când îl văzu, iritarea i se preschimbă în zâmbet.

— Cum să nu, sfinţia voastră, zise ea.

— Fii binecuvântată. Veţi vedea – continuă Boone, introducând în aparat o monedă de douăzeci şi cinci de cenţi – că, indiferent dacă maşinăria dă sau nu dă bunuri lumeşti, păcătosul este răsplătit cu o binecuvântare şi un text-suvenir.

Maşina se opri; pe ecranul ei se puteau citi următoarele: „Dumnezeu-veghează-asupra-ta”.

— Iată cum, cu o singură monedă, am obţinut patru cuvinte, zise Boone, pescuind câştigul din recipientul de dedesubt. Uite şi textul, adăugă apoi, scoţând de-acolo o fiţuică de hârtie şi întinzându-i-o lui Jill. Păstreaz-o, domniţă – o sfătui el – şi meditează asupra conţinutului.

Jill se uită repede peste ea, înainte de a o pune în poşetă. Iată ce scria: *Însă burta păcătosului este plină cu murdărie*. N.R. XXII 17.

— Veţi vedea – continuă Boone – că toate câştigurile sunt în obiecte simbolice, nu în bani – iar trezoreria este tocmai în spatele barului... acolo credincioşii vor avea destule prilejuri să dea bani pentru opere caritabile şi să facă alte fapte creştineşti. Aşa că păcătosul le pune, probabil, din nou în aparat... şi primeşte alte şi alte binecuvântări, alte şi alte texte. Efectul cumulativ este extraordinar! Credeţi-mă, unele dintre cele mai credincioase oi ale noastre şi-au început cariera religioasă chiar aici, în camera asta.

— Nu mă îndoiesc că aşa s-a întâmplat, încuviinţă Jubal.

— Mai ales atunci când câştigă potul. Înţelegeţi, fiecare combinaţie e o binecuvântare. Dar potul înseamnă cei trei Ochi Sfinţi. Să ştiţi, când văd ochii ăştia aliniaţi în faţa lor şi toată mana cerească revărsându-se, asta chiar că-i pune pe gânduri. Unii din ei leşină. Poftiţi, domnule Smith, îi zise Boone lui Mike, oferindu-i un jeton. Încercaţi-vă norocul. Mike ezită. Jubal luă el jetonul – ce dracu’, doar n-o să-l lase pe băiat să cadă în capcana unui tâlhar ciung!

— Am să încerc eu, domnule senator, zise Jubal, introducând jetonul în aparat.

Mike îşi extinsese puţin simţul temporal şi umbla acum prin interiorul maşinii, străduindu-se să înţeleagă ce anume făcea

aceasta. Era prea timid ca să joace singur.

Când se oferi însă Jubal, Mike se uită la cilindrii care se roteau, observă ochiul desenat pe fiecare din ei, şi se întrebă ce-o fi fost „potul” ăla. Cuvântul, din câte ştia el, avea trei înţelesuri; niciunul nu părea potrivit pentru situaţia dată. Fără să intenţioneze să creeze agitaţie, Mike încetini şi apoi opri fiecare cilindru, astfel încât ochii apărură, toţi trei, pe ecran.

Se auzi un sunet de clopot, un cor intonă „Osana”, maşina îşi aprinse toate beculeţele şi începu să scuipe fise.

Boone păru de-a dreptul încântat.

— Vai, fii binecuvântat! Doctore, e ziua dumitale norocoasă! Uite aici, mai pune una, poate-ţi iese iar potul.

Alese o fisă din grămadă şi o introduse din nou în aparat.

Mike nu înţelegea de ce se petreceau toate astea, aşa că alinie din nou cei trei ochi. Evenimentul se repetă, doar că ploaia de fise căzu de data aceasta în cantitate mai redusă.

— Extraordinar, fir-aş binecuvântat! făcu Boone, care rămăsese cu gura căscată. Nu e normal să iasă potul de două ori la rând. Dar o să am grijă să vă primiţi toţi banii. Repede, puse o altă fisă în aparat.

Mike tot mai voia să vadă de ce se numea asta „pot”. Ochii apărură încă o dată pe ecran.

Boone se holbă la ei, Jill îi strânse mâna lui Mike şi-i şopti:

— Mike... încetează!

— Dar, Jill, voiam să văd...

— Nu mai vorbi. Încetează, numai. O să vezi tu ce păţeşti când ajungem acasă!

— Totuşi, n-aş zice că a fost vorba de un miracol, mormăi Boone. Cred că-i trebuie o reparaţie. Heruvim, vino încoace! urlă el, apoi adăugă: Oricum, să mai punem o fisă.

Fără intervenţia lui Mike, cilindrii se opriră de la sine şi apăru următorul anunţ: „Foster-te-iubeşte.”

Apăru un heruvim.

— O zi fericită, le ură el. Aveţi nevoie de ajutor?

— Trei poturi, îi spuse Boone.

— Trei?!

— N-ai auzit muzica? Eşti surd? Noi mergem la bar; adu banii acolo. Şi pune pe cineva să verifice aparatul ăsta.

— Am înţeles, Sfinţia voastră. Boone îi conduse, zorit, spre bar.

— Trebuie să vă scot de aici – le spuse el, jovial – înainte de a aduce biserica în stare de faliment. Doctore, întotdeauna eşti aşa de norocos?

— Întotdeauna, îi răspunse Harshaw, pe un ton solemn.

Îşi zise că n-avea de unde să ştie dacă Mike se amestecase sau nu în treaba cu poturile... oricum, ar fi vrut ca tot calvarul acela să se termine odată.

Boone îi conduse la o tejghea pe care scria „Rezervat”, şi le zise:

— Sper să vă placă aici. Sau, poate, domniţa ar prefera să stea jos? o întrebă el pe Jill.

— Nu, e foarte bine aşa. (Să-mi mai spui tu o dată „domniţă” şi-ai să vezi cum îl asmut pe Mike pe tine!)

Apăru imediat un barman.

— O zi fericită, Sfinţia voastră, cu ce să vă servesc? Ca de obicei?

— Da, dar să fie dublu. Doctore, domnule Smith, dumneavoastră ce luaţi? Nu vă jenaţi, doar sunteţi oaspeţii Supremului Episcop.

— Coniac, mulţumesc. Şi un pahar cu apă, zise Jubal.

— Coniac, mulţumesc, repetă Mike, apoi adăugă: Fără apă, vă rog.

Apa nu era esenţa; totuşi, nu voia să bea apă aici.

— Aşa vă vreau! zise Boone, cu înflăcărare. Cu tăriile trebuie să fii tare! Fără apă. Aţi priceput? Am făcut o glumă, adăugă, înghiontindu-l în coaste pe Jubal. Domniţa ce doreşte? o întrebă el pe Jill. Cola? Lapte pentru bujorii din obrăjori? Sau o băutură adevărată, băută cu oamenii mari, într-o zi fericită?

— Domnule senator – îndrăzni Jill – sunteţi atât de ospitalier încât să-mi oferiţi un martini?

— Cum să nu! Avem cel mai bun martini din lume; nu-i punem mult vermut. În schimb, îl binecuvântăm. Un martini dublu, pentru domniţă. Fii binecuvântat, fiule, şi vezi de te grăbeşte. N-avem timp decât pentru una mică, apoi trebuie să-i prezentăm respectele noastre Arhanghelului Foster, după care mergem în sanctuar, să-l ascultăm pe Supremul Episcop.

Sosiră băuturile şi, odată cu ele, şi banii de pe poturi. Băură cu toţii, binecuvântaţi de Boone, care susţinu sus şi tare că toţi cei trei sute de dolari erau ai lui Jubal. Jubal puse capăt discuţiei, depunându-i pe toţi în cutia milelor.

Boone dădu din cap, aprobator.

— Gestul dumitale e o dovadă de milostenie, doctore. Nu e prea târziu să vă mântuim sufletul. Ce ziceţi, prieteni, mai luăm un rând?

Jill ar fi vrut ca cineva să răspundă afirmativ – ginul ei fusese botezat bine, dar reuşise să aprindă în ea o flacără a toleranţei. Cum însă nimeni nu zise nimic, Boone îi luă de acolo, conducându-i pe nişte scări, pe lângă o pancartă pe care scria: „Accesul strict interzis aspiranţilor şi păcătoşilor – adică pentru *dumneata*!”

În spatele acestei pancarte se afla o poartă. Boone se postă în faţa ei şi zise: „Episcopul Boone, însoţit de trei pelerini, oaspeţi ai Supremului Episcop”.

Poarta se deschise. Boone îi conduse printr-un coridor şerpuit, într-o cameră spaţioasă şi luxoasă; stilul ei îi amintea lui Jill de cabinetul unui antreprenor de pompe funebre, doar că aici se auzea o muzică veselă. Era melodia de la „Jingle Bells”, peste care se suprapusese un ritm de conga; Jill se trezi că-i vine chef să danseze.

Peretele din spate era din sticlă, deşi părea făcut din cu totul alt material.

— Prieteni – zise Boone, plin de energie – iată-ne în prezenţa Marelui Spirit. Nu e nevoie să îngenuncheaţi – dar puteţi să o faceţi dacă credeţi că vă simţiţi mai bine aşa. Majoritatea pelerinilor îngenunchează. Priviţi-l… arată exact la fel ca în clipa când a fost chemat la ceruri. Boone începu să gesticuleze, cu ţigara în mână. Nu-i aşa că pare viu? S-a păstrat printr-un miracol, carnea Lui nu putea să putrezească. E chiar scaunul pe care a stat cât şi-a scris Mesajele… se află exact în poziţia în care era când s-a înălţat la ceruri. N-a fost clintit din loc – am construit Tabernacolul în jurul Lui… bineînţeles, după ce am mutat vechea biserică, păstrând pietrele ei sacre.

În faţa lor, la vreo şase metri, aşezat într-un scaun care aducea foarte mult a tron, se afla un bătrân. Arăta de parcă ar fi fost viu… şi-i amintea lui Jill de un ţap bătrân de la ferma unde-şi petrecea ea verile, în copilărie – buza de jos proeminentă, ţăcălia, ochii fioroşi, prevestitori de rău. Jill simţi furnicături pe piele. Arhanghelul Foster o speria.

— *Frate al meu, acesta este un Mare Bătrân*? zise Mike, în marţiană.

— Nu ştiu, Mike. Ei aşa zic.

— *Eu nu grok că este un Mare Bătrân*.

— Ţi-am spus, nu ştiu.

— *Eu grok ceva greşit*.

— Mike! Nu uita ce-am vorbit!

— Da, Jill.

— Ce zice, domniţă? Ce-aţi întrebat-o, domnule Smith? se interesă Boone.

— Nimic important, se grăbi Jill să răspundă. Domnule senator, n-aş putea să ies de aici? Simt că sunt gata să leşin.

Se uită la cadavru. Deasupra lui pluteau nori deşi; o rază de lumină îşi croi drum până la faţă, fixându-se asupra ei. Când se schimbă lumina, faţa păru şi ea că se schimbă, ochii păreau vii şi strălucitori.

— Se mai întâmplă, prima oară, încercă Boone s-o liniştească. Ar trebui să vedeţi cum e în galeria aspiranţilor, care se află dedesubt – priveşti de jos în sus şi muzica e şi ea diferită. O muzică apăsătoare, cred că e cu subsonice – le aminteşte de păcatele comise. Pe când camera în care ne aflăm este destinată meditaţiei în Gânduri Fericite a înaltelor oficialităţi ale Bisericii – când mă simt un pic deprimat, vin aici, şi stau la o ţigară.

— Domnule senator, vă rog!

— O, sigur că da. Aşteptaţi afară, drăguţă. Domnule Smith, puteţi rămâne cât doriţi.

— Domnule senator, n-ar fi mai bine să mergem să asistăm la slujbă? zise Jubal.

Plecară cu toţii. Jill tremura – fusese îngrozită la gândul că Mike i-ar putea face ceva exponatului ăla oribil – asta i-ar fi pus şi pe ei în pericol de moarte.

Doi gardieni îşi încrucişară suliţele, blocându-le intrarea în sanctuar.

— Ei, hai, hai! îi mustră Boone. Pelerinii aceştia sunt oaspeţii personali ai Supremului Episcop. Unde le sunt insignele?

Insignele fură scoase la iveală şi, odată cu ele, fiecare primi un bilet de tombolă.

— Pe aici, Sfinţia voastră, zise – plin de respect – un uşier, care îi conduse pe nişte scări largi, spre o lojă din mijloc, aşezată cu faţa la scenă.

Boone îi făcu loc lui Jill.

— După dumneata, domniţă, îi zise el.

Boone voia să stea lângă Mike; Harshaw reuşi însă să se impună, astfel că Mike se aşeză între Jill şi Jubal, iar Boone rămase pe interval.

Loja era luxoasă – scaune reglabile, scrumiere, măsuţe rabatabile pentru gustări. Se aflau deasupra congregaţiei, la mai puţin de treizeci de metri de altar. În faţa acestuia, un preot tânăr încălzea mulţimea, târşâindu-şi picioarele în ritmul muzicii şi agitându-şi încoace şi încolo braţele pline de muşchi, cu pumnii încleştaţi. Din când în când, vocea lui puternică de bas se alătura celor din cor, apoi se înălţa, începând să predice.

— Urniţi-vă fundurile! le spunea el. Vreţi ca Diavolul să vă găsească moţăind?

Un dans al şarpelui se ondula în nava laterală dreaptă, traversa partea din faţă a bisericii şi o cotea iar spre nava centrală; dansatorii băteau din picioare la îndemnurile preotului şi odată cu cântările sincopate ale corului. Boc, boc, suspină! Boc, boc, suspină! Jill simţi ritmul şi-şi spuse, cu timiditate, că ar fi distractiv să intre şi ea în dansul acela – aşa cum făceau tot mai mulţi indivizi, mânaţi de îndemnurile zeflemitoare ale preotului celui vânjos.

— Băiatul ăsta e nou venit, zise Boone, aprobator. Am predicat alături de el şi pot depune mărturie că e neîntrecut în a atrage mulţimea. Reverendul „Zdup” Jackerman – juca extremă stângă la echipa Rams. Nu se poate să nu-l fi văzut.

— Din păcate, nu l-am văzut, recunoscu Jubal. Nu mă pasionează fotbalul.

— Nu?! Păi, la noi, pe perioada sezonului fotbalistic, majoritatea credincioşilor rămân după slujbă, prânzesc în strane şi privesc meciul. Peretele din spatele altarului poate fi tras într-o parte; dincolo de el se află cel mai mare stereovizor fabricat vreodată. E ca şi cum ai privi meciul pe viu. Îl recepţionezi mai bine decât de acasă – şi e mai palpitant, când te afli în mijlocul unei mulţimi. Boone fluieră. Heruvimi! Veniţi aici!

Apăru imediat uşierul.

— La ordin, Sfinţia Voastră!

— Fiule – îi zise Boone – ai fugit aşa de repede, că nici n-am avut timp să fac comanda.

— Îmi pare rău, cucernice episcop.

— Cu păreri de rău, n-ai să ajungi niciodată în rai. Bucură-te,

fiule, fii fericit. Pune-ţi picioarele pe treabă şi lasă-te în voia muzicii. Ei, prieteni, mai luăm un rând? Făcu comanda, apoi adăugă: Adu-mi o mână din ţigările mele preferate – întreabă-l pe barmanul-şef, ştie el.

— Imediat, Sfinţia voastră!

— Fii binecuvântat, fiule. Ia stai... Şirul de dansatori tocmai trecea pe dedesubt. Boone se aplecă, făcu mâinile pâlnie la gură şi strigă, încercând să acopere zgomotul: Dawn! Hei, Dawn!

O femeie ridică privirea spre ei. Boone îi făcu semn cu mâna. Femeia îi zâmbi.

— Mai trece şi un whisky, pe lista aia de băuturi, îi spuse Boone uşierului-heruvim. Gata, poţi să-ţi iei zborul.

Femeia îşi făcu apariţia la fel de iute ca şi băuturile. Boone trase pentru ea un scaun de pe rândul din spate.

— Prieteni – le zise el celorlalţi – v-o prezint pe domnişoara Dawn Ardent. Draga mea, dânsa este domnişoara Boardman – vezi, domniţa aceea de pe colţ – iar domnul de lângă mine este faimosul doctor Jubal Harshaw...

— Adevărat? Domnule doctor, consider că povestirile dumneavoastră sunt pur şi simplu minunate!

— Vă mulţumesc.

— Vorbesc serios, să ştiţi! Aproape că nu-i seară să nu pun să mă adoarmă unul din discurile dumneavoastră.

— Cea mai înaltă recompensă pe care şi-ar putea-o dori un scriitor, zise Jubal, cu o expresie ofensată.

— Ajunge, Dawn, interveni Boone, apoi adăugă: Tânărul care stă la mijloc este... domnul Valentine Smith, Omul de pe Marte.

Dawn făcu ochii mari.

— O, doamne Sfinte!

— Fii binecuvântată, copilă! răcni Boone. Se vede că te-am luat pe nepregătite.

— Şi *chiar* sunteţi Omul de pe Marte? întrebă fata.

— Da, domnişoară Dawn Ardent, îi răspunse acesta.

— Spune-mi „Dawn”. O, Doamne Sfinte! făcu ea, din nou.

Boone o mângâie pe mână şi-i zise:

— Nu ştii că e un păcat să pui la îndoială cuvântul unui episcop? Draga mea, ce-ai zice să ne ajuţi să-l conducem spre lumină pe Omul de pe Marte?

— O, aş fi încântată!

(Cum să nu, scorpie linguşitoare ce eşti, o afurisi Jill, în gând.) Se umpluse de nervi de când venise domnişoara Ardent. Femeia purta o rochie cu mâneci lungi, închisă până-n gât şi opacă – totuşi, nu ascundea nimic cu ea. Rochia era dintr-un material de aceeaşi nuanţă cu tenul ei bronzat – Jill era sigură că nu avea nimic pe dedesubt... în afară de tupeu, care era din belşug. Rochia era ostentativ de modestă în comparaţie cu îmbrăcămintea majorităţii femeilor din congregaţie, dintre care unele erau pe punctul de a plesni de atâta agitaţie.

Jill îşi zise că domnişoara Ardent arăta de parcă tocmai s-ar fi strecurat afară din culcuş şi ardea de nerăbdare să se furişeze la loc în pat. Dar nu singură, ci cu Mike. Nu-ţi mai şerpui stârvul prin faţa lui, târâtură!

— Am să vorbesc cu Supremul Episcop, draga mea, îi zise Boone lui Dawn. Acum, du-te înapoi şi aşază-te în fruntea paradei. Reverendul are nevoie de tine.

— Imediat, Sfinţia Voastră. Mi-a făcut plăcere să vă cunosc, domnule doctor şi domnişoară Broad. Sper să ne mai vedem, domnule Smith. Am să mă rog pentru dumneavoastră, încheie Dawn şi plecă, ondulându-se.

— Extraordinară fată, zise Boone, fericit. Aţi văzut-o vreodată jucând, domnule doctor?

— Nu cred. Cu ce se ocupă?

— Cum, nu ştiţi?

— Nu.

— Nici măcar n-aţi auzit de numele ei? E Dawn Ardent – cea mai bine plătită stripteuză din toată Baja California; acum ştiţi cine este. Lucrează sub o lumină irizată – în momentul în care ajunge cu dezbrăcatul la picioare, lumina i se fixează pe faţă, în aşa fel încât nu poţi vedea nimic altceva. Foarte eficient. Extrem de spiritual. Vă vine să credeţi, când vă uitaţi la chipul ei drăgălaş, că a fost cândva o femeie cât se poate de imorală?

— Nu-mi vine să cred aşa ceva.

— Şi totuşi, e adevărat. Întrebaţi-o pe ea. O să vă spună. Sau, şi mai bine, veniţi la o slujbă de curăţire pentru aspiranţi – vă anunţ eu când e rândul ei. Când se spovedeşte, le dă curaj şi altor femei să-şi mărturisească păcatele. Nu manifestă niciun fel de rezerve – îi face şi ei bine, dacă ştie că poate să le fie de folos celorlalţi. E foarte devotată – în fiecare sâmbătă noaptea, după ultimul spectacol, dă fuga să predea la Şcoala de dumi-

nică. Are un curs de Iniţiere a Tinerilor în Problema Fericirii; de când predă acest curs, numărul participanţilor s-a triplat.

— Pe asta o cred, admise Jubal. Şi ce vârstă au „tinerii” ăştia norocoşi?

— Nu mă duci tu pe mine, diavol bătrân ce eşti, zise Boone, râzând. Trebuie că ţi-a spus cineva ce deviză are cursul lui Dawn: „Nu eşti niciodată prea bătrân pentru a fi tânăr”.

— Nu mi-a spus nimeni, zău că nu.

— Oricum, nu poţi să participi, decât după ce ai văzut lumina şi te-ai curăţit de păcate. Te afli în Singura Biserică Adevărată, pelerinule, nu în una din capcanele alea ale lui Satan, gropile alea scârboase şi pline de păcat care-şi spun „biserici” numai pentru a-i ademeni pe creduli, împingându-i spre idolatrie şi spre alte asemenea monstruozităţi. Nu poţi să intri la cursul ei numai pentru a te adăposti de ploaie câteva ore – mai întâi trebuie să fii mântuit. De fapt – o, o, uite avertismentul de la camerele de luat vederi.

În fiecare colţ al sălii uriaşe începură să licărească lumini.

— Jackerman i-a înfierbântat ca lumea, observă Boone. Acum să vedeţi acţiune!

Dansul şarpelui câştigase noi aderenţi, iar puţinii rămaşi pe scaune băteau din palme în ritmul muzicii, ţopăind. Uşierii se grăbeau să-i ridice pe cei căzuţi, dintre care unii, în majoritate femei, se zvârcoleau şi făceau spume la gură. Pe acestea le rostogoleau până lângă altar, unde le lăsau să se zbată ca peştele pe uscat. Boone arătă cu ţigara spre o roşcată sfrijită, de vreo patruzeci de ani, care avea rochia ferfeniţă.

— O vedeţi pe femeia aceea? E un an în cap de când participă la slujbe şi e posedată de Marele Spirit. Arhanghelul Foster ne vorbeşte câteodată prin gura ei… şi atunci e nevoie de patru acoliţi zdraveni ca s-o ţină. Poate urca la ceruri oricând, e pregătită. Mai vrea cineva încă o porţie de băutură? Serviciul de la bar e mai încet după ce se aprind luminile de avertizare şi lucrurile încep să prindă viaţă.

Mike îi lăsă să-i umple din nou paharul. Spre deosebire de Jill, lui nu i se părea deloc că spectacolul ar fi dezgustător. Fusese profund tulburat când descoperise că „Marele Bătrân” nu era altceva decât mâncare irosită, dar amânase problema aceea, şi acum sorbea cu nesaţ din frenezia ce se desfăşura dedesubt. Atmosfera avea în ea ceva atât de marţian, încât îl

făcea pe Mike nu numai să-i fie dor de casă, ci şi să se simtă fericit, ca şi când chiar ar fi fost acasă. Niciun amănunt nu era marţian, totul era extrem de diferit, totuşi Mike grok existenţa unei apropieri la fel de reală ca şi cea implicată în ceremonia apei, iar cantitatea şi intensitatea de aici nu le mai întâlnise altundeva decât în propriul lui cuib. Dorea cu deznădejde ca cineva să-l invite şi pe el să ţopăie laolaltă cu ei. Picioarele lui ardeau de nerăbdare să li se alăture.

O zări pe domnişoara Dawn Ardent – poate are să-l invite ea. Nu a fost nevoie s-o recunoască după mărime şi proporţii, chiar dacă Dawn era de aceeaşi înălţime cu fratele lui, Jill, şi avea aproximativ aceleaşi forme. Şi asta pentru că domnişoara Dawn Ardent avea o faţă distinctă, cu un zâmbet cald, sub care stăteau gravate durerea şi suferinţa şi etapele prin care trecuse până ajunsese la acest stadiu al dezvoltării. Mike se întrebă dacă domnişoara Davvn Ardent o să vrea într-o zi să împartă apa cu el. Senatorul Episcop Boone îl determinase să fie precaut; se bucura că Jubal nu-i aşezase unul lângă altul. Dar îi părea rău că o gonise de acolo pe domnişoara Dawn Ardent.

Domnişoara Dawn Ardent nu s-a uitat în sus. Procesiunea a târât-o după ea.

Bărbatul de pe estradă şi-a ridicat ambele mâini deasupra capului; peştera cea mare s-a mai liniştit. Brusc, le-a lăsat în jos.

— Cine-i fericit? a strigat el.

— NOI SUNTEM FERICIŢI!

— De ce?

— Dumnezeu... NE IUBEŞTE!

— De unde ştiţi?

— NE-A SPUS FOSTER!

Bărbatul s-a lăsat să cadă în genunchi, a ridicat un pumn şi a zbierat:

— Să auzim cum RAGE Leul!

Iar ei au început să ragă şi să urle şi să ţipe, în timp ce el îşi agita pumnul ca pe o baghetă, comandându-le ba să mărească, ba să micşoreze intensitatea sunetului, gâtuindu-l până devenea un mormăit nedefinit pentru ca imediat după aceea să-l ridice până la un crescendo care zguduia balconul. Mike se desfăta privindu-i, trăia o stare de extaz atât de dureros, încât se temea să nu intre în transă. Dar Jill îi spusese că nu avea

voie să facă aşa ceva decât dacă se afla în camera lui; aşa că se controlă şi nu se lăsă dus de val.

Bărbatul s-a ridicat în picioare.

— Primul nostru imn – le-a zis el, pe un ton aspru – e sponsorizat de Brutăriile *Mana*, unde se face Pâinea Îngerilor, franzela dragostei, care are gravat pe fiecare ambalaj chipul zâmbitor al Episcopului nostru Suprem şi care este însoţită de un talon de premiere ce poate fi preschimbat la cea mai apropiată Biserică a Noii Apocalipse. Fraţi şi surori, Brutăriile *Mana*, cu filiale în toată lumea, încep mâine o campanie uriaşă de vânzare, la preţ redus, a zaharicalelor pre-echinocţiale. Trimiteţi-vă copilul la şcoală cu o cutie plină până la refuz cu prăjiturele *Arhanghelul* Foster, fiecare din ele binecuvântată şi învelită într-un text potrivit – şi rugaţi-vă ca fiecare prăjiturică pe care el o dăruieşte să aducă un copil de păcătoşi mai aproape de lumină. Iar acum, continuă reverendul – haideţi să ne veselim cu sfintele cuvinte ale acestui cântec străvechi, drag nouă, tuturor: „Înainte, copii ai lui Foster!” Toţi odată…

„Înainte copii ai lui Foster!
Daţi iama în duşmani
Credinţa ni-i scut şi armură
Să-i doborâm până la unul!”
…A doua strofă!
„Nu faceţi pace cu păcătoşii!
Dumnezeu e de partea noastră!”

Mike era aşa de fericit, încât nici nu încercă să pătrundă înţelesul cuvintelor. Nu cuvintele erau esenţiale, grok el, ci apropierea. Dansul începu din nou, cei care mărşăluiau cântau şi ei, cu voci puternice, odată cu corul.

După imn, au urmat anunţuri, apoi mesaje din Rai, altă reclamă şi decernarea premiilor la tombola pentru care se dăduseră bilete la intrare. Apoi un al doilea imn. „Sus să ridicăm feţele fericite” era sponsorizat de *Magazinele Universale Datelbaum*, unde *Cei Mântuiţi Târguiesc în Siguranţă*, deoarece nu este oferită nicio marfă care să concureze mărcile sponsorizate – iar în fiecare filială există o *Cameră Fericită* destinată copiilor, sub supravegherea unei surori Mântuite.

Preotul veni mai în faţă, pe estradă, îşi făcu mâna pâlnie şi o duse la ureche.

— Noi…îl vrem…pe Digby! scanda congregaţia.

— Pe cine?

— Noi-îl-vrem-pe Dig-by!

— Mai tare! Ca să vă audă!

— Noi-îl-vrem-pe Dig-by! (Două bătăi din palme, două tropăituri.) NOI-ÎL-VREM-PE DIG-BY! (Două bătăi din palme, două tropăituri.)

Şi o ţinură tot aşa, de se zguduia clădirea. Jubal se aplecă spre Boone şi-i zise:

— Încă puţin, şi o să faci ce-a făcut Samson.

— Nu te teme, replică Boone, vorbind de după ţigară. E întărită şi susţinută de credinţă. E construită pentru a rezista la zgâlţâieli, după un proiect special. N-are ce să păţească.

Se stinse lumina, cortina se dădu la o parte; pe scenă apăru Supremul Episcop, în mijlocul unei străluciri orbitoare – el îi salută cu mâinile încleştate deasupra capului şi le zâmbi.

Mulţimea îi răspunse cu răgetul leului, la care el le trimise bezele. În drum spre amvon, Supremul Episcop se opri, o ridică de jos pe una din posedate – care tot se mai zvârcolea, uşor – o sărută, o puse la loc, cu blândeţe, şi porni mai departe – apoi se opri lângă roşcata cea slăbănoagă. Întinse mâna în spate; cineva îi dădu un microfon.

O luă pe femeie pe după umeri şi-i apropie microfonul de buze.

Mike nu-i înţelegea cuvintele. Nu credea că erau în engleză.

Supremul Episcop le traducea, profitând de fiecare pauză în potopul de vorbe pe care femeia îl revărsa, cu spume la gură.

— Arhanghelul Foster este alături de noi… El e mulţumit de tine. Sărut-o pe sora din dreapta ta… Arhanghelul Foster te iubeşte. Sărut-o pe sora din stânga ta… El are un mesaj pentru unul din voi.

Femeia vorbi din nou. Digby întârzie cu traducerea.

— Ce spui? Mai tare, rogu-te. Femeia bolborosi ceva, apoi începu să ţipe. Digby îşi ridică privirile şi zâmbi.

— Mesajul lui este pentru un pelerin de pe altă planetă – pentru Valentine Michael Smith, Omul de pe Marte! Unde eşti, Valentine Michael? Ridică-te!

Jill încercă să-l împiedice, dar Jubal o opri.

— E mai simplu să nu-i contrazicem, mormăi el. Lasă-l să se ridice. Mike, fă-i semn cu mâna. Aşa, acum stai jos.

Mike făcu ce i se spusese şi rămase uluit auzind ce scandau

ei acum:

„Omul de pe Marte!… Omul de pe Marte!”

Predica i s-a părut că se referă tot la el, dar n-a înţeles despre ce era vorba. Cuvintele erau în engleză, dar i se păreau îmbinate în mod greşit, şi prea era mult zgomot, prea băteau din palme, prea mult zbierau „Aleluia!” şi „O zi fericită!”. În concluzie, Mike se zăpăcise cu totul.

Odată predica terminată. Digby lăsă din nou slujba în seama preotului celui tânăr, iar el se retrase. Boone se ridică şi le spuse celor trei oaspeţi:

— Urmaţi-mă, prieteni. O să ne strecurăm afară înaintea mulţimii.

Mike veni după el, ţinând-o de mână pe Jill. În clipa următoare se aflau cu toţii într-un tunel boltit cu multă artă.

— Tunelul ăsta duce la parcare? întrebă Jubal. I-am spus şoferului să aştepte.

— Cum? A, da, dă exact în ea, făcu Boone. Dar acum avem o întrevedere cu Supremul Episcop.

— Ce?! replică Jubal. Nu, e timpul să plecăm.

Boone se holbă la el.

— Domnule doctor, suntem aşteptaţi de Supremul Episcop. Trebuie neapărat să-i prezentaţi omagiile. Doar sunteţi oaspeţii Sfinţiei Sale.

— Fie, se dădu bătut Jubal. Numai să nu fie prea multă lume acolo. Băiatul ăsta a avut parte de destulă agitaţie.

— Nu e decât Supremul Episcop.

Boone îi sui într-un lift. Peste câteva momente se aflau într-o cameră de primire din apartamentul lui Digby.

Se deschise o uşă şi intră Digby, grăbit. Se dezbrăcase de odăjdii şi purta acum o robă dintr-un material drapat. Zâmbi şi spuse:

— Mă scuzaţi că v-am făcut să aşteptaţi, prieteni; trebuie neapărat să intru sub duş, după predică. Nici nu vă închipuiţi cum transpiri când îl împungi pe Satana. Aşadar, dânsul este Omul de pe Marte? Dumnezeu să te binecuvânteze, fiule. Bine ai venit în Casa Domnului. Arhanghelul Foster vrea să te simţi ca la tine acasă. El veghează asupra ta.

Mike nu zise nimic. Jubal rămase surprins, văzând ce mic de statură era Digby. Să fi avut talonete în pantofi, cât stătuse pe scenă? Sau totul se datorase efectului luminii? Lăsând la o

parte barbişonul, pe care şi-l lăsase ca să semene cu Foster, individul îi amintea lui Jubal de un vânzător de maşini de ocazie – avea acelaşi zâmbet şi aceleaşi maniere binevoitoare. Dar, în acelaşi timp, îi amintea de cineva anume… Asta era! Semăna cu „profesorul” Simon Magnus, de mult răposatul soţ al lui Becky Vesey. Jubal începu să-l privească pe preot cu ochi mai buni. Simon fusese cel mai plăcut ticălos pe care îi fusese dat să-l întâlnească…

Digby îşi exersa acum farmecul asupra lui Jill.

— Nu îngenunchea, fiica mea – îi zise el; te afli între prieteni, în particular.

Începu să discute cu ea; Jill fu uimită de câte ştia despre trecutul ei.

— Am un deosebit respect pentru chemarea căreia i te-ai dedicat, fiica mea. Ca să citez cuvintele binecuvântate ale Arhanghelului Foster, Dumnezeu ne porunceşte să ne îngrijim de cele ale trupului, pentru ca sufletul să poată căuta lumina nestingherit de problemele cărnii. Ştiu că nu eşti încă de-a noastră… dar ceea ce faci are binecuvântarea Domnului. Suntem tovarăşi pe drumul spre Rai.

Digby se întoarse spre Jubal:

— Şi dumneata la fel, doctore. Arhanghelul Foster ne spune că Domnul ne porunceşte să fim fericiţi… şi nu o dată, mi-am pus deoparte cârja, trudit, şi am trăit o oră de fericire în compania câte uneia dintre povestirile dumitale… după care m-am înviorat şi m-am simţit în stare să reiau lupta.

— O, vă mulţumesc, Sfinţia Voastră.

— Sunt cât se poate de sincer. Am pus să vi se verifice catastiful din Rai – lăsaţi, lăsaţi, n-are importanţă; ştiu că sunteţi necredincios. Dar, până şi Satana are un rol în Marele Plan al lui Dumnezeu. N-a venit încă vremea să credeţi. Dumneavoastră vă preschimbaţi propria suferinţă, zbuciumul şi durerea în fericire pentru ceilalţi. Şi lucrul acesta e trecut la loc de cinste pe pagina ce vi se cuvine în Marea Carte a Vieţii. Vă rog! Nu v-am invitat aici ca să ne contrazicem în probleme de teologie! Noi nu ne contrazicem niciodată; aşteptăm până vedeţi lumina şi apoi vă primim în sânul nostru. Astăzi n-o să facem altceva decât să petrecem împreună o oră fericită.

Jubal fu nevoit să recunoască faptul că escrocul ăsta volubil era o gazdă bună; cafeaua, băutura şi mâncarea erau excelente.

Mike dădea semne de neastâmpăr, mai ales după ce Digby l-a luat deoparte şi a vorbit cu el între patru ochi – dar, la dracu', băiatul trebuia să se obişnuiască să aibă de-a face cu necunoscuţi.

Boone îi arăta lui Jill o seamă de relicve rămase de la Foster, într-o casetă aflată de cealaltă parte a camerei; Jubal îi urmărea distrat, în timp ce întindea pateul de ficat pe feliile de pâine prăjită. Auzi scârţâitul unei uşi – se întoarse şi văzu că Digby şi Mike dispăruseră.

— Unde s-au dus, domnule senator? îl întrebă el pe Boone.

— Poftim? Ce aţi spus, domnule doctor?

— Episcopul Digby şi domnul Smith. Unde sunt? Boone se prefăcu că abia acum observase uşa închisă.

— A – făcu el – au intrat puţin dincolo. E o cameră izolată, destinată audienţelor particulare. N-aţi trecut prin ea, când aţi vizitat biserica, împreună cu Supremul Episcop?

— Mda, răspunse Jubal.

Îşi aminti că era o cameră cu o estradă pe care se afla un scaun – un tron, se corectă Jubal, rânjind – şi un scăunel pentru îngenunchere. Jubal se întrebă care din ei o să stea pe tron şi care va folosi scăunelul – dacă episcopul ăla prefăcut încerca să discute cu Mike pe teme religioase, o să aibă mari surprize.

— Sper să nu întârzie prea mult, zise.

— Mă îndoiesc că vor sta mult. Probabil că domnul Smith a vrut să discute ceva în particular. Uitaţi cum facem, am să dau ordin ca taxiul să vă aştepte la capătul pasajului de unde am luat liftul – e intrarea particulară a Supremului Episcop. O să economisiţi astfel zece minute bune.

— Sunteţi foarte amabil.

— Aşa că, dacă domnul Smith are ceva pe suflet şi vrea să se spovedească, n-o să fie nevoie să-l zorim. Mă duc să dau telefon.

După plecarea lui Boone, Jill zise:

— Jubal, nu-mi place chestia asta. Cred că am fost manipulaţi în mod intenţionat, astfel încât Digby să rămână singur cu Mike.

— Evident.

— Nu aveau niciun drept să facă asta! Am să dau buzna înăuntru şi am să-i spun lui Mike că e vremea să plecăm.

— Fă cum vrei – îi spuse Jubal – dar află că te porţi ca o

cloşcă. Dacă Digby încearcă să-l convertească pe Mike, până la urmă o să-i convertească Mike pe ei. Mike e greu de scos dintr-ale lui.

— Totuşi, nu sunt de acord cu asta.

— Linişteşte-te. Gustă din haleală, o îndemnă Jubal.

— Nu mi-e foame.

— Dacă aş refuza o masă pe gratis, m-ar arunca afară din Societatea Scriitorilor, comentă Harshaw.

Unse cu unt o felie de pâine, îngrămădi deasupra şuncă de Virginia, adăugă apoi şi alte ingrediente într-un turn care ameninţa să se dărâme – şi începu să clefăie.

Trecură zece minute şi Boone nu se întorsese încă.

— Jubal, eu mă duc să-l scot de-acolo pe Mike! zise Jill, cu glas ascuţit.

— Dă-i drumul.

Fata se duse până la uşă.

— E încuiată.

— Aşa ziceam şi eu.

— Ce ne facem? O spargem?

Jubal o cercetă, apoi spuse:

— Mm, cu un berbece şi vreo douăzeci de zdrahoni, poate că nu m-aş da înapoi. Jill, uşa asta ar putea sta şi la o criptă, atât e de solidă.

— Ce ne facem?

— Bate în ea, dacă ţii neapărat. Eu mă duc să văd de ce întârzie Boone.

Când ieşi să se uite pe coridor, Jubal îl văzu pe Boone, venind spre ei.

— Vă rog să mă scuzaţi, zise acesta. A trebuit să-i trimit pe heruvimi ca să-l caute pe şoferul dumneavoastră. L-au găsit în Camera Fericirii, unde lua masa de prânz.

— Domnule senator – îi zise Jubal – noi trebuie să plecăm. Vreţi să fiţi atât de bun să-l anunţaţi pe episcopul Digby?

— Aş putea să-i telefonez, dacă insistaţi, răspunse Boone, stânjenit. Dar nu pot să dau buzna, când e într-o audienţă particulară.

— Atunci, telefonaţi-i.

Boone fu scos din încurcătură; uşa se deschise şi Mike ieşi afară.

— Mike! Te simţi bine? ţipă Jill, văzându-l cum arată.

— Da, Jill.

— Mă duc să-i spun Supremului Episcop că sunteţi gata de plecare, zise Boone, intrând în cămăruţa alăturată. Se întoarse imediat. A plecat, îi anunţă el. Biroul lui are o uşă de retragere. Boone zâmbi, apoi adăugă: Asemeni pisicilor şi bucătarilor, Supremul Episcop pleacă fără să spună. Am glumit. Sfinţia Sa zice că despărţirile nu ne ajută să fim mai fericiţi. Vă rog să nu vă simţiţi jigniţi.

— Nu ne simţim. Vă mulţumim pentru o experienţă *extrem* de interesantă. Nu, nu vă deranjaţi; ştim drumul.

XXIV

După decolare, Jubal îl întrebă pe Omul de pe Marte:

— Mike, ce părere ai?

— Nu grok, răspunse Mike preocupat.

— Nu eşti singurul, fiule. Ce-a avut să-ţi spună episcopul?

Mike ezită multă vreme, apoi zise:

— Frate Jubal, am nevoie să mă gândesc până când o să pot să grok.

— Gândeşte-te, fiule.

— Jubal – interveni Jill – cum de le merge cu toate astea?

— Cu ce anume?

— Cu toate. Asta nu-i o biserică – e casă de nebuni.

— Nu, Jill. Chiar este o biserică... potrivit eclectismului logic al vremurilor pe care le trăim.

— Cum adică?

— Noua Apocalipsă e chestie veche. Nici Foster, nici Digby n-au avut vreo idee originală. Au pus cap la cap nişte trucuri vechi de când lumea, le-au dat o spoială şi gata, au intrat în pâine. E o afacere înfloritoare. Ce mă nelinişteşte e că poate o să apuc vremurile când toată lumea va fi obligată să li se alăture.

— O, nu se poate!

— Ba se poate! Hitler a început cu mai puţin, şi el n-a vândut decât ură. Pentru un comerţ similar, fericirea e o marfa mai scumpă. Ştiu asta fiindcă şi eu mă ocup cu escrocherii asemănătoare. Ceea ce Digby n-a uitat să-mi reamintească, zise Jubal, strâmbându-se, apoi adăugă: În loc să-l pocnesc, aşa cum s-ar fi cuvenit, m-a făcut să-mi placă meseria lui. Tocmai de asta mă tem de el, fiindcă e deştept. Ştie ce vor oamenii. Fericire. Vreme de un secol întreg, lumea a suferit, cuprinsă de vinovăţie şi de teamă – acum vine Digby şi le spune că nu au de ce se teme, nici în viaţa asta nici în cealaltă, şi că Dumnezeu le porunceşte să fie fericiţi. El le repetă zi de zi: „Nu vă temeţi, fiţi fericiţi!”

— Păi, n-am nimic împotrivă – admise Jill – iar adevărul este că munceşte din greu. Numai că...

— Pe dracu’! Vrei să spui că se preface din greu.

— Nu, mie mi-a făcut impresia că e cu adevărat devotat, că a sacrificat totul pentru...

— La dracu', am zis! Jill, dintre toate prostiile cu care se căzneşte lumea asta, cel mai periculos e conceptul de „altruism”. Oamenii fac întotdeauna ceea ce vor. Dacă suferă când trebuie să facă o alegere – dacă alegerea aduce a „sacrificiu” – poţi fi sigură că acest lucru nu e mai nobil decât neplăcerea cauzată de lăcomie… necesitatea de a te hotărî între două lucruri pe care ţi le doreşti, atunci când nu le poţi avea pe amândouă. Insul comun suferă de fiecare dată când trebuie să aleagă între a cheltui un dolar pe bere şi a-l pune deoparte pentru copii, între a se scula ca să meargă la serviciu şi a-şi pierde slujba. Dar el va alege întotdeauna ceea ce-i provoacă mai puţină suferinţă, sau mai multă plăcere. Escrocul şi sfântul fac aceleaşi alegeri, dintr-un anumit punct de vedere. Aşa şi Digby. Escroc ori sfânt, nu e un găgăuţă pe care să-l ducă alţii de nas.

— Jubal, tu ce crezi că este, escroc sau sfânt?

— E vreo diferenţă?

— Of, Jubal, nu mai face pe cinicul! Sigur că e o diferenţă.

— Mda, este. Sper să fie escroc… fiindcă un sfânt poate provoca belele de zece ori mai mari. Tu ai etichetat spusele mele drept „cinism” – de parcă, etichetându-le astfel, dovedeai că sunt greşite. Jill, ce te-a nedumerit la slujba lor religioasă?

— Păi… absolut totul. Să nu-mi spui că ceea ce am văzut se cheamă serviciu divin.

— De ce? Fiindcă n-au făcut aşa cum se făcea la bisericuţa la care te duceai tu când erai mică? Vino-ţi în fire, Jill – nici la Catedrala Sfântul Petru slujba nu decurge cum ai vrea tu; şi nici la Mecca.

— Aşa este, numai că… Ce mai, nicăieri nu decurge într-un asemenea hal ca la ei! Dansul şarpelui… jocuri electronice… chiar şi un bar! E complet lipsit de demnitate!

— Nu cred că prostituţia în templu avea mai multă demnitate, replică Jubal.

— Cum?!

— În opinia mea, animalul cu două spinări e la fel de comic atunci când e pus în slujba Domnului ca în oricare alte circumstanţe. Cât despre dansul şarpelui… ai văzut vreodată o slujbă de-a quakerilor? Nici eu n-am văzut; o biserică, dacă se declară împotriva relaţiilor sexuale, n-are viaţă prea lungă. Dar dansul, ca o formă de venerare a lui Dumnezeu, a cunoscut o

istorie îndelungată. Nu e nevoie să fie artistic – quakerii n-ar fi fost niciodată în stare să danseze ca la Bolşoi[13] – ci doar înflăcărat. Găseşti că dansurile pe care indienii la închină ploii ar fi ireverenţioase?

— Asta e cu totul altceva.

— Întotdeauna e altceva – şi cu cât se schimbă mai mult, cu atât lucrurile devin mai asemănătoare. De exemplu, jocurile electronice… Ai văzut vreodată să se joace Loto în biserică?

— Păi… da. Parohia noastră organiza astfel de jocuri pentru a strânge banii de ipotecă. Dar ele nu aveau loc decât vineri seara. Nu ne ocupam cu aşa ceva în biserică, în timpul slujbei.

— Şi ce-i cu asta? Mi-aminteşte de cazul unei femei care se fălea cu virtutea ei – nu se culca cu alţi bărbaţi decât când soţul lipsea de acasă.

— Jubal, sunt două cazuri absolut diferite!

— Se poate. Analogia îţi scapă printre degete mai ceva decât logica. Totuşi, „domniţă”…

— Nu-mi spune aşa fără să zâmbeşti!

— E o glumă. Jill, dacă săvârşirea unui fapt e păcat duminica, atunci e păcat şi vinerea – cel puţin eu aşa grok – şi s-ar putea ca un om de pe Marte să grok la fel. Singura diferenţă care-mi sare în ochi e aceea că fosteriţii îţi furnizează un text din Scriptură, absolut pe gratis, chiar şi atunci când pierzi. Poţi spune acelaşi lucru şi despre jocurile voastre Bingo?

— O Scriptură trucată! Un text din Noua Apocalipsă. Şefu’, ai citit chestia cu pricina?

— Am citit-o.

— Înseamnă că ştii la ce mă refer. Ideile sunt ale lor, doar limbajul e biblic. O parte e greţos de dulce, o şi mai mare parte conţine numai absurdităţi… iar în unele locuri e de-a dreptul odioasă.

Jubal a tăcut vreme îndelungată. În cele din urmă, i-a zis:

— Jill, eşti familiarizată cu scrierile sacre hinduse?

— Din păcate, nu.

— Nici cu Coranul? Sau cu alte scripturi esenţiale? Aş putea să-mi ilustrez punctul de vedere cu exemple din Biblie, dar nu vreau să-ţi rănesc sentimentele.

— N-ai să-mi răneşti sentimentele.

— Bine, atunci am să mă folosesc de Vechiul Testament; de

---

[13] Este vorba despre *Balşoi Teatr*, celebrul teatru rus de balet.

regulă, ciopârţirea lui îi afectează mai puţin pe oameni. Ai citit despre Sodoma şi Gomora? Ştii cum a fost salvat Lot din oraşele astea pline de desfrâu, când au fost distruse de Iahveh?

— O, cum să nu ştiu. Soţia lui a fost prefăcută într-un stâlp de sare.

— Pedeapsă care mie mi s-a părut întotdeauna dură, zise Jubal. Oricum, noi vorbeam despre Lot. Petru spune că era un om cinstit, drept şi cu frica lui Dumnezeu, şi că îl jigneau vorbele murdare ale netrebnicilor. Sfântul Petru trebuie să fie o autoritate în materie de virtute, altfel nu i se dădeau cheile Împărăţiei Cerurilor. Totuşi, e greu de înţeles cum de a devenit Lot un asemenea model de perfecţiune. A împărţit o turmă de vite, la îndemnul fratelui său. A fost capturat în luptă, i-a cotonogit pe toţi şi a fugit din oraş, ca să-şi salveze pielea. A oferit hrană şi adăpost la doi străini, dar purtarea lui ne arată că el ştia că aceştia erau persoane de rang înalt – potrivit Coranului şi propriei mele inteligenţe, ospitalitatea lui ar conta mai mult dacă i-ar fi considerat simpli cerşetori. În afară de aceste amănunte şi de caracterizarea pe care i-o face Sfântul Petru, Biblia mai conţine un singur lucru pe baza căruia ne putem forma o părere despre virtutea lui Lot – o virtute aşa de mare încât Providenţa a intervenit pentru a-i salva viaţa. Vezi Geneza, 19, versetul al optulea.

— Ce scrie în versetul ăsta?

— Citeşte şi ai să vezi. Nu mă aştept să mă crezi pe cuvânt.

— Jubal! Eşti cel mai enervant om pe care mi-a fost dat să-l cunosc.

— Iar tu eşti o fată tare drăguţă, prin urmare ignoranţa ta nu mă deranjează. De acord, îţi spun – dar să te uiţi şi tu în Biblie, mai târziu. Vecinii lui Lot au bătut la uşa lui, vrând să-i cunoască şi ei pe vecinii ăştia care locuiau la marginea oraşului. Lot nu s-a certat cu ei – le-a propus un târg. Avea două fete virgine, zicea el – le-a spus celor din bandă că le dă fetele, să facă ei ce-or vrea cu ele – ei, o gaşcă de sălbatici. A *stăruit* pe lângă ei să le facă absolut tot ce le-o trece prin cap... numai să nu mai bată la uşa lui.

— Jubal... chiar aşa scrie?

— Am modernizat limbajul, dar semnificaţia e la fel de clară ca ocheadele unei târfe. Lot s-a oferit să lase o gaşcă de bărbaţi – „tineri şi bătrâni”, scrie Biblia – să abuzeze de două tinere

virgine, numai să nu-i spargă uşa. Hopa! făcu Jubal iluminat. Trebuia să încerc şi eu metoda asta, când tipii de la Serviciile Speciale mi-au spart uşa! Poate aşa intram şi eu în rai! Totuşi, nu se putea – adăugă el, supărat – reţeta cere „virginis intactae”, iar eu n-aş fi ştiut pe care din voi să vă ofer, fetelor.

— Ţţţ! De la mine n-o să afli nimic.

— La o adică, chiar şi Lot s-ar putea să se fi înşelat. Dar asta e ceea ce a promis – pe fetele lui virgine, tinere şi gingaşe şi speriate – a implorat gaşca aceea de bărbaţi să le violeze… numai să-l lase în pace pe el! zise Jubal, furios. Iar Biblia spune despre lepădătura asta că ar fi fost un om „drept”.

— Eu cred că ne-au învăţat altfel la Şcoala de Duminică, mormăi Jill.

— Ei, pe dracu’! N-ai decât să te uiţi în Biblie! Nici măcar nu e singura chestie care-i scandalizează pe cei care o citesc. Să-l luăm pe Ilie. Ilie era într-atât de pătruns de sfinţenie, încât, dacă-i atingeai oasele, putea să învie şi morţii. Era un găgăuţă bătrân şi chel, la fel ca mine. Într-o zi, nişte copii au început să râdă de chelia lui, aşa cum faceţi şi voi, fetelor. Dumnezeu a trimis câţiva urşi, care au sfâşiat în bucăţi patruzeci şi doi de copii, scăldându-i în sânge. Aşa spune Biblia – vezi capitolul al doilea din Regi, 2.

— Şefu’, eu n-am râs niciodată de chelia dumitale!

— Atunci, cine le-a trimis numele meu impostorilor ălora care fabrică produse capilare? Numai Dumnezeu ştie care din voi a făcut-o – oricare ar fi, ar face bine să se păzească de urşi. Biblia e plină până la refuz de astfel de situaţii sângeroase. Crime care îţi întorc stomacul pe dos sunt prezentate ca fiind rezultatul unei porunci divine sau ca fiind favorizate de clemenţa divină… la care se adaugă, zic eu, un bun simţ solid şi norme de comportament social realiste. Nu am intenţia de a ponegri Biblia. Nici nu se compară cu mizeriile pornografice care trec drept scrieri sacre în rândul hinduşilor, sau al altor zeci de religii. Dar nici pe acestea nu le condamn; nu e exclus ca una dintre aceste mitologii să fie într-adevăr cuvântul lui Dumnezeu… ca Dumnezeu să fie într-adevăr un astfel de paranoic, care ciopârţeşte patruzeci şi doi de copii pentru că s-au purtat urât cu un preot de-al Lui. Nu mă întreba pe mine ce-i cu Biroul Principal; eu sunt un simplu angajat. Ceea ce vreau să spun este că Noua Apocalipsă a lui Foster nu e decât „lapte şi

miere”, cum spune Scriptura. Patronul spiritual al episcopului Digby e un tip de treabă; El vrea ca oamenii să fie fericiţi – fericiţi aici, pe Pământ, şi veşnic fericiţi sus, în Ceruri. El nu se aşteaptă să-ţi pedepseşti trupul. Nu, nicidecum! De asta se ocupă macro-economia. Dacă-ţi place să bei, să joci jocuri de noroc, să dănţuieşti şi să umbli din târfă în târfă – vino la biserică şi fă-o sub auspicii sfinte. Fă-o cu cugetul împăcat. Bucură-te în timp ce o faci! Trăieşte din plin! Fii fericit!

Jubal nu arăta deloc fericit.

— Sigur că toate astea au un preţ, continuă el. Dumnezeul propovăduit de Digby vrea să fie recunoscut. Cel care e îndeajuns de tâmpit pentru a refuza să fie fericit în termenii propuşi de El, e etichetat drept păcătos şi se consideră că merită toate relele care i se întâmplă. Dar regula asta e valabilă pentru toate divinităţile; nu da vina pe Foster şi pe Digby. Uleiul lor de şarpe e cât se poate de ortodox.

— Şefu’, după cum vorbeşti, s-ar spune că eşti pe jumătate convertit.

— Eu, nu! Nu-mi place dansul şarpelui, urăsc înghesuiala, şi nu accept ca nişte nătângi să-mi spună mie unde să merg duminica. N-am făcut decât să-ţi arăt că greşeşti criticându-i, lucru cu care nu sunt de acord. Din punct de vedere literar, Noua Apocalipsă se ridică deasupra mediei; ceea ce era de aşteptat, ţinând cont că e un plagiat după alte scripturi. Cât despre logica internă, trebuie spus că normele lumeşti nu pot fi aplicate scrierilor sacre – totuşi, chiar şi aici Noua Apocalipsă îşi dovedeşte superioritatea: sunt extrem de rare cazurile când se muşcă singură de coadă. Încearcă să reconciliezi Vechiul şi Noul Testament sau doctrina budistă şi textele apocrife budiste, şi-ai să vezi ce iese. În ceea ce priveşte moralitatea, fosterismul reprezintă etica freudiană îmbrăcată în glazură, pentru uzul celor care nu pot înghiţi psihologia neîndulcită, deşi mă îndoiesc că libidinosul bătrân care a scris-o – scuze, „a fost inspirat pentru a o scrie” – ştia acest lucru; doar n-a fost savant. Dar în pas cu vremea a fost, a captat Zeitgeist-ul, adică spiritul epocii: teamă şi vinovăţie şi pierderea credinţei – cum ar fi putut să-i scape ceva atât de evident? Acum taci din gură, vreau să trag un pui de somn.

— Am spus eu ceva?

— „Femeia m-a ispitit”, zise Jubal şi închise ochii.

Când au ajuns acasă, i-au găsit pe Caxton şi Mahmoud, care veniseră în vizită. Ben fusese dezamăgit aflând că Jill era plecată, dar reuşise să se consoleze în compania lui Anne, Miriam şi Dorcas. Mahmoud îi vizita întotdeauna cu scopul declarat de a-i vedea pe Mike şi pe doctorul Harshaw; în absenţa lor, şi el avusese tăria morală de a se mulţumi doar cu mâncarea, băutura, grădina şi odaliscele lui Jubal. Miriam îi masa spinarea iar Dorcas îl freca pe cap.

— Nu te ridica, îi zise Jubal, uitându-se la el.

— Nici nu pot, stă pe mine. Salut Mike.

— Salut, fratele meu Stinky doctor Mahmoud, zise Mike, apoi îl salută pe Ben, sobru, şi ceru permisiunea de a se retrage.

— Dă-i drumul, fiule, îi răspunse Jubal.

— Mike, ai mâncat de prânz? îl întrebă Anne.

— Anne, nu mi-e foame, mulţumesc, zise el, solemn, apoi se întoarse şi intră în casă.

— Jubal, ce-a păţit fiul nostru? întrebă Mahmoud, răsucindu-se, mai-mai s-o răstoarne pe Miriam.

— Într-adevăr – zise şi Ben – arată de parcă ar avea rău de mare.

— N-are nimic; doar că a înghiţit o supradoză de religie, îi lămuri Jubal, punându-i în temă cu cele întâmplate în cursul dimineţii.

— Chiar era nevoie să-l laşi singur cu Digby? zise Mahmoud, supărat. Mi se pare – iartă-mă că ţi-o spun, frate! – mi se pare lipsit de înţelepciune.

— Stinky, Mike trebuie să se obişnuiască şi cu astfel de lucruri. Mi-a spus că şi tu i-ai ţinut predici teologice. De ce nu l-am lăsa şi pe Digby să se servească? Spune-mi un motiv. Dar răspunde-mi ca om de ştiinţă, nu ca musulman.

— Mi-e imposibil să răspund altfel decât ca musulman, zise doctorul Mahmoud, calm.

— Regret. Înţeleg că nu poţi altfel, deşi nu sunt de acord cu tine.

— Jubal, eu am folosit termenul de „musulman” în înţelesul lui exact, nu ca denumind un sectant căruia Maryam îi zice, în mod incorect, „mahomedan”.

— Află că am să-ţi spun în continuare aşa, până înveţi să pronunţi „Miriam”! Nu te mai agita atâta!

— Am înţeles, Maryam. Au! Femeile n-ar trebui să aibă muşchi, zise Mahmoud. Jubal, ca om de ştiinţă, găsesc că Mike este încununarea carierei mele. Ca musulman, am descoperit în el dorinţa de a se supune voinţei lui Dumnezeu... mă bucur pentru el, deşi mai sunt încă dificultăţi, iar Mike nu grok deocamdată ce înseamnă cuvântul „Dumnezeu”. Ridică din umeri, apoi continuă: Şi nici cuvântul arab „Allah”. Cu toate acestea, în calitatea mea de om – aflat veşnic în puterea Domnului – îl iubesc pe băiatul ăsta, fiul nostru adoptiv şi fratele nostru de apă şi n-am să las să fie pervertit. În afară de credinţa lor, mie acest Digby mi se pare pervers. Voi ce părere aveţi?

— Ole! îl aplaudă Ben. E un ticălos slugarnic. Dacă nu i-am demascat în ziar destrăbălarea e numai pentru că Sindicatul se teme să publice aşa ceva. Stinky, ţine-o tot aşa şi ai să mă convingi să studiez araba şi să-mi cumpăr un covor.

— Sper. Dar nu ai nevoie de covor.

— Sunt de acord, zise şi Jubal, oftând. Prefer să-l văd pe Mike fumând marijuana, decât să fie convertit de Digby. Totuşi, eu nu cred că e vreun pericol ca Mike să fie păcălit de talmeş-balmeşul ăla sincretic... şi apoi, trebuie să înveţe să facă faţă influenţelor negative. Uite, pe tine te consider o influenţă pozitivă; şi totuşi nu cred să ai mai multe şanse – băiatul e uimitor, ştie întotdeauna ce vrea. S-ar putea ca Mohamed să fie nevoit să-i facă loc unui nou profet.

— Dacă asta e voinţa Domnului, răspunse Mahmoud.

— E ceva ce nu se poate negocia, recunoscu Jubal.

— Înainte de a ajunge dumneata acasă, noi discutam despre religie, zise Dorcas, calmă. Şefu’, ştiai că femeile au suflet?

— Serios?

— Da, aşa spune Stinky.

— Maryam – îi explică Mahmoud – a vrut să ştie de ce credem noi, „mahomedanii”‘, că numai bărbaţii au suflet.

— Miriam, e o idee greşită la fel de trivială ca şi aceea potrivit căreia evreii ar sacrifica pruncii creştini. În Coran scrie că în Paradis intră familii întregi, deci şi bărbaţi şi femei. Pentru edificare, vezi „Podoabe de aur”, versetul şaptezeci, nu-i aşa, Stinky?

— „Intraţi în Grădină, voi şi nevestele voastre, pentru a fi făcuţi fericiţi.” Mai bine nu poate fi tradus, zise Mahmoud.

— Ei bine – zise Miriam – eu auzisem despre frumoasele hurii cu care bărbaţii mahomedani se desfată în Paradis, ceea ce nu prea lăsa loc pentru neveste.

— Huriile – o lămuri Jubal – sunt creaţii autonome, la fel ca djinii şi îngerii. Ele nu au nevoie de suflete, ele sunt înainte de toate spirit, eterne, neschimbătoare şi frumoase. Există şi hurii de sex masculin sau echivalente ale acestora. Huriile nu trebuie să-şi câştige dreptul de a intra în Paradis, ele fac parte din personal. Îţi servesc mâncăruri delicioase, te îmbie cu băuturi care nu te lasă mahmur şi te distrează la cerere. Sufletele nevestelor însă nu sunt puse la muncă. Am dreptate, Stinky?

— Eşti pe-aproape, dacă nu luăm în consideraţie cuvintele lipsite de respect pe care le-ai folosit. Huriile…, începu Mahmoud, apoi se ridică aşa de brusc, că era cât pe ce s-o răstoarne pe Miriam. Staţi puţin! continuă el. S-ar putea ca voi, femeile, să nu aveţi într-adevăr suflet!

— Aşa deci, câine nerecunoscător al necredincioşilor ce eşti! zise Miriam, cu amărăciune. Retrage-ţi imediat cuvintele!

— Linişteşte-te, Miriam. Dacă nu ai suflet, eşti, oricum, nemuritoare. Jubal… e posibil ca un bărbat să moară fără să-şi dea seama?

— N-aş putea spune. N-am încercat niciodată.

— Să fi murit eu oare pe Marte şi doar să fi visat că m-am întors acasă? Uită-te în jurul tău! Ce vezi? O grădină pe care până şi profetul ar invidia-o. Patru hurii frumoase, care mă servesc cu mâncare gustoasă şi băuturi delicioase la orice oră. Şi chiar şi echivalentele lor masculine, dacă vrem să exagerăm. Mă aflu cumva în Paradis?

— Îţi garantez eu că nu, îl asigură Jubal. N-am plătit încă impozitele.

— Nu văd ce legătură are asta cu mine.

— Referitor la aceste hurii… Chiar dacă noi decretăm că sunt suficient de frumoase… la urma urmei, frumuseţea e în ochii celui care priveşte…

— Fetele fac faţă.

— Şefu’, ai să dai seama pentru asta, adăugă Miriam.

— …totuşi – arătă Jubal – mai rămâne de îndeplinit încă o condiţie pentru a le considera hurii.

— Mmm – făcu Mahmoud – să nu intrăm în amănunte. În Paradis, unei condiţii fizice temporare îi e preferabil un atribut

spiritual permanent. La asta vă refereaţi?

— În acest caz – declară Jubal – sunt cât se poate de sigur că ele nu sunt hurii.

— Atunci, nu-mi rămâne decât să convertesc una, oftă Mahmoud.

— De ce numai una? Sunt locuri unde poţi obţine toată cota.

— Nu, frate. Potrivit cuvintelor înţelepte ale Profetului, chiar dacă legislaţia permite patru, e imposibil să te ocupi cum se cuvine de mai mult decât de una.

— Mi-a venit inima la loc. Pe care o vrei?

— Să vedem. Maryam, simţi în tine ceva spiritual?

— Du-te dracului! Ce să-ţi spun, „hurii”!

— Dar tu, Jill?

— Las-o mai moale, protestă Ben. De Jill mă ocup eu.

— Altă dată, Jill. Anne, ce spui?

— Îmi pare rău. Eu am deja prieten.

— Dorcas? Tu eşti ultima mea speranţă.

— Stinky – zise fata, cu dulceaţă – cam cât de spirituală ai vrea să fiu?

Mike se duse în camera lui de la etaj, închise uşa, se urcă în pat, se chirci în poziţia fătului, îşi dădu ochii peste cap, îşi înghiţi limba şi-şi încetini ritmul cardiac. Lui Jill nu-i plăcea când el făcea asta în timpul zilei, dar îl lăsa în pace, atâta vreme cât n-o făcea în public – erau atâtea lucruri pe care nu trebuia să le facă în public, dar numai acesta îi stârnea ei mânia. De când plecase din camera aceea plină de rău, Mike aşteptase; avea mare nevoie să se retragă în sine şi să încerce să grok.

Făcuse un lucru pe care Jill îi spusese să nu-l facă…

Simţi impulsul omenesc de a-şi spune că fusese nevoit să-l facă; pregătirea lui marţiană nu-i permitea însă un asemenea refugiu. Ajunsese într-o situaţie de urgenţă, se impusese o acţiune adecvată, trebuise să aleagă. Grok că alesese corect. Dar fratele lui de apă, Jill, îi interzisese o asemenea alegere…

Dar asta ar fi însemnat să nu mai existe alegere *deloc*. Ceea ce era o contradicţie; în situaţiile de urgenţă, se impune alegerea. Prin alegere, spiritul creşte, se dezvoltă.

Jill ar fi fost oare de acord dacă el ar fi acţionat altfel, dacă nu ar fi irosit mâncarea?

Nu, Mike grok că interdicţia lui Jill se referea şi la varianta aceasta.

Ajuns în acest punct, fiinţa ieşită din gene umane şi modelată de gândirea marţiană – care nu putea fi nici una, nici alta – completă un stadiu al dezvoltării lui Mike, izbucni în afară şi încetă de a mai fi pui. Cunoscu atunci izolarea solitară pe care ţi-o dau predestinarea şi liberul arbitru, dar şi serenitatea marţiană de a îmbrăţişa, aprecia şi gusta amărăciunea acestei descoperiri, de a-i accepta consecinţele. Cu bucurie tragică, Mike realiză că urgenţa aceea era a lui, nu a lui Jill. Fratele lui de apă putea să-l înveţe, să-l admonesteze, să-l îndrume – dar alegerea în situaţiile de urgenţă îi aparţinea doar lui. Era un „drept de proprietate” care nu putea fi vândut, dăruit sau ipotecat; posesorul şi obiectul posedat grok se contopeau, inseparabili. Întru eternitate, Mike *era* acţiunea pe care o alesese în acea situaţie de urgenţă.

Acum, când aflase că este o individualitate distinctă, putea să grok, să se apropie şi mai mult de fraţii lui, să se contopească fără rezerve. Integritatea sinelui a fost, este şi va fi veşnic. Mike se opri să preţuiască toate aceste euri ale fraţilor săi, nenumăraţii de „trei împliniţi” aflaţi pe Marte, corporalizaţi sau decorporalizaţi, puţinii fraţi pe care-i avea pe Pământ – un trei la o putere necunoscută, cu care el se va contopi şi pe care-i va iubi, acum când – după atâta aşteptare – grok şi se iubea pe sine.

Mike rămase în transă; trebuia să grok multe lucruri, probleme mărunte la care trebuia să se gândească şi pe care trebuia să le includă în evoluţia lui – tot ceea ce văzuse şi auzise şi fusese la Tabernacolul Arhanghelului Foster (nu doar urgenţa când el şi Digby se treziseră faţă în faţă singuri)... de ce episcopul – senator Boone îl făcuse să se simtă neliniştit şi precaut, cum domnişoara Dawn Ardent semănase la gust cu un frate de apă, fără să fie unul, mirosul de bunătate pe care îl pătrunsese incomplet în ţopăielile şi în urletele acelea...

Şi, peste toate, intervenţiile lui Jubal – cuvintele lui Jubal îi dădeau cel mai mult de furcă; Mike le-a studiat, le-a comparat cu învăţăturile pe care le primise ca pui, luptându-se să arunce o punte între cele două limbi, cea în care gândea şi cea în care învăţa să gândească. Cuvântul „biserică”, mereu prezent printre cuvintele lui Jubal, i se părea o dificultate

insurmontabilă; în limba marţiană nu exista un echivalent pentru el – pentru asta, ar fi trebuit să iei cuvintele „biserică”, şi „venerare”, şi „Dumnezeu”‘, şi „congregaţie” şi multe altele şi să le echivalezi cu totalitatea singurului cuvânt pe care el îl cunoscuse în timpul cât aşteptase şi crescuse... apoi să retranspui – forţat – acest concept în limba engleză, în expresia dezavuată (de fiecare în mod diferit) de către Jubal, Mahmoud şi Digby.

„Tu eşti Dumnezeu”. O înţelegea acum mai bine în engleză, cu toate că ea n-avea să aibă niciodată inevitabilitatea conceptului marţian analog. În gând, Mike pronunţă simultan propoziţia englezească şi cuvântul marţian, simţind că grok mai profund. Repetându-le ca un student care-şi tot spune că giuvaerul se află în lotus, Omul de pe Marte se cufundă în Nirvana.

Cu puţin înainte de miezul nopţii, îşi acceleră ritmul cardiac, reveni la respiraţia normală, îşi verifică toate funcţiunile, apoi se descolăci şi se ridică în picioare. Înainte fusese foarte obosit; acum se simţea uşor şi voios, cu mintea limpede şi gata să îndeplinească toate acţiunile pe care le vedea desfăşurându-se în faţa lui.

Pe cât de mare nevoie avusese înainte de linişte, pe atât îşi dorea acum compania cuiva, de parcă ar fi fost un căţel. Ieşi pe coridor şi fu încântat să întâlnească un frate de apă.

— Salut!

— O, bună Mike. Vai de mine, parcă ai mai slăbit.

— Mă simt excelent! Unde-s ceilalţi?

— Toată lumea doarme. Ben şi cu Stinky au plecat acasă acum o oră, şi-atunci au început pregătirile de culcare.

— Aşa deci, zise Mike, dezamăgit că Mahmoud plecase, acum, când el voia să-i explice lucrurile noi pe care le grok.

— Şi eu ar fi trebuit să dorm, dar mi-a venit poftă să gust ceva. Ţie nu ţi-e foame?

— Cum să nu, mi-e foame!

— Vino cu mine, a rămas nişte friptură rece de pui şi vedem noi ce mai găsim.

Au coborât amândoi şi au încărcat o tavă cu vârf.

— Hai să mâncăm afară. E destul de cald.

— Excelentă idee, o aprobă Mike.

— Poţi să şi înoţi, aşa e de cald – se pare c-o să avem o vară

târzie. Stai să aprind luminile.
— Nu te mai deranja, zise Mike. Am să duc eu tava.
Mike putea să vadă şi în întunericul cel mai negru. Jill spunea că vederea lui nocturnă se datora condiţiilor în care crescuse, iar Mike grok că avea dreptate, dar şi că asta nu era totul; părinţii lui adoptivi îl învăţaseră să vadă. Cât despre căldura nopţii, el s-ar fi simţit bine chiar dacă ar fi stat gol pe muntele Everest; fraţii lui de apă însă suportau greu schimbările de temperatură şi presiune, iar Mike ţinea cont de slăbiciunea lor, odată ce aflase că ea există. Totuşi, abia aştepta să ningă, să vadă cu ochii lui că fiecare cristal micuţ din apa vieţii era o individualitate unică – aşa cum citise – să se plimbe desculţ prin zăpadă, să se tăvălească prin ea.
Până atunci, se mulţumea cu noaptea aceea caldă şi cu şi mai plăcuta tovărăşie a fratelui lui de apă.
— În regulă, ia tava. Mă duc să aprind luminile subacvatice. Aşa o să se vadă destul de bine ca să mâncăm.
— Perfect, zise Mike, căruia îi plăcea să vadă cum lumina străbate până la suprafaţă, printre vălurele.
Au mâncat pe malul piscinei, apoi s-au întins pe spate, în iarbă, privind stelele.
— Mike, uite planeta Marte. Marte e, nu-i aşa? Sau e Antares?
— Nu, e Marte.
— Mike, ce-or fi făcând cei de pe Marte?
Mike ezită; întrebarea era prea cuprinzătoare pentru a o acoperi cu puţina engleză pe care o ştia el.
— În partea dinspre orizont – îi explică el – adică în emisfera de sud, este primăvară; plantele sunt învăţate cum să crească.
— Cum adică „sunt învăţate să crească”?
După o altă pauză, Mike răspunse:
— Larry învaţă plantele cum să crească, l-am ajutat şi eu. Dar semenii mei, mă refer la marţieni, fiindcă acum grok că voi sunteţi adevăraţii mei semeni – învaţă plantele într-un mod diferit. În cealaltă emisferă vremea se răceşte, iar nimfele – atâtea câte au supravieţuit peste vară – sunt aduse în cuib pentru a se înviora şi a mai creşte. Se mai gândi puţin, apoi adăugă: Dintre fiinţele umane pe care le-am lăsat la ecuator, una s-a decorporalizat, iar celelalte sunt triste.
— Da, am auzit la buletinul de ştiri.

Mike nu auzise; nu ştiuse despre asta, până nu fusese întrebat.

— N-ar trebui să fie trişti. Domnul Booker T.W. Jones tehnician Alimentar Principal nu este trist; Marii Bătrâni l-au iubit.

— L-ai cunoscut şi tu?

— Da. Avea o faţă deosebită de toate celelalte, întunecată şi frumoasă. Dar îi era dor de-acasă.

— O, Doamne! Mike… ţie îţi este vreodată dor de-acasă? Ţi-e dor de Marte?

— La început, mi-a fost, răspunse el. Mă simţeam mereu singur.

Se rostogoli spre ea şi-o luă în braţe.

— Dar acum nu mă mai simt singur. Grok că nu voi mai fi niciodată singur.

— Mike, dragul meu…

Au început să se sărute şi au ţinut-o aşa mult timp. La un moment dat, fratele lui de apă zise, cu respiraţia tăiată:

— O, Dumnezeule! Aproape c-a fost mai rău decât prima oară.

— Te simţi bine, frate?

— Da. Chiar foarte bine. Mai sărută-mă.

După mult timp – măsurat după ceasul cosmic – fata zise:

— Mike, asta înseamnă… vreau să spun, ştii ce…?

— Ştiu. Asta este pentru apropiere. Acum noi ne apropiem.

— Atunci… eu sunt pregătită de multă vreme – Doamne Sfinte, toate suntem, totuşi… n-are importanţă, dragă; întoarce-te, puţin. Să te ajut.

În timp ce se contopeau, grokking împreună, Mike rosti uşor, dar triumfător:

— Tu eşti Dumnezeu.

Răspunsul fetei veni altfel decât în cuvinte. Apoi, pe măsură ce „grokking-ul” lor îi apropia din ce în ce mai mult, şi Mike simţea că era aproape gata să se decorporalizeze, vocea ei îl readuse la viaţă:

— O!…O! Dumnezeu eşti *tu!* spuse ea.

— Îl grok amândoi pe Dumnezeu.

XXV

Oamenii rămaşi pe Marte construiau cupole de presiune pentru grupul de bărbaţi şi femei care urma să sosească odată cu viitoarea navă spaţială. Treaba mergea mai repede decât se planificase, întrucât marţienii dădeau şi ei o mână de ajutor. O parte din timpul economisit a fost folosit pentru o estimare preliminară în vederea unui plan pe termen lung ce viza eliberarea de oxigen în nisipurile de pe Marte, cu scopul de a face planeta mai primitoare pentru viitoarele generaţii umane.

Marii Bătrâni nici nu ajutau, nici nu stinghereau punerea în aplicare a acestui plan; nu venise încă timpul. Meditaţiile lor se apropiau de un moment de criză violentă, care avea să modeleze arta marţiană pentru multe milenii de atunci încolo. Pe Pământ, continua desfăşurarea alegerilor, iar un poet avangardist publicase, în ediţie limitată, un volum de versuri constând în exclusivitate din semne de punctuaţie şi spaţii albe; revista „Time” o recenzase şi sugerase traducerea prin acest procedeu a dării de seamă zilnice a Adunării Federale.

Începuse o campanie colosală pentru vinderea a cât mai multe organe sexuale de plante, iar doamna Joseph („Umbra măririi”) Douglas fusese citată ca spunând: „De-acum încolo, n-or să-mi lipsească de la masă florile, tot aşa cum nu-mi lipsesc şerveţelele.” Un brahman tibetan din Palermo, Sicilia, anunţase în Beverly Hills că descoperise recent o veche tehnică yoga referitoare la respiraţia prin valuri, ceea ce contribuise la sporirea atât a pranei, cât şi a atracţiei cosmice dintre sexe. Adepţii lui trebuiau să stea în poziţie matsyendra, învăluiţi în pânze cu motive geometrice, ţesute manual, în timp ce el citea cu voce tare din Rig-Veda, iar un guru care-l asista le verifica în altă cameră portmoneele; nu li se fura nimic – scopul urmărit era unul mai puţin direct. Preşedintele Statelor Unite proclamase prima duminică din noiembrie „Sărbătoarea Naţională a Bunicuţelor” şi insistase ca America să-şi exprime sentimentele cu ajutorul florilor. O firmă de pompe funebre a fost chemată în justiţie pe motiv că făcuse reduceri de preţuri. Episcopii fosteriţi, după ce se adunaseră în conclav, anunţaseră că în Biserica lor se petrecuse un al doilea Miracol Major: Supremul Episcop Digby fusese translatat corporal la Ceruri şi promovat direct la rangul de arhanghel, clasându-se imediat

după Arhanghelul Foster. Difuzarea ştirii fusese întârziată de aşteptarea confirmării Cereşti privind numirea în funcţie a unui nou Episcop Suprem, şi anume Huey Short – pe care facţiunea Boone îl acceptase după ce trăseseră de mai multe ori la sorţi.

L'Unita şi *Hoy* au publicat denunţări identice la adresa numirii lui Short, *L 'Osservatore Romano* şi *Christian Science Monitor* ignoraseră ştirea, *Times of India* o luase în râs iar *Guardian*, din Manchester, se rezumase la a o publica – fosteriţii din Anglia erau puţini, dar extrem de militanţi.

Lui Digby nu-i convenea că fusese promovat. Omul de pe Marte îl silise să se întrerupă când treaba nu era decât pe jumătate terminată; iar idiotul şi dobitocul ăla de Short avea să dea totul peste cap. Foster l-a ascultat, cu răbdare îngerească, şi – după ce Digby şi-a vărsat amarul – i-a zis: „Ascultă, tinere, acum eşti înger – aşa că, las-o baltă. În eternitate, incriminările nu-şi au locul. Şi tu erai idiot şi dobitoc înainte să mă otrăveşti. După aia, te-ai descurcat destul de bine. Acum, când e rândul lui Short să fie Episcop Suprem, o să se descurce şi el, n-are încotro. La fel se întâmplă şi cu Papii. La unii din ei ţi-e şi scârbă să te uiţi, înainte de a fi numiţi în funcţie. Du-te şi întreabă-l pe care vrei, în astfel de cazuri gelozia profesională nu-şi are rostul."

Digby se calmase, dar îi ceruse un favor.

Foster şi-a clătinat aureola.

— Nu te poţi atinge de el. Nici n-ar fi trebuit să încerci. O, sigur că poţi să înaintezi o cerere pentru o minune, dacă ţii neapărat să te faci de râs. Dar îţi spun eu, va fi refuzată; tu nu înţelegi încă Sistemul. Marţienii au şi ei planurile lor, diferite de ale noastre, şi atâta timp cât au nevoie de Smith, nu ne putem atinge de el. Marţienii se organizează în felul lor – Universul e plin de varietate, are câte ceva pentru fiecare – un lucru pe care voi, lucrătorii de teren, îl cam uitaţi.

— Adică tânărul ăsta cu caş la gură mă poate da la o parte, iar eu să stau cu mâinile încrucişate? protestă Digby.

— Şi eu tot de-aia am stat cu mâinile încrucişate, nu? Dar acum te ajut, nu-i aşa? Uite ce este, avem o groază de treabă. Şefu' vrea acţiune, nu smiorcăieli. Dacă ai nevoie de o zi liberă ca să te linişteşti, dă fuga până în Raiul Musulman şi ia-ţi liber. Dacă nu, îndreaptă-ţi aureola, îndoaie-ţi aripile şi apucă-te de treabă. Cu cât mai repede vei începe să acţionezi ca un înger,

cu atât mai iute te vei simţi angelic. Fii Fericit, tinere.

Digby lăsă să-i scape un oftat adânc, eteric.

— De acord. Sunt Fericit. Cu ce să încep?

Jubal nu auzise despre dispariţia lui Digby la vremea când fusese ea anunţată, iar când aflase – deşi avusese unele suspiciuni trecătoare – nu dăduse importanţă ştirii; dacă Mike avusese vreun amestec în treaba asta, oricum, reuşise să scape – iar ceea ce li se întâmpla episcopilor supremi nu-l îngrijora câtuşi de puţin, atâta timp cât îl lăsau în pace.

La el acasă fuseseră frământări. Jubal intuise ce anume se întâmplase, dar nu ştia cu care fată – iar de întrebat, nu voia să întrebe. Mike era major, deci se presupunea că e capabil să se apere când ajungea în situaţii încâlcite. Şi, oricum, trebuia neapărat ca băiatul să fie iniţiat şi în chestia asta.

Jubal n-a reuşit să reconstituie „crima” ghidându-se după comportamentul fetelor, întrucât combinaţiile se schimbau tot timpul – ba ABC contra D, ba BCD contra A… sau AB împotriva CD, ori AD contra CB, şi tot aşa, până se epuizau toate modurile în care patru femei se puteau grupa, una împotriva celeilalte. Această stare de lucruri a continuat mai toată săptămâna ce a urmat acelei nefericite vizite la biserică, perioadă în care Mike a rămas în camera lui, cufundat mai mereu într-o transă atât de profundă, încât Jubal l-ar fi declarat mort, dacă n-ar fi ştiut despre ce este vorba. Toată chestia asta nu l-ar fi deranjat pe Jubal, dacă fetele şi-ar fi văzut în continuare de treabă. Dar ele îşi petreceau mai tot timpul mergând în vârful picioarelor, intrând în camera lui „să vadă dacă Mike se simte bine”, erau prea îngrijorate ca să mai gătească, şi cu atât mai puţin să facă pe secretarele. Până şi Anne, cea atât de stăpână pe sine… la dracu’, Anne era cea mai rea! Cu mintea dusă, plângând din te miri ce… până atunci Jubal ar fi putut să jure pe viaţa lui că, dacă Anne ar fi fost pusă în situaţia de a fi martoră la A Doua Venire a lui Isus, ar fi memorat data, ora. personajele, evenimentele şi presiunea barometrică fără a-şi uda seninii ei ochi albaştri.

Joi, spre seară, Mike s-a trezit şi, iată, ABCD şi-au oferit imediat serviciile, înainte ca el să fi apucat să zică „peşte”. Fetele au început să-i acorde din nou atenţie lui Jubal, aşa că acesta i-a mulţumit lui Dumnezeu şi s-a împăcat cu situaţia… nutrind totuşi vaga idee că, dacă le-ar cere să dea cărţile pe

faţă, Mike putea să le mărească salariile de cinci ori, printr-o simplă scrisoare trimisă lui Douglas – adevărul era că şi fetele l-ar fi întreţinut pe Mike cu dragă inimă.

Odată liniştea domestică restabilită, pe Jubal nu-l deranja că regatul lui era guvernat de un primar al palatului. Mesele se serveau la timp şi erau mai gustoase ca niciodată; când striga „La apel!” fata care-şi făcea apariţia avea ochii strălucitori, era fericită şi eficientă – aşa stând lucrurile, lui Jubal nu-i păsa câtuşi de puţin cine-şi adjudeca mai mulţi flăcăi sau fete.

În plus, cu Mike se petrecuse o schimbare interesantă. Până în săptămâna aceea, Mike fusese atât de docil, încât Jubal clasificase comportamentul lui drept neurotic; acum era atât de încrezător în sine, că Jubal l-ar fi luat drept îngâmfat, dacă Mike n-ar fi continuat să fie de o politeţe şi de un tact desăvârşite.

Accepta omagiul fetelor ca pe un drept firesc, părea mai matur decât vârsta pe care o avea, vocea îi devenise mai profundă, vorbea mai cu forţă, nu mai era aşa timid. Jubal hotărî că Mike intrase în rândul rasei umane; era un pacient care nu mai avea nevoie de el.

Cu o singură excepţie totuşi, îşi aminti Jubal: Mike nu ştia încă să râdă. Mai zâmbea la câte o glumă şi nu mai le cerea tot timpul să i le explice. Mike era vesel, chiar voios – dar nu râdea niciodată.

Jubal decretă că era un amănunt lipsit de importanţă. Pacientul era sănătos la trup şi la minte – şi era o fiinţă umană. Cu câteva săptămâni înainte, Jubal ar fi considerat însănătoşirea imposibilă. Era suficient de modest pentru a nu-şi revendica acum meritele; era mai mult meritul fetelor. Sau ar fi mai corect să spună „al fetei”?

Din prima săptămână a şederii lui acolo, aproape că nu trecuse zi fără ca Jubal să nu-i spună lui Mike că era binevenit în casa lui… dar că ar trebui să iasă în lume şi s-o cunoască de îndată ce se va simţi în stare să o facă. Iată de ce Jubal n-ar fi trebuit să fie surprins când, într-o dimineaţă, la micul-dejun, Mike l-a anunţat că e gata de plecare. Şi totuşi a fost surprins, ba chiar şi îndurerat – spre şi mai marea lui surprindere.

Şi-a ascuns sentimentele după paravanul şerveţelului, pe care s-a apucat să-l folosească, deşi nu avea nevoie de el.

— Da? Şi când pleci?

— Plecăm astăzi.

— Aha. Deci e vorba despre un plural. Să înţeleg că Larry, Duke şi cu mine va trebui să ne gătim singuri mâncarea?

— Am mai discutat despre asta, zise Mike. Jubal, am nevoie de cineva; încă nu ştiu totul despre oameni – mai fac greşeli. Aş prefera să meargă Jill, fiindcă ea vrea să înveţe în continuare limba marţiană. Dar îi accept şi pe Duke sau Larry, dacă nu te poţi lipsi de niciuna din fete.

— Supunem la vot?

— Jubal, tu trebuie să decizi. Noi ştim asta.

(„Fiule – se gândi Jubal – cred că tocmai ai rostit prima ta minciună. Mă îndoiesc că aş putea să-l reţin fie şi pe Duke, dacă tu ai fi hotărât să-l alegi pe el.”)

— Cred că e mai bine să meargă Jill, zise apoi, cu voce tare. Dar, copii… aici sunteţi la voi acasă.

— Ştim asta; o să ne întoarcem. O să împărţim iar apa.

— Aşa o să facem, fiule.

— Da, tată.

— *Ceee?!*

— Jubal, în limba marţiană nu există un cuvânt pentru „tată”. Nu demult am grok însă că tu eşti tatăl meu. Şi tatăl lui Jill.

Jubal îi aruncă o privire lui Jill.

— Mda, zise el. Grok. Aveţi grijă de voi.

— O să avem. Hai, Jill, zise Mike.

Înainte ca Jubal să se fi ridicat de la masă, cei doi plecaseră deja.

XXVI

Era un bâlci obişnuit cu căluşei, vată de zahăr şi toate celelalte nimicuri care-i făceau pe oameni să-şi cheltuiască banii. Conferinţa pe teme sexologice ţinuse cont de opinia locală cu privire la opiniile lui Darwin, fetele de la spectacolul de can-can erau îmbrăcate în haine aprobate de legiuitorii locului, Neînfricatul Fenton îşi făcuse Scufundarea-ce-Sfidează-Moartea, înaintea ultimului punct de atracţie. Spectacolul *Zece deodată* nu avea un mentalist, ci un magician; nu exista o femeie cu barbă, dar aveau o fiinţă jumătate-bărbat-jumă-tate-femeie; locul înghiţitorului de săbii îl luase un mâncător de foc, iar bărbatul tatuat fusese înlocuit cu o doamnă tatuată, care era totodată şi îmblânzitoare de şerpi; numărul ei de mare atracţie era „complet *nudă!*... înveşmântată doar în pielea goală, pictată cu figuri exotice!” – tipul care reuşea să găsească pe trupul ei, de la gât în jos, un centimetru pătrat de piele netatuată, câştiga douăzeci de dolari.

Premiul rămăsese nerevendicat. Doamna Paiwonsky poza „în pielea goală” – în pielea ei proprie şi personală, împreună cu un boa constrictor pe nume „Iubiţica”, de vreo patru metri lungime şi aşa de strategic încolăcit pe trupul femeii, încât slujitorii bisericii n-aveau de ce se plânge. Ca măsură suplimentară de protecţie (a şarpelui) doamna stătea pe un scăunel aşezat într-o cutie de canava, ce conţinea douăsprezece cobre.

Şi, în plus, totul se petrecea într-un cadru prost luminat.

Oricum, revendicarea doamnei Paiwonsky era una înte-meiată. Răposatul ei soţ avusese un studio de tatuaj în San Pedro; când li se împuţinau clienţii, se tatuau unul pe celălalt. Până la urmă, opera de artă aşternută pe corpul ei s-a completat într-o asemenea măsură, încât, de la gât în jos, nu mai rămăsese niciun loc gol. Doamna Paiwonsky se mândrea că era cea mai tatuată femeie din lume. Operă a celui mai mare artist de pe Pământ – cum îl considera ea pe soţul ei.

Patricia Paiwonsky se asocia cu tot felul de şarlatani şi păcătoşi, fără să păţească nimic; ea şi soţul ei fuseseră convertiţi de Foster în persoană – oriunde s-ar fi aflat, Patricia participa la slujbele celei mai apropiate biserici a Noii Apocalipse. Şi-ar fi lepădat bucuroasă toate hainele în timpul

spectacolului, convinsă cum era că trupul ei e operă de artă religioasă mai mare decât toate pânzele adăpostite în muzee sau catedrale. Când ea şi George au văzut lumina divină, pe corpul Patriciei rămăsese neacoperit cam un metru pătrat de piele; înainte să moară, soţul ei îi împodobise Patriciei pielea rămasă cu o viaţă în imagini a lui Foster, de la leagănul înconjurat de îngeri şi până în ziua plină de slavă când îşi luase locul hărăzit.

Din păcate, o mare parte din această povestire sacră trebuia să fie acoperită. Dar putea s-o arate la întrunirile Fericirii, desfăşurate în cerc restrâns, în bisericile la care mergea, dacă păstorul i-o cerea, lucru care se întâmpla aproape de fiecare dată. Patricia nu ştia să predice, nu se pricepea să cânte, nu căpătase niciodată darul de a vorbi prin revelaţie divină – era însă un martor viu al experienţei luminii dumnezeieşti.

Spectacolul ei se apropia de sfârşit; urma ultimul număr. Folosi timpul pentru a-şi „strânge fotografiile”, apoi se strecură în spatele ringului unde trebuia să-şi prezinte numărul de senzaţie. Între timp, magicianul îşi vedea de spectacolul lui.

Doctorul Apollo împărţi publicului mai multe inele din oţel şi-i îndemnă pe cei prezenţi să se asigure de soliditatea lor; apoi îi puse să le ţină în aşa fel încât inelele să se întretaie – după care le atinse uşor cu bagheta magică şi inelele se uniră într-un lanţ. Lăsă bagheta în aer, luă de la asistenta lui un vas cu ouă şi începu să jongleze cu şase din ele. Jongleriile lui nu prea au atras atenţia spectatorilor, care stăteau cu ochii lipiţi pe asistentă. Avea mai multe haine pe ea decât fetele de la spectacolul de can-can, totuşi existau puţine şanse să fie tatuată pe undeva. Privitorii nici n-au observat când cele şase ouă au rămas cinci, apoi patru... trei, două – până ce doctorul Apollo a aruncat în aer un singur ou.

„Ouăle se împuţinează an după an”, a zis el, şi a aruncat oul în mulţime, după care s-a întors cu spatele. Nimeni n-a dat semne că ar fi observat că oul se pierduse pe drum.

Doctorul Apollo a chemat un băiat pe scenă şi i-a spus:

— Fiule, ştiu la ce te gândeşti. Crezi că sunt un magician adevărat. Pentru asta ai câştigat un dolar.

Îi întinse copilului o bancnotă de un dolar. Hârtia dispăru.

— Vai de mine, făcu magicianul. Îţi mai dăm o şansă. L-ai prins? Acum ieşi mai repede de aici – ar trebui să dormi la ora

asta.

Copilul a fugit cu banii. Magicianul s-a întristat.

— Madame Merlin, acum ce urmează? o întrebă el pe asistentă.

Fata îi şopti ceva, dar el clătină din cap:

— De ce nu în faţa tuturor oamenilor ăstora? Asistenta îi şopti din nou ceva; magicianul oftă, apoi zise:

— Prieteni, Madame Merlin vrea să se culce. Domnilor, care dintre dumneavoastră doreşte s-o ajute?

Când văzu câţi dădeau năvală, doctorul Apollo se fâstâci.

— O, nu aşa mulţi! Aţi fost vreunul la armată? îi întrebă el. Chiar şi aşa, tot erau prea mulţi doritori; doctorul Apollo alese doi dintre ei şi le spuse:

— Sub estradă e un pat de campanie, daţi la o parte pânza de cort – aşa, acum vă rog să-l suiţi pe scenă. Madame Merlin, întoarceţi-vă cu faţa încoace, vă rog.

Cât au urcat cei doi patul pe scenă, doctorul Apollo a făcut pase cu mâinile prin aer.

— Dormi… dormi… eşti adormită, o sugestiona el pe asistentă. Prieteni, a intrat într-o transă profundă. Domnilor, dumneavoastră, care i-aţi pregătit patul, vreţi să fiţi buni şi s-o aşezaţi pe el? Aveţi grijă…

Rigidă ca un cadavru, fata fu pusă în pat.

— Vă mulţumesc, domnilor.

Magicianul luă bagheta care se ivi din aer şi o îndreptă spre masa aflată spre marginea estradei; un cearşaf, care învelea o stivă de suporturi, se desprinse singur şi veni spre el.

— Înveliţi-o cu el. Acoperiţi-i capul, nu-i frumos să te holbezi la o doamnă care doarme. Vă mulţumesc. Acum, vă rog să coborâţi… Perfect. Madame Merlin… mă auzi?

— Da, doctore Apollo.

— Mai înainte picai de somn. Acum îţi simţi trupul uşor. Dormi pe perna norilor. Pluteşti…

Forma acoperită cu cearşaful se înălţă la aproximativ treizeci de centimetri deasupra patului.

— Oho! Nici chiar aşa de uşoară!

Un băieţel îi explica vecinului:

— Când au acoperit-o cu cearşaful, femeia a dispărut printr-o trapă din podea. Ceea ce vezi nu-i decât un schelet din sârmă. Când o atinge cearşaful, scheletul se lasă în jos şi dispare.

Oricine poate să facă aşa ceva.

Doctorul Apollo nu l-a luat în seamă.

— Mai sus, Madame Merlin, mai sus. Aşa..., zise el. Forma învăluită în cearşaf plutea acum la aproape doi metri deasupra estradei.

Puştiul de dinainte îi şopti din nou vecinului:

— E vorba de o vergea de oţel care nu se vede; acolo, unde colţul cearşafului atârnă şi atinge patul de campanie.

Doctorul Apollo ceru să vină cineva din public şi să tragă patul.

— Acum nu mai are nevoie de el, doarme pe nori, zise el. Se întoarse apoi cu faţa spre forma plutitoare şi dădu semne că ar asculta ceva.

— Mai tare, te rog. Cum? Spune că nu-i mai trebuie cearşaful.

(— Acum o să dispară scheletul din sârmă, făcu puştiul.)

Magicianul trase de cearşaf şi-l dădu la o parte; spectatorii aproape că nu observară dispariţia lui – ei se uitau la Madame Merlin, cum doarme în aer, la doi metri deasupra estradei. Un tovarăş de-al băiatului care părea să ştie totul despre magie zise:

— Unde e vergeaua de oţel?

— Trebuie să te uiţi acolo unde el nu vrea să te uiţi, îi răspunse puştiul. De-aia au aranjat luminile în aşa fel încât să te bată la ochi.

— Ajunge, frumoasă prinţesă, spuse doctorul Apollo. Dă-mi mâna. Trezeşte-te!

O trase de mână până reveni în poziţia verticală, apoi o ajută să pună piciorul pe estradă.

(— Ai văzut unde a păşit? Exact acolo a dispărut vergeaua, comentă puştiul, după care adăugă, plin de sine: O simplă şmecherie.)

— Iar acum, prieteni – continuă magicianul – vă rog să-l ascultaţi pe învăţatul nostru conferenţiar, profesorul Timoshenko...

— Nu plecaţi, interveni prezentatorul. Pentru acest unic spectacol, organizat cu sprijinul Consiliului Universităţilor şi al Departamentului de Securitate ale acestui oraş minunat, noi oferim această bancnotă de douăzeci de dolari, absolut gratuit, oricăruia dintre dumneavoastră...

Oferta lui se pierdu în îmbulzeala ieşirii publicului; începuseră pregătirile pentru strângerea cortului. Trebuiau să ia trenul a doua zi dimineaţă; cupola rămânea aşa peste noapte, dar muncitorii desfăceau sforile de la ţăruşii care susţineau partea de jos a cortului.

Prezentatorul, care era totodată şi proprietar şi director, reveni pe estradă, după ce grăbise evacuarea şi dăduse drumul privitorilor, care ieşiseră prin partea din spate.

— Smitty – îi spuse el magicianului – nu pleca. Îi întinse apoi un plic şi adăugă: Băiete, îmi pare rău că trebuie să ţi-o spun, dar tu şi soţia ta n-o să ne însoţiţi la Paducah.

— Ştiam.

— Uite ce este, n-am nimic cu tine, numai că trebuie să mă gândesc la bunul mers al spectacolului. O să ne vină o pereche de psihologi. Ei au un număr care include cititul gândurilor, apoi ea face caracterizări frenologice şi vindecări miraculoase, iar el ghiceşte în globul de cristal. Ştiţi că nu aţi semnat niciun fel de contract pentru întreg sezonul.

— Ştiu, admise magicianul. Nu-ţi port pică, Tim.

— Mă bucur că nu te superi, zise animatorul, apoi adăugă, după o clipă de ezitare: Smitty, îmi dai voie să-ţi dau câteva sfaturi?

— Îmi face plăcere să primesc sfaturi de la dumneata, zise magicianul, cu simplitate.

— Atunci e în regulă. Smitty, trucurile tale sunt bune. Dar punctul tare al unui magician nu sunt trucurile. Ceva nu merge. Te porţi ca un om de circ, e adevărat – îţi vezi de treaba ta, nu superi pe nimeni şi ne eşti de ajutor. Dar nu eşti un om al circului. Nu simţi ce le place oamenilor de rând. Un adevărat magician poate să-i lase cu gura căscată prin simplul gest de a scoate din aer o monedă de douăzeci şi cinci de cenţi. Numărul de levitaţie pe care-l execuţi tu – îl faci mai bine ca nimeni altul, dar pe oameni nu-i impresionează. Lipseşte psihologia. Să luăm exemplul meu, care nu-s în stare nici măcar să fac să apară douăzeci şi cinci de cenţi. N-am niciun talent – cu excepţia celui care contează. Îi cunosc pe oameni. Ştiu ce-şi doresc mai mult, chiar dacă ei nu ştiu întotdeauna. Asta înseamnă arta de a organiza spectacole, fiule, indiferent dacă eşti politician, predicator ce tună şi fulgeră în amvon sau – în cazul tău – magician. Află ce vrea publicul şi ţi-ai asigurat jumătate din

succes.

— Nu mă îndoiesc că aveţi dreptate.

— Eu sunt sigur de asta. Omul din popor vrea sex, sânge şi bani. Noi nu-i oferim sânge; dar îl lăsăm să spere că un mâncător de flăcări sau un aruncător de cuţite ar putea să facă o greşeală. Nu-i dăm nici bani; îl încurajăm însă să fure, în timp ce-l deposedăm noi de ceva bănuţi. Şi nu-i dăm sex; totuşi, de ce, din zece spectatori, şapte cumpără bilete pentru numărul cel mare? Ca să vadă o fată goală. Până la urmă n-o vede, dar de plecat, pleacă fericit. Ce mai vrea publicul? continuă directorul. Mister! El vrea să creadă că lumea e un loc romantic, când e limpede că nu e aşa. Tocmai ăsta e rolul tău… numai că nu ai învăţat să ţi-l joci cum trebuie. Ce dracu', fiule, oamenii ştiu că trucurile tale sunt contrafăcute… şi, cu toate astea, le-ar plăcea să te creadă cu adevărat. De tine depinde ca acest lucru să devină posibil. Dar tocmai asta îţi lipseşte.

— Şi ce-ar trebui să fac, Tim?

— La dracu', trebuie să-ţi dai singur seama. Totuşi… ei bine, e vorba de ideea de a te anunţa ca „Omul de pe Marte". Niciodată să nu le oferi oamenilor mai mult decât pot înghiţi. Ei l-au văzut deja pe Omul de pe Marte, în fotografii sau la stereovizor. Semeni un pic cu el – dar, şi dacă ai fi fratele lui geamăn, oamenii tot ar şti că el nu poate fi un om de rând. E ca şi când ai spune despre un înghiţitor de săbii că e „Preşedintele Statelor Unite". E adevărat că publicul vrea să creadă – dar asta nu înseamnă că te lasă să-i insulţi inteligenţa, atâta câtă are. Chiar şi un nerod are oarece creier.

— Am să ţin minte.

— Vorbesc prea mult – deformaţie profesională. O să vă descurcaţi, tu şi soţia ta? Cum staţi cu biştarii? La dracu'! n-ar trebui să mă amestec… totuşi, n-aveţi nevoie de un împrumut?

— Îţi mulţumim, Tim, nu ducem lipsă.

— Atunci ai grijă de tine. La revedere, Jill, spuse directorul şi ieşi, în grabă.

Din spate, intră Patricia Paiwonsky, înveşmântată într-o mantie.

— Copii, aţi aflat? Tim a băgat altceva în locul numărului vostru, le zise ea.

— Oricum plecam, Pat.

— Sunt aşa de furioasă, că-mi vine să sar peste spectacolul

de azi.
— Ascultă, Pat…
— Şi să-l las fără numărul de senzaţie! O găsi el altceva… dar un număr de senzaţie pe care clovnii să nu-l critice, aşa ceva e greu de găsit.
— Pat, Tim are dreptate. Nu mă pricep la arta spectacolului.
— Aşa deci… o să-ţi simt lipsa. O, Doamne! Ştii ce, spectacolul nu o porneşte până mâine dimineaţă. Vino la mine să mai stăm puţin.
— Şi mai bine ar fi să vii tu la noi, Patty, zise Jill. Ce-ai spune de o cadă mare plină de apă fierbinte?
— Ăăă… băutura o aduc eu.
— Nu, se opuse Mike. Ştiu ce preferi, avem şi noi.
— Bine. Staţi la Imperial, nu? Mă duc să văd dacă puişorii mei sunt în siguranţă şi să-i spun Iubiţicăi că plec. O să iau un taxi. Durează cam jumătate de oră.

Mike şi Jill au plecat cu maşina; la pupitrul de comandă era Mike. Se aflau într-un oraş mic, unde traficul era robotizat. Mike conducea cu viteză maximă, alunecând în gropi pe care Jill nu le vedea decât atunci când treceau de ele. Mike o făcea fără niciun fel de efort. Jill se perfecţiona şi ea. Mike îşi dilata simţul temporal până la o limită în care jonglatul cu ouă sau condusul în viteză deveneau uşoare, făcute cu încetinitorul. Jill se gândea că are ceva ciudat, pentru un om care, cu numai câteva luni în urmă, nu ştia nici să-şi lege şireturile de la pantofi.
Tăceau amândoi. Era dificil să converseze când aveau minţile programate pe durate temporale diferite. Jill se gândea la viaţa pe care o duceau, rechemând-o în memorie şi preţuind-o, atât în concepte marţiene, cât şi englezeşti. Toată viaţa ei, până a-l cunoaşte pe Mike, se aflase sub tirania ceasului: ca elevă la şcoală, apoi ca elevă mai mare la o şcoală mai grea, apoi veniseră presiunile rutinei de spital.
Viaţa cu trupa de circ era cu totul diferită. În afară de faptul că trebuia să stea prin preajmă şi să arate bine de mai multe ori pe zi, nu avea nimic de făcut la ore fixe. Lui Mike nu-i păsa dacă mâncau o dată sau de şase ori pe zi şi se mulţumea cu orice gătea sau făcea ea. Aveau un cort numai al lor; în multe oraşe nu părăseau locul de popas de la sosire şi până se

strângea cupola. Circul era asemenea unui cuib până la care necazurile lumii de afară nu pătrundeau.

E drept că locul mişuna tot timpul de fel de fel de nătărăi – dar Jill învăţase cum trebuie să-i considere; ei nu erau oameni, ci fraieri a căror unică funcţie era de a înmulţi banii trupei.

Circul fusese, pentru Jill şi Mike, un cămin fericit. Altfel stătuseră lucrurile la început, când o porniseră în lumea largă pentru a spori educaţia lui Mike. Erau tot timpul reperaţi şi uneori aveau necazuri până reuşeau să se elibereze; erau sâcâiţi nu numai de presă, ci şi de tot felul de indivizi care dădeau de înţeles că ar avea dreptul să-i ceară lui Mike fel de fel de lucruri.

La un momeni dat, prin concentrare, Mike şi-a maturizat trăsăturile feţei, făcând şi o serie de alte schimbări. Astfel, ajutaţi şi de faptul că frecventau locuri unde se credea că Omul de pe Marte nu are ce căuta, au reuşit să-şi creeze intimitatea dorită. Cam la vremea aceea, când Jill a telefonat acasă ca să le dea o nouă adresă unde puteau să le scrie, Jubal a venit cu ideea fabricării unei ştiri – aşa se face că, peste câteva zile, Jill a citit în ziar că Omul de pe Marte se retrăsese într-o mănăstire tibetană

Aşa-zisa mănăstire fusese de fapt „Rotiseria lui Hank”, un restaurant dintr-un oraş uitat de lume, unde Jill era chelneriţă, iar Mike spălător de vase. Când patronul nu era prin preajmă, Mike avea o manieră foarte rapidă de a curăţi farfuriile. Au lucrat acolo o săptămână, apoi au luat-o din loc. Uneori îşi luau slujbe, alteori nu. Au început să viziteze bibliotecile publice aproape zilnic, din momentul în care Mike a aflat despre existenţa lor – până atunci, el crezuse că biblioteca lui Jubal conţinea câte o copie din fiecare carte tipărită vreodată pe Pământ. Când a descoperit acest adevăr uimitor, au rămas în Akron o lună; Jill a făcut o mulţime de târguieli, întrucât, odată ce lua o carte în mână, Mike devenea prea preocupat pentru a-i mai ţine tovărăşie.

Dar cea mai frumoasă parte a peregrinărilor lor şi-o petrecuseră în trupa lui Baxter, ca angajaţi în „Multispectacolul cu Distracţii la Nebunie”. Jill începea să râdă când îşi amintea cum fuseseră arestate fetele din spectacolul de striptease. Oare în ce oraş se întâmplase? Nu fusese drept; acolo se lucra întotdeauna conform regulilor dinainte stabilite – cu sau fără

sutien, lumini albăstrui sau lumini strălucitoare, şi aşa mai departe, cum era angajamentul. Numai că şeriful nu ţinuse cont de asta şi le ridicase pe fete, iar judecătorul de pace se arătase dispus să le arunce în închisoare. Circul fusese închis şi toată trupa mersese la audiere, urmată de tot felul de pierde-vară, care se înghesuiau să vadă şi ei cum arată nişte „femei neruşinate". Mike şi Jill îşi găsiseră un locşor în partea din spate a sălii de şedinţe.

Jill îl făcuse să înţeleagă pe Mike că nu trebuie să facă *niciodată* ceva ieşit din comun, atunci când lumea putea observa. Dar Mike grok că era o situaţie de urgenţă...

Şeriful tocmai ţinea un discurs despre „indecenţa în public" – şi grozav îi mai plăcea subiectul – când, deodată, şeriful şi judecătorul s-au trezit goi puşcă.

În zarva creată, Jill şi Mike s-au strecurat afară, acuzatele au plecat şi ele. Spectacolul a ridicat ancora şi s-a mutat într-un oraş mai cinstit. Nimeni nu a făcut legătura între miracol şi Mike.

Jill n-avea să uite niciodată expresia de pe chipul şerifului. Începu să-i vorbească lui Mike în gând, ca să-i aducă aminte cât de caraghios arătase mitocanul ăla de şerif. Dar în limba marţiană nu exista cuvântul echivalent lui „caraghios"; nu putea, aşadar, să-i comunice ideea. Între ea şi Mike, legătura telepatică se întărea pe zi ce trecea – dar ea nu era posibilă decât în marţiană.

(„Da, Jill, ce este?") îi răspunsese gândul lui.

(„Altă dată.")

Ajunseseră la hotel. Jill simţi cum mintea lui Mike îşi încetineşte ritmul în timp ce parca maşina. Jill prefera să locuiască împreună cu trupa, cu o singură excepţie – acolo nu existau căzi de baie. Nu erau rele nici duşurile, dar nimic nu se putea compara cu o cadă plină cu apă fierbinte, în care intrai şi te îmbăiai! Din acest motiv, se mai cazau la câte-un hotel şi închiriau o maşină. Datorită educaţiei primite pe Marte, Mike nu împărtăşea ura ei faţă de murdărie. Acum era la fel de curat ca şi ea, dar asta numai pentru că era ţinut din scurt. El putea să se păstreze tot timpul imaculat, fără să fie nevoie să se spele, tot aşa cum nu avea de ce să se ducă la frizer, odată ce înţelesese cum voia Jill să-i crească părul. Cu toate acestea, lui Mike îi plăcea să se cufunde în apa vieţii la fel de mult ca

întotdeauna. Hotelul Imperial era vechi şi părăginit, dar „Apartamentul Nupţial” avea o cadă mare. Imediat ce au intrat, Jill s-a dus în baie şi a dat drumul la apă, uimită să constate că nu mai avea niciun fel de haine pe ea. Dragul de Mike! El ştia că-i place să facă târguieli; o silise să-şi exercite această slăbiciune, trimiţând pe pustii orice fel de obiect de îmbrăcăminte de îndată ce simţea că fetei nu-i mai place. Ar fi făcut operaţia asta în fiecare zi, dacă Jill nu i-ar fi atras atenţia că prea multe haine noi le-ar fi dat de gândit tovarăşilor lor de trupă.

— Mersi, dragă! îi strigă ea. Hai să intrăm în cadă.

Mike ori se dezbrăcase, ori îşi trimisese hainele în neant – Jill hotărî că prima variantă era mai probabilă, întrucât pe Mike nu-l preocupa cumpărarea de haine noi. Pentru el, îmbrăcămintea nu avea niciun sens, în afara celui de a te proteja împotriva vremii, slăbiciune pe care el n-o împărtăşea. Intrară amândoi în cadă şi se aşezară faţă în faţă: Jill luă apă în pumn, o duse la buze, apoi i-o oferi lui Mike. Ritualul nu mai era acum necesar; dar lui Jill îi plăcea, pur şi simplu, să-l repete, pentru că el le amintea de ceva care era veşnic, deci nu mai avea nevoie de aducere aminte. Apoi Jill spuse:

— Mă gândesc ce caraghios apărea şeriful ăla oribil.

— Ţi se părea caraghios?

— Oo, da, la naiba!

— Explică-mi de ce era caraghios. Eu nu văd gluma.

— Ă... nu cred să pot. N-a fost o glumă – nu în genul jocurilor de cuvinte şi al altor chestii care pot fi explicate.

— Eu nu am grok că e caraghios, zise Mike. În amândoi – şi în judecător şi în omul legii eu am grok ceva rău. Dacă n-aş fi ştiut că te supăr, i-aş fi trimis departe.

— Dragă Mike, spuse Jill, atingându-l pe obraz. Bunul meu Mike. Ce ai făcut tu a fost şi mai bine. Or să ţină minte câte zile or avea – timp de cincizeci de ani, în oraşul ăla n-or să mai fie arestări pentru expuneri indecente. Hai să vorbim despre altceva. Voiam să-ţi spun că-mi pare rău că numărul nostru a dat greş. Eu am făcut tot ce mi-a stat în puteri ca să fixez în scris toată sporovăiala aceea – dar nici eu nu mă pricep la spectacole.

— A fost vina mea, Jill. Tim spune drept – eu nu-i grok pe nerozi. Totuşi mi-a făcut bine că am fost cu trupa de circ... i-am

grok pe nerozi tot mai aproape cu fiecare zi.

— Nu trebuie să le spui nerozi, acum că nu mai avem de-a face cu ei. Spune-le, pur şi simplu, oameni – nu „nerozi”.

— Grok că sunt nerozi.

— Aşa este, dragă. Dar nu e politicos.

— Am să ţin minte.

— Te-ai hotărât încotro pornim?

— Nu. Când va veni timpul, voi şti.

Într-adevăr, Mike ştia întotdeauna. Din momentul în care trecuse de la docilitate la dominare, câştigase în mod constant în putere şi siguranţă. Băiatul care altădată obosea dacă ţinea o scrumieră în aer, putea acum nu numai s-o menţină în aer pe Jill, în timp ce el se ocupa de altceva, ci era în stare să facă dovada oricărui gen de putere – fata îşi amintea că, o dată, un camion înţepenise în noroi. Douăzeci de oameni se căzneau să-l scoată. Mike a pus şi el umărul; şi roata din spate, care se scufundase, s-a ridicat de la sine. Mike, care – între timp – se mai cizelase – făcea în aşa fel încât nimeni să nu-şi dea seama.

Jill îşi amintea cum reacţionase Mike când grok, în cele din urmă, că numai lucrurile vii, înzestrate cu putere de a grok, trebuiau să facă dovada că posedă ceva „rău”, pentru ca el să le facă să dispară. Rochia ei nu avea nevoie să aibă ceva „rău”. Regula era numai pentru pui. Un adult era liber să facă aşa cum grok el că e bine.

Care avea să fie următoarea schimbare? se întrebă Jill. Dar nu-şi făcea griji; Mike era bun şi înţelept.

— Mike – îi zise ea – n-ar fi plăcut să le avem pe Dorcas, Anne şi Miriam, aici, în cadă, alături de noi? Şi pe tata Jubal, şi pe băieţi, şi... pe toţi membrii familiei!

— Ne-ar trebui o cadă mai mare.

— Cui i-ar păsa de înghesuială? Mike, când mai facem o vizită acasă?

— Grok că va fi curând.

— „Curând” după normele marţiene? Sau „curând” după normele pământene? Nu contează, iubitule, va fi când aşteptarea se va umple. Apropo, mătuşa Patty trebuie să sosească în curând, mă refer la *„curând-ul”* pământean. Mă speli?

Jill se ridică în picioare; săpunul plecă de pe suport, i se plimbă pe tot corpul, se duse singur la loc, apoi stratul de săpun se transformă în clăbuc.

— Ooo! făcu Jill. Mă gâdili.

— Să te limpezesc?

— Nu, intru în apă. Se lăsă pe vine, se bălăci, apoi se ridică. Tocmai la vreme, zise. Cineva bătea la uşă.

— Scumpilor? V-aţi îmbrăcat?

— Imediat, Pat! strigă Jill, apoi adăugă, în timp ce ieşea din cadă: Usucă-mă, te rog!

Şi imediat se simţi uscată; nu lăsă nici măcar urme pe podea.

— Ascultă, dragă, nu uita să pui ceva pe tine. Patty e o doamnă – nu ca mine.

— Am să ţin minte.

XXVII

Jill înhăţă un neglijeu şi se grăbi să intre în camera de zi.

— Intră, dragă. Tocmai făceam baie; vine şi Mike imediat. Să-ţi aduc ceva de băut – al doilea pahar o să-l bei în cadă. Avem apă fierbinte din belşug.

— Am făcut un duş după ce am culcat-o pe Iubiţica. Totuşi, mi-ar plăcea o baie în cadă. Dar Jill, iubito, eu n-am venit aici să-ţi cer împrumut cada; am venit fiindcă am inima grea că plecaţi, copiii mei.

— O să ţinem legătura, zise Jill ocupându-se de pahare. Tim avea dreptate. Mike şi cu mine trebuie să ne îmbunătăţim numărul.

— Numărul vostru e în regulă. Poate că nu i-ar strica nişte râsete, în rest... Bună, Smitty, zise Pat, întinzându-i lui Mike o mână înmănuşată. Când nu era la circ, doamna Paiwonsky purta întotdeauna mănuşi, rochii cu guler înalt şi ciorapi. Părea (şi era) o văduvă respectabilă, de vârstă mijlocie, care reuşise să se păstreze în formă. Tocmai îi spunem lui Jill că aveţi un număr bun.

— Pat, nu încerca să ne păcăleşti, replică Mike, zâmbind. E un număr îngrozitor.

— Ba nu, dragule, nu i-ar strica puţin entuziasm. Ceva glume. Sau să mai reduci o ţâră costumul lui Jill. Ai o siluetă drăguţă, scumpo.

— Asta n-ar schimba lucrurile, zise Jill, clătinând din cap.

— Ei bine, am cunoscut odată un magician care îşi îmbrăca asistenta ca în Fericiţii Ani Nouăzeci – o mie opt sute nouăzeci – vreau să zic – de nu i se vedeau nici măcar picioarele. Apoi făcea să-i dispară toate hainele, una câte una. Şi nătărăilor le plăcea la nebunie. Nu mă înţelege greşit, dragă – nu era nimic vulgar. Când termina, n-avea pe ea mai puţin decât ai tu acuma.

— Patty, eu mi-aş face numărul goală puşcă, dacă n-aş şti că bădăranii ar interzice spectacolul.

— Ar fi imposibil, scumpo. Nătărăii ar face tărăboi. Dar, dacă arăţi bine, de ce să nu te vadă şi ei? Cât de departe crezi că aş fi ajuns eu cu tatuajele, dacă nu dădeam jos tot ce se poate?

— Fiindcă veni vorba de haine, nu pari a te simţi în largul tău, Pat. Instalaţia de răcire a aerului din maghernişa asta a

luat-o razna – cred că a ajuns cel puţin la nouăzeci.

Mike purta întotdeauna o mantie uşoară, care-i dădea libertatea de a-şi executa numărul la circ. Căldura nu-l afecta decât foarte puţin; uneori era nevoit să-şi regleze metabolismul. Dar prietena lor era obişnuită să nu aibă pe ea mai nimic şi abia suporta să-şi acopere tatuajele când era în mijlocul nătărăilor.

— De ce nu te faci comodă? îi zise Mike. Suntem între noi, tinerii.

A doua parte a îndemnului său era o glumă, care avea menirea de a sublinia că te aflai în intimitatea prietenilor – aşa îi explicase Jubal.

— Are dreptate, Patty, încuviinţă Jill. Dacă n-ai nimic dedesubt, pot să-ţi aduc eu ceva.

— Ă... ştiţi, adevărul e că mi-am tras pe mine un costum.

— Atunci, n-are rost să te formalizezi între prieteni. Îţi desfac eu fermoarele.

— Dă-mi voie să-mi scot mai întâi ciorapii şi pantofii, zise Patty, continuând să vorbească, în timp ce se gândea cum să aducă pe tapet problema religiei. Dumnezeu să-i binecuvânteze, puştii ăştia erau pregătiţi să fie aspiranţi, de asta era sigură – dar sperase că, pentru a-i aduce la lumină, va avea la dispoziţie întreg sezonul.

— Punctul cel mai important al industriei spectacolului, Smitty – îi zise ea lui Mike – este acela în care trebuie să-i înţelegi pe nătărăi. Dacă ai fi un magician *adevărat*... o, nu vreau să spun că nu te pricepi, dimpotrivă... îşi îndesă ciorapii în pantofi, o lăsă pe Jill să-i desfacă fermoarele, apoi continuă: Vreau să spun că ar trebui să laşi impresia că ai încheiat un pact cu Diavolul. Nătărăii ştiu însă că nu e decât iuţeală de mână. Trebuie, aşadar, să fii dibaci şi să nu-ţi faci griji. Ai văzut vreodată un mâncător de flăcări care să aibă o asistentă, chiar drăguţă? Dumnezeule, păi, o fată frumoasă i-ar da peste cap tot numărul: nătărăii speră să-l vadă cum îşi dă foc lui însuşi, nu altcuiva.

Şi Pat îşi trase rochia peste cap; Jill i-o luă, apoi o sărută pe prietena ei.

— Aşa eşti mai naturală, mătuşă Patty. Aşază-te la loc şi savurează-ţi băutura.

— O clipă, dragă, zise doamna Patty, rugându-se în gând să i

se arate calea cea dreaptă. Ei, tatuajele ei vorbeau de la sine, doar de-aia le pusese George acolo unde le pusese. Iată ce le arăt eu nătărăilor, adăugă ea, voi v-aţi uitat vreodată cu atenţie la tatuajele mele?

— Nu, recunoscu Jill. N-am vrut să ne holbăm la tine ca doi nătărăi.

— Acum puteţi să vă holbaţi, dragii mei, de-aia le-a pictat George pe corpul meu, Dumnezeu să-i binecuvânteze sufletul lui de aur. Ca lumea să se holbeze la ele şi să le studieze. Uite, sub bărbie e reprezentată naşterea profetului nostru, sfântul Arhanghel Foster, care pe vremea aceea nu era decât un prunc, neştiutor de ceea ce aveau să-i rezerve Cerurile. Dar îngerii ştiau – îi vedeţi cum stau în jurul lui? Următoarea scenă înfăţişează prima minune, când un băiat păcătos de la şcoala din sat s-a furişat să împuşte o biată păsărică... iar el a luat-o de jos, a mângâiat-o, şi pasărea a zburat, de parcă n-ar fi păţit nimic. Acum trebuie să mă întorc cu spatele.

Le-a explicat apoi că, pe vremea când George a început această operă monumentală, pe corpul ei nu mai exista niciun locşor netatuat, dar – cu talent şi inspiraţie – George reuşise să transforme „Atacul de la Pearl Harbour” în „Armaghedon”, şi „Profilul oraşului New York” în „Oraşul Sfânt”.

— Totuşi, recunoscu ea – chiar dacă fiecare centimetru a fost până la urmă acoperit cu imagini sfinte, George a trebuit să facă un adevărat tur de forţă pentru a-mi desena pe piele toate momentele importante din viaţa pământească a profetului nostru. Aici îl vedeţi cum predică pe treptele seminarului teologic păgân care l-a respins – atunci a fost arestat pentru prima oară, aşa a început Persecuţia. Şi, mai departe, pe coloana vertebrală, îl puteţi vedea cum dă de pământ cu imaginile idolatre... apoi îl vedeţi la închisoare, răspândind în jur lumina sfântă. Apoi Mâna de Credincioşi dă buzna în închisoare...

(Reverendul Foster îşi dăduse seama că, dacă voiai să susţii libertatea credinţei religioase, levierele de metal, bâtele şi disponibilitatea de a te încăiera cu poliţia erau mai de efect decât rezistenţa pasivă. Biserica lui milita împotriva bătăii. Dar el acţionase ca un adevărat tactician – bătăile erau purtate doar în cazurile în care artileria grea era de partea Domnului Dumnezeu.)

— ... îl eliberează şi-l tăvălesc prin fulgi şi catran pe falsul judecător care-l aruncase acolo. Aici, în faţă... Ă... nu se vede prea mult. Le acoperă sutienul. Păcat, conchise Patty.

(„Michael, ce urmăreşte?”)

(„Ştii prea bine. Spune-i.”)

— Mătuşă Patty – interveni Jill, cu blândeţe – dumneata vrei să ne uităm la toate picturile, da sau nu?

— Păi... e aşa cum spune şi Tim când îmi anunţă intrarea: George s-a folosit de toată pielea pe care o am pentru a înfăţişa întreaga poveste.

— Dacă George a muncit atâta, intenţia lui a fost ca lumea să vadă. Scoate-ţi costumul. După cum ţi-am spus, pe mine nu m-ar deranja să-mi fac numărul goală puşcă – şi numărul nostru nu e decât pentru distracţie; pe când al dumitale are un scop... un scop sfânt.

— Fie, dacă insişti, zise Patty şi cântă în gând aleluia. Foster era alături de ea – cu puţin noroc, cu binecuvântarea lui şi ajutată de picturile lui George, avea să le arate acestor copii drumul spre lumină.

— Îţi deschid eu copca?

(„Jill...”)

(„Michael, nu!”)

Doamna Paiwonsky încremeni de uimire când se trezi fără şortul şi fără sutienul în picăţele! Jill nu s-a mirat când neglijeul ei s-a evaporat şi a fost doar puţin surprinsă când a văzut că dispăruse şi mantia lui Mike. Fata puse totul pe seama bunelor lui maniere.

Doamna Paiwonsky simţi că i se taie respiraţia. Jill o luă pe după umeri.

— Linişteşte-te, dragă! Mike, trebuie să-i spui adevărul.

— Da, Jill. Pat...

— Ce e, Smitty?

— Ai spus că trucurile mele se datorează iuţelii de mână. Te pregăteai să-ţi scoţi costumul – aşa că ţi-am dat o mână de ajutor.

— Dar cum ai făcut? Unde a dispărut costumul?

— Acolo unde s-au dus şi halatul lui Jill şi mantia mea. Nu mai sunt.

— Nu-ţi face griji, Patty, interveni Jill. Găsim noi altul. Mike, n-ar fi trebuit să faci una ca asta.

— Îmi pare rău, Jill. Am grok că aşa e bine.

— Ei, bine… poate că chiar este.

Mătuşa Patty nu se supărase prea tare şi nu avea de gând să spună la nimeni – doar era de-a lor.

Ce-o îngrijora pe doamna Paiwonsky nu erau cele două fărâme de costum, sau faptul că rămăseseră goi cu toţii. Ei îi dădea mare bătaie de cap o chestiune teologică.

— Smitty, a fost magie *adevărată*!

— I-ai putea spune şi aşa, admise el, alegându-şi cuvintele.

— Aş prefera să-i spun minune, zise Patty simplu.

— Spune-i, dacă aşa vrei. Oricum, n-a fost iuţeală de mână.

— Ştiu asta.

Nu-i era frică, Patricia Paiwonsky nu se temea de nimic, susţinută cum era de credinţă. Dar îşi făcea griji pentru prietenii ei.

— Smitty – uită-te în ochii mei. Ai încheiat un pact cu Diavolul?

— Nu, Pat. N-am încheiat.

— Sper că nu minţi… adăugă Patty continuând să-l privească în ochi.

— Mike nu ştie să mintă, mătuşă Patty.

— … înseamnă că e într-adevăr o minune. Smitty… *eşti* un sfânt!

— Nu ştiu dacă sunt, Pat.

— Nici Arhanghelul Foster n-a ştiut, până la vârsta adolescenţei… chiar dacă a făcut minuni şi înainte. Eşti un om sfânt; o simt. Cred că am simţit-o chiar din clipa când te-am cunoscut.

— Nu ştiu, Pat.

— Eu cred că s-ar putea să ai dreptate, admise Jill. Dar el nu-şi dă seama de asta. Michael… i-am spus prea multe ca să nu-i spunem totul.

— Michael! repetă Pat, deodată. Arhanghelul Mihail, trimis nouă cu chip de om.

— Patty, te rog! Chiar dacă-i aşa, el nu ştie…

— Nu-i neapărat nevoie să ştie. Dumnezeu îşi pune în practică minunile după propria lui vrere.

— Mătuşă Patty, mă laşi sau nu să vorbesc?

Nu trecu mult şi doamna Paiwonsky află că Mike era Omul de pe Marte. Acceptă să-l trateze ca pe un om, dar declară că

ea rămâne la părerea ei în ceea ce priveşte natura lui şi scopul venirii lui pe Pământ – Foster fusese cu adevărat om atât timp cât stătuse pe Pământ, dar fusese întotdeauna şi *permanent* arhanghel. Dar dacă Jill şi Mike insistau că nu sunt mântuiţi, ea o să-i trateze conform dorinţei lor – căile Domnului sunt de nepătruns.

— Cred că ne poţi considera „aspiranţi”, îi spuse Mike.

— E de ajuns, dragilor! Sunt sigură că sunteţi mântuiţi – dar chiar şi Foster a fost aspirant în anii de la început. Am să vă ajut şi eu.

Patty a asistat apoi la o altă minune. Şedeau toţi trei pe covoraş; Jill s-a întins pe spate şi i-a transmis ideea lui Mike, prin telepatie. Fără incantaţie şi fără suport, Mike a ridicat-o în aer. Patricia îi urmărea, cu o expresie de fericire senină.

— Pat – i-a spus Mike – întinde-te.

S-a supus la fel de prompt ca şi când i-ar fi cerut-o Foster. Jill şi-a întors capul.

— Mike, n-ar fi mai bine să mă cobori pe mine mai întâi?

— Nu-i nevoie. Pot să o fac.

Doamna Paiwonsky s-a simţit ridicată cu blândeţe. Nu-i era teamă; se simţea copleşită de un extaz religios ca o căldură care-i aprindea măruntaiele, aducându-i lacrimi în ochi; nu mai simţise o asemenea putere de când o atinsese sfântul Foster. Mike o apropie de Jill, care o îmbrăţişă. Lacrimile i se schimbară în suspine de fericire.

Mike le cobori pe podea; nu obosise – nici nu-şi aducea aminte când fusese ultima oară obosit.

— Mike... avem nevoie de apă, zise Jill.

(„???")

(„Da”, îi răspunse ea în gând.)

(„Şi?”)

(„Dintr-o necesitate politicoasă. De ce crezi că a venit aici?”)

(„Am ştiut. Nu eram sigur dacă ştii şi tu... sau dacă o să fii de acord. Fratele meu. Eul meu.”)

(„Fratele meu.”)

Mike trimise un pahar în baie, puse robinetul să-l umple, îl aduse înapoi şi i-l dădu lui Jill. Doamna Paiwonsky urmărea scena cu interes – trecuse de faza mirării.

— Mătuşă Patty – zise Jill – ceea ce o să facem noi seamănă cu botezul... şi cu căsătoria. E... un obicei marţian, înseamnă că

dumneata ai încredere în noi şi noi avem încredere în dumneata… putem să-ţi spunem orice şi poţi să ne spui orice… înseamnă că suntem tovarăşi, acum şi pururea. E ca un jurământ pe care, odată făcut, nu-l mai poţi rupe. Dacă-l încalci, noi murim pe loc. Indiferent dacă suntem sau nu mântuiţi. Dacă îl încălcăm noi… dar aşa ceva n-o să se întâmple. Nu eşti obligată să împarţi apa cu noi dacă nu vrei – noi rămânem prieteni. Dacă nu e în concordanţă cu credinţa dumitale, n-o face. Noi nu aparţinem bisericii de care ţii. S-ar putea să nu aparţinem niciodată. Nu ne poţi considera mai mult decât „aspiranţi”. Mike, spune-i şi tu.

— Noi grok, încuviinţă Mike. Pat, Jill a spus drept. Aş vrea să-ţi putem explica în marţiană, ar fi mai clar. Dar lucrul ăsta seamănă într-adevăr cu o căsătorie – deşi e mai mult decât atât. Nu ne împiedică nimeni să-ţi oferim apă… dar, dacă în credinţa sau în inima ta există vreun motiv pentru care să nu accepţi – atunci n-o bea!

Patricia Paiwonsky trase adânc aer în piept. Mai luase şi altă dată o decizie asemănătoare… în prezenţa soţului ei… şi nu-i fusese frică. Cine era ea ca să-l refuze pe un om sfânt? Şi pe binecuvântata lui mireasă?

— Vreau să beau, spuse ea, pe un ton categoric.

Jill luă o înghiţitură.

— Ne apropiem întru vecie, zise ea şi i-l întinse lui Mike.

— Îţi mulţumesc pentru apă, fratele meu, îi răspunse el, apoi sorbi din pahar şi i-l trecu lui Patty, cu următoarele cuvinte: Pat, îţi ofer apa vieţii. Fie ca să bei întotdeauna adânc.

Patricia luă paharul şi-i zise:

— Mulţumesc, vă mulţumesc, dragii mei! „Apa vieţii”… vă iubesc pe amândoi.

Şi bău cu sete.

Jill luă paharul şi bău ce mai rămăsese.

— Acum ne apropiem, fraţii mei.

(„Jill?”)

(„Acum!!!”)

Michael îl ridică pe proaspătul lui frate, îl ţinu puţin în aer, apoi îl depuse uşor, pe pat.

Valentine Michael Smith grok că dragostea fizică dintre doi oameni – foarte omenească şi foarte fizică – nu era o simplă fertilizare a ouălor, niciun ritual prin care te apropiai de cineva;

actul *în sine* era o apropiere. Nu reuşise încă să grok în întregime acest lucru, şi încerca, ori de câte ori avea ocazia, să-l grok deplin. Trecuse multă vreme de când îşi învinsese profunda suspiciune datorată faptului că nici chiar Marii Bătrâni nu cunoşteau *acest* extaz anume – grok că noii lui semeni aveau adâncimi spirituale unice. Fericit, încerca să le sondeze fără inhibiţii copilăreşti, care să-i cauzeze sentimente de vină şi reţineri de orice fel.

Profesorii lui oameni, blânzi şi generoşi, îi instruiseră inocenţa fără a i-o răni. El era o dovadă vie a unicităţii acestui rezultat.

Jill constată fără surprindere că Pat acceptase – instantaneu şi fără rezerve – ideea că împărtăşirea din aceeaşi apă cu Mike, conform unei străvechi ceremonii marţiene, atrăgea după sine împărtăşirea cu Mike însuşi, conform unui străvechi ritual al oamenilor. Jill rămase oarecum surprinsă de calmul cu care a reacţionat Pat când Mike s-a dovedit capabil de minuni şi în acest domeniu. Jill n-avea de unde să ştie că Patricia mai cunoscuse un om sfânt – deci ştia la ce să se aştepte de la asemenea oameni. Jill era senină şi fericită că o situaţie de urgenţă fusese întâmpinată cu acţiunea cuvenită... apoi fericirea i se preschimbă în extaz, când îi veni rândul să se apropie de Mike.

În timp ce se odihneau, Jill l-a rugat pe Mike să-i facă lui Pat o baie prin telekinezie; când femeia a început să ţipe şi să chicotească, i-a ţinut şi ea hangul. La început, Mike o făcuse în joacă, pentru Jill; cu timpul devenise un obicei de familie, iar Jill ştia că lui Patty o să-i placă. Acum se bucura văzând expresia de pe chipul lui Patty când s-a trezit frecată de mâini invizibile, apoi uscată fără prosop sau uscător.

— După asta am nevoie să beau ceva, zise Patty, clipind din ochi.

— Sigur că da, dragă.

— Eu tot mai vreau să vă arăt tatuajele mele, copii.

Intrară în sufragerie şi Patty se aşeză la mijlocul covoraşului.

— Mai întâi, uitaţi-vă la mine, le zise ea. Ce vedeţi?

Mike îi şterse, în minte, tatuajele şi se uită la fratele lui ca să vadă cum arată fără aceste ornamente. Lui Mike îi plăceau ornamentele ei; ele o separau de restul oamenilor, îi dădeau o individualitate. Îi dădeau un fel de aromă marţiană, o făceau să

nu fie ştearsă şi insipidă ca majoritatea semenilor ei. Mike se gândi că ar putea să se tatueze şi el. Dar, pentru asta trebuia să grok pe cine să reprezinte în aceste tatuaje; dacă ar înfăţişa viaţa tatălui său, fratele lui de apă, Jubal? O să se mai gândească la asta. S-ar putea ca Jill să vrea şi ea să fie tatuată. Ce desene puteau s-o facă pe Jill mai frumoasă decât Jill?

Ce văzu însă când o privi pe Pat tară tatuaje nu îi plăcu la fel de mult; arăta aşa cum trebuie să arate o femeie pentru a fi femeie. Mike nu reuşise să grok nici acum colecţia de fotografii a lui Duke; din ele aflase că femeile aveau diferite mărimi, forme şi culori şi că existau mai multe varietăţi în acrobatica dragostei – dar, în afară de asta, nu părea să grok că ar putea învăţa ceva din faimoasele fotografii ale lui Duke. Educaţia primită de Mike făcuse din el un observator atent, dar aceleiaşi educaţii i se datora şi imposibilitatea lui de a reacţiona la plăcerile subtile ale voyeurismului. Nu că nu l-ar fi excitat femeile (inclusiv, şi în mod deosebit, Patricia Paiwonsky), dar atracţia nu se datora în primul rând văzului. Mirosul şi atingerea erau mult mai importante – capitol la care era pe jumătate om, pe jumătate marţian. Reflexul marţian echivalent (la fel de lipsit de subtilitate ca şi un strănut), deşi declanşat de aceste simţuri, putea fi activat numai în anumite momente – pentru un marţian, „a face dragoste” era ceva la fel de romantic ca şi hrănirea intravenoasă.

Privind-o fără tatuaje, Mike observă că ceva se impunea cu şi mai multă pregnanţă: Patricia avea o faţă personală, a cărei frumuseţe era marcată de viaţa pe care o ducea. Spre marea lui mirare, faţa ei era, în sine însăşi, mai individuală chiar decât era cea a lui Jill. Această descoperire îl făcu s-o privească pe Pat cu şi mai multă emoţie, emoţie pe care nu se grăbi totuşi s-o numească dragoste.

Patricia avea şi un miros al ei, şi o voce a ei. Vocea îi era răguşită; lui Mike îi plăcea s-o audă chiar şi atunci când nu grok înţelesul spuselor ei; mirosul ei era amestecat cu o uşoară adiere de mosc amărui, pentru că umbla cu şerpi. Lui Mike îi plăceau şerpii ei, putea să pună mâna pe cei otrăvitori – nu doar dilatând timpul pentru a le evita muşcăturile. Şerpii grok împreună cu el; Mike le savura gândurile inocente şi nemiloase – ele îi aduceau aminte de acasă. În afară de Pat, Mike era singura persoană care putea să se apropie de Iubiţica şi să-i

producă plăcere şarpelui boa. Reptila era aşa de apatică, încât se lăsa manipulată şi de alte persoane – dar pe Mike îl accepta ca şi când ar fi fost vorba de Pat.

Mike lăsă tatuajele să-şi recapete locul.

De ce s-o fi lăsat tatuată mătuşa Patty? se întrebă Jill. Ar fi destul de drăguţă, dacă picioarele nu i-ar arăta ca o revistă de benzi desenate. Oricum, ea o iubea pe Pat, nu aspectul ei exterior; şi, la urma urmei, câştiga şi ea o pâine sigură… asta până avea să îmbătrânească, şi-atunci pleava n-o să mai dea banii ca s-o vadă, chiar dacă tatuajele ei ar fi fost pictate de Rembrandt în persoană. Jill spera că Patty pune deoparte destui bani albi pentru zile negre – îşi aduse apoi aminte că mătuşa Patty era acum frate de apă cu Mike, deci era părtaşă la infinita avere a acestuia. Jill simţi cum îi creşte inima.

— Ei, ce vedeţi? repetă doamna Paiwonsky. Câţi ani am, Michael?

— Nu ştiu.

— Ghiceşte.

— Nu pot. Pat.

— O, curaj!

— Patty, interveni Jill – trebuie să-l crezi când îţi spune că nu poate. N-a învăţat încă să aprecieze vârsta oamenilor – ştii că se află pe Pământ doar de puţină vreme. Mike gândeşte în ani marţieni, folosind aritmetica marţiană. Când e vorba de timp sau de cifre, apelează la mine.

— Atunci… ghiceşte tu, scumpo. Fii sinceră.

Jill o studie pe Patty cu atenţie, observându-i silueta bine păstrată, dar şi mâinile, gâtul şi ochii – apoi scăzu cinci ani, chiar dacă s-ar fi cuvenit să fie cinstită cu un frate de apă.

— Mmm, cam treizeci de ani – decretă ea – cu o aproximaţie de un an.

— Iată o răsplată a Credinţei celei Adevărate, dragii mei! răspunse doamna Paiwonsky, chicotind. Scumpa mea Jill, să tot am vreo cincizeci de ani.

— Nu se vede.

— Asta pentru că am cunoscut Fericirea, iubito. După naşterea primului copil, îmi lăsasem silueta să se destrăbăleze – cuvântul „babană” părea să fi fost inventat special pentru mine. Aveam o burtă ca de luna a şasea. Sânii îmi atârnau – mie, care nu făcusem niciun lifting. Vă puteţi convinge şi

singuri – e drept că un chirurg bun nu lasă nicio cicatrice… totuşi, în cazul meu, ea s-ar vedea, dragă; ar găuri două desene. Şi atunci am văzut lumina! continuă Patty să povestească. Nu, n-am făcut niciun fel de gimnastică, nici n-am ţinut regim – mănânc cât un lup. Fericirea a făcut totul, dragilor. Fericirea absolută întru Dumnezeu, prin intermediul Slăvitului Foster.

— E uluitor, zise Jill.

Jill ştia că mătuşa Patty nu ţinuse regim şi nu făcuse gimnastică de când o cunoştea ea, şi mai ştia şi ce tăieturi se practicau la operaţiile de lifting mamar; era clar că tatuajele ei nu cunoscuseră cuţitul.

Din povestea lui Pat, Mike înţelesese că fratele lui de apă învăţase să-şi controleze corpul prin concentrare, chiar dacă ea prefera să pună reuşita pe seama lui Foster. Încerca şi el s-o înveţe pe Jill, dar – pentru a obţine rezultate optime – fata trebuia să-şi perfecţioneze cunoştinţele de marţiană. Nu era nicio grabă, aşteptarea avea să rezolve totul.

Pat continuă:

— Am vrut să vedeţi cu ochii voştri ce poate face Credinţa. Adevărata schimbare este însă una lăuntrică. E Fericirea. Bunul Dumnezeu ştie că nu am harul limbilor, totuşi am să încerc să vă explic. Înainte de toate, trebuie să înţelegeţi că toate celelalte aşa-zise biserici sunt capcane ale diavolului. Iubitul nostru Isus a predicat Credinţa cea Adevărată, aşa spune Foster şi eu cred din tot sufletul. Numai că, în Evul Mediu timpuriu, cuvintele lui au fost răstălmăcite şi deformate în aşa măsură încât nici chiar Isus nu le-ar mai recunoaşte. Aşa că Foster a fost trimis pentru a vesti o Nouă Apocalipsă şi a-i lămuri din nou pe oameni.

Patricia Paiwonsky întinse arătătorul şi în clipa următoare devenise o preoteasă înveşmântată în sfinţenie, demnitate şi simboluri mistice.

— Dumnezeu vrea ca noi să fim Fericiţi, continuă ea. El a umplut lumea cu tot felul de lucruri care să ne facă Fericiţi. Credeţi că Dumnezeu ar fi lăsat ca mustul să se preschimbe în vin, dacă n-ar fi vrut ca noi să-l bem şi să ne veselim? Putea să-l lase să rămână must… sau să-l facă oţet, care nu stârneşte veselie nimănui. Nu e acesta un adevăr? Bineînţeles că intenţia lui Dumnezeu n-a fost ca omul să se îmbete, să-şi bată nevasta

şi să-şi lase copiii de izbelişte... El ne-a dat toate lucrurile pentru uz, nu pentru abuz. Dacă ai poftă să bei un pahar sau şase pahare, alături de prieteni care au văzut lumina şi apoi îţi vine chef să dansezi şi să aduci laudă Domnului pentru bunătatea Lui – de ce n-ai face-o? Şi alcoolul şi picioarele sunt lăsate de Dumnezeu – El le-a făcut pentru ca tu să le îmbini foloasele şi să fii Fericit!

Doamna Paiwonsky se opri.

— Mai umple-mi un pahar, scumpo. Când predici ţi se face sete – nu pune atât ghimbir; e bun whisky-ul ăsta. Şi asta nu e tot, reveni Pat la predică. Dacă Dumnezeu nu ar fi vrut ca femeile să fie privite, atunci le-ar fi făcut urâte – logic, nu? Dumnezeu nu e trişor; dar El a stabilit regulile jocului – n-ar avea motive să-l măsluiască, pentru a-i împiedica pe nătărăi să câştige, cum se întâmplă cu roata norocului, la bâlci. N-ar trimite pe nimeni în Iad pentru că a pierdut într-un joc necinstit. Bun. Deci Dumnezeu vrea să fim Fericiţi şi ne-a spus ce trebuie să facem: „Iubiţi-vă unii pe alţii!” Iubeşte un şarpe, dacă biata făptură are nevoie de dragoste. Iubeşte-ţi aproapele... şi arată-le pumnul numai uneltelor lui Satan, care vor să te abată de la cărarea stabilită şi să te arunce în focul Gheenei. Şi, prin „dragoste” Dumnezeu nu înţelege dragostea afectată a fetei bătrâne care nu îndrăzneşte să-şi ridice ochii din cartea de rugăciuni de frică să nu vadă vreo ispită a cărnii. Dacă Dumnezeu ar urî trupurile, *atunci de ce a făcut atâtea*! Dumnezeu nu e un fricos. El a făcut Marele Canion, şi cometele care brăzdează cerul, şi cicloanele, şi armăsarii şi cutremurele de pământ – e posibil ca un Dumnezeu care a putut face toate astea să-şi întoarcă spatele şi să se scape pur şi simplu în pantaloni doar pentru că vreo fetiţă se apleacă către un flăcău sau un bărbat vede sfârcul unui sân? Ştiţi bine că nu este aşa, dragilor, aşa cum şi eu ştiu! Când Dumnezeu ne-a spus să iubim, n-a vrut să ne fenteze; a fost sincer. Să iubim bebeluşii care trebuie schimbaţi tot timpul şi să iubim bărbaţii puternici şi virili fără de care n-ar mai exista bebeluşi pe care să-i iubim – şi, între timp, să-i iubim şi pe alţii, pentru că e aşa de *bine* să iubeşti! Bineînţeles că asta nu-nseamnă să faci comerţ cu sentimente, tot aşa cum dacă am o sticlă de whisky nu înseamnă că trebuie să mă îmbăt criţă şi să zvânt în bătaie un poliţist. Dragostea nu e de vânzare şi Fericirea nu poate fi

cumpărată; nici una, nici cealaltă nu au preţ… cine crede că ele sunt mărfuri, se află deja în drum spre Iad. Cel care dă însă din toată inima şi primeşte ceea ce Dumnezeu are din belşug, de acela Diavolul nu se poate atinge. Banii? Iubito – spuse Pat, adresându-i-se lui Jill – ai fi dispusă să împarţi apa cu cineva în schimbul, să zicem, a unui milion de dolari? Ba nu, a zece milioane, scutiţi de impozit?

— Bineînţeles că nu, răspunse Jill

(„Michael, ai grok asta?”)

(„Aproape deplin, Jill. Aşteptare este.”)

— Înţelegeţi, dragilor? Eu am ştiut că apa aceea înseamnă dragoste. Voi sunteţi aspiranţi, vă aflaţi foarte aproape de lumină. Dar, pentru că din dragostea care este între voi aţi „împărţit apa” şi „ne-am apropiat”, cum zice Michael, pot să vă spun acum lucruri pe care, în mod normal, n-aş avea voie să i le spun unui aspirant…

Reverendul Foster, care se hirotonisise singur – sau fusese hirotonisit de către Dumnezeu, în funcţie de autoritatea citată – simţea pulsul vremurilor mai acut decât putea s-o facă un om de circ, care intuieşte dorinţele publicului. Spaţiul cultural cunoscut sub denumirea de „America” avusese, de-a lungul istoriei, o personalitate scindată. Legile îi erau puritane; sub aparenţe, ascundea un comportament cu tendinţe rabelaisiene; principalele religii erau apolinice; în timp ce renaşterile, revirimentele sale spirituale erau dionisiace. În secolul al douăzecilea (era creştină terestră) nu era loc pe Pământ unde preocupările sexuale să fie mai straşnic interzise – dar nici nu existau oameni care să le acorde un mai mare interes. Foster avea două trăsături comune cu toţi marii lideri religioşi ai planetei: era o personalitate extrem de magnetică, iar din punct de vedere sexual se ridica deasupra normei umane. Marii lideri religioşi de pe Pământ erau întotdeauna fie celibatari, fie se situau la antipod. Foster nu era celibatar.

Lucrul era valabil şi pentru soţiile şi preotesele Lui – în biserica Noii Apocalipse, dovada decisivă a renaşterii spirituale includea un ritual special destinat „apropierii”.

De-a lungul istoriei terestre, existaseră multe culte care folosiseră aceeaşi tehnică – în America însă Foster fusese primul care o aplicase la scară mare. Foster fusese de mai multe ori izgonit din oraş, până când reuşise să pună la punct o

metodă care-i permitea să-şi extindă cultul capric. În acest scop, împrumutase unele idei de la francmasonerie, de la catolicism, de la partidele comuniste şi pescuise câteva idei pe Madison Avenue, tot aşa cum – atunci când compusese biblia Noii Apocalipse – apelase la scripturile deja existente. Pentru ca rezultatul să arate mai atrăgător, etichetase totul ca o întoarcere la creştinismul primitiv. Ridicase o biserică la periferia oraşului, la ale cărei slujbe putea să participe oricine.

Urmase apoi o biserică de mijloc care, pentru ochii celor din afară, era numită „Biserica Noii Apocalipse”, şi unde fericiţii mântuiţi, care plăteau zeciuială, se bucurau de toate binefacerile rezultate din tot mai înfloritoarea afacere de vânzări condiţionate şi se distrau straşnic într-un nesfârşit carnaval al Fericirii, Fericirii, Fericirii! Membrilor acestei biserici li se iertau toate păcatele – şi numai foarte puţini erau păcătoşi, atâta vreme cât îşi dădeau obolul bisericii, tratau cinstit cu colegii lor fosteriţi, îi condamnau pe păcătoşi şi erau tot timpul Fericiţi. Biserica Noii Apocalipse nu încuraja poftele trupeşti, dar trebuie spus că devenise destul de mistică în discutarea comportamentului sexual.

Biserica de mijloc furniza trupe de şoc. Foster împrumutase un truc de la gruparea Wobbly, înregistrată la începutul secolului al douăzecilea; dacă o comunitate încerca să suprime o mişcare fosterită, fosteriţii luau cu asalt respectivul oraş până când nici poliţiştii, nici închisorile nu le mai puteau ţine piept – poliţiştii se alegeau cu coaste rupte, iar închisorile erau şterse de pe faţa Pământului.

Dacă un procuror se pripea şi găsea un cap de acuzare, îi era imposibil să ducă lucrurile la bun sfârşit. Foster (pe care nevoia îl învăţase) făcea în aşa fel încât urmărirea penală să treacă drept persecuţie la adăpostul literei legii; aşa se explică faptul că niciun proces intentat vreodată unui fosterit n-a ajuns la tribunal – nici, mai târziu, în faţa Curţii Supreme de Justiţie.

În interiorul bisericii deschise se afla Biserica Secretă – un nucleu de credincioşi devotaţi cu trup şi suflet, din rândul cărora se alegeau preoţii, instructorii de profani, toţi păstrătorii de chei şi specialiştii în diplomaţie. Ei erau „renăscuţi”, nesupuşi păcatului, siguri de un loc în Cer şi numai ei puteau să celebreze sfintele taine.

Foster îi alegea cu mare grijă şi o făcea personal, până când

operaţia a luat amploare şi nu a mai putut-o controla singur. Căuta bărbaţi care să-i semene lui şi femei comparabile cu preotesele-i-soţii – adică oameni energici, cu credinţă fermă, încăpăţânaţi şi eliberaţi de gelozie, în cea mai umană accepţiune a termenului (sau care puteau fi eliberaţi, după ce erau purificaţi de vină şi nesiguranţă); în afară de aceste însuşiri trebuiau să fie cu toţii potenţiali satiri şi nimfe, întrucât biserica secretă avea la bază cultul dionisiac de care America dusese lipsă până atunci şi pentru care exista, se pare, o uriaşă piaţă de desfacere.

Foster era extrem de precaut – când candidaţii erau căsătoriţi, îi coopta pe ambii soţi. Candidaţii necăsătoriţi trebuiau să fie sexy şi agresivi – pe preoţi îi făcuse să înţeleagă că numărul bărbaţilor trebuie să fie egal sau să-l depăşească pe cel al femeilor. Nu existau dovezi că Foster ar fi studiat în prealabil istoria unor culte similare din America – fapt este că el ştia sau intuia că multe dintre ele eşuaseră din cauză că senzualitatea posesivă a preoţilor lor dăduse naştere la gelozie. Foster nu se făcuse niciodată vinovat de o asemenea eroare; el nu păstra nicio femeie numai pentru sine, nici chiar pe cele pe care le lua în căsătorie. Şi nici nu se grăbea să mărească nucleul celor aleşi; biserica de mijloc oferea destule posibilităţi pentru ca masele să-şi astâmpere nevoile mai moderate. Dacă în urma unui ritual de renaştere rezultau două cupluri capabile de o „Căsătorie Paradisiacă”. Foster era mulţumit. Dacă nu rezulta niciunul, atunci lăsa seminţele să se dezvolte şi le trimitea o preoteasă şi un preot experimentaţi, care aveau rolul de îngrăşământ.

Pe cât posibil, Foster testa el însuşi perechile care candidau, ajutat de o preoteasă. Ţinând cont că aceste cupluri erau deja „mântuite”, după canoanele bisericii de mijloc, Foster nu risca decât foarte puţin sau chiar deloc, în ceea ce o privea pe femeie; cât despre bărbat, îşi făcea întotdeauna o părere, înainte de a-l da pe mâna preotesei.

Înainte să fie mântuită, Patricia Paiwonsky fusese o femeie tânără, măritată şi „foarte fericită”. Avea un copil şi un soţ mult mai în vârstă decât ea, pe care îl respecta şi îl admira. George Paiwonsky era un om generos şi iubitor şi nu avea decât o slăbiciune, dar una care-l lăsa prea beat pentru a mai fi în stare să facă dovada acestei iubiri, la sfârşitul unei zile lungi. Patty

se considera o femeie norocoasă – e drept că George o mai făcea din când în când pe iubitorul cu vreuna din clientele lui... devenea chiar prea iubitor dacă se întâmpla să fie la începutul zilei – dar nu trebuie uitat că arta tatuajului cerea intimitate, mai ales dacă era vorba de doamne. Patty era îngăduitoare; câteodată, după ce George s-a luat serios de băutură, mai ieşea şi ea cu unul sau altul dintre clienţi.

Cu toate acestea, în viaţa ei exista un gol, care nu s-a umplut nici atunci când un client recunoscător i-a dăruit un şarpe – pleca pe mare, zicea el, şi nu putea să-l mai ţină. Lui Pat îi plăceau animalele de casă şi nu avea alergie la şerpi; îi făcuse un culcuş în vitrina atelierului lor iar George pictase o firmă frumoasă, în patru culori, pe care o aşeză în fundal: „Nu călcaţi peste mine!”, scria pe ea. Până la urmă, ideea lor a avut succes.

Pat a adunat mai mulţi şerpi, care au devenit pentru ea o consolare. Dar era fiica unui băiat din Ulster[14] şi a unei fete din Cork: armistiţiul încheiat între părinţii ei o lăsase fără nicio religie.

Pe vremea când Foster predica în San Pedro, Patty era deja „aspirantă”; reuşise să-l convingă pe George să asiste şi el la câteva slujbe de duminică, dar omul nu văzuse lumina.

Până la urmă, Foster le-a adus lumina şi cei doi soţi s-au mărturisit împreună. Peste şase luni, când Foster a revenit în oraşul lor, familia Paiwonsky era aşa de pătrunsă de credinţă, încât Foster însuşi le-a acordat atenţie.

— Din ziua când George a văzut lumina, nu mi-a mai dat nici cea mai mică bătaie de cap, le spuse Pat lui Mike şi Jill. Mai bea încă... dar numai în biserică şi niciodată prea mult. Când părintele nostru spiritual s-a întors, George îşi începuse deja Proiectul Măreţ. Cum era firesc, am vrut să i-l arătăm lui Foster... Doamna Paiwonsky ezită o clipă, apoi adăugă: Copii, n-ar trebui să vă spun asta!

— Atunci, nu ne spune, zise Jill hotărâtă. Patty, dragă, nu vreau să faci niciodată ceva în legătură cu care ai îndoieli, „împărţirea apei” trebuie să vină de la sine.

— Ă... De fapt, vreau să vă spun! Dar nu uitaţi că sunt lucruri care ţin de biserică, deci nu trebuie să spuneţi la nimeni... tot

---

[14] Ulster – partea de nord a Irlandei, constituind azi Irlanda de Nord; Cork – mare port în sudul Irlandei: în Ulster există serioase divergenţe religioase între catolici şi protestanţi.

aşa cum nici eu n-aş spune ceva care vă priveşte.

Mike încuviinţă din cap, apoi spuse:

— Aici, pe Pământ, noi îi zicem problema „fraţilor de apă”. Pe Marte nu e nicio dificultate, dar aici grok că mai apar. Problemele discutate între fraţii de apă nu se spun altora.

— Eu… grok, zise Patty. E un cuvânt ciudat, dar am început să-l învăţ. De acord, dragilor, suntem între fraţi de apă. Ştiaţi că toţi fosteriţii sunt tatuaţi? Mă refer la *adevăraţii* membri ai bisericii, la cei care sunt mântuiţi acum şi pururea şi-n vecii vecilor – aşa ca mine? O, asta nu înseamnă că sunt tatuaţi pe tot corpul… vedeţi semnul ăsta, exact deasupra inimii? Aici am primit sărutul sfânt al lui Foster. George l-a încadrat în aşa fel încât pare să facă parte din desen… ca să nu-şi dea seama nimeni. Dar este sărutul lui – pe care mi l-a aplicat Foster însuşi! exclamă Pat extaziată.

Jill şi Mike cercetară locul arătat de ea.

— Este într-adevăr semnul lăsat de un sărut – spuse Jill, surprinsă – ca şi când te-ar fi sărutat cineva care-şi dăduse cu ruj pe buze. Eu crezusem că face parte din scena cu apusul de soare.

— Asta pentru că aşa l-a aranjat George. Fiindcă nu se cade să arăţi sărutul lui Foster decât celor care poartă şi ei pe corp urma acestui sărut – şi eu nu l-am arătat, până acum. Dar cu voi e altceva, insistă Pat. Într-o zi, o să primiţi amândoi câte un astfel de sărut – când s-o întâmpla, vă rog să mă lăsaţi pe mine să vi le tatuez.

— Nu pricep, Patty, zise Jill. Cum o să ne sărute? La urma urmei, el e… sus în Ceruri.

— Da, draga mea, este. Dă-mi voie să-ţi explic. Orice preot sau preoteasă vă poate da sărutul lui Foster. El înseamnă că Dumnezeu este în inimile voastre, că Dumnezeu e o parte din voi… pentru totdeauna.

Mike deveni dintr-odată atent.

— Tu eşti Dumnezeu! zise el.

— Ce spui, Michael? Mă rog… e o formulare nouă pentru mine. Dar ea exprimă într-adevăr esenţa lucrurilor… Dumnezeu este în tine, îţi aparţine şi ţi-e mereu alături, astfel că Diavolul nu se poate lega de tine.

— Da, încuviinţă Mike. Tu îl grok pe Dumnezeu.

Se gândi fericit că expresia de mai înainte era cea mai

exactă materializare de până atunci a conceptului pe care îl avea în gând... dacă nu o lua în calcul pe Jill, care îl învăţa şi ea, în marţiană. Ceea ce era inevitabil.

— Asta voiam să spun, Michael, continuă Pat. Dumnezeu... te grok, iar tu eşti unit cu biserica Lui prin căsătorie, întru Dragoste Sfântă şi Fericire Eternă. Preotul sau preoteasa te sărută şi semnul lăsat ţi se tatuează, ca dovadă că e acolo pe vecie. Nu e neapărat nevoie să fie la fel de mare ca al meu – care are mărimea şi forma slăvitelor buze ale lui Foster – şi poate fi aplicat pe orice loc de pe corp, pentru a-l feri de ochii păcătoşilor. În orice locuşor unde nu poate fi observat. Îl veţi scoate la vedere atunci când veţi participa la o întrunire a Fericirii, alături de toţi cei mântuiţi pe veci.

— Eu am auzit de asemenea întruniri – comentă Jill – dar n-am ştiut niciodată ce reprezintă ele de fapt.

— Ei, bine – spuse doamna Paiwonsky, cu seriozitate – sunt mai multe feluri de întruniri ale Fericirii. Cele pentru membrii obişnuiţi, care sunt mântuiţi dar ar putea să recidiveze, sunt pline de antren – nişte petreceri de proporţii, la care oamenii se roagă numai dacă se simt fericiţi să o facă şi la care lumea se distrează pe cinste, ca la orice petrecere reuşită. Uneori se mai face şi puţină dragoste, în sensul propriu al cuvântului – dar e mai bine să fii foarte atent cu cine şi cum o faci, fiindcă nu trebuie să semeni sămânţa discordiei între fraţii tăi întru credinţă. Biserica insistă ca totul să se facă aşa cum se cuvine.

Cât despre o întrunire a fericirii care-i are ca participanţi pe cei mântuiţi pe veci... ei bine, acolo nu mai ai de ce să fii atent, fiindcă acolo nu va fi absolut nimeni care să poată păcătui – s-a depăşit faza asta. Să zicem că ai chef să bei până cazi lat... foarte bine, înseamnă că aceea este Vrerea Domnului, altfel n-ai simţi pornirea respectivă. Poţi să îngenunchezi şi să te rogi, sau să-ţi înalţi vocea şi să cânţi – ori să-ţi sfâşii veşmintele şi să dansezi; orice ai face, e Vrerea Domnului. E imposibil să existe acolo cineva care să vadă ceva rău în asta.

— Pare a fi vorba de o petrecere în toată regula, zise Jill.

— Aşa şi este – de fiecare dată! Te simţi plin de binecuvântare cerească. Iar dacă, dimineaţa, când te trezeşti, ai alături pe unul dintre fraţii tăi mântuiţi pe veci, el se află acolo pentru că Domnul a voit să vă binecuvânteze pe toţi cu Fericire. Ei poartă pe trup sărutul lui Foster – asta înseamnă că

sunt *ai tăi*. Seamănă oarecum cu „împărţitul apei”, înţelegeţi? îi întrebă Pat, după ce meditase asupra acestei chestiuni.

— Eu grok, admise Mike.

(„Mike???”)

(„Aşteaptă, Jill. Aşteaptă pentru deplinătate.”)

— Însă nu cumva să credeţi – continuă Patricia, cu sinceritate – că, dacă ai un semn tatuat, poţi automat să participi la o întrunire a Fericirii desfăşurată în Templul Secret. În cazul unui frate sau al unei surori care pleacă din localitate… uite, de exemplu, eu: imediat ce aflu itinerarul trupei de circ, le scriu bisericilor locale şi le trimit amprentele mele, pentru ca ei să le poată compara cu cele existente în arhiva celor mântuiţi pe veci, arhivă care se află în Templul Arhanghelului Foster. Le dau şi adresa mea din Billboard. Pe baza acestor date sunt identificată atunci când merg la biserică – mă duc în fiecare duminică şi nu mi s-a întâmplat absolut niciodată să lipsesc la o întrunire a Fericirii, chiar dacă Tim a trebuit să-şi găsească un alt număr de senzaţie. Fraţii şi surorile mele se bucură să mă vadă; sunt o atracţie în plus, cu picturile mele sacre unice şi nedepăşite de nimeni. De multe ori stau câte o seară întreagă şi-i las pe oameni să mă examineze… fiecare minut e o binecuvântare. Câteodată preotul mă pune să o aduc pe Iubiţica şi să jucăm împreună numărul cu Eva şi şarpele – bineînţeles că, în asemenea cazuri, trebuie să-mi fardez corpul. Unul din fraţi îl interpretează pe Adam, suntem izgoniţi din Grădina Raiului, iar preotul explică adevărata semnificaţie a acestui fapt, nu toate minciunile alea sfruntate – şi sfârşim prin a ne recâştiga binecuvântata noastră inocenţă, şi aşa petrecerea merge înainte. Bucurie! Toată lumea e interesată de sărutul pe care mi l-a dat Foster, adăugă Pat. Asta pentru că, având în vedere că el s-a întors în Ceruri acum douăzeci de ani, sunt puţini cei care au un sărut al lui Foster care să nu fi fost aplicat prin intermediari – eu sunt una dintre aceştia, Tabernacolul poate s-o dovedească şi pe asta. Şi le povestesc oamenilor. Ăăă…

Doamna Paiwonsky ezită, apoi le spuse totul, cu lux de amănunte – Jill se întrebă ce se întâmplase cu redusa ei capacitate de a roşi. Apoi grok că Mike şi Pat erau spirite înrudite – neprihăniţii lui Dumnezeu, cărora le era imposibil să păcătuiască, indiferent ce ar fi făcut. Jill ar fi vrut, pentru binele lui Patty, ca Foster să fi fost într-adevăr un sfânt profet

care s-o fi mântuit întru fericire eternă.

Dar tocmai *Foster*! Sfinte Sisoe, ce mascaradă!

În clipa următoare, ajutată de acum mult îmbunătăţită ei capacitate de a retrăi trecutul, Jill se afla din nou în camera aceea cu un perete de sticlă, uitându-se în ochii morţi ai lui Foster. Dar el părea viu... fata simţi cum un fior îi străbate măruntaiele şi se întrebă ce ar fi făcut ea dacă Foster i-ar fi oferit sfântul lui sărut – şi sfânta lui persoană?

Jill se ridică şi o întrebă pe doamna Paiwonsky:

— Patty, scumpo, la ce oră trebuie să fii la post?

— O, vai de mine! Ar trebui să plec în chiar clipa asta binecuvântată!

— Dar, de ce? Caravana pleacă abia la nouă treizeci.

— Păi... Iubiţicăi îi e dor de mine. Devine geloasă dacă lipsesc prea mult.

— Nu poţi să-i spui că ai o întrunire a Fericirii?

— Mmm... asta şi este! Sigur că da! şi femeia o strânse la piept pe Jill.

— Bun. Eu mă duc să mă culc – Jill e moartă de oboseală. La ce oră trebuie să te trezeşti?

— Păi, dacă ajung acolo până în opt, pot să-l pun pe Sam să-mi strângă cortul şi-mi rămâne timp să mă ocup şi de încărcarea copilaşilor mei.

— Dar micul dejun?

— Îl iau în tren. De obicei, dimineaţa nu beau decât o cafea.

— Cafeaua poţi să ţi-o prepar şi aici. Dragilor, puteţi să mai staţi cât vreţi: n-am să te las să dormi prea mult – chiar dacă ai s-adormi, Mike nu doarme niciodată, zise Jill.

— Nu doarme deloc?

— Niciodată. În general se strânge ghem şi meditează o vreme – dar, de dormit, nu doarme.

Doamna Paiwonsky dădu din cap, cu solemnitate.

— Iată încă un semn, zise. Ştiam eu – Michael, într-o bună zi o să ştii şi tu. Ţi se va vesti vocaţia.

— Se poate, admise Jill. Mike, pic de somn. Du-mă în pat, te rog.

Fu ridicată în aer şi purtată până în dormitor; cuverturile se dădură singure la o parte – fata adormise.

Jill se trezi la şapte, se dădu jos din pat şi-şi vârî capul în camera de alături. Luminile erau stinse şi jaluzelele coborâte

până jos, dar cei doi nu dormeau. Jill îl auzi pe Mike spunând, tandru şi sigur:

— Tu eşti Dumnezeu.

— Tu eşti Dumnezeu, îi şopti Patricia, cu o voce greoaie, de parcă s-ar fi aflat sub efectul drogurilor.

— Da. Jill este Dumnezeu.

— Jill… este Dumnezeu.

— Şi tu eşti Dumnezeu.

— *Tu*…eşti Dumnezeu! Acum, Michael, *acum!*

Jill ieşi fără o vorbă şi se duse să se spele pe dinţi. Prin telepatie, îl anunţă pe Mike că era trează şi descoperi că Mike ştia deja. Când Jill se întoarse în camera de zi, o găsi scăldată în lumina soarelui.

— Bună dimineaţa, dragii mei, le spuse, apoi îi sărută pe amândoi.

— Tu eşti Dumnezeu, zise Pat cu simplitate.

— Da, Patty. Şi tu eşti Dumnezeu. Dumnezeu este în noi toţi, răspunse Jill. Privind-o pe Patty în lumina crudă a dimineţii, observă că nu arăta obosită. Efectul îi era cunoscut – dacă Mike voia ca ea să rămână trează toată noaptea, Jill găsea că nu îi era deloc greu s-o facă. Bănuia că şi toropeala ei din noaptea trecută fusese tot ideea lui Mike… auzi vocea lui Mike care îi dădea dreptate.

— E ora cafelei, dragilor. Întâmplător, am pus deoparte şi o cutie cu suc de portocale, le zise ea.

Au luat un mic dejun frugal, suprasaturat de fericire. Jill a observat că Patty stătea pe gânduri.

— S-a întâmplat ceva, dragă? o întrebă ea.

— Păi… îmi pare rău că aduc vorba despre asta – dar voi din ce o să trăiţi, copii? Mătuşa Patty a pus la ciorap o sumă frumuşică şi mă gândeam…

Jill începu să râdă.

— O, draga mea, n-ar trebui să râd, zise ea. Dar Omul de pe Marte e *foarte* bogat! Vrei să spui că nu ştiai?

— Păi, cred că ştiam, zise doamna Paiwonsky, încurcată. Dar nu poţi să ai încredere în ceea ce spun buletinele de ştiri.

— Patty, eşti o scumpete. Crede-mă, acum, că suntem fraţi de apă, n-am ezita să-ţi cerem, dacă am avea nevoie – „împărţirea cuibului” nu e o simplă figură de stil. Problema se pune însă invers. Dacă, vreodată, o să ai nevoie de bani, nu trebuie

decât să ne spui. Indiferent cât sau când. Scrie-ne – sau, şi mai bine, caută-ne la telefon; Mike n-are nici cea mai vagă idee în privinţa banilor. Află, dragă, că – în clipa de faţă – am pe numele meu două sute de mii de dolari. Nu vrei o parte din ei?

Doamna Paiwonsky răspunse surprinsă:

— Vai de mine. N-am nevoie de bani.

Jill ridică din umeri.

— Dacă o să ai vreodată, dă un strigăt. Dacă vrei un iaht – lui Mike i-ar face plăcere să-ţi ofere un iaht.

— Da, Pat, mi-ar plăcea. N-am văzut niciodată un iaht. Doamna Paiwonsky scutură din cap.

— Nu mă ridicaţi în slăvi, scumpilor. Tot ce vreau de la voi este dragostea voastră...

— Pe ea o ai deja, îi spuse Jill.

— Eu nu grok ce este „dragostea”, zise Mike. Dar Jill spune întotdeauna drept. Dacă e ceva pe care noi îl avem, atunci este al tău.

— Şi să ştii că sunteţi mântuiţi, continuă Patty. Dar acum nu-mi mai fac griji pentru asta. Mike mi-a spus despre aşteptare şi de ce există aşteptarea. Înţelegi, Jill?

— Grok. Eu nu mai sunt nerăbdătoare în legătură cu nimic.

— Dar eu am ceva pentru voi doi.

Şi doamna cea tatuată îşi luă poşeta şi scoase din ea o carte.

— Dragii mei, am aici însăşi copia Noii Apocalipse pe care mi-a dat-o slăvitul Foster.... în noaptea când mi-a aplicat sărutul. Vreau să v-o dăruiesc.

Ochii lui Jill se umplură de lacrimi.

— Dar... mătuşă Patty, fratele nostru! Nu putem s-o acceptăm. O să cumpărăm alta.

— Nu. Este... este „apă” pe care o împart cu voi. Ca semn de apropiere.

— O! exclamă Jill şi sări în sus. Atunci, o s-o împărţim. E a noastră, acum – a noastră, a tuturor. Şi o sărută pe Patty. Mike o bătu uşor pe umăr pe Jill.

— Frăţior lacom ce eşti, îi zise el. Acum e rândul meu.

— O să fiu întotdeauna lacomă în această privinţă, replică Jill.

Omul de pe Marte îşi sărută proaspătul frate mai întâi pe gură, apoi pe locul unde a sărutat-o Foster. După ce se gândi puţin după normele terestre, Mike alese un loc în partea

cealaltă a corpului, care putea fi integrat în desenele lui George şi o sărută şi acolo, în timp ce se gândea – cu timpul dilatat şi cu minuţiozitate. Trebuia să „grok” capilarele…

În cele două locuri, îşi apăsă în treacăt buzele pe piele. Jill reuşi însă să zărească o parte din rezultatul efortului său.

— Patty, ia uită-te! o strigă ea pe doamna Paiwonsky.

Buzele lui se imprimaseră pe trupul femeii – două stigmate gemene, roşii ca sângele. Patty simţi că leşină – dar credinţa ei neclintită o făcu să-şi revină.

— Da. Da! Michael…

Peste puţin timp, doamna tatuată se preschimbase într-o gospodină sfioasă cu guler înalt, mâneci lungi şi mănuşi.

— N-am de gând să plâng – zise ea, cumpătată – iar eternitatea nu ştie ce înseamnă despărţirile. O să aştept.

Îi sărută, apoi plecă, fără să se uite înapoi.

XXVIII

— Blasfemie!

— Te-a muşcat ceva, juniorule? întrebă Foster, ridicându-şi privirea. Dependinţa în care se aflau fusese construită în grabă şi unele lucruri reuşiseră să se strecoare înăuntru – în general roiuri de încornoraţi invizibili... erau inofensivi, dar o muşcătură făcută de unul din ei lăsa o anume mâncărime asupra ego-ului.

— Ă... ca să crezi, trebuie să vezi – uite, dau puţin înapoi omniscientul.

— Ai rămâne surprins dacă ai şti câte pot să cred, juniorule, zise Foster.

Cu toate acestea, supraveghetorul lui Digby nu-i mai acordă acestuia întreaga lui atenţie. Trei temporali – oameni, din câte vedea, un bărbat şi două femei – speculau despre cele eterne. Nu era nimic ciudat în asta.

— Ce este? întrebă el.

— Ai auzit ce-a zis femeia aia! Ca să vezi, „Arhanghelul Mihail”!

— Şi ce-i cu asta?

— Cum adică „şi ce-i cu asta”? Of, pentru Dumnezeu!

— E foarte posibil.

Aureola lui Digby începu să tremure.

— Foster – zise el – cred că nu te-ai uitat bine! Se referea la delincventul ăla care nu mai e de mult juvenil, cel care m-a trimis la plimbare. Adu din nou scena pe ecran.

Foster lăsă să-i crească avantajul, băgă de seamă că îngerul-ucenic avusese dreptate – apoi observă altceva şi zâmbi cu zâmbetul lui angelic.

— De unde ştii că nu te înşeli, juniorule?

— Cum adică?

— În ultima vreme nu l-am mai văzut pe Mike pe la Club. Ştiu că a fost şters de la concursul „Solipsistul Milenar” – semn că trebuie să fie plecat într-o altă misiune; Mike se numără printre cei mai împătimiţi jucători de solipsism din acest sector.

— Dar e o noţiune obscenă!

— Ai fi uimit dacă ai şti câte dintre cele mai bune idei ale Şefului au fost etichetate drept „obscene” în anumite cercuri – ba, poate că tocmai tu n-ar trebui să fii uimit, ţinând cont de

munca de teren pe care o faci. Oricum, cuvântul „obscen” nu înseamnă nimic – n-are nicio semnificaţie logică. „Pentru cei puri, toate sunt pure.”

— Dar...

— Sunt încă Martor, Digby. Pe lângă faptul că fratele nostru Michael pare să fie plecat în acest micro-moment – nu-l urmăresc ce face; nu suntem trecuţi pe aceeaşi Listă de Supraveghere – iar doamna cea tatuată care a făcut prevestirea nu are cum să se înşele; este ea însăşi o temporală foarte sfântă.

— Cine zice asta?

— Eu, fiindcă ştiu, replică Foster şi zâmbi din nou, cu o dulceaţă îngerească.

Draga şi micuţa Patricia! Cam bătrâioară, dar încă pământean atrăgătoare – şi strălucind de o lumină interioară care o făcea să semene cu un vitraliu. Foster observă, fără mândrie temporală, că – de când o văzuse ultima oară pe Patricia – George îşi terminase marea lui operă omagială; scena cu chemarea lui la Ceruri nu era rea, nu era rea deloc, într-un sens Superior. Nu trebuia să uite să-l caute pe George în ceruri – să-l felicite pentru asta, şi să-i spună că o văzuse pe Patricia – hm, oare unde e George? Din câte-şi aduce aminte, funcţiona ca pictor în departamentul de arte plastice al universului – oricum, dosarul principal avea să-l scoată la lumină într-un mileniu divizat.

Ce dolofană delicioasă fusese Patricia şi ce sfântă frenezie emana ea! Dacă ar fi fost doar un pic mai fermă şi ar fi avut ceva mai puţină umilinţă, ar fi putut s-o facă preoteasă. Dar cu nevoia ei de a-l accepta pe Dumnezeu potrivit propriei ei naturi, Patricia n-ar fi putut să avanseze în rang decât printre Lingayaţi... iar ei nu aveau nevoie de ea. Foster se gândi să exploreze în trecut şi s-o vadă aşa cum fusese pe vremea aceea, dar apoi îşi schimbă intenţia, sub impulsul unor constrângeri angelice – avea de lucru...

— Dă-l încolo de omniscient, Digby. Vreau să vorbesc ceva cu tine, îi zise el adjunctului, care se conformă, aşteptând. Foster îşi clătină aureola, un obicei enervant pe care îl avea atunci când se afla în meditaţie. Junior, nu te porţi prea angelic, zise el.

— Îmi pare rău.

— Părerile de rău nu sunt pentru eternitate. Dar Adevărul este că ai tot fost preocupat de tânărul acela, care s-ar putea sau nu să fie fratele nostru Michael. Uite ce este… înainte de toate, nu ai niciun drept să Judeci instrumentul folosit pentru a te chema de pe pajişte. În al doilea rând, nu el te deranjează – nu-l cunoşti mai deloc – tu ai ce ai cu bruneta aceea micuţă care ţi-a fost secretară. Ea a câştigat sărutul meu înainte să fii tu chemat. Da sau nu?

— N-o terminasem încă de testat.

— Atunci, fără îndoială că ţi-a făcut o plăcere îngerească să observi că Supremul Episcop Short, după ce a examinat-o el însuşi în profunzime – o, chiar foarte în profunzime; ţi-am spus eu că se va ridica la înălţimea aşteptărilor –, a avansat-o şi ea se bucură acum de o Fericire mai deplină, aşa după cum merită. Mmmm, un Păstor trebuie să-şi facă meseria cu plăcere… dar trebuie să-i facă plăcere şi atunci când e promovat. Întâmplător, există un post liber de înger Păzitor Ucenic, într-un sector deschis de curând – e o poziţie inferioară rangului tău, cred, dar e o experienţă folositoare pentru un înger. Planeta aceasta – ei bine, aşa îţi place ţie s-o consideri, dar o să ai surprize – este ocupată de o rasă de tripolaritate, în loc de bipolaritate; ştiu, de la o Personalitate Suspusă, că nici chiar pe Don Juan nu ar fi reuşit să-l intereseze măcar una dintre aceste trei polarităţi ale lor… e un lucru care nu mai trebuie dovedit, pentru că l-au închiriat deja pentru un test; Don Juan a început să ţipe şi să-l implore să-l ducă înapoi în singurătatea iadului pe care şi-l construise.

— Carevasăzică mă trimiţi în Flatbush. Ca să nu-ţi stau în cale!

— Ei, asta-i! N-ai cum să-mi stai în cale – e singura imposibilitate care face ca tot restul să fie posibil; am încercat să ţi-o spun încă de când ai venit. Asta nu înseamnă că trebuie să te agiţi; ai voie să încerci întru eternitate. La hirotonisire, o să ţi se dea şi un cadru-antenă, ca să păstrezi legătura cu prezentul fără a mai pierde temporalitatea. Acum, ia-ţi zborul; grăbeşte-te, am treabă.

Foster reveni la îndeletnicirea pe care o avea înainte de a fi fost întrerupt. O, da, un biet suflet care altădată se numise „Alice Douglas” – să fii un imbold viu e o sarcină dificilă, de care ea se ţinuse în mod statornic. Dar acum îşi terminase

treaba şi avea nevoie de odihnă, trebuia să se restabilească după inerenta oboseală a bătăliei… o să dea din picioare, o să ţipe şi ectoplasma o să-i spumege pe la toate orificiile corpului.

O, după o muncă aşa de dură, va trebui să fie exorcizată! Fapt este că munca e întotdeauna dură – nu se putea altfel. Iar „Alice Douglas” era un lucrător de teren pe care te puteai baza întru totul. Accepta orice fel de sarcină, cu condiţia să fie una virginală – puteai s-o arzi pe rug sau s-o trimiţi la mănăstire – ea nu spunea niciodată „nu”.

Nu că i-ar fi păsat de fecioare în mod deosebit, dar – în calitate de profesionist – Foster respecta orice treabă bine făcută. Cu coada ochiului, se uită pentru ultima oară la doamna Paiwonsky. Iată o colegă de muncă pe care avea motive s-o aprecieze. Draga şi scumpa de Patricia! Ce lascivă, o binecuvântare…

XXIX

Imediat ce uşa s-a închis în urma Patriciei, Jill l-a întrebat pe Mike:

— Acum ce facem, Mike?

— Plecăm. Jill, tu ai citit câte ceva despre psihologia anormală.

— Da. Dar nu atât de mult ca tine.

— Cunoşti simbolistica tatuajului şi pe cea a şerpilor?

— Bineînţeles. În cazul lui Patty, mi-am dat seama de cum am văzut-o. Dar tot am sperat că ai să găseşti tu o soluţie.

— N-am putut, înainte de a deveni fraţi de apă. Să faci dragoste e un lucru bun şi folositor – dar numai dacă adaugi împărţire şi apropiere. Grok că, dacă am făcut-o fără apropiere... ştii, nu sunt sigur.

— Mike, n-aveai cum. Iată un motiv – unul printre atâtea altele – pentru care te iubesc.

— Eu tot nu grok ce-i „dragostea”. Jill, nu grok nici „oameni”, „lume”. Dar n-am vrut ca Pat să plece.

— Opreşte-o. Ţine-o cu noi.

(*„Aşteptare este, Jill”*.)

(*„Ştiu.”*)

— Mă îndoiesc că i-am putea da tot ceea ce-şi doreşte, adăugă Mike. Ea vrea să se dăruiască tuturor, tot timpul, întrunirile Fericirii, şerpii şi nătărăii care vin la circ nu-i ajung lui Pat. Vrea să se ofere, pe un altar, lumii întregi, la nesfârşit – şi să-i facă pe toţi fericiţi. Iar această Nouă Apocalipsă... eu grok că pentru fiecare înseamnă altceva. Şi că acesta este punctul de vedere al lui Pat.

— Da, Mike. Dragul meu Mike.

— E timpul să plecăm. Alege-ţi o rochie şi ia-ţi poşeta. De restul lucrurilor mă ocup eu.

Jill se gândi că i-ar fi plăcut să păstreze vreo câteva obiecte. Numai că, de fiecare dată când se mutau, Mike nu pleca decât cu ce avea pe el – şi părea să grok că nici ea nu-şi dorea altceva.

— Am să mă îmbrac cu rochia albastră, zise Jill.

Rochia ieşi de unde era, pluti până la Jill, apoi îi intră pe corp, în timp ce fata ţinea mâinile ridicate – fermoarul se închise. Pantofii veniră şi ei, şi Jill îi încălţă.

— Sunt gata, zise ea.

Mike simţise savoarea gândului fetei, dar conceptul nu-l înţelesese; era mult prea diferit de ideile marţiene.

— Jill, vrei să ne oprim şi să ne căsătorim? Jill se gândi, apoi îi răspunse:

— E duminică, nu putem obţine certificatul.

— Atunci, mâine. Grok că ţi-ar face plăcere.

— Nu trebuie. Mike.

— De ce, Jill?

— Pentru că nimic n-ar putea să ne apropie mai mult, după ce am împărţit apa. E un fapt la fel de adevărat şi în engleză, şi în marţiană.

— Da.

— Există şi un motiv, dar numai în engleză. N-aş vrea ca Dorcas, Anne şi Miriam – plus Patty – să creadă că am încercat să le dau la o parte.

— Jill, niciuna dintre ele n-ar putea să creadă aşa ceva.

— Nu vreau să risc, fiindcă nu e cazul. Tu te-ai însurat cu mine cu multă, multă vreme în urmă, într-un salon de spital. Jill ezită, apoi adăugă: Ai putea totuşi să faci ceva pentru mine.

— Ce anume, Jill?

— Ei bine, ai putea să mă chemi cu nume de alint. Aşa cum fac eu *cu tine*.

— Da, Jill. Ce nume?

— *Of,* exclamă fata şi-l sărută, în fugă. Mike, eşti cel mai dulce şi cel mai adorabil bărbat pe care mi-a fost dat să-l cunosc – dar şi cea mai enervantă creatură de pe cele două planete ale noastre! Nu te necăji. Te rog numai să-mi mai spui din când în când „frăţior”... îmi provoacă fiori din creştet şi până-n tălpi.

— Da, Frăţiorule.

— O, Dumnezeule! Hai să ieşim de aici până nu te târăsc iar în pat. Aşteaptă-mă jos. Mă duc să plătesc hotelul, zise Jill, şi plecă imediat.

Au luat primul autobuz peste care au dat, fără să-i intereseze încotro mergea. Peste o săptămână, au făcut o vizită acasă, au împărţit apa câteva zile, apoi au plecat, fără să-şi ia la revedere – obiceiul de a-ţi lua rămas bun era unul căruia Mike îi rezistase: îl folosea numai cu necunoscuţii.

Nu peste mult timp au ajuns în Las Vegas şi au tras la un

hotel de pe Strip. Mike îşi încerca priceperea la jocurile de noroc, iar Jill îşi omora timpul ca dansatoare de revistă. Nu ştia nici să cânte nici să danseze; meseria care i se potrivea în acest Babilon al Vestului era aceea de a se fâţâi pe scenă, având asupra ei o pălărie înaltă şi neverosimilă, un zâmbet şi o fâşie de beteală. Prefera să muncească dacă Mike era ocupat, iar Mike făcea ce făcea şi-i obţinea întotdeauna slujba pe care ea şi-o alegea. Cazinourile nu se închideau niciodată, aşa că Mike era ocupat mai tot timpul.

Mike avea grijă să nu câştige prea mult, păstrându-se în limitele fixate de Jill. După ce a muls fiecare cazinou de mai multe mii de dolari, i-a pus la loc, nevrând să devină un jucător pe sume mari. Apoi s-a angajat crupier; lăsa bila să alunece în voie, iar el îi studia pe oameni, încercând să grok de ce jucau jocuri de noroc. Reuşi să grok că era o pornire care părea puternic motivată sexual – dar aici el grok că în asta era ceva rău.

Jill deduse că clienţii somptuosului teatru-restaurant unde lucra ea nu erau decât nişte terchea-berchea – deci nu se luau în consideraţie. Cu toate acestea, spre surprinderea ei, îi făcea o neobosită plăcere să se afişeze în faţa lor. Examina această senzaţie cu maximă onestitate, după modelul marţian. Dintotdeauna îi plăcuse să fie privită cu admiraţie de către bărbaţii pe care şi ea îi găsea destul de atrăgători pentru a dori să-i atingă – suferise că Mike nu simţea nimic la vederea trupului ei, chiar dacă-i acorda acestui trup toată atenţia la care putea visa o femeie… asta când nu-l preocupa altceva. Dar chiar şi atunci era generos; o lăsa să-l scoată din transă, schimba vitezele fără să se plângă şi era zâmbitor, şi dornic, şi iubitor.

Dar vederea trupului ei nu-i producea plăcere, era clar – încă una din ciudăţeniile lui, cum era şi neputinţa de a râde. După perioada de iniţiere ca dansatoare, Jill a ajuns la concluzia că îi plăcea să fie privită admirativ de către bărbaţi necunoscuţi pentru că acesta era singurul lucru pe care relaţia ei cu Mike nu i-l oferea.

Fiind însă din ce în ce mai sinceră cu ea însăşi, Jill a renunţat repede la o atare teorie. Majoritatea bărbaţilor din public erau prea bătrâni, prea graşi şi prea chelioşi pentru a-i considera atrăgători iar Jill dispreţuise întotdeauna „vulpoii

bătrâni şi desfrânaţi”, dar nu pentru că erau bătrâni, se corectă ea – Jubal, de exemplu, putea să o privească şi chiar să-i vorbească grosolan, fără ca prin asta să-i dea de înţeles că voia s-o prindă singură şi să-i facă felul.

Acum a descoperit însă că „vulpoii bătrâni şi desfrânaţi” nu o enervau deloc. Când se simţea fixată admirativ şi intuia că abia îşi mai puteau înfrâna dorinţele sexuale – şi astfel de lucruri nu-i scăpau niciodată, putând chiar să identifice sursa – Jill nu se considera jignită; faptul o emoţiona şi îi făcea plăcere, flatându-i vanitatea.

„Exhibiţionismul” fusese pentru ea doar un termen tehnic – o slăbiciune pe care o găsea demnă de dispreţ. Acum, când descoperise că şi ea are această slăbiciune, trase concluzia că ori această formă de narcisism era normală, ori ea e anormală. Numai că ea, una, nu se simţea anormală; se simţea mai sănătoasă ca niciodată. E drept că avusese întotdeauna o sănătate robustă – de aceea era infirmieră – totuşi, nici nu-şi mai aducea aminte de când nu mai strănutase sau nu mai fusese deranjată la stomac... ei bine, nici măcar crampe nu avusese.

Bun; aşadar, dacă unei femei sănătoase îi făcea plăcere să fie privită, era limpede ca lumina zilei că şi bărbaţilor sănătoşi trebuia să le facă plăcere s-o privească, altfel toată drăcia asta n-ar mai fi avut niciun sens! Ajunsă în acest punct, Jill înţelese – prin raţionament – ce găsise Duke la colecţia lui de fotografii.

A discutat problema şi cu Mike – dar Mike nu putea să înţeleagă de ce ţinea Jill să fie privită. Să nu vrei să fii atins, asta o înţelegea; Mike evita să dea mâna cu ceilalţi şi nu se lăsa atins decât de fraţii lui de apă. (Jill nu ştia exact până unde se mersese în această privinţă; ea îi explicase despre homosexualitate, după ce Mike citise despre asta, şi nu reuşise să grok – şi îl învăţase cum să evite avansurile; ştia că Mike, drăguţ cum era, va constitui un punct de atracţie. El îi ascultase sfaturile şi îşi mai masculinizase faţa, modificându-şi frumuseţea androgină de până atunci. Cu toate acestea, Jill nu putea garanta că Mike ar fi refuzat un avans, de exemplu de la Duke – din fericire, bărbaţii cu care Mike era frate de apă erau în mod vizibil virili, tot aşa cum femeile fraţi de apă erau foarte feminine. Jill bănuia că Mike va grok „un lucru rău” la persoanele nereuşite, care nu se înscriau în aceste două

categorii – deci n-o să le ofere niciodată apă.)

Mike nu înţelegea de ce lui Jill îi plăcea acum ca bărbaţii să se holbeze la ea. Singura dată când atitudinile lor fuseseră vag similare fusese atunci când părăsiseră circul, iar Jill devenise indiferentă la astfel de priviri. Fata înţelegea acum că prezenta ei cunoaştere de sine începuse încă de pe atunci; nu fusese cu adevărat indiferentă la ocheadele bărbaţilor. Dornică să devină compatibilă cu Omul de pe Marte, Jill trecuse pe linie moartă o parte din moştenirea ei culturală, inclusiv acel grad de pedanterie pe care îl putea păstra chiar şi o infirmieră, în ciuda profesiunii ei realiste.

Dar Jill nu ştiuse că ar fi câtuşi de puţin pedantă, până în momentul când pierduse această pedanterie. În cele din urmă, a fost în stare să recunoască, faţă de ea însăşi, că exista în ea o înfocare la fel de neruşinată ca a unei pisici în călduri.

Încercă să-i explice asta şi lui Mike, folosindu-se de teoria ei privitoare la funcţiile complementare ale voyeurismului şi afişării narcisiste.

— Mike – îi spuse ea – adevărul este că mă aprind când simt ocheadele bărbaţilor... ale multor bărbaţi, aproape ale oricărui bărbat. Aşa că acum grok de ce îi plac lui Duke pozele cu femei, cu cât mai sexy, cu atât mai bine. Asta nu înseamnă că vreau să mă culc cu bărbaţii respectivi, tot aşa cum nici Duke nu vrea să se culce cu o fotografie. Dar, când îi văd că se uită la mine şi îmi spun – fără vorbe – că mă găsesc atrăgătoare, simt cum ceva se aprinde în chiar mijlocul făpturii mele. Se încruntă uşor, apoi adăugă: Ar trebui să mă pozez într-o atitudine cât mai indecentă şi să-i trimit fotografia lui Duke... un mod de a-i spune că regret că nu am reuşit să grok ceea ce, pe atunci, consideram o slăbiciune de-a lui. Dacă e într-adevăr o slăbiciune, înseamnă că o am şi eu, în varianta feminină. Am spus „dacă” – eu grok că nu e o slăbiciune.

— De acord, zise Mike. O să găsim un fotograf.

Jill scutură din cap.

— Prefer să-mi cer scuze, decât să-i trimit o asemenea fotografie; Duke nu mi-a făcut niciodată avansuri – şi n-aş vrea să-i dau idei.

— Jill, ai fi în stare să nu-l vrei pe Duke?

Fata auzi în mintea lui ecoul expresiei „frate de apă”.

— Hmm... nu m-am gândit niciodată la asta. Cum s-ar zice,

ţi-am fost „fidelă”. Dar grok că tu spui drept: nu l-aş respinge pe Duke – ba chiar mi-ar face plăcere! Ce părere ai despre asta, dragule?

— Grok că e ceva bun, îi răspunse Mike, serios.

— Hmm... galantul meu marţian, femeilor din rasa umană le place uneori puţină „gelozie”‘. Scumpule, ce-ai grok dacă vreun neisprăvit s-ar da la mine?

— Grok că ar dispărea, zise Mike, fără urmă de zâmbet.

— Grok că n-ar fi exclus. Mike – ascultă, dragul meu. Ai promis că n-o să faci nimic de genul ăsta, decât în situaţiile de extremă urgenţă. Dacă ai să mă auzi ţipând şi mintea mea o să-ţi spună că mă aflu într-adevăr în pericol, asta e altceva. Oricum, eu le ţineam piept crailor când tu mai erai încă pe Marte. În nouă cazuri din zece, dacă o fată e violată, are şi ea partea ei de vină. Aşa că nu-i cazul să iei hotărâri pripite.

— Am să ţin minte, încuviinţă Mike. Aş vrea să-i trimiţi poza aceea lui Duke.

— Dar de ce, dragă? Dacă e să mă dau la Duke – şi chiar s-ar putea s-o fac, dacă tot mi-ai dat ideea – prefer să-l apuc de umăr şi să-i spun: „Duke, ce zici, o facem? Sunt amatoare”. Nu vreau să încep prin a-i trimite o poză, cum îţi trimiteau ţie toate neruşinatele alea. Dar dacă vrei tu n-am nimic împotrivă.

— Dacă vrei să-i trimiţi lui Duke o poză indecentă, atunci, fă-o, îi răspunse Mike, posomorât. Dacă nu vrei, nu-i trimite. Speram însă să te văd fotografiată într-o poză indecentă. Jill, ce-i aia poză „indecentă”?

Pe Mike îl nedumerea schimbarea de atitudine a lui Jill, la care se adăuga faptul că el nu înţelesese nici acum ce era cu colecţia de „artă” a lui Duke. Palidul echivalent marţian al tumultuoasei sexualităţi umane nu-i oferea o bază pentru a pătrunde nici narcisismul sau voyeurismul, nici modestia sau etalarea.

— „Indecenţă” înseamnă un mic lucru rău, dar grok că tu nu te-ai referit la asta ca la ceva rău, ci ca la ceva bun, adăugă el.

— Mmm, o poză indecentă ar putea fi şi una, şi alta, aş zice – depinde cui îi este destinată – acum, că mi-am înfrânt prejudecăţile. Totuşi... Mike, n-am cum să-ţi explic – va trebui să-ţi fac o demonstraţie. Trage jaluzelele, te rog.

Jaluzelele veneţiene coborâră singure.

— Bun, zise Jill, figura asta e numai un pic indecentă –

dansatoarele o folosesc adeseori în programele lor… iar aceasta e ceva mai indecentă – numai puţine dansatoare o folosesc. Aceasta însă e – fără niciun dubiu – indecentă… iar asta e *de-a dreptul* indecentă… şi ceea ce vezi acum este foarte indecent, atât de indecent că n-aş face-o nici dacă mi s-ar înfăşura faţa cu un prosop – doar dacă mi-ai cere-o tu.

— Dacă ai avea faţa acoperită, la ce mi-ar folosi?

— Întreabă-l pe Duke, îi răspunse Jill. Eu nu-ţi pot spune mai mult.

— Nu grok nimic rău, nu grok nimic bun. Grok… Şi Mike pronunţă un cuvânt marţian care desemna o stare de vid emoţional.

Întrucât Mike nu se lămurise, au continuat să discute problema, folosind – acolo unde era posibil – limba marţiană, datorită discriminărilor extrem de subtile pe care ea le făcea între emoţii şi valori – şi engleza, pentru că marţiană nu se descurca la nivelul conceptelor. Vrând să studieze misterul, Mike şi-a rezervat pentru seara aceea o masă în apropierea scenei, după ce Jill l-a învăţat cum să-l mituiască pe ospătarul-şef. La primul număr, Jill şi-a făcut apariţia ţanţoşă, zâmbindu-le tuturor, iar lui Mike făcându-i cu ochiul. Descoperi că – în prezenţa lui Mike – senzaţia de căldură şi plăcere pe care o trăia noapte de noapte devenea mult mai intensă – bănuia că nu mai avea mult şi o să înceapă să împrăştie lumină în jurul ei.

Când fetele au format un tablou, Mike se afla la circa trei metri de Jill, care fusese avansată în poziţie frontală. Directorul îi schimbase locul în a patra zi, spunându-i: „Nu ştiu cum de e posibil, fetiţo. Avem fete de două ori mai bine făcute decât tine – dar tu ai ceea ce le place clienţilor să vadă.”

Poză şi începu să vorbească în minte cu Mike.

(„*Simţi ceva*?”)

(„*Grok, dar nu deplin*.”)

(„*Uită-te unde mă uit eu, frate*. *La omuleţul de colo*. *Tremură*. *Mă soarbe din ochi*.”)

(„*Îi grok setea*.”)

(„*Îl vezi*?”)

Jill se uită fix în ochii clientului, atât pentru a-l aţâţa, cât şi pentru a-i permite lui Mike să-l privească prin ochii ei. Pe măsură ce crescuse capacitatea fetei de a pătrunde gândul marţian şi pe măsură ce se apropiau în mod constant, Jill şi

Mike începuseră să utilizeze acest avantajos obicei marţian. Deocamdată, Jill avea prea puţin control; Mike putea vedea prin ochii ei în urma unei simple înştiinţări. În timp ce Jill putea vedea prin ai lui numai dacă Mike se concentra asupra acestei acţiuni.

(„*Îi grok amândoi deodată*”) admise Mike.

(„*Mare sete pentru Frăţior*.”)

(„*!!!!*”)

(„*Da. Frumoasă agonie*.”)

La un semnal muzical, Jill şi-a reluat mersul legănat. Îşi mişca trupul cu mândrie şi senzualitate, simţind că arde de dorinţă, ca răspuns la semnalele emoţionale venind atât dinspre Mike, cât şi dinspre necunoscut. Rutina o făcu să se îndrepte spre omuleţul cel zbârcit; îşi ţinea în continuare privirile înfipte în ochii lui.

Apoi s-a întâmplat ceva care a luat-o total pe nepregătite, pentru că Mike nu-i explicase niciodată că aşa ceva era posibil. Jill primise sentimentele străinului, tachinându-l cu ochii şi cu trupul, şi transmiţându-i apoi lui Mike ceea ce simţea ea – când s-a trezit că se vede cu ochi străini şi simte toată nevoia primitivă cu care o privea bărbatul acela.

S-a împiedicat şi ar fi căzut dacă Mike n-ar fi prins-o, ridicând-o şi sprijinind-o până şi-a revenit şi a putut să meargă singură; a doua vedere îi dispăruse.

Parada frumoaselor continua, îndreptându-se spre ieşire. În culise, fata din spatele ei a întrebat-o:

— Jill, ce s-a întâmplat?

— Mi s-a agăţat tocul.

— Te-ai redresat în cel mai ciudat fel pe care l-am văzut vreodată. Parcă ai fi fost o marionetă.

— (Asta am şi fost, dragă!) Am să-l rog pe director să verifice locul respectiv. Cred că s-a slăbit o scândură.

Până la sfârşitul spectacolului, Mike a lăsat-o să se vadă cum arăta în ochii diverşilor bărbaţi, asigurându-se mai întâi că n-o mai lua prin surprindere. Jill rămase uimită de varietatea imaginilor; unul îi observa picioarele, altul era fascinat de unduirile trupului ei, un al treilea nu-i vedea decât sânii mândri. Mike i-a permis apoi să se uite la alte fete din formaţie. Jill descoperi, uşurată, că Mike le vedea exact ca şi ea – doar că mai pătrunzător.

Rămase însă uluită constatând că se simţea mai excitată atunci când le privea pe fete prin ochii lui Mike.

Mike a plecat în timpul ultimului număr, înaintea gloatei. Jill nu se aştepta să-l mai vadă în noaptea aceea – Mike se învoise special ca să asiste la spectacolul ei. Când s-a întors la hotel, fata i-a simţit însă prezenţa, mai înainte chiar să fi ajuns în cameră. Uşa s-a deschis, apoi s-a închis în urma ei.

— Bună, iubitule! a strigat Jill. Ce drăguţ că ai venit acasă!

— Acum grok pozele indecente, i-a răspuns el, zâmbind blând. Hainele ei dispăruseră deodată. Fă poze indecente.

— Cum? Da, iubitule, sigur.

Jill şi-a luat diferite atitudini, aşa cum făcuse mai înainte. La fiecare din ele, Mike îi împrumuta ochii lui, pentru a se vedea. Jill se privea, îi înţelegea senzaţiile... şi simţi cum ale ei se amplifică, reverberând reciproc. Încheie cu o poziţie atât de lascivă pe cât îi permitea imaginaţia.

— Pozele indecente sunt o mare bunătate, zise Mike, cu gravitate.

— Da! răspunse Jill. Acum le grok şi eu. *Ce mai aştepţi*!

Şi-au dat demisia şi au văzut toate spectacolele de revistă de pe Strip. Jill a aflat că era în stare să „grok pozele indecente" doar prin ochii unui bărbat. Dacă Mike privea, ea îi împărtăşea starea de spirit, de la plăcere senzuală şi până aproape de copulaţie – dar, când Mike devenea neatent, manechinul, dansatoarea sau stripteuza nu erau pentru ea decât femei oarecare. Jill ajunse la concluzia că are noroc; ar fi fost culmea să descopere că avea în ea tendinţe sexuale lesbiene.

Totuşi, era distractiv – „O mare bunătate" – să vadă fetele prin ochii lui Mike; şi o bunătate extatică să ştie că, la o adică, şi el o vedea pe ea în acelaşi mod.

Au plecat mai departe şi s-au oprit în Palo Alto, unde Mike a încercat să înghită toate volumele din Biblioteca Hoover. Dar scannerele nu se roteau aşa de repede, iar Mike nu putea să dea paginile destul de rapid pentru a le citi pe toate. În cele din urmă, fu nevoit să recunoască faptul că înmagazina date mai repede decât putea să le grok, chiar şi petrecându-şi în contemplare toate orele în care biblioteca era închisă. Respirând uşurată, Jill îl duse la San Francisco, unde Mike se apucă de cercetare sistematică.

Într-o zi, când Jill s-a întors la apartamentul lor, l-a găsit pe Mike stând degeaba, înconjurat de cărţi – multe cărţi; Talmudul, Kama-Sutra, Biblia în mai multe versiuni, Cartea Morţilor, Cartea lui Mormon, preţioasa copie a Noii Apocalipse pe care o avea de la Patty, diferite texte apocrife, Coranul, Creanga de Aur în versiune integrală, revistele „Calea” şi „Ştiinţă şi Sănătate”, ultima cuprinzând cheia la Scripturi, scrieri sacre aparţinând unor alte zeci de religii majore sau minore – până şi ciudăţenii precum Cartea de Legi a lui Crowley.

— Ai necazuri, dragă? l-a întrebat Jill.

— Jill, nu grok, i-a răspuns el.

(„*Aşteptare, Michael. Aşteptarea pentru deplinătate este.*”)

— Nu cred că aşteptarea va umple golul. Ştiu care e greşeala: eu nu sunt om, eu sunt marţian – un marţian într-un trup de o formă greşită.

— Pentru mine eşti destul de om şi de bărbat, dragul meu; şi ador forma trupului tău.

— O, ştiu că tu grok ce-am vrut să spun. Eu nu-i grok pe „oameni”. Nu înţeleg această multitudine de religii. Uite, la semenii mei...

— Semenii *tăi*, Mike?

— Pardon. Ar fi trebuit să spun că, la marţieni, există o singură religie – şi ea nu este o credinţă, e o certitudine. Tu grok cum este. „Tu eşti Dumnezeu.”

— Da, încuviinţă Jill. E adevărat că grok... în marţiană. Numai că, dragul meu, în engleză nu are aceeaşi semnificaţie – nu ştiu de ce.

— Mm... pe Marte, când cineva voia să ştie ceva, îi întreba pe Marii Bătrâni, iar răspunsul nu era niciodată greşit. Jill, e posibil ca noi, oamenii, să nu avem „Mari Bătrâni”? Adică, să nu avem suflete? Când ne decorporalizăm – când *murim* – murim *morţi*... murim de tot, fără să lăsăm nimic în urmă? Trăim în ignoranţă pentru că nu contează? Pentru că plecăm fără urmă, într-un timp aşa de scurt că un marţian l-ar putea folosi ca o lungă contemplare? Spune-mi, Jill. Tu faci parte din rasa umană.

Jill zâmbi, serioasă şi senină.

— Dar tot ce ştiu, ştiu de la tine. Tu m-ai învăţat să înţeleg eternitatea; e un lucru pe care nu mi-l mai poţi lua înapoi. Tu

nu poţi muri, Mike, tu nu poţi decât să te decorporalizezi. Trupul acesta (Jill arătă spre sine cu ambele mâini) pe care tu m-ai învăţat să-l văd prin ochii tăi... şi pe care l-ai iubit atât de bine, într-o bună zi, trupul acesta nu va mai fi. Dar eu, eu nu voi dispărea... *eu sunt ceea ce sunt*! Tu eşti Dumnezeu şi eu sunt Dumnezeu şi noi amândoi suntem Dumnezeu, de acum şi până-n vecie. Nu ştiu exact unde mă voi duce, nici dacă am să-mi aduc aminte că am fost cândva Jill Boardman, căreia i-a plăcut să se rostogolească prin paturi şi să se fâţâie în pielea goală sub luminile rampei. Mi-a plăcut trupul ăsta al meu...

Dând dovadă de o nerăbdare cât se poate de neobişnuită, Mike îi smulse hainele de pe ea.

— Mulţumesc, dragă, îi spuse Jill. A fost un trup drăguţ, pentru mine – şi pentru tine – pentru noi amândoi, care ne-am gândit la el. Dar bănuiesc că n-o să-i duc lipsa, când o să termin cu el. Sper că ai să-l mănânci, după ce mă decorporalizez.

— O, sigur că o să-l mănânc – dacă nu mă voi decorporaliza înaintea ta.

— Nu cred că o să se întâmple aşa. Cum ai mai mult control asupra drăgălaşului tău trup, bănuiesc că poţi trăi cel puţin câteva secole. Asta dacă n-o să vrei să te decorporalizezi mai înainte.

— Nu-i exclus, zise Mike. Dar nu acum. Jill, eu am tot încercat. Câte biserici am vizitat?

— Cred că toate felurile existente în San Francisco. Nu-mi amintesc de câte ori am participat la slujbe pentru aspiranţi.

— Am făcut-o numai pentru liniştea lui Pat – n-aş mai merge niciodată dacă nu m-ai asigura că-i face bine să ştie că nu am renunţat.

— Chiar că-i face bine, zise Jill. Nu se poate să minţim – tu nu te pricepi, iar mie mi-e imposibil – în ceea ce-o priveşte pe Patty.

— Adevărul este – recunoscu Mike – că fosteriţii mint o mulţime. Şi numai minciuni sfruntate. Bâjbâie – cum făceam eu când eram magician. Numai că ei n-or să-şi îndrepte niciodată greşelile, fiindcă toate astea (şi ridică în aer, ţinând-o sus în levitaţie, cartea dată de Pat) sunt prostii!

— Aşa e, admise Jill. Numai că Patty vede altfel lucrurile. Ea e învăluită în inocenţă. E Dumnezeu şi se poartă ca atare... Numai că Ea nu ştie că este.

— Mda, zise şi Mike. Aşa e Pat a noastră. Nu crede decât atunci când i-o spun eu – şi numai dacă insist. Totuşi, Jill, soluţia nu poate veni decât din trei locuri. Din ştiinţă – iar eu am fost învăţat încă din cuib mai multe despre modul de funcţionare a universului decât ştiu oamenii de ştiinţă la ora actuală. Diferenţa e atât de mare, că nu pot nici să discut cu ei, chiar despre chestii simple, cum ar fi levitaţia. Nu am nimic cu oamenii de ştiinţă. Ceea ce fac ei este exact aşa cum ar trebui să fie; eu grok asta pe deplin. Dar ceea ce urmăresc ei nu e şi ceea ce caut eu – deşertul nu-l grok numărându-i firele de nisip. Urmează apoi filozofia – care, zice-se, le ştie pe toate. Oare aşa să fie? La sfârşit, filozofii nu spun altceva decât ceea ce spuseseră din capul locului – cu excepţia celor care se amăgesc pe ei înşişi, pornind de la concluzii, pentru a-şi demonstra ipotezele. Cum e cazul lui Kant. Şi al altora care se învârt în jurul cozii. Aşa că răspunsul nu poate fi decât *aici*. (Mike arătă spre teancurile de cărţi!). Numai că nu este, pur şi simplu nu este. Mai sunt şi bucăţi pe care le grok că sunt adevărate, dar nu există o structură închegată – sau, dacă e, ţi se cere să priveşti partea mai grea prin prisma credinţei. Credinţă! Ce cuvânt murdar – Jill, de ce nu mi l-ai spus şi pe el, atunci când m-ai învăţat cuvintele pe care nu trebuie să le folosesc în mediile civilizate?

— Mike, tocmai ai făcut o glumă, zise Jill, zâmbind.

— N-am vrut să fie glumă… şi nu văd nimic amuzant. Jill, nici măcar n-am fost prea bun pentru tine – tu râdeai. Eu n-am învăţat să râd; în schimb, tu ai uitat. În loc ca eu să devin uman… ai devenit tu marţiană.

— Eu sunt fericită, dragule. Probabil că nu m-ai observat tu când am râs.

— Dacă ai râde în gura mare pe Market Street, te-aş auzi. Eu grok. După ce mi-a trecut sperietura, am observat întotdeauna cum e cu râsul – mai ales în ceea ce te priveşte. Dacă aş grok asta, i-aş grok pe oameni – cred. Atunci, aş putea să-i ajut pe ceilalţi; de exemplu pe Pat – aş învăţa-o tot ce ştiu, şi ea m-ar învăţa ce ştie ea. Ne-am înţelege unul pe celălalt.

— Mike, tot ce poţi face pentru Patty este s-o vezi din când în când. Ce-ar fi să-i facem o vizită? Hai să ieşim din ceaţa asta afurisită. Acum e acasă; bâlciul e închis în sezonul ăsta. S-o pornim spre sud şi s-o vedem… dintotdeauna mi-am dorit să

vizitez Baja California; am putea să ne ducem mai spre sud, unde-i mai cald – şi s-o luăm şi pe ea cu noi, ne-am distra!

— De acord.

— Dă-mi voie să pun o rochie pe mine, spuse Jill, ridicându-se. Vrei să păstrezi cărţile astea? Aş putea să i le trimit lui Jubal, cu vaporul.

Mike pocni din degete şi toate volumele dispărură, în afara celui pe care i-l dăruise Patricia.

— Pe asta o luăm, zise el; Pat i-ar observa lipsa. Dar, Jill, în momentul de faţă trebuie să mă duc la Grădina Zoologică.

— S-a făcut.

— Vreau să scuip o cămilă şi s-o întreb de ce are mutra acră. S-ar putea ca aceste cămile să fie „Marii Bătrâni” de pe planeta asta... şi de-aia lucrurile merg aşa de rău.

— Mike, ai făcut două glume într-o singură zi.

— Dar eu nu râd. Şi nici tu. Şi nici cămila. Poate că ea grok de ce. Rochia asta e bună? Vrei şi lenjerie de corp?

— Te rog, dragule. E răcoare.

— Hopa sus. (Şi Mike o ridică în aer, în levitaţie, circa şaizeci de centimetri). Chiloţii. Ciorapii. Jartierele. Pantofii. Acum, coborâm. Ridică mâinile. Sutien? N-ai nevoie de aşa ceva. Am ajuns la rochie – gata, acum ai o înfăţişare decentă. Şi drăguţă, indiferent ce-o fi însemnând asta. Arăţi bine. Poate reuşesc să-mi găsesc de lucru ca damă de companie, dacă la altceva nu mă pricep. Băi, şampoane, masaje, coafat, machiat, vestimentaţie pentru diferite ocazii – am învăţat chiar şi cum să-ţi fac unghiile în aşa fel încât să fii mulţumită. Mai doriţi ceva, Madame?

— Eşti o damă de companie desăvârşită, dragă.

— Da, grok că sunt. Arăţi aşa de bine, că-mi vine să te dezbrac şi să-ţi fac un masaj. Ceva de genul apropierii.

— Da, Michael, fă-o!

— Şi eu care credeam că ai învăţat aşteptarea! Mai întâi va trebui să mă duci la Grădina Zoologică şi să-mi cumperi alune.

— Sigur, Mike.

În parcul Golden Gate era frig şi bătea vântul, dar Mike nu băga de seamă, iar Jill învăţase ce trebuia să facă să nu-i mai fie frig. Totuşi, era plăcut să renunţi la autocontrol, atunci când te aflai în căsuţa caldă a maimuţelor. De altfel, căldura era singurul lucru care-i plăcea lui Jill aici – maimuţele semănau

prea mult cu oamenii, era o priveliște deprimantă. Credea că terminase cu pedanteria pentru totdeauna; ajunsese să nutrească o bucurie ascetică, aproape marţiană, faţă de tot ceea ce ţinea de fizic. Faptul că aceste maimuţe antropoide se împerecheau şi-şi făceau nevoile în văzul lumii nu o ofensa; bietele fiinţe erau închise într-un ţarc şi nu aveau niciun fel de intimitate, deci nu erau vinovate cu nimic. Le putea privi fără să-i fie scârbă, fără ca propriile ei trăiri să sufere cu ceva. Nu era asta, pe ea o deranja faptul că maimuţele erau „Umane, mult prea umane”‘ – nu era acţiune, expresie sau privire încurcată a acestor animale, care să nu-i amintească de ceea ce ura ea mai mult la rasa căreia îi aparţinea.

Jill prefera adăpostul leilor – masculii puternici care-şi păstrau aroganţa chiar şi în captivitate, maternitatea placidă a marilor femele, frumuseţea maiestuoasă a tigrilor bengalezi care purtau jungla în priviri, leoparzii – mai mici, dar iuţi şi mortali – mirosul de mosc pe care aerul condiţionat nu-l putea îndepărta. Mike îi împărtăşea aceste gusturi. Rămâneau aici ore întregi, sau se duceau la cuşca păsărilor, în adăpostul pentru reptile, ori priveau focile – odată, Mike îi spusese că, dacă erai sortit să te naşti pe această planetă, una dintre cele mai mari bunătăţi era să fii un leu de mare.

Când văzuse pentru prima oară o grădină zoologică, Mike se necăjise foarte tare; Jill fusese nevoită să-i ordone să aştepte până grok, altfel el ar fi fost gata să elibereze animalele. Înţelesese repede că majoritatea lor n-ar fi putut să supravieţuiască acolo unde avusese el de gând să le trimită – într-un fel, o grădină zoologică semăna cu un cuib. În urma mai multor ore de meditaţie, Mike n-a mai fost niciodată tentat să distrugă barele, sticla sau gratiile de la cuştile animalelor. I-a explicat lui Jill că gratiile erau puse acolo mai mult ca să-i ţină pe oameni la distanţă, decât ca să îngrădească animalele, lucru pe care el nu-l grok de la început. De atunci, lui Mike nu i-a scăpat nicio grădină zoologică, indiferent unde s-ar fi dus.

Astăzi însă nici măcar mizantropia cămilelor nu reuşea să-i alunge gândurile negre. Maimuţele nu puteau nici ele să-l înveselească. Stătea, împreună cu Jill, în faţa cuştii unei familii de maimuţe-capucin, uitându-se cum mănâncă, dorm, fac curte femeilor, îşi îngrijesc puii, se ferchezuiesc şi mişună fără rost de colo-colo, în timp ce Jill le arunca alune.

La un moment dat, fata i-a aruncat una unui mascul; înainte ca acesta să fi avut timp s-o mănânce, a venit un mascul mai mare, care nu numai că i-a furat aluna, dar i-a tras şi o mamă de bătaie. Maimuţa mai mică nici măcar n-a încercat să-şi urmărească duşmanul; s-a apucat să lovească podeaua cu labele, scoţând sunete de furie şi deznădejde. Mike privea totul cu un aer solemn.

Deodată, maimuţa nedreptăţită a străbătut în goană cuşca, a pus ochii pe o maimuţă şi mai mică decât ea, a trântit-o la pământ şi i-a administrat o chelfăneală mai zdravănă decât cea pe care o încasase ea. Cea de-a treia maimuţă s-a trântit mai la o parte, scâncind. Celelalte maimuţe nu i-au acordat nicio atenţie.

Mike şi-a dat capul pe spate şi a început să râdă – a ţinut-o aşa, mult timp, incapabil să se controleze. S-a întrerupt ca să respire, a început să tremure şi s-a prăbuşit la podea, continuând să râdă.

— Mike, încetează!

S-a oprit din zvârcoleală, dar tot mai râdea în hohote. S-a înfiinţat un supraveghetor, care a întrebat-o pe Jill:

— Doamnă, aveţi nevoie de ajutor?

— N-aţi putea să ne chemaţi un taxi? De care o fi – terestru, aerian, nu contează – trebuie neapărat să-l scot de aici. Nu se simte bine, adăugă ea.

— Poate ar fi mai bună o ambulanţă. Pare a fi şocat.

— Cheamă ce vrei, numai cheamă odată!

Câteva minute mai târziu, Jill îl urca pe Mike într-un taxi aerian robotizat. A dat adresa, apoi i-a spus, rugător:

— Mike, ascultă-mă! Linişteşte-te.

Mike s-a mai liniştit, dar – până au ajuns acasă – a tot chicotit şi a tot râs în hohote, în timp ce Jill îi ştergea lacrimile. Acasă, l-a băgat înăuntru, l-a dezbrăcat şi l-a convins să se lungească pe pat.

— Gata, dragă, i-a zis. Acum poţi să intri în transă, dacă simţi nevoia.

— Sunt bine. În sfârşit, sunt şi eu bine.

— Sper, zise Jill, răsuflând uşurată. Mike, m-ai speriat îngrozitor.

— Îmi pare rău, Frăţiorule. Şi eu am fost speriat, prima oară când am auzit un om râzând.

— Mike, ce s-a întâmplat?

— Jill… îi grok pe oameni!

— Cum? *(„????”)*

— (*„Vorbesc drept. Frăţiorule, îi grok*”). Acum îi grok pe oameni, Jill… Frăţiorule… iubita mea scumpă… drăcuşor cu picioare sprintene şi cu un libido minunat de desfrânat, lasciv, obscen şi licenţios… cu ţâţe frumoase şi funduleţ nostim… cu voce blândă şi mâini tandre. Păpuşa mea scumpă.

— Vai, Michael!

— O, cuvintele le ştiu mai de mult, numai că nu ştiam când sau de ce să le folosesc… nici de ce voiai tu să ţi le spun. Te iubesc, comoara mea – acum grok şi ce înseamnă „dragoste”.

— Ai ştiut dintotdeauna. Şi eu te iubesc… maimuţoi mieros ce eşti. Scumpul meu.

— Bine zis „maimuţoi”. Vino-ncoace, maimuţico; lasă-ţi capul pe umerii mei şi spune-mi o glumă.

— Numai atâta vrei, să-ţi spun o glumă?

— Ei bine, îţi dau voie să te lipeşti de mine. Spune-mi o glumă pe care n-am mai auzit-o şi vezi dacă râd atunci când trebuie. O să râd, sunt sigur de asta – şi am să-ţi explic *de ce* o consider amuzantă. Jill… îi grok pe oameni!

— Dar cum anume, dragule? Poţi să-mi spui şi mie? E nevoie de marţiană? Sau de telepatie?

— Nu, tocmai asta e. Grok oamenii. Eu *sunt* oamenii… deci acum pot s-o spun în limbajul oamenilor. Am aflat de ce râd oamenii. Râd pentru că suferă… pentru că râsul e singurul lucru care poate opri suferinţa.

Jill rămase nedumerită.

— Poate că cea care nu face parte din rândul oamenilor sunt eu, zise. Nu te înţeleg.

— O, dar şi tu eşti ca oamenii, maimuţico. Tu grok asta în mod automat, astfel că nu mai trebuie să te gândeşti la ea. Fiindcă tu ai crescut printre oameni. Eu nu am crescut. Eu am fost asemenea unui căţeluş care nu putea să fie ca stăpânii lui şi nici nu învăţase niciodată cum să fie câine. Aşa că au trebuit să mă înveţe alţii. M-a învăţat fratele Mahmoud, m-a învăţat Jubal, m-au învăţat o mulţime de oameni… iar tu m-ai învăţat mai mult decât toţi. Astăzi mi-am luat diploma – şi am râs. Biata maimuţică de la Grădina Zoologică!

— Care din ele, dragă? După părerea mea, maimuţa cea

mare n-a făcut decât să fie josnică… iar cea căreia i-am aruncat aluna s-a dovedit până la urmă la fel de josnică. E clar că n-a fost nimic amuzant.

— Jill, Jill, iubito! Se vede c-ai învăţat prea multă marţiană. Sigur că n-a fost amuzant; a fost tragic. Tocmai de aceea am simţit nevoia să râd. Mă uitam la o cuşcă plină cu maimuţe şi, deodată, am avut viziunea tuturor lucrurilor josnice şi crude şi de-a dreptul inexplicabile pe care le văzusem, le auzisem sau despre care citisem de când mă aflu printre semenii mei – brusc, suferinţa devenise de neîndurat, aşa că m-am trezit râzând.

— Dar… Mike, dragul meu, râzi de ceva care-ţi place, nu de ceva oribil.

— Aşa să fie? Adu-ţi aminte de Las Vegas. Când voi, fetele, ieşeaţi pe scenă, lumea râdea?

— Păi… nu.

— Totuşi, voi eraţi cea mai plăcută apariţie din tot spectacolul. Acum grok că, dacă oamenii ar fi râs, v-aţi fi simţit jignite. Dar nu; ei au râs când un comedian s-a împiedicat şi a căzut… sau de alte asemenea, care nu sunt lucruri bune.

— Dar oamenii mai râd şi de altele, nu numai de asta.

— Oare? Poate nu grok eu pe deplin, deocamdată. Totuşi, iubito, găseşte ceva care te-a făcut să râzi până te-a luat durerea de burtă, nu la care doar ai zâmbit. Apoi o să vedem dacă are pe undeva un lucru rău şi dacă ai mai râde în absenţa acestui rău. Mike se gândi puţin, apoi adăugă: Grok că, dacă ar învăţa să râdă, maimuţele ar deveni oameni.

— Poate, zise Jill.

Deşi se îndoia că o să meargă, Jill îşi scormonea cu sinceritate memoria, încercând să găsească o glumă care i se păruse ei irezistibilă, şi o făcuse să râdă în hohote.

— … „întregul club de bridge,”… „Să mă aplec?”… „Niciuna, idiotule – înlocuitorul!”… „porţelanurile chinezeşti”… „rupe-i piciorul”… „fă-mi mie necazul!”… „dar călăria nu va mai avea farmec pentru mine”… „şi soacra lui leşină”… „Să te opresc? Pariez pe trei dolari că ai putea s-o faci şi singur!”… „Ole a păţit ceva.”… „şi tu la fel, bou neîndemânatic ce eşti!”

Renunţă să mai treacă în revistă poveştile „amuzante”, subliniind faptul că ele nu erau decât închipuiri; încercă să-şi amintească întâmplări adevărate. Farse? Toate farsele susţi-

neau teoria lui Mike, chiar şi cele mai jalnice – iar dacă venea vorba despre noţiunea unui internist despre ceea ce înseamnă o glumă, interniştii ar fi trebuit să fie închişi în cuşti. Ce altceva mai putea să-i spună lui Mike? Despre cum şi-a pierdut Elsa Mae chiloţii? Pentru Elsa Mae nu fusese deloc amuzant. Sau despre...

— Se pare că să cazi în popou este culmea ultimă a umorului, zise ea, pe un ton sumbru. Nu e ceva cu care rasa umană să se mândrească.

— O, ba da!

— Cum aşa?

— Am crezut – mi s-a spus – că un lucru „amuzant” e un lucru bun. Nu-i adevărat. Pentru persoana căreia i se întâmplă, el nu e niciodată amuzant. De exemplu, şeriful acela care a rămas fără pantaloni. Lucrul bun stă în râs. Grok că e un act de curaj... şi un front comun... împotriva durerii, a suferinţei şi a înfrângerii.

— Dar... Mike, să râzi de oameni nu e un lucru bun.

— Nu. Dar eu nu am râs de maimuţica aceea. Eu am râs de noi. De oameni. Am ştiut deodată că eu sunt oamenii şi nu m-am mai putut opri din râs. Făcu o pauză, apoi continuă: E greu să-ţi explic, pentru că tu nu ai trăit niciodată ca un marţian, chiar dacă ţi-am povestit atâtea în legătură cu asta. Pe Marte, nu există niciodată ceva de care să râzi. Toate lucrurile care nouă, oamenilor, ni se par amuzante, ori nu se pot întâmpla pe Marte sau nu au voie să se întâmple – iubito, ceea ce tu numeşti „libertate”, pe Marte nu există; totul este plănuit de către Marii Bătrâni – ori lucrurile de care noi pământenii, râdem se întâmplă pe Marte, dar nu sunt amuzante, fiindcă nu au nimic rău în ele. Cum ar fi moartea, de exemplu.

— Moartea nu e amuzantă.

— Atunci de ce se fac atâtea glume pe tema morţii? Jill, pentru noi – noi, oamenii – moartea este aşa de tristă, încât – pur şi simplu – trebuie să o luăm în râs. Toate religiile astea – chiar dacă se contrazic unele pe altele în mai toate privinţele, fiecare din ele abundă în soluţii care să îi ajute pe oameni să aibă curajul de a râde, cu toate că ştiu că vor muri.

Mike se opri. Jill simţea că nu mai avea mult şi intră în transă.

— Jill – o întrebă el – e posibil să le fi interpretat eu greşit?

Se poate ca *absolut toate* religiile să fie adevărate?

— Ce spui? Cum să fie posibil aşa ceva? Mike, dacă una e adevărată, înseamnă că toate celelalte sunt greşite.

— Şi? Indică-mi cea mai scurtă cale în jurul universului. Indiferent unde mi-ai arăta, e calea cea mai scurtă... şi nu faci decât să te arăţi pe tine.

— Ei bine, ce dovedeşte asta? Mike, tu m-ai învăţat răspunsul adevărat. „Tu eşti Dumnezeu."

— Şi tu eşti Dumnezeu, frumoasa mea. Dar faptul acela primordial, care nu are legătură cu credinţa, s-ar putea să însemne că sunt adevărate *toate* religiile.

— Păi... dacă sunt adevărate toate, atunci – în clipa asta – vreau să mă prosternez în faţa lui Shiva, spuse Jill, schimbând subiectul printr-o mişcare îndrăzneaţă.

— Păgână mică ce eşti – îi spuse Mike cu blândeţe – or să te izgonească din San Francisco.

— Dar noi o să mergem la Los Angeles... iar acolo n-o să se observe. O! Tu eşti Shiva!

— Dansează, Kali, dansează!

Peste noapte, Jill s-a trezit şi l-a găsit pe Mike la fereastră, privind panorama oraşului.

(„*Ai necazuri, frate*?")

Mike se întoarse spre ea:

— Nu e nevoie ca ei să fie atât de nefericiţi.

— Dragul meu drag! Aş face mai bine să te duc acasă. Oraşul nu e bun pentru tine.

— Dar eu tot am să-l ştiu. Suferinţă, boală, foamete, lupte – nu e nevoie ca toate astea să se întâmple. E ceva la fel de stupid ca şi maimuţele acelea.

— Aşa e, dragule. Dar nu e vina ta...

— O, ba da!.

— Mda... este, dacă o iei aşa. Dar nu e vorba numai de oraşul ăsta; e vorba de mai mult de cinci miliarde de oameni. Nu ai cum să ajuţi cinci miliarde de oameni.

— Mă întreb dacă n-aş putea. Traversă camera şi se aşeză lângă ea. Acum îi grok – îi zise el – şi pot să vorbesc cu ei. Jill, aş putea să fac un număr de magie la care să se râdă tot timpul, sunt sigur de asta.

— Atunci de ce n-o faci? Patty s-ar bucura – şi eu la fel. Mi-a plăcut să fiu „de-a lor" – iar acum, după ce am împărţit apa cu

Patty, ar fi ca şi când ne-am întoarce acasă.

Mike nu-i răspunse. Jill îi citi gândurile şi-şi dădu seama că se afla în contemplare, încercând să grok. Îl aşteptă să termine.

— Jill – o întrebă el, deodată – ce trebuie să fac ca să fiu hirotonisit?

Partea a patra
CARIERA LUI SCANDALOASĂ

XXX

Primul transport mixt de colonişti ajunsese pe Marte; şase din cei şaptesprezece supravieţuitori din numărul iniţial de douăzeci şi trei reveniseră pe Pământ. Viitorii colonişti se antrenau în Peru la altitudinea de cinci mii de metri. Preşedintele Argentinei plecase într-o noapte la Montevideo, luând cu el două valize; noul preşedinte îi intentase proces de extrădare, pus pe rol la Curtea Supremă de Justiţie, pentru a-l aresta şi aduce înapoi, dacă nu pe el, cel puţin valizele. Ultimele slujbe pentru Alice Douglas s-au ţinut în secret, în Catedrala Naţională, la ele participând două mii de persoane; comentatorii au apreciat tăria cu care Secretarul General primise această grea pierdere. Un cal de trei ani, pe nume Inflaţie, şi cântărind şaizeci şi trei de kilograme, câştigase derbiul din Kentucky, la care cota de pariu fusese de cincizeci şi patru la unu; doi oaspeţi ai coloniei Airotel, din Louisville, se decorporalizaseră, unul din proprie iniţiativă, celălalt din cauza unui atac de cord.

În toate Statele Americii apăruse – la negru – o ediţie a biografiei neautorizate intitulate *Diavolul şi Reverendul Foster*; până la căderea nopţii au fost arse toate exemplarele şi distruse plăcile tipografice, la care s-au adăugat devastări de capele şi de proprietăţi imobiliare, plus maltratări, schilodiri şi simple agresiuni. Se zvonise că British Museum ar fi posedat un exemplar al primei ediţii (lucru neadevărat), la fel şi Biblioteca Vaticanului (lucru adevărat, dar volumul nu putea fi consultat decât de cărturarii bisericii).

În legislaţia din Tennessee se introdusese un proiect de lege care ordona ca *pi* să fie considerat egal cu trei; iniţiativa venise de la comitetul însărcinat cu educaţia şi moravurile publice, trecuse fără obiecţii prin Camera Deputaţilor şi se împotmolise la Senat. Un grup fundamentalist interbisericesc deschisese reprezentanţe în Van Buren, Arkansas, pentru a solicita fondurile necesare trimiterii de misionari printre marţieni; doctorul Jubal Harshaw făcuse şi el o donaţie, dar o trimisese pe numele (şi cu adresa) redactorului şef de la *The New Humanist*, ateist înverşunat şi bun prieten cu dumnealui.

În rest, Jubal nu prea avea de ce să se distreze – circulau prea multe ştiri despre Mike.

Se bucura tare mult de fiecare dată când Jill şi Mike îl vizitau, şi se arăta extrem de interesat de progresele făcute de Mike, mai ales după ce acesta îşi dezvoltase un simţ al umorului. Dar în ultima vreme nu prea mai dăduseră pe acasă, aşa că Jubal nu savurase cele mai recente evoluţii.

Jubal nu-şi făcuse griji atunci când Mike fusese izgonit din Sindicatul Seminariilor Teologice şi urmărit de o haită de teologi turbaţi, dintre care unii erau furioşi pentru că ei credeau în Dumnezeu, iar ceilalţi pentru că nu credeau – dar îl detestau în unanimitate pe Omul de pe Marte. Jubal considera că un teolog merită tot ceea ce i se întâmplă, mai puţin trasul pe roată; cât despre Mike, experienţa avea să-i fie utilă – altă dată, o să ştie la ce să se aştepte.

Nu se neliniştise nici atunci când Mike (ajutat de Douglas) se înrolase în rândul forţelor armate ale Federaţiei, sub un nume de împrumut. Jubal fusese sigur că nu exista sergent care să-i poată cauza vreo suferinţă majoră, iar ceea ce li se putea întâmpla trupelor federale nu era problema lui – ca un vechi şi înverşunat reacţionar ce era, Jubal îşi arsese diploma de fruntaş şi tot ceea ce ţinea de armată, în ziua în care Statele Unite renunţaseră la forţele armate proprii.

Jubal rămăsese surprins aflând cât de puţine măceluri provocase Mike pe post de „Soldat Jones" şi se mirase că rezistase atâta – aproape trei săptămâni. Mike şi-a încoronat cariera militară punând stăpânire pe perioada destinată întrebărilor de după o conferinţă pentru a ţine o predică despre inutilitatea forţei (cu comentarii asupra oportunităţii reducerii surplusului de populaţie cu ajutorul canibalismului), apoi s-a oferit pe sine drept cobai pe care să fie testate armele de orice natură, pentru a demonstra că forţa era nu numai inutilă, ci şi *imposibilă*, atunci când era folosită împotriva unei persoane autodisciplinate.

Nu i-au acceptat oferta; în schimb, l-au dat afară, cu şuturi în fund.

Douglas îi permisese lui Jubal să vadă o serie de rapoarte ultrasecrete, după ce îl avertizase că nimeni, nici măcar Comandantul Suprem al Armatei, nu ştia că „Soldatul Jones" era Omul de pe Marte. Jubal urmărise mostrele pe scanner – majoritatea erau rapoarte contradictorii, despre ce se întâmplase cât timp „Jones" fusese instruit asupra modului de

utilizare a armelor de foc; spre surprinderea lui Jubal, unii din martori avuseseră curajul să declare sub jurământ că văzuseră arme dispărând.

Ultimul paragraf, Jubal l-a citit cu atenţie; „Concluzie: subiectul este înzestrat cu darul hipnozei şi se presupune că ar putea fi folosit de către serviciul secret de informaţii; fapt e că nu este dotat pentru niciuna dintre ramurile combative. Oricum, coeficientul de inteligenţă scăzut (cretin), scorul extrem de scăzut obţinut la clasificările generale şi tendinţele paranoide (mania grandorii) ne determină să considerăm inoportună exploatarea talentului său de idiot-savant. Recomandare: lăsarea la vatră, pe motiv de inaptitudine – fără drept de pensie, fără beneficii.”

Adevărul este că Mike reuşise să se distreze. La paradă, în ultima zi, în timp ce plutonul lui era trecut în revistă, generalul şi ofiţerii s-au trezit îngropaţi până la brâu într-o grămadă de produs bucolic, simbolic pentru toţi soldaţii, dar care nu se foloseşte pe terenurile de paradă. Depozitul cu pricina a dispărut ca prin farmec, lăsând în urmă doar mirosul şi convingerea că se produsese o hipnoză în masă. Jubal se gândi că Mike avea un gust oribil în materie de farse. Îşi amintise apoi de un incident de pe vremea când era student la medicină, o farsă cu un cadavru şi cu decanul – Jubal purtase mănuşi de cauciuc, şi bine făcuse!

Jubal se simţise bine cât timp Mike fusese ocupat cu cariera lui militară lipsită de glorie, şi asta pentru că Jill îşi petrecuse acest timp acasă. Când s-a întors acasă, după ce s-a terminat totul, Mike nu era deloc deprimat – s-a lăudat faţă de Jubal că respectase dorinţele lui Jill şi nu provocase dispariţia nimănui, cu excepţia câtorva lucruri moarte… deşi, din câte grok Mike, au fost câteva ocazii când ar fi putut face Pământul mai locuibil, dacă n-ar fi fost această slăbiciune a lui Jill. Jubal nu l-a contrazis; avea şi el o listă destul de lungă de persoane pe care le-ar fi dorit moarte.

Pe Jubal nu-l deranja modul unic în care Mike se maturiza; Mike însuşi era unic. Dar chestia asta recentă – „Reverendul Doctor Valentine M. Smith, licenţiat în ştiinţe umaniste, doctor în teologie, doctor în filozofie, fondatorul şi pastorul Bisericii Tuturor Lumilor, organizată sub forma unei societăţi pe acţiuni”… Dumnezeule! Era destul de rău că băiatul se hotărâse

să fie un sfânt în loc să lase în pace sufletele oamenilor, aşa cum îi stă bine unui gentleman. Dar fabrica asta de diplome şi de grade... lui Jubal aproape că-i venea să verse.

Culmea era că Mike susţinea că ideea îi venise de la ceea ce îi spusese Jubal cândva despre ce este o biserică şi ce poate ea să facă. Jubal a recunoscut că nu era imposibil să fi spus aşa ceva, cu toate că nu-şi mai aducea aminte.

Mike fusese foarte rezervat în legătură cu operaţia în speţă – câteva luni de rezidenţă într-un colegiu sectar foarte mic şi foarte sărac, o licenţă luată prin examen, „chemarea” către munca de preot al sectei, apoi hirotonisirea în cadrul acestei secte recunoscute, dar tâmpite, o disertaţie de doctorat pe tema religiei comparate – care fusese o minune de erudiţie chiar dacă evitase orice concluzii – acordarea „meritatului” doctorat – care a coincis cu o donaţie (anonimă) către această şcoală foarte săracă şi avidă – apoi un al doilea doctorat (onorific) pentru „contribuţii la cunoaşterea interplanetară” acordat de o universitate care ar fi trebuit să fie mai prudentă când Mike anunţase că acesta era preţul pentru că apăruse la o conferinţă având ca temă studiile despre sistemul solar. Omul de pe Marte refuzase până atunci toate instituţiile, de la Institutul Tehnologic din California şi până la Institutul „Împăratul Wilhelm”; Universitatea Harvard nu rezistase momelii.

Ei bine, acum sunt toţi o apă şi-un pământ, îşi zise Jubal, cu cinism. Mike lucrase câteva săptămâni ca ajutor de paracliser la biserica ce-i slujea drept *alma mater* – apoi o rupsese cu secta printr-o schismă şi-şi fondase propria lui biserică. Aceasta respectase întru totul prescripţiile rituale, era perfect legală, la fel de venerabilă ca şi mişcarea lui Martin Luther – şi la fel de scârboasă precum gunoiul vechi de o săptămână.

Din neplăcutul lui vis cu ochii deschişi, Jubal fu trezit de către Miriam.

— Şefu’! îl atenţionă ea. Avem oaspeţi!

Jubal îşi ridică privirea şi văzu o maşină pe punctul de a ateriza.

— Larry, adu-mi puşca de vânătoare – zise – am jurat că-l împuşc pe primul imbecil care îmi mai calcă tufele de trandafiri.

— Aterizează pe iarbă, şefu’.

— Spune-i să mai încerce. Îl nimerim la următoarea tentativă.

— Pare a fi Ben Caxton.

— Chiar el este. Salut, Ben. Ce să-ţi dau de băut!?

— Nimic, corupător profesionist ce eşti! Jubal, trebuie neapărat să-ţi vorbesc.

— Asta şi faci. Dorcas, adu-i lui Ben un pahar de lapte cald; nu se simte bine.

— Să nu aibă mult sifon – îl corectă Ben – iar laptele să fie din sticla cu trei stele. Vreau o discuţie în particular, Jubal.

— De acord; să mergem sus, în biroul meu – dar, dacă reuşeşti să ţii ceva ascuns de copiii ăştia ai mei, să-mi spui şi mie cum ai făcut.

După ce Ben i-a salutat pe îndelete (şi cam neigienic în trei cazuri) pe membrii familiei, el şi Jubal au şters-o la etaj.

— Ce dracu' se întâmplă? M-am rătăcit? zise Ben.

— O, n-ai văzut aripa cea nouă. Două dormitoare şi încă o baie la parter – iar aici, la etaj, galeria mea de artă.

— Statui cât să umpli un cimitir!

— Te rog, Ben. Se numesc „statui” numai când îi reprezintă pe politicienii morţi. Acestea sunt „sculpturi”. Te rog să vorbeşti respectuos, dacă nu vrei să devin violent. Am aici copii ale câtorva dintre cele mai măreţe sculpturi produse vreodată pe globul ăsta afurisit.

— Mda... chestia hidoasă de colo am mai văzut-o... dar când ai achiziţionat celelalte porcării?

— Nu-l asculta, *ma petite chère* – îi spuse Jubal reproducerii după La Belle Heaulmière, e un barbar şi nu ştie ce vorbeşte. Puse mâna pe obrazul frumos, dar răvăşit, al statuii, apoi îi atinse uşor unul din sânii seci şi zbârciţi. Ştiu cum te simţi, îi mai spuse... dar nu poate să mai dureze prea mult. Răbdare, frumoasa mea. Se întoarse apoi spre Caxton şi-i zise, cu asprime: Ben, va trebui să mai aştepţi până-ţi ţin o lecţie despre cum trebuie să priveşti o sculptură. Ai fost însă nepoliticos cu o doamnă, iar aşa ceva nu admit.

— Poftim? Nu fi absurd, Jubal; tu eşti nepoliticos cu doamnele – cu cele vii – de zece ori pe zi!

— Anne! ţipă Jubal. Vino sus! Pune-ţi roba de Martor!

— Ştii bine că n-aş fi nepoliticos cu bătrâna care a pozat pentru sculptura asta, se apără Ben. Ce nu pot să înţeleg este

cum de a putut un aşa-zis artist s-o pună pe străbunica să-l pozeze în felul ăsta… şi cum de ai avut tu prostul gust de a o expune.

Intră Anne, cu roba pe ea.

— Anne – îi zise Jubal – am fost eu vreodată nepoliticos cu tine? Sau cu vreuna din fete?

— Aici e nevoie de o opinie.

— Asta îţi şi cer. Doar nu eşti la tribunal.

— N-ai fost niciodată nepoliticos cu vreuna din noi, Jubal.

— Am fost eu vreodată nepoliticos cu o doamnă?

— Te-am văzut purtându-te intenţionat nepoliticos cu femeile. Dar nu te-am văzut niciodată nepoliticos cu doamnele.

— Şi încă o opinie. Ce părere ai de bronzul acesta? Anne se uită la capodopera lui Rodin, apoi zise, fără să se grăbească:

— Prima oară când am văzut-o, mi s-a părut oribilă. Dar apoi am ajuns la concluzia că s-ar putea să fie cel mai frumos lucru pe care l-am văzut vreodată.

— Mulţumesc, îi zise Jubal. Asta-i tot.

Anne plecă.

— Vrei s-o contrazici, Ben?

— Cum? În ziua când o s-o contrazic pe Anne, s-a zis cu mine. Fapt este că nu grok.

— Urmăreşte-mă, Ben. Oricine poate vedea o fată frumoasă. Un artist poate să se uite la o fată frumoasă şi să vadă în ea bătrâna în care se va transforma. Un artist şi mai bun se poate uita la o bătrână şi să vadă în ea fata frumoasă care a fost cândva. Un mare artist are capacitatea de a se uita la o bătrână, de a o înfăţişa exact aşa cum este… silindu-l însă pe privitor să vadă în ea fata frumoasă care a fost cândva… mai mult decât atât, el poate face pe oricine are cel puţin atâta sensibilitate cât are o cârtiţă să vadă că această fată tânără şi frumoasă e încă vie, captivă în trupul ei distrus. Un artist mare te poate face să simţi tragedia mută şi fără de sfârşit a faptului că nu s-a născut încă fata care, în sufletul ei, să numere mai mult de optsprezece ani… indiferent de ceea ce îi vor fi adus orele nemiloase. Uită-te la ea, Ben. Ţie şi mie nu ne pasă că îmbătrânim, dar lor, da. Uită-te la ea!

Ben se uită la ea. Nu trecu mult şi Jubal îi zise răstit.

— În regulă, suflă-ţi nasul şi vino de te aşază.

— Nu, răspunse Caxton. Cu asta ce-i? Văd că-i o fată. Dar de

ce a făcut-o covrig?

Jubal se uită la copia după „Cariatida căzută sub greutatea propriei ei pietre”.

— Nu mă aştept de la tine să apreciezi volumele care fac din această figură mai mult de un simplu covrig, îi zise el. Dar ai putea să apreciezi spusele lui Rodin. Cu ce se aleg oamenii care se uită la un crucifix?

— Doar ştii că nu merg la biserică.

— Totuşi, nu se poate să nu ştii că reprezentările Crucificării sunt, de obicei, cumplite – iar cele puse în biserici sunt cele mai rele... cu tot sângele ăla care seamănă cu sosul picant şi cu fostul dulgher înfăţişat ca şi când ar fi fost un fătălău... ceea ce e sigur că El n-a fost. A fost un bărbat viguros, musculos şi sănătos. Dar, pentru majoritatea oamenilor, o reprezentare nereuşită e la fel de eficientă ca şi una bună. Ei nu văd defectele; ei văd un simbol care le stârneşte cele mai adânci emoţii; le aduce aminte de Chinurile şi de Sacrificiul lui Isus.

— Jubal, parcă nu erai creştin?

— Asta înseamnă că ar trebui să fiu orb la emoţiile oamenilor? Cel mai amărât crucifix din ipsos poate trezi în inima omului emoţii atât de puternice, încât mulţi au murit pentru ele. Nu contează cât de artistic e confecţionat un astfel de simbol. Noi avem în faţă un alt simbol emoţional – dar realizat cu o artă desăvârşită. Ben, vreme de trei mii de ani, arhitecţii au desenat clădiri cu coloanele în formă de siluete feminine. Într-un sfârşit, a venit Rodin, care a subliniat faptul că o atare muncă era prea grea pentru o femeie. El nu le-a spus: „Uite ce-i, ticăloşilor, dacă trebuie neapărat să faceţi asta, puneţi în locul femeii un trup musculos de bărbat”. Nu, el le-a *arătat*. Această sărmană şi micuţă cariatidă a căzut sub greutatea poverii. E o fată de ispravă – uită-te la faţa ei. E serioasă, necăjită că a dat greş, dar nu învinuieşte pe nimeni, nici măcar zeii... ba chiar încearcă să-şi ridice iar povara pe umeri, deşi greutatea a doborât-o o dată. Dar sculptura asta nu e numai simbolul artei de calitate care denunţă arta proastă; ea este simbolul oricărei femei care a purtat vreodată poveri prea grele pe umerii ei. Şi nu numai al femeii – acest simbol se referă la toţi bărbaţii şi la toate femeile care au asudat în lupta cu viaţa şi au îndurat fără să crâcnească, până s-au prăbuşit sub povară. E vorba despre curaj, Ben, şi despre victorie.

— Despre victorie?

— Victoria înfrângerii, cea mai înaltă dintre toate. Ea nu s-a dat bătută, Ben: tot mai încearcă să ridice piatra care a strivit-o. Ea este tatăl care continuă să muncească în timp ce cancerul îl mănâncă pe dinăuntru, pentru a aduce acasă încă o chenzină. Ea este fetiţa de doisprezece ani care încearcă să le fie mamă frăţiorilor şi surioarelor ei, pentru că mama lor a fost chemată la Ceruri. Ea este operatoarea care se înverşunează să rămână la pupitrul de comandă, în timp ce fumul o îneacă, iar focul îi taie orice posibilităţi se salvare. Ea este toţi acei eroi lipsiţi de slavă care n-au reuşit, dar nu s-au dat niciodată bătuţi. Vino. Salut-o din mers şi vino să-mi vezi Micuţa Sirenă.

Ben îi luă spusele literal; Jubal se feri să facă vreun comentariu.

— Piesa aceasta – zise el – n-o am de la Mike. Nici nu i-am spus lui Mike de ce am achiziţionat-o… fiindcă e cât se poate de evident că ea este una dintre cele mai încântătoare creaţii elaborate vreodată de mâna şi de ochiul omului.

— Pe aceasta nu-i nevoie să mi-o explici – e *frumoasă*!

— Ar fi destul ca să-mi justifice alegerea, cum se întâmplă cu pisicuţele şi cu fluturii. Dar e mai mult decât atât. Nu e chiar sirenă – vezi? – şi nici rasei umane nu-i aparţine. Stă pe ţărm, acolo unde a ales să stea… şi se uită veşnic spre mare, simţindu-se pentru totdeauna singură şi tânjind după ceea ce a lăsat în urmă. Cunoşti povestea?

— Hans Christian Andersen.

— Exact. Originalul e pus în portul Kobenhavn – şi e o personificare a tuturor celor care, la un moment dat, au trebuit să facă o alegere dificilă. Ea nu regretă alegerea, dar trebuie să plătească pentru asta; orice alegere are un preţ. Pentru ea, preţul nu e doar dorul de casă la care e condamnată pe vecie. Nu va putea fi niciodată aidoma celorlalţi muritori; când îşi foloseşte picioarele plătite atât de scump, calcă la fiecare pas pe cuţite ascuţite, Ben, eu cred că şi Mike păşeşte tot timpul pe cuţite ascuţite dar să nu-i spui că ştii de la mine.

— N-o să-i spun, zise Caxton. Prefer să mă uit la sirenă, decât să mă gândesc la cuţite.

— E scumpă micuţa, nu-i aşa? Ţi-ar plăcea s-o tragi în patul tău? Ar fi vioaie ca o focă şi tot aşa de alunecoasă.

— Sfinte Sisoie! Jubal, tu eşti un bătrân afurisit.

— Şi mă fac şi mai afurisit, cu fiecare an care trece. N-o să ne mai uităm la nicio sculptură. De obicei, mă limitez la una pe zi.

— Îmi convine şi mie. Mă simt de parcă aş fi dat peste cap trei pahare de băutură. Jubal, de ce nu se găsesc chestii dintr-astea acolo unde lumea le poate vedea?

— Fiindcă lumea a luat-o razna, iar arta reflectă întotdeauna spiritul vremurilor. Rodin a murit cam în perioada în care lumii începuseră să-i sară capacele. Urmaşii lui au observat lucrurile uimitoare pe care le făcuse el cu lumina, umbra, volumele şi compoziţia şi l-au copiat în direcţia asta. Ce n-au văzut ei însă a fost faptul că maestrul spunea poveşti cu care pătrundea tainele inimii. Urmaşii lui au început să dispreţuiască pictura sau sculptura care ascundeau o poveste, etichetându-le drept „literatură”. Şi au pornit-o cu toţii în căutarea abstracţiilor.

Jubal ridică din umeri, apoi continuă:

— Desenul abstract e bun şi el – pentru tapet sau linoleum. Numai că *arta* este procesul prin care se evocă compasiunea şi groaza. Ceea ce fac artiştii moderni este masturbare pseudo-intelectuală. Arta creatoare este ca un contact sexual prin care artistul îşi emoţionează publicul. Flăcăiandrii ăştia care nu catadicsesc – sau nu sunt în stare – să facă aşa ceva, îşi pierd publicul. Omul de rând n-o să cumpere niciodată „arta” care nu-l mişcă. Dacă totuşi plăteşte, banii i se smulg prin impozite sau alte chestii de genul ăsta.

— Jubal, m-am întrebat întotdeauna de ce nu-mi păsa deloc de artă. Credeam că mie îmi lipseşte ceva.

— Mmmm… e adevărat că trebuie să înveţi să priveşti arta. Dar depinde de artist să folosească un limbaj care să poată fi înţeles. Numai că mai toţi clovnii ăştia pur şi simplu refuză să folosească un limbaj pe care eu sau tu să-l putem învăţa; mai degrabă preferă să ne râdă în nas, pe motiv că am fi „incapabili” să le înţelegem mesajul. Dacă o fi vreunul. Toţi incompetenţii îşi găsesc refugiul în lipsa de claritate. Ben, ce zici, pe mine m-ai putea considera artist?

— Poftim? Scrii binişor.

— Mulţumesc. „Artist” e un cuvânt pe care îl evit din aceleaşi motive din care nu suport să mi se spună „doctor”. Adevărul este însă că sunt artist. Majoritatea chestiilor pe care le scriu merită să fie citite o singură dată… şi nici măcar o dată,

dacă persoana respectivă cunoaşte deja puţinul pe care îl am de spus. Dar sunt un artist „cinstit”. Ceea ce scriu e menit să ajungă la client – şi să-l afecteze, dacă se poate, să-i stârnească groaza şi compasiunea… sau, cel puţin, să-l înveselească în ceasurile de plictiseală. Nu mă ascund *niciodată* în spatele unui limbaj secret, şi nici nu urmăresc ca ceilalţi scriitori să mă laude pentru „tehnică” sau alte tâmpenii dintr-astea. Eu vreau aprecierea clientului, exprimată sub formă de bani, semn că am ajuns până la el – ori asta, ori nimic altceva. Sprijinul artelor – *merde*[15]! Un artist care primeşte sprijin de la guvern e asemenea unei târfe nepricepute! Fir-ar să fie, m-ai atins la un punct sensibil! Umple-ţi paharul şi spune-mi ce ai pe suflet.

— Jubal, sunt nefericit.

— Şi crezi că e o noutate?

— Am intrat într-o serie de necazuri proaspete, zise Ben, cătrănit. Nu sunt sigur dacă vreau să vorbesc despre ele.

— Atunci ascultă-le pe *ale mele*.

— Cum, şi tu ai necazuri? Jubal, eu credeam că eşti omul care a reuşit să iasă învingător la capitolul ăsta.

— Hmm, cândva va trebui să-ţi povestesc despre viaţa mea conjugală. Da, şi eu am necazuri. Duke ne-a părăsit – sau ştiai deja?

— Ştiam.

— Larry e bun ca grădinar – dar maşinăriile care menţin în funcţiune coşmelia asta sunt toate pe ducă. Nu găseşti pe toate drumurile mecanici pricepuţi. Cât despre cei care s-ar adapta stilului nostru de viaţă, sunt aproape inexistenţi. Deocamdată, mă târăsc de azi pe mâine ajutat de lăcătuşi – de fiecare dată când vine unul e durere, toţi sunt cu ochii după furat şi majoritatea nu se pricep să folosească o şurubelniţă fără să se taie. Nici eu nu mă pricep, aşa că mă aflu la cheremul lor.

— Mă doare inima pentru tine, Jubal.

— Scuteşte-mă de sarcasme. Mecanicii şi grădinarii sunt buni la casa omului – secretarele însă sunt esenţiale. Şi două dintre ale mele sunt însărcinate, iar una e pe punctul de a se mărita.

Caxton se uită la el, trăsnit.

— O, n-am născocit nimic, mormăi Jubal. S-au bosumflat că te-am luat sus şi nu le-am lăsat timp să se umfle în pene. Aşa

---

[15] Rahat (în lb. franceză în original)

că, vezi, s-o faci pe miratul când ţi-or spune.

— Ă... care din ele se mărită?

— Nu-i limpede? Fericitul soţ e tipul acela mieros, care s-a refugiat aici dintr-o furtună de nisip: stimatul nostru frate de apă, Stinky Mahmoud. I-am spus că-i oblig să locuiască aici, la mine, ori de câte ori se vor afla în ţară. Ticălosul a început să râdă şi mi-a declarat că invitaţia asta i-o făcusem deja, cu mult înainte. N-ar fi chiar aşa de rău dacă m-ar asculta, adăugă Jubal, strâmbând din nas. Aşa aş putea s-o mai pun la muncă pe nevastă-sa.

— Nu-i exclus s-o faci. Ei îi place să muncească. Aşadar, celelalte două sunt însărcinate?

— Arată ca nişte butoaie. Am început să-mi pun la zi cunoştinţele de obstetrică, fiindcă mi-au spus că vor să nască acasă. Bebeluşii ăştia or să-mi dea peste cap tot programul de lucru! Dar, de ce crezi că mireasa n-ar putea fi şi ea posesoarea uneia dintre cele două burţi umflate?

— Păi, presupun că Stinky ţine mai mult la convenţii sau... a fost mai precaut.

— Dacă ai paria pe Stinky, ai pierde, zise Jubal. Ben, de ani de zile de când mă ocup de subiectul ăsta, încercând să deluşesc meandrele creierelor mici şi întortocheate ale femeilor, am învăţat un singur lucru; când o fată îşi pune ceva în gând, nu poţi s-o împiedici. Bărbatului nu-i rămâne decât să se resemneze.

— Ei bine, atunci care din ele nu se mărită şi aşa mai departe? Miriam? Sau Anne?

— Uşurel, n-am spus că mireasa ar fi însărcinată... iar tu pari a crede că viitoarea mireasă e Dorcas. Dar cea care studiază araba e Miriam.

— Cum? Tâmpit mai sunt!

— După cum se vede.

— Dar Miriam se răţoia tot timpul la Stinky...

— Se bazează pe tine că ai să publici în ziar ştirea nunţii lor... Ai văzut vreodată o gaşcă de copii de-a şasea?

— Da, dar... Dorcas se învârtea în jurul lui aproape ca o dansatoare profesionistă.

— Aşa se poartă Dorcas din fire. Vezi, când Miriam ţi-o arăta inelul ei – cu un pietroi mare cât un ou de pasăre Roc şi cam tot atât de scump – nu uita s-o faci pe uimitul. Al naibii să fiu dacă

dezvălui care din ele se plodesc. Tu trebuie să ţii minte că se simt bine aşa… tocmai de aia ţi-am vândut pontul, ca nu cumva să crezi că ele cred că au „căzut în capcană”. Fiindcă nu cred asta. N-au căzut în capcană. Sunt topite. Jubal oftă, apoi adăugă: Sunt prea bătrân ca să mă mai bucur de râsetele copilaşilor – dar nici nu mă gândesc să pierd nişte secretare perfecte – şi copii pe care îi iubesc – indiferent ce motive aş avea, dacă pot să-i conving să rămână. De când Jill l-a pus pe Mike în priză, gospodăria asta n-a încetat să se dezorganizeze. Nu că aş învinui-o pe fată… cred că nici tu nu-i găseşti vreo vină.

— Nu, dar… Jubal, trăieşti cu impresia că Jill este cea care l-a aruncat pe Mike în vârtejul plăcerilor sexuale?

— Poftim? făcu Jubal, surprins. Dacă n-a făcut-o ea, atunci cine?

— „Nu-ţi vârî nasul, băiete”. Oricum ar fi, Jill m-a corectat când m-am grăbit să trag şi eu aceeaşi concluzie. Din câte înţeleg, oricare din ele a fost cu iniţiativa, totul s-a datorat, mai mult sau mai puţin, întâmplării.

— Mda… Cred că ai dreptate.

— Asta e părerea lui Jill. Ea consideră că, întâmplător, Mike a avut norocul s-o seducă pe – sau să fie sedus de aceea dintre ele care avea tot ceea ce-i trebuia pentru a-l iniţia cum se cuvine în ale eroticii. Ar fi cazul să înţelegi ceva din asta, dacă ai idee cum funcţionează mintea lui Jill.

— Drace, nu ştiu nici cum funcţionează a mea. Cât despre Jill, nu m-aş fi aşteptat vreodată să se apuce de predici, indiferent cât de amorezată ar fi fost – deci nu ştiu ce are în cap.

— Nu mi-a spus cine ştie ce – ajungem noi şi la asta. Jubal, calendarul ce zice?

— Poftim?

— Crezi că Mike e tatăl – în ambele cazuri – dacă vizitele lui acasă coincid cu datele conceperii.

— Ben, n-am spus nimic din care să rezulte aşa ceva, zise Jubal, prudent.

— Pe dracu’ n-ai spus. Ai spus că sunt topite. Ştiu ce efect are asupra femeilor afurisitul ăsta de superman.

— Uşurel, fiule – e fratele nostru de apă.

— Ştiu asta… şi eu îl iubesc, zise Ben, netulburat. Aşadar am

un motiv în plus să înţeleg de ce sunt ele topite.

— Ben – zise Jubal, privindu-şi fix paharul – am părerea că propriul *tău* nume ar putea fi trecut pe listă mai uşor decât cel al lui Mike.

— Jubal, ţi-ai ieşit din minţi!

— Nu te ambala. Deşi e adevărat – aşa să-mi ajute bunul Dumnezeu – că nu-mi place să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala, asta nu înseamnă că nu văd şi nu aud ca un om normal. Dacă o fanfară trece prin casa mea în pas de paradă, bag şi eu de seamă. Ai dormit sub acest acoperiş de zeci de ori. Ai dormit vreodată singur?

— Ah, ticălos ce-mi eşti! Păi, am dormit singur în prima noapte petrecută aici.

— Probabil că Dorcas n-a avut chef. Ba nu, în noaptea cu pricina te aflai sub efectul sedativelor, nu se pune la socoteală. Ai mai fost singur în vreo noapte?

— Întrebarea ta e irelevantă, nesemnificativă şi nedemnă de luat în seamă.

— Ăsta e un răspuns. Te rog să ţii seama de faptul că dormitoarele de rezervă sunt cât se poate de departe de dormitorul meu. Izolarea fonică nu e niciodată perfectă.

— Jubal, n-ar fi cazul ca şi numele tău să fie adăugat pe listă chiar înainte de al meu?

— Ceee?

— Ca să nu mai vorbesc de Larry şi Duke. Jubal, toată lumea crede că întreţii cel mai extravagant harem care s-a pomenit de la sultani încoace. Nu mă înţelege greşit – adevărul e că te invidiază. Dar te consideră un ţap bătrân şi libidinos.

Jubal începu să bată darabana pe speteaza scaunului.

— Ben, nu mă deranjează să fiu tratat necuviincios de cei mai tineri ca mine. În cazul acesta însă insist ca anii mei să fie trataţi cu respect.

— Îmi cer scuze, zise Ben, băţos. Am crezut că, dacă tu ai voie să-ţi baţi joc de viaţa mea intimă, n-o să te deranjeze dacă o să fiu şi eu la fel de sincer.

— Nu, Ben, nu – ai înţeles greşit. Fetelor le cer să mă trateze cu respect la acest capitol.

— O...

— Sunt, cum ai spus şi tu, bătrân – destul de bătrân. În particular, sunt fericit să spun că încă mai sunt libidinos. Dar

nu-mi las poftele trupeşti să-mi scape de sub control. Prefer demnitatea în locul unor distracţii de care, crede-mă, m-am bucurat pe deplin la vremea mea şi pe care nu mai am nevoie să le repet. Ben, un bărbat la vârsta mea, care arată ca o benă de gunoi aflată în ultima fază, poate să se culce cu o fată tânără – şi chiar s-o lase borţoasă şi mersi pentru compliment; n-ar fi exclus – prin trei mijloace: bani... sau echivalentul lor în testamente; drepturi de proprietate şi alte asemenea... şi – fac o pauză şi te întreb: ţi-o poţi imagina pe vreuna din cele patru fete culcându-se cu mine pentru *astfel* de motive?

— Nu. Pe niciuna.

— Vă mulţumesc domnule. Eu nu am de-a face decât cu doamne; mă bucură faptul că aveţi cunoştinţă despre asta. Cel de-al treilea stimulent este unul absolut specific femeilor. O fată tânără şi drăgălaşă se culcă uneori cu un bătrân ramolit, pentru că ţine la el, îi e milă de el şi vrea să-l facă fericit. Ce zici, e un motiv plauzibil?

— Ă... Jubal, s-ar putea să fie. Cu oricare dintre cele patru fete.

— Aşa cred şi eu. Numai că acest motiv, suficient poate pentru oricare dintre doamnele în cauză, pentru mine nu e suficient. Am demnitatea mea, domnule – aşa că, te rog să-mi ştergi numele de pe listă.

— De acord, găgăuţă bătrân şi încrezut ce eşti, rânji Caxton. Sper ca, la vârsta ta, să nu mă las aşa de greu ispitit.

— Mai bine să fii ispitit şi să te ţii tare, decât să fii dezamăgit, zâmbi Jubal. În ceea ce-i priveşte pe Duke şi pe Larry, nu ştiu şi nici nu-mi pasă. De fiecare dată când cineva vine să locuiască aici, îi pun în vedere că nu se află nici într-un magazin de dulciuri, nici într-un bordel, ci într-un cămin... şi, în consecinţă, va întâlni o combinaţie de anarhie şi tiranie – fără urmă de democraţie – aşa cum se cuvine într-o familie bine condusă, ceea ce înseamnă că fiecare e pe cont propriu, cu excepţia capitolelor la care dau ordine eu. Ordine care nu se discută. Tirania mea nu se extinde niciodată în sfera vieţii amoroase. Copiii şi-au ţinut întotdeauna pentru ei chestiunile private, atât cât era rezonabil. Cel puţin (Jubal zâmbi, cu tristeţe) până când influenţa marţiană le-a scăpat de sub control. Poate că Duke şi Larry le-or fi târât pe fete prin toate tufişurile – dar nu s-au auzit niciun fel de ţipete.

— Înseamnă că tu crezi că a fost Mike, zise Caxton.

— Da, recunoscu Jubal, mânios. Nu-i nimic rău în asta – ţi-am spus că fetele erau topite de fericire… iar eu nu sunt falit, plus că pot să-l jupoi pe Mike de orice sumă de bani. Bebeluşii nu vor duce lipsă de nimic. Dar, Ben, pe mine mă îngrijorează Mike însuşi.

— Şi pe mine, Jubal.

— Îmi fac griji şi pentru Jill.

— Ăăă… Jubal, problema nu e Jill, ci Mike.

— Drace, de ce nu poate băiatul ăsta să vină acasă şi să se lase de ciomăgeala pe care o duce de la amvon?

— Mmm… Jubal, ceea ce face nu prea seamănă cu ce spui tu, zise Ben, apoi adăugă: Tocmai vin de acolo.

— Cum? Şi de ce-mi spui abia acum?

Ben oftă.

— Pentru că la început mi-ai vorbit despre artă, apoi te-a cuprins melancolia, după care ţi-a venit chef să bârfeşti.

— Hmm… ai cuvântul.

— La întoarcerea de la conferinţa din Capetown, le-am făcut o vizită. Ceea ce am văzut m-a îngrijorat al dracului de tare – aşa că am trecut pe la mine pe la birou, apoi am venit încoace. Jubal, n-ai putea să aranjezi cu Douglas şi să puneţi capăt operaţiunii ăsteia?

Jubal clătină din cap.

— Ceea ce face Mike cu viaţa lui îl priveşte.

— Ai face ceva dacă ai fi văzut ce am văzut eu.

— Nu cred! În al doilea rând, nici *nu pot*. Şi nici Douglas nu poate.

— Jubal, Mike ar accepta orice decizie pe care ai lua-o în legătură cu banii lui. Probabil că nici n-ar înţelege-o.

— O, ba ar înţelege-o! Ben, nu demult Mike şi-a făcut testamentul şi mi l-a trimis spre avizare. E unul dintre cele mai subtile documente pe care le-am văzut vreodată. Şi-a dat seama că are mai multă avere decât ar putea folosi moştenitorii lui – aşa că a utilizat o parte din bani pentru a-i proteja pe restul. Banii sunt asiguraţi nu numai împotriva unor eventuali reclamanţi atât din partea părinţilor lui legali, cât şi a celor naturali – Mike ştie că e copil nelegitim, deşi nu ştiu de unde a aflat – ci şi a fiecărui membru al echipajului de pe *Envoy*. A pus la punct o modalitate de a rezolva în afara tribunalului orice

cerere a oricărui moştenitor – şi a aranjat lucrurile în aşa fel, încât – ca să-i conteste testamentul – aproape că ar trebui să răstoarne guvernul. Testamentul mi-a demonstrat că Mike ştie exact ce bunuri şi ce garanţii deţine. N-am găsit absolut nimic de criticat. (Nici măcar, îşi spuse Jubal, ceea ce ţi-a lăsat *ţie*, frate!) Aşa că să nu-mi spui mie că pot să-i aranjez banii!

— Mi-aş fi dorit să poţi, zise Ben, morocănos.

— Nu pot. Şi chiar dacă am putea, n-ar fi de niciun folos. Mike n-a scos niciun dolar din cont, de aproape un an. Douglas m-a sunat să mă întrebe despre asta – Mike nici nu i-a răspuns la scrisori.

— N-a făcut nicio retragere de bani? Jubal, dar cheltuieşte enorm.

— Poate că afacerea cu biserica e bănoasă.

— Tocmai aici e ciudăţenia. Nu e chiar o biserică.

— Atunci ce este?

— Păi, mai mult o şcoală de limbi străine.

— Cum ai zis?

— Pentru învăţarea limbii marţiene.

— Dacă-i aşa, aş fi preferat să n-o mai numească biserică.

— Poate totuşi este o biserică, conform definiţiei legale.

— Ascultă, Ben – chiar şi un patinoar poate fi considerat biserică – dacă cine ştie ce sectă vine şi susţine că patinajul e o parte esenţială a ritualului de adoraţie – sau chiar că patinajul serveşte o cauză bună. Dacă poţi cânta întru gloria lui Dumnezeu, poţi şi să patinezi, în acelaşi scop. În Malaya există temple care unui străin îi par simple pensiuni pentru şerpi... dar aceeaşi Curte Supremă care protejează sectele noastre le ridică şi pe ele la rangul de „biserici”.

— Păi, şi Mike creşte şerpi... Jubal, nu se găseşte nimic care ar putea să fie interzis?

— Mmm... iată o chestiune care merită să fie adusă în discuţie. În general, o biserică nu poate să facă încasări din ghicitul norocului sau din invocarea spiritelor celor morţi – dar poate să accepte ofrandele şi să facă în aşa fel încât aceste „ofrande” să fie de fapt taxe. Sacrificarea de fiinţe umane e considerată ilegală – totuşi, ea este practicată în mai multe puncte de pe glob... poate chiar şi aici, în fosta ţară a libertăţii. Dacă vrei să faci ceva care este interzis, trebuie să o faci în sfântul locaş şi să nu-i laşi să intre pe necredincioşi. Dar de ce

mă întrebi, Ben? Mike face ceva pentru care ar putea fi închis?

— Aăă... probabil că nu.

— Păi, dacă are grijă – exemplul fosteriţilor a demonstrat cum să scapi nepedepsit făcând aproape orice. Ilegalităţi mult mai mari decât cele pentru care a fost linşat Joseph Smith.

— Mike a împrumutat multe de la fosteriţi. Şi asta mă îngrijorează, printre altele.

— Ce te îngrijorează, de fapt?

— Hmm... Jubal, e o problemă din categoria „fraţi de apă”.

— Şi eu ce să fac, să-mi pun otravă într-un dinte cariat?

— Păi, cei din cercul iniţiaţilor se presupune că sunt capabili să se decorporalizeze în mod voluntar – fără să mai fie nevoie de otravă.

— N-am ajuns niciodată aşa de departe, Ben. Dar ştiu ce să fac ca să-mi pun la punct unica apărare ultimă. Să auzim despre ce e vorba.

— Jubal, ţi-am spus că Mike creşte şerpi. Am vorbit şi la propriu şi la figurat – clădirea însăşi e ca o gaură de şarpe. Nesănătoasă. Templul lui Mike e o construcţie mare. Un auditoriu destinat întrunirilor publice, alte săli mai mici pentru întâlnirile cu invitaţi, şi multe alte săliţe – plus zona de locuit. Jill mi-a trimis o radiogramă şi mi-a spus unde să mă duc, aşa că am fost dus la intrarea secretă de pe strada din spate. Apartamentele particulare sunt situate deasupra auditoriului, şi oferă toată intimitatea de care te poţi bucura atunci când locuieşti într-un oraş.

Jubal încuviinţă cu capul.

— Indiferent dacă acţionezi legal sau ilegal, vecinii curioşi sunt un pericol.

— În cazul de faţă, ideea a fost chiar foarte bună. Uşile exterioare s-au dat la o parte şi m-au lăsat să intru. Presupun că au un circuit video, deşi eu nu am văzut niciun aparat. Am trecut de alte două uşi automate, apoi am urcat cu o cabină cu tub de expulzare. Jubal, nu era unul obişnuit. Nu era controlat de pasager, ci de cineva nevăzut. În plus, senzaţia era alta decât într-un tub de expulzare obişnuit.

— Eu unul n-am circulat cu aşa ceva, şi n-o s-o fac niciodată, zise Jubal, cu fermitate.

— Cu ăsta, n-ai fi avut nimic împotrivă. Plutea aşa de uşor în sus, de parcă ar fi fost o pană.

— Ben, eu n-am încredere în maşinării. Muşcă, zise Jubal, apoi adăugă: Oricum, mama lui Mike era o somitate printre ingineri, iar tatăl lui – cel adevărat – a fost şi el un inginer competent, poate chiar mai mult decât atât. Dacă Mike a reuşit să îmbunătăţească tuburile de expulzare şi să le facă acceptabile pentru oameni, lucrul n-ar trebui să ne mire.

— Se poate. Am ajuns, aşadar, pe acoperiş şi am aterizat fără să fi făcut vreo mişcare şi fără să fie nevoie de plase de siguranţă – ca să fiu mai exact, eu n-am văzut niciuna. Am trecut de mai multe uşi automate şi m-am trezit într-o încăpere enormă. Cu mobile ciudate şi cam austeră. Jubal, când te gândeşti că se spune că tu îţi conduci casa într-un chip ciudat…

— Aiurea! Totul e doar simplu şi confortabil.

— Ei bine, menajul tău e o joacă de copii pe lângă nebuneala pe care am găsit-o la Mike. Tocmai intrasem în cameră şi primul lucru pe care îl văd mă face să nu-mi cred ochilor. Era o gagică, tatuată de la bărbie şi până-n tălpi – şi al naibii să fiu dacă avea vreo ţoală pe ea! Drace! Era tatuată *absolut peste tot*. Ceva fantastic!

— Eşti un ţopârlan de oraş, Ben. Eu am cunoscut odată o doamnă tatuată. O fată tare de treabă.

— Păi… se arătă de acord Ben, şi fata asta e de treabă, odată ce te-ai obişnuit cu adăugirile ei picturale – şi cu faptul că e mai tot timpul însoţită de un şarpe.

— Mă întrebam dacă nu cumva o fi una şi aceeaşi femeie. Femeile tatuate complet sunt doar câteva. Dar doamna pe care am cunoscut-o eu, acum treizeci de ani, se temea de şerpi… abia aştept s-o cunosc pe prietena ta.

— Ai s-o cunoşti, dacă-i faci o vizită lui Mike. E ca un fel de majordom al lui. O cheamă Patricia – dar ei îi spun „Pat” sau „Patty”.

— A, da, am auzit de ea! Jill o apreciază foarte mult. Totuşi, nu mi-a spus niciodată că ar fi tatuată.

— Ca vârstă, aproape că ar putea să-ţi fie prietenă. Când am spus „gagică” a fost ca să-ţi dau o primă impresie. Arată ca de douăzeci de ani, dar susţine că asta e vârsta celui mai mare din copiii ei. Cert este că s-a ridicat repede, toată numai zâmbet, m-a luat în braţe şi m-a sărutat. „Tu eşti Ben. Bine ai venit, frate! Îţi ofer apă!”, mi-a zis. Jubal – continuă Ben – mă învârt în mediul jurnalistic de ani de zile – sunt trecut prin lume. Dar n-

am fost *niciodată* sărutat de o gagică ciudată care n-are pe ea nimic altceva decât tatuaje. M-am simţit *stânjenit,* zău aşa.

— Săracul Ben.

— La dracu’, şi tu ai fi reacţionat la fel.

— Ba nu. Nu uita că eu am mai întâlnit doamne tatuate. Ele se simt îmbrăcate, acoperite cu tatuajele alea. Sau, cel puţin, aşa se simţea prietena mea Sadako. Da, era japoneză. Dar japonezii îşi conştientizează corpul în alt fel decât o facem noi.

— Ei bine – zise Ben – Pat nu are conştiinţa corpului ei – ci doar pe aceea a tatuajelor. Când o muri, vrea să fie împăiată şi pusă pe un soclu, goală – în semn de omagiu adus lui George.

— Cine-i George?

— Scuze, soţul ei; care, spre uşurarea mea, se află sus, în Ceruri... chiar dacă ea vorbea despre el de parcă tocmai ar fi dat fuga să ia o bere. Esenţial însă este faptul că Pat e o doamnă... şi nu m-a lăsat să mă simt stânjenit...

XXXI

Patricia Paiwonsky îi dăduse din inimă lui Ben sărutul frăţiei, înainte ca acesta să-şi fi dat seama ce se întâmplă cu el. Femeia îi simţise stânjeneala şi se mirase. Michael îi spusese să-l aştepte pe Ben şi-i imprimase în minte chipul acestuia. Ştia că Ben e un frate deplin, din Cuibul Iniţiaţilor, şi că, după Mike, e omul cel mai apropiat de Jill.

Dar în firea Patriciei era dorinţa nesfârşită să-i facă pe ceilalţi la fel de fericiţi cum era ea; a lăsat-o mai moale. L-a invitat pe Ben să-şi scoată hainele, dar nu l-a zorit decât în privinţa pantofilor – Cuibul era moale şi curat, aşa de curat cum numai Mike, cu puterile lui, putea să-l ţină.

I-a arătat unde să-şi agaţe hainele şi s-a grăbit să-i aducă ceva de băut. Ştia de la Jill care-i sunt preferinţele şi s-a decis asupra unui martini dublu; bietul şi dragul de el arăta obosit. Când s-a întors cu băuturile, Ben se descălţase şi-şi scosese haina.

— Frate, fie ca niciodată să nu-ţi fie sete, îi zise ea.

— Noi împărţim apa, a încuviinţat el, apoi a băut; după care a adăugat: Numai că în asta nu prea se simte apa.

— E destulă. Michael zice că apa poate să fie numai în gând – important e s-o împărţi. Grok că vorbeşte înţelept.

— Şi eu grok. Plus că era exact ce-mi trebuia. Mulţumesc, Patty.

— Ce e al nostru e şi al tău şi tu eşti tot al nostru. Ne bucurăm că eşti acasă. Ceilalţi sunt fie la slujbă, fie predau. Nu e nicio grabă; or să vină când se umple aşteptarea. Dacă vrei, pot să-ţi arăt Cuibul tău.

Ben s-a lăsat condus într-un adevărat tur – o bucătărie imensă, cu un bar la un capăt; o bibliotecă mai burduşită chiar decât cea a lui Jubal, săli de baie vaste şi luxoase; dormitoare – Ben a ajuns la concluzia că nu puteau fi decât dormitoare, deşi nu existau niciun fel de paturi, ci doar podelele, care erau şi mai moi decât cele din restul camerelor; Patty le spunea „cuibuşoare” – şi i l-a arătat pe cel în care dormea ea de obicei.

O parte a camerei fusese aranjată pentru şerpii ei. Ben şi-a stăpânit senzaţia de vomă până a ajuns la cobre.

— E în regulă, l-a asigurat ea. E adevărat că înainte le separasem cu pereţi de sticlă. Dar Michael i-a învăţat că nu

trebuie să depăşească linia asta.

— M-aş simţi mai în siguranţă dacă ar avea sticlă.

— Bine, Ben, încuviinţă Pat şi coborî un perete de sticlă. Ben a răsuflat uşurat şi a reuşit chiar s-o mângâie pe şerpoaica Iubiţica, atunci când a fost invitat. Patty l-a condus apoi în altă încăpere. Era foarte spaţioasă, avea formă circulară şi o podea la fel de moale ca şi cele din dormitoare; în centrul ei se afla o piscină rotundă.

— Acesta – i-a zis ea – este Templul Secret, unde primim noi fraţi în Cuib. Vrei să împărţim apa şi să ne apropiem? Sau doar să înotăm? îl întrebă apoi, vârându-şi un picior în apă.

— Uh... nu chiar acum.

— Aşteptare este, aprobă ea.

S-au întors în uriaşa cameră de zi şi Patricia s-a dus să-i mai aducă ceva de băut. Ben s-a aşezat pe o canapea mare – apoi s-a ridicat. În încăpere era cald, băutura îl făcea să transpire, iar canapeaua în care i se îngropau formele îl înfierbântase de-a binelea. Îşi spuse că n-avea rost să stea îmbrăcat ca la Washington – când Patty mişuna cu nimic altceva pe ea decât un şarpe, care îi învăluia umerii.

Ben făcu un compromis şi rămase în chiloţi; restul hainelor le-a agăţat în foaier. Acolo, pe uşa de la intrare, a observat o plăcuţă pe care scria: *„Ţi-ai adus aminte să te îmbraci*?’’

Ben conchise că în casa respectivă avertismentul era probabil necesar. Altceva, care să-i fi scăpat din vedere la intrare, n-a mai văzut. De o parte şi de cealaltă a uşii se afla câte un vas enorm de alamă – umplut cu bani.

Chiar mai mult decât pline – bancnotele federale de diferite valori se împrăştiaseră pe podea.

Ben încă se mai holba la ele, când Patricia s-a întors.

— Ţi-am adus de băut, Frate Ben. Apropie-te întru Fericire, i-a zis ea.

— Ăăă... mulţumesc, i-a răspuns Ben, cu ochii la bani. Observând la ce se uita, Patricia îi zise:

— Ben, sunt o menajeră dezordonată. Michael face ca toată treaba să pară aşa de uşoară, că mai uit.

Adună banii şi-i înfundă în bolul mai puţin ticsit.

— Patty, de ce Dumnezeu sunt astea aici?

— O, ţinem banii aici fiindcă uşa asta dă în stradă. Dacă unul din noi pleacă din cuib – eu, una, ies zilnic ca să fac

cumpărături de la băcănie – s-ar putea să aibă nevoie de bani. Îi ţinem aici ca să nu uităm să luăm din ei.

— Pur şi simplu, înşfăcaţi un pumn de bani şi plecaţi?

— Întocmai, dragă. O, înţeleg ce vrei să spui. Dar aici nu e nimeni niciodată decât noi. Dacă ne facem prieteni printre cei de afară – şi cu toţii avem astfel de prieteni – există camere la etajele inferioare, de genul celor cu care sunt obişnuiţi neiniţiaţii – şi acolo ne vedem cu ei. Aşa că banii sunt puşi aici, ca să nu constituie o ispită pentru cei slabi.

— Aha! Să ştii că şi eu sunt cam slab de înger!

— Cum ar putea să te tenteze pe tine, când banii sunt ai tăi? chicoti Patty.

— Hmm… şi cu spărgătorii, cum rămâne?

Ben încercă să estimeze cam câţi bani se aflau în cele două vase. Majoritatea bancnotelor păreau a fi mai mari de un dolar – drace, văzu una cu trei zerouri, pe podea; Patty o scăpase din vedere.

— Adevărul e că a intrat unul, săptămâna trecută, zise ea.

— Zău? Şi cât a furat?

— O, n-a furat nimic. Mike l-a trimis de-aici.

— A chemat poliţia?

— O, nu! Michael n-ar fi niciodată în stare să dea pe cineva pe mâna poliţiei. Michael n-a făcut decât să… (ridică din umeri)… să-l facă să dispară. După care Duke a reparat spărtura pe care o făcuse hoţul în lucarna camerei-grădină. Ţi-am arătat camera asta? E încântătoare, are podeaua din iarbă. Jill mi-a spus că şi tu ai o podea de iarbă. La tine a văzut prima oară Michael aşa ceva. Ai iarbă peste tot?

— Numai în camera de zi.

— Dacă o să vin vreodată la Washington, îmi dai voie să păşesc pe ea? Şi să mă întind pe ea? Te rog!

— Sigur că da, Patty. Hmm… e a ta.

— Ştiu, dragă. Dar e mai bine să întrebi. Am să mă întind pe ea şi am să simt cum iarba îmi mângâie trupul şi am să mă umplu de Fericire că sunt în „cuibuşorul” fratelui meu.

— Eşti cât se poate de binevenită, Patty, îi zise Ben. (Spera că o să-şi lase şerpii acasă!) Când vii?

— Nu ştiu. Când aşteptarea se va împlini. Poate ştie Michael.

— Bine, anunţă-mă, dacă se poate, ca să fiu în oraş. Dacă nu-s, Jill îmi ştie întotdeauna codul uşii de la intrare. Patty, nu le

ţine nimeni evidenţa banilor ăstora?

— Pentru ce, Ben?

— Păi, aşa fac oamenii, de obicei.

— Noi, nu. N-ai decât să te serveşti – apoi, când te întorci acasă, să pui la loc ce ţi-a rămas, dacă nu uiţi. Michael mi-a spus să ţin punga mereu plină. Când începe să se golească, îmi dă alţi bani.

Ben a abandonat discuţia, uluit de simplitatea cu care tratau problema. Ştia el câte ceva despre comunismul fără bani din cultura marţiană: din câte vedea, Mike înfiinţase aici o enclavă a acestuia – vasele cu bani marcau tranziţia de la economia marţiană la cea terestră. Se întreba dacă Patty ştie că totul e o mistificare... susţinută de averea lui Mike.

— Patty – o întrebă el – câte persoane sunt în Cuib?

Se simţi încolţit de un gând vag, pe care îl împinse însă înapoi – ce motive ar avea să-l stoarcă de bani? – doar el n-avea oale cu bani în spatele uşii.

— Să vedem... aproape douăzeci, dacă-i punem la socoteală şi pe fraţii novici; care nu gândesc în marţiană şi n-au fost încă hirotonisiţi.

— Tu eşti hirotonisită, Patty?

— O, da. Eu mai mult predau la clasele de începători în marţiană şi îi ajut pe novici – chestii de genul ăsta. Eu şi cu Dawn – Dawn şi Jill sunt Mari Preotese – Dawn şi cu mine suntem destul de cunoscute ca fosterite, aşa că lucrăm împreună pentru a le arăta celorlalţi fosteriţi că Biserica Tuturor Lumilor nu contrazice Credinţa, tot aşa cum pe un baptist nu-l împiedică nimeni să se înscrie în Francmasonerie.

Pat i-a arătat lui Ben sărutul lui Foster, i l-a explicat, apoi i-a arătat şi miraculosul sărut aplicat de Mike.

— Ei ştiu ce înseamnă sărutul lui Foster şi cât de greu este să-l câştigi... şi au văzut şi câteva dintre minunile săvârşite de Mike, aşa că sunt aproape copţi ca să se apuce de muncă şi să urce într-un cerc superior.

— Să înţeleg că e nevoie de efort?

— Sigur că da, Ben – pentru ei, este. În cazul meu, al tău, al lui Jill şi al altor câtorva, Michael ne-a ridicat direct la rangul de fraţi. Dar, pe ceilalţi, Michael mai întâi îi învaţă o disciplină – nu o credinţă, ci o cale de a înfăptui credinţa prin lucrare. Asta înseamnă că trebuie să înveţe marţiană. Nu e un lucru

uşor; nici eu nu o cunosc la perfecţie. Dar e o Fericire să munceşti şi să înveţi. M-ai întrebat despre Cuib… să vedem – suntem aici Duke, Jill, Michael… doi fosteriţi, Dawn şi cu mine, un evreu circumcis, împreună cu soţia lui şi cu cei patru copii…

— Aveţi şi copii în Cuib?

— O, chiar foarte mulţi. Stau în cuibul puilor, ceva mai departe de aici; nimeni n-ar putea să mediteze în ţipetele şi hărmălaia copiilor. Vrei să vezi camera?

— Hmm… mai încolo.

— Mai e şi o familie de catolici, cu băieţelul lor – au fost excomunicaţi, din păcate; preotul lor a aflat că vin la noi. Michael a trebuit să le acorde un ajutor special; a fost un şoc neplăcut – şi absolut fără rost. Oamenii se sculau devreme, în fiecare duminică, şi se duceau la slujbă – dar copiii nu pot să-şi ţină gura. În afară de ei, mai avem şi o familie de mormoni, aparţinând noii schisme – deci încă trei, cu copiii lor. Restul sunt protestanţi, iar unul e ateu… mai precis, aşa se considera el, până i-a deschis Michael ochii. Când a venit aici, era pus pe batjocură; a rămas şi a învăţat… în curând va fi preot. Aşadar, suntem nouăsprezece adulţi, dar nu prea ne întâlnim cu toţii în Cuib, cu excepţia slujbelor pe care le ţinem în Templul Secret. Cuibul are capacitatea de a găzdui optzeci şi una de persoane – „trei-plin” – iar Michael grok că va trece multă aşteptare până o să ne trebuiască un cuib mai mare, şi până atunci o să construim alte cuiburi. Ben, n-ai vrea să vezi o slujbă din exterior, să-l auzi pe Michael vorbind? Michael predică acum.

— Cum să nu, dacă nu deranjez prea mult.

— Bun. Numai o clipă, dragule, să trag ceva pe mine.

***

— Jubal, – continuă Ben să povestească – s-a întors îmbrăcată cu o robă asemănătoare cu roba de Martor a lui Anne, numai că asta avea mânecile ca nişte aripi de înger, guler înalt, şi – deasupra inimii – emblema lui Mike – nouă cercuri concentrice şi un soare convenţional. Costumaţia asta reprezintă veşmântul lor preoţesc; aşa poartă şi Jill şi celelalte preotese, doar că a lui Patty are gulerul înalt, ca să-i acopere tatuajele. Îşi pusese ciorapi, iar sandalele le ducea în mână.

Drace, arăta cu totul altfel, Jubal. Acum avea o înfăţişare demnă. Am văzut că era într-adevăr mai în vârstă decât

crezusem eu la început, totuşi nu atât de bătrână cum susţinea ea. Are un ten desăvârşit – e un mare păcat să tatuezi o asemenea piele.

M-am îmbrăcat şi eu. Mi-a spus să-mi iau pantofii în mână, apoi m-a condus afară din Cuib; când am ajuns pe coridor, ne-am oprit ca să ne încălţăm, după care am coborât câteva etaje, pe o rampă rulantă. Am ajuns într-o galerie care dădea în sala principală. Mike era pe podium. Nu exista niciun fel de amvon, era o simplă sală de conferinţe, având pe peretele din spate un simbol mare al Tuturor Lumilor. Alături de Mike se afla o preoteasă – de la distanţa la care eram, mi s-a părut că-i Jill, dar era cealaltă mare preoteasă, Dawn – Dawn Ardent.

— Cum spuneai că o cheamă?

— Dawn Ardent – născută Higgins, dacă eşti curios.

— O cunosc.

— Ştiu, pretins ţap în retragere ce eşti. I-ai căzut cu tronc. Jubal scutură din cap.

— Imposibil, zise. Pe acea Dawn Ardent la care mă refer eu am cunoscut-o în treacăt, acum doi ani. N-are cum să mă mai ţină minte.

— Uite că te ţine minte. Are, înregistrate pe bandă, toate mizeriile tale comerciale, semnate cu toate pseudonimele sub care te ghiceşte. Le ascultă până adoarme – o ajută să viseze frumos, zice ea. Dar nu numai ea te cunoaşte, te cunoaşte toată lumea; în camera de zi despre care ţi-am vorbit nu se află decât un singur ornament – o fotografie color a capului tău, în mărime naturală, arată ca şi când ai fi fost decapitat, pe chip cu un rânjet hidos. Fotografia ţi-a făcut-o Duke, pe furiş.

— Ticălos afurisit!

— La rugămintea lui Jill.

— Asta-l face de două ori ticălos.

— Mike a pus-o. Fruntea sus, Jubal – eşti sfântul patron al Bisericii Tuturor Lumilor.

— Nu pot să-mi *facă* una ca asta! exclamă Jubal, cu groază în priviri.

— Deja ţi-au făcut-o. Mike consideră că tu ai început mişcarea, pentru că i-ai explicat lucrurile aşa de bine, încât a putut să găsească o cale de a-i învăţa pe oameni teologia marţiană.

Jubal lăsă să-i scape un oftat adânc.

— În plus – continuă Ben – Dawn crede că eşti chipeş. În afara ciudăţeniei ăsteia, e o fată inteligentă… şi absolut fermecătoare. Dar să nu divaghez. Mike ne-a zărit şi mi-a strigat: „Salut, Ben! Pe mai târziu” – şi şi-a văzut de vorbăria lui. Jubal, ar fi cazul să-l auzi. N-avea deloc aer de predicator şi nu purta haine preoţeşti – ci un simplu costum alb, elegant şi bine croit. Semăna cu un comerciant de maşini al naibii de priceput. Arunca bancuri şi spunea parabole. În esenţă, totul se baza pe un soi de panteism… una din parabole a fost chestia aia veche cu râma care sapă prin pământ şi întâlneşte altă râmă, căreia îi zice: „O, cât eşti de frumoasă! Vrei să te măriţi cu mine?”; şi asta îi răspunde: „Nu fi proastă! Sunt celălalt capăt al tău.” Ai mai auzit-o?

— Dac-am mai auzit-o? Chiar eu am scris-o!

— Nu mi-am dat seama că-i chiar aşa de veche. Mike a exploatat-o cum trebuie. Ideea lui este că, ori de câte ori întâlneşti o altă fiinţă înzestrată cu putere de pătrundere – fie ea bărbat, femeie sau pisică fără stăpân… te întâlneşti, de fapt, cu „celălalt capăt al tău.” Universul e o chestie pe care am încropit-o în grabă, punând mână de la mână, şi apoi am convenit să uităm trucul.

— Solipsism şi panteism – cu astea două poţi să explici absolut orice, zise Jubal, cu o mutră acră. Poţi să dai la o parte orice fapte care nu-ţi convin, să reconciliezi toate teoriile, să incluzi câte adevăruri şi minciuni pofteşti. Numai că rezultatul e ca vata de zahăr, doar gust – şi substanţă deloc – la fel de nesatisfăcător ca atunci când soluţionezi o poveste, spunând: „… apoi băieţelul a căzut din pat şi s-a trezit.”

— Nu te lua de mine; discută problema cu Mike. Crede-mă, a fost convingător. La un moment dat, s-a oprit şi a spus: „Probabil că v-am obosit cu atâta vorbă.”… iar ei au strigat: „Nu!” Reuşise să-i atragă de partea sa. Mike a obiectat că-i obosise vocea şi că, oricum, venise vremea să facă minuni. După care a executat nişte chestii de prestidigitaţie de-a dreptul uluitoare – ştiai că a fost magician într-o trupă ce circ?

— Ştiam că a fost cu ei. Dar nu mi-a spus niciodată în ce fel anume se face de ruşine.

— E nemaipomenit; a făcut nişte trucuri care m-au păcălit chiar şi pe mine. Dar n-ar fi fost nimic dacă ar fi folosit doar şmecherii copilăreşti; ceea ce i-a vrăjit pe spectatori a fost

modul în care le-a vorbit. Într-un sfârşit s-a oprit şi le-a zis: „Lumea se aşteaptă ca Omul de pe Marte să facă lucruri nemaiauzite... iată de ce înfăptuiesc câteva minuni la fiecare întrunire. Nu pot să fiu altcineva decât Omul de pe Marte; aşa s-a întâmplat, pur şi simplu. Şi vouă pot să vi se întâmple minuni, dacă vi le doriţi. Oricum, dacă vreţi ceva mai mult decât minunile astea obişnuite, va trebui să intraţi în Cercul Iniţiaţilor. Cu cei care vor să înveţe, mă voi întâlni mai târziu. Chiar acum vi se distribuie cărţile de joc.”

Patty mi-a explicat despre ce e vorba, continuă Ben, „Mulţimea asta nu-i compusă decât din terchea-berchea, dragă – mi-a spus ea. Oamenii au venit aici din curiozitate sau, poate, împinşi de la spate de cei care au ajuns în unul sau altul din cercurile secrete”. Jubal, Mike a împărţit toată afacerea în nouă cercuri, ca la lojile masonice – dar nimănui nu i se spune că există şi alte cercuri, superioare, până nu se consideră că e pregătit pentru asta. „În asta constă corvoada lui Mike” – mi-a spus Patty – „pe care el o îndeplineşte cu aceeaşi uşurinţă cu care respiră – în timp ce-i sondează şi hotărăşte care din ei au şanse”. Tocmai de aceea e necesară contabilizarea – Duke stă în spatele grilei aceleia, iar Mike îi spune cine s-ar putea ridica la înălţimea aşteptărilor, unde e aşezat şi toate celelalte. Michael se pregăteşte să cearnă mulţimea asta şi să-i dea la o parte pe cei care nu-i plac. Apoi preia comanda Dawn, după ce ia de la Duke diagrama cu locurile.

— Cum au făcut asta?

— Eu n-am văzut, Jubal. Sunt zeci de modalităţi prin care puteau să reducă din turmă, atâta timp cât Mike îi ştia pe respectivii şi avea un semnal stabilit cu Duke. Patty zice că Mike e clarvăzător – o posibilitate pe care n-o neg. Apoi a făcut colecta de bani. Mike n-o face nici măcar pe asta în stil bisericesc – ştii, cu muzică lină şi plasatori plini de demnitate. El spune că nimeni nu ar crede că aceea e o biserică, dacă nu ar face colectă. Apoi, aşa să-mi ajute Dumnezeu dacă te mint, au pus în circulaţie coşuri de colectă deja umplute cu bani, iar Mike le-a spus că aceştia fuseseră daţi la adunarea precedentă, aşa că, să se servească – dacă erau lefteri, sau sufereau de foame şi aveau nevoie de bani. Iar dacă le făcea plăcere să dea, atunci... să dea. Să facă ori una, ori alta – ori să pună ceva, ori să ia. După socoteala mea, a mai gândit o cale de a scăpa de

prea mulţii bani pe care-i are.

Jubal zise, gânditor:

— O asemenea întorsătură de frază, spusă cum trebuie, ar trebui să-i convingă pe oameni să dea şi mai mult... iar cei care iau să fie puţini, şi să ia numai foarte puţin.

— Nu ştiu, Jubal. Patty m-a luat de acolo când Mike a lăsat slujba pe seama lui Dawn. M-a dus într-un auditoriu secret unde se deschideau slujbele pentru cei din al şaptelea cerc – oameni care aparţineau bisericii de luni de zile şi făcuseră progrese. Dacă se pot face progrese în cazul ăsta.

Jubal, am trecut repede dintr-o parte în alta şi mi-a venit greu să mă adaptez. Întrunirea de dinainte fusese pe jumătate conferinţă, pe jumătate distracţie – asta era aproape un ritual de practici vrăjitoreşti. De data asta Mike era în robă; părea mai înalt, ascetic şi imens – ochii îi străluceau. Încăperea era slab luminată şi se auzea o muzică lentă, care îţi stârnea totuşi pofta de dans. Patty şi cu mine ne-am aşezat pe o canapea al naibii de asemănătoare unui pat. Ce fel de slujbă era, n-am putut să-mi dau seama. Mike cânta în marţiană, ei îi răspundeau în marţiană – cu excepţia psalmodierilor de „Tu eşti Dumnezeu”, dublate – pe ici, pe colo – de un cuvânt marţian pe care, dacă l-aş pronunţa, m-ar lua durerea de gât.

Jubal scoase un soi de croncănit.

— Aşa suna? îl întrebă el.

— Cum? Cred că da. Jubal... te-au agăţat şi pe tine? Nu cumva m-ai dus de nas în tot timpul ăsta?

— Nu. Cuvântul ăsta l-am învăţat de la Stinky. El zice că e o erezie dintre cele mai negre. Bineînţeles, în lumina propriei lui credinţe religioase. E cuvântul tradus de Mike prin expresia: „Tu eşti Dumnezeu.” Mahmoud zice că nu e o traducere acceptabilă. Semnificaţia ar fi că Universul îşi proclamă conştiinţa de sine... sau „peccavimus” cu o totală absenţă a căinţei... ori alte zeci de lucruri. Stinky zice că el nu-l înţelege nici măcar în marţiană – ştie doar că e un cuvânt rău, după părerea lui, cel mai rău care există... mai apropiat de dispreţul lui Satan, decât de binecuvântarea lui Dumnezeu. Continuă. Asta a fost tot? Doar o ceată de fanatici care zbierau în marţiană?

— Ei... nu ţipau şi nu era nimic fanatic. Din când în când, abia dacă murmurau. Apoi poate că se auzea ceva mai tare. O

făceau în ritm, după o structură, ca un fel de cantată... şi totuşi, nu păreau să fi făcut repetiţie; mai degrabă lăsau impresia unui singur om, care-şi mormăia sentimentele. Jubal, i-ai văzut pe fosteriţi cum se ambalează singuri...

— Chiar prea mult, din păcate.

— Ei bine, aici nu era agitaţia de acolo; era ceva liniştit şi firesc, ca şi când ai fi aţipit. E adevărat că ritmul era intens şi continua să se accentueze, dar... Jubal, ai încercat vreodată o şedinţă de spiritism?

— Da. Am încercat tot ce mi-a stat în puteri, Ben.

— Atunci ştii cum se poate tensiona atmosfera, fără ca nimeni să se mişte sau să scoată o vorbă. Ceea ce am văzut semăna mai mult cu o astfel de şedinţă, decât cu o renaştere spirituală, sau chiar cu cea mai liniştită slujbă bisericească. Totuşi, nu era nimic lent; ascundea senzaţii teribile.

— Termenul potrivit este „apolinic”, zise Jubal.

— Poftim?

— În opoziţie cu „dionisiac”. Oamenii – în loc să zică „apolinic” – zic, mai simplu: „lent”, „calm”, sau „liniştit”. Dar „apolinic” şi „dionisiac” sunt asemenea celor două feţe ale unei monede – o călugăriţă care îngenunchează în chilia ei, într-o nemişcare desăvârşită, poate simţi un extaz mult mai intens decât cine ştie ce preoteasă de-a lui Pan Priap, celebrând echinocţiul de primăvară. Extazul există în ţeastă, nu în exerciţiile de gimnastică, zise Jubal, încruntându-se. O altă greşeală este să identifici „apolinicul” cu „binele” – numai pentru că cele mai respectabile secte ale noastre sunt apolinice ca ritual şi precept. O simplă prejudecată. Continuă.

— Ei bine... lucrurile nu erau aşa de liniştite ca rugăciunile unei călugăriţe. Se foiau de colo-colo, schimbau locurile, se îmbrăţişau – cred că nu făceau şi altceva, oricum, lumina era prea slabă ca să văd bine. Una din femei a venit la noi, dar Patty i-a făcut un semn... aşa că respectiva ne-a sărutat şi a plecat. Şi se pricepea la sărutat, adăugă Ben, rânjind. Eu eram singura persoană care n-avea robă; simţeam că atrag atenţia asupra mea. Dar se pare că ea n-a observat.

Toată chestia asta părea că se desfăşoară la întâmplare... totuşi, era la fel de coordonată ca muşchii unei balerine. Mike era tot timpul ocupat, uneori stătea în faţă, alteori se amesteca printre ceilalţi – la un moment dat, mi-a strâns umărul şi a

sărutat-o pe Patty, fără grabă, dar repede. Mike nu vorbea. În spatele locului unde stătea el când era pe post de lider, se afla o chestie asemănătoare cu un stereovizor mare; Mike o folosea pentru „minuni”, numai că el nu pronunţa niciodată cuvântul ăsta – cel puţin, nu în engleză. Jubal, fiecare biserică promite minuni. Dar a fost apă de ploaie ieri, şi apă de ploaie e şi azi.

— Sunt şi excepţii, îl întrerupse Jubal. Multe din ele se ţin de cuvânt – exemplu printre multe altele: secţia Christian Science şi Romano-Catolicii.

— Catolicii? Te referi la Lourdes?

— Eu mă gândeam la Minunea Transubstanţializării.

— Hmm... nu pot să judec o minune aşa subtilă. Cât despre Christian Science – dacă-mi rup un picior, am nevoie de un chirurg.

— Atunci ai grijă pe unde calci, mârâi Jubal. Nu mă bate pe mine la cap.

— Nici n-aveam de gând. N-am nevoie de un chirurg coleg de clasă cu William Harvey.

— Harvey e în stare să pună osul la loc.

— El, da, dar colegii lui? Jubal, cazurile citate de tine s-ar putea să fie minuni – numai că ceea ce face Mike e de-a dreptul senzaţional. Ori e un iluzionist specializat, ori un hipnotizator de excepţie...

— S-ar putea să fie şi una, şi alta.

— ... ori a umblat la microfoanele secrete de la circuitul de stereoviziune închis, ca să nu-şi mai dea nimeni seama ce-i adevărat şi ce nu.

— Cum poţi să respingi minunile *adevărate*, Ben?

— Nu-i o teorie care să-mi placă. Indiferent cum a făcut, a fost un scenariu bun. La un moment dat, s-au aprins luminile şi a apărut un leu cu coamă neagră – la fel de impunător ca aceia care păzesc treptele bibliotecilor – înconjurat de mieluşei care dădeau din coadă. Leul nu făcea decât să clipească din ochi şi să caşte. Sigur, asemenea efecte se pot obţine şi la Hollywood – dar mie mi-a mirosit a leu. Dar şi mirosul poate fi trucat.

— De ce insişti pe trucaje?

— La dracu’. *Încerc* numai să fiu obiectiv.

— Atunci nu te mai face luntre şi punte. Poartă-te ca Anne.

— Eu nu sunt Anne. Pe moment, n-am fost obiectiv; m-am lăsat dus de val şi m-am simţit bine. Mike a făcut fel de fel de

scamatorii incredibile – levitaţie şi alte chestii de genul ăsta. Spre sfârşit, Patty a şters-o, după ce mi-a şoptit să mai rămân. „Michael tocmai le-a spus că aceia care nu se simt pregătiţi pentru următorul cerc să plece”, mi-a zis ea.

„Ar fi mai bine să plec”, am zis eu. Iar ea mi-a spus: „O, nu, dragă! Tu eşti din Al Nouălea Cerc. Aşază-te, mă întorc.” Şi a plecat.

Nu cred să fi fost vreunul care să fi dat înapoi. Grupul respectiv făcea parte din Al Şaptelea Cerc şi era propus spre avansare. Nici n-am observat când s-au aprins din nou luminile… şi a apărut Jill!

Jubal, nu-ţi dădea senzaţia că ar fi pe stereovizor. Jill m-a reperat şi mi-a zâmbit. O, sigur că ştiu că, dacă un actor se uită fix la camera de luat vederi, ochii lui îi întâlnesc pe ai tăi, indiferent de locul unde te afli. Dar, dacă Mike a reuşit să dea aşa de bine impresia realităţii, ar fi cazul să-şi breveteze invenţia. Jill era îmbrăcată într-un costum bizar. Mike a început să intoneze ceva, folosind, pe alocuri engleza… tot felul de chestii despre Mama Tuturor, unitatea celor mulţi şi s-a apucat să o numească în mai multe feluri… şi, la fiecare nume, costumul lui Jill se schimba…

***

Ben Caxton îşi încordă imediat atenţia, când o văzu pe Jill. Luminile şi distanţa nu puteau să-l păcălească – era într-adevăr Jill! Se uită la el şi îi zâmbi. În timp ce, cu o ureche, asculta invocaţia, Ben se gândea că, până atunci, fusese convins că spaţiul din spatele Omului de pe Marte era de fapt un ecran de stereovizor. Acum însă era în stare să jure că ar fi putut să urce scările acelea şi s-o ciupească pe Jill.

Era chiar tentat să o facă – dar ar fi fost urât din partea lui să-i strice lui Mike spectacolul. O să aştepte până termină Jill…

— Cybele!

Costumul lui Jill se schimbă, brusc.

— Isis!…alt costum.

— Frigg!…Gea!…Diavolul!… Iştar!… Maryam!

— Mama Eva! Mater Deum Magna! Iubită şi Iubitoare, Viaţă fără de moarte…

Caxton n-a mai auzit nimic. Jill era Mama Eva, înveşmântată în glorie. Lumina izbucni şi văzu că Eva era într-o Grădină,

lângă un copac pe care era încolăcit un şarpe mare.

Jill zâmbi, ridică mâna şi netezi capul şarpelui – apoi se întoarse şi-şi deschise braţele.

Candidaţii înaintară pentru a intra în Grădină.

Patty se întorsese. Îl atinse pe Caxton pe umăr şi-i zise: „Ben – Vino, dragul meu.”

Caxton voia să rămână şi să se îmbete de glorioasa apariţie a lui Jill… voia să se alăture şi ei acelei procesiuni. Dar s-a ridicat şi a plecat. S-a uitat în urmă şi l-a văzut pe Mike înconjurând-o cu braţele pe prima femeie din şir… apoi s-a întors ca s-o urmeze pe Patricia şi n-a mai văzut cum roba candidatei a dispărut în clipa în care Mike a sărutat-o – n-a văzut nici când Jill l-a sărutat pe primul candidat… care a rămas şi el fără robă.

— Noi o să ne mai plimbăm – explică Patty – ca să le lăsăm timp să intre în Templu. O, am putea să ne amestecăm printre ei, dar l-am face pe Mike să-şi piardă timpul, pentru că ar trebui să-l readucă în această stare de spirit – iar Mike munceşte şi aşa foarte mult.

— Unde mergem? o întrebă Ben.

— S-o luăm pe Iubiţica. Apoi ne întoarcem în Cuib. Dacă nu vrei cumva să participi la iniţiere. Numai că n-ai învăţat încă marţiană – mai mult te-ar încurca.

— Ştii… aş vrea s-o văd pe Jill.

— Aha. Mi-a zis să-ţi spun că urcă ea să te vadă. Pe aici, Ben.

Se deschise o uşă şi Ben se trezi în grădina de mai înainte. Când au intrat, şerpoaica şi-a ridicat capul.

— Aşa, drăguţă! i-a zis Patricia. Ai fost fetiţa cuminte a mămichii! A descolăcit şerpoaica şi i-a dat drumul într-un coş. De adus, a adus-o Duke, dar eu trebuie s-o aranjez pe copac şi să-i spun să nu plece de acolo. Ai avut noroc, Ben; o tranziţie în Al Optulea Cerc se întâmplă foarte rar.

Ben a cărat-o pe Iubiţica, ocazie cu care a aflat că un şarpe lung de patru metri şi jumătate e o povară; coşul avea întărituri din oţel. Când au ajuns pe platformă, Patricia s-a oprit:

— Pune-o jos, Ben. Şi-a scos roba şi i-a dat-o să i-o ţină, iar ea şi-a înfăşurat şarpele în jurul corpului. Aşa o răsplătesc pe Iubiţica, pentru că a fost fată cuminte; ea aşteaptă să se cuibărească la pieptul mămicii ei. Mai e puţin şi trebuie să mă duc să predau; am s-o ţin aşa până în ultima clipă. Nu e un lucru bun să dezamăgeşti un şarpe; ei sunt ca şi copiii mici, nu

sunt capabili să grok în deplinătate.

Au mai mers aproximativ cincizeci de metri, până la intrarea propriu-zisă în Cuib. După ce şi-a scos pantofii, Ben a descălţat-o şi pe ea de sandale şi i-a scos ciorapii. Au intrat înăuntru şi Patty a stat cu Ben în timp ce el se dezbrăcă în chiloţi – trăgea de timp, încercând să se hotărască să renunţe şi la ei. Era acum aproape convins că să stai îmbrăcat în interiorul Cuibului era la fel de neconvenţional (şi, probabil, la fel de nepoliticos) ca şi când ai apărea pe ringul de dans în cizme cu pinteni. Avertismentul de pe uşa pe unde se ieşea, absenţa ferestrelor, confortul ca de uter al Cuibului, lipsa de veşminte a Patriciei, plus faptul că ea îi sugerase să facă şi el la fel – toate conduceau spre ideea că în casă se stă în pielea goală.

Comportamentul Patriciei nu-l punea la socoteală, întrucât avea senzaţia că o doamnă tatuată ar putea avea obiceiuri ciudate în privinţa îmbrăcămintei; numai că, intrând în camera de zi, au trecut pe lângă un bărbat care se ducea spre sălile de baie şi spre „cuibuşoare”; respectivul era şi mai dezbrăcat decât Patricia, lipsindu-i un şarpe şi mai multe tatuaje. I-a salutat cu cuvintele „tu eşti Dumnezeu” şi şi-a văzut de drum. În camera de zi îi mai aştepta încă o dovadă: un trup tolănit pe o canapea – o femeie.

Caxton ştia că multe familii umblă goale prin casă – iar aceasta era şi ea o familie – erau cu toţii fraţi de apă. Totuşi, n-a fost în stare să se hotărască între buna cuviinţă de a renunţa la frunza de smochin... şi certitudinea că, dacă ar face-o şi ar intra în cameră străini cu haine pe ei, atunci s-ar simţi prost! La dracu’, ar putea să roşească!

***

— *Tu* ce-ai fi făcut, Jubal? Harshaw ridică din sprâncene.

— Te aştepţi să fiu şocat, Ben? zise. Corpul omenesc e adeseori plăcut, de multe ori deprimant – dar niciodată semnificativ ca atare. Deci Mike îşi conduce gospodăria după principii nudiste. Eu ce-ar trebui să fac – să mă bucur, sau să plâng?

— La dracu’, Jubal, e uşor s-o faci pe olimpianul. Fapt e că pe tine nu te-am văzut niciodată scoţându-ţi chiloţii în public.

— Nici n-o să mă vezi. Însă grok că atitudinea ta n-a fost motivată de modestie. Sufereai de o spaimă morbidă de a nu

apărea ridicol – o nevroză cu nume lung, pseudo-grecesc.

— Aiurea! Nu eram sigur ce era politicos să fac.

— S-o crezi dumneata că-i aiurea, domnule – ştiai foarte bine ce anume era politicos… dar te temeai să nu faci figură de fraier… sau ţi-era frică să nu fii surprins în reflex galant. Dar grok că Mike a avut motivele lui când a instituit acest obicei… Mike nu face nimic fără un motiv.

— O, da. Mi-a spus Jill.

***

Ben se afla în foaier, cu spatele la camera de zi şi cu mâinile pe chiloţi, hotărât să-şi ia inima în dinţi… când simţi două braţe încolăcindu-l.

— Ben, dragul meu! Ce minunat că te văd!

În clipa următoare Jill era în braţele lui, cu gura caldă şi lacomă apăsată peste a lui – iar Ben se bucura că nu apucase să se dezbrace de tot. Jill nu mai era „Mama Eva”; acum avea pe ea o robă de preoteasă. Oricum, Ben era conştient şi fericit că ţinea în braţe o fată vie, caldă şi zvăpăiată.

— Asta-i bună! zise ea, întrerupându-se din sărut. Mi-a fost dor de tine, bestie bătrână. Tu eşti Dumnezeu.

— Tu eşti Dumnezeu, o aprobă Ben. Jill, eşti mai frumoasă ca niciodată.

— Da, încuviinţă fata. E unul dintre efecte. Ce fior am simţit când te-am zărit la numărul de senzaţie!

— Număr de senzaţie?

— Jill se referă – interveni Patricia – la sfârşitul slujbei, când ea este Mama Tuturor, Mater Deum Magna. Copii, trebuie s-o şterg.

— Nu te grăbi niciodată, Patty, scumpo.

— Trebuie s-o şterg ca să nu fie nevoie să mă grăbesc. Ben, trebuie s-o culc pe Iubiţica, apoi să cobor la clasa mea – aşa că te rog să mă săruţi de noapte bună.

Ben se trezi că sărută o femeie înfăşurată într-un şarpe uriaş. Încercă s-o ignore pe Iubiţica şi s-o trateze pe Patty aşa cum merita.

Pat a sărutat-o apoi pe Jill.

— Noapte bună, dragilor, le-a spus ea, apoi a plecat, fără să se grăbească.

— Ben, nu-i aşa că-i o scumpete?

— Este, chiar dacă m-a cam zăpăcit, la început.

— Grok. Patty zăpăceşte pe toată lumea – fiindcă ea n-are niciodată îndoieli; în mod automat, face întotdeauna ceea ce trebuie. Seamănă foarte mult cu Mike. E cea mai avansată dintre noi – ar trebui să fie mare preoteasă. Dar nu vrea să accepte, pentru că tatuajele i-ar îngreuna unele dintre îndatoriri – iar ea nu vrea să-i fie îndepărtate.

— Cum ar putea cineva să-i scoată toate tatuajele alea? Cu un cuţit de jupuit? Ar omorî-o.

— Nicidecum, dragă. Mike ar putea să i le îndepărteze, fără să lase vreo urmă şi fără s-o facă să sufere. Numai că Patty nu consideră că tatuajele i-ar aparţine – ea nu e decât custodele lor. Vino şi te aşază. Dawn o să ne aducă gustarea de seară – dacă nu mănânc în timpul vizitei, n-o să mai am timp până mâine. Spune-mi, ce părere ai? Dawn mi-a zis că ai văzut o slujbă de-a neiniţiaţilor.

— Aşa este.

— Şi?

— Mike – zise Caxton, calm – ar putea să le vândă şi pantofi şerpilor.

— Ben, grok că ceva nu-ţi convine.

— Nu cred, zise el. N-aş putea spune că e ceva anume.

— Am să te întreb din nou, peste o săptămână sau două. Nu-i nicio grabă.

— Peste o săptămână n-am să mai fiu aici.

— Lucrezi la vreun articol de ziar?

— La trei. Oricum, n-ar trebui să stau aşa de mult.

— Eu cred că o să stai... apoi o să dictezi câteva articole prin telefon, probabil despre Biserica noastră. Până atunci, o să grok să stai şi mai mult.

— Nu cred.

— Aşteptare este, până la deplinătate. Ştii că nu este o biserică?

— Patty mi-a spus ceva de genul ăsta.

— Să spunem că nu este o religie. De fapt, este o biserică, din punct de vedere legal şi moral. Numai că noi nu încercăm să mântuim suflete, sufletele nu se pierd. Nu încercăm să-i convingem pe oameni să fie credincioşi, noi le oferim adevăr, nu credinţă – adevăr care poate fi verificat. Adevăr pentru aici şi acum, adevăr la fel de real ca o scândură de călcat şi la fel de

folositor ca pâinea… aşa de practic, încât, în comparaţie cu el, războiul, foametea, violenţa şi ura par tot atât de inutile ca şi… ei bine, ca şi hainele atunci când te afli în interiorul Cuibului. Dar, pentru asta, trebuie să înveţe limba marţiană. Tocmai aici e greul – să găseşti oameni destul de cinstiţi încât să creadă ceea ce văd, şi care să fie dispuşi să muncească din greu, fiindcă este într-adevăr o muncă grea – pentru a învăţa limba în care le vor fi predate respectivele cunoştinţe. Adevărul despre care îţi vorbeam e la fel de imposibil de exprimat în engleză ca şi Simfonia a Cincea a lui Beethoven. Jill zâmbi, apoi continuă: Dar Mike nu se grăbeşte niciodată. Îi cercetează cu miile… alege câţiva… o parte din aceştia intră în Cuib, unde îi instruieşte mai departe. Într-o bună zi, Mike o să ne instruiască într-o asemenea măsură, încât vom fi capabili să punem şi noi bazele altor cuiburi, apoi mişcarea se va extinde de la sine. Dar nu e nicio grabă. Niciunul dintre noi nu e cu adevărat instruit. Nu-i aşa, dragă?

La ultimele cuvinte ale lui Jill, Ben îşi ridică privirea şi fu surprins să constate că femeia care se apleca pentru a-i oferi o tavă era cealaltă mare preoteasă – Dawn, da, ea era. Cu aceeaşi uimire văzu că şi ea era dezbrăcată, numai că nu avea tatuaje.

Dawn zâmbi şi spuse:

— Ţi-am adus gustarea, frate Ben. Tu eşti Dumnezeu.

— Ăăă… tu eşti Dumnezeu. Mulţumesc, îi răspunse Ben.

Fata îl sărută, luă farfurii pentru ea şi pentru Jill, şi începu să mănânce. Ben regreta că ea nu se aşezase într-un loc de unde s-o fi putut vedea mai bine – avea toate atributele unei adevărate zeiţe.

— Nu – o aprobă Dawn pe Jill – nu suntem încă instruite. Dar aşteptarea se va umple.

— De exemplu, Ben – continuă Jill – eu mi-am luat o pauză de masă. Dar Mike n-a mai mâncat de alaltăieri… şi nici n-o să mănânce atâta vreme cât lumea are nevoie de el. Apoi o să mănânce ca un lup şi o să reziste cât va fi cazul. În afară de asta, eu şi cu Dawn obosim. Nu-i aşa, scumpo?

— Sigur că da. Dar acum nu sunt obosită, Gillian. Lasă-mă pe mine să apar la slujba următoare, iar tu stai cu Ben. Dă-mi roba ta.

— Iubito, eşti nebună în căpşorul ăla ţuguiat al tău. Ben, Dawn e de serviciu aproape de tot atâta vreme ca şi Mike. Noi,

preotesele, putem să lucrăm o perioadă îndelungată – dar mâncăm când ne e foame şi, uneori, avem nevoie de somn. Apropo de robe, Dawn, aceasta a fost ultima din Cel de-al Şaptelea Templu. Voiam să-i spun lui Patty să comande alte douăsprezece sau douăzeci şi patru de duzini.

— A comandat deja.

— Puteam să-mi dau seama. Asta mi se pare cam strâmtă, zise Jill şi începu să-şi mişte trupul într-o manieră care îl tulbură pe Ben. Oare ne-am îngrăşat? adăugă ea.

— Puţin.

— Bun. Eram prea slăbănoage. Ben, ai observat că eu şi Dawn avem aceeaşi siluetă? Aceeaşi înălţime, aceleaşi dimensiuni ale bustului, taliei, şoldurilor, aceeaşi greutate, totul e la fel – ca să nu spun de culoarea pielii. Eram aproape identice, când ne-am cunoscut... apoi, cu ajutorul lui Mike, potriveala a devenit perfectă. Până şi feţele noastre seamănă mai mult – dar asta se datorează faptului că facem şi gândim aceleaşi lucruri. Ridică-te şi lasă-l pe Mike să ne privească, draga mea.

Dawn puse farfuria la o parte şi făcu aşa cum i se spusese, adoptând o poză care îi amintea lui Ben de Jill, mai mult decât ar fi justificat asemănarea lor – apoi îşi dădu seama că era poza pe care o luase Jill când i se revelase drept mama Eva.

— Vezi, Ben? Asta sunt eu, zise Jill, cu gura plină.

Dawn zâmbi.

— Diferenţa e fină ca pânza de păianjen, Gillian, îi spuse ea.

— Bah. Mai că-mi pare rău că nu vom avea niciodată acelaşi chip. E avantajos să semănăm, Ben. Trebuie să avem două mari preotese; e nevoie de două ca să ţină pasul cu Mike. Şi, plus de asta – adăugă Jill, dacă Dawn cumpără o rochie, îmi vine şi mie. Mă scuteşte astfel de corvoada cumpărăturilor.

— Eu credeam – mormăi Ben – că voi nu aveţi haine; în afară de robele astea de mari preotese.

— Cum am putea să mergem la dans îmbrăcate în felul ăsta? făcu Jill, surprinsă. Dansul e modul nostru preferat de a ne relaxa, când nu dormim. Stai jos şi termină-ţi gustarea, îi spuse ea lui Dawn. Ben s-a holbat la noi destul. Ben, în grupul de tranziţie pe care l-ai văzut, există un bărbat care e un dansator de vis, iar oraşul e plin de cluburi de noapte. Dawn şi cu mine l-am ţinut atâtea nopţi treaz pe bietul om, că a doua zi trebuia să-l ajutăm să-şi ţină ochii deschişi în timpul orelor de

marţiană. Dar n-o să păţească nimic; odată ce ajungi în Al Optulea Cerc, nu mai ai nevoie de prea mult somn. Ce te-a făcut să crezi că nu umblăm niciodată îmbrăcate, dragul meu?

— Păi..., începu Ben, apoi se opri, încurcat.

Jill făcu ochii mari, chicoti uşor – dar tăcu imediat.

— Înţeleg, zise ea. Scumpule, eu port roba asta acum fiindcă trebuie să înfulec ceva. Dacă aş fi înţeles că te deranjează una ca asta, m-aş fi descotorosit de ea încă înainte de a te fi salutat. Ne-am obişnuit într-atâta să umblăm cu sau fără haine – în funcţie de ceea ce facem – încât am uitat că s-ar putea să nu fie politicos. Iubitule, poţi să-ţi păstrezi chiloţii – sau să-i dai jos, după cum îţi convine.

— Ă...

— Numai să nu te agiţi, spuse Jill, zâmbindu-i cu gropiţe în obraji. Îmi aduci aminte de cele întâmplate când Mike a apărut aşa pe o plajă publică. Ţi-aminteşti Dawn?

— Cum aş putea să uit vreodată!

— Ben, ştii cum e Mike. A trebuit să-l învăţ totul. Hainele i se păreau lipsite de orice noimă, până când a grok – spre marea lui uimire – că noi, oamenii, nu suntem invulnerabili în faţa capriciilor vremii. Decenţa corporală nu e un concept marţian, n-ar avea cum. Mike a grok că hainele sunt obiecte de podoabă abia după ce am început să ne facem numerele în diferite costume.

Dar, chiar dacă Mike a făcut întotdeauna ceea ce i-am spus eu, indiferent dacă a grok sau nu, nici nu-ţi imaginezi cât de multe sunt lucrurile mărunte care contribuie la conturarea noţiunii de om. Nouă ne trebuie douăzeci de ani, sau chiar mai mult, ca să le învăţăm; Mike aproape că a trebuit să le înveţe peste noapte. Încă mai există goluri, sunt unele lucruri pe care le face fără să ştie că nu aşa se comportă un om. Îl învăţăm cu toţii – în afară de Patty, care e convinsă că tot ceea ce face Mike este perfect. Hainele nu le-a grok încă în totalitate. El le grok ca pe nişte lucruri rele, care îi ţin pe oameni la distanţă – împiedicând dragostea să-l facă să se apropie. În ultima vreme, a început să grok că ai nevoie de un scut – când ai de-a face cu necunoscuţi. Dar, până nu demult, Mike şi-a pus haine pe el numai când i-am spus eu.

O dată am uitat să-i spun.

Eram în Baja, California; acolo am întâlnit-o – sau am

reîntâlnit-o – pe Dawn. Mike şi cu mine ne-am cazat peste noapte la un hotel de pe plajă; Mike era aşa de nerăbdător să grok oceanul, că – a doua zi de dimineaţă – m-a lăsat dormind, iar el a coborât singur la prima lui întâlnire cu marea.

Bietul Mike! A ajuns pe plajă, şi-a scos roba şi a pornit-o spre apă... semăna cu un zeu grec şi, tot ca el, nu ştia ce-s acelea convenţii – dar s-a stârnit zarvă, iar eu m-am trezit imediat şi am dat fuga ca să-l scap de închisoare. Şi acum are nevoie de mine, adăugă Jill, cu privirea pierdută. Sărută-mă de noapte bună, Ben; ne vedem mâine dimineaţă.

— Ai să lipseşti toată noaptea?

— Probabil. E un grup de tranziţie destul de mare.

Jill se ridică, îl săltă pe Ben în capul oaselor, apoi se aruncă în braţele lui.

— Ben, iubitule – murmură ea, la un moment dat – ai luat lecţii. Pfiu!

— Eu?! Eu ţi-am fost pe deplin credincios – în felul meu.

— În acelaşi fel în care ţi-am fost şi eu ţie. Nu m-am plâns; cred numai că Dorcas te-a ajutat să exersezi tehnica sărutului.

— Poate, puţin. Nu-ţi mai băga nasul.

— Cursanţii pot să mai aştepte până mă săruţi încă o dată. Am să încerc să fiu Dorcas.

— Fii tu însăţi.

— Oricum o să fiu. Sunt un „eu”. Mike zice că Dorcas sărută mai deplin – „grok mai bine un sărut” – mai bine decât oricine.

— Lasă flecăreala.

Jill tăcu o vreme, apoi oftă.

— Clasă de tranziţie, mă îndrept spre tine – strălucitoare ca un licurici. Ai grijă de el, Dawn.

— O să am.

— Şi sărută-l imediat, ca să vezi ce-am vrut să spun cu asta.

— Chiar aveam de gând.

— Ben, fii băiat cuminte şi fă ce-ţi spune Dawn, mai zise Jill, apoi plecă nu în grabă – ci alergând.

Dawn se revărsă spre Ben, cu braţele întinse.

***

— Vrei să-mi spui că, ajuns în acel punct, te-ai dat bătut? întrebă Jubal, ridicându-şi o sprânceană.

— Nu prea am avut de ales. M-am... m-am resemnat.

— Ai căzut în plasă, făcu Jubal, dând din cap. Situaţie în care, unui bărbat nu-i rămâne decât să încerce să negocieze un tratat de pace.

XXXII

— Jubal – zise Caxton, cu sinceritate – nu ţi-aş spune nimic despre Dawn, n-aş spune nimic din toate astea – dacă n-ar fi necesare pentru a-ţi explica de ce îmi fac griji pentru ei... pentru toţi: Duke, Mike, Dawn, Jill ca şi celelalte victime ale lui Mike. Mike i-a fascinat. Noua lui personalitate este puternică. E infatuat şi mult prea încrezător în marfa pe care o vinde – dar foarte convingător. Şi Dawn e convingătoare, în felul ei – până dimineaţa nu m-a îmbrobodit să cred că totul era în regulă. Ciudat, dar vesel...

***

Când s-a trezit, Ben Caxton nu ştia unde se află. Era întuneric, iar el era culcat pe ceva moale. Nu era pat...

Noaptea coborâse pe nesimţite. Ultimul lucru pe care şi-l amintea cu claritate era că se afla întins pe podeaua moale a Templului Secret şi purta o discuţie liniştită şi intimă cu Dawn. Fata îl adusese acolo, se cufundaseră în moliciunea podelei, se împărtăşiseră din aceeaşi apă, se „apropiaseră”...

Înnebunit, Ben bâjbâi în jurul lui, dar nu găsi nimic.

— Dawn! strigă el. Întunericul se mai subţie puţin.

— Aici sunt, Ben.

— O, credeam că ai plecat!

— N-am vrut să te trezesc. Spre brusca lui dezamăgire, Dawn purta roba de oficiere. Trebuie să deschid Slujba începătorilor. Gillian nu s-a întors. După cum ştii, a avut un grup mare. Cuvintele fetei îi readuseră în minte lui Ben lucruri pe care ea i le spusese cu o seară înainte... lucruri care îl supăraseră, în ciuda explicaţiilor ei blânde... iar ea îl alintase până când Ben se trezise că e de acord cu ea. Nici acum nu grok în întregime – totuşi, aşa era, Jill era ocupată cu ritualuri, ca mare preoteasă – o sarcină, ori o îndatorire fericită pe care Dawn se oferise să i-o preia. Ben simţea că ar fi trebuit să-i pară rău pentru că Jill refuzase...

Dar nu trebuia să-i pară rău.

— Dawn... chiar trebuie să pleci? întrebă el, apoi sări în picioare şi o înconjură cu braţele.

— Trebuie, Ben, dragă... dragă Ben, răspunse fata, strângându-se în el.

— *Chiar acum*?

— Nu e niciodată aşa mare grabă, zise Dawn, dulce.

Roba ei dispăruse. Ben era prea uluit ca să se mai întrebe ce se întâmplase cu ea.

Se trezi pentru a doua oară; în momentul în care se ridică, în „cuibuşor” se aprinse lumina. Îşi dezmorţi oasele, descoperi că se simte minunat şi se uită în jur, după chiloţi. Încercă să-şi amintească unde îi lăsase, dar nu ştia nici când şi-i scosese. În apă nu-i avusese. Probabil că-i lăsase pe marginea piscinei – ieşi din cameră să găsească o sală de baie.

Câteva minute mai târziu, ras, duşat şi înviorat, Ben îşi căută pantalonii în Templul Secret – negăsindu-i, îşi spuse că i-o fi pus cineva în foaier, acolo unde-şi ţineau cu toţii hainele de stradă... apoi dădu totul dracului şi râse singur de cât de neghiob fusese că ţinuse atâta să-i poarte. Aici, în Cuib, avea nevoie de ei cam cât ai avea de un al doilea cap.

Nu se simţea deloc mahmur, cu toate că băuse cu Dawn câteva pahare bune. Pe Dawn. băutura nu părea s-o afecteze – probabil că de-aia întrecuse şi el măsura. Dawn... ce mândreţe de fată! Nici măcar nu se supărase când, într-un moment de entuziasm, îi spusese Jill – ei îi făcuse plăcere.

Ben nu găsi pe nimeni în camera mare; se întrebă cât o fi fost ceasul. Nu că i-ar fi păsat cine ştie ce, dar îi era foame. Se duse în bucătărie să vadă dacă nu putea pune mâna pe ceva.

Un bărbat se întoarse şi-l strigă:

— Ben!

— Măi să fie! Salut, Duke! Duke îl îmbrăţişă zdravăn.

— Doamne, tare mă bucur că te văd, îi zise. Tu eşti Dumnezeu. Cum preferi ouăle?

— Tu eşti Dumnezeu. Eşti pe post de bucătar?

— Numai când n-am încotro. Cel mai mult găteşte Tony. Dar mai gătim şi noi, din când în când, chiar şi Mike, dacă nu-l prinde Tony – Mike e cel mai rău bucătar din lume, mai zise Duke, continuând să spargă ouă.

— Ai grijă de pâinea prăjită şi de cafea, spuse Ben, intrând. Nişte sos picant e pe aici?

— De care vrei, Patty are de toate felurile. Puţin mai înainte am trecut pe la tine, dar sforăiai. De când ai venit, ori am fost eu ocupat, ori ai fost tu.

— Tu cu ce te ocupi aici, Duke?

— Păi, sunt diacon. Într-o zi voi fi preot. Sunt cam încet… nu că ar avea vreo importanţă. Studiez marţiană… ca toată lumea de aici. Şi mai sunt şi mecanic, cum eram şi la Jubal.

— Cred că e nevoie de o echipă întreagă, ca să întreţii locul ăsta în bună stare.

— Ben, ai fi surprins dacă ai şti de cât de puţin e nevoie. Ar trebui să vezi felul unic în care se ocupă Mike de o toaletă înfundată; nu prea am de lucru ca instalator. În afară de ţevărie, nouă zecimi din şmecherii le fac aici, în bucătărie, care nu-i aşa de sofisticată ca a lui Jubal.

— Credeam că ai pe mână chestii complicate legate de funcţionarea templelor.

— Doar controlul luminilor, nimic altceva. De fapt – rânji Duke – cea mai importantă îndatorire a mea e să nu fac nimic. Paza contra incendiilor.

— Cum?!

— Sunt responsabil cu paza contra incendiilor. Am patalama la mână şi tot ce-mi trebuie ca inspector sanitar şi cu protecţia consumatorului. Trebuie să facem noi totul – intruşii nu au ce căuta în temple. Inspectorii din afară pot participa la slujbele pentru neiniţiaţi, dar – ca să meargă mai departe – le trebuie un permis de liberă trecere, de la Mike.

Aşezară mâncarea pe farfurie şi luară loc.

— Mai rămâi la noi, Ben? întrebă Duke.

— Nu pot, Duke.

— Aşa crezi? La început, şi eu am venit tot numai în vizită… apoi m-am întors şi n-am fost în apele mele o lună întreagă, până i-am spus lui Jubal că m-am hotărât să plec. Nu-ţi face griji, ai să revii. Nu lua nicio decizie până la Ceremonia de împărţire a Apei, de deseară.

— Ceremonia de împărţire a Apei?

— Nu ţi-a spus Dawn?

— A… nu cred.

— Ar trebui să-l las pe Mike să-ţi explice. Dar nu, o să vorbească toată ziua despre asta. Tu grok ce este împărţirea apei; doar faci parte dintre Primii Chemaţi.

— Primii Chemaţi? Am auzit şi la Dawn expresia asta.

— Se referă la cei care devin fraţii de apă ai lui Mike fără să înveţe limba marţiană. În general, ceilalţi nu participă la împărţirea apei şi nu se „apropie” decât atunci când ajung în

Cel de-al Optulea Cerc... între timp, încep să gândească în marţiană – la dracu', unii din ei ştiu mai multă marţiană decât ştiu eu. Nu e interzis – aici, nu e interzis *absolut nimic* – să împarţi apă cu cineva care nu e pregătit pentru Cel de-al Optulea Cerc. Fir-ar să fie, aş putea să agăţ o gagică într-un bar, să împart apă cu ea şi apoi să mă culc cu ea – şi abia după aceea s-o aduc în Templu. Numai că nu vreau s-o fac. Tocmai asta e; n-aş putea să-mi doresc vreodată aşa ceva. Ben, am să fac o prezicere categorică. Tu te-ai culcat cu o seamă de gagici superbe...

— Ă... cu câteva.

— Ştiu al dracului de bine că ai făcut-o. Dar, de acum încolo, n-ai să mai cazi la aşternut decât cu cele care-ţi sunt fraţi de apă.

— Hmmm...

— Să mai treacă un an, şi ai să-mi spui atunci ce părere ai despre asta. Acum, Mike poate să decidă că un individ este pregătit înainte chiar şi de Cel de-al Şaptelea Cerc. Unui cuplu, Mike le-a oferit apă când au intrat în Cel de-al Treilea Cerc – iar, acum, el e preot şi ea preoteasă... îi cheamă Sam şi Ruth.

— Nu i-am întâlnit.

— O să-i întâlneşti. Oricum, Mike este singurul care poate fi sigur aşa de curând. Numai foarte rar, li se întâmplă şi lui Dawn sau Patty să pună ochii pe cineva... dar niciodată într-o fază incipientă cum e Cel de-al Treilea Cerc, plus că ele se consultă de fiecare dată cu Mike; deşi nu le obligă nimeni. Cert este că împărţirea apei şi „apropierea" încep în Cel de-al Optulea Cerc. Urmează apoi Cel de-al nouălea Cerc şi Cuibul însuşi – la această slujbă de tranziţie ne referim când spunem „Ceremonia de împărţire a Apei", chiar dacă noi ne împărtăşim cu apă cât e ziua de lungă. La această ceremonie participă întregul Cuib, iar proaspătul frate devine pentru totdeauna parte din Cuib. În cazul tău, eşti deja frate de apă... dar n-am ţinut încă slujba, aşa că astă-seară lăsăm totul deoparte pentru a-ţi ura bun venit. Aşa mi-au făcut şi mie. Ben, e cea mai plăcută senzaţie din lume.

— Eu tot nu ştiu în ce constă ea, Duke.

— Păi... într-o mulţime de lucruri. Ai participat vreodată la o sărbătoare religioasă din Hawaii, de genul celor care sunt luate cu asalt de poliţie şi se sfârşesc de obicei cu unul sau două

divorţuri?

— Ei… da.

— Frate, aia n-a fost decât un picnic de Şcoală de Duminică, pe lângă ce-o să vezi aici! Asta, pe de-o parte. Ai fost însurat vreodată?

— Nu.

— Află că eşti însurat. După ceremonia de deseară, n-o să mai ai nici urmă de îndoială în privinţa asta.

Duke arboră un aer meditativ, dar fericit.

— Ben – continuă el – eu am mai fost însurat şi înainte… la început, a fost plăcut, apoi a devenit un adevărat iad. De data asta îmi place, îmi place tot timpul. La dracu', îmi place la nebunie! Şi nu mă refer numai la cât este de plăcut să te hârjoneşti cu o ceată de gagici pline de viaţă. Eu îi iubesc pe toţi – pe toţi fraţii mei, de ambele sexe. S-o luăm pe Patty – Patty e ca o mamă pentru noi. Cred că nu încetăm niciodată să avem nevoie de aşa ceva. Mi-aminteşte de Jubal… ticălosul ăla bătrân ar trebui să facă o escală şi să-şi asume responsabilitatea. Ce vreau eu să spun nu e doar faptul că Patty e femeie. O, nu vreau să ponegresc pe nimeni…

— Cine ponegreşte aici? îl întrerupse o voce de contralto.

Duke se răsuci.

— Eu, unul, nu, mlădioasă târfă levantină, zise el. Vino încoace, puişor, şi sărută-l pe fratele tău, Ben.

— N-am luat niciodată bani pentru aşa ceva, se apără femeia, îndreptându-se spre ei. Am fost întotdeauna darnică, înainte chiar de a mi se spune.

Îl sărută pe Ben, cu atenţie şi minuţiozitate.

— Tu eşti Dumnezeu, Frate, îi spuse ea.

— Tu eşti Dumnezeu, îi răspunse Ben. Să împărţim apă.

— Să nu fii niciodată însetat. Nu-l lua în seamă pe Duke – după cum se poartă, trebuie să fi fost conceput în eprubetă.

Fata îl sărută apoi pe Duke, zăbovind şi mai îndelung, în timp ce el îi mângâia fundul bogat. Era măruntă, plinuţă, brunetă – aproape oacheşă – şi avea o coamă de păr negru-albăstrui care-i ajungea aproape până la brâu.

— Duke, când te-ai trezit, n-ai văzut cumva o revistă *Căminul Doamnelor*? îl întrebă ea, apoi îi luă furculiţa şi începu să-i mănânce din omletă.

— Mm… e bună. N-ai făcut-o tu, Duke.

— Nu, Ben. De ce mi-ar trebui mie *Căminul Doamnelor*?

— Ben, mai sparge vreo două duzini de ouă, că le bat eu cu mixerul, zise fata, apoi adăugă, răspunzându-i lui Duke: E acolo un articol pe care vreau să i-l arăt lui Patty, dragă.

— De acord, făcu Ben.

— Nu cumva să vă vină ideea de a rezugrăvi magherniţa asta! exclamă Duke. Şi mai lasă-mi şi mie omletă! Credeţi că noi, bărbaţii, putem să muncim cu răbdări prăjite?

— Uşurel, Dukie, dragă. Apa împărţită este apă înmulţită. Ben, nemulţumirile lui Duke n-au nicio importanţă – atâta timp cât are femei cât pentru doi bărbaţi şi mâncare cât pentru trei, e un adevărat mieluşel.

Fata luă o furculiţă de mâncare şi i-o vârî lui Duke în gură.

— Nu mai face mofturi, frate, îi zise; îţi gătesc eu un al doilea mic-dejun. Sau e cumva al treilea pe ziua de azi?

— N-am apucat să-l mănânc nici pe primul. Mi l-ai mâncat tu. Ruth, tocmai îi spuneam lui Ben cum aţi aterizat – tu şi cu Sam – în Cel de-al Nouălea Cerc. E cam neliniştit în legătură cu Ceremonia împărţirii Apei de deseară.

Ruth termină ultima îmbucătură de pe farfuria lui Duke, apoi se dădu la o parte şi începu pregătirea micului-dejun.

— Duke – zise – am să-ţi trimit afară altceva decât răbdări prăjite. Acum, ia-ţi cafeaua şi şterge-o. Ben, şi eu am fost îngrijorată, la vremea respectivă – dar tu nu-ţi face griji, dragă; Mike nu greşeşte niciodată. Locul tău e aici, altfel nu te-ai afla aici. Intenţionezi să mai rămâi?

— Uf, nu pot. Eşti pregătită să auzi prima parte a articolului?

— Dă-i drumul. Ai să te întorci. Într-o bună zi o să rămâi. Duke are dreptate. Sam şi cu mine am aterizat direct în Cel de-al Nouălea Cerc – a fost ceva prea rapid, pentru o gospodină de vârstă mijlocie, aşezată şi meticuloasă, ca mine.

— Tu, de vârstă mijlocie?

— Ben, unul dintre avantajele acestei discipline este acela că, întărindu-ţi sufletul, îţi întăreşte şi trupul. Din punctul ăsta de vedere, adepţii Christian Science au dreptate. Ai văzut vreo sticluţă de medicamente în sălile de baie?

— Ă... nu.

— Asta pentru că nu este niciuna. Câte persoane te-au sărutat?

— Mai multe.

— În calitate de preoteasă, eu sărut mult mai multe, totuşi nimeni din Cuib nu e vreodată bolnav, nici măcar de o simplă răceală. Înainte, eram genul de femeie plângăcioasă, care nu se simte niciodată bine şi e predispusă la fel de fel de „slăbiciuni femeieşti”. Ruth zâmbi, apoi spuse: Acum sunt mai femeie decât niciodată, dar cântăresc cu zece kilograme mai puţin, par mai tânără cu câţiva ani buni şi nu am de ce să mă plâng, chiar îmi place să fiu femeie. După cum m-a complimentat Duke – sunt o „târfă levantină” şi nu încape îndoială că m-am făcut mai mlădioasă – când îmi ţin orele de curs, stau în poziţia lotus, pe când înainte abia dacă puteam să mă aplec.

Totuşi, s-a întâmplat prea repede, continuă Ruth. Sam era profesor de limbi orientale; la început, a venit aici pentru că numai aşa putea să înveţe marţiană – din motive strict profesionale; biserica nu-l interesa. Eu l-am însoţit ca să-l am sub ochi – eram geloasă, mai posesivă chiar decât majoritatea femeilor.

Aşa am avansat până în Cel de-al Treilea Cerc – Sam învăţa cu repeziciune, iar eu studiam cu îndârjire, fiindcă nu voiam să-l scap din ochi. Şi apoi „bum!” s-a produs minunea. Am început să *gândim* în marţiană, un pic… iar Mike a simţit asta şi – într-o noapte – ne-a oprit după slujbă… iar Michael şi Gillian ne-au oferit apă. După asta, am ştiut că posed toate trăsăturile pe care le dispreţuiam la alte femei şi l-am dispreţuit pe soţul meu pentru că mă delăsase şi l-am urât pentru ceea ce făcuse. Şi toate astea în engleză, cu părţile cele mai rele în evreieşte. Am plâns şi am gemut şi am căzut ca o pacoste pe capul lui Sam… şi n-am mai putut să *aştept* să împart apa şi să ne „apropiem” din nou.

Din noaptea aceea, lucrurile au mers mai uşor, chiar dacă n-a fost tocmai uşor să fim împinşi prin toate cercurile, cât s-a putut de repede. Michael ştia că avem nevoie de ajutor şi voia să ne vadă în siguranţă, înăuntrul Cuibului. Când a venit vremea să ne ţină Ceremonia de împărţire a Apei, încă mai aveam nevoie de ajutor pentru a mă disciplina. Voiam să intru în Cuib – dar nu eram sigură că mă voi putea contopi cu alte şapte persoane. Eram speriată de moarte; în drum spre Cuib, aproape că l-am implorat pe Sam să ne întoarcem şi să plecăm acasă. Şi Ruth îşi ridică privirile; nu mai zâmbea, dar părea beatificată – un înger plinuţ, cu o lingură într-o mână. Am intrat

în Templul Secret – continuă ea – m-am simţit lovită de un fascicul de lumină şi ne-am trezit fără robe pe noi... iar ceilalţi erau în piscină şi ne chemau în marţiană, să venim să ne împărtăşim din apa vieţii – iar eu m-am împleticit şi m-am cufundat în ea şi de atunci n-am mai ieşit la suprafaţă!

Şi n-o să vreau niciodată să ies. Nu te nelinişti, Ben, o să înveţi limba, o să-ţi însuşeşti disciplina şi vei fi ajutat, cu dragoste, pe tot parcursul. Deseară, când ai să sari în piscină, braţele mele vor fi gata să te prindă. Toţi îşi vor întinde braţele pentru a-ţi ura bun venit acasă. Du-i asta lui Duke şi spune-i, din partea mea, că e un porc... dar unul fermecător. Iar asta e pentru tine – o, poţi s-o mănânci, nu e cine ştie ce! – acum, dă-mi un sărut şi fă paşi; Ruthie are treabă.

Ben distribui sărutul, mesajul şi farfuria. Pe Jill o găsi pe una din canapele, după câte se părea, adormită; se aşeză cu faţa la ea, bucurându-se de priveliştea dulce care i se oferea privirii şi gândindu-se că Dawn şi Jill semănau mult mai bine decât îşi dăduse el seama. Tenul lui Jill era bronzat, fără pată, în aceeaşi nuanţă cu cel al lui Dawn; aveau proporţii identice – în rest, chiar şi trăsăturile feţei erau asemănătoare.

Între două îmbucături, îşi ridică privirea şi văzu că Jill îşi deschisese ochii şi îi zâmbea.

— Tu eşti Dumnezeu, dragule – îi zise ea – iar ceea ce mănânci miroase bine.

— Şi tu arăţi bine. N-am vrut să te trezesc, îi răspunse Ben, apoi se mută lângă ea şi-i vârî în gură o îmbucătură. Am gătit-o cu mâna mea – adăugă el – ajutat de Ruth.

— Nu numai că miroase bine, dar e şi gustoasă. Nu m-ai trezit; nu făceam decât să lenevesc, aşteptându-te să ieşi. N-am dormit toată noaptea.

— Deloc, deloc?

— Deloc. Mă simt însă în mare formă. Doar că mi-e foame. Asta aşa, ca o aluzie.

Ben înţelese şi începu să o hrănească. Jill îl lăsă, fără să se agite.

— Tu ai reuşit să dormi? îl întrebă ea, pe neaşteptate.

— Ă... puţin.

— Dawn cât a dormit? A dormit cel puţin două ore?

— O, mai mult.

— Înseamnă că e bine. La noi, două ore fac cât făceau

altădată opt. Ştiam că urma să petreceţi împreună o noapte de vis, dar mă temeam că n-o să aibă timp să se odihnească.

— Ei bine, chiar că *a fost* o noapte de vis – recunoscu Ben – deşi m-a surprins modul în care ai împins-o în braţele mele.

— Vrei să spui că te-a şocat. Doar te cunosc, Ben. Am fost tentată să-mi petrec chiar eu noaptea cu tine – am vrut cu adevărat, dragule! Dar, când ai venit, gelozia dădea din tine pe dinafară. Cred că acum a dispărut. Am dreptate?

— Cred că da.

— Tu eşti Dumnezeu. Şi eu am avut o noapte minunată – eliberată de grijă, pentru că te ştiam în mâini bune. În cele mai bune mâini – mai bune decât ale mele.

— O, Jill, aşa ceva este imposibil!

— Da? Grok c-a mai rămas ceva gelozie – dar scăpăm noi de ea – zise Jill, ridicându-se şi mângâindu-l pe obraz. Şi asta până deseară, dragule – adăugă ea. Fiindcă, dintre toţi iubiţii mei fraţi, nu vreau ca tocmai ceremonia ta să nu iasă cum trebuie.

— Ă... începu Ben, apoi se opri.

— Este aşteptare, zise fata, întinzându-se spre capătul canapelei. Caxton avu impresia că îi sărise în mână un pachet de ţigări.

Bucuros să schimbe subiectul, îi spuse:

— Văd că ai prins şi tu ceva prestidigitaţie.

— Nu cine ştie ce, îi răspunse Jill, zâmbind. Dacă e să-l citez pe profesorul meu, „eu sunt doar un ou”.

— Cum ai făcut chestia de mai înainte?

— Păi, am chemat pachetul în marţiană. Mai întâi, grok un lucru, apoi grok ce anume vrei ca el să... Mike! – Jill făcu semn cu mâna – aici suntem, dragule!

— Vin imediat.

Omul de pe Marte veni direct la Ben, pe care îl ridică în picioare.

— Lasă-mă să te privesc, Ben! îi zise el. Doamne, ce bine-mi pare că te văd!

— Şi mie îmi pare bine să te văd. Mă bucur că sunt aici, îi răspunse Ben.

— Ce vrea să zică chestia cu statul doar trei zile? Aş vrea s-o văd şi pe asta!

— Sunt un om care munceşte, Mike.

— Mai vorbim noi. Fetele sunt toate emoţionate, cu

pregătirile pentru Ceremonia de Bun Venit, de deseară. Cred că ar trebui s-o lăsăm pe altă dată – n-or să fie bune de nimic.

— Patty a reprogramat-o, îl informă Jill pe Mike. Dawn, Ruth şi Sam se ocupă de toate cele necesare. Patty a schimbat matineul – aşa că, pe ziua de azi, ai terminat.

— Iată o veste bună! exclamă Mike, apoi se aşeză, îşi trase în poală capul lui Jill, îl împinse pe Ben pe canapea, îşi puse un braţ în jurul lui, şi suspină. Purta acelaşi costum de afaceri, elegant şi tropical, în care-l văzuse Ben la întrunirea cu neiniţiaţii.

— Ben, să nu te apuci niciodată de predicat, îi zise. Eu îmi petrec nopţile şi zilele alergând de la o îndeletnicire la alta, explicându-le oamenilor de ce nu trebuie să se grăbească niciodată. Ţie, lui Jill şi lui Jubal vă datorez mai mult decât oricărei fiinţe de pe planeta asta – şi totuşi e prima oară când reuşesc să te salut. Cum o mai duci? Arăţi în formă. Dawn mi-a spus că şi *eşti*.

Ben se surprinse roşind.

— Sunt bine, zise.

— Asta-i bine. Deseară, carnivorele or să iasă după pradă. Eu am să grok aproape şi am să te susţin. La sfârşit, o să te simţi mai proaspăt decât erai la început – nu-i aşa, Frăţiorule?

— Aşa este, se declară Jill de acord. Ben, Mike poate să-ţi împrumute forţă – forţă fizică, nu doar suport moral. Şi eu pot s-o fac, puţin. Mike însă e maestru.

— Jill poate s-o facă chiar foarte mult, zise Mike, mângâind-o. Frăţiorul e un pion de forţă pentru toţi ceilalţi. Aseară a fost în mod sigur. Îi zâmbi, apoi începu să cânte:

Nu-i altă fată precum Jill,
De-ai cerceta un milion.
Dintre gagicile ce vor
Mai dornică e Gillian!

— ... nu am dreptate, Frăţiorule? o întrebă, apoi.

— Ei, aş! răspunse Jill – căreia se vedea că îi făcuse plăcere cântecul – luându-i mâna şi strângându-i-o. Dawn este aidoma mie – şi la fel de dornică.

— Numai că Dawn e jos, unde îi intervievează pe posibilii viitori membri. Ea e ocupată – tu nu eşti. E o diferenţă importantă – nu-i aşa, Ben?

— S-ar putea.

Lui Caxton, comportamentul lor i se părea stânjenitor, chiar şi în atmosfera aceea de relaxare – ar fi vrut să termine cu giugiulelile, sau să-i ofere un pretext pentru a pleca de acolo.

Mike continua s-o dezmierde pe Jill, în timp ce-şi ţinea braţul în jurul taliei lui Ben... iar Ben fu nevoit să admită că Jill îi încuraja avansurile.

— Ben – zise Mike, foarte serios – o noapte ca cea care a trecut – când am ajutat un grup să facă marele salt în Cel de-al Optulea Cerc – mă stimulează teribil. Dă-mi voie să-ţi reproduc ceva din cadrul lecţiilor pentru Cel de-al Şaselea Cerc. Noi, oamenii, avem ceva la care cei în mijlocul cărora am crescut eu nici nu visează. Trebuie să-ţi spun cât de preţios este acest lucru... eu, mai ales, ştiu cât este el de preţios, fiindcă am trăit fără să-l cunosc. E vorba despre binecuvântarea de a fi bărbat şi femeie. Bărbatul şi Femeia l-au creat pe El – lucrul cel mai de preţ pe care Noi-Cei-Care-Suntem-Dumnezeu l-am inventat vreodată. Nu-i aşa, Jill?

— Ai dreptate, Mike, şi ai spus-o atât de frumos – iar Ben ştie că este Adevărul. Acum, fă-i şi lui Dawn un cântec, dragule.

— De acord, zise Mike, dându-i drumul.

Focoasă[16]-i mândra noastră Dawn;
Ben i-a grok asta din priviri –
Dă bani pe rochii, un vagon,
Dar niciodată pe bikini!

— Bine...

— Ai „acordat-o” pe Dawn? îl întrebă Jill chicotind.

— Da, iar ea m-a salutat ca în cartierul Bronx – la care a adăugat şi un sărut pentru Ben. Ia ziceţi, e cineva pe la bucătărie? Tocmai mi-am amintit că n-am mai mâncat de două zile. Sau, poate, de câţiva ani.

— Cred c-o găseşti acolo pe Ruth, zise Ben, încercând să se ridice.

Mike îl împinse la loc.

— Hei, Duke! strigă el. Vezi dacă găseşti pe cineva care să-mi pregătească un teanc de clătite cât tine de înalt şi vreo cinci litri de sirop de arţar.

— Imediat, răspunse Duke. Mă ocup chiar eu.

— Ei, nu, chiar aşa de foame nu-mi e! Caută-l pe Tony. Sau pe Ruth, zise Mike, apoi îl trase pe Ben mai aproape şi-l

---

[16] Joc de cuvinte: în engleză, ardent = focos, focoasă.

întrebă: Ben, pătrund că nu eşti pe deplin fericit. De ce?

— Cum? A, n-am nimic!

— Aş prefera să fi ştiut marţiană, Ben – adăugă Mike, privindu-l în ochi. Îţi simt stânjeneala, dar nu-ţi pot vedea gândurile.

— Mike..., interveni Jill.

Omul de pe Marte se uită la ea, apoi îşi întoarse privirile spre Ben şi-i spuse, cu greutate:

— Jill tocmai mi-a spus care-i problema ta, Ben – e un lucru pe care eu n-am fost niciodată în stare să-l grok în deplinătatea lui.

Părea îngrijorat – făcu o pauză, aproape la fel de lungă ca acelea de pe vremea când învăţa engleza.

— Grok, însă – spuse apoi – că nu vom putea ţine Ceremonia de împărţire a Apei deseară. Aşteptare este. Clătină din cap, apoi adăugă: îmi pare rău. Dar aşteptarea va conduce la deplinătate.

— Ba nu, Mike! strigă Jill, ridicându-se. Nu-l putem lăsa pe Ben să plece fără ceremonie. Ben nu-i un oarecare!

— Nu grok, Frăţiorule, spuse Mike, fără tragere de inimă. Urmă o pauză lungă, o tăcere mai încordată chiar decât cuvintele, în cele din urmă, Mike o întrebă pe Jill, neîncrezător: Tu spui drept?

— Ai să vezi! îi răspunse Jill, ridicându-se brusc şi aşezându-se lângă Ben, pe care îl îmbrăţişă. Ben, îi spuse, sărută-mă şi nu-ţi face griji.

N-a mai aşteptat şi l-a sărutat ea. Ben nu şi-a mai făcut griji – se cufunda într-o mare de senzualitate şi lumină în care nu era loc pentru îndoieli. Apoi Mike l-a strâns şi mai tare de mijloc şi a spus, cu tandreţe:

— Ne „apropiem”. Acum, Jill?

— Acum! i-a răspuns fata. Chiar aici, imediat – o să împărţim apa, dragii mei.

Ben şi-a întors capul – şi, din extaz, a dat în uluire. Nu se ştie cum, Omul de pe Marte îşi scosese toate hainele, până la piele.

XXXIII

— Ei, zise Jubal – le-ai acceptat invitaţia?

— Ce spui! Am ieşit de acolo cât am putut de repede! Mi-am înşfăcat hainele şi, fără să ţin seama de inscripţia de la ieşire, am sărit în tubul de expulzare, cu braţele pline de ţoale.

— Serios? Cred că, în locul lui Jill, m-aş fi simţit jignit.

— Dar trebuia să plec, Jubal, nu se putea altfel, zise Caxton, roşind.

— Hmmm... ce-a mai urmat?

— Păi, m-am îmbrăcat – mi-am dat seama că îmi uitasem geanta, dar nu m-am mai întors după ea. Am plecat într-aşa o goană, că era cât pe ce să mă omor. Ştii cum merg tuburile obişnuite...

— Ba nu ştiu.

— Nu? Păi, dacă nu le programezi să urce, te coboară uşor, ca şi când te-ai cufunda în melasă rece. Numai că eu nu m-am cufundat – eu am căzut – şi încă şase etaje. Când eram gata să pic şi să mă fac fărâme, m-a prins ceva. Nu era o plasă de siguranţă, ci un soi de câmp. Eram eu speriat, dar asta mi-a pus capacul.

— Să nu mai ai încredere în maşinării, îl sfătui Jubal. Eu mă mulţumesc cu scările, iar când n-am încotro, folosesc lifturile.

— Păi, şi astea se pot defecta! Duke e responsabil cu securitatea, dar orice ar spune Mike e literă de evanghelie pentru Duke; Mike l-a hipnotizat. La dracu', i-a hipnotizat pe toţi. Când s-or prăbuşi, o să fie mult mai grav decât un tub de expulzare defect. Jubal, ce putem face? Sunt îngrijorat de moarte.

— Care lucruri te-au neliniştit? îl întrebă Jubal, ţuguindu-şi buzele.

— Cum, care? Toate.

— Aşa, carevasăzică. Mi-ai lăsat impresia că ţi-a plăcut vizita – până în punctul când te-ai purtat ca un iepure speriat.

— Ă... da, mi-a plăcut. Asta pentru că Mike m-a hipnotizat şi pe mine, zise Caxton, încurcat, apoi adăugă: Poate că n-aş fi zbughit-o de acolo dacă n-ar fi fost chestia aia ciudată de la sfârşit, Jubal. Mike era aşezat chiar lângă mine, mă ţinea de după mijloc – n-ar fi avut cum să se dezbrace.

— Iar tu erai ocupat cu altceva, zise Jubal. N-ai fi băgat de

seamă, probabil, nici dacă era cutremur.

— Ei, pe dracu'! Doar nu crezi că închid ochii, ca o şcolăriţă! Întrebarea e, cum a făcut-o?

— Nu văd ce importanţă ar avea. Sau vrei să spui că ai fost şocat de goliciunea lui Mike?

— Chiar am fost şocat.

— Când tu însuţi erai gol puşcă? Mai scuteşte-mă, domnule!

— Nu, nu m-ai înţeles! Jubal, chiar e nevoie să-ţi fac o schemă? Pur şi simplu, nu suport orgiile de grup. Puţin a lipsit să vomit tot ce mâncasem. Tu cum te-ai simţi dacă nişte indivizi ar începe să se poarte ca nişte maimuţe într-o cuşcă, la tine în camera de zi? îl întrebă Caxton, agitat.

— Tocmai asta e, Ben – zise Jubal, împreunându-şi mâinile. Nu s-a întâmplat la mine. Când intri în casa unui om, îi accepţi regulile casei. E o regulă universală a comportării civilizate.

— Aşadar, nu consideri că o asemenea comportare ar fi scandaloasă?

— A, aici ridici altă problemă. Partidele publice de sex mi se par dezgustătoare – dar ăsta e un rezultat al trecutei mele îndoctrinări. O mare parte a omenirii nu-mi împărtăşeşte gustul; orgiile au o istorie bogată. Totuşi, de ce să le numim „scandaloase”? Scumpul meu domn, pe mine nu mă scandalizează decât ceea ce-mi jigneşte simţul etic.

— Să înţeleg că, pentru tine, nu e decât o problemă de gust?

— Atât şi nimic mai mult. Iar gustul meu nu e mai sacru decât gustul atât de diferit al lui Nero. Mai puţin sacru, da – Nero era un zeu: eu nu sunt.

— Ei, lua-m-ar naiba!

— Posibil – dacă există naiba. Oricum, Ben, chestia n-a fost publică.

— Cum?

— Mi-ai spus că grupul respectiv era legat printr-o căsătorie pluralistă – o teogamie de grup, ca să fiu mai precis. Prin urmare, orice a avut loc – sau era pe punctul de a avea loc; n-ai fost prea explicit – n-a fost ceva public, ci privat. „Aici suntem între noi, zeii” – aşadar, cum s-ar fi putut cineva considera ofensat?

— Uite că *eu* m-am ofensat!

— Tu ai avut parte de o apoteoză incompletă. I-ai indus în eroare. Ai provocat scena.

— Cine, eu? Jubal, n-am făcut nimic de genul ăsta.

— Ei, pe naiba! Ar fi trebuit să te retragi de la început – ai văzut din prima clipă că ei aveau alte obiceiuri decât ale tale. Dar tu ai rămas – te-ai bucurat de graţiile unei zeiţe – te-ai purtat cu ea ca un zeu. Ştiai la ce te înhami şi ei ştiau că ştii; greşeala lor e că ţi-au acceptat ipocrizia drept monedă convertibilă. Nu, Ben, Mike şi Jill s-au comportat cum se cuvine; comportamentul tău a fost jignitor.

— La dracu', Jubal, nu mai răstălmăci lucrurile! E adevărat că m-am implicat prea mult – dar, de plecat, trebuia să plec! Îmi venea să vărs!

— Aşadar, dai vina pe reflex! Orice individ trecut de instabilitatea emoţională a vârstei de doisprezece ani ar fi strâns din dinţi şi s-ar fi dus la baie, apoi s-ar fi întors cu nişte scuze plauzibile, după ce se linişteau lucrurile. N-ai fost mânat de un reflex. Reflexul poate să-ţi golească stomacul; dar nu să-ţi pună picioarele la spinare, să-ţi strângă lucrurile, să te treacă prin mai multe uşi şi să te facă să te arunci într-o groapă. Asta se numeşte panică, Ben. Ce motiv ai avut să intri în panică?

Lui Caxton i-a luat mult timp până să răspundă. Până la urmă, zise, oftând:

— Probabil că, până la urma urmei – sunt un pudic. Jubal scutură din cap.

— Pudicul crede că regulile lui de bună-cuviinţă sunt legi naturale. Tu nu eşti aşa. Te-ai adaptat la multe lucruri care nu se potriveau cu codul tău de decenţă; un pudic veritabil ar fi înfruntat-o pe acea încântătoare doamnă tatuată şi ar fi plecat cu paşi apăsaţi. Zi-i mai departe.

— Tot ce ştiu este că toată chestia asta mi-a lăsat un gust amar.

— Ştiu, Ben, şi-mi pare rău. Să încercăm cu o întrebare ipotetică. Ai amintit de o anume doamnă Ruth. Să presupunem că Gillian n-ar fi fost de faţă; să zicem că erai cu Mike şi Ruth – iar ei te-ar fi îmbiat să te împărtăşeşti din acelaşi gen de intimitate. Ai mai fi fost scandalizat?

— Cum să nu! E o situaţie şocantă. Eu rămân la părerea mea, chiar dacă tu spui că-i chestie de gust.

— Cât de scandalizat ai fi fost? Ţi s-ar fi făcut greaţă? Ai fi intrat în panică şi ai fi fugit?

— Fir-ai să fii, Jubal, zise Caxton, ruşinat. De acord, n-aş fi

făcut decât să-mi găsesc o scuză şi să mă duc la bucătărie sau mai ştiu eu ce… apoi aş fi plecat, cât mai repede cu putinţă.

— Foarte bine, Ben. Ai scos la lumină ceea ce te frământă.

— Da?!

— Care-i elementul care s-a schimbat? Caxton se întristă. Într-un sfârşit, zise:

— Ai dreptate, Jubal – motivul e pentru că era vorba de Jill. Pentru că o iubesc.

— Eşti pe aproape, Ben. Dar tot n-ai atins punctul sensibil.

— Ce vrei să spui?

— Nu „dragostea” este sentimentul care te-a pus pe fugă. De fapt, ce este „dragostea”, Ben?

— Ce? O, scuteşte-mă! De la Shakespeare şi până la Freud, toată lumea caută răspunsul la întrebarea asta; nimeni nu l-a găsit încă. Eu ştiu numai că e ceva care doare.

— Să-ţi dau eu o definiţie exactă, zise Jubal, clătinând din cap. „Dragostea” este starea în care fericirea altei persoane este esenţială propriei tale fericiri.

— Mă declar de acord cu definiţia ta… pentru că exact aşa simt eu faţă de Jill, murmură Ben.

— Bun. Înseamnă că recunoşti că ţi s-a întors stomacul pe dos şi ai fugit, panicat, numai din nevoia de a o face pe Jill fericită.

— Hei, ia stai puţin! N-am spus că…

— Sau la mijloc a fost alt sentiment?

— Eu n-am spus decât… începu Caxton, apoi se opri. De acord, am fost gelos! recunoscu el. Totuşi, Jubal, pe moment aş fi putut să jur că nu-s. Ştiam că am pierdut partida, m-am împăcat de mult cu gândul ăsta – la dracu’, asta nu mă făcea să-l iubesc pe Mike mai puţin. Cu gelozia n-ajungi nicăieri.

— În mod sigur nu acolo unde ţi-ai dori. Gelozia e o boală, dragostea e o stare de sănătate. O minte necoaptă le confundă adeseori pe una cu cealaltă, sau crede că, dacă dragostea e mare, atunci şi gelozia trebuie să fie mare – de fapt, ele sunt aproape incompatibile; când există una, nu prea mai rămâne loc pentru cealaltă. Amândouă la un loc, pot produce o harababură insuportabilă – din câte grok eu, ăsta a fost necazul tău, Ben. Când gelozia şi-a înălţat din nou capul, n-ai putut s-o priveşti în ochi – aşa că ai fugit.

— Nu-i adevărat, Jubal, de vină au fost circumstanţele!

Haremul ăsta îmbârligat mă enervează la culme. Nu mă înţelege greşit; aş iubi-o pe Jill chiar dacă ar fi o târfă de doi bani. Ceea ce ea nu este. Potrivit standardelor proprii, Jill e morală.

— Ştiu, încuviinţă Jubal. Gillian are o inocenţă invincibilă, care o pune în imposibilitatea de a fi imorală. Ben – adăugă el, întristat – mă tem că ţie, ca şi mie, ne lipseşte inocenţa angelică necesară pentru a practica moralitatea perfectă după care se conduc acei oameni.

— Tu crezi că o atare chestie e morală? îl întrebă Ben, uluit. Ce-am vrut eu să spun este că Jill nu ştie că face rău – Mike a îmbrobodit-o de tot – iar Mike nu ştie nici el că e rău. El e Omul de pe Marte; va avea întotdeauna un handicap.

— Da – răspunse Jubal, încruntat – eu cred că ceea ce fac oamenii aceia – toţi membrii Cuibului, nu doar copiii noştri – este moral. N-am cercetat detaliile, dar – cred cu tărie că absolut totul e moral. Orgiile, vorbele fără perdea, traiul în comun, codul anarhic, totul.

— Jubal, mă uluieşti. Dacă ai asemenea opinii, de ce nu li te alături? Ei te vor. Or să ţină un jubileu – Dawn abia aşteaptă să-ţi sărute picioarele şi să te slujească; n-am exagerat deloc.

— Nu, răspunse Jubal, cu un oftat. Cu cincizeci de ani în urmă, poate aş fi făcut-o; acum însă... Ben, fratele meu, am pierdut capacitatea unui asemenea fel de inocenţă. Prea m-am bălăcit multă vreme în mocirla mea personală de păcat şi deznădejde, ca să mai fiu purificat de ei în apa vieţii şi să redevin inocent. Dacă voi fi fost vreodată.

— Mike crede că ai această „inocenţă” – el îi zice altfel – că o posezi deplin. Aşa mi-a spus Dawn, în afara serviciului.

— Atunci, nu trebuie să-i distrug iluziile. Ceea ce vede Mike, e propria lui reflexie – eu sunt, de profesie, o oglindă.

— Jubal, eşti un laş!

— Exact, domnule! Dar nu morala lor mă îngrijorează pe mine, ci pericolele care-i pândesc din afară.

— O, din partea asta nu-i nicio problemă!

— Aşa crezi? Dacă vopseşti o maimuţă în roz şi-o vâri într-o cuşcă de maimuţe brune, or s-o sfâşie în bucăţi. Inocenţii ăştia se îndreaptă către martiriu.

— Nu cumva eşti cam melodramatic, Jubal?

— Şi dacă sunt, domnule – replică Jubal, aruncând scântei

din priviri – asta înseamnă că vorbele mele nu mai au greutate? Nu ar fi prima oară când sfinţii sunt arşi pe rug – poţi să numeşti sfântul lor chin – „melodramă”?

— N-am intenţionat să-ţi ridic tensiunea, zise Ben. N-am vrut să spun decât că nu se află într-un asemenea pericol – la urma urmei, nu mai suntem în întunecatul Ev Mediu.

— Serios? făcu Jubal, clipind din ochi. N-am observat că s-ar fi schimbat ceva de-atunci. Ben, modelul acesta i-a fost oferit de multe ori lumii noastre nebuneşti, de fiecare dată lumea l-a călcat în picioare. Colonia Oneida semăna în mare măsură cu cuibul lui Mike – ea a durat ceva timp, dar numai pentru că a fost departe, la ţară, unde n-avea prea mulţi vecini. Sau, să luăm exemplul primilor creştini – anarhie, comunism, căsătorii de grup, ba chiar şi un sărut al frăţiei – Mike a împrumutat multe elemente de la ei. Hmm... dacă de la ei a luat acel sărut al frăţiei, m-aş aştepta ca bărbaţii să se sărute cu bărbaţii.

— Eu, unul, te-aş refuza, făcu Ben, ruşinat. Dar să ştii că nu e un gest de homosexuali.

— Nici la primii creştini nu era. Mă crezi prost?

— Prefer să nu-ţi răspund.

— Mulţumesc. N-aş sfătui pe nimeni să ofere un astfel de sărut pastorului vreuneia dintre bisericile de bulevard din vremea noastră; s-a terminat cu creştinătatea primitivă. S-a întâmplat şi cu ei, ca şi cu atâţia alţii înaintea lor, aceeaşi poveste tristă: un plan de comuniune deplină şi iubire perfectă, speranţe de glorie şi idealuri înalte – urmate de persecuţie şi eşec. Jubal oftă din nou şi adăugă: înainte îmi făceam probleme pentru Mike; acum sunt îngrijorat pentru ei toţi.

— Dar eu, eu cum crezi că mă simt? Nu pot să mă declar de acord cu teoria ta potrivit căreia totul n-ar fi decât lumină şi tandreţe. Ce fac ei este rău, este *greşit*!

— Asta pentru că ţi-a picat greu acel ultim incident.

— Hmm... nu numai.

— În principal. Ben, etica sexului e o problemă spinoasă. Fiecare din noi bâjbâie după o soluţie acceptabilă – şi asta, în ciuda unui cod absurd, impracticabil şi prin excelenţă *rău*, un cod al aşa-numitei „Morale”. Cei mai mulţi dintre noi ştiu că acest cod este greşit, şi aproape toţi îl încalcă. Dar ne plătim datoriile prin sentimentul vinovăţiei şi prin promisiuni deşarte.

Vrând-nevrând, codul ăsta ne încalecă pe toţi, un cod mort şi

putred, cu un albatros în jurul gâtului. E şi cazul tău, Ben – continuă Jubal. Ai impresia că eşti un suflet liber – deci încalci codul. Dar, confruntat cu o problemă de etică sexuală, necunoscută până atunci, ai privit-o prin optica aceluiaşi cod moral iudeo-creştin… aşa că, automat şi cât se poate de plauzibil, ţi s-a întors stomacul pe dos… de unde tragi concluzia că tu ai dreptate, iar ei greşesc. Pfui! Mai c-aş prefera un proces juridic dur. Tot ce ne spune stomacul tău este că ai o prejudecată, care ţi-a fost inoculată prin educaţie, înainte de a dobândi raţiune.

— Dar stomacul *tău* ce zice?

— Şi al meu e tâmpit – numai că eu nu-l las să-mi subordoneze creierul. Eu înţeleg cât e de frumoasă încercarea lui Mike de a pune bazele unei etici ideale şi îl felicit pentru că şi-a dat seama de necesitatea de a arunca la gunoi prezentul cod sexual şi de a începe totul de la capăt. Majoritatea filozofilor n-au un asemenea curaj; ei înghit elementele de bază ale codului în vigoare – monogamie, model familial, abstinenţă, tabuuri legate de corp, restricţii convenţionale privind actul sexual, şi aşa mai departe – apoi se leagă de tot felul de fleacuri… cum ar fi luarea în discuţie a faptului dacă un sân de femeie este sau nu o privelişte obscenă!

Însă, în principal, ei dezbat cum să ne facă să *ne supunem* cu adevărat acestui cod – ignorând evidenţa faptului că majoritatea tragediilor pe care le văd în jurul lor îşi au originea mai degrabă în codul însuşi decât în încălcarea lui.

Şi iată că vine Omul de pe Marte, se uită la acest cod sacrosanct cu o optică nouă – şi-l respinge. Eu nu cunosc în amănunt codul lui Mike, dar e limpede că el violează legi ale tuturor statelor importante şi-ar scandaliza pe „dreptcredincioşii” tuturor religiilor mari – şi pe mai toţi agnosticii şi ateii. Şi totuşi, bietul băiat…

— Jubal – îl întrerupse Ben – Mike *nu* e băiat, e bărbat.

— Da, dar e oare „om”? Surogatul ăsta de marţian susţine că sexul e o modalitate de a fi fericit. Adevărul e că aşa ar trebui să fie. Ben, ce-i mai grav în legătură cu sexul e că ne folosim de el pentru a ne face rău unul altuia. El n-ar trebui să provoace suferinţă; ar trebui să aducă fericire sau, cel puţin, plăcere.

„Să nu râvneşti la nevasta aproapelui tău”, zice codul. Şi care-i rezultatul? Castitate cu de-a sila, adulter, gelozie,

amărăciune, bătăi şi uneori crimă, familii dezorganizate şi copii chinuiţi – şi, printre ele, mici escapade înjositoare atât pentru bărbat, cât şi pentru femeie. Este vreodată respectată această poruncă? Dacă un bărbat ar jura pe Biblia lui personală că nu a râvnit la nevasta aproapelui pe motiv că acest lucru îi era interzis prin cod, l-aş bănui ori că se minte singur, ori că are o sexualitate sub cea normală. Orice mascul suficient de viril pentru a procrea a râvnit la multe femei, indiferent dacă şi-a pus sau nu gândul în practică.

Iar acum vine Mike şi spune: „Nu e nevoie să râvniţi la nevasta mea... iubiţi-o! Dragostea ei nu cunoaşte margini, avem totul de câştigat – şi nimic de pierdut, în afară de teamă, vinovăţie, ură şi gelozie”. E o ofertă incredibilă. Din câte-mi amintesc, numai eschimoşii de dinaintea civilizaţiei mai erau aşa de naivi – iar ei trăiau aşa de izolaţi, că erau tot un fel de „oameni de pe Marte”. Dar am avut noi grijă să le dăm „virtuţile” noastre şi acum au şi ei, ca şi restul lumii, castitate şi adulter. Ben, poţi să-mi spui ce au câştigat din asta?

— Nu ţin să fiu eschimos.

— Nici eu. Peştele stricat îmi provoacă tulburări biliare.

— Eu mă refeream la apă şi săpun. Cred că-n privinţa asta sunt efeminat.

— Şi eu la fel, Ben. M-am născut într-o casă care n-avea mai multe instalaţii de apă decât un iglu; o prefer pe cea în care locuiesc acum. Cu toate astea, eschimoşii erau invariabil descrişi drept cei mai fericiţi oameni de pe Pământ. Dacă sufereau vreo neplăcere, nu era din pricina geloziei; un asemenea cuvânt nu exista în limba lor. Îşi împrumutau nevestele la diferite ocazii şi pentru a se distra – nimeni nu era nefericit din cauza asta. Aşadar, cine-i ţăcănit? Uită-te la lumea sumbră din jurul tău şi apoi spune-mi: discipolii lui Mike ţi s-au părut mai fericiţi sau mai nefericiţi decât alţi oameni?

— N-am stat de vorbă cu toţi, Jubal. Totuşi... da, erau fericiţi. Atât de fericiţi că aproape nu mai ştiau de ei. Trebuie să fie un schepsis, pe undeva.

— Poate că schepsisul ai fost tu.

— Cum adică?

— Păcat că ţi s-au canalizat gusturile la o vârstă aşa de tânără. Fie şi numai trei zile din ceea ce ţi s-a oferit ar deveni ceva de nepreţuit, dacă ai avea vârsta mea. Iar tu, ca un idiot

tânăr ce eşti, ai lăsat gelozia să-ţi stea în cale! La vârsta ta aş fi făcut ca eschimoşii! Deşi indirect, sunt aşa de vexat încât singura mea consolare este amara certitudine că vei ajunge să regreţi ceea ce ai făcut. Nu devii mai înţelept odată cu vârsta, Ben, dar te alegi cu un simţ al perspectivei... şi cea mai tristă privelişte dintre toate este aceea de a vedea – departe, în spate – tentaţii cărora le-ai rezistat. Am şi eu astfel de regrete – dar ele nu-s nimic pe lângă potopul care te va năpădi pe tine!

— Nu mă mai bate la cap cu asta!

— Ce Dumnezeu, omule! – ori eşti cumva şoarece? – nu pricepi că încerc să te împing din spate? Ce-ai venit să te jeluieşti în faţa unui bătrân? Când ar trebui să te îndrepţi spre Cuib ca un porumbel voiajor? La dracu', numai cu douăzeci de ani să fi fost mai tânăr, şi m-aş înscrie imediat în biserica lui Mike.

— Las-o baltă, Jubal. Sincer, ce părere ai despre biserica lui Mike?

— Parcă spuneai că nu-i decât o metodă de disciplină.

— Da şi nu. Se presupune a fi „Adevărul” cu „A" mare, aşa cum l-a preluat Mike de la „Marii Bătrâni”.

— „Marii Bătrâni”? După mine, nu-s decât apă de ploaie.

— Dar Mike crede în ei.

— Ben, am cunoscut pe vremuri un industriaş care credea că se consultă cu stafia lui Alexander Hamilton. Oricum... la dracu', de ce trebuie să fiu tocmai eu avocatul diavolului?

— Acum ce te mai roade?

— Ben, cel mai ticălos dintre păcătoşi este ipocritul care îşi face din religie o punte de lansare. Dar trebuie să-i dăm diavolului ceea ce i se cuvine. Mike crede cu adevărat în ceea ce predică şi-i învaţă pe ceilalţi adevărul aşa cum îl vede el. Cât despre „Marii Bătrâni”, n-am de unde să ştiu precis dacă există sau nu; dar ideea mi se pare, pur şi simplu, greu de mistuit. În ceea ce priveşte crezul ăsta cu „Tu eşti Dumnezeu”, e la fel de credibil ca oricare altul. La Ziua Judecăţii de Apoi, dacă mai ţine până atunci, s-ar putea să descoperim că nu ştiu care idol, Dumnezeul celor din Congo, a fost tot timpul Şefu' ăl Mare.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Jubal, termină!

— Toate numele sunt la fel de bune, Ben. Omul e în aşa fel făcut, că nu-şi poate imagina propria lui moarte. Asta conduce la nesfârşita inventare de religii. Dacă această convingere

demonstrează, fără drept de apel, că nemurirea sufletului este o realitate, întrebările generate de ea sunt copleşitor de importante. Natura vieţii, modul în care sălăşluieşte eul în trup, problema eului însuşi şi motivul pentru care fiecare eu *pare* a fi centrul universului, rostul vieţii, rostul universului – toate astea sunt întrebări esenţiale, Ben; ele n-ar putea să fie niciodată triviale. Ştiinţa nu le-a găsit încă răspunsul – aşa că, cine sunt eu ca să iau în râs religiile pentru că *încearcă* să o facă, chiar dacă pe mine nu reuşesc să mă convingă? Cutare idol primitiv mai poate încă să mă mănânce; nu pot să-l şterg de pe listă pe motiv că nu i s-au ridicat catedrale măreţe! După cum nu pot să-l dau la o parte nici pe un puşti lovit de inspiraţie divină, care se apucă să fondeze un cult al sexului, într-o mansardă capitonată; s-ar putea ca el să fie Mesia. Unica părere religioasă de care sunt sigur este asta: conştiinţa de sine *nu-i* doar o simplă adunătură de aminoacizi care se izbesc cap în cap!

— Aoleu! Jubal, ar fi trebuit să te faci predicator.

— Noroc că n-a fost să fie. Dacă Mike ne poate arăta o cale mai bună de a conduce planeta asta zăbăucă, viaţa lui sexuală nu are nevoie de nicio justificare. Geniile au toate motivele să dispreţuiască opiniile neînsemnate şi manifestă întotdeauna indiferenţă faţă de obiceiurile sexuale ale tribului; ele îşi fac propriile lor reguli. Iar Mike este într-adevăr un geniu. Aşa că nu-i pasă ce-o să zică lumea – şi face ce are chef pentru a-şi impune opiniile.

Oricum, din punct de vedere teologic, comportamentul sexual al lui Mike e la fel de tradiţional ca şi Moş Crăciun. El predică faptul că toate fiinţele vii sunt, în mod colectiv, Dumnezeu… ceea ce face din Mike şi din discipolii lui singurii zei cu conştiinţă de sine de pe planeta noastră… iar asta îi conferă un carnet de sindicalist în domeniu, în conformitate cu regulile în vigoare – reguli care le permit *întotdeauna* zeilor libertate sexuală, singura limită fiind aceea a propriei judecăţi.

Vrei dovezi? Leda şi Lebăda? Europa şi Taurul? Osiris, Isis şi Horus? Incredibilele incesturi ale zeilor scandinavi? N-am să mă refer la religiile estice; zeii lor fac chestii pe care nici măcar un crescător de animale nu le-ar tolera. Uită-te însă la relaţiile Sfintei Treimi din cea mai larg respectată religie a vestului. Singurul mod în care preceptele religiei pot fi reconciliate cu

corelaţiile a ceea ce se pretinde a fi monoteism este conchizând că zeităţile au alte reguli de bună-creştere decât muritorii. Numai că majoritatea oamenilor nu se gândesc la asta; ei pun problema sub pecete şi o etichetează drept „Sacru – nu deranjaţi”.

Mike trebuie să se bucure de toate libertăţile îngăduite celorlalţi zei. Un zeu se divide în cel puţin două părţi şi se înmulţeşte – nu-i vorba numai de Iehova – toţi fac aşa. Un grup de zei se va înmulţi ca iepurii şi, tot ca ei, fără să-i pese de regulile de bună cuviinţă ale oamenilor. Din momentul în care Mike a intrat în afacerea asta cu zei, orgiile au devenit la fel de inerente ca şi răsăritul soarelui – aşa că, renunţă la standardele tale imuabile şi judecă-i după moravurile olimpiene.

Dar, ca să înţelegi asta, Ben – adăugă Jubal – trebuie să începi prin a le recunoaşte sinceritatea.

— Dar eu le-o recunosc! Numai că...

— Aşa să fie? N-ai început tu prin a spune că greşesc, judecându-i exact după codul pe care tu însuţi îl respingi? Să încercăm să fim logici. Ben, această „apropiere” prin unire sexuală, această pluralitate-în-unitate e logic că nu lasă loc pentru monogamie. Din moment ce adunările sexuale împărtăşite-de-toţi sunt un element de bază al crezului lor, de ce ne-am aştepta să-l ţină ascuns? Nu ascunzi decât ceva de care ţi-e ruşine – iar *lor* nu le este ruşine, ei chiar se mândresc cu asta. Dacă s-ar dosi în spatele uşilor închise, ar însemna să dea apă la moară tocmai codului pe care l-au refuzat... sau să ţipe în gura mare că tu eşti un intrus care n-ar fi trebuit să fie niciodată admis.

— Poate aşa şi este.

— Evident că aşa este. E limpede că Mike a avut îndoieli. Dar a insistat Gillian. Ce zici de asta?

— N-a făcut decât să înrăutăţească situaţia!

— De ce? Ea a vrut să fii unul de-al lor „în deplinătate”, cum ar spune Mike. Jill te iubeşte – şi nu-i geloasă pe tine. Dar tu eşti gelos pe ea – iată de ce, deşi pretinzi că o iubeşti, din comportamentul tău reiese altceva.

— La naiba, chiar o iubesc!

— Serios? În orice caz, e clar că n-ai înţeles onoarea olimpiană care ţi s-a făcut.

— Probabil că nu, recunoscu Ben, posac.

— Am să te lămuresc într-o privinţă. Te întrebai cum a făcut Mike de-a rămas fără haine. Îţi spun eu cum.

— Cum?

— Printr-o minune.

— O, pentru numele lui Dumnezeu!

— S-ar putea. Pun pariu pe o mie de dolari că a fost într-adevăr o minune. Du-te şi întreabă-l pe Mike. Pune-l să-ţi arate. Apoi trimite-mi banii.

— Ce dracu', Jubal, nu vreau să-ţi iau banii.

— Nici n-o să mi-i iei. Pariem?

— Jubal, du-te *tu* şi vezi cine are dreptate. Eu nu pot să mă mai întorc acolo.

— Te-ar primi cu braţele deschise şi nu te-ar întreba niciodată de ce ai plecat, îl asigură Jubal. O predicţie pentru care mai pun la bătaie o mie de dolari. Ben, n-au trecut nici douăzeci şi patru de ore de când ai fost acolo. Ai cercetat chestiunea cu toată atenţia, aşa cum faci înainte de a pune la index o problemă ciudată din viaţa publică?

— Dar...

— Da sau nu?

— Nu, dar...

— O, Ben, pentru numele lui Dumnezeu! Pretinzi că o iubeşti pe Jill... dar refuzi să-i dai o şansă cinstită, de care nu l-ai priva pe un politician veros. Nu faci nici a zecea parte din efortul pe care l-a făcut ea pentru a te ajuta când erai la ananghie. Unde ai fi astăzi dacă ar fi dat înapoi, ca tine? Probabil că te-ai prăji în Iad. Pe tine te ard ficaţii din pricina unui concubinaj între prieteni – dar pe mine ştii ce mă nelinişteşte?

— Ce?

— Cristos a fost răstignit pe cruce pentru că a predicat fără permis de la poliţie. Ce-ar fi să te gândeşti mai bine la *asta*?

Caxton începu să-şi roadă un deget, fără să spună nimic – apoi se ridică brusc şi zise:

— Am plecat într-acolo.

— După masa de prânz.

— Nu, acum.

Douăzeci şi patru de ore mai târziu, Ben îi trimitea lui Jubal, prin mandat telegrafic, două mii de dolari. După o săptămână, văzând că n-a mai primit niciun mesaj, Jubal i-a trimis o telegramă. „Ce dracu' faci?" îl întrebă el. Răspunsul s-a cam

lăsat aşteptat:

„Studiez marţiană – aquafratern al tău – Ben”.

Partea a cincea
DESTINUL LUI FERICIT

XXXIV

Foster îşi ridică privirea şi se opri din lucru.

— Juniorule! strigă el.

— Da, domnule.

— Tinerelul de care aveai nevoie – acum îţi stă la dispoziţie. Marţienii l-au eliberat.

— Îmi pare rău, zise Digby, nedumerit. Există vreo fiinţă tânără faţă de care am o îndatorire?

Foster zâmbi angelic. Minunile n-au fost necesare *niciodată* – în sânul Adevărului pseudo-conceptul „minune” se contrazice singur. Dar tinereii ăştia trebuie să se convingă singuri de asta, de fiecare dată.

— N-are importanţă, zise, cu blândeţe. E vorba de un martiriu minor, pe care am să-l supraveghez eu însumi. Şi încă un lucru, junior...

— Da, domnule.

— Spune-mi „Fos”, te rog – eticheta merge cât suntem pe teren, dar în birou n-avem nevoie de ea. Şi adu-mi aminte să nu-ţi mai zic „junior” – te-ai descurcat foarte bine cu misiunea aceea provizorie. Tu cum ai vrea să-ţi spun?

— Mai am şi alt nume? făcu asistentul, încurcat.

— Câteva mii de nume. Ai vreo preferinţă anume?

— Păi, adevărul e că nu-mi amintesc în clipa asta.

— Ei, bine... ţi-ar plăcea să ţi se spună „Digby”?

— Mda. E un nume tare drăguţ. Mulţumesc.

— Nu-mi mulţumi mie. E meritul tău, zise Arhanghelul Foster.

Reveni la îndeletnicirea de mai înainte, fără să uite însă de sarcina minoră pe care şi-o asumase. În treacăt, se gândi cum ar putea s-o scutească pe micuţa Patricia de această cupă a amărăciunilor – dar se mustră singur pentru că nutrise o idee atât de lipsită de profesionalism, aproape omenească. Mila nu avea ce căuta la un înger; compasiunea angelică nu-i lăsa loc.

Pe Marte, Marii Bătrâni ajunseseră – prin proces – la o soluţie elegantă în privinţa problemei lor estetice majore, apoi o puseseră la păstrare pentru mai mulţi ani, lăsând-o să genereze noi probleme. În acest stadiu, fără grabă şi aproape cu nepăsare, puiul străin pe care-l expediaseră în lumea căreia îi aparţinea a fost tapat de toate informaţiile despre semenii lui,

apoi lăsat de izbelişte – după ce-l preţuiseră – pentru că nu le mai servea scopurile.

Au luat, aşadar, datele acumulate de acesta şi – urmărind să pună la probă soluţia mai sus amintită – s-au aşternut pe muncă, în intenţia de a porni o anchetă care să conducă la investigarea parametrilor estetici implicaţi în posibilitatea necesităţii artistice de a distruge Pământul. Oricum, avea să mai fie multă aşteptare până ce deplinătatea avea să grok decizia.

Daibutsu din Kamakura fusese din nou spălat de un val uriaş, urmare a unei mişcări seismice ce avusese loc la două sute optzeci de kilometri de Honshu. Valul ucisese treisprezece mii de oameni şi propulsase un bebeluş de sex masculin în interiorul imaginii lui Buda, unde fusese descoperit şi ajutat de către călugării supravieţuitori. Copilul avea să trăiască nouăzeci şi şapte de ani tereştri – de la dezastrul care îi înecase familia – fără să lase moştenitori, nici altceva demn de remarcat, în afara reputaţiei că voma mai tot timpul. Ducesa Cynthia intrase la mănăstire bucurându-se de toate avantajele publicităţii moderne, dar ieşise de acolo peste numai trei zile, fără surle şi trâmbiţe. Fostul Secretar General Douglas suferise un atac de cord care-i paralizase mâna stângă, nu însă şi capacitatea de a păstra bunurile de preţ ce i se încredinţaseră. Lunar Enterprises Ltd. a publicat un prospect în legătură cu o operaţiune bancară a filialei private Corporaţia Ares Chandler. Nava spaţială *Mary Jane Smith*, însărcinată cu explorarea pasajului Lyle, aterizase pe Pluto. Din localitatea Fraser, statul Colorado, se raportase cea mai joasă temperatură înregistrată vreodată în luna februarie.

Episcopul Oxtongue, de la Templul de pe New Grand Avenue, a ţinut o predică pe marginea următorului text biblic (Matei, XX1V:24): „Căci se vor scula Hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi; vor face semne mari şi minuni până acolo încât să înşele, dacă va fi cu putinţă, chiar şi pe cei aleşi.” El a ţinut să sublinieze că diatriba lui nu se referă la mormoni, la adepţii Christian Science, la Romano-Catolici sau la Fosteriţi – mai ales la aceştia din urmă – şi nici la acei tovarăşi de pelerinaj ale căror fapte bune cântăresc mai mult decât inconsecvenţele de crez şi ritual... ea este îndreptată în exclusivitate împotriva neobrăzaţilor eretici care îi atrag de

partea lor pe contribuabilii credincioşi, îndepărtându-i de credinţa strămoşilor lor. În aceeaşi ţară, într-o staţiune de vacanţă din regiunea subtropicală, trei indivizi declarau, sub prestare de jurământ, că deţin informaţii compromiţătoare la adresa unui pastor, pe care-l acuzau de acte de desfrâu public, în compania a trei dintre asistenţii lui, a lui cutare, cutărică şi a altora, plus acuzaţia că ar fi întreţinut un bordel şi ar fi contribuit la creşterea delincvenţei în rândul minorilor. Procurorul districtual nu era interesat să-i deschidă proces, întrucât avea deja pe rol alte vreo zece asemănătoare – iar martorii care depuseseră plângerea nu-şi făceau niciodată apariţia în faţa Curţii.

Le-a spus-o şi celor trei. „De data asta, n-o să duceţi lipsă de dovezi”, l-a asigurat purtătorul lor de cuvânt. „Supremul Episcop Short e hotărât să-i taie avântul acestui anticrist”, a adăugat el.

Pe procuror nu-l interesau anticriştii – dar se apropiau întrunirile preelectorale, aşa că le-a spus: „Bine, dar nu uitaţi că nu pot face mare lucru dacă nu mă sprijiniţi.”

„O să vă sprijinim”, veni răspunsul.

Doctorul Jubal Harshaw n-a avut cunoştinţă despre acest incident, dar ştia despre atâtea altele încât îşi pierduse oricum liniştea sufletească. Jubal cedase ispitei celui mai perfid dintre vicii, cel al ştirilor. Până acum se rezumase la un serviciu de decupaje instituit pentru „Omul de pe Marte”, „V.M. Smith”, „Biserica Tuturor Lumilor” şi „Ben Caxton”. Dar gândul cel rău nu-i dădea pace – în ultima vreme, se luptase de două ori cu impulsul de a-i ordona lui Larry să pornească cutia vorbitoare.

Fir-ar a naibii de treabă, de ce nu i-or fi trimiţând copiii ăştia câte-o scrisoare, din când în când – în loc să-l lase să se frământe?

— La apel! strigă.

Îşi făcu apariţia Anne, dar Jubal continua să privească fix zăpada de afară şi piscina goală.

— Anne – îi zise el fetei – închiriază pentru noi un atol tropical iar mausoleul ăsta pune-l în vânzare.

— Da, Şefu’.

— Dar, înainte de a-l ceda indienilor, pune o clauză de închiriere; n-am de gând să mă mulţumesc cu hotelurile. Cât a trecut de când n-am mai trimis nimic la revistele literare?

— Patruzeci şi trei de zile, răspunse Anne.
— Consideră asta ca pe o lecţie pentru tine. Începe „Cântec de moarte al unui haiduc”:

Adâncu-alean al iernii mi-ngheaţă inima,
Făgăduieli călcate sufletul îmi apasă,
Stă între noi fantoma trecutului extaz,
Crunt, al amărăciunii vânt din pol se-ntoarce-acasă.

Răni vechi şi muşchi suciţi, picioare retezate,
Abisul crud al foamei şi tremur de-oase frânte,
Ochii mei ca nisipul ard azi pe terminate,
Dar tot întreg mi-e chinul de-a sta aicea singur.

Prin tremurânda văpaie a febrei zăresc chipul iubit,
Mi-e spart timpanul, însă ţi-aud vocea în minte,
Nu mă tem de-ntunericul ce vine azi grăbit,
Groază mi-i că te pierd, plecând înspre morminte.

— Asta e – adăugă Jubal, pe un ton aspru – semneaz-o „Louisa M. Alcott” şi trimite-o la revista „Împreună”.
— Şefu’, crezi că o să iei bani pe aşa ceva?
— Cum? O să valoreze oarece mai târziu; pune-o la dosar – executorul meu literar o va putea folosi ca ajutor la cheltuielile de înmormântare. Ăsta-i şpilul cu îndeletnicirile artistice: cea mai bună lucrare valorează cel mai mult abia după ce meşteşugarul nu mai poate fi plătit. Viaţa literară... O mie de draci! Ea constă în a scărmăna pisica până o faci să toarcă.
— Bietul Jubal! Nu-l compătimeşte nimeni, niciodată, aşa că-şi plânge singur de milă.
— Iar începi cu sarcasmele. Nici nu-i de mirare că nu mai dai randament.
— Nu era sarcasm, Şefu’. Tot păţitu-i priceput.
— Dacă-i aşa, te rog să mă scuzi. Bun, dictez. Titlu: „Odă drumului”.

E amnezie-n funie,
Şi tihnă în topor,
Dar cea mai simplă e otrava –
Calmează nervii cu mult spor.

E leac la suferinţă-n glonţ,
Şi somn din tras pe roată,
Dar, de-ai alăturea otravă,
Te scapă de orice corvoadă.

Găseşti odihnă de-ţi pui foc,
Şi pace îţi dă gazul,
Dar farmacia de la colţ
Are-n pachet extazul.

Afli-adăpost la credincioşi
Când realităţile te dor,
Dar ideală e otrava
Prescrisă de un impostor.

Refren –
Cu un ah! şi un geamăt, şi un dat din picioare
Moartea vine muteşte sau cu ţipăt mare –
Dar cel mai plăcut mod sfârşitul să-ţi găseşti
E o cupă de-antren din mâini prieteneşti.

— Jubal, eşti cumva deranjat la stomac? îl întrebă Anne, îngrijorată.

— Tot timpul, veni răspunsul.

— Şi asta-i tot pentru sertar?

— Poftim? Nu, e pentru *New Yorker*.

— Or s-o respingă.

— Ba or s-o cumpere. E morbidă, deci o cumpără.

— În plus, e ceva în neregulă cu rimele.

— Normal! Dacă editorului nu-i dai ceva în care să aibă ce să schimbe, se simte frustrat. După ce urinează peste opera ta, îi place mirosul mai mult, aşa că ţi-o cumpără. Draga mea, nici nu te născuseşi tu, când eu am început să mă feresc de muncă cinstită – deci nu-i cazul s-o înveţe oul pe găină. Sau preferi să am grijă de Abby, cât trimiţi tu poeziile? Hei! E ora când Abigail trebuie să fie hrănită! Nu tu erai „La apel”, era rândul lui Dorcas.

— Abby nu păţeşte nimic dacă mai aşteaptă. Dorcas s-a întins puţin. Greţuri matinale.

— Prostii. Anne, eu depistez un caz de graviditate cu două săptămâni înaintea unui iepure – doar ştii asta.

— Jubal, mai las-o în pace! Se teme că n-a rămas însărcinată… iar ea vrea să creadă că a rămas, să creadă cât se mai poate. Nu le cunoşti pe femei chiar *deloc*?

— Mmm… dacă stau să mă gândesc – nu. De acord, n-o mai şicanez. De ce nu ţi-ai adus îngeraşul de copil să-l alăptezi aici?

— Chiar mă bucur că n-am adus-o. Ar fi putut să înţeleagă ce-ai spus…

— Carevasăzică, sunt corupător de bebeluşi, nu?

— E prea mică pentru a vedea dulceaţa din spatele vorbelor tale, Şefu'. Oricum, dacă o aduc, nu mai faci nimic – stai şi te joci cu ea.

— Ştii un mod mai plăcut de a-ţi îmbogăţi orele pustii?

— Jubal, apreciez faptul că te dai în vânt după fiica mea; şi mie mi se pare drăgălaşă. Dar, în ultima vreme, n-ai făcut decât să te joci cu Abby… sau să fii prost dispus.

— Cât mai avem până luăm „pe loc repaus”?

— Nu despre asta era vorba. Când nu scorneşti poveşti, devii încuiat la minte. S-a ajuns până acolo încât Dorcas, Larry şi cu mine ne roadem unghiile din lipsă de ocupaţie – când ţipi „La apel!”, nu ne mai găsim locul de atâta uşurare. Numai că, de fiecare dată, e alarmă falsă.

— Atâta timp cât avem bani să plătim facturile, pentru ce vă faceţi griji?

— Dar tu, *tu* de ce-ţi faci griji, Şefu'?

Să-i spună sau nu? se gândea Jubal. Toate îndoielile în legătură cu paternitatea lui Abigail îşi găsiseră soluţionarea, în ceea ce-l privea, prin chiar numele copilului; după ce oscilase între „Abigail” şi „Zenobia”, Anne o încărcase pe fetiţă cu amândouă. Nu amintise niciodată despre semnificaţia acestor nume… probabil că Anne nu ştia că Jubal le-o cunoştea…

— Să ştii că nu păcăleşti pe nimeni, Jubal, continuă Anne, hotărâtă. Dorcas, Larry şi cu mine ştim cu toţii că Mike e capabil să-şi poarte singur de grijă. Dar tu te-ai agitat atâta pe chestia asta…

— M-am agitat! Cine, eu?

—… încât Larry a instalat stereovizorul la el în cameră şi unul dintre noi a urmărit toate ştirile – nu ne-a scăpat un jurnal. Asta nu pentru că am fi îngrijoraţi – numai tu ne îngrijorezi.

Fapt este că, dacă Mike apare la ştiri – şi bineînţeles că apare – noi o aflăm înainte să ajungă la tine decupajele tale tâmpite. Aş prefera să nu le mai citeşti.

— De unde ştii de ele? M-am dat peste cap ca să nu afli.

— Şefu' – zise Anne, cu voce obosită – cineva trebuie să scape de gunoi, nu mai merge deloc cum trebuie! Crezi că Larry nu ştie să citească?

— Aşa va să zică... Dugheana asta nenorocită n-a mai mers ca lumea de când a plecat Duke. La dracu', nimic nu mai merge cum trebuie!

— N-ai decât să-i trimiţi vorbă lui Mike – şi Duke se înfiinţează imediat.

— Ştii că nu pot să fac una ca asta, zise Jubal.

Îl irita faptul că cele spuse de Anne erau aproape sigur adevărate... gând care fu urmat de o amară suspiciune.

— Anne! Nu cumva mai eşti aici doar pentru că aşa ţi-a spus Mike?

— Sunt aici pentru că aşa vreau eu, răspunse fata, prompt.

— Mmm... nu sunt sigur dacă eşti sinceră.

— Jubal, câteodată mi-aş dori să fii destul de mic ca să-ţi pot trage vreo două la fund. Îmi dai voie să termin ce-am început să spun?

— Aveţi cuvântul.

Oare ar mai fi stat acolo vreunul din ei? se întrebă Jubal. S-ar mai fi măritat Maryam cu Stinky şi ar fi plecat la Beirut, dacă Mike n-ar fi fost de acord? Numele de „Fatima Michele" pe care îl puseseră copilei lor putea fi o recunoaştere a credinţei adoptate de Miriam, plus dorinţa soţului ei de a-i aduce un omagiu celui mai intim prieten al lui – dar se putea ca el să fie un cod la fel de explicit ca şi cele două nume ale micuţei Abby. În acest ultim caz, însemna că Stinky îşi purta coarnele fără să ştie? Sau o făcea cu mândrie şi seninătate, cum se pretinde despre Iosif? A... concluzia care se impunea era că Stinky ştia despre escapadele huriei lui; frăţia de apă nu îngăduia o omisiune de o asemenea importanţă. Dacă era într-adevăr importantă, lucru de care – ca medic şi agnostic – Jubal se îndoia. Pentru ei însă probabil că era...

— Nu mă asculţi, zise Anne.

— Scuză-mă. Eram cu capul în nori.

...şi mai termină, bătrân nesuferit ce eşti – îşi continuă Jubal

monologul interior. Nu mai tot căuta semnificaţii în numele pe care mamele le aleg pentru copiii lor! După asta o să te apuci de numerologie… apoi de astrologie… de spiritualism – până te senilizezi în aşa măsură încât tot ce mai rămâne e să fii luat sub tutelă – un morman de carne cu o minte prea confuză pentru a se putea decorporaliza cu demnitate. Mai bine du-te în clinică şi deschide sertarul încuiat cu numărul nouă, codul e „Lethe” – şi administrează-ţi două grame, deşi unul e mai mult decât suficient…

— Nu-i nevoie de decupajele alea – spunea Anne – pentru că noi ne ţinem la curent cu ştirile referitoare la Mike… iar Ben ne-a făcut promisiune de apă că ne va furniza imediat orice informaţii private am dori să ştim. Oricum, Jubal, te asigur că Mike nu poate păţi nimic rău. Dacă ai vizita Cuibul, cum am făcut noi trei, te-ai convinge.

— N-am fost invitat niciodată.

— Nici noi n-am primit invitaţii. Nu trebuie să fii invitat în propria ta casă. Cauţi pretexte, Jubal. Te-a îndemnat şi Ben să te duci, iar Dawn şi Duke ţi-au trimis vorbă amândoi.

— Mike nu m-a invitat.

— Şefu’, Cuibul este al meu şi al dumitale în aceeaşi măsură în care este şi al lui Mike. Mike e doar primul printre egali… aşa cum eşti dumneata aici. Spune-mi, căminul acesta îi aparţine lui Abby?

— Întâmplător – răspunse Jubal – are drept de proprietate asupra lui… mie îmi revine numai temporar, pe timpul vieţii.

Jubal îşi schimbase testamentul, ştiind că, datorită testamentului lui Mike, n-avea niciun rost să le lase şi el ceva vreunuia din fraţii de apă ai acestuia din urmă. Dar – nefiind sigur dacă puiul în discuţie – Abby – avea şi el statut de „apă” – lăsând la o parte faptul că era mereu udă – Jubal îşi redistribuise averea în favoarea ei şi a descendenţilor altor anumite doamne.

— Nu intenţionam să-ţi spun – îi zise el lui Anne – dar nu strică să ştii.

— Jubal… m-ai făcut să plâng. Şi aproape că am uitat ce voiam să spun. Dar trebuie neapărat să-o spun. Mike nu te-ar grăbi niciodată, ştii asta. Grok că aşteaptă deplinătatea – şi mai grok că şi tu aştepţi acelaşi lucru.

— Mmm… grok că spui drept.

— Bun. Cred că azi eşti mai posac decât de obicei pentru că Mike a fost din nou arestat. Dar asta s-a întâmplat de multe…

— Arestat? N-am ştiut! zise Jubal. Fir-ar să fie, fetiţo…

— Jubal, Jubal! Ben nu ne-a sunat; altceva nu trebuie să ştim. Doar ştii de câte ori a fost Mike arestat – în armată, când a umblat cu trupa de circ, în alte locuri – de vreo şase ori de când e predicator. El nu le face niciodată nimic; îi lasă să-l aresteze. Ei nu pot să-l condamne iar Mike se eliberează oricând vrea.

— Care a fost acuzaţia, de data asta?

— O, absurdităţile obişnuite – desfrâu în public, viol statutar, conspiraţie de fraudă, întreţinerea unui bordel, încurajarea delincvenţei juvenile, conspiraţie pentru sabotarea legilor care interzic absenteismul de la şcoală…

— Cum?

— Licenţa de a deschide o şcoală parohială le-a fost anulată; copiii nu s-au mai întors la şcoala publică. N-are importanţă, Jubal – nimic din toate astea n-are importanţă. Unicul lucru de care, din punct de vedere tehnic, se fac vinovaţi, nu poate fi dovedit. Jubal, dacă ai fi văzut Cuibul, ai şti că nici chiar Departamentul Federal nu şi-ar putea infiltra vreun spion acolo. Aşa că, linişteşte-te. O să se facă multă publicitate, apoi or să renunţe la acuzaţii – iar mulţimile vor veni mai numeroase ca niciodată.

— Hmm… Anne, nu cumva Mike aranjează chiar el persecuţiile astea?

Fata rămase uimită.

— Păi, Jubal, nu m-am gândit niciodată la o asemenea posibilitate, zise ea. Dar ştii că Mike nu se pricepe să mintă.

— Oare e nevoie să mintă? Dar dacă ar răspândi zvonuri adevărate? Care să nu poată fi însă dovedite la proces?

— Crezi că Mike e capabil de aşa ceva?

— Nu ştiu. Ştiu însă că cea mai abilă modalitate de a minţi este să spui din adevăr atât cât trebuie – apoi să taci. N-ar fi prima oară când o persoană e acuzată numai de dragul publicităţii. De acord, n-am să mă mai gândesc la asta, dacă văd că Mike se descurcă singur. Mai eşti „La apel”?

— Dacă-mi promiţi că te abţii s-o ciupeşti pe Abby de bărbie, să spui „gâdi-gâdi” şi să scoţi alte asemenea sunete necomerciale, atunci o aduc. Dacă nu, aş face mai bine s-o trezesc pe Dorcas.

— Adu-o pe Abby. Am să mă străduiesc în chip sincer să scot sunete comerciale – un subiect nou-nouţ, cunoscut sub denumirea „un băiat întâlneşte o fată”.

— O, da, asta e bună, Şefu’! De ce nu s-o gândit nimeni la el până acum? Numai puţin…, spuse Anne şi ieşi, grăbită.

Jubal s-a abţinut într-adevăr – mai puţin de un minut de activitate necomercială, îndeajuns însă pentru a provoca surâsul ceresc al lui Abigail, după care Anne s-a aşezat şi a început s-o alăpteze.

— Titlu, începu Jubal: „Fetele sunt ca şi băieţii, numai că-i întrec.” Începe. Henry M. Haversham al IV-lea fusese crescut cu multă grijă. În opinia lui, nu existau decât două feluri de fete: cele care se aflau în prezenţa lui, şi cele care nu se aflau. El le prefera în mare măsură pe cele din a doua categorie, mai ales când îşi păstrau respectiva calitate. Paragraf. Nu-i fusese prezentat tinerei care-i căzuse în spinare, dar asta era pentru el o nenorocire obişnuită, care nu putea fi comparată cu o prezentare ceremo… Ce dracu’ mai vrei şi tu? strigă Jubal, întrerupându-se.

— Şefu’… începu Larry.

— Ieşi afară, închide uşa şi…

— Şefu’! Biserica lui Mike a ars!

Au luat-o cu toţii la fugă, în dezordine, îndreptându-se spre camera lui Larry; Jubal cu jumătate de lungime în spatele lui Larry – la cotitură – Anne imediat după ei, cu surplusul ei de cinci kilograme. Dorcas, care întârziase la poartă, încheia şirul; se trezise din pricina zgomotului.

— … ieri la miezul nopţii, spunea reporterul. Aveţi în imagine ceea ce a mai rămas din intrarea principală a templului acestui cult, aşa cum arăta el imediat după explozie. Vă vorbeşte Prietenul Vostru Reporterul, corespondentul lui New World Networks, care vă prezintă ştirile de dimineaţă. Staţi lipiţi pe şezut să vedeţi porcării la minut. Urmează momentul sponsorului…

Imaginea începu să pâlpâie şi pe ecran apăru chipul drăguţ al unei gospodine.

— La dracu’! izbucni Jubal. Larry, scoate din priză afurisenia asta şi împinge-o în birou. Anne – ba nu, Dorcas, sună-l pe Ben.

— Doar ştii că Templul n-a avut niciodată telefon, protestă Anne. Cum ai vrea să-l sune?

— Atunci, trimiteţi pe cineva la faţa locului – ba nu, Templul n-ar accepta pe nimeni – uf, luaţi legătura cu şeful poliţiei de acolo, ba nu, cu procurorul districtual. Ultima oară când aţi auzit de Mike, era la închisoare?

— Exact.

— Sper că mai e încă acolo – şi el şi ceilalţi.

— Şi eu sper. Dorcas, ia-o pe Abby. Telefonez eu.

Când s-au întors în birou, telefonul tocmai suna, semnalizând o convorbire secretă. Jubal blestemă şi apăsă butonul, cu intenţia să-l expedieze pe individul care-l căuta pe altă frecvenţă.

Era Ben Caxton.

— Salut, Jubal, zise acesta.

— Ben! Care dracu'-i situaţia?

— Văd că aţi aflat ştirile. Tocmai de-aia am sunat. Totul e sub control.

— Dar cu focul cum e? E cineva rănit?

— N-avem niciun fel de pagube. Mike mi-a zis să vă spun...

— Cum adică n-aveţi pagube? Dar am văzut imagini de la faţa locului; arăta ca un adevărat dezastru...

— O, despre asta era vorba, făcu Ben, ridicând din umeri. Jubal, ascultă, te rog. Mai am şi alte telefoane de dat. Nu eşti singura persoană care are nevoie să fie liniştită. Dar Mike mi-a zis să te sun pe tine primul.

— Ăăă... prea bine, domnule.

— N-a păţit nimeni nimic, n-am fost nici măcar pârliţi. O, sigur, imobilul a suferit pagube în valoare de două milioane de dolari. Oricum, locul era suprasaturat cu experienţe – Mike intenţiona să-l abandoneze în curând. Da, era ignifugat – dar nu-i lucru care să nu ardă dacă pui destulă benzină şi dinamită.

— Deci a fost un incendiu provocat!

— Te rog, Jubal. Ne-au arestat pe opt dintre noi – câţi au putut să prindă din Cel de-al Nouălea Cerc – în majoritate cu mandate obişnuite. Mike a plătit cauţiunea şi ne-a scos de acolo în câteva ore, pe toţi, în afară de el. E la pârnaie...

— Vin imediat acolo!

— Nu te ambala. Mike zice că poţi să vii, dacă vrei, deşi nu-i nevoie. Iar eu sunt de acord cu el. Focul a fost pus azi-noapte, în timp ce Templul era gol, toate activităţile fiind anulate din cauza arestărilor – când spun „gol”, nu mă refer şi la Cuib. Toţi

cei din oraş, în afară de Mike, ne aflam în Templul Secret, unde avea loc o ceremonie de împărţire a Apei, în onoarea lui, când au izbucnit focul şi explozia. Am întrerupt-o şi ne-am retras într-un Cuib destinat cazurilor de urgenţă.

— După cum arăta, aţi avut noroc că aţi putut să ieşiţi.

— Am fost şterşi de pe listă, Jubal. Suntem morţi cu toţii...

— Ce?!

— Suntem înregistraţi ca morţi sau dispăruţi. Vezi tu, nimeni n-a părăsit clădirea după ce a început holocaustul... adică n-a făcut-o prin niciuna din intrările cunoscute.

— Ă... aveţi o tainiţă?

— Jubal, Mike are metodele lui în asemenea cazuri... n-am de gând să le discut la telefon.

— Spuneai că a fost în închisoare?

— Aşa am spus. Şi acum e tot acolo.

— Dar...

— Destul. Dacă vii, nu te duce la Templu. E kaput. Nu intenţionez să-ţi spun unde ne aflăm... te sun din altă parte. Dacă vii – deşi eu nu văd ce rost ar avea; nu ne ajuţi cu nimic – vino ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic... te găsim noi.

— Dar...

— Asta-i tot. La revedere. Anne, Dorcas, Larry – şi tu, Jubal, şi copilaşul. Împărţim apă. Tu eşti Dumnezeu, mai zise Ben, apoi imaginea lui dispăru de pe ecran.

— Ştiam eu! zise Jubal şi trase o înjurătură. Aşa se-ntâmplă când te joci de-a religia. Dorcas, cheamă-mi un taxi, Anne – lasă, termină de alăptat fetiţa. Larry, pune-mi câteva lucruri într-o geantă. Anne, am nevoie de mai toţi banii lichizi din casă. Larry poate să se ducă mâine şi să împrospăteze provizia.

— Şefu' – protestă Larry – dar noi mergem cu toţii.

— Sigur că mergem, încuviinţă Anne, cu însufleţire.

— Las-o mai moale, Anne. Iar tu, Dorcas, ţine-ţi gura închisă. Nu-i momentul să voteze femeile. Oraşul s-a transformat într-un câmp de bătaie; se poate întâmpla orice. Larry, rămâi aici ca să aperi două femei şi un copil mic. Nu-i nevoie să te mai duci la bancă; n-o să aveţi trebuinţă de bani lichizi, fiindcă niciunul dintre voi n-are voie să se mişte de aici până nu mă întorc eu. Cineva joacă tare, iar între casa asta şi biserica lor e destulă legătură ca să înceapă să joace tare şi aici. Larry, inundă cu lumină noaptea, conectează gardul electric, nu ezita să

foloseşti armele de foc. Şi, la nevoie, nu te codi să-i bagi pe toţi în pivniţă – du chiar acum acolo leagănul lui Abby. Hai, la treabă – eu trebuie să mă schimb.

Treizeci de minute mai târziu, Jubal se afla singur în camera lui.

— Şefu'! A aterizat taxiul, îi strigă Larry.

— Cobor imediat, îi răspunse Jubal, apoi se întoarse şi se uită la Cariatida Căzută. Avea ochii plini de lacrimi: Ai încercat, nu-i aşa, fetiţo? Numai că piatra aia a fost întotdeauna prea grea... prea grea pentru oricine.

Uşor, atinse o mână a siluetei ghemuite, apoi se întoarse şi plecă.

XXXV

Taxiul a făcut exact ceea ce se aştepta Jubal de la un produs al tehnologiei – s-a dereglat şi s-a îndreptat spre un centru de reparaţii. Jubal s-a trezit în New York, mai departe de ţintă ca niciodată. A descoperit că ajunge mai repede după orarul curselor comerciale, decât dacă lua o cursă rapidă. A sosit la destinaţie cu câteva ore bune întârziere, interval pe care l-a petrecut alături de diverşi necunoscuţi şi uitându-se la stereovizor.

A văzut cum Supremul Episcop Short proclama un război sfânt împotriva anticristului, adică a lui Mike, şi a mai văzut multe imagini ale unei clădiri distruse până în temelii – nu înţelegea cum de putuse cineva să scape viu. Augustus Greaves vizionase alarmat toate secvenţele… dar subliniase faptul că, în certurile dintre vecini, numai unul din ei instiga – iar în opinia lui, ambiguu exprimată, vinovat era aşa-zisul Om de pe Marte.

În cele din urmă, Jubal a aterizat pe platforma unei clădiri municipale – sufocat în hainele lui de iarnă. A observat că palmierii arătau la fel, ca nişte pufuri amărâte de şters praful; s-a uitat posac la marea din spate, spunându-şi că nu era decât o masă mişcătoare de murdărie, contaminată cu coji de grepfrut şi cu excremente umane. Se întrebă încotro s-o apuce. În momentul acela, se apropie de el un bărbat cu o şapcă de uniformă.

— Doriţi un taxi, domnule? l-a întrebat omul.

— Ă… da, i-a răspuns Jubal.

Putea să se ducă la un hotel, să anunţe presa şi să dea un interviu prin care să le dea de ştire unde se află.

— Pe aici, domnule.

Taximetristul îl conduse la o maşină uzată. După ce s-a urcat Jubal, în timp ce-i punea geanta înăuntru, omul i-a spus, liniştit:

— Îţi ofer apă.

— Cum? Să nu-ţi fie niciodată sete.

— Tu eşti Dumnezeu.

Pilotul a închis portiera bine, apoi s-a urcat la locul lui.

Au aterizat pe terasa unui mare hotel de pe plajă – într-o parcare particulară, cu patru locuri, platforma de aterizare a hotelului aflându-se pe altă aripă a clădirii. Pilotul a programat taxiul să se întoarcă singur la sediu, apoi i-a luat geanta lui

Jubal şi l-a condus în hotel.

— Nu puteai să intri prin hol – i-a spus – la etajul ăsta sunt o mulţime de cobre pe holuri. Când o să vrei să cobori în stradă, ai grijă să întrebi pe cineva. Pe mine sau pe oricine altcineva. Pe mine mă cheamă Tim.

— Iar eu sunt Jubal Harshaw.

— Ştiu, frate Jubal. Pe aici. Ai grijă pe unde calci.

Au intrat într-o cameră spaţioasă şi extrem de luxoasă, de unde au trecut într-un dormitor cu baie.

— Aici o să stai, i-a zis Tim, a lăsat geanta şi a plecat.

Pe o masă, Jubal a găsit apă, pahare, cuburi de gheaţă şi coniac – marca lui preferată. Şi-a amestecat repede o porţie, a sorbit din ea, a oftat, apoi şi-a scos haina de iarnă.

După asta, a intrat în cameră o femeie cu o tavă cu sandvişuri. Purta o rochie pe care Jubal a luat-o drept uniforma unei cameriste de hotel, întrucât nu semăna cu şorturile, bluzele fără spate, sarongurile ori alte veşminte care mai degrabă descopereau decât acopereau trupul şi care erau specifice acestei localităţi de vacanţă. Femeia însă i-a zâmbit, i-a spus „Bea adânc şi să nu-ţi fie niciodată sete, fratele nostru”, apoi a aşezat jos tava, a intrat în baie, a dat drumul la apă în cadă, după care a început să cerceteze cu privirea baia şi dormitorul.

— Ai nevoie de ceva, Jubal? l-a întrebat ea.

— Eu? A, nu, totul e în regulă. Ben Caxton e pe aici?

— Da, este. A spus că mai întâi o să vrei să faci baie şi să te aranjezi. Dacă-ţi trebuie ceva, dă-ne de ştire. Întreabă pe oricine, sau cere-mă pe mine. Eu sunt Patty.

— O! exclamă Jubal. Viaţa Arhanghelului Foster. Patty zâmbi, cu gropiţe în obraji, părând deodată şi mai tânără decât cei treizeci de ani pe care i-i dăduse Jubal.

— Aşa e, încuviinţă ea.

— Aş vrea foarte mult să văd această operă. Mă interesează arta religioasă.

— Acum? Nu, grok că vrei să faci baie. Sau ai cumva nevoie de ajutor?

Jubal îşi aduse aminte că prietena lui tatuată, japoneza, îi făcuse şi ea, de multe ori, aceeaşi ofertă. Oricum, el nu dorea decât să se spele de murdărie şi să se îmbrace în haine uşoare.

— Nu, mulţumesc, Patty, îi răspunse el. Ţin însă să le văd, când ai tu timp.

— Oricând doreşti. Nu-i nicio grabă, îl asigură Patty, apoi plecă, fără grabă, dar mişcându-se foarte repede.

Jubal abia se abţinu să nu se tolănească. Nu trecu mult şi umbla prin lucrurile împachetate de Larry; mormăi enervat văzând că nu-i pusese nicio haină uşoară, de vară. Până la urmă, se hotărî să se echipeze cu sandale, pantaloni scurţi şi o cămaşă în culori vii, ţinută care-l făcea să arate ca o pasăre emu mânjită cu vopsea, scoţându-i în evidenţă picioarele păroase şi subţiri. Numai că Jubal nu se mai preocupa de asemenea chestii, de zeci de ani; mergea şi aşa, până o să fie nevoie să iasă pe stradă… sau să se ducă la tribunal. Oare baroul de aici era înfrăţit cu cel din Pennsylvania?

Ieşi pe coridor şi ajunse într-o cameră spaţioasă, având acel aer de impersonalitate specific serviciilor hoteliere. Înăuntru, mai multe persoane stăteau şi se uitau la cel mai mare stereovizor pe care Jubal îl văzuse vreodată altundeva decât la teatru. Una din ele îşi ridică privirea şi spuse: „Salut, Jubal”, îndreptându-se spre el.

— Salut, Ben, îi răspunse Jubal. Care-i situaţia? Mike e tot la închisoare?

— A, nu. A ieşit la scurt timp după ce am vorbit cu tine la telefon.

— S-a fixat audierea preliminară?

Ben începu să zâmbească.

— Nu e cum crezi tu, Jubal, îi zise el. Mike n-a fost eliberat, a evadat.

— Ce chestie prostească, făcu Jubal, dezgustat. Acum o să fie un caz de opt ori mai dificil.

— Jubal, doar ţi-am spus să nu-ţi faci griji. Noi, ceilalţi, suntem consideraţi morţi – iar Mike e dat dispărut. Am terminat cu oraşul ăsta, nu mai contează. O să mergem în altă parte.

— Au să-l extrădeze.

— Nu te teme. N-or s-o facă.

— Mda… el unde e? Trebuie să discutăm.

— E la două camere sub tine. Dar e retras în meditaţie. Ne-a lăsat vorbă să-ţi spunem să nu întreprinzi nicio acţiune. Poţi să vorbeşti cu el, dacă ţii neapărat; îl scoate Jill din transă. Dar eu nu te-aş sfătui. Nu-i nicio grabă.

Jubal era al naibii de nerăbdător să stea de vorbă cu Mike –

şi să-l muştruluiască pentru că se vârâse într-o asemenea încurcătură – dar a-l deranja pe Mike când se afla în transă era mai grav decât a-l deranja pe Jubal în timp ce dicta o povestire – băiatul nu se trezea din autohipnoză decât atunci când „grok deplinătatea”, indiferent ce o fi însemnat asta – iar, dacă nu termina, trebuia să reintre în acea stare. A-l deranja ar fi fost la fel de inutil ca şi când ai fi sâcâit un urs aflat în hibernare.

— De acord. Dar vreau să-l văd când se trezeşte.

— O să-l vezi. Acum destinde-te şi scapă de efectele călătoriei, îl sfătui Ben, împingându-l spre grupul din jurul stereovizorului.

Anne îşi ridică privirile.

— Bună, Şefu’. Stai jos, adăugă, făcându-i loc.

Jubal se aşeză lângă ea.

— Poţi să-mi spui ce dracu’ faci aici?

— Acelaşi lucru ca şi dumneata – nimic. Jubal, te rog, n-o face pe durul. Avem aceleaşi drepturi să fim aici ca şi tine. Numai că erai prea supărat ca să mai încercăm să te convingem. Aşa că, linişteşte-te şi uită-te să vezi ce spun despre noi. Şeriful a anunţat că intenţionează să ne alunge din oraş pe noi, toate târfele. Anne zâmbi. N-am mai fost dată afară niciodată din vreun oraş. Târfele sunt scoase cu lopata? Sau voi fi nevoită să merg pe jos?

— Nu cred că se face protocol. Aţi venit cu toţii?

— Da, dar nu te agita. Acum un an, Larry şi cu mine am făcut un aranjament cu băieţii vecinului McClintock – pentru orice eventualitate. Ei ştiu cum funcţionează toate lucrurile din casă, unde sunt butoanele şi toate celelalte; totul e în regulă.

— Hmm! încep să cred că eu nu-s decât un chiriaş acolo.

— Asta pentru că te aştepţi ca noi să ne ocupăm de toate, fără să te deranjăm. Păcat însă că n-ai vrut să călătorim împreună. Noi am ajuns aici încă de-acum câteva ore – probabil că tu ai avut necazuri.

— Într-adevăr. Anne, dacă mă văd ajuns acasă, n-am să mai pun piciorul afară din curte, câte zile oi avea... am să smulg telefonul cu totul şi am să-i dau cu barosul în cutia aia vorbitoare.

— Da, Şefu’.

— De data asta, vorbesc serios, zise Jubal. Se uită la uriaşa cutie vorbitoare, apoi adăugă: Reclamele astea nu se mai

termină? Unde mi-e fina? Să nu-mi spui că ai lăsat-o cu feciorii idioţi ai lui McClintock!

— Bineînţeles că nu. E aici. Are chiar şi o doică personală, slavă Domnului.

— Vreau s-o văd.

— Ţi-o arată Patty. Eu m-am plictisit de ea – aproape că m-a înnebunit până am ajuns aici. Patty, dragă! Jubal vrea s-o vadă pe Abby.

Femeia tatuată traversă camera, fără să se grăbească.

— Sigur, Jubal. Eu nu sunt ocupată. Pe aici. Am dus copilaşii la mine în cameră – îi explică Patty lui Jubal, care se chinuia să ţină pasul cu ea – ca să-i poată supraveghea Iubiţica.

Jubal fu oarecum uimit să constate la ce anume se referea Patricia.

Şarpele boa era aranjat pe un pat, corpul lui formând un soi de careu ca un cuib – un cuib dublu, întrucât coada şarpelui împărţea pătratul în două, făcând o despărţitură de mărimea unui pătuţ; fiecare era căptuşită cu un pled şi flecare avea în ea un copilaş.

Când intrară, doica de neam şerpesc îşi înălţă capul, întrebătoare. Patty o mângâie şi-i zise:

— Nu-i nimic, scumpo. Tata Jubal vrea să le vadă. Alint-o puţin – îl îndemnă ea pe Jubal – şi las-o să te „grok”, ca să te recunoască, data viitoare.

Jubal şi-a giugiulit iubita lui favorită, care gângurea la el şi dădea din picioruşe, apoi a mângâiat şarpele. Era cel mai frumos specimen de *Boidae* pe care-l văzuse vreodată – mai lung, aprecia el, decât orice alt boa constrictor crescut în captivitate; cu dungile transversale bine marcate şi culorile mai strălucitoare ale cozii, cu adevărat atrăgătoare. Jubal o invidia pe Patty pentru superbul ei prieten necuvântător şi regreta că n-o să aibă timp să se împrietenească şi el cu acesta.

Şarpele începu să-şi frece capul de mâna lui, ca o pisică. Patty o ridică pe Abby şi zise:

— Iubiţico, de ce nu mi-ai spus? Îmi spune imediat dacă vreuna din ele trebuie schimbată sau are nevoie de ajutor, îi explică ea lui Jubal. Ea nu poate decât să le culce la loc, dacă încearcă să se târască afară din cuib. Dar nu-i în stare să grok că un bebeluş ud trebuie să fie schimbat – Iubiţica nu vede nimic rău în asta. Iar Abby, nici atât.

— Ştiu. Noi îi spunem „Bătrâna credincioasă”. Drăgălaşa astălaltă cine-i?

— Fatima Michelle. Credeam că ştii.

— Sunt şi părinţii ei aici? Eu am crezut că-s la Beirut.

— Într-adevăr, au venit de undeva de peste hotare. Maryam mi-a spus de unde anume, dar n-am dat importanţă; eu n-am fost nicăieri, niciodată. Grok că peste tot e la fel – oameni şi iar oameni. Ascultă, vrei s-o ţii tu pe Abigail, până o verific pe Fatima?

Jubal a luat-o în braţe pe Abby şi a asigurat-o că e cea mai frumoasă fată din lume, apoi a asigurat-o şi pe Fatima de acelaşi lucru. A fost sincer de fiecare dată, iar fetele l-au crezut – Jubal spusese chestia respectivă în nenumărate ocazii, încă de pe vremea administraţiei Harding; o spusese întotdeauna cu sinceritate şi fusese întotdeauna crezut.

Părăsi camera, plin de regrete, după ce o mângâiase pe Iubiţica şi-i spusese şi ei acelaşi lucru.

Pe coridor, s-au ciocnit de mama Fatimei.

— Şefu’, scumpule! îl sărută pe Jubal şi-l bătu uşor pe burtă. Văd că te-au hrănit bine, zise ea.

— Oarecum, îi răspunse Jubal. M-am drăgostit cu fiică-ta. Miriam, e un îngeraş, o păpuşică.

— Un copilaş destul de bun, nu? Ne gândeam s-o vindem la Rio.

— Nu-i mai bună piaţa din Yemen?

— Stinky zice că nu-i. Trebuie s-o vindem ca să mai facem loc. Simţi? îl întrebă Miriam, luându-i mâna şi punându-şi-o pe burtă. Stinky şi cu mine facem un băiat – n-avem vreme pentru fete.

— Maryam – o mustră Patty – ce glume sunt astea?

— Iartă-mă Patty. Despre copilaşul tău n-o să vorbesc aşa. Mătuşa Patty e o doamnă şi grok că eu nu-s.

— Şi eu grok acelaşi lucru, drăcuşor împieliţat ce eşti, zise Jubal. Totuşi, dacă Fatima e de vânzare, eu sunt gata să vă dau un preţ dublu faţă de cea mai bună ofertă a pieţei.

— Tratează cu mătuşa Patty, spuse Miriam. Eu abia dac-o văd din când în când.

— Nu-ţi creşte burta, aşa că s-ar putea să vrei s-o păstrezi tu pe Fatima. Ia să-ţi văd ochii. Mmm... nu-i exclus să fie băiat.

— Chiar este. Mike a grok problema cu multă grijă şi i-a spus

lui Stinky că a făcut un băiat.

— Cum de poate Mike să grok aşa ceva? Eu nu ştiu sigur nici măcar dacă eşti însărcinată.

— O, dar este, Jubal, confirmă Patricia. Miriam îl privi cu seninătate:

— Tot sceptic ai rămas, Şefu'? Mike a grok asta când încă mai eram în Beirut, înainte ca Stinky şi cu mine să fi ştiut că am conceput. Atunci Mike ne-a telefonat. Aşa că Stinky a anunţat la universitate că ne luăm un an de sabat. Şi am venit încoace.

— Ca să faceţi ce?

— Să muncim. Muncesc mult mai mult decât am muncit la tine. Şefu', soţul meu e un adevărat exploatator de sclavi.

— Cu ce vă ocupaţi, mai precis?

— Lucrează la un dicţionar al limbii marţiene, îl lămuri Patty.

— Un dicţionar marţian-englez? se miră Jubal. Trebuie să fie o sarcină dificilă.

— O, nu! făcu Miriam, aproape scandalizată. Aşa ceva ar fi imposibil. E vorba de un dicţionar marţian, scris în marţiană. Nu s-a făcut niciodată unul – marţienii nu au nevoie de asemenea lucruri. Eu nu mă ocup decât de redactare; bat la maşină ceea ce scriu ei. Mike şi cu Stinky – mai mult Stinky – au pus la punct un alfabet fonetic al limbii marţiene, cu optzeci şi unu de caractere. Aşa că am tăbărât pe un I.B.M., folosind atât majuscule, cât şi minuscule. Şefu', dragă, sunt terminată, ca secretară; acum dactilografiez în marţiană fără să mă uit la claviatură. Crezi c-o să mă mai poţi iubi? Când o să ţipi „La apel!" şi eu n-o să fiu bună de nimic? Încă mai ştiu să gătesc… iar lumea zice că mai am şi alte aptitudini.

— O să-ţi dictez în marţiană.

— Asta când Mike şi Stinky or să te declare promovat. Eu aşa grok. Tu ce zici, Patty?

— Spui drept, frate, încuviinţă Patricia.

S-au întors în camera de zi. A venit şi Caxton, care – în ideea de a căuta un loc mai liniştit – l-a condus pe Jubal printr-un coridor în living-room, după ce au trecut printr-un hol.

— Se pare că stăpâniţi aproape tot etajul, îi zise Jubal.

— Chiar pe tot, admise Caxton. Sunt patru apartamente – Secretariatul, apartamentul prezidenţial, apartamentul regal şi Cămăruţa Proprietarului, care se deschid toate într-unul şi sunt accesibile în exclusivitate de pe propria noastră platformă de

aterizare... se mai poate şi printr-un hol, dar nu e o cale tocmai lipsită de pericole. Ai fost avertizat în privinţa asta?

— Da, răspunse Jubal.

— Deocamdată, nu avem nevoie de prea mult spaţiu... dar s-ar putea să avem, oamenii au început să curgă.

— Ben, cum de vă ascundeţi aşa, la vedere? Personalul hotelului are să vă dea de gol.

— Personalul nu urcă până aici, zise Caxton. Ştii, hotelul e proprietatea lui Mike.

— Cu atât mai rău, zic eu.

— Nu şi dacă bravul nostru şef de poliţie figurează pe statul de plată al domnului Douglas. Mike deţine hotelul prin patru intermediari, nişte oameni de paie – iar Douglas nu se amestecă în treburile lui Mike. De când Os Kilgallen a preluat rubrica mea de la ziar, cred că Douglas nu mă mai urăşte, dar nu vrea să cedeze controlul. Oficial, proprietarul hotelului e unul din membrii clandestini ai Celui de-al Nouălea Cerc. Aşadar, proprietarul închiriază etajul pentru o anumită perioadă, iar directorul nu-l întreabă de ce – îi place meseria pe care o face. E o ascunzătoare bună. Până grok Mike încotro ne îndreptăm.

— Se pare că Mike a anticipat ce nevoi veţi avea.

— Asta în mod sigur. Acum două săptămâni, Mike a golit cuibul puilor – n-au mai rămas în el decât Maryam şi fetiţa ei; de Maryam avem nevoie. Pe ceilalţi părinţi, împreună cu copiii lor, Mike i-a trimis în alte oraşe – în locuri unde intenţionează să deschidă temple, cred – aşa încât, când a venit vremea, nu mai rămăseserăm să ne mutăm decât vreo doisprezece. N-a fost mare lucru.

— Dar abia aţi scăpat cu viaţă, zise Jubal. V-aţi pierdut toate bunurile personale?

— O, tot ce-a fost important s-a salvat. Cum ar fi benzile lingvistice ale lui Stinky şi şmecheria la care dactilografiază Maryam – ba chiar şi oribila aia de Madame-Tussaud a ta. Iar Mike a înşfăcat nişte haine şi ceva bani.

— Cum adică, *Mike*! protestă Jubal. Nu era în închisoare?

— Numai trupul lui era în închisoare, ghemuit în stare de transă. Mike însă era cu noi. Înţelegi?

— Nu grok.

— E vorba de comunicare spirituală. Mike a fost mai mult în capul lui Jill, dar am fost cu toţii strâns uniţi. Jubal, nu pot să-ţi

explic – e o chestie care trebuie trăită. Când a izbucnit explozia, Mike ne-a mutat aici. Apoi s-a întors şi a salvat mărunţişurile.

Jubal se posomori.

— Teleportare, desigur, îi explică Ben, enervat. Ce-i aşa greu să grok, Jubal? Cândva mi-ai spus să deschid ochii şi să recunosc o minune, atunci când o văd. Aşa am făcut şi am avut ce vedea. Numai că astea nu sunt minuni; nu mai mult decât radioul. Grok radioul? Ori stereoviziunea? Ori computerele electronice?

— Cine, eu? Nu, nu le grok.

— Nici eu. Dar aş putea, dacă m-aş apuca de aşa ceva şi m-aş omorî să învăţ limbajul electronicii; nu e ceva miraculos – doar complex. Teleportarea e simplă, odată ce-i înveţi limbajul – limbajul e dificil.

— Ben, tu poţi teleporta diferite lucruri?

— Cine, eu? Aşa ceva nu se învaţă la grădiniţă. M-am făcut diacon, dar numai din politeţe, fiindcă fac parte dintre „Primii Chemaţi” – însă aptitudinile mele nu depăşesc Cel de-al Patrulea Cerc. Abia am început să învăţ cum să obţin controlul asupra propriului corp. Patty e singura care utilizează teleportarea în mod regulat... deşi nu ştiu dacă o face vreodată fără ajutorul lui Mike. O, e drept că Mike zice că e capabilă de asta, dar Patty e ciudat de naivă şi de modestă faţă de cât e de genială, şi se simte dependentă faţă de Mike. Omul de pe Marte ai fi putut fi tu. Sau eu. Mike e asemenea primului om care a descoperit focul. Focul a fost tot timpul acolo – după ce le-a arătat cum, toţi au învăţat să-l folosească... mai precis toţi cei îndeajuns de înţelepţi pentru a nu se arde cu el. Mă urmăreşti?

— Grok, întrucâtva.

— Mike e Prometeul nostru, continuă Ben. Dar asta e tot. Mike nu încetează să sublinieze acest lucru. Tu eşti Dumnezeu, eu sunt Dumnezeu, el este Dumnezeu – tot ce grok e Dumnezeu. Mike e un om ca noi ceilalţi. Un om superior, evident – un altul, de o calitate îndoielnică, odată ce ar fi învăţat lucrurile pe care le ştiu marţienii, s-ar fi autoproclamat, poate, zeu de paie. Mike e deasupra unei asemenea ispite. Prometeu... şi nimic mai mult.

— Prometeu a plătit un preţ scump pentru că le-a adus oamenilor focul, zise Jubal, molcom.

— Să nu crezi că Mike nu plăteşte! Plăteşte muncind

douăzeci şi patru de ore pe zi, şapte zile pe săptămână, încercând să ne înveţe cum să ne jucăm cu chibriturile fără să ne ardem. Cu mult înainte să mă alătur lor, Patty şi Jill l-au convins să-şi ia o noapte liberă, o dată pe săptămână. Caxton zâmbi, apoi continuă: Dar Mike nu poate fi oprit. Oraşul e ticsit cu tripouri, majoritatea la negru, fiindcă jocurile de noroc sunt interzise prin lege, aici. Aşa că Mike şi-a petrecut noaptea liberă la aparatele de joc – şi a câştigat. Au încercat să-l bată, au încercat să-l omoare, au încercat cu pumnii şi cu vreo câţiva băieţi voinici – n-au avut ce-i face, Mike şi-a câştigat reputaţia de a fi cel mai norocos om din oraş... lucru care i-a adus şi mai mulţi oameni în Templu. Atunci au încercat să nu-l mai lase să joace – au comis o greşeală. Pachetele de cărţi au îngheţat tun, ruletele nu se mai învârteau, zarurile o luaseră razna. În cele din urmă, au ajuns la o înţelegere... cerându-i să plece după ce câştiga câteva mii de dolari. Mike ar face-o, dacă ar fi rugat politicos. Aşa se face că acum mai are un duşman puternic, adăugă Caxton. Nu erau destui fosteriţii şi celelalte biserici – mai era nevoie şi de mafie şi de funcţionarii municipali. După părerea mea, incendierea Templului a fost opera unor profesionişti – mă îndoiesc că s-au atins de el detaşamentele de clovni ale fosteriţilor.

În timp ce ei vorbeau, oamenii intrau, ieşeau, formau grupuri. Jubal descoperi în ei o senzaţie cu totul neobişnuită, o relaxare lipsită de grabă care era, în acelaşi timp, tensiune dinamică. Nimeni nu părea agitat, nu se grăbeau niciodată... totuşi, tot ceea ce făceau părea să aibă un rost, până şi gesturile aparent nepremeditate cum ar fi scenele când se întâlneau şi se sărutau sau se salutau. Jubal avea impresia că fiecare mişcare a lor fusese aranjată de un coregraf.

Liniştea şi tensiunea crescândă – sau „aşteptarea”, îşi zise Jubal; oamenii aceia nu erau tensionaţi într-o manieră morbidă – îi aminteau lui Jubal de ceva anume. De o operaţie chirurgicală? Efectuată de o somitate, fără zgomot, fără mişcări inutile?

Deodată, îşi aduse aminte. Cu mulţi ani în urmă, când rachetele cu acţionare chimică erau folosite pentru efectuarea primelor teste ale omului asupra spaţiului, fusese de faţă la o numărătoare inversă într-o cazemată. Îşi amintea aceleaşi voci joase, acţiunile calme şi foarte variate, totuşi coordonate,

aceeaşi aşteptare crescândă, triumfătoare. Cei din jurul lui aşteptau „deplinătatea”, era evident. Dar pentru ce? De ce erau aşa de fericiţi? Templul şi tot ceea ce înfaptuiseră fusese distrus… cu toate astea, ei semănau cu nişte copii în noaptea de Ajunul Crăciunului.

Când sosise, Jubal observase că goliciunea care-l deranjase pe Ben la prima lui vizită în cuib, aici nu părea să fie practicată, deşi era destulă intimitate. Nici n-a băgat de seamă când nuditatea şi-a făcut, până la urmă, apariţia; se umpluse într-atâta de acea stare de spirit specială, de familie unită, încât nu mai avea nicio importanţă dacă oamenii erau îmbrăcaţi sau nu.

Când a observat totuşi acest amănunt, ochii nu i-au căzut pe o bucată de piele, ci pe cea mai deasă şi mai frumoasă cascadă de păr negru pe care o văzuse vreodată. Podoaba aparţinea unei tinere femei care a intrat, a vorbit cu cineva, i-a aruncat lui Ben o bezea, s-a uitat – serioasă – la Jubal, apoi a plecat. Jubal a urmărit-o cu privirea, atras de masa aceea curgătoare, de culoarea nopţii. Abia după ce ea a plecat, şi-a dat seama că nu fusese înveşmântată decât în coama ei de regină… şi că nu era primul dintre fraţii lui care se înfăţişaseră astfel.

Ben îi observă căutătura.

— O cheamă Ruth – îi zise el. E noua mare preoteasă. Ea şi soţul ei au fost plecaţi pe cealaltă coastă – în vederea pregătirilor pentru un templu afiliat, cred. Mă bucur că s-au întors. Se pare că va fi acasă întreaga familie.

— Superb păr, zise Jubal. Mi-ar fi plăcut să mai zăbovească.

— De ce n-ai chemat-o la tine?

— Ce?

— E limpede că Ruth a venit aici ca să te zărească pe tine – probabil că abia au sosit. N-ai observat că am fost lăsaţi mai mult singuri?

— Păi… da.

Fusese educat să respingă intimitatea exagerată – şi avu senzaţia că păşeşte în gol. Fusese tratat cu ospitalitate, dar era mai mult o politeţe asemănătoare cu a unei pisici, mai degrabă decât cea a unui câine excesiv de prietenos.

— Sunt cu toţii grozav de interesaţi de faptul că te afli aici, şi-s foarte nerăbdători să te vadă… numai că se tem de tine.

— De *mine*?

— O, ţi-am povestit astă vară. Pentru ei, tu eşti un mit, ceva

aproape fantastic, un supraom. Mike le-a spus că eşti singura fiinţă umană cunoscută de el care poate să „grok deplin”, fără să aibă nevoie să înveţe marţiană. Majoritatea lor au impresia că eşti în stare să le citeşti gândurile la fel de bine ca şi Mike.

— Ce tâmpenie! Sper că le-ai explicat cum stau de fapt lucrurile.

— Cine sunt eu ca să distrug un mit? Dacă-l distrugi tu, n-o să vrei s-o recunoşti. Se tem un pic de tine – mănânci bebeluşi la micul-dejun şi, când urli, se cutremură pământul. Oricare din ei ar fi încântat dacă i-ai chema la tine... dar niciunul n-o să te deranjeze cu prezenţa lui. Ei ştiu că până şi Mike te ascultă cu atenţie atunci când vorbeşti.

Jubal respinse ideea, cu un cuvânt exploziv.

— Desigur, încuviinţă Ben. Mike are şi părţi rele – doar ţi-am spus că e o fiinţă umană. Tu însă eşti sfântul protector – n-ai cum să scapi de asta.

— Hei... ia uite că a venit o persoană pe care o cunosc. Jill! *Jill!* strigă Jubal, întoarce-te, dragă!

Femeia se întoarse, şovăind.

— Eu sunt Dawn. Oricum, îţi mulţumesc, îi zise ea.

Veni la el şi Jubal crezu că o să-l sărute. Dar ea se lăsă pe un genunchi, îi luă mâna şi i-o atinse cu buzele.

— Tată Jubal – spuse – îţi urăm bun venit şi bem adânc din tine.

— O, pentru numele lui Dumnezeu, copilă! îi zise el, trăgându-şi mâna. Ridică-te şi ia loc. Împărţim apă.

— Da, Tată Jubal.

— Ce? Spune-mi Jubal – şi dă veste că nu-mi place să fiu tratat ca un lepros. Sunt în sânul familiei mele – eu aşa sper.

— Da, eşti... Jubal.

— În concluzie, mă aştept să mi se spună Jubal şi să fiu tratat ca un frate de apă – nici mai mult, nici mai puţin. Primul care mă tratează cu respect, va fi pus la colţ. Grok?

— Da, Jubal, încuviinţă femeia. Eu le-am spus.

— Cum aşa?

— Dawn – îi explică Ben – vrea să spună că i-a spus lui Patty, probabil, şi că Patty le spune acum tuturor celor care pot auzi – cu urechea minţii – iar aceştia duc mai departe ştirea, către cei care mai sunt un pic surzi, aşa, ca mine.

— Ai dreptate – confirmă Dawn – numai că eu i-am spus lui

Jill, pentru că Patty e plecată în oraş să caute ceva pentru Michael. Jubal, te-ai uitat la stereovizor? E foarte interesant.

— Cum? Nu, nu m-am uitat.

— Te referi la evadarea din închisoare, Dawn?

— Da, Ben.

— N-am discutat încă despre asta, Jubal, Mike nu s-a mulţumit doar să sfărâme gratiile şi să vină acasă; le-a dat şi câteva minuni, ca să aibă ce mesteca. La plecare, a trimis în neant toate gratiile şi toate uşile închisorii districtuale... lucru pe care l-a repetat şi la închisoarea de stat de aici – plus că a dezarmat întregul echipaj al poliţiei. A făcut-o în parte pentru a le da de lucru... în parte pentru că Mike pur şi simplu nu suportă ca un om să fie închis, indiferent de motiv. El grok că e un rău foarte mare.

— Aşa e, încuviinţă Jubal. Mike e blând. Suferă să ştie pe cineva închis. Sunt de acord cu tine.

— Ba nu, Jubal – îl contrazise Ben. Mike nu e blând. Uciderea unui om nu i-ar pune probleme. E însă un anarhist desăvârşit – să închizi un om e un lucru rău. Libertatea eului – şi responsabilitatea deplină a fiecăruia faţă de sine. Tu eşti Dumnezeu.

— Şi unde vezi dumneata contradicţie, domnule? Uciderea unui om poate fi un lucru necesar; pe când privarea de libertate e o ofensă adusă integrităţii lui – şi propriei tale integrităţi.

Ben îl privi cu luare-aminte:

— Mike are dreptate. Tu grok deplin – în maniera lui. Eu nu prea reuşesc... mai am de învăţat. Dawn – o întrebă el pe fată – cum au primit lovitura?

— Ca nişte viespi cărora le-a fost distrus cuibarul, răspunse Dawn, chicotind uşor. Primarul face spume la gură. A cerut ajutor de la stat şi de la Federaţie – şi i s-a acordat; am văzut aterizând o mulţime de portavioane cu trupe. Numai că, abia dac-apucă soldaţii să coboare că Mike îi şi deposedează – nu doar de arme, ci până şi de pantofi – iar după ce se dau jos oamenii de pe portavion, îl trimite şi pe ăsta în neant.

— Grok că o să stea în transă până se lasă păgubaşi, zise Ben. Cu atâtea pe cap, ar trebui să rămână aşa întru eternitate.

— Nu cred, Ben, spuse Dawn, gânditoare. Asta ar fi valabil pentru mine, ca să rezolv numai a zecea parte din treburile lui. Dar grok că Michael ar putea s-o facă şi mergând pe bicicletă

sau stând în cap.
— Mmm… făcu Ben. Eu n-am de unde să ştiu, încă mă mai joc în ţărână. Se ridică, adăugând: Uneori, voi – făcătorii de minuni – îmi provocaţi uşoare dureri, scumpete. Mă duc să mă uit la stereovizor. Se opri s-o sărute pe Dawn şi-i spuse: Distrează-l pe bătrânul Papa Jubal; îi plac fetele tinere.
Caxton plecă, urmat de un pachet de ţigări, care-i intră singur în unul dintre buzunare.
— Tu ai făcut asta? Ori Ben? se miră Jubal.
— Ben, răspunse Dawn, îşi uită tot timpul ţigările; iar ele se ţin după el prin tot cuibul.
— Hmm… se pricepe să se joace în ţărână.
— Ben progresează mult mai repede decât e dispus să o recunoască. E o persoană foarte sfântă.
— Aha. Dawn, *eşti* într-adevăr acea Dawn Ardent pe care am cunoscut-o la tabernacolul lui Foster, nu-i aşa?
— O, n-ai uitat! făcu Dawn, bucuroasă de parcă i-ar fi dat o acadea.
— Cum să uit! Totuşi, te-ai schimbat. Acum pari mult mai frumoasă.
— Pentru că sunt, spuse fata, simplu. Adineauri m-ai confundat cu Gillian şi ea e mai frumoasă.
— Unde-i copila asta? Mă aşteptam s-o văd imediat.
— Munceşte, răspunse Dawn. Făcu o pauză, apoi zise: Am anunţat-o însă, şi o să vină. Din nou pauză. Trebuie să-i ţin eu locul. Te rog să mă scuzi, mai zise Dawn.
— Dă-i drumul, fetiţo, o eliberă Jubal.
Dawn se ridică şi plecă, în timp ce Doctorul Mahmoud se aşeză.
Jubal îi aruncă o privire acră şi-i zise:
— Ai fi putut să dai dovadă de politeţe şi să mă anunţi că vă aflaţi în ţară, în loc să mă laşi să fac cunoştinţă cu fina mea prin bunăvoinţa unui şarpe.
— Of, Jubal, tu eşti tot timpul al naibii de grăbit.
— Domnule, când ai…
Jubal se întrerupse; din spate cineva îi pusese mâinile la ochi.
— Ghici cine-i?
— Belzebut?
— Mai încearcă.

— Lady Macbeth?
— Eşti pe aproape. Dacă nu ghiceşti nici acum, lasă-te.
— Gillian, încetează, vino încoace şi aşază-te lângă mine.
— Da, Tată, răspunse fata şi se supuse.
— Şi mai scuteşte-mă să-mi spui „Tată” altundeva decât acasă. Domnule – se întoarse Jubal spre Mahmoud – începusem să spun că, atunci când ai vârsta mea, e firesc să fii grăbit în legătură cu unele lucruri. Fiecare răsărit de soare e asemenea unui giuvaier de preţ... fiindcă s-ar putea să nu mai fie urmat de apus.
Mahmoud zâmbi:
— Jubal, crezi că, dacă nu mai eşti la cârmă, lumea stă pe loc?
— Evident, domnule – din punctul meu de vedere. Miriam veni şi ea, pe tăcute şi se aşeză de cealaltă parte a lui Jubal. El îi puse braţul pe după umeri:
— Cu toate că s-ar putea să nu tânjesc după mutra ta urâtă, domnule... poate nici măcar după chipul mai acceptabil al fostei mele secretare...
— Şefu’ – îi şopti Miriam – ţi s-a făcut de un şut în stomac? Eu sunt nemaipomenit de frumoasă; asta o spune cea mai înaltă autoritate.
— Linişte, zise Jubal, apoi continuă discuţia cu Mahmoud:... fetiţele nou născute intră în altă categorie. Fiindcă nu te-ai învrednicit să-mi trimiţi o ilustrată, s-ar fi putut să nu mai apuc s-o văd pe Fatima Michelle. În care caz, fantoma mea s-ar fi întors să vă hărţuiască.
— În care caz – sublinie Miriam – puteai să te uiţi la Micky şi, totodată... să-i freci părul fetiţei cu morcovi pasaţi. O privelişte dezgustătoare.
— Eu vorbeam metaforic, zise Jubal.
— Eu, nu. Mănâncă puţin şi e tot timpul udă, zise Miriam.
— Şefu’ – îl întrebă Jill, calmă – de ce ai vorbit metaforic?
— Cum? Pentru că „fantomă” e o noţiune pe care nu simt nevoia s-o folosesc altfel decât ca figură de stil.
— E mai mult decât atât, insistă Jill.
— S-ar putea. Prefer să întâlnesc bebeluşele în carne şi oase şi să fiu şi eu tot aşa.
— Dar tocmai asta spuneam şi eu, Jubal, zise Mahmoud. Nu eşti pe moarte. Mike te-a „grok”. El zice că mai ai mulţi ani de

trăit.

Jubal clătină din cap.

— Cu ani în urmă, am stabilit o limită formată din trei cifre, zise el.

— Şi care-s cele trei cifre, Şefu’? îl întrebă Miriam, cu nevinovăţie. Cele trei folosite de Matusalem?

— Nu fi obscenă! o mustră Jubal, scuturând-o de umeri.

— Stinky zice că femeile pot să fie obscene, cu condiţia să-şi ţină gura.

— Soţul tău spune drept. În ziua când ceasul are să-mi indice trei cifre, o să mă decorporalizez, ori în manieră marţiană, ori folosind propriile mele metode primitive. Nu mă puteţi împiedica. Dreptul de a-ţi hotărî sfârşitul e cea mai frumoasă parte a jocului.

— Grok că spui drept, Jubal – zise Jill – când spui că e cea mai frumoasă parte a jocului. Dar nu te baza pe faptul că o să ţi se întâmple curând. N-ai ajuns încă la deplinătate. Allie ţi-a făcut horoscopul nu mai târziu de săptămâna trecută.

— Horoscopul? făcu Jubal. O, Dumnezeule! Şi cine-i „Allie”? Cum îndrăzneşte? Arată-mi-o şi să fiu al naibii dacă n-o prefac în Biroul Pentru Îndeletniciri Mai Potrivite!

— Mă tem că nu se poate, Jubal – interveni Mahmoud – pentru că dânsa lucrează la dicţionarul nostru. Şi pentru că ai întrebat cine este, se numeşte Madame Alexandra Vesant.

— Cum, Becky? făcu Jubal, încântat. Vreţi să spuneţi că e şi ea în casa asta de nebuni?

— Da, Becky. Îi spunem Allie, pentru că mai avem o Becky. Nu lua în râs horoscoapele ei, Jubal; e inspirată de Divinitate.

— Aiurea, Stinky. Astrologia e o tâmpenie iar tu o ştii foarte bine.

— O, bineînţeles. Asta o ştie chiar şi Allie. Iar majoritatea astrologilor sunt nişte escroci nepricepuţi. Cu toate astea, Allie o practică acum şi mai asiduu decât înainte, folosind aritmetica şi astronomia marţiană – care-s mult mai complete decât ale noastre. E mecanismul prin care ea grok. Ar putea fi un ochi de apă, un glob de cristal sau intestinele unui pui de găină. Nu contează mijloacele. Mike a sfătuit-o să continue să-şi folosească simbolurile cu care e obişnuită. Important este că e inspirată de Divinitate.

— Ce naiba vrei să spui cu asta, Stinky?

— Că posedă capacitatea de a grok din univers mai mult decât bucata de lângă tine. Mike a dobândit această capacitate după mulţi ani de disciplină marţiană; Allie a fost a semiexpertă fără pregătire. Faptul că s-a folosit de un simbol lipsit de sens precum astrologia e mai puţin important. Nici mătăniile n-au sens – să luăm mătăniile musulmane, nu vreau să-mi critic tovarăşii de competiţie. Mahmoud băgă mâna în buzunar, scoase un şirag de mătănii şi începu să le numere: Dacă te ajută să-ţi răsuceşti pălăria în timpul unei partide de pocher – continuă el – înseamnă că ajută. Nu contează că pălăria n-are puteri magice.

Jubal se uită la dispozitivul acela islamic şi riscă următoarea întrebare:

— Îţi mai ţii credinţa? Mă gândeam că te-ai înrolat în biserica lui Mike şi ai mers până la capăt.

— Am făcut şi una, şi alta, răspunse Mahmoud, punând mătăniile deoparte.

— Cum? Stinky, dar sunt incompatibile.

— Numai la suprafaţă. Se poate spune că Maryam a preluat religia mea, şi eu am preluat-o pe a ei. Cu toate astea, Jubal, preaiubitul meu frate, n-am încetat să fiu robul lui Dumnezeu, să mă supun voinţei Lui... aşa că pot spune: „Tu eşti Dumnezeu, eu sunt Dumnezeu, tot ce grok este Dumnezeu.” Profetul nostru n-a afirmat niciodată că el ar fi ultimul dintre profeţi nici n-a pretins că ar fi spus tot ceea ce era de spus. A te supune voinţei lui Dumnezeu nu înseamnă să fii un robot, incapabil să discerni, deci să păcătuieşti. Supunerea poate include – şi chiar include – o responsabilitate deplină faţă de modul în care eu, şi fiecare dintre noi, modelăm universul. De noi depinde să-l preschimbăm într-o grădină paradisiacă... sau să-l sfâşiem şi să-l distrugem. Stinky zâmbi, apoi continuă: Pentru Dumnezeu, totul este posibil – dacă mi-e permis să citez – în afară de singurul lucru imposibil. Dumnezeu nu se poate sustrage Sie însuşi.

El nu poate renunţa la propria Lui responsabilitate totală – întru vecie, El trebuie să rămână supus propriei Lui voinţe. Islamul rămâne – Dumnezeu nu poate întoarce foaia. El este al Lui – al meu... al tău... al lui Mike.

Jubal scoase un oftat adânc.

— Stinky – îi zise el – teologia mă calcă pe nervi de fiecare

dată când vine vorba despre ea. Unde-i Becky? În ultimii douăzeci de ani şi ceva, am văzut-o o singură dată; e un interval prea mare.

— Ai s-o vezi. Dar acum nu se poate opri, dictează. Dă-mi voie să-ţi explic. Până acum, mi-am petrecut o parte din flecare zi în legătură cu Mike – de fapt, nu-i vorba decât de câteva minute, dar ai impresia că-i o zi de muncă obişnuită, de opt ore. După asta, m-am apucat imediat să dictez pe bandă de magnetofon tot ce-mi transmisese Mike. De pe aceste benzi, alţi oameni, specializaţi în fonetica marţiană, au făcut transcrieri în grafia obişnuită. Apoi ele au fost bătute la maşină de către Maryam, care a folosit un dispozitiv special – rezultatul a fost un exemplar principal pe care Mike sau eu – de preferinţă Mike, dar timpul lui e măsurat – îl corectăm cu mâna.

Acum însă, continuă Mahmoud, Mike grok că o să ne trimită de aici pe mine şi pe Maryam ca să terminăm treaba – sau, mai bine zis, el a grok că noi o să grok o asemenea necesitate. Aşa că Mike completează bandă pentru mai multe luni sau ani, ca s-o pot lua cu mine şi s-o transform în fonetică. Pe lângă asta avem teancuri de conferinţe de-ale lui Mike – în marţiană – care vor trebui transcrise după definitivarea dicţionarului.

Mă văd nevoit să presupun că Maryam şi cu mine vom pleca în curând deoarece, ocupat cum este, Mike a schimbat metoda. Avem aici opt dormitoare care dispun de magnetofoane. Toţi cei care ne pricepem la aşa ceva – Patty, Jill, eu, Maryam, prietena ta – Allie – şi alţi câţiva – ocupăm pe rând aceste camere. Mike ne aduce în stare de transă, toarnă în noi noţiuni de limbă – definiţii, idiomuri, concepte – câteva momente, care par însă lungi cât orele... apoi noi le dictăm imediat, până mai sunt proaspete în memorie. Asta n-o poate face însă oricine. E nevoie de un accent pregnant, de capacitatea de a intra în raport de transă şi de a reda apoi rezultatele. Sam, de exemplu, are toate aceste calităţi, în afară de accent – reuşeşte, Dumnezeu ştie cum, să vorbească marţiană cu accent de Bronx. Nu-l putem folosi, ar însemna să facem erate peste erate. Asta face Allie acum – dictează. Se află în semitransă, stare necesară unei memorizări perfecte, iar – dacă o întrerupi – uită ceea ce n-a înregistrat.

— Grok – admise Jubal – deşi mi-e cam greu să mi-o imaginez pe Becky Vesant ca specialistă în marţiană. Totuşi, era unul

dintre cei mai buni mentalişti din industria spectacolului; se pricepea aşa de bine să citească gândurile, că gloata se speria de moarte. Stinky, dacă plecaţi ca să vă găsiţi liniştea şi tihna necesare acestor transcrieri, de ce n-aţi veni acasă? E loc berechet în noua aripă a clădirii.

— Poate c-o să venim. Aşteptare este.

— Iubitule – zise Miriam, cu toată convingerea – e o soluţie care mi-ar plăcea mult – dacă Mike ne aruncă din Cuib.

— Vrei să spui dacă noi grok să părăsim Cuibul, o corectă Mahmoud.

— E acelaşi lucru.

— Spui drept, iubito. Dar când se mănâncă pe aici? Simt o nevoie cât se poate de nemarţiană. La cuib serviciile mergeau mai bine.

— Nu te poţi aştepta ca Patty să lucreze la afurisitul şi interminabilul ăla de dicţionar al tău, să aibă grijă ca toată lumea să se simtă bine, să facă diferite comisioane pentru Mike şi să-ţi mai pună şi mâncarea pe masă în chiar clipa când ţi se face foame, dragostea mea. Jubal, Stinky n-o să ajungă niciodată la preoţie – pentru că e robul propriului său stomac.

— Păi, şi eu sunt la fel.

— Voi, fetele, i-aţi putea da o mână de ajutor lui Patty, adăugă soţul ei.

— E o aluzie grosolană, protestă Miriam. Doar ştii că facem tot, dacă ea ne lasă – plus că Tony nu prea dă voie oricui să intre în bucătărie. Vino, Jubal – zise ea, ridicându-se – hai să vedem ce bucate se pregătesc, Tony se va simţi flatat să-i vizitezi bucătăria.

Jubal s-a dus cu ea, l-a cunoscut pe Tony – la început, Tony s-a înfuriat, dar apoi, văzând cine era cu Miriam, a devenit radios şi s-a declarat mândru să-i arate locul lui de muncă – debitând invective la adresa ticăloşilor care îi distruseseră bucătăria „lui” din Cuib. În tot acest timp, o lingură mesteca singură într-o oală cu sos pentru spaghete.

Nu trecu mult şi Jubal refuză să se aşeze în capul unei mese lungi, punând stăpânire pe un alt loc. La un capăt al mesei şedea Patty; scaunul din capul mesei rămăsese neocupat... numai că Jubal avea senzaţia – pe care şi-o suprimă – că acolo stătea Omul de pe Marte şi că el era singurul care nu-l vedea.

De partea cealaltă a mesei se afla doctorul Nelson.

Jubal descoperi că s-ar fi mirat numai dacă doctorul Nelson n-ar fi fost prezent.

— Salut, Sven, îi zise el, dând din cap.

— Salut, doctore. Împărţim apă.

— Să nu-ţi fie niciodată sete. Tu pe ce post eşti aici? De medic al personalului?

— Nu – răspunse Nelson, clătinând din cap – sunt student în medicină.

— Aşa, deci. Şi înveţi ceva?

— Am învăţat că medicina nu este necesară.

— Puteai să mă întrebi pe mine, ţi-o spuneam mai de mult. L-ai văzut pe Van?

— Îl aşteptăm deseară, târziu, sau mâine dimineaţă, devreme. Aeronava lui a aterizat astăzi.

— Vine întotdeauna aici? se interesă Jubal.

— El e student la fără frecvenţă, răspunse Nelson. Nu prea are timp să stea pe aici.

— Mă bucur c-o să-l revăd. N-am mai dat ochii cu el de un an, zise Jubal, apoi se angajă într-o discuţie cu cel din dreapta lui, în timp ce Nelson vorbea cu Dorcas, vecina lui din dreapta. Jubal observă, şi la masă, acelaşi sentiment de aşteptare neliniştită de mai înainte, numai că acum era şi mai puternic. Nu putea să precizeze cărui fapt i se datora el – aparent, era o cină liniştită, luată în familie, într-o atmosferă de relaxare şi intimitate. La un moment dat, un pahar de apă a fost trecut pe la toţi mesenii. Când a ajuns la Jubal, acesta a sorbit o înghiţitură, apoi i l-a întins vecinei din stânga – o fată cu ochi rotunzi, prea speriată de el, ca să mai stea la taclale:

— Îţi ofer apă.

— Îţi mulţumesc pentru apă, Ta... Jubal, reuşi ea să îngaime.

Altceva n-a mai scos de la ea. Când paharul a făcut înconjurul mesei, ajungând la scaunul gol din capăt, mai era un centimetru de apă în el. Paharul s-a ridicat singur, s-a înclinat şi apa a dispărut – apoi s-a aşezat pe faţa de masă. Jubal a înţeles că participase la o ceremonie de împărţire a Apei, în Templul Secret... organizată, probabil, în onoarea lui – cu toate că nu semănase cu banchetele orgiastice care-şi imagina el că însoţeau astfel de petreceri de bun-venit. Oare asta să se fi datorat faptului că se aflau într-o zonă necunoscută? Ori extrăsese el, din rapoartele imprecise pe care le primise, numai

ceea ce propriul lui eu dorise să descopere?

Dar dacă renunţaseră la asta din respect pentru el?

Teoria părea posibilă – şi se simţea jignit. Apoi îşi spuse că trebuie să se bucure că fusese scutit de necesitatea de a refuza o invitaţie care nu-i făcea plăcere – şi care nu i-ar fi surâs niciodată, indiferent de vârstă, întrucât nu-şi putea schimba gusturile.

„Totuşi, la dracu'… Să nu care cumva să propuneţi să mergem la patinaj. Bunica e prea bătrână şi slăbită, aşa că am da dovadă de impoliteţe. Hilda, tu zici să jucăm domino, iar noi o să facem cum spui tu – bunica se dă în vânt după domino. O să patinăm altă dată. De acord, copii?”

Lui Jubal nu-i plăcea ideea – aproape că ar fi preferat să meargă la patinaj, chiar cu riscul de a-şi fractura şoldul.

Reuşi să nu se mai gândească la asta, cu ajutorul vecinului din dreapta, pe care – află acum – îl chema Sam.

— Obstacolul e numai aparent, îl asigură Sam. Oul era gata să plodească, aşa că acum o să ne împrăştiem. Sigur că o să mai avem necazuri – nu există societate care să nu riposteze atunci când îşi vede ameninţate conceptele de bază. Iar noi punem sub semnul întrebării absolut totul, de la caracterul sacru al proprietăţii şi până la caracterul sacru al căsătoriei.

— Cum, şi proprietatea?

— Proprietatea aşa cum este ea astăzi. Până acum, Michael nu s-a legat decât de câţiva care fac matrapazlâcuri cu jocurile de noroc. Dar ce se întâmplă când or să fie mii, zeci de mii, sute de mii sau chiar şi mai mulţi indivizi care nu pot fi împiedicaţi de paznicii băncilor şi pe care numai autodisciplina îi poate opri să ia tot ceea ce-şi doresc? În mod sigur, această disciplină e mai puternică decât orice restricţie legală – numai că niciun bancher nu poate să grok asta, până nu parcurge el însuşi spinosul drum spre disciplină… şi atunci nu va mai fi bancher. Ce se întâmplă cu bursa când iniţiaţii ştiu în ce direcţie se va deplasa un stoc de acţiuni?

— *Tu* ştii? îl întrebă Jubal.

— Pe mine nu mă interesează, răspunse Sam, clătinând din cap. Dar Saul, tipul de colo – şi celălalt, cel voinic, Hebe, văr cu mine – se ocupă să grok problema asta, împreună cu Allie. Michael nu-i lasă să se aventureze – nu fac câştiguri mari de bani şi folosesc cam o duzină de conturi sub nume de

împrumut. Dar orice om care şi-a însuşit disciplina poate să câştige oricât de mult ar vrea, indiferent la ce – proprietăţi imobiliare, acţiuni, curse de cai, jocuri de noroc, tot ce vrei – atunci când fac tranzacţii cu oameni care nu au fost „iluminaţi”.

Nu, banii şi proprietatea n-or să dispară – Michael zice că sunt două concepte utile – dar vor fi întoarse cu susul în jos, iar oamenii vor trebui să înveţe reguli noi (şi nu le va fi uşor, cum nu ne-a fost nici nouă) altfel vor fi neajutoraţi şi vor rămâne în urmă. Ce se va întâmpla cu Lunar Enterprises când teleportarea va deveni un mijloc de transport obişnuit între locul unde ne aflăm şi Luna City?

— Cum e mai bine: să vând sau să cumpăr?

— Întreabă-l pe Saul. Ar putea să se folosească de prezenta corporaţie, sau s-o aducă în stare de faliment. Sau ar putea s-o lase aşa cum e, timp de un secol sau două. Să luăm însă orice ocupaţie. Cum să se descurce o profesoară cu un copil care ştie mai mult decât ea? Ce se întâmplă cu medicii dacă oamenii sunt sănătoşi? Ce se va face industria confecţiilor când hainele vor deveni inutile, iar femeile nu vor mai fi aşa de pasionate de modă (fiindcă interesul n-o să şi-l piardă niciodată complet) – şi n-o să-i mai pese nimănui dacă-i prins cu fundul gol?

Ce formă va lua „problema agricolă” când va fi posibil să opreşti creşterea buruienilor şi să strângi recolta fără ajutorul companiei *International Harvester*? Orice domeniu am considera, disciplina lui se schimbă, devenind de nerecunoscut. Să luăm, de exemplu, o schimbare care va zgudui atât instituţia căsătoriei – în forma ei actuală – cât şi pe cea a proprietăţii. Jubal, ştii cât se cheltuieşte anual, în ţara asta, pe medicamente şi aparate maltusiene?

— Am oarece idee, Sam. Aproape un miliard, numai pe contraceptive cu administrare orală… din care mai mult de jumătate se duce pe chestii aşa-zis miraculoase, care de fapt nu-s bune de nimic.

— O, uitasem, eşti medic.

— Numai în treacăt.

— Ce o să se întâmple cu industria asta – şi cu ameninţările insistente ale moraliştilor – atunci când femeia va putea concepe numai printr-un act de voinţă, când va fi imună la boli, nu-i va păsa decât de aprobarea semenelor ei… şi-şi va schimba orientarea într-o asemenea măsură încât va dori actul sexual cu

o pasiune la care nici Cleopatra n-ar fi visat – în acelaşi timp însă orice bărbat care ar încerca s-o violeze ar muri aşa de repede, dacă aşa ar grok ea, încât n-ar avea nici măcar timp să-şi dea seama ce se întâmplă cu el? Când femeile vor fi eliberate de sentimentele de teamă şi vinovăţie – dar vor fi invulnerabile? La dracu', industria farmaceutică nu va păţi mare lucru – pe lângă chestiile la care trebuie să renunţe alte industrii, legi, instituţii, atitudini, prejudecăţi şi alte asemenea tâmpenii.

— Nu grok deplinătatea acestei probleme, admise Jubal. E un subiect care, pe mine – personal – nu mă prea interesează.

— Există totuşi o instituţie care nu va suferi pagube, zise Sam. E vorba despre căsătorie.

— Adevărat?

— Cât se poate de adevărat. Căsătoria va fi purificată, întărită şi va deveni suportabilă. Dar ce spun eu „suportabilă”? Va fi un permanent extaz! Vezi fătuca aia de colo, cea cu părul lung şi negru?

— O văd. M-a încântat deja frumuseţea ei.

— Ea ştie că are păr frumos; i-a crescut o jumătate de metru de când a aderat la această biserică. E nevasta mea. Cu un an şi ceva în urmă, trăiam amândoi ca doi câini turbaţi. Ea era geloasă... iar eu nu eram discret. Mă plictisisem. La dracu', eram amândoi plictisiţi şi numai copiii reuşeau să ne mai ţină împreună – copiii şi faptul că ea era aşa de posesivă; ştiam că n-o să mă lase să plec fără scandal... şi, oricum, n-aveam chef să încerc să întemeiez o nouă familie, la vârsta mea. Aşa că mai călcam, din când în când pe alături, când reuşeam să scap – un profesor are multe tentaţii, dar puţine ocazii lipsite de riscuri – iar Ruth tăcea şi-şi înghiţea amarul. Sau, nu tăcea, uneori. Şi atunci ne-am înscris la această biserică. Sam rânji, fericit, apoi adăugă: Şi m-am îndrăgostit de nevastă-mea. E o iubită pe cinste! Numărul unu!

Sam vorbise numai cu Jubal, iar cuvintele lui fuseseră acoperite de zgomot. Soţia lui era aşezată mult mai departe. Totuşi, la ultimele lui vorbe, ea şi-a ridicat privirea şi a spus, răspicat:

— Exagerează, Jubal. Sunt cam numărul şase.

— Nu mi te mai infiltra în minte, frumoaso! îi strigă soţul ei. Purtăm o discuţie între bărbaţi. Tu concentrează-ţi atenţia asupra lui Larry.

Şi Sam aruncă în ea cu o chiflă.

Ruth o opri pe orbită şi o propulsă înapoi.

— Deocamdată – replică ea – îi acord lui Larry toată atenţia pe care şi-o doreşte... până mai târziu, poate. Jubal, bruta asta nu m-a lăsat să termin. Poziţia a şasea e minunată! Pentru că, până să aderăm la această biserică, nu figuram deloc pe lista lui. În douăzeci de ani, n-am fost niciodată a şasea în topul preferinţelor lui Sam.

— Adevărul este – zise Sam calm – că acum suntem parteneri, mai mult decât am fost vreodată când eram în afara bisericii – şi aşa am trecut prin perioada de iniţiere, culminând cu împărţirea apei şi apropierea, împreună cu alţii care aveau aceeaşi pregătire. În interiorul grupului, legăm între noi parteneriate, de obicei cu soţii sau soţiile înregistraţi. Uneori nu se întâmplă aşa... caz în care reajustarea se face fără bătaie de cap şi creează o relaţie mai caldă şi mai trainică ca niciodată între perechea „divorţată”, atât în pat, cât şi în afara lui. Nu se pierde nimic – se câştigă totul. Drace, împerecherea asta nu trebuie să fie între un bărbat şi o femeie. Dawn şi Jill, de exemplu – lucrează împreună ca o echipă de acrobaţi.

— Hmmm... făcu Jubal. Eu crezusem că sunt soţiile lui Mike.

— Nu mai mult decât sunt ale oricăruia dintre noi, zise Sam. Sau decât este Mike soţ pentru celelalte femei. Mike a avut grijă să facă mai mult decât să se asigure că s-a dăruit tuturor. Dacă e ca vreuna să fie soţia lui Mike, aceea nu poate fi decât Patty, cu toate că ea e atât de ocupată încât legătura lor e mai mult spirituală decât fizică. Atât Mike, cât şi Patty cam rămân datori la capitolul „frământatul saltelei”.

Patty, care era şi mai departe decât Ruth, îşi ridică privirile şi zise:

— Sam, dragule, eu nu mă simt datoare.

— Cum? făcu Sam, apoi declară, supărat: Singurul defect al acestei biserici e că nu ai *absolut niciun pic de intimitate*.

Remarca lui îi determină pe fraţii-lui-femei să deschidă un foc de baraj. Sam contracară totul, fără să ridice un deget... până s-a trezit, în plină faţă, cu o farfurie plină cu spaghete... aruncată – observă Jubal – de către Dorcas.

Preţ de o clipă, Sam a avut aerul unui victime doborâte la pământ. Apoi faţa i-a redevenit curată; dispăruse chiar şi sosul care sărise pe cămaşa lui Jubal.

— Nu-i mai da mâncare, Tony, zise Sam. A irosit-o; las-o să flămânzească.

— Mai e destulă în bucătărie, răspunse Tony, apoi adăugă: Sam, îţi stă bine cu sos de spaghete. Şi e şi un sos bun, nu?

Farfuria lui Dorcas ieşi singură şi se întoarse plină.

— Foarte bun sos, recunoscu Sam. Am recuperat puţin din el, pe cel care m-a lovit în gură. Ce fel de sos este? Sau n-ar trebui să întreb?

— Sos de cotlete de poliţai, răspunse Tony.

N-a râs nimeni. Jubal se întrebă dacă o fi fost într-adevăr o glumă. Apoi şi-a amintit că fraţii lui zâmbeau mult, dar numai rareori râdeau – şi apoi, mâncarea de poliţai trebuia să fie bună. Numai că sosul nu putea să fie de „porc”; n-avea gust de carne de porc – ci de vită.

Jubal schimbă subiectul.

— Ce-mi place mie cel mai mult la religia asta… începu el.

— Religie? îl întrerupse Sam.

— Ei bine, poţi să-i spui şi biserică.

— Într-adevăr, încuviinţă Sam. Îndeplineşte toate funcţiile unei biserici, iar cvasiteologia ei se ridică la nivelul câtorva dintre religiile existente. Am sărit cu gura fiindcă înainte eram un ateu convins – iar acum sunt mare preot, aşa că nici nu mai ştiu cine sunt eu, de fapt.

— Parcă spuneai că eşti evreu.

— Urmaşul unui şir lung de rabini. Aşa se face că am sfârşit prin a fi ateu. Acum, uită-te la mine. Dar Saul şi Ruth sunt evrei în sensul religios al cuvântului – stai un pic de vorbă cu Saul; o să afli că nu-i niciun handicap. Ruth, odată depăşite barierele, a progresat mai repede decât mine; când am devenit eu preot, ea era deja de mult preoteasă. Numai că ea e genul spiritual – gândeşte cu gonadele. Pe când eu trebuie s-o fac pe calea mai grea, lucrând cu ce am între urechi.

— Disciplina, reluă Jubal. Asta-mi place mie. Credinţa în care am fost crescut nu cerea nimănui să ştie ceva. Nu trebuia decât să te spovedeşti şi să fii mântuit şi gata, erai în siguranţă, în braţele lui Isus. Un om putea să fie cretin şi să nu se pricepă nici să numere oile… totuşi se presupunea că e unul din aleşii lui Dumnezeu şi i se garanta fericirea veşnică, pe motiv că fusese „convertit”. Nu i se cerea nici măcar să cunoască Biblia şi, evident, nu trebuia să ştie nimic altceva. Din câte grok eu,

biserica voastră nu acceptă „convertirea”…

— Ai grok corect, zise Sam.

— O persoană trebuie să înceapă cu dorinţa de a învăţa şi să continue printr-un studiu serios şi îndelungat. Grok că e un lucru util.

— Mai mult decât util, îl aprobă Sam. E indispensabil. Nu poţi să gândeşti conceptele dacă nu cunoşti limba, iar disciplina care are ca rezultat acest corn al abundenţei de avantaje – învăţându-te de la cum să trăieşti fără să te lupţi şi până la cum să-ţi satisfaci nevasta – derivă din logica aceasta conceptuală… să înţelegi cine eşti, de ce eşti aici, cum funcţionezi – şi să te comporţi ca atare. Fericirea înseamnă ca o fiinţă să funcţioneze aşa cum a fost organizată să funcţioneze… dar cuvintele englezeşti sunt o tautologie, n-au conţinut. Cele din marţiană se constituie într-un set complet de instrucţiuni operative. Ţi-am spus că aveam cancer când am venit aici?

— Cum? Nu, nu mi-ai spus.

— Nici măcar nu ştiam. Michael a grok asta şi m-a trimis să fac o radiografie şi aşa mai departe, ca să fiu şi eu sigur. Apoi am început să ne ocupăm de el. Vindecare „prin credinţă”. Un „miracol”. Cei de la clinică i-au spus „diminuare spontană” ceea ce grok că înseamnă „m-am făcut bine”.

— Jargon profesional, încuviinţă Jubal. Unele forme de cancer dispar de la sine, nu se ştie din ce cauză.

— Eu ştiu de ce a dispărut al meu, zise Sam. Între timp, începusem să învăţ să-mi controlez corpul. Cu ajutorul lui Mike, am reparat defecţiunea. Acum pot s-o fac fără ajutor. Vrei să simţi o inimă care a încetat să mai bată?

— Nu, mulţumesc, am observat asta la Mike. Stimatul meu coleg, doctorul Nelson, n-ar mai fi aici dacă ceea ce spui tu ar fi „vindecare prin credinţă”. Grok că e control voluntar.

— Îmi cer iertare. Ştim cu toţii că grok.

— Hmm… mormăi Jubal. Nu pot să-l fac pe Mike mincinos, pentru că nu este. Dar băiatul are prejudecăţi în ceea ce mă priveşte.

Sam clătină din cap.

— Am stat de vorbă cu tine pe tot parcursul cinei, zise el. Am vrut să mă conving singur, fără să ţin cont de ce-a zis Mike. Tu grok. Mă întreb ce-ai scoate la iveală dacă te-ai obosi să înveţi limba?

— Nimic. Sunt un om bătrân, contribuţia mea ar fi neînsemnată.

— Îmi rezerv dreptul de a rămâne la părerea mea. Toţi ceilalţi Întâi Chemaţi au trebuit să abordeze marţiană pentru a face cu adevărat progrese. Chiar şi cele trei persoane pe care le-ai ţinut la tine au fost instruite serios, fiind ţinute în transă în majoritatea puţinelor ocazii când ne-au vizitat. Numai tu, nu... şi nici n-ai nevoie de iniţiere. Numai dacă nu cumva vrei să înveţi să-ţi ştergi de pe faţă sosul de spaghete, fără să te foloseşti de prosop; lucru care grok că nu te interesează.

— Îmi place doar să-i observ la alţii.

Majoritatea mesenilor se ridicaseră şi plecaseră, fiecare când a vrut, fără niciun fel de ceremonie. Ruth veni şi se aşeză lângă ei.

— Aveţi de gând să staţi aici toată noaptea, voi, amândoi? Sau vreţi să vă strângem odată cu vasele?

— Sunt ţinut sub papuc. Haide, Jubal, să ieşim, zise Sam, întrerupându-se pentru a-şi săruta soţia.

S-au oprit în camera cu stereovizorul.

— Ceva nou? întrebă Sam.

— Procurorul districtual – zise cineva – tot perorează că dezastrele de astăzi sunt opera noastră... fără să recunoască însă că nu ştie cum anume au fost făcute.

— Bietul om. A muşcat dintr-un picior de lemn, şi-acum îl dor dinţii.

După ce au găsit o cameră mai liniştită, Sam zise:

— Spuneam că ne mai putem aştepta la astfel de necazuri – or să fie şi mai rele, până reuşim să controlăm o parte îndeajuns de mare din opinia publică pentru a fi toleraţi. Oricum, Mike nu se grăbeşte. Închidem Biserica Tuturor Lumilor – gata, e închisă. Ne mutăm şi deschidem Congregaţia Unicei Credinţe – şi suntem din nou izgoniţi. Atunci, apărem în altă parte, sub denumirea de Templul Marii Piramide – şi încep să curgă spre noi femeile grase şi infatuate, dintre care unele vor sfârşi prin a nu mai fi nici grase, nici absurde – şi, când avem la picioare Asociaţia Medicală, baroul, presa locală şi politicienii corupţi – ei bine, atunci deschidem, în altă parte, Frăţia Baptistă. Fiecare din aceste locuri se alege cu un nucleu de iniţiaţi invulnerabili. Mike a început acum aproape doi ani, nesigur şi ajutat doar de trei preotese neinstruite. Acum avem un Cuib solid... plus

pelerini avansaţi cu care putem lua legătura mai târziu. Într-o bună zi, vom fi prea puternici pentru a mai putea fi persecutaţi.

— Păi – încuviinţă Jubal – Isus a făcut valuri mari, cu numai doisprezece discipoli.

— Un băiat evreu, rânji Sam, fericit. Îţi mulţumesc că ai amintit de El. Viaţa Lui este istoria celui mai mare succes al naţiei mele – şi asta o ştim cu toţii, chiar dacă mulţi dintre noi nu vorbesc despre El. A fost un băiat evreu care a reuşit, iar eu sunt mândru de el. Te rog să ţii cont că Isus n-a încercat să facă totul într-o singură zi. El a pus bazele unei organizaţii solide şi a lăsat-o să se dezvolte. Mike e şi el răbdător. Răbdarea e o parte intrinsecă a disciplinei, astfel încât ea nici nu mai e răbdare; devine automată. Nu-i nevoie să te forţezi.

— Iată o atitudine sănătoasă oricând.

— Nu-i o atitudine. E modul în care funcţionează disciplina. Jubal? Grok că eşti obosit. Vrei să-ţi treacă oboseala? Sau preferi să te culci? Dacă nu vrei, fraţii noştri or să te ţină treaz toată noaptea, în discuţii. Noi nu prea dormim, să ştii.

— Aleg o baie fierbinte şi de durată şi opt ore de somn, zise Jubal, căscând. Pe fraţii noştri am să-i vizitez mâine... şi-n alte zile.

— Şi-n multe alte zile, se declară Sam de acord.

Jubal şi-a găsit camera şi a fost imediat urmat de Patty, care a dat drumul la apa din cadă, i-a primenit patul fără să se atingă de el, i-a aşezat lângă pat măsuţa pentru băuturi, i-a preparat una şi i-a pus-o pe suportul de la cadă. Jubal nu s-a grăbit s-o dea afară; femeia venise etalându-şi toate tatuajele. Jubal ştia destule despre sindromul care putea conduce la tatuarea completă ca să fie sigur că, dacă n-o ruga să-l lase să le examineze, Patty s-ar fi simţit jignită.

El nici măcar nu se simţea agitat, cum i se întâmplase lui Ben într-o ocazie similară; s-a dezbrăcat – şi a descoperit, cu mândrie neprefacută, că nu-l deranja, deşi trecuseră câţiva ani buni de când lăsase pe cineva să-l vadă gol. Pe Patty părea să n-o deranjeze deloc; s-a asigurat că apa din cadă avea temperatura potrivită, înainte de a-l lăsa să intre în ea.

După asta, a rămas lângă el şi i-a spus ce reprezenta fiecare tatuaj şi care era succesiunea în care trebuiau văzute.

Jubal a arătat respectul cuvenit şi i-a făcut toate complimentele de rigoare, rămânând până la sfârşit un critic de artă

nepărtinitor. Adevărul era, recunoscu el, în sinea lui, că era cea mai afurisită virtuozitate făcută vreodată cu un ac – pe lângă asta, prietena lui japoneză părea asemenea unui covoraş ieftin pe care îl compari cu cel mai frumos covor „Prinţesa Bokhara”.

— S-au mai schimbat puţin, îi explică Patty. De exemplu, scena sfintei naşteri, de aici – peretele din fund a început să se cam îndoaie... iar patul aproape că seamănă cu o masă de spital. Sunt sigură că George nu se supără. Nu m-a mai atins nimeni cu acul, de când s-a urcat el la Ceruri... şi, dacă au loc schimbări miraculoase, sunt sigură că i se datorează lui.

Jubal îşi zise că Patty era ţăcănită, dar drăguţă... prefera oamenii un pic ţăcăniţi; „sarea pământului” îl plictisea. Dar nici prea ţăcăniţi, ţinea el să precizeze; Patty îi vârâse în şifonier hainele pe care le scosese, fără să se apropie de ele. Probabil că ea era o dovadă clară a faptului că nu trebuie să fii întreg la minte – indiferent ce înseamnă asta – ca să beneficiezi de această disciplină; se pare că băiatul putea să-i înveţe pe toţi.

Jubal simţi că femeia era gata de plecare şi-i sugeră acest lucru rugând-o să le sărute pe finele lui, înainte de culcare – el uitase.

— Eram obosit, Patty.

— Iar eu trebuie să mă apuc de lucrul la dicţionar, răspunse Patty, înţelegătoare. Se aplecă şi-l sărută repede, dar cu căldură. Am să le transmit acest sărut fetiţelor noastre, zise ea.

— Nu uita să o mângâi pe Iubiţica, din partea mea.

— Sigur. Te grok, Jubal. Ştie că-ţi plac şerpii.

— Bun. Împărţim apă, frate.

— Tu eşti Dumnezeu, Jubal, răspunse Patty, apoi plecă.

Jubal se lăsă la loc în cadă, surprins să constate că nu se mai simţea obosit şi nici oasele nu-l mai dureau. Patty era un tonic... fericire pe viu. Ar fi vrut să nu mai aibă niciun fel de îndoieli – apoi însă recunoscu că nu vrea decât să fie el însuşi, bătrân, excentric şi îngăduitor cu sine.

În cele din urmă, se săpuni şi se clăti cu duşul, apoi se hotărî să se bărbierească, pentru a nu mai fi nevoit s-o facă înainte de micul dejun. Brusc însă zăvorî uşa, stinse lumina de deasupra capului şi se vârî în pat.

Căută cu ochii ceva de citit; nu găsi nimic şi se enervă – era extraordinar de dependent de acest viciu al lecturii. Neavând încotro, sorbi o parte din băutura din pahar şi stinse şi lumina

de la capul patului.

Se pare că discuţia prietenească avută cu Patty îi alungase somnul şi-l odihnise. Încă nu adormise când intră Dawn.

— Cine-i acolo? strigă el.

— Jubal, e Dawn.

— Nu se poate să se fi făcut deja ziuă; era abia... O!

— Da, Jubal, eu sunt.

— Fir-ar să fie, credeam c-am zăvorât uşa aia. Copilă, şterge-o imediat din... *Hei*! Dă-te jos din pat! Zât!

— Da, Jubal. Dar, mai întâi, vreau să-ţi spun ceva.

— Cum?!

— Te iubesc de multă vreme. Aproape de când te iubeşte Jill.

— A, să vezi ce-i fac... Termină cu tâmpeniile şi plimbă-ţi funduleţul pe uşa de colo.

— Bine, Jubal, răspunse Dawn, supusă. Dar, mai întâi, te rog să asculţi ce am să-ţi spun. E ceva despre femei.

— Nu acum. Îmi spui mâine dimineaţă.

— Ba *acum,* Jubal.

— Fie, vorbeşte, acceptă Jubal, oftând. Numai nu te mişca.

— Jubal... preaiubitul meu frate. Bărbaţii ţin foarte mult la modul în care noi, femeile, arătăm. Aşa că încercăm să fim frumoase, ceea ce e un lucru bun. Înainte am fost stripteuză, după cum ştii. A fost un lucru bun, să-i las pe bărbaţi să se bucure de frumuseţea care eram eu pentru ei. A fost un lucru bun şi pentru mine, să ştiu că ei aveau nevoie de ceea ce aveam eu de oferit. Numai că femeile nu-s ca bărbaţii, Jubal. Pe noi nu ne interesează cum arată un bărbat, ci ceea ce este el. Poate să fie o chestie prostească de genul: E bogat? Sau: Oare are să aibă grijă de copiii mei şi-o să fie bun cu ei? Sau, uneori: E bun? Aşa cum eşti tu bun, Jubal. Dar frumuseţea pe care o vedem noi în tine nu-i totuna cu frumuseţea pe care o vezi tu în noi. Tu eşti frumos, Jubal.

— Pentru numele lui Dumnezeu!

— Cred că spui drept, zise Dawn. Tu eşti Dumnezeu şi eu sunt Dumnezeu iar eu am nevoie de tine. Îţi ofer apă. O să mă laşi s-o împărţim şi să ne apropiem?

— Ă... uite ce-i, fetiţo. Dacă înţeleg bine oferta ta...

— O grok, Jubal. Înseamnă să împărţim tot ce avem. Pe noi înşine. Eurile noastre.

— Aşa credeam şi eu. Draga mea, tu ai ce oferi, dar... eu – ei

bine, ai venit prea târziu, cu câţiva ani buni. Regret sincer, te rog să mă crezi. Îţi mulţumesc. Din suflet. Acum, pleacă şi lasă-l pe un bătrân să doarmă.

— O să dormi, când se umple aşteptarea. Jubal… aş putea să-ţi împrumut forţă. Grok însă cât se poate de clar, că nu ai nevoie de aşa ceva.

— (Fir-ar să fie – *nu aveam* nevoie!). Nu, Dawn. Îţi mulţumesc, draga mea.

Fata căzu în genunchi şi se aplecă deasupra lui.

— Dacă-i aşa, nu mai am de spus decât un singur cuvânt, zise ea. Jill mi-a spus să încep să plâng, în caz că nu eşti de acord. Vrei să te ud cu lacrimi pe tot pieptul? Şi să împărţim apa în felul ăsta?

— Am să-i trag eu câteva palme la fund lui Jill!

— Bine, Jubal. Încep să plâng.

Fără un sunet, o lacrimă mare şi caldă se izbi în clipa următoare de pieptul lui Jubal… apoi urmă încă una… şi-ncă una – şi multe altele. Dawn plângea aproape fără zgomot.

Jubal înjură, o trase lângă el… şi se resemnă.

XXXVI

Jubal se trezi vioi, odihnit şi fericit şi-şi dădu seama că, de ani de zile, nu se mai simţise aşa de bine înainte de micul-dejun. Vreme îndelungată, se chinuise să treacă prin perioada aceea neagră cuprinsă între momentul trezirii din somn şi cel al primei ceşti de cafea, spunându-şi că a doua zi avea să-i fie, poate, mai uşor.

În dimineaţa aceasta, se surprinse fluierând. Băgă de seamă, se opri, apoi uită şi începu din nou.

Când s-a văzut în oglindă, şi-a zâmbit strâmb, apoi a rânjit.

— Ţap bătrân şi incorigibil. Poţi să dai ortul popii oricând.

Observă un fir alb în părul de pe piept, şi-l smulse, fără să-i pese că mai erau multe, la fel de albe, apoi continuă să se pregătească pentru a da ochii cu lumea.

Când a ieşit pe uşă, Jill era acolo. Să fi fost o întâmplare? Nu mai avea încredere în niciun fel de „coincidenţă” – gospodăria asta era organizată ca un computer. Fata îi sări imediat în braţe.

— Jubal... O, ce mult *te iubim*! Tu eşti Dumnezeu.

Jubal îi întoarse sărutul cu aceeaşi patimă cu care îl primise, grok că ar fi fost ipocrit dacă o refuza – şi descoperi că una era s-o săruţi pe Jill, şi alta s-o săruţi pe Dawn – diferenţa era evidentă, chiar dacă nu putea fi definită. Deodată, Jubal o îndepărtă pe Jill:

— Mesalină mică ce eşti, mi-ai întins o cursă.

— Jubal, dragule... ai fost, pur şi simplu, *minunat*!

— Ă... de unde naiba ai ştiut că *pot* s-o fac?

Jill îi aruncă o privire limpede şi nevinovată.

— Păi, Jubal – îi explică ea – am ştiut sigur încă de când a început Mike să adoarmă – să intre în transă, adică – el putea să vadă în jurul lui, la mare distanţă şi, uneori, trecea pe la tine – avea să-ţi pună vreo întrebare sau mai ştiu eu ce – ca să vadă dacă dormeai.

— Dar am dormit întotdeauna singur!

— Ştiu, dragă. Nu la asta mă refeream. Trebuia să-i explic tot timpul lucrurile pe care nu le înţelegea.

— Hmm! Jubal se hotărî să nu mai insiste. Oricum – adăugă el – n-ar fi trebuit să mă atragi în cursă.

— Grok că n-o spui din tot sufletul, Jubal. Trebuia să te avem

în Cuib. Cu tot ce implică asta. Avem nevoie de tine. Întrucât eşti timid şi modest în bunătatea ta, am făcut noi ceea ce era necesar pentru a te primi cum se cuvine, fără a-ţi face vreun rău. Şi n-ai păţit nimic, după cum poţi să grok.

— Ce-i chestia asta cu „noi”? se interesă Jubal.

— A avut loc o ceremonie de împărţire a Apei, la care a participat întregul Cuib, după cum grok – ai fost acolo. Mike a ieşit din transă, special... şi a grok cu tine, şi ne-a ţinut pe toţi, uniţi.

Jubal se grăbi să renunţe şi la această investigaţie.

— Aşadar, Mike s-a trezit, în sfârşit. De-asta îţi strălucesc aşa ochii.

— Numai în parte. Suntem cu toţii încântaţi când Mike nu e în transă, e veselie... oricum, el nu lipseşte niciodată cu desăvârşire. Jubal, grok că tu n-ai grok încă deplinătatea modului în care împărţim noi apa. Dar aşteptarea va umple golul. Nici Mike n-a grok, la început – credea că rostul acestui lucru nu-i decât fecundarea ouălor, aşa cum e pe Marte.

— Ei bine – zise Jubal – ăsta-i scopul principal. Copiii. Ceea ce înseamnă o comportare prostească din partea unei persoane, mai precis eu, care – la vârsta mea – n-am niciun chef să contribui la o asemenea înmulţire.

— Copiii sunt unul dintre rezultate... nu însă scopul principal. Jill clătină din cap. Copiii dau un rost viitorului, şi ăsta-i un lucru foarte bun. Dar o femeie poartă un copil în pântece numai de trei, sau de patru, sau de zece ori în viaţa ei... dintre miile de ocazii când se poate dărui pe sine – iată care-i folosul principal a ceea ce putem face atât de des, lucru pe care n-ar trebui să-l facem decât foarte rar, dacă n-ar fi decât pentru procreere. E comuniune şi apropiere, în vecii vecilor. Jubal, Mike a grok asta deoarece, pe Marte, fecundarea ouălor şi comuniunea intimă sunt două lucruri complet separate... şi a mai grok că e mai bine cum e la noi. Ce fericire că nu m-am născut marţian... că sunt o fiinţă umană... şi-s femeie!

— Copilă, eşti gravidă? o întrebă Jubal, scrutând-o cu privirea.

— Da, Jubal, răspunse Jill. Am grok că aşteptarea a luat sfârşit şi că eram liberă s-o fac. Pentru majoritatea femeilor din Cuib, n-a fost nevoie să aştepte – dar Dawn şi cu mine am fost ocupate. Când am grok noi că se apropie criza asta, eu am grok

că după ea o să fie aşteptare – şi va fi, după cum vezi. Mike nu va construi Templul peste noapte – aşa că nici marea preoteasă nu va trebui să construiască bebeluşul în grabă. Aşteptarea dă întotdeauna roade.

Din toată vorbăria asta sforăitoare, Jubal a extras ideea principală... mai bine zis, ceea ce credea Jill în legătură cu o atare posibilitate. Ei bine, fără îndoială că fata nu dusese lipsă de prilejuri. Jubal se decise să aibă problema în vedere şi s-o aducă pe Jill să nască acasă. N-avea nimic împotriva metodelor de superman ale lui Mike, totuşi nu strica să ai la îndemână şi aparatură modernă. Nu putea să rişte s-o piardă pe Jill din cauza vreunui ghinion la naştere, chiar dacă o să trebuiască să-i ia din scurt pe copii.

Se întrebă dacă nu mai există o altă asemenea posibilitate, dar se hotărî să nu o aducă în discuţie.

— Unde-i Dawn? Dar Mike unde-i? E o linişte nefirească.

Nu vedea pe nimeni şi nu se auzeau voci... totuşi, sentimentul acela ciudat, de aşteptare fericită, era acum şi mai puternic. Jubal s-ar fi aşteptat ca tensiunea să scadă, după ceremonia la care se pare că participase şi el – fără să ştie – dar atmosfera era şi mai încărcată decât înainte. Deodată, îşi aduse aminte cum se simţise el când era mic şi aştepta să vadă prima lui paradă de circ... cum cineva strigase: „Vin elefanţii!”

Jubal avea senzaţia că, dacă ar fi fost doar un pic mai înalt, ar fi putut să vadă elefanţii, dincolo de mulţimea agitată. Numai că acum nu era nicio mulţime.

— Dawn mi-a spus să te sărut din partea ei, zise Jill. Ea o să fie ocupată, în următoarele aproximativ trei ore. Iar Mike e şi el ocupat – a intrat din nou în transă.

— Aha.

— Nu fi aşa de amărât; o să fie liber în curând. Acum face un efort special, ca să poată fi liber pentru tine... şi să ne lase pe toţi să fim liberi. Duke şi-a petrecut toată noaptea colindând oraşul, după aparatele de înregistrat cu viteză mare, pe care le folosim la dicţionar; acum, toţi cei care se pricep cât de cât la asta sunt încărcaţi până la refuz cu simboluri fonetice marţiene, după care Mike termină şi poate să facă vizite. Dawn tocmai a început să dicteze; eu am încheiat o şedinţă şi m-am strecurat afară ca să-ţi dau bună dimineaţa... iar acum mă pregătesc să mă întorc ca să mă impregnez cu ultima parte a

corvoadei; aşa că o să lipsesc puţin mai mult decât Dawn. Poftim sărutul din partea lui Dawn – primul a fost în exclusivitate de la mine.

Jill îşi puse braţele în jurul gâtului lui Jubal şi-i acoperi gura cu buzele, lacomă.

— Doamne sfinte! zise ea, într-un sfârşit. De ce-am aşteptat atâta timp? La revedere; pe curând!

Jubal găsi câţiva inşi, în sufragerie. Duke îşi ridică privirea, zâmbi şi-i făcu cu mâna, apoi continuă să mănânce, cu nădejde. Nu se cunoştea că nu dormise toată noaptea – nici nu era adevărat: nu închisese ochii două nopţi.

Când a făcut Duke semn cu mâna, Becky Vesant şi-a întors privirea şi i-a zis, fericită:

— Salutare, ţap bătrân!

Apoi l-a înşfăcat de-o ureche, silindu-l să se aşeze şi i-a şoptit:

— Am ştiut-o de la început – de ce n-ai fost prin preajmă, ca să mă consolezi, când a murit Profesorul? După care adăugă, cu voce tare: Stai jos şi-o să te burduşim cu ceva de-ale gurii, până-mi povesteşti ce drăcii ai mai pus la cale în ultima vreme.

— Numai puţin, Becky, zise Jubal, înconjurând masa. Salut, căpitane, spuse el. Ai călătorit bine?

— Nicio problemă. A devenit ceva de rutină. Nu cred că ai făcut cunoştinţă cu doamna van Tromp. Draga mea, ţi-l prezint pe întemeietorul acestei lucrări eroice, unicul şi inegalabilul Jubal Harshaw – altul ca el nu mai există.

Soţia căpitanului era o femeie înaltă şi ştearsă, cu ochii calmi ai unei femei care ştie ce înseamnă teama de văduvie. Se ridică şi-l sărută pe Jubal.

— Tu eşti Dumnezeu, îi zise ea.

— Ă… tu eşti Dumnezeu.

Poate că era cazul să se liniştească şi să accepte ritualul – la dracu’, dacă spunea propoziţia asta destul de des, nu era exclus să-şi piardă reţinerile şi să înceapă să creadă în ea… adevărul era că suna chiar amical, cu braţele soţiei Căpitanului încolăcite strâns în jurul lui. După părerea lui Jubal, până şi Jill ar fi avut ceva de învăţat de la ea, în ceea ce priveşte tehnica sărutului. Femeia asta – oare cum îi explicase Anne? – acorda sărutului întreaga ei atenţie; nu se gândea la nimic altceva.

— Presupun, Van – zise Jubal – că n-ar trebui să mă

surprindă că te găsesc aici.

— Păi, răspunse astronautul, pentru un om care face naveta pe Marte, e normal să ştie să pălăvrăgească în marţiană cu băştinaşii, nu crezi?

— Carevasăzică, o faci numai pentru flecăreală?

— Mai sunt şi alte aspecte, răspunse van Tromp, întinzând mâna după o felie de pâine prăjită; felia porni spre el. Mâncare bună, companie bună, adăugă el.

— Mda, aşa e.

— Jubal – strigă Madam Vesant – ţi-am pregătit porţia!

Jubal se întoarse la locul lui şi găsi ouă ochiuri, suc de portocale şi alte bucate alese. Becky îl mângâie pe coapsă şi-i zise:

— Minunată întrunirea pentru rugăciuni, ţap mititel.

— Femeie, vezi-ţi de horoscoapele tale!

— Fiindcă tot veni vorba, dragule, aş vrea să ştiu momentul exact al naşterii tale.

— Păi, mi-a luat trei zile ca să mă nasc. Au trebuit să mă scoată pe bucăţele.

Becky lăsă să-i scape o înjurătură.

— O să aflu eu, declară ea.

— Tribunalul a ars când aveam trei ani. N-ai cum.

— Găsesc eu o soluţie. Punem pariu?

— Continuă să mă sâcâi şi ai să vezi că nu eşti destul de mare ca să nu-ţi mai pot trage vreo câteva la fund. Cum o mai duci, fetiţo?

— Tu ce crezi? Cum arăt?

— Sănătoasă. Doar că te-ai mai lăţit în fund. Ţi-ai schimbat culoarea părului.

— Nu-i adevărat, replică Becky. Nu mai folosesc de luni de zile vopsea de păr. Vino cu noi, prietene, şi te scăpăm de firele albe. O să-l ai ca o peluză.

— Becky, refuz să întineresc. Nu mi-a fost uşor să ajung la decrepitudine, aşa că acum am de gând să mă bucur de această stare. Termină cu gângureala şi mai lasă omul să mănânce.

— Am înţeles, să trăiţi. Ţap bătrân ce eşti. Jubal tocmai se pregătea de plecare, când intră Omul de pe Marte.

— *Tată*! O, Jubal! Mike îi îmbrăţişă şi-i sărută. Jubal îi dădu, cu blândeţe, braţele la o parte.

— Poartă-te cum ţi-e vârsta, fiule, îi zise el. Stai jos şi

savurează-ţi micul-dejun. Stau şi eu cu tine.

— N-am venit aici ca să mănânc, am venit ca să te caut, răspunse Mike. Să găsim un loc şi să stăm de vorbă.

— De acord.

S-au dus într-o încăpere liberă; Mike îl trăgea pe Jubal de mână, ca un băieţel entuziasmat de vizita bunicului lui preferat. A ales un scaun mare pentru Jubal, iar el s-a tolănit pe o canapea de alături. Se aflau în acea parte a clădirii unde era şi platforma de aterizare particulară, spre care se deschideau nişte ferestre-uşi, înalte. Jubal se ridică să-şi mute scaunul în aşa fel încât să nu fie cu faţa la lumină; spre uşoara lui enervare, văzu că scaunul se mută singur – teleghidarea obiectelor te scutea de efort şi, probabil, şi de cheltuieli băneşti (pe spălatul rufăriei, în mod sigur! cămaşa pătată cu sos de spaghete fusese atât de curată, încât o îmbrăcase din nou) şi era clar că era preferabilă caracterului duşmănos şi orb al drăciilor mecanice. Cu toate acestea, Jubal nu era obişnuit cu telecomanda fără fire sau fără unde; era o chestie care îl speria, aşa cum tramvaiele fără cai îi tulburaseră pe caii respectabili şi cumsecade, cam pe vremea când se năştea Jubal.

Intră Duke, care-i servi cu coniac.

— Mulţumesc, Cannibal, îi zise Mike. Eşti noul majordom?

— Cineva trebuie s-o facă şi pe asta. Monstrule. Ai pus toţi creierii din zonă să trudească în faţa microfoanelor.

— Ei, în vreo două ore or să termine, şi atunci poţi să te întorci la obişnuita ta trândăveală lascivă. Treaba e făcută, Cannibal. Pau. Treizeci. Sfârşită.

— Cum, toată afurisenia de limbă marţiană strânsă într-o singură grămadă? Monstrule, ar fi mai bine să verific dacă nu cumva ţi s-au ars circuitele.

— O, nu-i cazul! S-au dus numai cunoştinţele iniţiale pe care le am – vreau să spun, pe care le aveam; creierul meu e acum ca un sac gol. Hiperintelectualizaţii alde Stinky or să mai meargă pe Marte încă un secol de acum încolo, până-or afla ceea ce eu n-am învăţat niciodată. Fapt este că am terminat o treabă – ne-a luat şase săptămâni de timp subiectiv, întrucât azi-dimineaţă la cinci, sau cât o fi fost ceasul, am pus punct şedinţelor de împărtăşire a informaţiilor – iar acum maşinile de scris bat voiniceşte ca să termine, timp în care eu am să trândăvesc. Mike îşi întinse mădularele şi căscă. Mă simt bine.

Întotdeauna te simţi bine după ce ai terminat o treabă, adăugă el.

— Nici n-o să se sfârşească ziua, şi o să te apuci de altă corvoadă, zise Duke. Şefu', monstrul ăsta marţian nu poate să ia lucrurile în uşor. E prima oară când se odihneşte, în mai bine de două luni. Ar trebui să se înscrie la „Muncitorii Anonimi". Sau să ne vizitezi tu mai des. Ai o influenţă bună asupra noastră.

— Doamne fereşte de una ca asta! se apără Jubal.

— Ieşi afară de-aici, Cannibal, şi termin-o cu minciunile!

— Minciuni, pe dracu'. M-ai transformat într-un profesionist al adevărului... ceea ce e un handicap, în zona prin care mănvârt eu.

Şi, cu acestea, Duke plecă.

Mike ridică paharul şi zise:

— Împărţim apa, Tată.

— Bea adânc, fiule.

— Tu eşti Dumnezeu.

— Mike, când vine de la alţii, mai treacă-meargă. Dar nu accept să fiu dumnezeit de *tine*. Te cunosc de când erai doar „un ou".

— De acord, Jubal.

— Aşa e mai bine. De când ai început să bei dimineaţa? Continuă s-o faci, la vârsta ta, şi-ai să-ţi distrugi stomacul. N-o să mai apuci să fii o sugativă bătrână ca mine.

— Beau când e vorba de o împărţire a apei, zise Mike cu ochii la pahar. N-are niciun efect asupra mea, ca – de altfel – asupra celor mai mulţi dintre noi. O dată, am lăsat ca băutura să-şi facă efectul până am leşinat. E o senzaţie ciudată. Grok că nu-i ceva bun. Doar o modalitate de a te decorporaliza pentru o vreme, fără să te decorporalizezi, de fapt. Un efect similar – numai că mult superior, şi fără consecinţe neplăcute pe care să le remediezi – pot să-l obţin prin transă.

— Şi faci şi economie.

— Nota de plată pentru băuturi nu-i cine ştie ce. De fapt, administrarea întregului Templu a costat mai puţin decât te costă pe tine să-ţi întreţii casa. Cu excepţia investiţiilor iniţiale şi a înlocuirii câtorva stâlpi de susţinere, n-am dat bani decât pe cafea şi prăjituri – distracţia ne-am asigurat-o singuri. Aveam nevoie de atât de puţin, încât începusem să mă întreb ce

să facem cu banii care veneau.

— Atunci, de ce-aţi mai făcut colecte?

— Cum? O, trebuia să-i punem la plată, Jubal. Gloata nu-ţi dă atenţie dacă e pe gratis.

— Eu ştiam asta, mă întrebam dacă ştii şi tu.

— O, da, grok gloata, Jubal. La început – e drept – am predicat pe gratis. N-a mers. Noi, oamenii, trebuie să facem progrese considerabile până să putem accepta şi aprecia ceva gratuit. Nu-i las niciodată să ia ceva pe gratis înainte să ajungă în al Şaselea Cerc. Între timp, învaţă să accepte... iar a accepta e mult mai greu decât a oferi.

— Hmm... fiule, poate n-ar fi rău să scrii o carte despre psihologia umană.

— Am scris-o, deja. Numai că e în marţiană. Benzile sunt la Stinky. Mike luă din pahar o sorbitură prelungă, de sibarit. E adevărat că folosim ceva băutură. Câtorva dintre noi – Saul, eu, Sven, şi alţi câţiva – chiar ne place. Eu am învăţat să las alcoolul să-şi facă numai puţin efectul, apoi îl ţin în frâu şi obţin o stare de euforie şi „apropiere” foarte asemănătoare cu transa, fără să mai fie nevoie să recurg la acest procedeu. Sorbi din nou, apoi continuă: Asta fac şi-n dimineaţa de astăzi – mă înveselesc puţin, ca să pot fi fericit împreună cu tine.

— Fiule, tu ai ceva pe suflet, îi zise Jubal, cercetându-l cu atenţie.

— Aşa este.

— Nu vrei să-mi spui despre ce e vorba?

— Ba da. Tată, să fiu cu tine e întotdeauna un lucru tare bun, chiar şi atunci când nu mă preocupă nimic. Tu eşti însă singura fiinţă umană cu care pot să discut, ştiind că vei grok şi nu vei fi copleşit. Jill... Jill grok de fiecare dată – dar, dacă sufăr eu, ea suferă şi mai tare. La fel şi Dawn. Patty... ei bine, Patty îmi ia întotdeauna durerea, numai că o ţine la ea. Sunt, toate, prea impresionabile pentru a le împărtăşi deplin tot ceea ce nu grok şi nu pot să preţuiesc înainte de a împărţi cu ceilalţi.

Spovedania e necesară, adăugă Mike, gânditor. Catolicii o ştiu – au un corp de oameni puternici care se ocupă de asta. Fosteriţii practică spovedania în grup, s-o audă cu toţii şi să îi se uşureze povara. Eu simt nevoia să introduc confesiunea la începutul etapei de purificare – o, o avem şi noi, numai că e spontană, şi intervine după ce pelerinul nu mai are nevoie de

ea. Pentru asta avem nevoie de oameni puternici – „păcatul” se referă numai rareori la ceva cu adevărat rău, dar păcatul este – totodată – ceea ce păcătosul grok că ar fi păcat – şi când tu grok cu ei, poţi provoca suferinţă. Eu ştiu.

Bunătatea nu ajunge, bunătatea nu-i niciodată de ajuns, continuă Mike, cu sinceritate. Asta a fost una dintre primele mele greşeli, pentru că la marţieni – bunătatea şi înţelepciunea sunt unul şi acelaşi lucru. La noi însă e altfel. S-o luăm, de exemplu, pe Jill. Când am cunoscut-o, avea o bunătate desăvârşită. Cu toate acestea, în forul ei interior era un talmeş-balmeş de nedescris – eram cât pe ce s-o distrug şi pe ea, şi pe mine – fiindcă eram şi eu la fel de confuz – până am pus lucrurile la punct. Răbdarea ei inepuizabilă (ceva rar pe planeta asta), numai ea ne-a salvat… dându-ne răgazul, mie să învăţ să fiu om, ei să înveţe ceea ce ştiam eu.

Numai că bunătatea singură nu-i niciodată de ajuns. Pentru ca bunătatea să poată face binele, e nevoie de o înţelepciune solidă şi realistă. Fără înţelepciune, bunătatea va înfăptui întotdeauna răul.

Iată de ce – adăugă Mike, pe un ton grav – iată de ce am nevoie cu adevărat de tine, Tată, pe lângă faptul că te iubesc. Am nevoie de înţelepciunea şi de forţa ta… pentru că trebuie să mă spovedesc ţie.

— Pentru Dumnezeu, Mike – îi zise Jubal, încurcat – nu face atâta caz din asta. Spune-mi numai ce anume te frământă. Găsim noi o soluţie.

— Da, Tată, răspunse Mike, dar de continuat, nu mai continuă.

Într-un târziu, Jubal îi zise:

— Te simţi doborât fiindcă ţi-au distrus Templul? E şi normal. Numai că nu eşti falit, poţi să construieşti altul.

— O, nu, asta n-are nicio importanţă!

— Cum aşa?

— Templul acela era ca un jurnal cu toate paginile completate, îi explică Mike. E timpul să începem altul nou, în loc să scriem peste ce-am scris mai înainte. Focul nu poate distruge experienţele trăite… iar, din punctul de vedere al politicii practice, faptul că am fost evacuaţi într-o manieră aşa de spectaculoasă o să ne fie de ajutor, până la urmă. Bisericile prosperă de pe urma martiriului şi a persecuţiei; e cea mai

bună cale de a-şi face reclamă. Adevărul e, Jubal, că ultimele zile au fost o pauză binevenită, într-un program încărcat. N-a păţit nimeni nimic.

Brusc, expresia lui Mike se schimbă.

— Tată... nu demult am aflat că sunt spion, zise el.

— Ce vrei să spui, fiule?

— Pentru Marii Bătrâni. M-au trimis aici ca să-i spionez pe semenii mei.

Jubal se gândi la cele spuse de Mike. În cele din urmă, rosti:

— Mike, ştiu că ai o inteligenţă sclipitoare. Posezi aptitudini pe care eu nu le am şi pe care nu le-am mai întâlnit la nimeni. Dar până şi geniile se pot înşela.

— Ştiu. Dă-mi voie să-ţi explic, apoi o să hotărăşti singur dacă sunt nebun sau nu. Ştii cum funcţionează sateliţii de supraveghere folosiţi de Foiţele de Securitate.

— Nu, nu ştiu.

— Nu mă refer la detalii de genul celor care l-ar interesa pe Duke; mă refer la schema generală. Sateliţii orbitează în jurul globului, culegând informaţii şi stocându-le. Într-un punct anumit, ei sunt manipulaţi şi toarnă tot ce au văzut. Aşa au făcut şi cu mine. Ştii că noi, cei din cuib, utilizăm ceea ce se cheamă telepatie.

— Am fost silit de împrejurări să cred în ea.

— E ceva real. Oricum, conversaţia noastră e particulară – plus că nimeni n-ar încerca să-ţi citească ţie gândurile; nici nu sunt sigur dacă am putea. Chiar şi azi-noapte, legătura a fost făcută prin intermediul creierului lui Dawn, nu al tău.

— Ei, asta mă mai consolează.

— Eu sunt „doar un ou” în arta asta; Marii Bătrâni sunt maeştri. S-au conectat cu mine, dar m-au lăsat pe cont propriu, m-au ignorat – apoi m-au declanşat, şi tot ce-am văzut, şi am auzit, şi am făcut, şi am simţit, şi am grok a trecut din mine şi s-a înregistrat la ei. Nu vreau să spun că mi le-au şters din minte; doar au dat drumul la bandă, cum s-ar zice, şi au făcut o copie. Dar momentul declanşării l-am simţit – numai că totul s-a terminat înainte ca eu să-l fi putut opri. Apoi au întrerupt legătura; nici măcar n-am putut să protestez.

— Ei bine... mie mi se pare că s-au folosit de tine într-un mod meschin.

— Nu şi după standardele lor. Eu n-aş fi avut nimic

împotrivă, ba chiar aş fi fost bucuros să mă ofer voluntar, numai să fi ştiut. Dar ei n-au vrut ca eu să ştiu; au vrut eu să grok fără ca ei să se amestece.

— Tocmai voiam să adaug – zise Jubal – dacă tot ai scăpat acum de această condamnabilă invazie a vieţii tale intime, care-i necazul? După părerea mea, puteai să ai un marţian după tine în toţi aceşti doi ani şi jumătate fără alt necaz decât că ai fi atras privirile oamenilor.

— Jubal – îi zise Mike, foarte calm – ascultă o poveste. Ascult-o până la capăt. Şi Mike îi povesti despre distrugerea Planetei a Cincea a Soarelui, ale cărei rămăşiţe sunt acum asteroizi. Ei, Jubal?

— Asta-mi aminteşte de miturile despre Potop.

— Nu, Jubal. De Potop nu poţi fi sigur. Eşti sigur că distrugerea oraşelor romane Pompei şi Herculanum a avut cu adevărat ioc?

— O, da. Sunt fapte dovedite.

— Jubal, distrugerea, de către Marii Bătrâni, a planetei a cincea, e la fel de sigură ca şi erupţia aceea a Vezuviului – plus că e înregistrată mult mai amănunţit. Nu-i mit. E un fapt real.

— Ă... să stipulăm. Să înţeleg că ţi-e teamă că Marii Bătrâni de pe Marte vor proceda la fel şi cu planeta noastră? Ai să mă ierţi dacă-ţi spun că nu prea-mi vine a crede?

— Ei bine, Jubal, pentru aşa ceva nici nu-i nevoie de Marii Bătrâni. Nu trebuie decât să ştii fizică, să înţelegi organizarea materiei şi să ai acel autocontrol de care m-ai văzut de atâtea ori făcând uz. Pur şi simplu, e necesar doar să grok mai întâi ceea ce vrei să manipulezi. Aş putea s-o fac chiar acum. Să zicem că obiectivul ar fi o porţiune din apropierea centrului Pământului, cu un diametru de circa o sută de mile – e mult mai mult decât ar fi necesar, dar noi vrem să rezolvăm problema rapid şi fără suferinţă, fie şi numai pentru a-i face pe plac lui Jill. Îţi însuşeşti mărimea şi amplasarea obiectivului, grok cu atenţie cum e organizat...

Deodată, faţa i se goli de expresie; Mike începu să dea ochii peste cap.

— Hei! interveni Harshaw. Încetează! Nu ştiu dacă eşti sau nu în stare să faci ceea ce spui, dar nu vreau să încerci!

Chipul Omului de pe Marte reveni la normal.

— Ştii – zise el – n-aş face niciodată aşa ceva! Pentru mine,

ar fi un lucru rău, doar fac parte din rasa umană.

— Dar pentru ei nu-i rău?

— O, nu. Marii Bătrâni s-ar putea să grok acest lucru ca pe ceva frumos. Nu ştiu. Sigur, posed disciplina necesară pentru a o face... nu, însă şi voinţa. Ar putea s-o facă şi Jill – vreau să spun că s-ar pricepe să contemple metoda exactă. Dar nici ea n-ar putea vreodată să *vrea* s-o facă; şi ea e o fiinţă umană, e vorba de planeta ei de baştină. Esenţa disciplinei constă, în primul rând, în conştiinţa de sine şi apoi în autocontrol. În momentul când un om va fi în stare să-şi distrugă planeta prin această metodă – şi nu prin tot felul de chestii lipsite de tact, de genul bombelor cu cobalt – grok deplin că nu va fi posibil să posede voinţa de a o face. Ar însemna să se decorporalizeze pe loc. Ceea ce ar pune capăt oricărei ameninţări; Marii Bătrâni ai noştri nu rămân în preajmă – ca duhuri – cum fac cei de pe Marte.

— Mmmm..., făcu Jubal. Fiule, până te controlăm noi pentru sticleţi la cap, lămureşte-mă în altă privinţă. Dintotdeauna, ai vorbit despre aceşti „Mari Bătrâni” cu aceeaşi nonşalanţă cu care aş vorbi eu despre câinele vecinului – numai că eu nu prea înghit chestia cu stafiile. Cum arată, de fapt, un „Mare Bătrân”?

— Păi, ca oricare alt marţian.

— Atunci, cum îl deosebiţi de un simplu marţian adult? Trece prin ziduri sau altceva de genul ăsta?

— Asta poate s-o facă orice marţian. Am făcut-o şi eu, ieri.

— Ă... emite vreun semnal luminos? Sau ce?

— Nu. Îl vezi, îl auzi, îl simţi – tot ce vrei. E ca o imagine de pe stereovizor, numai că e perfectă şi-ţi este imprimată direct în minte. Totuşi... Ascultă, Jubal, pe Marte, toată chestia asta ar fi o întrebare prostească, dar aici îmi dau seama că nu-i aşa. Dacă ai fi de faţă la decorporalizarea – la moartea – unui prieten, apoi ai mânca din trupul lui... şi *chiar atunci* i-ai vedea stafia, ai sta de vorbă cu ea, ai atinge-o şi aşa mai departe, ai crede în stafii?

— Păi, ori aş face-o, ori mi-aş ieşi din minţi.

— Bun. Aici, pe Pământ, ar putea fi o halucinaţie... dacă grok corect că noi dispărem cu totul când ne decorporalizăm. Dar, în cazul lui Marte, ori întreaga planetă e cuprinsă de halucinaţie în masă, ori explicaţia asta simplă e corectă... o explicaţie care

mie mi-a fost transmisă prin învăţătură şi în care experienţa m-a învăţat să cred. Pentru că, pe Marte, „stafiile” constituie cea mai puternică şi mai numeroasă parte a populaţiei. Marţienii aflaţi încă în viaţă, cei în stare de corporalitate, sunt robi, servitori ai Marilor Bătrâni.

— În regulă, se declară Jubal satisfăcut. N-o să mă mai joc niciodată cu focul. Deşi spusele tare contrazic ceea ce cunosc eu, experienţa mea se limitează la această planetă, sunt un provincial. Bun, fiule, deci tu te temi că s-ar putea să ne distrugă şi pe noi?

Mike scutură din cap.

— Nu neapărat, zise el. Eu cred – şi, de data asta nu-i vorba de grokking, ci de o simplă supoziţie – că vor face una din două: ori ne distrug... ori încearcă să ne cucerească pe plan cultural, să ne preschimbe în propria lor imagine.

— Dar pe tine nu te pune pe gânduri posibilitatea de a fi aruncaţi în aer. Ai un punct de vedere destul de detaşat.

— Nu, răspunse Mike. Sigur că nu-i exclus să ia o asemenea hotărâre. Vezi dumneata, potrivit standardelor lor, noi suntem bolnavi şi invalizi – toate lucrurile pe care ni le facem unul altuia, modul în care nu reuşim să ne înţelegem între noi, eşecul nostru aproape total de a grok unul cu celălalt, războaiele şi bolile noastre, foametea şi cruzimile – toate astea vor fi pentru ei dovezi de nebunie. Crede-mă, eu ştiu. Ceea ce mă face să cred că se vor decide să ne omoare din milă. Dar e numai o presupunere, eu nu sunt un Mare Bătrân. Oricum, Jubal, dacă se hotărăsc, or s-o facă... Mike rămase mult timp pe gânduri, apoi continuă:...peste minimum cinci sute de ani, mai probabil peste cinci mii.

— O perioadă de deliberare cam lungă, pentru un juriu.

— Jubal, cea mai mare diferenţă dintre cele două rase este aceea că marţienii nu se grăbesc niciodată – în vreme ce pământenii sunt tot timpul grăbiţi. Marţienii sunt în stare să se mai gândească încă un secol sau şase, ca să fie siguri că grok în deplinătate.

— În cazul ăsta, fiule, n-ai de ce să-ţi faci griji. Dacă, în următorii cinci sute sau o mie de ani, rasa umană nu se va mai înţelege cu vecinii, tu şi cu mine nu vom putea face nimic. Oricum, eu cred că se vor descurca şi singuri.

— Aşa grok şi eu, dar nu în deplinătate. Ţi-am spus că nu

asta mă îngrijorează. Pe mine mă tulbură mai mult cealaltă posibilitate, aceea că s-ar putea să se mute aici şi să încerce să ne transforme. Jubal, e inadmisibil. O tentativă de a ne face să ne comportăm ca marţienii nu numai că ne-ar ucide la fel de sigur, dar ne-ar provoca şi durere. Ar fi un lucru foarte rău.

— Dar, fiule, îi zise Jubal, după un timp de gândire – nu asta încerci să faci şi tu, în ultima vreme?

— Asta am vrut, la început, răspunse Mike, cu o mină nefericită. Acum însă nu mai încerc aşa ceva. Tată, ştiu că te-am dezamăgit când am pornit treaba asta.

— Treaba ta, fiule.

— Da. Sinele. Trebuie să grok singur fiecare clipă de vârf. Aşa trebuie să faci şi tu... şi fiecare eu individual. Tu eşti Dumnezeu.

— Nu accept o asemenea titulatură.

— N-o poţi refuza. Tu eşti Dumnezeu, şi eu sunt Dumnezeu, şi tot ce grok este Dumnezeu, iar eu sunt tot ceea ce am fost, sau am văzut, sau am simţit, sau am trăit, de când sunt pe lume. Eu sunt tot ceea ce grok. Tată, am văzut starea deplorabilă în care se află această planetă şi am grok – chiar dacă nu deplin – că aş putea s-o schimb. Ceea ce aveam eu să-i învăţ pe oameni nu putea fi predat în şcoli; am fost nevoit să-mi prezint metoda drept o religie – ceea ce ea nu este – şi să înşel buna credinţă a oamenilor, stârnindu-le curiozitatea. Parţial, tactica mea a reuşit, după cum mă şi aşteptam; disciplina era la fel de accesibilă pentru ceilalţi, cum era şi pentru mine, care crescusem într-un cuib marţian. Fraţii noştri se înţeleg bine – ai văzut, ai împărtăşit – trăiesc în pace şi fericire, fără amărăciune şi fără gelozie.

Numai asta, şi a fost un triumf. Diferenţierea bărbat – femeie este cea mai mare binecuvântare a noastră – s-ar putea ca romantica dragoste fizică să fie specifică doar acestei planete. Dacă-i aşa, universul e mult mai sărac decât ar putea fi... iar eu am grok, vag, că noi – care suntem Dumnezeu – vom salva această preţioasă invenţie, răspândind-o. Unirea trupurilor, laolaltă cu contopirea sufletelor, într-o comuniune de beatitudine, dăruire, primire şi aflare de încântare unul în celălalt – ei bine, pe Marte nu există absolut nimic asemănător; grok deplin că de aici izvorăşte toată bogăţia şi splendoarea acestei planete. Şi încă un lucru, Jubal: până când o persoană –

bărbat sau femeie – nu se bucură de această comoară nepreţuită, scăldată în fericirea împărtăşită în care cele două minţi sunt contopite la fel de strâns ca şi trupurile, acea persoană va fi la fel de virgină şi de singură ca şi cum nu ar fi cunoscut actul sexual. Grok însă că tu ai cunoscut acest extaz; însuşi refuzul tău de a risca să accepţi o situaţie care-ţi oferă mai puţin dovedeşte acest lucru... şi, oricum, eu ştiu asta în mod direct. Tu grok. Ai grok dintotdeauna. Fără să ai nevoie de limbajul grokking-ului. Dawn ne-a spus că i-ai penetrat mintea la fel de profund ca şi trupul.

— Ă... doamna exagerează.

— E imposibil ca Dawn să spună altfel decât drept în legătură cu asta. Şi, apoi – iartă-mă – dar am fost şi noi de faţă. Chiar dacă numai în mintea ei, nu şi în a ta... iar tu ai fost acolo, cu noi. Împărţind totul.

Jubal se abţinu să-i spună că singurele daţi când simţise că poate într-adevăr să citească în mintea oamenilor fuseseră exact în astfel de situaţii... iar atunci citise nu gânduri, ci emoţii. Fapt este că Jubal regreta – fără amărăciune – că nu e mai tânăr cu jumătate de secol – în care caz lui Dawn nu i s-ar mai fi spus „domnişoară” – Jubal ar fi riscat, cu curaj, o nouă căsătorie, în ciuda vechilor cicatrice. Nu-i spuse nici că nu ar fi dat noaptea trecută în schimbul tuturor anilor pe care-i mai avea de trăit. În esenţă, Mike avea dreptate.

— Continuă, domnule, îi spuse Jubal.

— Asta ar trebui să fie uniunea sexuală. Dar am grok – cu timpul – că numai rar este aşa. În schimb, avem indiferenţă, şi acte sexuale îndeplinite mecanic, şi viol, şi seducţie – un joc de aceeaşi teapă cu ruleta, dar nu tot aşa de cinstit – şi prostituţie, şi celibat – cu voie şi fără voie – teamă, şi vină, şi ură, şi violenţă, şi copii educaţi în ideea că sexul e „un lucru rău”, „ruşinos” şi „animalic”, ceva care trebuie întotdeauna ţinut secret şi dispreţuit. Lucrul acesta încântător – relaţia bărbat – femeie – este răstălmăcit şi transformat în ceva oribil.

Iar fiecare dintre neajunsurile menţionate este o consecinţă a „geloziei”. Jubal, nu mi-a venit să cred. Nici acum nu grok gelozia deplin; mi se pare o nebunie. Când am învăţat prima dată în ce constă extazul sexului, primul meu gând a fost dorinţa de a-l împărţi imediat, împărtăşindu-mă din el cu toţi fraţii mei de apă – direct, cu femeile şi indirect, cu bărbaţii, pe

care voiam să-l invit să-l împartă şi ei, la rândul lor. Posibilitatea de a încerca să ţin numai pentru mine acest izvor nesecat m-ar fi îngrozit, dacă mi-ar fi trecut prin minte. Numai că eu eram incapabil să concep aşa ceva. Şi – ca o consecinţă logică – n-aveam nici cea mai mică dorinţă să încerc acest miracol cu o persoană pe care nu o preţuiam şi în care nu aveam deja încredere. Jubal – din punct de vedere fizic, mi-e imposibilă până şi tentativa de a face dragoste cu o femeie cu care n-am împărţit apa. Şi acest lucru e valabil pentru tot Cuibul. Intervine impotenţa psihică – în situaţia în care spiritele nu se întrepătrund la fel de strâns ca şi trupurile.

Jubal se gândea – cu tristeţe – că sistemul e ideal – dar pentru îngeri, când văzu o maşină aeriană aterizând pe platforma apartamentului particular aflat chiar în faţa lui, pe diagonală. Întoarse capul să vadă mai bine – în momentul când atinse solul, vehiculul dispăru.

— Avem necazuri? întrebă Jubal.

— Nu. Au început să suspecteze că suntem aici – mai bine zis, că eu sunt aici; pe ceilalţi îi cred morţi. Mă refer la cei din Templul Secret. De celelalte cercuri nu se leagă... Mike rânji şi continuă: Am putea obţine un preţ bun pe camerele acestea: oraşul se umple cu trupele de şoc ale episcopului Short.

— Nu crezi c-ar fi timpul să muţi familia în altă parte?

— Jubal, nu-ţi face probleme. Maşina aia n-a avut timp să raporteze, nici măcar prin radio. Nu-i niciun inconvenient, acum că Jill a înţeles că nu e un lucru rău să decorporalizezi persoanele purtătoare de rău. Înainte, trebuia să recurg la tertipuri complicate, pentru a ne proteja. Dar acum Jill ştie că eu nu fac asta decât atunci când grok deplin. Omul de pe Marte râse ca un băieţel. Azi-noapte m-a ajutat la o „căsăpire”"... şi nu a fost prima oară, zise el.

— Ce anume?

— O, o simplă urmare a acelei evadări din închisoare. Pe câţiva din deţinuţi nu i-am putut elibera; erau viciaţi. Aşa că am scăpat de ei înainte de a scăpa de gratii şi uşi. Grok acest oraş de luni de zile... erau destul de mulţi, mai răi decât ei, care nu erau în închisoare. Am făcut o listă şi m-am asigurat – în fiecare caz – că a sosit deplinătatea. Acum, dacă tot plecăm din oraş – nici ei nu mai locuiesc aici. Au fost decorporalizaţi şi trimişi înapoi la capătul liniei, să mai încerce odată. Întâmplător,

tocmai faptul că a grok asta a determinat-o pe Jill să renunţe la sensibilitatea ei exagerată şi să sprijine cu entuziasm o atare metodă; pentru că, în sfârşit, a grok deplin că este de-a dreptul *impasibil* să ucizi un om – şi că tot ceea ce făceam semăna mai mult cu decizia unui arbitru de a scoate din teren un jucător, pentru „comportament excesiv de dur".

— Şi nu te temi că te joci de-a Dumnezeu, băiete?

Mike chicoti cu veselie neruşinată.

— Dumnezeu sunt eu, zise el. Tu eşti Dumnezeu... iar fiecare ticălos pe care îl dau la o parte este şi el Dumnezeu. Jubal, se spune că Dumnezeu observă fiecare vrabie care cade. Aşa este. Dar, în engleză, această idee se poate exprima cel mai bine afirmând că Dumnezeu nu are cum să nu observe acea vrabie, fiindcă Vrabia *este* ea însăşi Dumnezeu. Dacă o pisică vânează o vrabie, şi una şi alta sunt Dumnezeu; fiecare dintre ele transpune în fapt gândirea divină.

O altă maşină încercă să aterizeze, dar dispăru. Jubal se abţinu de la orice comentariu.

— Câţi indivizi ai scos din joc azi-noapte?

— O, în jur de patru sute cincizeci. Nu i-am numărat. Oraşul e destul de mare. Numai că – pentru o vreme – va fi un oraş neobişnuit de decent. Nu există remediu, desigur – singurul tratament e disciplina. Tocmai despre asta trebuie neapărat să vorbim, Tată – adăugă Mike, cu tristeţe. Mă tem că i-am indus în eroare pe fraţii noştri.

— Cum anume, Mike?

— Sunt prea optimişti. Ei văd cât de bine funcţionează metoda în cazul nostru, ştiu cât de profund se iubesc unii pe alţii. Iar acum ei cred că grok că nu va trece mult şi întreaga rasă umană va atinge aceeaşi beatitudine. O, nu spun că se va întâmpla mâine – sunt şi fraţi care grok că două mii de ani sunt doar o clipă, pentru o misiune atât de importantă. Dar sunt încredinţaţi că se va întâmpla în cele din urmă.

La început, şi eu am crezut la fel, Jubal. I-am făcut şi pe ei să creadă acelaşi lucru. Numai că, Jubal, am scăpat din vedere esenţialul: oamenii nu sunt marţieni.

Am făcut greşeala asta nici nu mai ştiu de câte ori... m-am corectat de fiecare dată... dar am greşit din nou. Ceea ce are efect în cazul marţienilor nu e obligatoriu să funcţioneze şi în cazul oamenilor. Sigur, raţionamentul conceptual – care nu

poate fi exprimat decât în marţiană – e aplicabil ambelor rase. Logica e invariabilă... numai că datele diferă. În consecinţă şi rezultatele vor fi diferite.

Nu înţelegeam de ce – dacă unor oameni le era foame – câţiva dintre ei nu se ofereau spre a fi sacrificaţi, pentru ca restul să aibă ce mânca... pe Marte, aşa ceva e de la sine înţeles – şi constituie o onoare. Nu înţelegeam de ce toată lumea ţine aşa de mult la bebeluşi. Pe Marte, cele două fetiţe de dincolo ar fi aruncate afară, să trăiască sau să moară acolo, nouă nimfe din zece mor înainte de a împlini un stadiu de dezvoltare. Logica mea fusese corectă, dar interpretasem greşit datele; aici, nu bebeluşii se află în competiţie, ci adulţii; pe Marte, adulţii nu luptă niciodată pentru întâietate, ei sunt triaţi încă din pruncie. Oricum, într-un fel sau altul, competiţia şi trierea au loc, fiecare la rândul ei... altfel rasa respectivă se duce de râpă. Dar – indiferent dacă am greşit sau nu, încercând să elimin competiţia în ambele direcţii – în ultima vreme am început să grok că rasa umană n-o să-mi dea voie, în niciun caz.

Duke îşi vârî capul pe uşă.

— Mike – zise el – ai văzut ce-i afară? S-au strâns o mulţime de oameni în jurul hotelului, şi tot mai vin.

— Ştiu, răspunse Mike. Zi-le celorlalţi că nu s-a împlinit încă aşteptarea. Revenind la discuţia cu Jubal, Mike zise: „Tu eşti Dumnezeu” nu înseamnă un mesaj de veselie şi speranţă, Jubal. E o provocare – şi asumarea, cu curaj şi fără nicio ruşine, a responsabilităţii personale. Numai că foarte rar am reuşit să duc la bun sfârşit această misiune, adăugă Mike, cu tristeţe. Doar o mână de oameni – puţinii pe care-i avem aici – m-au înţeles şi au acceptat amărăciunea laolaltă cu dulceaţa, ridicându-se şi bând din ele – reuşind să le grok. Ceilalţi – cu sutele şi miile – ori s-au încăpăţânat să considere totul drept un premiu obţinut fără concurs – adică o „convertire” – ori ne-au ignorat. Indiferent ce le-aş fi spus eu, ei se încăpăţânau să-l considere pe Dumnezeu ca pe ceva existând în afara lor. Ceva care abia aşteaptă să-l strângă la pieptul Lui pe toţi cretinii trândavi, oferindu-le alinare. Ideea că efortul trebuie făcut de ei înşişi... şi că necazurile cu care se confruntă li se datorează numai şi numai lor... aşa ceva nu pot, sau nu vor să accepte. Omul de pe Marte clătină din cap, apoi adăugă: Eşecurile mele depăşesc în aşa măsură reuşitele avute, încât mă întreb dacă

nu cumva, când voi grok pe deplin, voi afla că mă aflu pe o cale greşită – că rasa aceasta nu poate fi altfel decât sfâşiată de ură şi de lupte, cu indivizi permanent nefericiţi şi aflaţi veşnic în război, nu numai unii cu alţii, ci şi cu ei înşişi... cu unicul scop de a realiza acea selecţie inerentă oricărei rase. Spune-mi, Tată, ce să fac? Trebuie să-mi spui.

— Mike,ce dracu' te-a făcut să crezi că sunt infailibil?

— Poate că nu eşti. Fapt este că de fiecare dată când am avut nevoie să ştiu ceva, tu m-ai lămurit întotdeauna – iar deplinătatea a demonstrat că ai spus mereu drept.

— Fir-ar să fie! Refuz o asemenea apoteoză! Dar un lucru tot îl ştiu, fiule. Tu ai insistat întotdeauna să nu ne grăbim niciodată – „aşteptarea se va împlini", zici tu.

— Aşa este.

— Văd că îţi nesocoteşti propria lege. Ai aşteptat doar puţin – un timp foarte scurt, după standardele marţiene – şi vrei să te laşi păgubaş. Ai dovedit că metoda ta dă roade în cazul unui grup mic – şi mă bucur că pot s-o confirm; n-am mai văzut niciodată oameni aşa de fericiţi, de sănătoşi şi de veseli. Ar trebui să fie suficient, pentru timpul scurt de când te ocupi de asta. Caută-mă când o să ai de o mie de ori mai mulţi adepţi – cu toţii muncitori, fericiţi şi lipsiţi de gelozie, şi mai vorbim atunci. E bine aşa?

— Spui drept, Tată.

— Încă n-am terminat. Te tot frămânţi, crezând că – dacă n-ai reuşit să atragi de partea ta nouăzeci şi nouă de inşi dintr-o sută – rasa umană nu se poate debarasa de relele actuale, şi că-i sortită să le perpetueze în scopul selecţiei. La dracu', băiete, dar selecţia ai făcut-o chiar tu – sau, mai degrabă eşecurile tale, care n-au ţinut seamă de tine. Spune-mi, îţi propuseseşi să elimini banii şi proprietatea?

— O, nu! În interiorul Cuibului, nu avem trebuinţă de aşa ceva, totuşi...

— Cum n-are trebuinţă nicio familie sănătoasă, îl completă Jubal. În afară însă trebuie să apelezi la bani, pentru a stabili legături cu ceilalţi oameni. Sam mi-a spus că fraţii noştri, în loc să devină nemercantili, sunt mai ingenioşi ca niciodată în privinţa banilor.

— O, da. Obţinerea banilor e un simplu truc, dacă grok.

— Tocmai ai adăugat o nouă fericire: „Fericiţi cei bogaţi cu

duhul, căci ei vor face parale”. Cum stau oamenii noştri la celelalte capitole? Mai bine sau mai rău decât e media?

— O, mai bine, desigur. Vezi, tu, Jubal, ceea ce propovăduiesc eu *nu* e o credinţă; disciplina e doar o metodă care contribuie la o funcţionare eficientă, la toate nivelurile.

— Ţi-ai dat singur răspunsul, fiule. Dacă tot ceea ce spui e adevărat – şi eu nu judec pe nimeni; eu întreb, tu răspunzi – înseamnă că, departe de a fi eliminată, competiţia e mai dură ca niciodată. Dacă o zecime dintr-un procent de populaţie e capabilă să preia această noutate, nu-ţi rămâne decât să *le arăţi* ce au de făcut – şi, în câteva generaţii, imbecilii or să moară, iar cei care au învăţat disciplina ta vor moşteni Pământul. Indiferent când se va întâmpla asta – peste o mie sau peste zece mii de ani – va fi destul de curând ca să te preocupe un alt obstacol, care să-l facă să sară şi mai sus. Nu-ţi face sânge rău, pentru că numai o mână de oameni s-au preschimbat în îngeri, peste noapte. Eu nu m-aşteptam la niciunul. Credeam că te faci de râs, dându-te drept predicator.

Mike oftă, zâmbind.

— Începusem şi eu să mă tem, zise el. Îmi făceam griji că i-am dezamăgit pe fraţii mei.

— Aş vrea s-o fi numit „Halitoza Cosmică”, sau ceva asemănător. Oricum denumirea n-are importanţă. Dacă ai găsit adevărul înseamnă că poţi să-l demonstrezi. Nu în vorbe stă dovada. Oamenilor trebuie să *le arăţi*.

Mike nu-i răspunse; rămase nemişcat, cu pleoapele lăsate şi faţa golită de orice expresie. Jubal începu să se agite, temându-se că spusese prea mult şi-i impusese băiatului nevoia de a se retrage în transă.

Dar Mike deschise ochii şi-i zâmbi, fericit.

— Mi-ai risipit toate îndoielile, Tată. Acum sunt gata să le arăt. Grok deplinătatea. Omul de pe Marte se ridică, apoi adăugă: Aşteptarea a luat sfârşit.

XXXVII

Jubal şi Omul de pe Marte se îndreptară spre camera cu stereovizorul. Înăuntru era adunat tot Cuibul, urmărind ştirile. Pe ecran se vedea o mulţime densă şi pusă pe rele, pe care poliţiştii abia reuşeau s-o ţină sub control. Mike se uită la ea, cu o privire senină şi fericită.

— Vin, zise el. Acum e deplinătatea.

Atmosfera de aşteptare extatică, pe care Jubal o simţise intensificându-se încă de la sosirea lui – deveni acum extraordinar de tensionată; nimeni nu se clinti însă din loc.

— E cam mare gloata, iubitule, recunoscu Jill.

— Şi gata să izbucnească, adăugă Patty.

— Ar fi cazul să mă îmbrac, comentă Mike. Patty, se găseşte vreo haină de-a mea prin maghernița asta?

— Imediat, Michael.

— Fiule, mie gloata asta nu prea-mi miroase a bine, zise Jubal. Eşti sigur că e momentul potrivit să-i abordezi?

— O, bineînţeles, răspunse Mike. Au venit ca să mă vadă... aşa că am să cobor să stau de vorbă cu ei.

Se întrerupse în timp ce o haină îi trecu peste faţă; era îmbrăcat cu o viteză ameţitoare, fără ca pentru asta să fie nevoie de ajutorul mai multor femei – fiecare articol părea să ştie unde-i e locul şi cum trebuie să cadă.

— Meseria asta are şi obligaţii, nu numai privilegii, continuă Mike. Vedeta trebuie să-şi facă apariţia în spectacol... grok ce zic? Asta aşteaptă mulţimea.

— Mike ştie ce face, Şefu', interveni Duke.

— Totuşi... eu nu am încredere în gloată.

— Mulţimea de afară e formată în principal din curioşi, care-s nelipsiţi. Sigur, mai sunt şi câţiva fosteriţi şi alţi asemenea cârcotaşi – dar Mike poate să facă faţă oricărei mulţimi. O să vezi. Aşa-i, Mike?

— Corect, Cannibal. Adună o ceată de oameni şi dă-le spectacol. Unde mi-e pălăria? Nu ies în soare fără pălărie.

Imediat, o pălărie scumpă de panama, cu panglică elegantă, veni şi i se aşeză pe cap. Mike şi-o trase, vesel, pe sprânceană.

— Gata! zise el. Arăt bine?

Purta costumaţia obişnuită la slujbele cu neiniţiaţi: un costum alb, la patru nasturi, cu o croială elegantă şi dunga

pantalonilor bine călcată, pantofi asortaţi, o cămaşă albă ca zăpada şi o eşarfă somptuoasă, care-ţi lua ochii.

— Nu-ţi mai lipseşte decât o geantă-diplomat, zise Ben.

— Grok că aş avea nevoie de una? Patty, avem aşa ceva?

— Ben a glumit, dragule, veni şi-i explică Jill. Arăţi perfect. Îi îndreptă cravata şi îl sărută – şi Jubal simţi şi el sărutul. Du-te şi vorbeşte-le, îl îndemnă Jill pe Mike.

— Sigur. A sosit vremea să punem mulţimea în mişcare. Anne! Duke! îi strigă Mike.

— Suntem gata, Mike, răspunseră ei.

Anne purta roba de Martor, care-i conferea demnitate; Duke era exact invers: îmbrăcat neîngrijit, cu o ţigară aprinsă atârnându-i din gură, cu o pălărie veche dată pe ceafă, în panglica căreia prinsese o etichetă cu inscripţia „PRESA” şi înarmat până în dinţi cu camere de luat vederi şi alte echipamente de filmat. Se îndreptară cu toţii spre uşa foaierului în care dădeau toate cele patru apartamente luxoase. Numai Jubal îi urmă; ceilalţi, peste treizeci de inşi, rămaseră în jurul stereovizorului. La uşă, Mike se opri. Se afla acolo o măsuţă, pe care erau o cană cu apă, pahare, un vas cu fructe şi un cuţit.

— Ar fi mai bine să rămâi pe loc, îl sfătui Mike pe Jubal, altfel Patty va trebui să te escorteze printre şerpi, la întoarcere, îşi turnă un pahar cu apă şi bău. Când predic, mi se face sete.

Îi întinse paharul lui Anne, iar el luă cuţitul şi tăie o bucată mare dintr-un măr. Lui Jubal i se păru că Mike îşi retezase un deget... dar Duke îi distrase atenţia, înmânându-i paharul. Lui Mike nu-i sângera mâna iar Jubal se obişnuise întrucâtva cu prestidigitaţia. Primi paharul şi sorbi din el, dându-şi seama că i se uscase şi lui gâtul.

Mike îl apucă de braţ şi îi spuse, zâmbind:

— Nu te mai agita. N-o să dureze decât câteva minute. Pe curând, Tată.

Ieşiră cu toţii, făcându-şi loc printre cobrele de pază; uşa se închise. Jubal se întoarse în camera unde stăteau ceilalţi având încă paharul în mână. Cineva i-l luă; Jubal nici nu băgă de seamă, preocupat de imaginile de pe ecran.

Mulţimea părea acum mai densă; tălăzuia ca o mare, stăvilită de poliţişti înarmaţi doar cu bastoane. Se auziră şi câteva ţipete, dar ele se pierdură în zumzăitul gloatei.

— Patty, unde sunt acum? întrebă cineva.

— Au coborât din tubul de expulzare. Michael e puţin mai în faţă. Duke s-a oprit s-o aştepte pe Anne. Acum intră în holul hotelului. Michael a fost reperat, se fac fotografii.

În locul scenei de pe ecran, apărură capul şi umerii enormi ai unui reporter extrem de bine dispus, care începu astfel: „Aici NWNW, echipa mobilă a Reţelei de Stereoviziune din Lumea Nouă, care vă informează până nu se degradează – prin reporterul dumneavoastră, veselul Holiday. Tocmai am aflat că falsul Mesia – cunoscut cândva drept Omul de pe Marte – s-a târât afară din vizuină – o cameră a unui hotel de aici, din frumosul St. Petersburg, Oraşul care Are de Toate ca să Vă Pună pe Cântate. Se pare că Smith intenţionează să se predea autorităţilor. El a evadat ieri din închisoare, folosind explozivi puternici, introduşi aici pe furiş, de către fanaticii lui adepţi. Se pare însă că strânsul cordon de poliţie care înconjoară oraşul i-a venit de hac. Deocamdată, nu ştim sigur – repet, nu ştim sigur – aşa că rămâneţi cu mine, şi-o să fie bine. Urmează un spot publicitar din partea sponsorului local, care v-a adus la destinaţie o ştire de senzaţie...”

„Mulţumesc – ţie, vesele Holiday, şi vouă, oameni buni, care urmăriţi programul NWNW! Ce preţ mai are paradisul, oare? Uimitor de scăzut! Veniţi şi convingeţi-vă, la Câmpiile Elizee, deschise recent ca amplasamente de locuinţe, pentru o clientelă restrânsă. Terenul a fost redat din apele calde ale gloriosului Golf; fiecare lot este garantat mai sus cu cel puţin patruzeci şi cinci de metri peste cota medie a apei, toate acestea în schimbul unei sume mici, plătite în numerar, într-o Fericită... o, pe mai târziu, prieteni – sunaţi Golful, la 92828!”

„Şi eu îţi mulţumesc, Jock Morris, ţie şi întreprinzătorilor de la Câmpiile Elizee! interveni reporterul. Cred că am ceva pentru dumneavoastră, oameni buni! Da, domnule, aşa cred.”

(— Acum ies pe poarta din faţă, zise Patty, calmă. Mulţimea nu l-a zărit încă pe Mike.)

„Poate că nu, deocamdată – continuă reporterul –... dar o să am, în curând. Aveţi acum în imagine intrarea principală a impunătorului hotel *Sans Souci*, Giuvaerul Golfului; conducerea hotelului nu e în niciun fel responsabilă pentru faptele acestui fugar dat în urmărire – potrivit unei declaraţii recente a domnului David, şeful poliţiei, ea a colaborat cu autorităţile, pe tot parcursul cercetărilor. În timp ce aşteptăm să vedem ce se

va întâmpla, iată câteva informaţii despre ciudata evoluţie a acestui monstru pe jumătate om, crescut pe Marte.”

Transmisiunea directă fu înlocuită cu scurte imagini de arhivă: Astronava *Envoy* desprinzându-se de Pământ – cu ani în urmă; *Champion* plutind în aer silenţios şi fără efort, pe sub Pasajul Lyle; marţieni pe Marte; întoarcerea triumfală a lui *Champion*, o scurtă trecere în revistă a primului interviu trucat cu Omul de pe Marte („Ce părere ai despre fetele de pe Pământ?”... „Sunt faine!”), o şi mai scurtă rememorare a conferinţei de la Palatul Executiv, şi mult mediatizata decernare a doctoratului în filozofie, toate aceste flash-uri fiind însoţite de un comentariu în tir rapid.

— Vezi ceva, Patty? întrebă cineva.

— Michael e în capul scărilor, la cel puţin o sută de metri depărtare de mulţime, care-i ţinută la distanţă de incinta hotelului. Duke a reuşit să filmeze câteva secvenţe, iar Mike îl aşteaptă să schimbe obiectivul. Nu-i nicio grabă.

Veselul Holiday îi dădea înainte, în timp ce camera de luat vederi se mutase asupra mulţimii, şi se rotea panoramic.

„Înţelegeţi, prieteni – zicea el – că această minunată comunitate se află astăzi într-o stare cu totul specială. De câtăva vreme, aici se întâmplă lucruri ciudate, iar oamenii locului nu sunt dispuşi să le trateze superficial. Le-au fost încălcate legile, forţele de securitate sunt tratate cu dispreţ. Oamenii sunt furioşi, şi pe bună dreptate. Adepţii fanatici ai acestui pretins anticrist nu s-au dat în lături de la nimic pentru a provoca scandal, în încercarea inutilă de a a-şi ajuta liderul să se sustragă braţului necruţător al Justiţiei. Acum, se poate întâmpla orice – absolut orice!”

Reporterul ridică vocea: „Da, iată-l că iese – zise el – se îndreaptă spre mulţimea de oameni!” Aparatul de filmat îşi schimbase direcţia de mişcare: Mike se îndrepta acum direct spre obiectiv. Anne şi Duke rămăseseră în spate, îndepărtându-se din ce în ce.

„Asta este! Asta este! strigă reporterul. A sosit momentul culminant!” Mike continua să păşească spre mulţime, fără grabă, până când fu proiectat pe ecran în mărime naturală, ca şi când s-ar fi aflat acolo, în aceeaşi încăpere cu fraţii lui de apă. Se opri la marginea fâşiei de iarbă din faţa hotelului, la câţiva paşi de mulţime.

— M-aţi chemat? îi întrebă el pe oameni.

Îi răspunse un mârâit ameninţător.

Pe cer erau împrăştiaţi câţiva nori; atunci, din spatele unuia ieşi soarele şi Mike fu lovit de o rază de lumină.

Hainele îi dispărură. Stătea în faţa lor, un tânăr strălucitor, având drept unic veşmânt frumuseţea – frumuseţe care lui Jubal îi răni sufletul la gândul că Michelangelo, în anii senectuţii, ar fi coborât de pe schelele lui înalte spre a o imortaliza pentru generaţiile încă nenăscute.

— Priviţi-mă, spuse Mike, cu glas blând. Sunt un fiu al omului.

Imaginea dispăru. Preţ de zece secunde, ecranul fu monopolizat de un şir de dansatoare de can-can, care cântau:

„Haideţi, doamne, frecaţi ţoale
Cu clăbucul bun şi moale
Lover Soap nu-i rău la piele
Dar aveţi grijă de curele!”

Stereovizorul se umplu de spumă şi de râsete tinereşti, după care se reveni la transmisiunea directă.

— Dumnezeu să te afurisească! – se auzi din mulţime, şi o jumătate de cărămidă îl lovi pe Mike în coaste.

— Dar tu însuţi eşti Dumnezeu, răspunse Mike, întorcându-se cu faţa spre cel care-l atacase. Nu te poţi afurisi decât pe tine… şi nu poţi scăpa niciodată de tine însuţi.

— *Blasfemiatorule*!

O piatră îl atinse pe Mike în ochiul stâng şi din rană ţâşni sângele. El rosti, calm:

— Luptând împotriva mea, luptaţi împotriva voastră… pentru că tu eşti Dumnezeu… şi eu sunt Dumnezeu… şi tot ceea ce grok este Dumnezeu… nu există un altul.

O ploaie de pietre se abătu asupra lui; Mike începu să sângereze în mai multe locuri.

— Ascultaţi Adevărul, continuă el. Nu aveţi de ce să vă urâţi, nu aveţi de ce să vă luptaţi, nu aveţi de ce să vă temeţi. Eu vă ofer apa vieţii…

Deodată, în mâna lui Mike apăru un păhăruţ cu apă, scânteind în soare.

— … iar voi o s-o puteţi împărţi între voi ori de câte ori o să vreţi… mergând laolaltă, în pace, dragoste şi fericire…

O piatră făcu paharul ţăndări; alta îl lovi pe Mike în gură.

Cu buzele rănite şi sângerânde, Mike le zâmbea, privind fix la aparatul de filmat, cu o expresie de tandreţe şi suferinţă pe chip. Printr-o ciudăţenie a luminii soarelui sau a echipa-meritului de stereoviziune, în jurul capului lui se formase un nimb auriu.

— O, fraţi ai mei, cât de mult vă iubesc! le zise el. Beţi adânc. Împărtăşiţi-vă din aceeaşi apă şi apropiaţi-vă la nesfârşit. Tu eşti Dumnezeu.

De departe, Jubal îi şopti acelaşi lucru. Apoi se interpuse o secvenţă de cinci secunde, cu următoarea reclamă:

„Peştera Cahuenga! Clubul de noapte unde puteţi găsi smog de Los Angeles veritabil, importat proaspăt, în fiecare zi; şase dansatoare exotice...”

— Linşaţi-l! Faceţi-i ticălosului o cravată din ştreang! urlă careva.

O puşcă solidă, de calibru mare, bubui în apropiere; braţul drept al lui Mike fu smuls din cot şi căzu. Pluti uşor spre pământ, apoi se aşeză să se odihnească pe ierburile reci, cu palma deschisă, ca o chemare.

— Descarcă-ţi şi cealaltă ţeava, Shortie! Ţinteşte mai bine!

Mulţimea începu să râdă şi să aplaude. Nasul lui Mike fu zdrobit de o cărămidă – o ploaie de pietre se abătu spre capul lui, desenându-i o coroană însângerată.

— Adevărul este simplu – continuă Mike – dar Calea Omului e aspră. Mai întâi trebuie să învăţaţi să vă controlaţi eul. Celelalte vin după aceea. Fericit cel ce se cunoaşte pe sine şi se autocontrolează, căci a lui e lumea, iar dragostea, fericirea şi pacea îl vor însoţi oriunde va merge.

Se auzi o altă bubuitură de armă, urmată de încă două. Un glonţ scurt, de calibru patruzeci şi cinci, îl lovi pe Mike deasupra inimii, sfărâmându-i a şasea coastă de lângă stern şi făcându-i o rană întinsă; alicele mari şi un alt glonţ, cilindric, pătrunseră prin tibia stângă, mai jos de genunchi, fracturându-i peroneul şi proiectându-l în afară, un os alb pe fundalul galben-roşu al rănii.

Mike se clătină uşor, râse şi continuă să vorbească, pronunţând cuvintele clar şi fără să se grăbească.

— Tu eşti Dumnezeu, zise el. Când veţi şti asta, Calea vă este deschisă.

— Fir-ar să Fie – să punem odată capăt acestei luări în

deşert a Numelui Domnului! se auzi un glas din mulţime. Haideţi, oameni buni, să-l terminăm!

Mulţimea se năpusti înainte, condusă de un individ mai îndrăzneţ, înarmat cu o bâtă; tăbărâră asupra lui Mike, lovindu-l cu pietre şi cu pumnii, apoi cu picioarele, în vreme ce ei îi rupeau coastele cu tălpile, îi zdrobeau trupul strălucitor şi îi fracturau oasele; îi smulseră chiar şi o ureche.

În cele din urmă, cineva strigă:

— Daţi-vă la o parte, ca să putem turna benzină peste el!

La acest avertisment, mulţimea rupse întrucâtva rândurile, astfel că aparatul de filmat putu să prindă în obiectiv faţa şi umerii lui Mike. Omul de pe Marte zâmbi spre fraţii lui şi repetă, cu glas blând şi limpede: „Vă iubesc.” Un greier neatent veni învârtindu-se şi ateriză pe iarbă, la câţiva centimetri de faţa lui. Mike întoarse capul, se uită la greier – care îl privea şi el, mirat – şi-i zise, fericit: „Tu eşti Dumnezeu”. Apoi se decorporaliză.

XXXVIII

Ecranul stereovizorului se umplu de flăcări şi de fum.

— Dumnezeule! exclamă Patty, cu respect. E cel mai bun număr de senzaţie folosit vreodată.

— Într-adevăr, recunoscu Ben, cu francheţe. Nici chiar Profesorul n-a putut imagina un altul mai bun.

Van Tromp zise aproape în şoaptă, ca pentru sine:

— Are stil. E o chestie deşteaptă şi cu stil – băiatul a încheiat printr-un număr de mare clasă.

Jubal se uită la fraţii lui. Oare el era singurul care simţea ceva? Jill şi Dawn stăteau jos, ţinându-se cu un braţ de după mijloc – dar aşa făceau de fiecare dată când erau împreună, niciuna dintre ele nu părea tulburată. Până şi Dorcas era liniştită şi avea ochii uscaţi.

Scenei de infern de pe ecran îi luă locul Veselul Holiday:

— Iar acum, zise el, oameni buni, urmează câteva momente dedicate prietenilor noştri de la Câmpiile Elizee, care au fost atât de buni şi şi-au dat... Patty îl întrerupse.

— Anne şi Duke vin spre noi, spuse ea. Îi ajut să treacă prin foaier, apoi o să dăm prânzul. Şi Patty se pregăti de plecare.

— Patty! o opri Jubal. Tu ai ştiut ce avea Mike de gând?

— Cum? făcu Patty, încurcată. Sigur că nu, Jubal. Era necesar să aştepte deplinătatea. Niciunul dintre noi n-a ştiut.

Patty se întoarse şi plecă. Jill se uită la Jubal.

— Jubal..., îi zise ea. Jubal, preaiubitul nostru tată... te rog, opreşte-te şi grok deplinătatea. Mike nu e mort. Cum să moară, când nimeni nu poate fi ucis cu adevărat? El nu ne va părăsi niciodată, pe noi – cei care l-am grok întotdeauna. Tu eşti Dumnezeu.

— Tu eşti Dumnezeu, repetă Jubal, prostit.

— Aşa e mai bine. Vino să stai cu Dawn şi cu mine; aşază-te la mijloc.

— Nu, se împotrivi Jubal. Nu, lasă-mă într-ale mele.

Fără să ştie cum, ajunse în camera lui şi zăvori uşa; se lăsă jos, greoi, strângând cu ambele mâini piciorul patului.

„Fiul meu! Vai, fiul meu”, se tânguia el, fără glas. „Cât aş fi vrut să fi murit eu în locul tău!” El avea atâtea pentru care merita să trăiască... în vreme ce un netot bătrân – pe care el îl respectase prea mult – se apucase să meliţe din gura aia proastă, împingându-l spre un martiriu inutil şi fără noimă.

Măcar dacă Mike le-ar fi dat oamenilor ceva „mare” – dar el le spusese Adevărul. Sau o parte din Adevăr. Dar pe cine să-l intereseze Adevărul? Jubal începu să râdă, printre suspine.

După o vreme puse capăt suspinelor inimii zdrobite şi râsului amar; începu să scotocească prin geanta de voiaj. Ştia că are la el ceea ce-i trebuie: păstra întotdeauna o doză de rezervă în punga de medicamente, de când atacul cerebral care îl lovise pe Joe Douglas îi reamintise că omul nu e decât ţărână.

Acum atacul îl lovea şi pe el, şi nu-i putea ţine piept. Îşi prescrise trei tablete, pentru un efect sigur şi rapid. Le luă cu apă şi se întinse pe pat. Nu trecu mult, şi durerea dispăru.

Auzi o voce, ca de la mare depărtare:

— Jubal...

— Mă odihnesc. Nu mă bate la cap!

— Jubal! *Te rog*, Tată!

— A, tu erai Mike? Ce s-a întâmplat?

— Trezeşte-te! Nu a sosit încă deplinătatea. Aşa, lasă-mă să te ajut.

Jubal oftă, apoi zise:

— Bine, Mike.

Se lăsă ajutat şi condus în baie. Acceptă să fie ţinut de cap, cât timp a vomitat; luă paharul întins şi-şi clăti gura.

— E bine acum?

— E bine, fiule. Îţi mulţumesc.

— Atunci, pot să plec; am puţină treabă. Te iubesc, Tată. Tu eşti Dumnezeu.

— Te iubesc, Mike. Tu eşti Dumnezeu.

Jubal se mai învârti o vreme prin cameră; îşi aranjă o înfăţişare prezentabilă, îşi schimbă hainele, bău un coniac mic – ca să-şi dreagă uşoara amărăciune din stomac – apoi ieşi să se alăture celorlalţi. Patty era singură în camera cu stereovizorul, care era închis. Văzându-l, îl întrebă:

— Acum vrei să mănânci ceva, Jubal?

— Da, mulţumesc.

— Asta-i bine, adăugă Patty, venind lângă el. Mă tem că majoritatea celorlalţi au mâncat şi au şters-o. Dar ai de la fiecare câte o sărutare. Iată, ţi le transmit eu, pe toate într-una.

Patty reuşi să pună în acel sărut toată dragostea care îi fusese dată spre păstrare, întărind-o cu propria ei afecţiune.

Jubal descoperi că-l făcuse să se simtă puternic,

împărtăşindu-i din împăcarea ei senină; amărăciunea îi pieri cu totul.

— Să mergem în bucătărie, zise Patty. Tony e plecat, aşa că s-au strâns acolo mai toţi – nu că mormăielile lui ne-ar fi alungat vreodată. Se opri şi se uită înapoi. Aşa-i că scena aceea finală s-a mai schimbat? Cam mult fum, s-ar părea.

Jubal se declară de acord, în mod solemn. Chiar dacă el nu vedea nicio schimbare... nu avea de gând să contrazică hipersensibilitatea lui Patty.

— Mă aşteptam, dădu ea din cap. Pot să văd foarte bine ce se întâmplă de jur împrejurul meu – dar nu mă văd pe mine. Încă îmi mai trebuie o oglindă dublă ca să-mi văd spatele cu claritate. Mike zice că voi dobândi şi această capacitate, în curând. Oricum, n-are importanţă.

În bucătărie, vreo doisprezece fraţi de apă adăstau în jurul mesei. Duke, la maşina de gătit, amesteca într-o crăticioară.

— Salut, şefu', îi zise el lui Jubal. Am comandat un autobuz de douăzeci de locuri. E cel mai mare care poate să aterizeze pe mica noastră platformă... şi, oricum, or să se ocupe aproape toate locurile, dacă punem la socoteală cele două fetiţe şi şerpii lui Patty.

— Bine ai făcut, încuviinţă Jubal. Veniţi cu toţii acasă?

Dacă nu le ajungeau dormitoarele, fetele puteau să aranjeze de dormit camera de zi, sau oriunde; oricum, probabil că mulţimea se va dubla. Dacă stătea să se gândească, s-ar putea să nu-l lase să doarmă singur... hotărî să accepte. E plăcut să ai lângă tine, în pat, un trup cald, chiar dacă nu vrei să treci la acţiune. Doamne, uitase cât e de plăcut! Apropierea...

— Nu merg toţi, îi răspunse Duke. Tim, după ce ne va duce cu autobuzul, va pleca pentru o vreme în Texas. Pe căpitan, pe Beatrix şi pe Sven îi lăsăm în New Jersey.

— Ruth şi cu mine trebuie să ne întoarcem la copii. Îl luăm şi pe Saul, zise Sam, care stătea la masă.

— N-aţi putea să vă opriţi câteva zile acasă, înainte?

— S-ar putea. O să discut cu Ruth.

— Şefu' – interveni Duke – cât de repede putem să umplem piscina?

— Păi, până acum n-am umplut-o niciodată mai înainte de aprilie – dar, având noile dispozitive de încălzit, presupun că o putem umple oricând. Totuşi, o să mai avem vreme urâtă –

adăugă Jubal – ieri, pământul era încă acoperit cu zăpadă.

— Şefu' – zise Duke – dă-mi voie să-ţi zic: suntem în stare să mergem prin zăpadă până la brâu, călare pe girafe, fără ca măcar să observăm – şi aşa o să şi facem, dacă ştim că aşa o să putem înota. Şi există soluţii mai ieftine să împiedicăm îngheţarea apei, decât încălzitoarele alea mari, cu ulei.

— Jubal!

— Da, Ruth.

— O să ne oprim acasă pentru o zi, poate şi mai mult. Copiii nu-mi duc dorul – şi, oricum, nu mă omor s-o fac pe mămoasa, dacă n-o am pe Patty să-l disciplineze. Jubal, vei vedea cu adevărat cine sunt abia atunci când mă vei vedea în apă, cu părul plutind în jurul meu – eu sunt doamna Fă-Cum-Vrei-Să-Ţi-Se-Facă.

— Aşa vom face, zise Jubal. Ia zi, unde sunt Olandezul şi Cap Pătrat? Beatrix n-a fost niciodată acasă – imposibil să fie chiar aşa de grăbiţi.

— Îi anunţ eu, Şefu', se oferi Duke.

— Patty, zise Jubal, crezi că şerpii tăi or să se mulţumească dacă-i pun într-o pivniţă caldă şi curată? Până le găsim ceva mai bun? Nu Iubiţica, ea e de-a noastră. Nu cred însă că e bine să lăsăm cobrele să ne invadeze locuinţa.

— Sigur, Jubal.

— Mmm... Jubal se uită în sus: Dawn, stenografiezi?

— Cu memoria ei, n-are nevoie, ca şi mine, zise Anne.

— Trebuia să-mi dau seama. Ştii să baţi la maşină?

— Pot să învăţ, dacă doreşti, răspunse Dawn.

— Atunci eşti angajată – până se iveşte pe undeva un post liber de mare preoteasă. Jill, am trecut pe cineva cu vederea?

— Nu, Şefu'. Doar să le aminteşti celor care ne părăsesc că pot să te viziteze oricând. Ceea ce or să şi facă.

— Pe asta m-am bazat şi eu. Casa mea e un al doilea Cuib, unde pot veni oricând simt nevoia să o facă.

Jubal se duse apoi la maşina de gătit şi se uită în cratiţa unde amesteca Duke. Înăuntru se afla o cantitate mică de supă.

— Hmm... E din Mike? întrebă Jubal.

— Aha, răspunse Duke, luând puţină supă în lingură şi gustând din ea. Îi mai trebuie un pic de sare.

— Aşa e, Mike a avut întotdeauna nevoie de un pic de condiment, zise Jubal, luând şi el lingura şi gustând. Duke avea

dreptate; gustul era dulce, deci nu i-ar fi stricat un praf de sare. Totuşi, hai să-l grok pe Mike aşa cum este, zise Jubal. Cine a mai rămas care nu s-a împărtăşit din el?

— Numai tu. Tony m-a lăsat aici, spunându-mi să amestec supa manual, să pun apă şi să te aştept. Să nu scadă de tot.

— Dacă-i aşa, pune imediat mâna pe două ceşti. O s-o împărţim, şi o s-o grok împreună.

— Sigur, Şefu', zise Duke. Două ceşti se desprinseră din raft şi veniră să se aşeze lângă cratiţă. E o glumă pe seama lui Mike, adăugă el. Tot timpul jura că o să trăiască mai mult ca mine şi o să mă mănânce de Ziua Recunoştinţei. Poate că eu sunt păcălitul – am făcut un pariu şi nu pot să încasez câştigul.

— Ai câştigat numai prin neprezentare; aşa că, împarte-l în mod egal, îi zise Jubal. Duke se conformă. Jubal ridică ceaşca şi spuse: împărtăşim!

— Ne apropiem mai mult, răspunse Duke.

Băură supa pe îndelete, degustând-o şi savurând-o; astfel îl lăudau, îl preţuiau şi îl grok pe cel care le-o dăruise. Spre mirarea lui, Jubal descoperi că – deşi era copleşit de emoţie – trăia o fericire calmă şi fără lacrimi. Ce căţeluş ciudat şi prostuţ era fiul lui, prima oară când îl văzuse... atât de dornic să-i mulţumească pe ceilalţi, atât de naiv în micile lui greşeli – şi ce putere mândră devenise până la urmă, fără să-şi fi pierdut câtuşi de puţin îngereasca lui inocenţă. „În sfârşit, te grok, fiule – îşi zise Jubal – şi n-aş schimba o iotă din cele întâmplate!"

Patty îl aştepta cu prânzul; Jubal începu să înfulece, cu senzaţia că trecuseră zile – nu ore – de la micul-dejun.

Sam tocmai zicea:

— Îi spuneam lui Saul că eu nu grok că ar fi nevoie să ne schimbăm planurile. Continuăm ca până acum. Când ai marfa, afacerea prosperă, chiar dacă creatorul ei nu mai este.

— Eu n-am avut nimic împotrivă, obiectă Saul, tu şi Ruth veţi fonda un alt templu – iar noi vom fonda altele. Avem însă nevoie de timp, pentru a acumula capital. Nu vrem să facem o bisericuţă de colţ de stradă, nici o improvizaţie amplasată într-un magazin gol; e nevoie de un local potrivit şi de material. Iar ele înseamnă bani – ca să nu mai spun că va trebui să le plătim lui Stinky şi lui Maryam o şedere de un an sau doi pe Marte... lucru deopotrivă de esenţial.

— Înseamnă că toate merg deja *bine*! Cine e împotrivă?

Aşteptăm deplinătatea… şi ne vedem de treabă.

— Banii nu-s o problemă, interveni Jubal, brusc.

— Cum adică, Jubal?

— Ca avocat, n-ar trebui să vă spun… dar ca frate de apă procedez după cum grok. Numai puţin… Anne!

— Da, Şefu'.

— Cumpără locul unde a fost lapidat Mike. Mai bine, mai ia şi vreo treizeci de metri, de jur-împrejur.

— Şefu', locul acela e o parcare publică. Pe un diametru de treizeci de metri, e o şosea şi o parte din terenul hotelului.

— Nu mă contrazice, zise Jubal.

— Nu te-am contrazis. Ţi-am explicat cum stau lucrurile.

— Scuză-mă. Or să-l vândă. Şoseaua cu pricina, or s-o redirecţioneze. Ce dracu', dacă-i strângem cu uşa, pot să ne doneze terenul – cred că, pentru asta, vom apela la Douglas. O să-l punem să ceară de la morgă ce-a mai rămas din Mike, după ce hienele alea i-au făcut felul, şi-l înmormântăm acolo – să zicem, de acum într-un an… cu întregul oraş în doliu sub paza poliţiştilor care, astăzi, nu au fost în stare să-l apere. Ce să-i punem pe mormânt? „Cariatida căzută"? Nu, Mike a avut puterea să-şi ducă crucea: „Mica Sirenă" ar fi mai potrivită – numai că n-ar fi înţeleasă. Poate că cea mai bună ar fi o statuie de-a lui Mike însuşi, aşa cum era când le-a spus: „Priviţi-mă. Sunt un Fiu al Omului." Dacă Duke n-a reuşit să filmeze scena, NWNW a înregistrat-o sigur – şi, poate că s-a aflat acolo sau o să găsim un frate care să aibă geniul lui Rodin, ca să-i facă o statuie bună, conformă cu realitatea. O să-l îngropăm acolo – continuă Jubal – fără protecţie, lăsând să-l grok viermii şi ploaia cea blândă. Grok că lui Mike o să-i facă plăcere. Anne, imediat ce ajungem acasă, vreau să vorbesc cu Joe Douglas.

— Da, Şefu', răspunse fata. Grok şi noi cu tine.

— Acum, să trecem la punctul al doilea, zise Jubal, şi le spuse despre testamentul lui Mike. Înţelegeţi, aşadar, că toţi sunteţi cel puţin milionari – în ultima vreme, n-am mai socotit cu cât se depăşeşte această sumă… oricum, e foarte mult, chiar şi după plata impozitelor. Puteţi să faceţi orice cu banii… dar eu grok că o să cheltuiţi cât o să fie nevoie pentru temple şi altele asemenea. Nu există însă nimic care să vă împiedice să vă cumpăraţi şi iahturi, dacă vreţi. Sigur că Joe Douglas va continua să administreze capitalul celor care vor dori să-l lase

să crească… dar eu grok că Joe n-o s-o mai ducă mult, în care caz Ben va prelua administrarea banilor. Ce zici, Ben?

Caxton ridică din umeri.

— Poate să fie în numele meu. Dar grok că o să-mi angajez un om de afaceri veritabil, pe nume Saul.

— Asta rezolvă problema. Va mai fi ceva aşteptare, dar n-o să îndrăznească nimeni să conteste în mod serios acest testament; a ştiut el Mike cum l-a întocmit. Ai să vezi. Cât de repede putem să ieşim de aici? Aţi rezolvat cu nota de plată?

— Jubal – zise Ben, blând – hotelul e proprietatea noastră.

Nu trecu mult şi se aflau cu toţii în aer, fără să fi avut necazuri cu poliţia – oraşul se liniştise la fel de repede pe cât se aprinsese. Jubal era aşezat în faţă, lângă Stinky Mahmoud, şi se relaxa – descoperi că nu era nici obosit, nici trist, şi nici măcar nu se agita să se întoarcă mai repede în sanctuarul lui. Discutară despre intenţia lui Mahmoud de a merge pe Marte, pentru a învăţa mai profund limba marţiană… dar – spre bucuria lui Jubal – avea s-o facă numai după ce terminau dicţionarul. Mahmoud aprecia că va dura un an, pentru partea de care se ocupa el, şi anume verificarea transcrierilor fonetice.

— Bănuiesc că voi fi nevoit să învăţ şi eu chestia asta plicticoasă, dacă vreau să înţeleg ce se vorbeşte în jurul meu, zise Jubal, bosumflat.

— După cum grok tu, frate.

— Ei, la naiba, doar n-o să mă declar de acord cu lecţii programate, care să aibă loc la ore fixe! O să muncesc după cum am chef, cum am făcut întotdeauna.

După o clipă de tăcere, Mahmoud zise:

— Jubal, noi am apelat, în cadrul Templului, la cursuri şi orare, pentru că am avut de-a face cu grupuri de oameni. Au fost însă şi persoane care au primit o atenţie specială.

— De aşa ceva o să am nevoie şi eu.

— Anne, de exemplu, e mult mai avansată decât ţi-a dat vreodată de înţeles. Cu memoria ei perfectă, a învăţat limba marţiană în profunzime, conectată pe aceeaşi lungime de undă cu Mike.

— Ei, eu nu am o asemenea memorie… iar Mike nu mai e disponibil.

— El nu, dar Anne, da. Aşa încăpăţânat cum eşti, nu mă îndoiesc totuşi că Dawn te va putea conecta cu Anne… numai s-

o laşi. Pentru a doua lecţie nici n-o să mai ai nevoie de Dawn; Anne se va descurca singură. Ai să gândeşti în marţiană în decurs de numai câteva zile calendaristice – ca timp subiectiv, va trece mult mai mult, dar cui ce-i pasă?

Mahmoud îl privi cu subînţeles, apoi adăugă: Or să-ţi placă tare mult exerciţiile de încălzire.

— Eşti un arab josnic, păcătos şi lasciv, se zbârli Jubal. Şi mi-ai furat una din cele mai bune secretare pe care le aveam.

— Pentru care îţi rămân veşnic îndatorat. Oricum, n-ai pierdut-o de tot; o să-ţi predea şi ea o parte din lecţii. Chiar o să insiste s-o facă.

— Pleacă de-aici şi caută-ţi alt loc. Vreau să mă gândesc.

Ceva mai târziu, Jubal strigă: „La apel!”

Dorcas veni lângă el, cu ustensilele de stenografiat pregătite. Înainte de a începe lucrul, Jubal o privi lung, apoi îi zise:

— Copilă, pari mai fericită ca niciodată. Radiezi de atâta fericire.

— O să-i pun numele „Dennis”, spuse ea, visătoare.

— Potrivit nume. Foarte potrivit, încuviinţă Jubal. „Potrivit” însemnând că mergea chiar dacă n-ar şti exact cine e tatăl, se gândi Jubal.

— Ai chef să munceşti? o întrebă el.

— O, sigur că da! Mă simt fantastic.

— Începe. Piesă de teatru pentru stereoviziune. Ciornă. Titlu provizoriu: „Un marţian pe nume Smith”. Scena de deschidere: prezentarea planetei Marte, cu imagini noi sau de arhivă, în secvenţe succesive, care se şterg treptat; apare imaginea în miniatură a locului real de aterizare al lui *Envoy*. În semidistanţă, naveta spaţială. Marţieni animaţi, tipici, vii, dacă se poate, sau refotografiaţi. Decorul se schimbă – interiorul navetei spaţiale. O pacientă este întinsă pe…

XXXIX

Verdictul în legătură cu cea de a treia planetă din jurul Soarelui n-a fost niciodată pus la îndoială. Marii Bătrâni ai celei de a patra planete nu erau atotştiutori şi, în felul lor, erau la fel de provinciali ca şi oamenii. Ei au grok după valorile lor proprii, locale şi, chiar şi cu ajutorul logicii lor mult superioare s-au convins, cu timpul, că există un „rău” incurabil în fiinţele ocupate, agitate şi puse pe harţă ale celei de-a treia planete, un rău care odată grok, asimilat şi urât, va trebui să fie plivit.

Dar, până să abordeze – încet – acest rău, avea să fie puţin probabil, aproape imposibil ca Marii Bătrâni să fie capabili să distrugă această rasă ciudat de complexă. Şansa lor de reuşită era aşa de slabă. Încât cei care se ocupau de cea de-a treia planetă nu-şi irosiră pe ea nici măcar o frântură de eon.

Foster, cu siguranţă, nu.

— Digby! strigă el.

— Da, Foster, răspunse asistentul, ridicându-şi privirea.

— Eu o să fiu plecat câţiva eoni, într-o misiune specială. Vreau să ţi-l prezint pe noul tău superior. Foster se întoarse şi zise: Mike, fă cunoştinţă cu Arhanghelul Digby, asistentul tău. Cunoaşte locul fiecărui lucru din studio; orice ai concepe, ai în el un statornic şef de paie.

— O, ne înţelegem noi, îl asigură Arhanghelul Michael, apoi îi zise lui Digby: Nu ne-am mai întâlnit undeva?

— Eu, unul, nu-mi amintesc, răspunse Digby. Nu-i exclus, totuşi, am umblat atâta… adăugă el, ridicând din umeri.

— N-are importanţă, zise Mike. Tu eşti Dumnezeu.

— Tu eşti Dumnezeu, îi răspunse Digby.

— Fără formalităţi, vă rog, zise Foster. V-am lăsat de făcut o groază de treabă şi n-aveţi la dispoziţie toată veşnicia ca să vă faceţi de cap. Sigur, „Tu eşti Dumnezeu”, dar cine nu e?

Foster plecă. Mike îşi dădu aureola pe spate şi se puse pe treabă. Erau atâtea schimbări pe care voia să le facă…

SFÂRŞIT